



2022

ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ



ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ GROWTHFUND



ΕΝΕΡΓΕΙΑ



ΤΡΟΦΙΜΑ &
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ



ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ



ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΥΠΟΔΟΜΕΣ

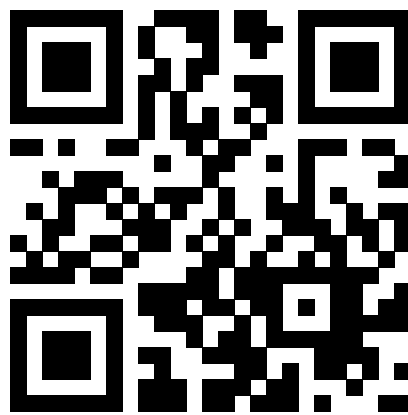


ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ



ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μέρος των φωτογραφιών που περιλαμβάνονται στο παρόν τεύχος έχουν προκύψει από φωτογράφιση που έλαβε χώρα στις εταιρείες του Ομίλου του Υπερταμείου, κεντρικά γραφεία, και σημεία εξυπηρέτησης πελατών και πολιτών, με τη σύμφωνη συμμετοχή των εργαζομένων μας.



ΕΤΗΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ 2022
www.growthfund.gr

Περιεχόμενα

4	ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2022	170	B ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ
6	Μήνυμα του Προέδρου του Υπερταμείου		
8	Μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου του Υπερταμείου	176	Γ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
10	Το Διοικητικό μας Συμβούλιο		
11	Το Υπερταμείο με μια ματιά	179	Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2022
12	Τι πετύχαμε		
32	Νέα εταιρική ταυτότητα και εξωστρέφεια	180	Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022
33	Όραμα		
33	Αποστολή	181	Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022
34	Η Στρατηγική μας 2022-2024		
37	Διαχείριση Μεγάλων Επενδυτικών Έργων	182	Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022
44	Η Εμπιστοσύνη των Πολιτών		
45	Έρευνες ικανοποίησης πελατών (CSI)	183	Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρείας της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022
46	Ο δρόμος για τη βιωσιμότητα		
48	Τεχνολογία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός	185	Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022
56	ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2022		
56	A ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	187	Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων
58	A.1. Σκοπός, Θεσμικό Πλαίσιο και Δομή της Εταιρείας	187	1. Γενικές πληροφορίες
60	A.2. Άμεσες Θυγατρικές της Εταιρείας	189	2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών
62	A.3. Λοιπές Θυγατρικές της Εταιρείας	189	2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων
65	A.4. Λοιπές Συμμετοχές και Δικαιώματα		2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες
68	A.5. Κύρια Όργανα Διοίκησης της Εταιρείας	189	2.2.1 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση
71	A.6. Οργανόγραμμα		2.2.2 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους, αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία
72	A.7. Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας	189	2.3 Ενοποίηση
72	A.8. Εσωτερικός Έλεγχος		
73	A.9. Εξωτερικός Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής	190	2.4 Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία
73	A.10. Ταμειακά Διαθέσιμα		
73	A.11. Εσωτερικός Κανονισμός, Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποχρεώσεις Αναφορών	192	2.5 Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων
74	A.12. Πεπραγμένα και Δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου χρήσης 01.01.2022-31.12.2022 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα	198	2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία
74	A.12.1 Συζήτηση επί των συνοπτικών οικονομικών στοιχείων Εταιρείας και Ομίλου	198	2.7 Μισθώσεις
84	A.12.2 Σημαντικά γεγονότα της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31.12.2022 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα	200	2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
88	A.12.3 Πεπραγμένα και δραστηριότητες της Εταιρείας	204	2.9 Αποθέματα
88	A.12.3.i Εταιρική Διακυβέρνηση	204	2.10 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
89	A.12.3.ii Κανονιστική Συμμόρφωση	204	2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα
90	A.12.3.iii Αξιολογήσεις Διοικητικών Συμβουλίων και αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου των άμεσων και λοιπών θυγατρικών του Υπερταμείου	204	2.11.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
92	A.12.3.iv Στρατηγικός και Επιχειρηματικός Σχεδιασμός ΕΕΣΥΠ	206	2.11.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις
95	A.12.3.v Μηχανισμός Συντονισμού	207	2.11.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων
96	A.12.3.vi Ομιλικές Προμήθειες	207	2.12 Δεσμευμένες καταθέσεις
97	A.12.4 Πεπραγμένα & Δραστηριότητες των θυγατρικών του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31.12.2022	207	2.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
97	Πλαίσιο Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου	207	2.14 Μετοχικό κεφάλαιο
98	Ενέργεια και Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	208	2.15 Κρατικές Επιχορηγήσεις
103	Τρόφιμα και Εφοδιασμός	210	2.16 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος
108	Διαχείριση Ακινήτων		2.17 Παροχές σε εργαζομένους
118	Μεταφορές και Υποδομές		2.18 Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες
120	Τεχνολογία	210	2.19 Προβλέψεις
123	Ταχυδρομικές Υπηρεσίες	210	2.20 Αναγνώριση εσόδων
126	A.13. Προοπτικές 2023-2024	211	2.21 Διανομή μερισμάτων
127	A.14. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες	211	2.22 Συναλλαγματικές μετατροπές
136	A.15. Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	211	2.23 Κινητές Αξίες, Ακίνητα και Δικαιώματα που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ
138	A.16. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης		2.24 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις
169	A.17. Λοιπά Θέματα	212	

	κονδυλίων
212	2.25 Αναπροσαρμογή / αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών
214	3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου
214	3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου
217	3.2 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων
218	4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης
223	5. Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία
226	6. Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων
239	7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία
244	8. Μισθώσεις
249	9. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις
249	9.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές
252	9.2 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις
261	10. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις
263	11. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
264	12. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία
264	12.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος
264	12.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
266	12.3 Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων
266	13. Αποθέματα
267	14. Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία
269	15. Λοιπές απαιτήσεις
271	16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και Δεσμευμένες Καταθέσεις
271	17. Μετοχικό Κεφάλαιο και Λοιπά Στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων
273	18. Λοιπά Αποθεματικά
275	19. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους
278	20. Λοιπές προβλέψεις
279	21. Δανειακές Υποχρεώσεις
279	22. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
281	23. Κρατικές επιχορηγήσεις
281	24. Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες
283	25. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
284	26. Κύκλος εργασιών
286	27. Έξοδα ανά κατηγορία
288	28. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως και επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων
289	29. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως
289	30. Χρηματοοικονομικά έσοδα
290	31. Χρηματοοικονομικά έξοδα
290	32. Φόρος εισοδήματος
291	33. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις
314	34. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη
316	35. Ανειλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις
318	36. Μεταγενέστερα γεγονότα
322	37. Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων



Μήνυμα του Προέδρου



Το 2022 αποτέλεσε μια χρονιά-σταθμό για το Υπερταμείο, καθώς ξεκίνησε η υλοποίηση του νέου τριετούς Στρατηγικού Σχεδίου.

Το σχέδιο αυτό αποτελεί τη βάση για τη μελλοντική πορεία του Υπερταμείου, καθώς περιλαμβάνει ένα λεπτομερές, φιλόδοξο και εφαρμόσιμο πλάνο μεταρρυθμίσεων το οποίο και εκτείνεται στο σύνολο των δημόσιων επιχειρήσεων που εποπτεύει. Ενώ παράλληλα οριοθετεί και περιγράφει το νέο επενδυτικό ρόλο που φιλοδοξεί να αναλάβει το Υπερταμείο στην ελληνική οικονομία.

Στο πλαίσιο της ουσιαστικής δέσμευσης του Υπερταμείου για τη βελτίωση της απόδοσης του χαρτοφυλακίου του, έχουν τεθεί μετρήσιμοι, ρεαλιστικοί, αλλά και ταυτόχρονα φιλόδοξοι στόχοι που αφορούν το σύνολο του Ομίλου. Οι εν λόγω στόχοι διασφαλίζουν ότι οι εταιρείες θα σημειώσουν πρόοδο τόσο στα οικονομικά τους αποτελέσματα, όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο αλλά και σε θέματα που αφορούν στους πολίτες, στο περιβάλλον και στην εταιρική διακυβέρνηση (ESG).

Πλέον, με γοργούς ρυθμούς προχωρά η υλοποίηση της στρατηγικής ESG του Υπερταμείου, αλλά και η εισαγωγή στοχοθεσίας ESG για τις θυγατρικές του.

Ειδικά το θέμα της Εταιρικής Διακυβέρνησης, του τρίτου δηλαδή πυλώνα των κριτηρίων ESG, βρίσκεται στην κορυφή των προτεραιοτήτων του Υπερταμείου. Στόχος είναι να εξασφαλίσουμε μετρήσιμα αποτελέσματα, και ταυτόχρονα να δημιουργήσουμε μία σύγχρονη κουλτούρα που περιλαμβάνει την ενίσχυση της υπεύθυνης διοίκησης, της διαφάνειας, της λογοδοσίας, της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη και της επαύξησης του λεγόμενου κοινωνικού προϊόντος. Για το σκοπό αυτό θεσπίστηκε ένα δομημένο πλαίσιο παρακολούθησης της προόδου επί συγκεκριμένων Δεικτών έχοντας ως στόχο τη βελτίωση της Εταιρικής Διακυβέρνησης, της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και του Εσωτερικού Ελέγχου.

Η ανανέωση και ο εμπλουτισμός των Διοικητικών Συμβουλίων του Ομίλου με στελέχη υψηλού επιπέδου συνεχίστηκε και έως το τέλος του 2022 έχοντας τοποθετήσει περισσότερα από 100 μέλη στις θυγατρικές εταιρείες, ακολουθώντας ανοικτές, επαγγελματικές και διαφανείς διαδικασίες.

Το Υπερταμείο μεταξύ άλλων εστίασε στην περαιτέρω αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου μέσω της επιλογής Προέδρων με τις κατάλληλες γνώσεις και εμπειρία, η ύπαρξη των οποίων διασφαλίζει ανεξαρτησία και καλύτερες διαδικασίες ελέγχου της κάθε εταιρείας στην οποία μετέχει το Υπερταμείο.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στη διαφάνεια της διοίκησης και των επιχειρηματικών διαδικασιών και για το σκοπό αυτό υιοθετήθηκε πολιτική Whistleblowing.

Ακολουθώντας την ευρύτερη στρατηγική του Υπερταμείου για την μετεξέλιξή του σε Sovereign Wealth Fund, ολοκληρώθηκε από το Διοικητικό μας Συμβούλιο το τεχνικό προσάρτημα της Επενδυτικής Πολιτικής, ενώ πλέον η εταιρεία

συμμετέχει ενεργά σε διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως στο EMENA Sovereign Wealth Funds Foundation και στο International Forum of Sovereign Wealth Funds.

Η ελληνική οικονομία αναμένεται να σημειώσει ιδιαίτερα θετικές επιδόσεις τα επόμενα έτη, υποστηριζόμενη από την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, την αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων, τη διαρκή βελτίωση των τουριστικών εσόδων, την αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων καθώς και την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων από την πολιτεία.

Υπό αυτό το πρίσμα, η περίοδος 2023- 2024 θα είναι ιδιαίτερα σημαντική για το Υπερταμείο, καθώς θα λάβουν χώρα μια σειρά από πρωτοβουλίες με σημαντικό αναπτυξιακό αντίκτυπο. Σε αυτές περιλαμβάνεται το έργο αποτίμησης της αξίας των θυγατρικών και συμμετοχών μας, καθώς και η υλοποίηση του έργου της αποτίμησης της ακίνητης περιουσίας και ειδικότερα της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου.

Ταυτόχρονα, προωθείται ένα πλάνο βιώσιμης ανάπτυξης της Διώρυγας της Κορίνθου και των Ελληνικών Αλυκών, ενώ προγραμματίζεται η ολοκλήρωση του διαγωνισμού για το αεροδρόμιο της Καλαμάτας σε συνδυασμό με τις διαδικασίες αξιοποίησης και των υπολοίπων περιφερειακών αεροδρομίων.

Όλα τα παραπάνω συνάδουν στην δικαιολογημένη αισιοδοξία με την οποία αντιμετωπίζουμε την πορεία ολοκλήρωσης του τριετούς πλάνου 2022-2024, για τη μετατροπή του Υπερταμείου σε έναν καταλύτη ανάπτυξης και μια πηγή βέλτιστων πρακτικών για το Δημόσιο Τομέα και ευρύτερα την οικονομία.

Κώστας Δερδεμέζης,

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου



Το 2022 ήταν πολύ σημαντική χρονιά για το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του. Σε μια χρονιά που χαρακτηρίστηκε από οικονομική ανάπτυξη αλλά και πρωτοφανή κλιματικά φαινόμενα και σημαντική άνοδο του ενεργειακού κόστους, όλες οι εταιρείες του Υπερταμείου συνέχισαν την εκσυγχρονιστική πορεία τους, καταγράφοντας σημαντικές βελτιώσεις και συνδράμοντας άμεσα στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Το 2023 χαρακτηρίστηκε από διεθνή πολιτική και οικονομική αβεβαιότητα, αύξηση του κόστους της ενέργειας και των επιτοκίων, καθώς και διατήρηση του πληθωρισμού σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα.

Μολαταύτα, το Υπερταμείο και οι θυγατρικές του εταιρείες παρέμειναν προσηλωμένες στους στόχους τους, καταγράφοντας σημαντική βελτίωση τόσο σε επίπεδο οικονομικών αποτελεσμάτων, όσο και σε σχέση με την εταιρική του διακυβέρνηση, αλλά και στην επίτευξη των μη Οικονομικών Στόχων που τους έχουν τεθεί από

το Υπερταμείο σχετικά με την ενσωμάτωση των κριτηρίων ESG στη λειτουργία τους.

Απόδειξη των παραπάνω αποτελούν τα έσοδα μερισμάτων που κατέγραψε το Υπερταμείο ύψους €74,2 εκατ. το έτος 2022 και € €115,4 εκατ. έως το Α' εξάμηνο 2023 από τις θυγατρικές και τις συμμετοχές του, συνδράμοντας άμεσα στην οικονομική ανάπτυξη, η μείωση του ανθρακικού αποτελέσματος κατά 6% (2022) καθώς και η εντυπωσιακή άνοδος κατά 40% στην εμπιστοσύνη που καταγράφουν οι δράσεις του Υπερταμείου μεταξύ των πολιτών.

Επιδόσεις με ιδιαίτερη σημασία σε ένα περιβάλλον εξαιρετικά υψηλού πληθωρισμού και αυξημένου κόστους χρήματος, καθώς οι εγχώριες αλλά και οι διεθνείς συνθήκες αποτελούν τροχοπέδη στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης με θετικό κοινωνικό αποτύπωμα.

Παράλληλα, Παράλληλα, το Υπερταμείο κατέγραψε σημαντική άνοδο στον παγκόσμιο δείκτη Εταιρικής Διακυβέρνησης, Βιωσιμότητας και Ανθεκτικότητας (Global Rating Scoreboard – GSR) ανεβαίνοντας στη 28η θέση παγκοσμίως το 2022, 11 θέσεις υψηλότερα σε σχέση με την 39η θέση στην οποία είχε καταταγεί το 2021. Στο μέτωπο της εταιρικής διακυβέρνησης, το νέο νομοθετικό πλαίσιο αποτελεί ουσιαστική μεταρρύθμιση, ολοκληρώνοντας τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των δημοσίων εταιρειών. Δίνει έτσι τέλος σε μια πολυετή εκκρεμότητα, ενώ επιτρέπει στο Υπερταμείο να ασκεί αποτελεσματικότερα το ρόλο του ως ενεργού μετόχου.

Έχουμε πλέον ως Υπερταμείο ουσιαστικό λόγο στην έγκριση των business plans των θυγατρικών, αλλά και στην καθιέρωση ομιλικής πολιτικής, η οποία περιλαμβάνει την περιβαλλοντική διάσταση, τις αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης καθώς και τον εξορθολογισμό των δαπανών με σαφώς καθορισμένους και δεσμευτικούς στόχους, διαφάνεια και λογοδοσία.

Γεγονός που μας επιτρέπει να εστιάσουμε στο διττό μας στόχο, ο οποίος είναι ταυτόχρονα να λειτουργούμε ως ενεργός μέτοχος για τις θυγατρικές μας και παράλληλα να αποτελούμε δραστήριο επενδυτή στην ελληνική οικονομία.

Κάνοντας έτσι πράξη τον σταδιακό μετασχηματισμό του Υπερταμείου σε ένα Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο (Sovereign Wealth Fund – SWF), στα πρότυπα αντίστοιχων, εξόχως επιτυχημένων οργανισμών του εξωτερικού.

Ένας μετασχηματισμός που αδιαμφισβήτητα αποτελεί ένα σύνθετο εγχείρημα, το οποίο απαιτεί προσεκτικά βήματα, συνεννόηση και διαρκή συνεργασία με τα εμπλεκόμενα μέρη, είτε αυτά αφορούν την πολιτεία είτε τις θυγατρικές μας. Παράλληλα, ακολουθώντας την ευρύτερη στρατηγική του Υπερταμείου για την μετεξέλιξή του σε Sovereign Wealth Fund – καθώς ο καταστατικός του νόμος ορίζει την επανεπένδυση στην ελληνική οικονομία μέρους των μερισμάτων που λαμβάνει από την πετυχημένη των θυγατρικών- εγκρίθηκε από το Διοικητικό μας Συμβούλιο το τεχνικό προσάρτημα της Επενδυτικής Πολιτικής.

Αξιοποιώντας όμως την εμπειρία και την τεχνογνωσία της BlackRock, η οποία και λειτουργεί ως σύμβουλος του Υπερταμείου στη διαδικασία της μετεξέλιξής του, είμαστε αισιόδοξοι πως οδεύουμε στα τελευταία βήματα του μετασχηματισμού, με στόχο αυτός να ολοκληρωθεί εντός του 2024.

Ήδη, εξάλλου, το Υπερταμείο έχει αναλάβει μια σειρά πρωτοβουλιών, υιοθετώντας μέτρα και πολιτικές που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την υιοθέτηση πολιτικής ESG και τη σύνταξη σχετικού οδικού χάρτη τις θυγατρικές, τον μηχανισμό αναφοράς από τις θυγατρικές προς εμάς, καθώς και την υιοθέτηση βέλτιστων διεθνών πρακτικών σε θέματα διακυβέρνησης, που διευκολύνουν σημαντικά το εγχείρημα του μετασχηματισμού.

Παράλληλα, σε επίπεδο θυγατρικών εταιρειών, λαμβάνουν χώρα μια σειρά από κομβικής σημασίας έργα, τόσο για την αναβάθμιση των ίδιων των επιχειρήσεων όσο και αναφορικά με τον κοινωνικό τους αντίκτυπο. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης των ΕΛΤΑ, στόχος του οποίου αποτελεί η αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τον πολίτη, η βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων και η δημιουργία ενός βιώσιμου οικονομικού μοντέλου. Το σχέδιο προβλέπει ριζική αναδιάρθρωση των

εταιρικών δομών και διαδικασιών σε συνδυασμό με την προσφορά σύγχρονων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Μετατρέποντας έτσι τα ΕΛΤΑ σε μια σύγχρονη και ανταγωνιστική εταιρεία στα πρότυπα των αντίστοιχων ταχυδρομικών φορέων του εξωτερικού.

Αντίστοιχα, εξαιρετικά σημαντικός αναμένεται να είναι ο αντίκτυπος του μετασχηματισμού των αστικών συγκοινωνιών της Αττικής, μέσα από την ομιλοποίηση των σχετικών εταιρειών, την υιοθέτηση ενιαίων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και την εξασφάλιση της βιώσιμης λειτουργίας τους. Ούτως ώστε οι αστικές συγκοινωνίες της πρωτεύουσας να καλύψουν πλήρως τις ανάγκες του επιβατικού κοινού αλλά και τις επιταγές ενός μοντέλου «πράσινων» και φιλικών προς το περιβάλλον μετακινήσεων.

Ενώ παράλληλα σε τροχιά υλοποίησης βρίσκεται η αποτίμηση και εν συνεχεία αξιοποίηση του χαρτοφυλακίου ακινήτων της ΕΤΑΔ, η ανάπτυξη της Διώρυγας της Κορίνθου, η μετεγκατάσταση και αναβάθμιση της ΔΕΘ, αλλά και η αξιοποίηση των 22+1 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας. Δράσεις που πραγματοποιούνται με γοργούς ρυθμούς και συνδυάζονται με το σχεδιασμό και υλοποίηση νέων επενδύσεων στην εγχώρια αγορά. Κινήσεις που από κοινού συνδράμουν στην ανάδειξη του Υπερταμείου σε έναν φορέα-πρότυπο για τη λειτουργία της επιχειρηματικότητας και πηγή βέλτιστων πρακτικών, τόσο για τον δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα.

Πάντα με γνώμονα την εξασφάλιση μακροχρόνιων αποδόσεων με κοινωνικό πρόσημο, τη δημιουργία αξίας για τους πολίτες, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους και τη μετάβαση σε ένα νέο, «πράσινο», λειτουργικό και βιώσιμο οικονομικό μοντέλο.

Γρηγόρης Δ. Δημητριάδης,

Διευθύνων Σύμβουλος
& Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Το Διοικητικό μας Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου ασκεί τον ρόλο του συστηματικά, με ευθύνη και συνέπεια, υλοποιώντας τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Μοναδικού Μετόχου, του Ελληνικού Δημοσίου, όπως αυτό εκπροσωπείται από τον Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, για τη δημιουργία αξίας για τους πολίτες, στηρίζοντας, παράλληλα, την πράσινη μετάβαση και το βιώσιμο μέλλον της οικονομίας.

Είναι το τρίτο βασικό όργανο της Εταιρείας και έχει τις εξουσίες και αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016 και τα μέλη του εκλέγονται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Αποτελείται από πέντε (5) έως εννέα (9) μέλη, τα οποία εκλέγονται για τετραετή (4) θητεία. Αποφασίζει επί όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση της Εταιρείας, εκτός από τα θέματα εκείνα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης.

Είναι υπεύθυνο για την επίτευξη των καταστατικών στόχων του Υπερταμείου και στην κατεύθυνση αυτή παρέχει καθοδήγηση και στρατηγικές πολιτικές, ενώ δημιουργεί το κατάλληλο περιβάλλον για τη λειτουργία του.

Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου (Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας) συγκροτήθηκε σε σώμα στις 16 Φεβρουαρίου του 2017.





Περιουσιακά
Στοιχεία
υπό διαχείριση
€5,5 δις



Ανθρώπινο
Δυναμικό
25.000+



Επενδυτικοί
τομείς-κλειδιά
6



Θυγατρικές
και Συμμετοχές
16

Το Υπερταμείο με μια ματιά

Το Υπερταμείο, το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της χώρας, είναι διαχειριστής ενός σημαντικού χαρτοφυλακίου θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχών του δημοσίου. Μέσα από το έργο του αξιοποιεί την εθνική περιουσία, συμβάλλοντας στην ευημερία και την οικονομική ανάπτυξη. Μέσα από στοχευμένες επενδυτικές στρατηγικές, το Υπερταμείο δημιουργεί αξία εξίσου για την οικονομία, τους πολίτες και το περιβάλλον.

Το Υπερταμείο στοχεύει στη μεγιστοποίηση της δημόσιας περιουσίας, προσθέτοντας υπεραξία στις 16 θυγατρικές και συμμετοχές που έχει στο χαρτοφυλάκιό του. Εταιρείες που απασχολούν πάνω από 25.000 εργαζόμενους και έχουν ισχυρό αποτύπωμα σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας των πολιτών, καθώς δραστηριοποιούνται σε έξι κομβικούς τομείς της οικονομίας:

Ενέργεια	Τρόφιμα & Εφοδιασμός	Διαχείριση & Ανάπτυξη Ακινήτων	Μεταφορές & Υποδομές
Τεχνολογία	Ταχυδρομικές Υπηρεσίες	Το ΤΧΣ συμβάλλει στη σταθερότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος χάριν προσαρτίας του δημοσίου συμφέροντος. Το Υπερταμείο έχει περιορισμένες εξουσίες ως προς τη διακυβέρνηση και τη λειτουργία του, καθώς οι αποφάσεις για την εκπλήρωση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα αρμόδια όργανα του ΤΧΣ.	

Τι πετύχαμε

Εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου 2022-2024

Το Στρατηγικό Σχέδιο του Υπερταμείου 2022-2024 είναι σημείο αναφοράς και αποτελεί το βασικό εργαλείο που ορίζει τη στρατηγική προσέγγιση, τις προτεραιότητες και τους στόχους συνολικά του Ομίλου αλλά και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου.

Αναπτύχθηκε και συντάχθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις Στρατηγικές Κατευθύνσεις του Μοναδικού του Μετόχου, του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εστάλησαν το Φεβρουάριο 2021. Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο του Υπερταμείου έλαβε την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου τον Σεπτέμβριο 2021, και στη συνέχεια, εγκρίθηκε, από τον Μοναδικό Μέτοχο μέσα στο Α' εξάμηνο 2022 – και συγκεκριμένα το Ιανουάριο 2022 – με απόφαση Γενικής Συνέλευσης.

Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο περιλαμβάνει ένα λεπτομερές, φιλόδοξο και εφαρμόσιμο πλάνο μεταρρυθμίσεων για τις δημόσιες επιχειρήσεις που εποπτεύει, και ορίζει το περίγραμμα του νέου επενδυτικού ρόλου του Υπερταμείου στην ελληνική οικονομία.

Για τη διασφάλιση της εφαρμογής της νέας στρατηγικής του Υπερταμείου, σχεδιάστηκαν ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες απόδοσης (KPIs), καθώς και στόχοι που συνδέονται με το επενδυτικό προφίλ της εταιρείας, την οικονομική ανάπτυξη με όρους βιωσιμότητας, αλλά και σαφή χρονοδιαγράμματα, ώστε το Υπερταμείο να μετατραπεί σε ένα Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο κατά τα πρότυπα που ισχύουν διεθνώς.

Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο προσβλέπει στην δημιουργία της μεγαλύτερης δυνατής αξίας για τον Μοναδικό Μέτοχο που είναι το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό εκπροσωπείται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και, επομένως, για το τρίπτυχο οικονομία-περιβάλλον-πολίτης.

Μερίσματα

Το Υπερταμείο πέτυχε τις υψηλότερες από ποτέ επιδόσεις από άποψη μερισμάτων (2022), φτάνοντας τα € 74,2 εκατ., έναντι €37,0 εκατ.

Θεσμικό Πλαίσιο

Διαμορφώθηκε, υπό την καθοδήγηση του Υπουργείου Οικονομικών, **ένα συνεκτικό θεσμικό πλαίσιο που πληροί το σύνολο των απαιτούμενων νομικών μεταρρυθμίσεων** για τις θυγατρικές του Υπερταμείου, όπως περιγράφονται στο Στρατηγικό Σχέδιο 2022-2024. Ο νέος νόμος ενισχύει τον ρόλο του Ομίλου του Υπερταμείου, ενώ παράλληλα επιλύει σημαντικά νομικά εμπόδια όσον αφορά στην διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων και στο ενδεδειγμένο πλαίσιο προμηθειών.

Στρατηγικά KPIs ως Εθνικοί Δείκτες Απόδοσης

Οι στρατηγικοί στόχοι του Υπερταμείου ενσωματώθηκαν στο Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής για το 2023, καθώς και στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης του Υπουργείου Οικονομικών για το 2023.

Πρόγραμμα Αξιοποίησης Ακινήτων

Το Υπερταμείο επέλεξε έναν Σύμβουλο, ο οποίος ολοκλήρωσε την καταγραφή και την αποτίμηση δείγματος πεντακοσίων (500) περιουσιακών στοιχείων της ΕΤΑΔ (Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου), σε συνεργασία κοινή ομάδα που αποτελείται από στελέχη του Υπερταμείου και της ΕΤΑΔ.

Μηχανισμός Συντονισμού για τον ΟΑΣΑ ύψους €83,6 εκατ. πλέον ΦΠΑ (2022 & 2023 αντίστοιχα)

Εφαρμόζοντας μια εμπειριστατωμένη μεθοδολογία βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, το Υπερταμείο μέσω του Μηχανισμού Συντονισμού και της αρμόδιας Επιτροπής, συντόνισε τη διαδικασία για την υπογραφή της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών, Υπουργείου Υποδομών και ΟΑΣΑ, για τον καθορισμό του ποσού αποζημίωσης για την



ανάληψη των ειδικών υποχρεώσεων στο πλαίσιο της άσκησης κοινωνικής πολιτικής του κράτους.

Εξοικονόμηση κόστους μέσω Ομιλικής στρατηγικής προμηθειών

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο του Υπερταμείου, η επιλογή της εφαρμογής ενός Μοντέλου Προμηθειών Ομίλου εγκρίθηκε στα τέλη Σεπτεμβρίου 2022. Σε αυτό το πλαίσιο, κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού, το Υπερταμείο, σε συνεργασία με τη Microsoft και τη BYTE Computer υλοποιούν τριετή εταιρική συμφωνία (Enterprise Agreement), η οποία βρίσκεται σε ισχύ από τον Μάιο 2023, με αντικείμενο την παροχή αδειών χρήσης λογισμικού και συνδρομών σε διαδικτυακές υπηρεσίες της Microsoft, καθώς και την παροχή τεχνικής υποστήριξης και εκπαίδευσης για τα προϊόντα και τις λύσεις της Microsoft προς τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου. Η εταιρική συμφωνία αφορά το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του, Όμιλο ΟΑΣΑ (ΟΑΣΑ, ΟΣΥ, ΣΤΑΣΥ), Όμιλο ΕΛΤΑ, ΟΚΑΑ, ΚΑΘ, ΓΑΙΑΟΣΕ, Ελληνικές Αλυκές, ΤΑΙΠΕΔ, ΕΤΑΔ, ΑΕΔΙΚ, ΔΕΘ ΗΕΛΕΧΡΟ, στις οποίες παρέχει πολλαπλά οφέλη. Παράλληλα αξιοποιεί οικονομίες κλίμακας μέσω της ομαδοποιημένης προμήθειας μειώνοντας το κόστος αγοράς και το συνολικό κόστος ιδιοκτησίας κατ' εκτίμηση 25% σε επίπεδο τριετίας, εξασφαλίζοντας εξοικονόμηση πόρων της τάξεως του 1,4 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές.

Δράσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης

Το Υπερταμείο, το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της χώρας, ξεκίνησε μια στρατηγική αειφορίας και ESG ευθυγραμμισμένη με τα διεθνή πρότυπα, ως απόδειξη της υπεύθυνης διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας και των επενδύσεών του. Κατόπιν διαβούλευσης με τις θυγατρικές του, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι βιωσιμότητας για την τριετία 2022-2024 στη βάση των αξόνων Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση (ESG).

Μέσα στο 2022, δημοσίευσε τον πρώτο εταιρικό απολογισμό βιώσιμης ανάπτυξης βάσει των προτύπων GRI 2021 & TCFD, μετρήθηκαν για πρώτη φορά οι εκπομπές πεδίου 1 & 2 όλων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου, διενεργήθηκαν



έρευνες ικανοποίησης πελατών, δημιουργήθηκε Δείκτης Εμπιστοσύνης του Πολίτη, δημοσιεύτηκε το πρώτο Έγγραφο Προσδοκιών με θέμα την Κλιματική Αλλαγή, ενώ επιπλέον, υλοποιήθηκε έργο πιλότος για την προσβασιμότητα ΑμεΑ στις αστικές συγκοινωνίες.

Η εταιρεία πρωτοπόρησε εκπονώντας άσκηση ετοιμότητας (gap analysis) σε όλες τις θυγατρικές για την επάρκεια μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης στο πλαίσιο όσων ορίζει η νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία CSRD. Επιπλέον, προετοιμάστηκε πολιτική ESG για υπεύθυνες επενδύσεις στο πλαίσιο λήψης τεχνικής βοήθειας από την EBRD.

Ταυτόχρονα, το Υπερταμείο έλαβε βραβείο βέλτιστης πρακτικής για την κυκλική οικονομία από το Circle the Med Forum, αλλά και ενίσχυσε την συμμετοχή του στην παγκόσμια κοινότητα Επενδυτικών Ταμείων, κάνοντας συναντήσεις για ανταλλαγή τεχνογνωσίας, συμμετέχοντας στο δίκτυο One Planet Sovereign Wealth Funds και υπογράφοντας MoU ένταξης του στο δίκτυο EMENA.

Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών και Δέσμευσης / Ικανοποίησης Προσωπικού

Το 2022, το Υπερταμείο ολοκλήρωσε σε συνεργασία με τις θυγατρικές του την οργάνωση ερευνών για την αξιολόγηση της ικανοποίησης των πελατών και δέσμευσης/ικανοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού τους και υλοποιούνται δράσεις για την βελτίωση των αποτελεσμάτων.

Τεχνολογία & Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Η συστηματική αποτύπωση της ψηφιακής ωριμότητας των εταιρειών του ομίλου μέσω ενός δομημένου δείκτη και βάσει βέλτιστων πρακτικών, καθώς και η προετοιμασία και ανακοίνωση της πρώτης ομιλικής προμήθειας μέσω συμφωνίας πλαίσιο για προϊόντα και υπηρεσίες τεχνολογίας ήταν κομβικής σημασίας επιτεύγματα. Παράλληλα, συνεχίστηκαν δράσεις καινοτομίας και προώθησης ψηφιακών πολιτικών όπως η διάθεση ανοιχτών δεδομένων, που προσφέρουν τεχνογνωσία, εξωστρέφεια και πεδίο συνεργασιών με βάση τις επιχειρησιακές

ανάγκες των εταιρειών του ομίλου. Ο σχεδιασμός του έργου για αποτύπωση και βελτίωση του προφίλ ρίσκου των εταιρειών σε θέματα κυβερνοασφάλειας με βάση διεθνή πρότυπα συνεισφέρει ουσιαστικά στην ομιλική στρατηγική διαχείρισης ρίσκου.

Πυλώνας Επενδύσεων

Το Υπερταμείο διενήργησε διαγωνισμό και προχώρησε στην επιλογή 2 Διαχειριστών Περιουσιακών Στοιχείων (Eurobank Asset Management & Iolcus-Πειραιώς Asset Management) για την υλοποίηση προγραμμάτων θεσμικών επενδύσεων. Σημειώνεται ότι πρόκειται για την πρώτη φορά που το Υπερταμείο λειτουργεί ως επενδυτής στη χώρα, κάτι που αποτελεί ένα βασικό στοιχείο της νέας του στρατηγικής για τη λειτουργία του ως το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο (Sovereign Wealth Fund) της χώρας.

Η Διοίκηση της εταιρείας, κατόπιν διαγωνισμού, προέβη σε επιλογή Συμβούλου για την κάλυψη του έργου Chief Investment Officer in Residence (Berg Capital Management), διαδικασία που υλοποιήθηκε υπό την εποπτεία της Επιτροπής Επενδύσεων. Το συγκεκριμένο έργο που είναι σε εξέλιξη αφορά στην προετοιμασία του επενδυτικού πλαισίου, την κατανομή των πόρων του, τη δομή της ομάδας, τον καθορισμό της επενδυτικής στρατηγικής, και τη διαδικασία υλοποίησης της επενδυτικής στρατηγικής με βάσει τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Παράλληλα στόχος της Διοίκησης του Υπερταμείου είναι η αναζήτηση ευκαιριών για ξένες άμεσες επενδύσεις σε εταιρίες του χαρτοφυλακίου του.

Τέλος, το Υπερταμείο – κατόπιν διαγωνισμού – όρισε την BlackRock FMA ως σύμβουλο υλοποίησης στρατηγικού σχεδιασμού, για τον μετασχηματισμό του σε Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της Ελλάδας στα πρότυπα των Διεθνών Επενδυτικών Ταμείων. Το Υπερταμείο κάνει ένα κρίσιμο βήμα προς τη μετατροπή του σε Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο, επιδιώκοντας μέσα από αυτόν τον μετασχηματισμό να ενισχύσει την επενδυτική του ικανότητα και τον αντίκτυπό του στην ελληνική οικονομία. Υπό αυτό το πρίσμα, το Υπερταμείο πρόκειται να επενδύει τα έσοδά του όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά, αλλά και να επανεπενδύει μέρος των εσόδων που προκύπτουν από την αύξηση της αξίας της δημόσιας περιουσίας, προς όφελος της ελληνικής οικονομίας.



Τι πετύχαμε

Εξελίξεις σε Θυγατρικές – Συμμετοχές και Έργα Δικαιωμάτων Παραχώρησης

22+1 Περιφερειακά Αεροδρόμια (Δικαιώματα Διαχείρισης)

Το 2022 απετέλεσε κρίσιμη χρονιά για την διαδικασία αξιοποίησης των 23 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας, θέμα άρρηκτα συνδεδεμένο με την τουριστική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και ιδίως των απομακρυσμένων νησιών στο Αιγαίο Πέλαγος. Κατά τη διάρκεια του έτους 2022 το Υπερταμείο εκκίνησε τις διαδικασίες αξιοποίησης των 22+1 Περιφερειακών Αεροδρομίων της χώρας τα οποία λειτουργεί και διαχειρίζεται η ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας). Το αεροδρόμιο Καλαμάτας αποτελεί τον πρώτο σταθμό υλοποίησης της στρατηγικής του Υπερταμείου για την αξιοποίηση των περιφερειακών αεροδρομίων με την εξασφάλιση σημαντικών επενδύσεων σε υποδομές και εξοπλισμό, αλλά και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ο διαγωνισμός για την μακροχρόνια παραχώρηση του αεροδρομίου Καλαμάτας ξεκίνησε το Σεπτέμβριο 2022 ενώ οι προτάσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τέσσερις υποψήφιους επενδυτές υποβλήθηκαν το Δεκέμβριο 2022. Τον Ιούλιο του 2023 ολοκληρώθηκε η Α Φάση του διαγωνισμού (προ-επιλογή) και ο διαγωνισμός εισήλθε στη Β (τελική) φάση. Εντός του 2022 επικαιροποιήθηκε η μελέτη για την ανάπτυξη των υπόλοιπων 22 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας, και η Διοίκηση του Υπερταμείου εξετάζει εναλλακτικά αξιοποίησης. Το Δεκέμβριο 2022 το Υπερταμείο εκκίνησε διαγωνισμό για την επιλογή Συμβούλων για το συγκεκριμένο έργο. Στις 20/2/2023 το Υπερταμείο παρέλαβε έξι προτάσεις από υποψήφιες συμπράξεις συμβούλων. Η επιλογή του σχήματος των Συμβούλων έλαβε χώρα το 2023.

ΔΕΗ (34,12% ποσοστό συμμετοχής)



Η ΔΕΗ είναι η κορυφαία εταιρεία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, εξυπηρετώντας περίπου 5,7 εκατ. πελάτες σε όλη τη χώρα. Το 2022 ήταν κομβική χρονιά για την

εταιρεία καθώς προχώρησε σε μια σειρά από σημαντικές ενέργειες. Ειδικότερα, προχώρησε σε στρατηγική συνεργασία με τη Volterra για την απόκτηση χαρτοφυλακίου ΑΠΕ ισχύος 112 MW, συνεχίζοντας με συνέπεια το επιχειρησιακό της πλάνο με σκοπό την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και την προσφορά καλύτερων υπηρεσιών προς τους πελάτες της. Η ΔΕΗ ανακοίνωσε (14/12/22) ότι υπέγραψε Συμφωνία Αποκλειστικότητας με την Enel S.p.A για την απόκτηση όλων των συμμετοχών του ομίλου Enel στη Ρουμανία. Μετά από τη διενέργεια ελέγχου δέουσας επιμέλειας και σχετικές διαπραγματεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο της αποκλειστικότητας, η ΔΕΗ ανακοίνωσε (09/03/23) ότι έχει συνάψει δεσμευτική συμφωνία με την Enel S.p.A. για την απόκτηση όλων των μετοχών που κατέχει η Enel στη Ρουμανία για συνολικό ποσό €1.260 εκατ..

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της «Ηλεκτροπαραγωγής Αλεξανδρούπολης», όπου η ΔΕΗ κατέχει ποσοστό 51%, ενέκρινε (02/02/23) την επενδυτική πρόταση για την εγκατάσταση σταθμού ηλεκτροπαραγωγής CCGT φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη. Η κατασκευή θα ξεκινήσει το 2023 και η νέα μονάδα αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2025. Η νέα μονάδα θα μπορεί να λειτουργεί έως και ένα μείγμα 50/50 φυσικού αερίου και Η2. Αυτό θα ισοδυναμεί με σημαντική εξοικονόμηση όχι μόνο δεδομένων των μειωμένων εκπομπών αλλά και του γεγονότος ότι το Η2 θα παράγεται μέσω ηλεκτρόλυσης με ηλιακή ενέργεια.

ΓΑΙΑΟΣΕ

(100% ποσοστό συμμετοχής)



Το 2022 ΓΑΙΑΟΣΕ κατέγραψε τα υψηλότερα έσοδα στην ιστορία της, αυξημένα κατά 11% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η συμφωνία τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Θριασίου 1, που θα μετατραπεί σε πάρκο logistics, με πολλαπλά οφέλη για τη ΓΑΙΑΟΣΕ και κυρίως την ελληνική οικονομία κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το Νοέμβριο 2022. Αντίστοιχα σημαντικό έργο αποτελεί η αξιοποίηση του π. στρατοπέδου Γκόνου, το οποίο εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και ανατέθηκε η ωρίμανσή του στη μονάδα PPF του ΤΑΙΠΕΔ. Η ΓΑΙΑΟΣΕ εκκίνησε τη διαδικασία εκπόνησης προμελετών σκοπιμότητας για την αξιοποίηση σημαντικών σιδηροδρομικών σταθμών, όπως της Θεσσαλονίκης, του Πειραιά, της Κατερίνης και του Πλαταμώνα. Επίσης, τον Οκτώβριο 2022 ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση του Σιδηροδρομικού

Σταθμού Πύργου.

Σχετικά με τη δραστηριότητα του τροχαίου υλικού, παρατάθηκε η μίσθωση με τη Hellenic Train για 5 έτη μετά από αίτημα της τελευταίας. Η ΓΑΙΑΟΣΕ επίσης παρέτεινε τη μίσθωση με τη Railcargo Goldair Logistics για άλλα δύο έτη ενώ σύναψε συμφωνία μίσθωσης δύο κινητηρίων μονάδων με τη GFR-Hellas. Σημειώθηκε επίσης σημαντική πρόοδος σχετικά με το έργο ανάταξης του ETCS on board, καθώς επίσης και με την έγκριση θέσης σε λειτουργία του GSMR.

ΤΑΙΠΕΔ

(100% ποσοστό συμμετοχής)



Εντός του 2022 ανέλαβε νέες σημαντικές αρμοδιότητες, για την ωρίμαση και υλοποίηση έργων που εντάσσονται στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας», ενώ δρομολογήθηκαν είτε ολοκληρώθηκαν μία σειρά από έργα αποκρατικοποίησης μείζονος σημασίας που περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αξιοποίησης (Asset Development Plan - ADP) με προεξάρχοντα τα έργα (i) της σύμβασης παραχώρησης σχετικά με τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Αττικής Οδού (ii) της ολοκλήρωσης της πώλησης της ΑΕ ΔΕΠΑ Υποδομών, (iii) της Μαρίνας MEGA YACHT Κέρκυρας (iv) και των Οργανισμών Λιμένων Καβάλας, Ηγουμενίτσας και Ηρακλείου. Το έτος 2022, ανατέθηκαν στη Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (Project Preparation Facility - PPF), 33 έργα, συνολικού προϋπολογισμού €5,16 δις. Από το σύνολο των έργων, τα 24 αφορούν έργα του Ταμείου Ανάκαμψης. Η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας προχωρά στην ωρίμανση των έργων, τα οποία της έχουν ανατεθεί.

ΕΤΑΔ

(100% ποσοστό συμμετοχής)



Η Διοίκηση του Υπερταμείου προχώρησε στην αλλαγή μελών του Δ.Σ. της ΕΤΑΔ, ώστε να επιταχυνθεί το έργο της εταιρείας. Το ζητούμενο από την εταιρεία είναι να εστιάσει εκ νέου σε ακίνητα υψηλής απόδοσης και στη δημιουργία κουλτούρας προσέλκυσης σημαντικών επενδυτών. Μέσα στο 2022 ανατέθηκε και ολοκληρώθηκε ένα σημαντικό πιλοτικό έργο για την αποτίμηση 500 ακινήτων. Ταυτόχρονα η εταιρεία προχώρησε σε σημαντικές αλλαγές στο οργανόγραμμα της με γνώμονα την αποτελεσματικότερη εσωτερική λειτουργία της. Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε και

η αποδοχή του ψηφιακού εργαλείου διαχείρισης ακινήτων «Thesis» μετά από εκτεταμένες δοκιμές.

Συγκοινωνίες Αθηνών

(Όμιλος ΟΑΣΑ)
(100% ποσοστό συμμετοχής)



Επιλύθηκε με πρωτοβουλία του Υπερταμείου το μακροχρόνιο πρόβλημα αποζημίωσης του ΟΑΣΑ για την παροχή υπηρεσιών αστικών συγκοινωνιών προς καθορισμένους δικαιούχους (στο πλαίσιο των κυβερνητικών πολιτικών) από το Ελληνικό Δημόσιο. Η έλλειψη συμφωνίας, για περισσότερο από μια δεκαετία, επηρέασε τα οικονομικά αποτελέσματα και τις καθημερινές λειτουργίες των Συγκοινωνιών της Αθήνας. Για πρώτη φορά, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Συντονισμού, υπογράφηκε Σύμβαση Απόδοσης και Στόχων μεταξύ ΟΑΣΑ Α.Ε., Υπουργείου Οικονομικών και Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Το 2022 ολοκληρώθηκε επιτυχώς το πρώτο έτος υλοποίησης της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου αναφορικά με την αποζημίωση του Ομίλου ΟΑΣΑ για την παροχή ατέλειας ή μειωμένων κομίστρων σε δικαιούχους (άνεργοι, ΑμεΑ κ.α.), με απορρόφηση από τον ΟΑΣΑ του συνόλου της σχετικής αποζημίωσης 83,4 εκατ. ευρώ. Το ίδιο ποσό να προβλέπεται και για το έτος 2023.

Παράλληλα, εντός του 2022 ξεκίνησε η λειτουργία της επέκτασης της Γραμμής 3 προς Πειραιά, υπεγράφη η ανακατασκευή 14 συρμών της Γραμμής 1 με επέκταση του ωφέλιμου χρόνου λειτουργίας τους κατά 25 έτη, καθώς και η σύμβαση για την τοποθέτηση εξοπλισμού για την παροχή σήματος κινητής τηλεφωνίας σε σταθμούς και συρμούς του Μετρό, ενώ το 2023, μεταξύ άλλων, ξεκίνησαν έργα λειτουργικής αποκατάστασης της σιδηροδρομικής υποδομής στο τμήμα Φάληρο – Πειραιάς.

ΑΕΔΙΚ –
ΔΙΩΡΥΓΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
(100% ποσοστό συμμετοχής)



Η πρώτη φάση των έργων αποκατάστασης των πρανών ολοκληρώθηκε στα τέλη Ιουνίου, οπότε και ξεκίνησε με επιτυχία η λειτουργία της Διώρυγας για την καλοκαιρινή περίοδο. Με τη συνδρομή του Υπερταμείου ολοκληρώθηκε από τη Διοίκηση της εταιρείας το online ticketing

και η ανανέωση της ιστοσελίδας της εταιρείας, ενώ υλοποιήθηκε ένα ολοκληρωμένο πλάνο επικοινωνίας προς τους δυνητικούς πελάτες. Από τον Οκτώβριο του 2022 προχωρά η δεύτερη φάση των έργων αποκατάστασης, με στόχο την πλήρη λειτουργία της εταιρείας τον Μάιο του 2023. Το Υπερταμείο εκπονεί σειρά μελετών για ολιστική ανάπτυξη της Διώρυγας και εκμετάλλευση του Real Estate που της ανήκει, ώστε να δημιουργηθούν νέες ροές εσόδων.

Ελληνικά Ταχυδρομεία
(Όμιλος ΕΛΤΑ)
(100% ποσοστό συμμετοχής)



Κατά την διάρκεια του 2022, προτεραιοποιήθηκαν δράσεις σχετικές με την βελτιστοποίηση της εμπειρίας του πελάτη μέσω σύγχρονων ψηφιακών λύσεων, σχεδιάστηκαν έργα ψηφιακού μετασχηματισμού με στόχο την αναβάθμιση υποδομών προς εξυπηρέτηση του περαιτέρω αναγκαίου επιχειρησιακού μετασχηματισμού. Ολοκληρώθηκε η επέκταση του συστήματος ρομποτικής ταξινόμησης, η εγκατάσταση των πρώτων 18 έξυπνων θυρίδων, η υλοποίηση της υπηρεσίας έξυπνης προτεραιότητας σε 70 σημεία και ο ψηφιακός ταχυδρόμος για 480 περίπου διανομείς, ενώ επιπρόσθετα πραγματοποιήθηκε η πρώτη Έρευνα Αξιολόγησης Εργασιακού Περιβάλλοντος από την Εταιρεία Great Place to Work. Η κυβερνοεπίθεση που δέχθηκαν τα πληροφοριακά συστήματα ΕΛΤΑ τον Μάρτιο του 2022, η ασυνέχεια της διοικητικής ομάδας στο τέλος του έτους και άλλα εξαιρετικά γεγονότα, επηρέασαν την ομαλή εξέλιξη του σχεδιασμού και υλοποίησης του πλάνου. Τον Ιανουάριο του 2023 η Διοίκηση του Υπερταμείου τον Γρηγόρη Σκλήκα ως νέος CEO των ΕΛΤΑ, ενώ τον Μάρτιο του 2023 όρισε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.

Τα ΕΛΤΑ εγκαινιάζουν μια νέα εποχή εξυπηρέτησης πελατών με σύγχρονες υπηρεσίες και ψηφιακά προϊόντα, παρέχοντας κάλυψη σε ολόκληρη την επικράτεια. Πάνω από όλα, συνεχίζουν να είναι ένας οργανισμός ανθρώπινος, φιλικός και εξυπηρετικός, που στο επίκεντρο της φιλοσοφίας και των δραστηριοτήτων του έχει τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών για τους πελάτες του. Το «Είμαστε Παντού, Καλύτερα», κεντρικό μήνυμα των ΕΛΤΑ, γίνεται πραγματικότητα μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αναδιοργάνωσης του δικτύου και επαναπροσδιορισμού προϊόντων και υπηρεσιών, αποτέλεσμα αναλυτικής μελέτης βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας, που

ξεδιπλώνεται σταδιακά σε βάθος 18 μηνών.

ΟΚΑΑ (100% ποσοστό συμμετοχής)

Το 2022 η εταιρεία πέτυχε όλους τους Οικονομικούς και μη Οικονομικούς στόχους που είχαν τεθεί στο Στρατηγικό Σχέδιο 2022-2024. Ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας συμμετείχε για πρώτη φορά στην Διεθνή Έκθεση Τεχνολογίας και Καινοτομίας «BEYOND» και στο «Technology and Innovation Workshop Beyond» με στόχο την βελτίωση της εφοδιαστικής αλυσίδας και τη μείωση του κόστους.

Στις 12-14 Νοεμβρίου 2022, ο Οργανισμός επιβεβαιώνοντας την τεράστια σημασία που δίνει στην ανάπτυξη της αγοράς κρέατος, συμμετείχε στην έκθεση «MDF EXPO 2022», στο εκθεσιακό κέντρο Metropolitan Expo. Στις 17 Δεκεμβρίου 2022, στο πλαίσιο των δράσεων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ο ΟΚΑΑ σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Εμπόρων Κεντρικής Λαχαναγοράς Αθηνών (ΣΕΚΛΑ), συγκέντρωσε από τις επιχειρήσεις της Λαχαναγοράς του Ρέντη 40 τόνους φρέσκων φρούτων και λαχανικών, τα οποία διανεμήθηκαν, ενόψει των εορτών, σε Δήμους, Μητροπόλεις, κοινωνικά παντοπωλεία και άλλους φορείς στήριξης ασθενέστερων κοινωνικά ομάδων.

Στα Green Awards 2022, βραβεύτηκε με το Silver award στην κατηγορία Best Green Project, για την συμβολή του στην προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης, οι πρωτοβουλίες της εταιρείας για την κυκλική οικονομία και το food waste υποβλήθηκαν από το Υπερταμείο ως best practice στο διεθνές δίκτυο One Planet. προχώρησε σε συνεργασία με την ΑΜΚΕ «Με Άλλα Μάτια» στην αξιολόγηση της προσβασιμότητας στην Κεντρική Λαχαναγορά και εντάχθηκε στη «Συμμαχία για τη Μείωση της Σπατάλης Τροφίμων», ενώ παρέχεται σταθερά υποστήριξη τροφίμων στο Χαμόγελο του Παιδιού.

ΚΑΘ (100% ποσοστό συμμετοχής)



Το 2022 η εταιρεία πέτυχε όλους τους Οικονομικούς και μη Οικονομικούς στόχους που είχαν τεθεί στο Στρατηγικό Σχέδιο 2022-2024. Παράλληλα, η Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης ολοκλήρωσε το πρόγραμμα εξωραϊσμού και συντήρησης των εγκαταστάσεων, ενώ στο πλαίσιο βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους εμπόρους και τους επισκέπτες της αγοράς, προχώρησε στην δημιουργία 800 νέων θέσεων πάρκινγκ.



Στις 30 Σεπτεμβρίου, παρουσιάστηκε η ψηφιακή αναβάθμιση και ο μετασχηματισμός της Εταιρείας στο Εργαστήριο Τεχνολογίας και Καινοτομίας που οργάνωσε το Υπερταμείο στο πλαίσιο της Διεθνούς Έκθεσης Τεχνολογίας και Καινοτομίας «BEYOND», ενώ στις 26 και 27 Οκτωβρίου, έγινε παρουσίαση του Social Plate, στο πλαίσιο της ετήσιας εκδήλωσης του Interreg στις Βρυξέλες. Η Κ.Α.Θ., τον Φεβρουάριο του 2023, στο πλαίσιο της συμμετοχής της, ως συνδικαιούχος, στο έργο LIFE-IP CEI-Greece «Εφαρμογή της Κυκλικής Οικονομίας στην Ελλάδα» που συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας σε συνεργασία με 19 στρατηγικούς εταίρους, προχώρησε στην επέκταση του ψυκτικού θαλάμου συντήρησης των διασωσμένων φρούτων και λαχανικών αναβαθμίζοντας έτσι τις δράσεις της που αφορούν στην μείωση οργανικών απορριμμάτων και στη διάσωση τροφής. Εξασφαλίστηκε επιχορήγηση της ΚΑΘ από το Πράσινο Ταμείο, για την ενίσχυση της πρωτοβουλίας "SOCIAL PLATE". Στο πλαίσιο της ετήσιας εκδήλωσης του Interreg στις Βρυξέλες, πραγματοποιήθηκε παρουσίαση της πρωτοβουλίας και επελέγη ως επιτυχημένο παράδειγμα κοινωνικής καινοτομίας. Από τον Απρίλιο 2018 μέχρι και τον Ιούνιο του 2023, διασώθηκε πάνω από το 73% των 1.250 τόνων οπωροκηπευτικών που συγκεντρώθηκε, το οποίο διατέθηκε σε 70 δικαιούχους οργανισμούς.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ (80% ποσοστό συμμετοχής)



Το 2022 επιτεύχθηκε ρεκόρ πωλήσεων και κερδοφορίας ενώ παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες πέτυχε ένα ικανοποιητικό παραγωγικό αποτέλεσμα. Η εταιρεία παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης στην ελληνική αγορά. Σε συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη, επιχειρεί την χαρτογράφηση της εγχώριας αγοράς άλατος. Παράλληλα, στην προσπάθεια εναρμόνισης με περιβαλλοντικούς όρους, η εταιρεία ολοκλήρωσε τις αδειοδοτικές διαδικασίες για όλες τις αλυκές ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη το επενδυτικό πλάνο της εταιρείας και προχωρούν οι ενέργειες για την περαιτέρω αξιοποίηση της αλυκής Κίτρου.

Το Υπερταμείο, κατέχοντας το 80% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, μετά την εξαγορά του ποσοστού της «Καλαμαράκης ΑΒΕΕ – ΚΑΛΑΣ Α.Ε.», διερευνά τις επιλογές για τον μετασχηματισμό της εταιρείας, ώστε να μπορέσει να αξιοποιήσει τη δυναμική της ελληνικής αγοράς. Η εταιρεία βρίσκεται στο τελικό στάδιο απόκτησης ΠΓΕ για

το προϊόν της Αφρίνας.

ΔΕΘ HELEXPO (100% ποσοστό συμμετοχής)



Το 2022 η δραστηριότητα της ΔΕΘ-HELEXPO ήταν σημαντική. Η ΔΕΘ και η Agrotica του 2022 σημείωσαν μεγάλη επιτυχία, ενώ το 2023 ξεκίνησαν εκθέσεις σε νέους και δυναμικούς κλάδους, όπως η κυκλική οικονομία. Το Υπερταμείο, έδωσε δυναμικά το παρόν με συμμετοχή τόσο στη ΔΕΘ 2023 όσο και στη νέα έκθεση Forward Green για την κυκλική οικονομία. Παράλληλα, ολοκλήρωσε τη μελέτη που του ανατέθηκε για το χρηματοοικονομικό μοντέλο της ανάπλασης από την οπτική του ιδιώτη επενδυτή και ανέπτυξε 6 πιθανά σενάρια.

5G Ventures (100% ποσοστό συμμετοχής)



Μέσα σε ενάμιση χρόνο, η εταιρεία ανακοίνωσε 7 επενδύσεις του Ταμείου «Φαιστός» σε καινοτόμες εταιρείες, προσελκύοντας και ξένες εταιρείες τεχνολογίας αιχμής να επενδύσουν στην Ελλάδα. Το portfolio μέχρι στιγμής αποτελείται από τις εταιρείες: Matternet, OQ Technology, Pandas Holdings, SafeSize, EdgeQ, Movandi και WINGS ICT. Έχει συνεπενδύσει με διεθνείς στρατηγικούς και χρηματοοικονομικούς επενδυτές, όπως η «Saudi Aramco Entrepreneurship Ventures LLC», «Sony Innovation Fund», «Mercedes-Benz», «Boeing Horizon X», «Swiss Post», «UPS», «DST», «Gemini Investments L.P.» κλπ.

ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. (100% ποσοστό συμμετοχής)



Το 2022 η εταιρεία κατέγραψε θετικές επιδόσεις, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, κλείνοντας ακόμα μια χρονιά με κερδοφορία. Προχώρησε σε ένα καινούριο επενδυτικό πλάνο, καταθέτοντας στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας 14 Επενδυτικά Σχέδια σε ΒΙΠΕ και Πάρκα του δικτύου της με έργα συνολικού προϋπολογισμού πάνω από 50 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της Δράσης «Νέα Βιομηχανικά Πάρκα» που χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Ολοκλήρωσε 19 Υπαγωγές ΒΙΠΕ στις διατάξεις του νέου νομοθετικού πλαισίου (Ν. 4982/2022) με την έκδοση των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων. Ενέκρινε μέσω Διαβούλευσης με τους Ιδιοκτήτες Γης 24 νέους Κανονισμούς Λειτουργίας για αντίστοιχα Πάρκα, σύμφωνα με το νεότερο νομοθετικό πλαίσιο.



Απόφαση ΣτΕ για μεταβίβαση εταιρειών ύδρευσης

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις υπ. αριθμόν 190 -191/2022 αποφάσεις της έκρινε αντισυνταγματικές τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 σύμφωνα με τις οποίες η πλειοψηφία των μετοχών των δύο εταιρειών ύδρευσης (ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αντιστοίχως) είχαν μεταβιβασθεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, που ανήκει στο ελληνικό δημόσιο.

Στις 30 Ιουλίου 2022 δημοσιεύτηκε ο ν. 4964/2022 (άρθρα 114 & 115) όπου περιλαμβάνονται οι ειδικές ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ.

Περαιτέρω, στις 20 Μαρτίου 2023 δημοσιεύθηκαν οι 7 & 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, με τα άρθρα 114 και 115 του Ν. 4964/2022 (που αναφέρονται ανωτέρω), δεν συμμορφώθηκαν προς τις αποφάσεις ΟλΣτΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από το Δημόσιο στο Υπερταμείο και διετάχθη η εντός 8μήνου συμμόρφωση εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών και η ανα-μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών της ΕΥΔΑΠ από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο.

Με τον Ν. 5037/2023 η εποπτεία της ΕΥΔΑΠ μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενώ η εποπτεία επί της παροχής των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων στο σύνολο της χώρας ανατέθηκε στην Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.).

Με το άρθρο 64 του νόμου 5045/29/7/2023 (Μεταβίβαση μετοχών της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο) προβλέφθηκε ότι το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Υπερταμείου στις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023.



Τι πετύχαμε

Δράσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης 2022

Το Υπερταμείο, το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της χώρας, ξεκίνησε μια στρατηγική αειφορίας και ESG ευθυγραμμισμένη με τα διεθνή πρότυπα, ως απόδειξη της υπεύθυνης διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας και των επενδύσεών του. Κατόπιν διαβούλευσης με τις θυγατρικές του, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι και μετρήσιμοι στόχοι βιωσιμότητας για την τριετία 2022-2024 στη βάση των αξόνων Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση (ESG).

Πρώτος Εταιρικός Απολογισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης

Μέσα στο 2022, δημοσίευσε τον πρώτο εταιρικό απολογισμό βιώσιμης ανάπτυξης βάσει των προτύπων GRI 2021 & TCFD.

Στρατηγική Αειφορίας & ESG

Το Υπερταμείο ολοκλήρωσε τη Στρατηγική Αειφορίας & ESG του με την τεχνική βοήθεια της EBRD, ώστε να εφαρμόσει τους στόχους ESG στη βάση των κατευθυντήριων αρχών που συνδέονται με την φύση του Υπερταμείου ως Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο και με επέκταση σε όλες τις δραστηριότητες, τις διαδικασίες διαχείρισης και τις επενδυτικές αποφάσεις των δημοσίων επιχειρήσεων.

Υπερταμείο: Η Ελλάδα διακρίνεται για 2η χρονιά στο Global Sovereign Wealth Funds Scoreboard

Η Ελλάδα, κατέλαβε την 14η θέση και GSR Rating 80%, ανάμεσα σε 100 χώρες που συμμετέχουν στον Πίνακα Αποτελεσμάτων - Scoreboard GSR 2023, ο οποίος αξιολογεί την πρόοδο της Διακυβέρνησης, της Βιωσιμότητας και της Ανθεκτικότητας (Governance, Sustainability & Resilience of State-Owned Investors) των Δημόσιων Επενδυτικών Ταμείων και Δημόσιων

Συνταξιοδοτικών Ταμείων ανά τον κόσμο.

CSRD Gap Analysis

Το Υπερταμείο και οι θυγατρικές και συμμετοχές του διενέργησαν CSRD Gap Analysis με σκοπό να προετοιμαστεί όλο το οικοσύστημα για την εφαρμογή της εν λόγω ευρωπαϊκής οδηγίας. Η οδηγία CSRD θα αποτελέσει μια σημαντική αλλαγή στις εταιρικές δημοσιεύσεις με εκτεταμένες επιπτώσεις για όλες τις επιχειρήσεις, καθώς και για το μέλλον των εκθέσεων κλιματικής βιωσιμότητας, τόσο στην Ευρώπη όσο και παγκοσμίως.

Καταγραφή αποτυπώματος εκπομπών Score 1 και Score 2

Το Υπερταμείο και οι θυγατρικές και συμμετοχές του στο σύνολο του χαρτοφυλακίου προχώρησαν εκ νέου, για το έτος 2022, στη μέτρηση ανθρακικού αποτυπώματος Score 1 και Score 2 με σκοπό τη δημιουργία πλάνου μετάβασης σε λειτουργία με χαμηλές εκπομπές ρύπων (low carbon operations).

Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων

Το Υπερταμείο, σε συνεργασία με τις Διοικήσεις των θυγατρικών και συμμετοχών του, διενέργησε για πρώτη φορά σε όλο του το οικοσύστημα έρευνα ικανοποίησης εργαζομένων, σε συνεργασία με την εταιρεία Great Place to Work. Στόχος ήταν να εντοπιστούν τομείς όπου μπορεί να βελτιωθεί η εσωτερική κουλτούρα και το εργασιακό περιβάλλον, σε όλο το χαρτοφυλάκιό του.

Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών

Το Υπερταμείο, σε συνεργασία με τις διοικήσεις των θυγατρικών και συμμετοχών του, ενίσχυσε τις έρευνες ικανοποίησης πελατών B2C και B2B, με σκοπό τη δημιουργία πλάνου δράσεων/υπηρεσιών που βελτιώνει την καθημερινότητα των πολιτών και πελατών του.

ESG Fit Boards

Πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια ESG για την

πλειοψηφία των Διοικητικών Συμβουλίων του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου.

Ακαδημία Βιωσιμότητας



ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟΥ

Το Υπερταμείο υλοποίησε την online εκπαιδευτική πλατφόρμα «Ακαδημία Βιωσιμότητας» προκειμένου οι εργαζόμενοι των θυγατρικών του να λάβουν εξειδικευμένη γνώση σε θέματα ESG. Το 2022 εκπαιδεύτηκαν 250 εργαζόμενοι, οι οποίοι έλαβαν και σχετικό πιστοποιητικό.



Τι πετύχαμε


2022 Δράσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης των θυγατρικών – Με μια ματιά

Τα ESG KPIs παρακολουθούνται σε μηνιαία βάση


Ολοκληρωμένες δράσεις ESG από θυγατρικές του χαρτοφυλακίου



2
Πιστοποιήσεις ISO για την Υγιεινή & Ασφάλεια (ΚΑΘ, ΕΛΤΑ)




3
Πιστοποιήσεις ISO για την Περιβαλλοντική Διαχείριση (ΓΑΙΑΟΣΕ, ΕΛΤΑ, Ελληνικές Αλυκές)




3
Σχεδιασμός Rebranding (Ελληνικές Αλυκές, ΑΕΔΙΚ)




8
Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών



1
Πλαίσιο Πράσινων Προμηθειών (ΓΑΙΑΟΣΕ)



2
Εκθέσεις με Μηδενικά Απόβλητα (ΔΕΘ-HELEXPO)



3
Ενίσχυση προσβασιμότητας & έλεγχοι πεδίου (όμιλος ΟΑΣΑ, ΕΛΤΑ, ΕΤΑΔ)



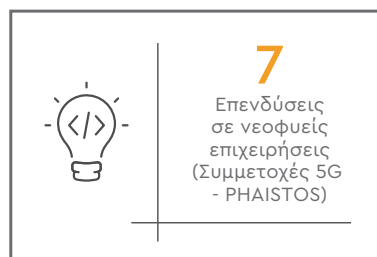
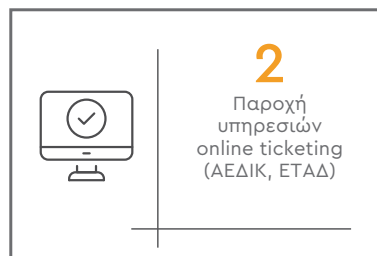
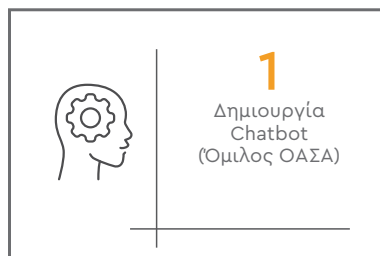
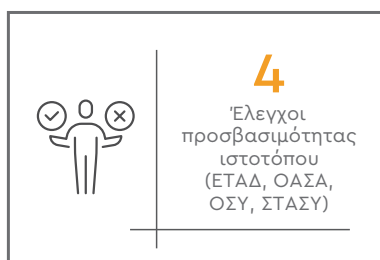
10
Έρευνες Δέσμευσης Εργαζομένων

Τι πετύχαμε

2022 Δράσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης των θυγατρικών - Με μια ματιά

Τα ESG KPIs παρακολουθούνται σε μηνιαία βάση

Ολοκληρωμένες δράσεις ESG από θυγατρικές του χαρτοφυλακίου



Τι πετύχαμε

Τεχνολογία & Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2022

Δείκτης Digital Transformation

Ολοκληρώθηκε η πρώτη στοχοθεσία ψηφιακού μετασχηματισμού από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου, που αφορά το έτος 2023, με αποτύπωση των δράσεων του έτους που θα επηρεάσουν τον σχετικό δείκτη Digital Transformation Index.

Πρόγραμμα Κυβερνοασφάλειας

Σχεδιάστηκε και ξεκίνησε η υλοποίηση έργου για την αποτύπωση του προφίλ κινδύνου, της ωριμότητας και τη διαμόρφωση οδικού χάρτη αναβάθμισης της ωριμότητας σε θέματα κυβερνοασφάλειας για τις εταιρείες του Υπερταμείου.

Το πρώτο Hackathon

Διοργανώθηκε ο πρώτος Μαραθώνιος Καινοτομίας (Hackathon) των εταιρειών του Υπερταμείου με αντικείμενο τα ανοιχτά δεδομένα, όπου αναδείχθηκαν και βραβεύθηκαν πρωτότυπες εφαρμογές στο πεδίο δράσης των εταιρειών του Υπερταμείου.

Καινοτόμες εφαρμογές

Οι εταιρείες ΕΥΔΑΠ, ΟΑΣΑ, ΑΕΔΙΚ, ΔΕΗ συνεργάστηκαν με τις ερευνητικές ομάδες του Κέντρου Ερευνών «Αρχιμήδης» για την υλοποίηση πρωτότυπων και καινοτόμων εφαρμογών με χρήση τεχνολογιών μηχανικής μάθησης/τεχνητής νοημοσύνης με στόχο τη βελτίωση στην εμπειρία των πολιτών καθώς και τη βελτιστοποίηση της

λειτουργίας και της απόδοσης των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κόμβος Ψηφιακής Καινοτομίας

Το Υπερταμείο συμμετείχε στην έναρξη εργασιών του Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας 'Smart Attica' και το σχεδιασμό, σε συνεργασία με εταιρείες του, προηγμένων υπηρεσιών με ωφελούμενες τις ίδιες τις εταιρείες αλλά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) της χώρας, σε μεγάλη κλίμακα.

Ομιλική προμήθεια ψηφιακών λύσεων και υπηρεσιών

Ολοκληρώθηκε ο πρώτος διαγωνισμός του Υπερταμείου για την προμήθεια αδειών λογισμικού και online συνδρομών καθώς και υποστηρικτικών υπηρεσιών για λύσεις και προϊόντα της εταιρείας Microsoft (λειτουργικά συστήματα, συνεργατικά εργαλεία, λύσεις ασφάλειας, εξυπηρετητές κ.α.) μέσω συμφωνίας πλαίσιο για δεκατέσσερις εταιρείες του ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του Υπερταμείου επιτυγχάνοντας σημαντικές οικονομίες κλίμακας και συνέργειες.

Δράσεις για το Ανθρώπινο Δυναμικό

Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων



Το Υπερταμείο σε συνεργασία με το φορέα GPTW (Great Place To Work) διεξήγαγε την έρευνα για τη γνώμη των εργαζομένων, σε όλο τον όμιλο. Οι θυγατρικές επικοινωνήσαν τα αποτελέσματα στους εργαζομένους. Αρκετές από αυτές προχώρησαν περαιτέρω, αρχικά δημιουργώντας ομάδες εργαζομένων με σκοπό την ανάλυση των δεδομένων και την πρόταση ιδεών για δράσεις και στη συνέχεια υλοποιώντας τις δράσεις που επιλέχθηκαν. Το Υπερταμείο ανακοίνωσε τη

συμμετοχή του στην επόμενη έρευνα, για τα μέσα Οκτωβρίου 2023

Συναντήσεις με το σύνολο των εργαζομένων, "Townhall"

Η τακτική, ανοιχτή επικοινωνία της ανώτατης διοίκησης του Υπερταμείου με όλους τους εργαζομένους συνεχίστηκε το 2022 καλύπτοντας τα περισσότερα από τα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Οι εργαζόμενοι του Υπερταμείου είχαν την ευκαιρία να υποβάλλουν τις ερωτήσεις τους. Η σημαντικότητα των συναντήσεων Townhall αναδείχθηκε και από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας εργαζομένων GPTW.

Σύστημα Αξιολόγησης Απόδοσης Προσωπικού

Σε συνεργασία με συμβουλευτική εταιρεία, αναπτύχθηκε ένα Σύστημα Αξιολόγησης Απόδοσης του Προσωπικού, έχοντας συμπεριλάβει αναθεωρημένες Περιγραφές Θέσεων (JDs), Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (KPIs), Ικανότητες / Συμπεριφορές, 360ο ανατροφοδότηση και Πλάνο Προσωπικής Ανάπτυξης. Η πρώτη εφαρμογή του Συστήματος Αξιολόγησης θα γίνει για το έτος 2023.

HRMS και AI

Το Υπερταμείο εγκαθιστά το πρώτο του Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού (HRMS). Αυτό θα διευκολύνει την εισαγωγή, τήρηση και επεξεργασία δεδομένων HR, τις αναλύσεις και τις αναφορές σε ηλεκτρονική μορφή. Επιπρόσθετα η επικείμενη εγκατάσταση εφαρμογής τεχνητής Νοημοσύνης (AI), θα υποστηρίξει περαιτέρω τις επιχειρηματικές αποφάσεις, αρχικά στο επίπεδο του Υπερταμείου και αργότερα σε επίπεδο Ομίλου.

Κίνητρα και Παροχές



Τι πετύχαμε

Η καθιέρωση Προγράμματος Κινήτρων Εργαζομένων και Ομαδικού Συνταξιοδοτικού Προγράμματος κρίθηκε από τη Διοίκηση αναγκαία για να ενισχύσει τον προσανατολισμό της στα αποτελέσματα και στην απόδοση μέσω της δέσμευσης, της παρακίνησης και της διατήρησης των εργαζομένων και των ταλέντων.

Μαθαίνουμε Μαζί Κοιτώντας Μπροστά

Το Υπερταμείο ανέλαβε την πρωτοβουλία εκπαιδευτικών δράσεων μαζί με στελέχη των θυγατρικών της. Αφετηρία υπήρξε το "Future of Work" Conference το Μάρτιο του 2023, όπου συμμετείχαν οι επικεφαλές HR των θυγατρικών, με άλλα θεματικά συνέδρια να έπονται στη συνέχεια. Αντίστοιχα διοργανώθηκε κοινό εκπαιδευτικό διήμερο πρόγραμμα «Αποτελεσματική Ηγεσία στην Πράξη» για στελέχη του Υπερταμείου και της ΓΑΙΑΟΣΕ.

Βελτιωμένη Διαδικασία Τοποθέτησης Μελών ΔΣ Θυγατρικών

Η Διοίκηση ανέλαβε την πρωτοβουλία της βελτίωσης της διαδικασίας για έγκαιρη και πιο αποτελεσματική τοποθέτηση Μελών ΔΣ, ενισχύοντας τη διοικητική υποστήριξη στην Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων.

Δράσεις Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρική Διακυβέρνηση βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα του Υπερταμείου, με μετρήσιμα

αποτελέσματα και στόχο τη δημιουργία μίας σύγχρονης κουλτούρας, με ενίσχυση της υπεύθυνης διοίκησης, διαφάνειας και λογοδοσίας. Έχουμε ήδη προχωρήσει με τα παρακάτω θέματα:

Συστηματική Αξιολόγηση Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης

Εδραιώνονται σχέσεις και διάλογος μεταξύ του Υπερταμείου και των Δημοσίων Επιχειρήσεων και θεσπίζεται ένα πλαίσιο παρακολούθησης της προόδου επί συγκεκριμένων Δεικτών, για τη βελτίωση της Εταιρικής Διακυβέρνησης, της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και του Εσωτερικού Ελέγχου.

Περαιτέρω Υποστήριξη

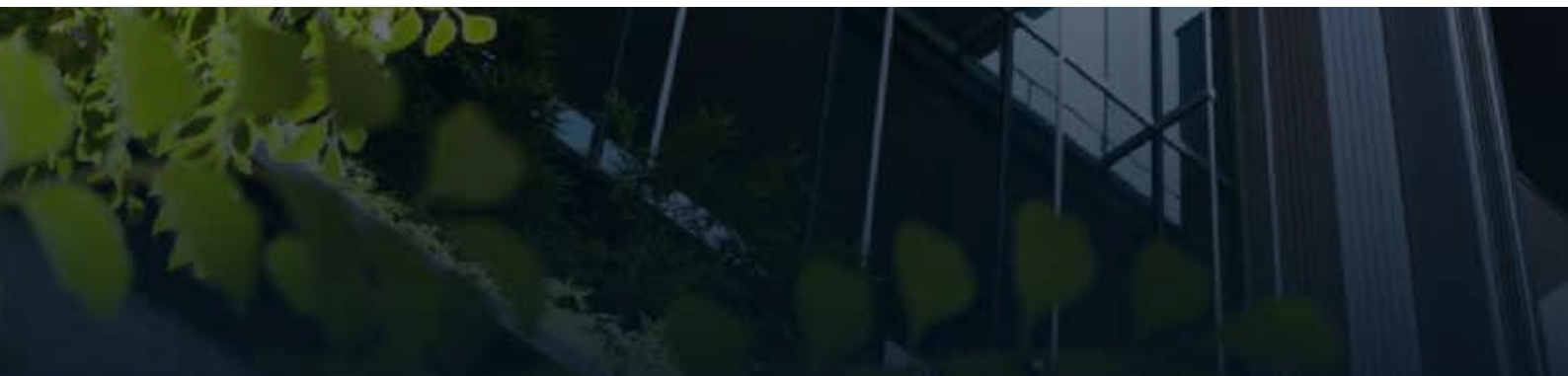
Ανάπτυξη από το Υπερταμείο ενιαίου εγχειρίδιου, με προτάσεις βελτίωσης πολιτικών και διαδικασιών και κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού και λειτουργικού συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης στις Δημόσιες Επιχειρήσεις. Επίσης, υποστηρίζεται η υπό εξέλιξη επικαιροποίηση των κανονισμών λειτουργίας των Διοικητικών Συμβουλίων από τις θυγατρικές, για την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

Θεσμικές παρεμβάσεις

Ψηφίστηκε (Σεπ 2022) το νέο θεσμικό πλαίσιο για την οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία των θυγατρικών του Υπερταμείου με στόχο τη βελτίωση της εταιρικής τους διακυβέρνησης.

Δράσεις Εσωτερικού Ελέγχου

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου υλοποίησε δράσεις, με γνώμονα την ενδυνάμωση της διαφάνειας και της λογοδοσίας και τη γενικότερη ενίσχυση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης των θυγατρικών, καθώς επίσης και την περαιτέρω



ανάπτυξη των αντίστοιχων Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου. Ειδικότερα, οι δράσεις που υλοποιήσε αφορούν στα ακόλουθα:

- ▶ Διοργάνωση ημερίδων με θέμα «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Εσωτερικός Έλεγχος» με τη συμμετοχή της Εκτελεστικής Διοίκησης, της Επιτροπής Ελέγχου και στελεχών των θυγατρικών
- ▶ Διοργάνωση/πραγματοποίηση σεμιναρίων/διαδικτυακών σεμιναρίων/ημερίδων για την επαγγελματική ανάπτυξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών
- ▶ Θέσπιση και παρακολούθηση συγκεκριμένων δεικτών απόδοσης (KPIs) για τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών

Δράσεις Κανονιστικής Συμμόρφωσης

- ▶ **Πολιτικές και Διαδικασίες:** Η θέσπιση και εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών κανονιστικής συμμόρφωσης σε κάθε εταιρεία του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, είναι μία περιοχή συστηματικής παρακολούθησης μέσω συγκεκριμένων δεικτών απόδοσης (KPIs)
- ▶ **Σεμινάρια Επιχειρηματικής Ηθικής στα ΔΣ Θυγατρικών:** Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Υπερταμείου έχει διαμορφώσει ολοκληρωμένα προγράμματα εκπαίδευσης και υποστήριξης των θυγατρικών σε θέματα επιχειρηματικής ηθικής και κανονιστικής συμμόρφωσης (προσαρμοσμένα στις ανάγκες της κάθε εταιρείας), και οργανώνει παρουσιάσεις και σεμινάρια στα Διοικητικά Συμβούλια των θυγατρικών της εταιρειών
- ▶ **Συνεργασίες του Υπερταμείου με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας** τόσο σχετικά με δράσεις στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2022 - 2025, το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης σχετικά με εκπαιδεύσεις στα πλαίσια πιστοποίησης ελεγκτικής επάρκειας εσωτερικών ελεγκτών δημοσίου τομέα καθώς

Τι πετύχαμε

και τον Διεθνή Οργανισμό Κανονιστικής Συμμόρφωσης σχετικά με ημερίδες εκπαίδευσης και ενημέρωσης σε ζητήματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης

► **Σύστημα Αναφορών (Whistleblowing) / Πλατφόρμα Safevoice:** δημιουργήθηκε ένα σύστημα διαχείρισης αναφορών για παράτυπες και ανάρμοστες συμπεριφορές (whistleblowing system), το οποίο συμβάλει καθοριστικά στην ενημέρωση και την πρόληψη από αντίστοιχα περιστατικά. Πρόκειται για μία διεθνή πρακτική, που περιλαμβάνει αποτελεσματικούς και ασφαλείς δίαυλους αναφοράς για το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του η οποία εφαρμόζεται σταδιακά σε όλο το οικοσύστημα

► **Έρευνα Επιχειρηματικής Ηθικής (Ethics Survey):** ολοκληρώθηκε η καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων όλου του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή της επιχειρηματικής ηθικής στον χώρο εργασίας μέσω της Έρευνας Επιχειρηματικής Ηθικής σε όλες τις θυγατρικές

► **Διαδικτυακή εκπαιδευτική πλατφόρμα Υπερταμείου / Workshops Επιχειρηματικής Ηθικής:** Έλαβε χώρα ένα καινοτόμο πρόγραμμα εκπαίδευσης προσωπικού με τη δημιουργία διαδικτυακής εκπαιδευτικής πλατφόρμας μέσω της οποίας εξυπηρετούνται όλες οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου με διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα με θέματα όπως τη «Επιχειρηματική

Ηθική», «Εργασία από το Σπίτι» και προσεχώς «Whistleblowing» (ως τώρα έχει δοθεί πρόσβαση σε πάνω από 1500 εργαζομένους)

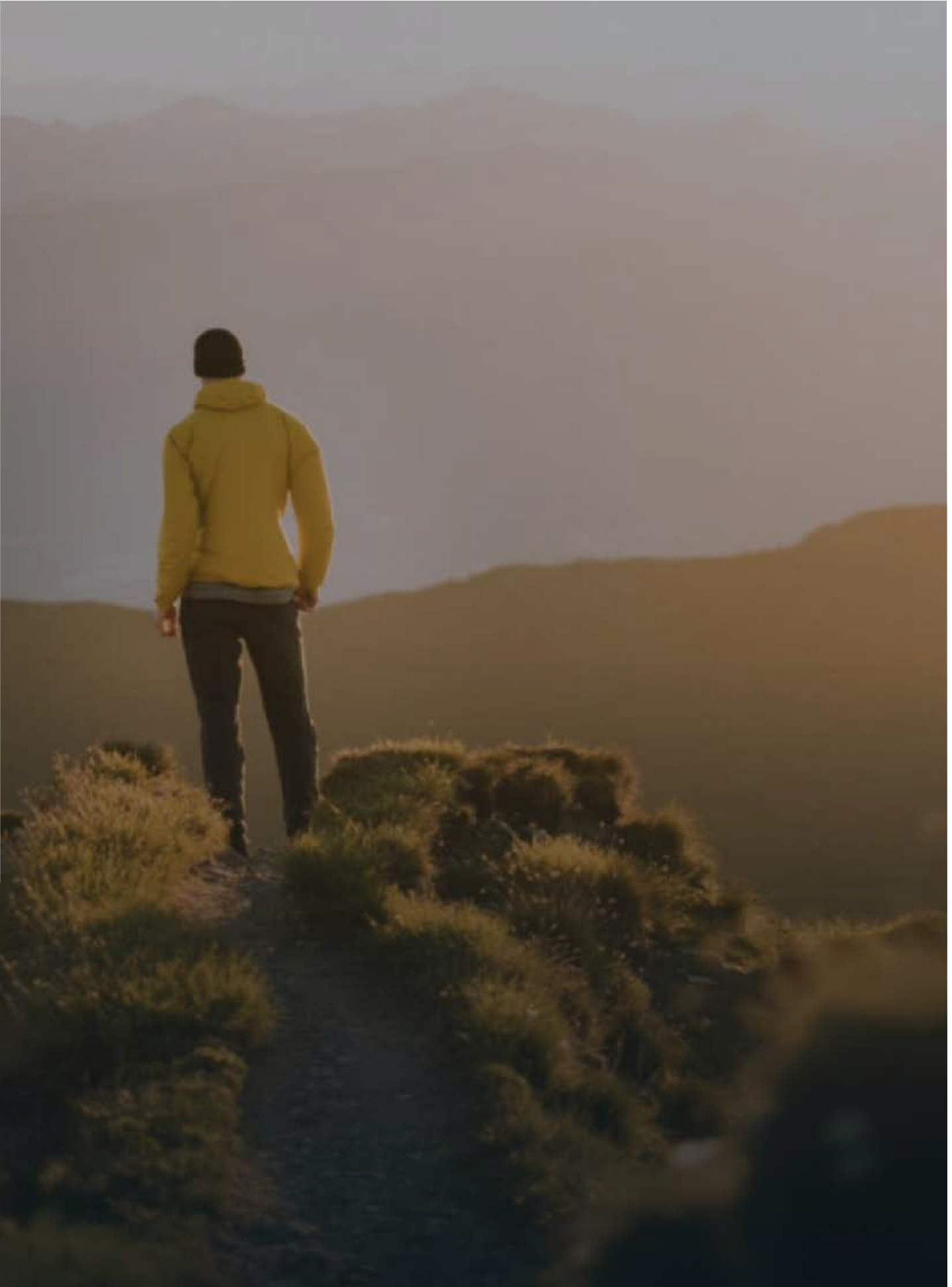
Δράσεις Διαχείρισης Κινδύνου

► Πραγματοποιήθηκε Διαγνωστική Μελέτη Διαχείρισης Κινδύνων στο σύνολο των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου και παρουσιάστηκαν τα ενοποιημένα αποτελέσματα στους επικεφαλής με σκοπό την άμεση εκκίνηση δράσεων για βελτίωση των σημαντικότερων αδυναμιών που καταγράφηκαν

► Τοποθετήθηκαν Υπεύθυνοι Διαχείρισης Κινδύνων με εξωτερική ανάθεση σε κάθε θυγατρική

► Ξεκίνησε η διεξαγωγή ενιαίας άσκησης Εκτίμησης Κινδύνων σε όλες τις θυγατρικές εταιρίες και στη μητρική εταιρεία

► Αποφασίσθηκε η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ελέγχου του ΔΣ των θυγατρικών ώστε να συμπεριλαμβάνει και την εποπτεία της Διαχείρισης Κινδύνων, και η μετονομασία της σε Επιτροπή Ελέγχου & Κινδύνων





Νέα εταιρική ταυτότητα και εξωστρέφεια


Η κατάρτιση μιας συνεπούς και ολοκληρωμένης επικοινωνιακής πολιτικής, με νέα στρατηγική κατεύθυνση, αποτελεί βασικό πυλώνα του Στρατηγικού Σχεδίου 2022–2024 του Υπερταμείου, προκειμένου να ενδυναμώσει τη νέα αποστολή του ως στρατηγικός επενδυτής και αξιόπιστος διαχειριστής της δημόσιας περιουσίας, προς όφελος της εθνικής οικονομίας και των μελλοντικών γενεών. Στοχεύει στην καθιέρωση της νέας εικόνας του Υπερταμείου και την ενίσχυση της εξωστρέφειας, ώστε η επιχειρηματική και η επενδυτική κοινότητα, αλλά και οι πολίτες να γίνουν κοινωνοί αυτού του νέου οράματος.

Η επανατοποθέτηση του Υπερταμείου/Growthfund ως το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της Ελλάδας, με τον διττό ρόλο του επενδυτή και του ενεργού μετόχου των δημοσίων επιχειρήσεων που υπάγονται στο χαρτοφυλάκιό του, με εθνική και διεθνή εμβέλεια, βρίσκεται στον πυρήνα της νέας στρατηγικής. Σε αυτό το πλαίσιο, κατέστη αναγκαία η ανανέωση και της εικόνας της εταιρείας, προκειμένου να σηματοδοτήσει αυτή την επανεκκίνηση.

Για να το επιτύχει, **το Υπερταμείο/Growthfund εστιάζει στην ανανέωση της εταιρικής του ταυτότητας**, η οποία αποτυπώνει τη νέα του τοποθέτηση. **Επενδύει στην οικοδόμηση ενός εξωστρεφούς, συνεκτικού και συνεπούς προφίλ**, που θα απευθύνεται σε διεθνή και εγχώρια κοινά-στόχους, καθώς και σε ομοειδείς οργανισμούς.

Για την δημιουργία της νέας ταυτότητας οι εργασίες διήρκησαν για δέκα μήνες, από τον Ιούλιο του 2021 ως τον Μάιο του 2022. Διενεργήθηκε έρευνα τεκμηρίωσης, μέσω συγκριτικής μελέτης άλλων Δημόσιων Επενδυτικών Ταμείων (Sovereign Wealth Funds), στην οποία εξετάστηκαν τα επικοινωνιακά προφίλ, τα αφηγήματα και η ψηφιακή παρουσία ομοειδών οργανισμών, τόσο στο Διαδίκτυο, όσο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Σχεδιάστηκε το νέο λογότυπο και προχώρησε, παράλληλα, ο σχεδιασμός και είναι σε εξέλιξη η ανάπτυξη νέας ιστοσελίδας για το Υπερταμείο. Διεξήχθη, ακόμη, ποιοτική έρευνα σε πολίτες και διαμορφωτές γνώμης.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία προέκυψε το νέο λογότυπο Υπερταμείο – Growthfund, το οποίο ενισχύει με ευθεία και διακριτή σύνδεση ο νέος προσδιοριστικός τίτλος Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο – The National Fund of Greece. Αυτό το αφήγημα αποτυπώθηκε στη νέα εικαστική ταυτότητα, στην οποία κυριαρχεί ως χρώμα το μπλε, με ευθεία αναφορά στην εθνική συλλογική συνείδηση.





Όραμα


Επενδύουμε στην ευημερία της Ελλάδας μακροπρόθεσμα, δημιουργώντας αξία εξίσου για την οικονομία, τους πολίτες και το περιβάλλον.

Στόχος μας μία Ελλάδα που αξιοποιεί στο έπακρο τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, κάνοντας την οικονομία, τους πολίτες και το περιβάλλον, ίσους ωφελούμενους του οράματός μας.

Αποστολή

Αποστολή του Υπερταμείου είναι να δημιουργήσει αξία και ευημερία επιτυγχάνοντας μακροπρόθεσμες αποδόσεις, χτίζοντας σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες, στηρίζοντας την πράσινη μετάβαση σε μία βιώσιμη οικονομία. Να είναι στρατηγικός επενδυτής και αξιόπιστος διαχειριστής της δημόσιας περιουσίας με στόχο να ωφεληθούν οι μελλοντικές γενιές μέσω των σημερινών μας πρωτοβουλιών.

Το Υπερταμείο επικεντρώνεται σε στρατηγικές και πολιτικές που θα το καθιερώσουν ως Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο-πρότυπο, αναλαμβάνοντας ηγετικό ρόλο στη μετάβαση σε μία πράσινη οικονομία με όρους βιωσιμότητας, υποστηρίζοντας τις δημόσιες επιχειρήσεις στην ενσωμάτωση των ESG κριτηρίων στην καθημερινή λειτουργία τους. Μία μετάβαση που συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα και την καινοτομία και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική συνοχή και την δικαιοσύνη. Να δημιουργήσουμε αξία και ευημερία επιτυγχάνοντας μακροπρόθεσμες αποδόσεις, χτίζοντας σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες, στηρίζοντας την πράσινη μετάβαση σε μία βιώσιμη οικονομία.



Η Στρατηγική μας 2022–2024

Το νέο στρατηγικό σχέδιο περιλαμβάνει συγκεκριμένο πλάνο μεταρρυθμίσεων για τις δημόσιες επιχειρήσεις που εποπτεύει και ορίζει το περίγραμμα του επενδυτικού ρόλου του Υπερταμείου στην ελληνική οικονομία. Για πρώτη φορά, συμπεριλαμβάνονται ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες απόδοσης (KPIs), καθώς και στόχοι που συνδέονται με την οικονομική, αλλά και τη βιώσιμη ανάπτυξη και χρονοδιαγράμματα, ώστε να μετατραπεί το Υπερταμείο σε ένα Εθνικό Ταμείο δημόσιας περιουσίας, σύμφωνα με τα πρότυπα που ισχύουν στο εξωτερικό.

Το στρατηγικό σχέδιο έρχεται να αναβαθμίσει τον τρόπο που λειτουργεί το Υπερταμείο και να αναδείξει τον νέο και διευρυμένο ρόλο του αναφορικά με τον εκσυγχρονισμό των Δημόσιων Επιχειρήσεων.

Το Υπερταμείο ως ενεργός μέτοχος και υπεύθυνος επενδυτής, δίνει προτεραιότητα στον μετασχηματισμό των εταιρειών του χαρτοφυλακίου, ενισχύει τη βιωσιμότητά τους και αναβαθμίζει το λειτουργικό μοντέλο διακυβέρνησής τους. Αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στη διαχείριση των εταιρειών, με στόχο τη δημιουργία υπεραξίας και τη διασφάλιση αναβαθμισμένων υπηρεσιών για τους πολίτες και τους καταναλωτές. Παράλληλα, ενισχύει τον επενδυτικό του ρόλο διοχετεύοντας τους πόρους του σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και επανεπενδύοντας στην ελληνική οικονομία.

Το στρατηγικό σχέδιο προσβλέπει στη δημιουργία επιπρόσθετης αξίας για τον Μοναδικό Μέτοχο, το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό εκπροσωπείται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και, επομένως, για τους πολίτες.

Στρατηγικός, Επιχειρηματικός Σχεδιασμός και Παρακολούθηση

Το στρατηγικό σχέδιο του Υπερταμείου αποτελεί βασικό εργαλείο για την επίτευξη της αποστολής του, που είναι η διασφάλιση και μεγιστοποίηση της αξίας της δημόσιας περιουσίας που διαχειρίζεται.

Το Υπερταμείο έχει θέσει ένα πλαίσιο κανόνων παρακολούθησης και αναφορών με στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας των θυγατρικών του και των οικονομικών τους αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, πέραν των τακτικών αναφορών απόδοσης, οι θυγατρικές εταιρείες υποβάλλουν προς το Υπερταμείο σε τριμηνιαία βάση την αναθεωρημένη εκτίμησή τους για το κλείσιμο του έτους (Rolling Forecast), τόσο για τα οικονομικά τους μεγέθη όσο και για τον βαθμό επίτευξης των στόχων, σε σχέση με τους μη οικονομικούς δείκτες. Για τον σκοπό αυτό έχουν σχεδιαστεί εργαλεία παρακολούθησης της απόδοσης (performance dashboards), ώστε η διαδικασία να αυτοματοποιηθεί για όλες τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου.





Διαχείριση Μεγάλων Επενδυτικών Έργων

Το Υπερταμείο ως διαχειριστής και επενδυτής αποτελεί ένα σημαντικό παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης. Διαχειρίζεται μεγάλα επενδυτικά έργα που αναμένεται να προσελκύσουν σημαντικά αναπτυξιακά προγράμματα και συμβάλουν σημαντικά στην διασφάλιση των θετικών προοπτικών της ελληνικής οικονομίας. Πρόκειται για ειδικά Επενδυτικά Έργα μεγάλης εμβέλειας με μεγάλη επίδραση παράλληλα με το επενδυτικό ενδιαφέρον που προσελκύουν.

Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων

- ▶ Αποτίμηση όλων των Εταιρειών που ανήκουν στο Υπερταμείο (2023)
- ▶ Ολοκλήρωση του προγράμματος πιλότου για fast-track valuation 500 ακινήτων της ΕΤΑΔ
- ▶ Κατάτμηση χαρτοφυλακίου με βάση τα ευρήματα του πιλότου
- ▶ Χάραξη στρατηγικής ανά κατηγορία ακινήτων
- ▶ Τελικός στόχος η δημιουργία ξεκάθαρου αρχείου περιουσιακών στοιχείων και επικαιροποίηση των διαδικασιών ωρίμανσης και εκμετάλλευσης για 36.000 ακίνητα





23 Περιφερειακά Αεροδρόμια

Εκκίνηση Αξιοποίησης

- ▶ Αξιοποίηση των Περιφερειακών Αεροδρομίων ώστε να αποτελέσουν κρίσιμο μοχλό ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών
- ▶ Εκκίνηση του Διαγωνισμού για το αεροδρόμιο της Καλαμάτας
- ▶ Επικαιροποίηση της μελέτης για τα 22 Περιφερειακά Αεροδρόμια και προετοιμασία του σχετικού διαγωνισμού



23 ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ



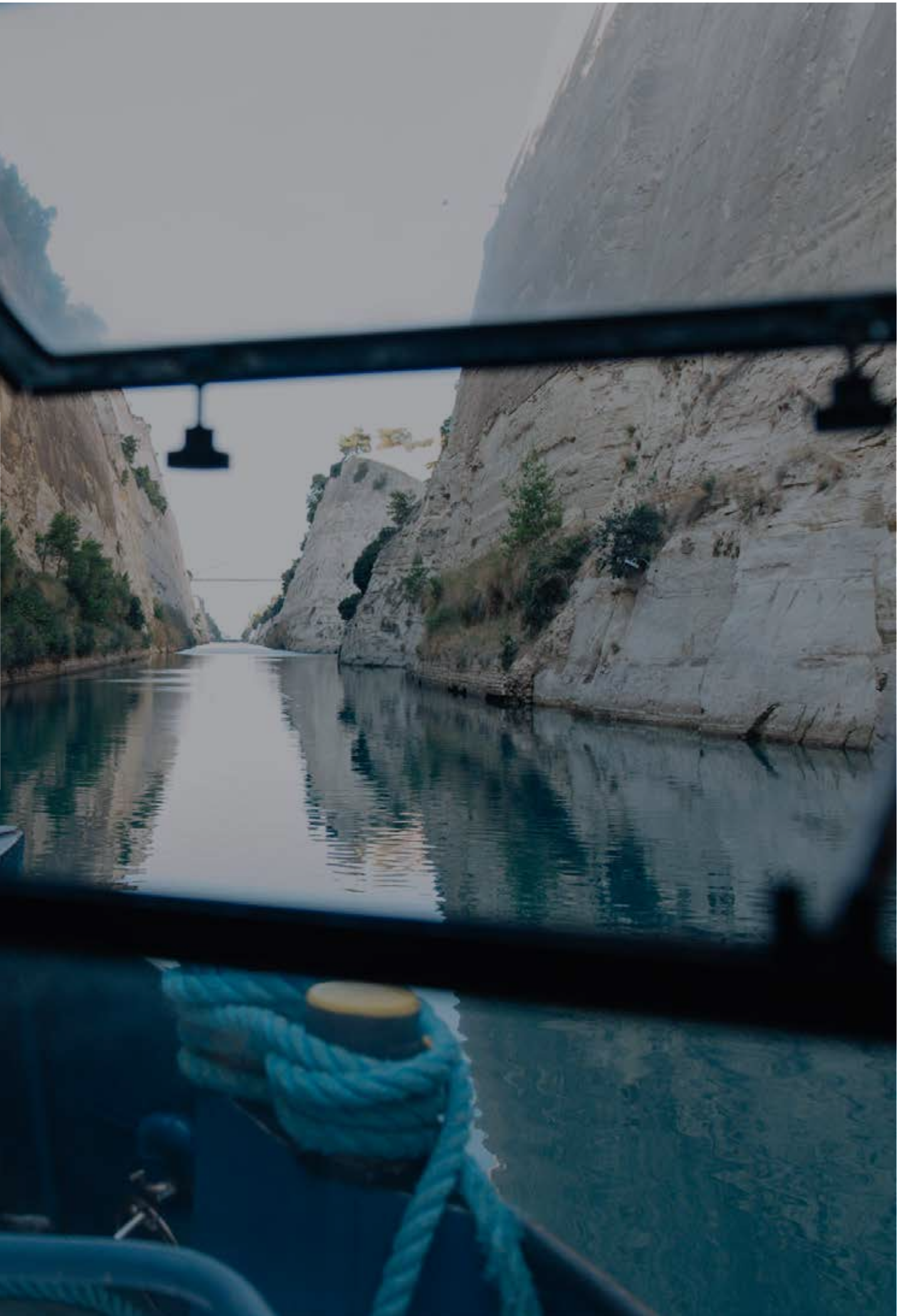




Διώρυγα της Κορίνθου

- ▶ Επανεκκίνηση λειτουργίας τον Ιούλιο 2022
- ▶ Αναβαθμισμένες υπηρεσίες (online ticketing, πεζοδρόμηση, περίφραξη)
- ▶ Στρατηγικό αναπτυξιακό σχέδιο για την περαιτέρω αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της Διώρυγας
- ▶ Προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας (prefeasibility study) χωροθέτησης τουριστικού/ων λιμένα/ων





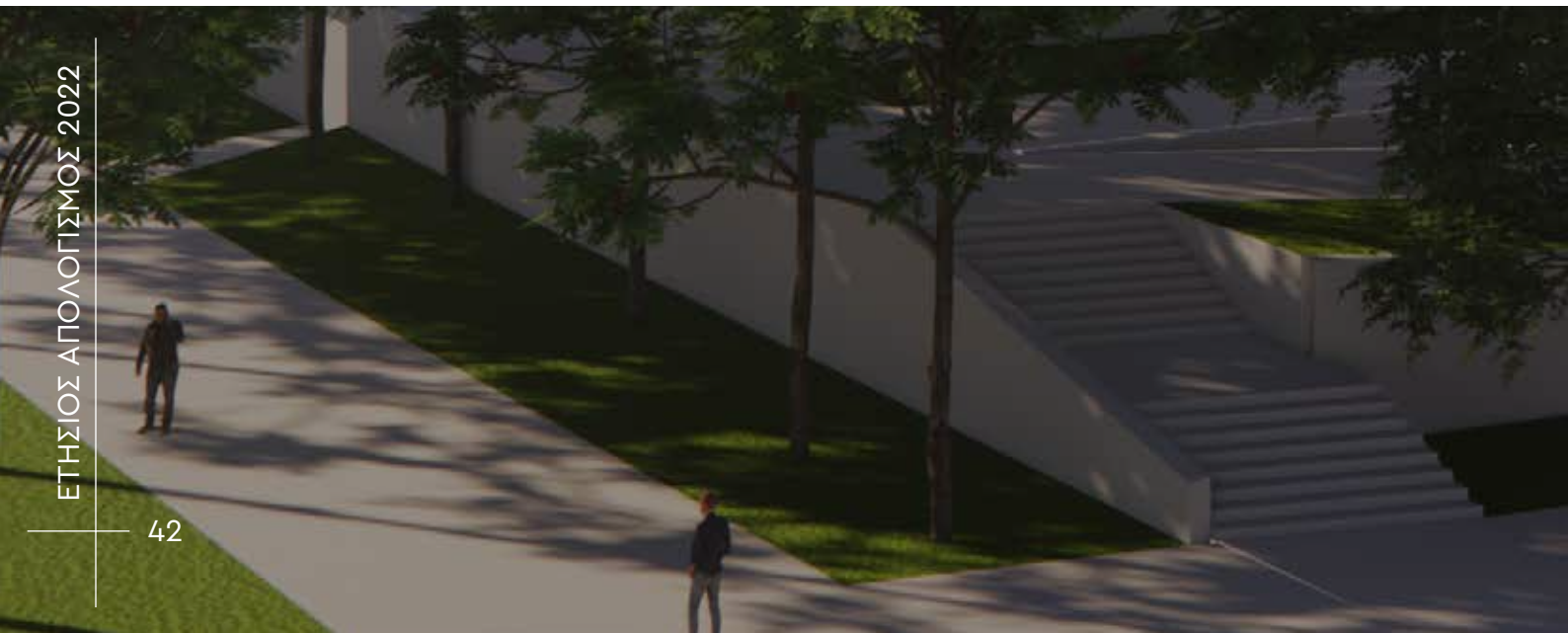


ΔΕΘ

Ένα έργο ανανέωσης που καλύπτει συνολική έκταση 162.000 τ.μ., περιλαμβάνοντας ένα υφιστάμενο κτίριο με μεγάλη ιστορική και πολιτιστική αξία για την πόλη της Θεσσαλονίκης και για όλη την Ελλάδα. Με σχεδόν 100 χρόνια συνεχούς λειτουργίας, η εταιρεία TIF-HELEXPO, η οποία διαχειρίζεται το ακίνητο, φιλοξενεί στους χώρους της ένα σημαντικό αριθμό εκθέσεων και εκδηλώσεων, συνολικά περίπου 500.000 επισκέπτες ετησίως.

Το έργο προβλέπει τη δημιουργία 5 τομέων / επιχειρηματικών μονάδων: κέντρο εκθέσεων και συνεδρίων, επιχειρηματικό κέντρο, 3 υπόγειες στάθμευσης, ξενοδοχείο και πράσινους χώρους.

- ▶ Ανάλυση και δημιουργία των τελικών σεναρίων για την χρηματοδότηση του έργου
- ▶ Βοήθεια στην προσέλκυση πιθανών χρηματοδοτήσεων/επενδύσεων





Η Εμπιστοσύνη των Πολιτών

Δείκτης Εμπιστοσύνης

Όραμα του Υπερταμείου είναι να συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη ευημερία της Ελλάδας, δημιουργώντας αξία εξίσου για την οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον. Με ένα χαρτοφυλάκιο που καλύπτει κρίσιμους τομείς της ελληνικής οικονομίας, όπως η ενέργεια, η ύδρευση και αποχέτευση, οι μεταφορές, οι αγορές τροφίμων και οι ταχυδρομικές υπηρεσίες κ.α., η δραστηριότητά του έχει καθημερινό αντίκτυπο σε διάφορες πτυχές της ζωής των πολιτών, καθώς και στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Προκειμένου να μετράει και να αξιολογεί κατά πόσο οι επιδόσεις και τα πραγματικά του αποτελέσματα ενισχύουν την εμπιστοσύνη του πολίτη στο Υπερταμείο, ως θεσμού διαχείρισης της δημόσιας περιουσίας, **καθιέρωσε τον Δείκτη Εμπιστοσύνης** ως έναν εκ των κύριων δεικτών απόδοσης (KPIs). Αξιοποιώντας για τον προσδιορισμό των τιμών βάσης τα αποτελέσματα έρευνας του Μαΐου 2021 για τα επίπεδα αναγνωρισιμότητας του Υπερταμείου, η πρώτη Έρευνα Εμπιστοσύνης διενεργήθηκε τον Ιούνιο του 2022 από την εταιρεία Qed, **με τη συμμετοχή 1.005 πολιτών, 18 ετών και άνω, από τυχαίο δείγμα, και 100 διαμορφωτών γνώμης**, μεταξύ των οποίων ακαδημαϊκοί, ανώτερα στελέχη επιχειρήσεων κ.α.

Η αύξηση της αναγνωρισιμότητας του Υπερταμείου μεταξύ των δύο μετρήσεων ήταν θεαματική. Όσον αφορά στην **αναγνωρισιμότητα**

του ονόματος (brand name), αυτή αυξήθηκε από **68% τον Μάιο του 2021 σε 83% τον Ιούνιο του 2022**. Η ενεργή γνώση αυξήθηκε από **36% σε 50%** για το γενικό κοινό.

Ειδικότερα, για τους opinion leaders μετρήθηκε για πρώτη φορά στο 83%, «καθρεφτίζοντας» έναν υψηλό βαθμό επίγνωσης για τον ρόλο και τις δράσεις του Υπερταμείου. Οι θετικές γνώμες έφτασαν στο 50% των πολιτών, ενώ το 35% ήταν ουδέτερο, ποσοστό στο οποίο μπορεί να εστιάσει η προσπάθεια περαιτέρω βελτίωσης της εικόνας που έχουν οι πολίτες. Η επόμενη έρευνα μέτρησης της εμπιστοσύνης θα λάβει χώρα το 4ο τρίμηνο του 2023.

Ο Δείκτης Εμπιστοσύνης προσδιορίστηκε στο 31%, ενώ μετά από την περιγραφή του ρόλου του Υπερταμείου ανήλθε στο 46%. Μετρώντας την εμπιστοσύνη σε θεσμικούς φορείς, ως θεσμός αναφοράς ορίστηκε η Τράπεζα της Ελλάδος, που βρέθηκε στην κορυφή του Δείκτη, με 5,77 Μ.Ο.. Το Υπερταμείο κατέλαβε την πέμπτη θέση, με 4,88 Μ.Ο., και θεωρείται από το ευρύ κοινό ο καταλληλότερος φορέας για τη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας. Παράλληλα, αναγνωρίζεται ο ρόλος του στη διασφάλιση της αποπληρωμής του χρέους της χώρας.

Ο στόχος του Στρατηγικού Σχεδίου μας 2022-2024 σχετικά με την εμπιστοσύνη του πολίτη είναι ιδιαίτερα φιλόδοξος και απαιτητικός. Μέσα από τα αποτελέσματά μας προσβλέπουμε σε αύξηση του Δείκτη Εμπιστοσύνης κατά 10% το 2023 και κατά 20% το 2024, ώστε αυτός να ανέλθει στο 34% και 40,8% αντίστοιχα. Στόχοι ιδιαίτερα φιλόδοξοι, εάν ληφθεί υπόψιν ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, γενικώς αποδεκτή ως ένας ισχυρός, σταθερός και αξιόπιστος οργανισμός, καταγράφει Δείκτη Εμπιστοσύνης 45%.

Αναγνωρισιμότητα του Ονόματος

68% → **83%**
Μάιος 2021 | Ιούνιος 2022

Ενεργή Γνώση

36% → **50%**
Μάιος 2021 | Ιούνιος 2022

Έρευνες ικανοποίησης πελατών (CSI)

Οι Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την κατανόηση των αναγκών των πελατών και τον εντοπισμό περιοχών προς βελτίωση. Το Υπερταμείο αναγνωρίζει τη σημασία της ικανοποίησης των πελατών και έχει λάβει μέτρα για να βελτιώσει τις έρευνες B2C και B2B σε συνεργασία με τις ομάδες διαχείρισης των θυγατρικών της.

Οι προσπάθειες του Υπερταμείου να ενισχύσει τις σχετικές έρευνες αποδεικνύουν τη δέσμευσή του να παρέχει αναβαθμισμένες υπηρεσίες και να βελτιώνει την καθημερινή ζωή των πελατών και των πολιτών. Συγκεντρώνοντας σχόλια απευθείας από τους πελάτες, το Υπερταμείο μπορεί να εντοπίσει τομείς όπου χρειάζονται βελτιώσεις και να δημιουργήσει σχέδια δράσης για την βελτίωση και αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων. Αυτή η προσέγγιση διασφαλίζει ότι οι ανάγκες των πελατών βρίσκονται πάντα υψηλά στην ατζέντα του Υπερταμείου.

Για να παραμείνουν ανταγωνιστικές, οι θυγατρικές πρέπει να βελτιώνουν συνεχώς τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους και να διασφαλίζουν ότι ανταποκρίνονται στις διαρκώς εξελισσόμενες ανάγκες των πολιτών. Χρησιμοποιώντας έρευνες ικανοποίησης πελατών, το Υπερταμείο μπορεί να αποκτήσει πολύτιμες πληροφορίες για τις προτιμήσεις και τις συμπεριφορές των πελατών, επιτρέποντάς του να λαμβάνει αποφάσεις βάσει δεδομένων.

Το Υπερταμείο, κατά τη διάρκεια του 2022, διεξήγαγε έρευνες ικανοποίησης πελατών σε πολλές από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του. Με βάση τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών, οι εταιρείες έχουν εντοπίσει τομείς όπου χρειάζονται βελτιώσεις, καθώς και τομείς στους οποίους έχουν καλές επιδόσεις.

Αναλύοντας τα δεδομένα και τα σχόλια που συγκεντρώθηκαν από τους πελάτες, οι θυγατρικές σχεδίασαν και υλοποιούν σχέδια δράσης (action plans) με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και τη βελτίωση της ικανοποίησης.

Για το 2023, το Υπερταμείο παραμένει σταθερό στην επιδίωξή του να προσφέρει αναβαθμισμένες υπηρεσίες προς τους πολίτες. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, ο οργανισμός ενισχύει περαιτέρω τις Έρευνες Ικανοποίησης Πελατών για να συγκεντρώσει ακόμη βαθύτερες γνώσεις σχετικά με τις προτιμήσεις και τις απαιτήσεις των πελατών. Έτσι, το Υπερταμείο σχεδιάζει να πραγματοποιήσει νέες αντίστοιχες έρευνες ικανοποίησης πελατών μέσα στο Q4-2023 για να αξιολογηθεί και η πρόοδος που σημειώθηκε κατά το προηγούμενο διάστημα.

Το Υπερταμείο θέτει στο επίκεντρο των ενεργειών του τους πολίτες, όπου η ανατροφοδότηση από εκείνους αναζητείται προληπτικά και μεταφράζεται σε απτές βελτιώσεις σε όλες τις θυγατρικές. Μέσω αυτών των συλλογικών προσπαθειών, το Υπερταμείο και οι θυγατρικές του παραμένουν αφοσιωμένοι στο να βελτιώνουν την καθημερινότητα και τις ζωές των πολιτών.

Ο δρόμος για τη βιωσιμότητα

Στρατηγική Βιωσιμότητας & ESG

Η φιλοδοξία μας ως το Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο της χώρας είναι να αναπτύξουμε μια στρατηγική αειφορίας και ESG διεθνούς κλάσης, ως απτή απόδειξη για την υπεύθυνη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας και των επενδύσεών μας.

Σε αυτό το πλαίσιο δημιουργούμε κι εφαρμόζουμε έναν οδικό χάρτη για την ενσωμάτωση των ESG στη λειτουργία των δημοσίων επιχειρήσεων και συμμετοχών μας. Εργαζόμαστε σε τρία επίπεδα:

- ▶ Θέτουμε τα θεμέλια της ESG προσέγγισης, με πολιτικές και αναφορές και στρατηγική ανά θυγατρική
- ▶ Αντιμετωπίζουμε το ESG ως μέρος του μετασχηματισμού των εταιρειών του χαρτοφυλακίου μας.
- ▶ Δημιουργούμε γρήγορα αποτελέσματα με έμφαση στους πολίτες.

Παράλληλα δημιουργούμε το κατάλληλο πλαίσιο για να εξασκήσουμε τον επενδυτικό μας ρόλο μέσα από βιώσιμες επενδύσεις. **Οι νέες μας επενδύσεις θα περιλαμβάνουν αντίστοιχο πλαίσιο δέουσας επιμέλειας και ESG κριτηρίων και πολιτικών.** Στόχος μας είναι όλο το χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου να ακολουθεί τη φιλοσοφία της βιώσιμης ανάπτυξης.

Το Υπερταμείο στη μάχη για την κλιματική αλλαγή

Το Υπερταμείο, επιδρώντας μέσα από τις

εταιρίες και συμμετοχές του σε κάθε πτυχή της καθημερινότητας των πολιτών (συγκοινωνίες, μεταφορές, λιμάνια, ταχυδρομεία, αγορές τροφίμων κ.α.), έχει τοποθετήσει την περιβαλλοντική και κλιματική βιωσιμότητα στον πυρήνα της στρατηγικής του, ως εταιρεία-πρότυπο για ένα βιώσιμο μέλλον. Στηρίζουμε την εθνική και ευρωπαϊκή προσπάθεια και συμβάλλουμε στην επίτευξη των στόχων της Συμφωνίας του Παρισιού και του εθνικού Κλιματικού Νόμου.

Συμμετέχουμε δυναμικά στην προσπάθεια για μηδενικούς ρύπους και δεσμευόμαστε να συγκλίνουμε στους ευρωπαϊκούς στόχους για μείωση των εκπομπών κατά 55% μέχρι το 2030 και για 100% μέχρι το 2050.

Κεντρικός πυρήνας του Στρατηγικού Σχεδίου, που ανακοινώσαμε τον Ιούνιο του 2022, και ένας από τους «Mega Δείκτες Απόδοσης του Υπερταμείου» για το 2024 είναι μείωση των εκπομπών άνθρακα κατά 15% σε σχέση με το 2021. Το 2022 το Υπερταμείο πέτυχε μείωση των εκπομπών άνθρακα κατά -6%.

Ενεργό Μέλος στο «One Planet for Sovereign Wealth Funds» (OPSWF) Initiative

Από τον Απρίλιο του 2021, το Υπερταμείο ως ενεργό μέλος του Παγκόσμιου Δικτύου One Planet Sovereign Wealth Funds (OPSWF) έχει ευθυγραμμίσει την πολιτική του με κορυφαία Δημόσια Επενδυτικά Ταμεία (Wealth Funds) κι άλλους παγκόσμιους θεσμικούς φορείς - 43 στο σύνολό τους - κι όλοι μαζί έχουμε υιοθετήσει τις Αρχές της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των 17 Παγκόσμιων Στόχων για Βιώσιμη Ανάπτυξη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Υπεύθυνος Επενδυτής

Το Υπερταμείο ως Υπεύθυνος Επενδυτής αξιοποιεί τη διεθνή εμπειρία και τις βέλτιστες πρακτικές για τη βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη των περιουσιακών στοιχείων του χαρτοφυλακίου του, προκειμένου να προσφέρει μακροπρόθεσμες αποδόσεις μέσω καλά διοικούμενων και βιώσιμων εταιρειών και επενδύσεων.

Responsible Investment Policy

Το Υπερταμείο ολοκλήρωσε τη Στρατηγική Βιωσιμότητας & ESG του με τη συνδρομή της EBRD, ώστε να εφαρμόσει τους στόχους ESG στη βάση των κατευθυντήριων αρχών που συνδέονται με την φύση του Υπερταμείου ως Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο και με επέκταση σε όλες τις δραστηριότητες, τις διαδικασίες διαχείρισης και τις επενδυτικές αποφάσεις των δημοσίων επιχειρήσεων.

Υπερταμείο: Η Ελλάδα διακρίνεται για 2η χρονιά στο Global Sovereign Wealth Funds Scoreboard

Το Υπερταμείο κατέγραψε σημαντική άνοδο στον παγκόσμιο δείκτη Εταιρικής Διακυβέρνησης, Βιωσιμότητας και Ανθεκτικότητας (Global Rating Scoreboard - GSR) ανεβαίνοντας στη 14η θέση παγκοσμίως το 2022, 22 θέσεις υψηλότερα σε σχέση με την 39η θέση στην οποία είχε καταταγεί το 2021.

Το ποσοστό 80% προκύπτει από τη συσχέτιση του GSR σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων παραμέτρων και με την αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας για το δημόσιο χρέος, όπως μετρήθηκε από τους οργανισμούς Standard & Poor's, Moody's και Fitch Ratings, οι οποίοι βαθμολόγησαν αλφαριθμητικά την Ελλάδα με BB/

BA2, (σε εύρος βαθμολογίας από D ως AAA).

Έγγραφα Προσδοκιών

Στα Έγγραφα προσδοκιών του Υπερταμείου καταγράφονται δράσεις που αναμένεται να αναληφθούν από τις εταιρείες στο χαρτοφυλάκιο του από το έτος 2023 όπως ενσωμάτωση στα επιχειρηματικά πλάνα, υιοθέτηση προτύπων reporting με έμφαση στις διαφανείς γνωστοποιήσεις, μετρήσεις ανθρακικού αποτυπώματος, οι απολογισμοί Βιωσιμότητας με ενσωμάτωση double materiality analysis καθώς και σενάρια κλιματικής ανάλυσης για όσες εταιρείες που είναι πιο εκτεθειμένες ή είναι άμεσα συνδεδεμένο το business τους. Τα Έγγραφα αυτά έχουν αποσταλεί στα Διοικήσεις των θυγατρικών και συμμετοχών μας με σκοπό να λάβουν περαιτέρω δράση.

Γνωστοποιήσεις, Αναφορές & Δείκτες Επίδοσης

Στο Υπερταμείο έχουμε οικοδομήσει ένα αυστηρό πλαίσιο γύρω από τα θεμελιώδη θέματα ESG και SDG, σύμφωνα με τις αναδυόμενες τάσεις και απαιτήσεις των διεθνών προτύπων αναφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε υπογράψει το πλαίσιο κανόνων και αρχών της Ομάδας Εργασίας για Χρηματοοικονομικές Γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το Κλίμα (TCFD). Με στόχο οι δημόσιες επιχειρήσεις μας να γίνουν πρότυπο σε ό,τι αφορά την περιβαλλοντική και κλιματική βιωσιμότητα, ενσωματώνουν σταδιακά τη δημοσιοποίηση αναφορών για τις ESG επιδόσεις τους μέσα από την έκδοση Απολογισμών Βιωσιμότητας με έτος αναφοράς το 2022.





Τεχνολογία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Το Υπερταμείο εισάγει οριζόντιες δράσεις συνεργασίας και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εταιρειών του, για την επιτάχυνση των δράσεων του ψηφιακού μετασχηματισμού και την προώθηση της κουλτούρας καινοτομίας στο χαρτοφυλάκιο του. Παράλληλα υποστηρίζει την υιοθέτηση των πλέον προηγμένων τεχνολογιών για την αντιμετώπιση πραγματικών προκλήσεων των εταιρειών, επιδιώκει την εξωστρέφειά τους μέσω συνεργειών με το οικοσύστημα καινοτομίας και εισάγει πλαίσιο παρακολούθησης της προόδου του ψηφιακού μετασχηματισμού των εταιρειών. Σημαντικότερες δράσεις που υλοποιούνται, περιλαμβάνουν:

Ανοιχτά δεδομένα

Το Υπερταμείο συντονίζει την πρωτοβουλία ενίσχυσης και ανάδειξης των δραστηριοτήτων παραγωγής και διαχείρισης δεδομένων και open APIs στις εταιρείες του, καθώς και την υλοποίηση κόμβου διάθεσης ανοιχτών δεδομένων (Open Data Hub). Τον Ιανουάριο 2022 ανακοινώθηκε η λειτουργία του κόμβου και δόθηκε σε χρήση. Ο εμπλουτισμός του κόμβου με σύνολα δεδομένων αποτελεί μια διαρκή διαδικασία η οποία εξελίσσεται, με δεκάδες σύνολα δεδομένων των θυγατρικών σε τομείς όπως η ύδρευση και αποχέτευση, η διαχείριση ακινήτων, οι συγκοινωνίες, οι ταχυδρομικές υπηρεσίες κ.α., ενώ διακρίνονται εξειδικευμένα υποσύνολα δεδομένων όπως αυτά που αφορούν το περιβάλλον ή τις μετακινήσεις ΑΜΕΑ.

Σημαντικό μέρος των δεδομένων διατίθεται και ενημερώνεται με αυτοματοποιημένο τρόπο από τα πληροφοριακά συστήματα των θυγατρικών, ενώ είναι διαθέσιμο μέσω προγραμματιστικών διεπαφών, που επιτρέπουν την πρόσβαση από τρίτες εφαρμογές.

Στο πλαίσιο της ανάδειξης των συνόλων δεδομένων του Open Data Hub και των αντίστοιχων βέλτιστων πρακτικών των εταιρειών στις 19-20 Νοεμβρίου 2022 διοργανώθηκε ο πρώτος Μαραθώνιος Καινοτομίας (Hackathon) των εταιρειών του Υπερταμείου με αντικείμενο τα ανοιχτά δεδομένα.



Το Μαραθωνίου προηγήθηκε **ανοιχτή διαδικτυακή εκδήλωση** στις 18/10 όπου εκπρόσωποι των εταιρειών του Υπερταμείου παρουσίασαν στους ενδιαφερόμενους προκλήσεις των εταιρειών στις θεματικές περιοχές του Μαραθωνίου. Ο Μαραθώνιος συγκέντρωσε το ενδιαφέρον ομάδων και startups από όλη την Ελλάδα, καθώς και μεμονωμένων συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, δήλωσαν ενδιαφέρον πάνω από 150 διαγωνιζόμενοι και 32 ομάδες συμπεριλαμβανομένων, startup εταιρειών, προγραμματιστών, ερευνητών, ομάδων φοιτητών από πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας, επαγγελματιών καθώς και στελεχών επιχειρήσεων. Κατά τη διάρκεια του διημέρου, οι συμμετέχοντες ανέπτυξαν τις εφαρμογές και τις προτάσεις τους, με τη βοήθεια των μεντόρων, οι οποίοι καθοδήγησαν και υποστήριξαν τις ομάδες να διαμορφώσουν και να προχωρήσουν περαιτέρω την ιδέα τους. Ως μέντορες συμμετείχαν ενεργά, μεταξύ άλλων, στελέχη των εταιρειών του Υπερταμείου δίνοντας στους συμμετέχοντες χρήσιμες πληροφορίες για τις προκλήσεις που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν, με βάση τις ανάγκες και τον τρόπο λειτουργίας των εταιρειών. Διακρίθηκαν πέντε ομάδες με τις εξής πρωτότυπες λύσεις:

- ▶ Παραλαβή και παράδοση βαλίτσας ταξιδιωτών από το αεροδρόμιο με τη χρήση των ΕΛΤΑ
- ▶ Aivio, SaaS με χρήση analytics και predictive

analytics για την κατανάλωση νερού και εξατομικευμένες συμβουλές για την μείωση της κατανάλωσης

- ▶ Ενημέρωση σχετικά με προγραμματισμένες ή απρόσμενες διαδικασίες αναβάθμισης για δημόσιες υπηρεσίες
- ▶ Χρήση ρομποτικής και τεχνητής νοημοσύνης για τη βελτίωση παράδοσης δεμάτων (τελευταίο μίλι)

Το επόμενο διάστημα σχεδιάζονται επαφές μεταξύ των διακριθέντων ομάδων και των εταιρειών που εκδήλωσαν ενδιαφέρον για τις λύσεις τους, με εφαρμογή σε εταιρείες του ομίλου, ενώ συνεχίζεται η ανάρτηση νέων συνόλων δεδομένων στον Κόμβο από τις συμμετέχουσες εταιρείες που προκύπτουν και από δράσεις καινοτομίας όπως η συνεργασία με το Κέντρο Έρευνας «Αρχιμήδης».

Διαγωνισμοί καινοτομίας για crowdsourcing τεχνολογικών λύσεων από τις εταιρείες με τη μορφή 'Incentivized Competition'.

Το Υπερταμείο διαμόρφωσε το περιβάλλον και το πλαίσιο διεξαγωγής σειράς διαγωνισμών

καινοτομίας με τον τίτλο '**HCAP Incentivized Competition series**'. Σε αυτό το πλαίσιο, οι θυγατρικές εταιρείες περιγράφουν μια τεχνολογική πρόκληση, διαθέτουν τα σχετικά ψηφιακά δεδομένα και ελέγχουν τις προτεινόμενες λύσεις, ώστε να γίνεται η αντικειμενική αξιολόγησή τους.



1^{ος} Διαγωνισμός της σειράς «Ψηφιακές Προκλήσεις Καινοτομίας ΕΥΔΑΠ»

Η πρόσκληση για το διαγωνισμό καινοτομίας της ΕΥΔΑΠ προσέλκυσε εξαιρετικά μεγάλο πλήθος ομάδων (πλέον των 160). Μετά την αξιολόγηση και επιλογή των ομάδων από διεθνή ομάδα ανεξάρτητων κριτών και με τη συνεργασία των Υπερταμείο-ΕΥΔΑΠ και του MIT Enterprise Forum Greece, οργανώθηκαν σεμινάρια καθοδήγησης (mentoring workshops) και ακολούθως οι διαγωνιζόμενες ομάδες υπέβαλαν τις τελικές τους λύσεις για τη μια ή και



τις δύο προκλήσεις του διαγωνισμού. Μετά την ανάδειξη των τεσσάρων νικητών του διαγωνισμού (δύο ομάδων για κάθε πρόκληση) με πολύ σημαντικά αποτελέσματα, η ΕΥΔΑΠ προχώρησε στη διερεύνηση συνεργασιών με επιλεγμένες ομάδες σε έργα εφαρμογής των λύσεων.



2^{ος} Διαγωνισμός Καινοτομίας από την ΕΥΑΘ σε συνεργασία με το Υπερταμείο και το MIT Enterprise Forum Greece

Ο δεύτερος διαγωνισμός καινοτομίας της ΕΥΑΘ είχε ως αντικείμενο την εφαρμογή τεχνολογιών για τη δέσμευση και την επιμέρους επεξεργασία ρυπαντικού φορτίου στα λύματα, και στη συνέχεια, ανάκτηση «πολύτιμων υλικών» από αυτά. Η αξιολόγηση για την ανάδειξη των νικητριών ομάδων και τα αποτελέσματα ανακοινώθηκαν τον Ιούνιο 2022 σε διαδικτυακή εκδήλωση.

Καθώς οι δύο πρώτοι διαγωνισμοί καινοτομίας έχουν ολοκληρωθεί, σχεδιάζεται ο επόμενος.

Κυβερνοασφάλεια

Το Υπερταμείο υλοποιεί πρόγραμμα αναβάθμισης της κυβερνοασφάλειας στις θυγατρικές του. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις αποτύπωσης της ωριμότητας (cybersecurity maturity assessment) με βάση αναγνωρισμένα πρότυπα, δημιουργίας οδικού χάρτη αναβάθμισης της ωριμότητας σε θέματα κυβερνοασφάλειας, αλλά και εκπαιδεύσεις, δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τα στελέχη των εταιρειών.

Τον Σεπτέμβριο ενεργοποιήθηκε σε επίπεδο ομίλου και υπό τον συντονισμό του Υπερταμείου η πλατφόρμα εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα κυβερνοασφάλειας, με συμμετοχή 14 εταιρειών του χαρτοφυλακίου και περισσότερους από 1800 χρήστες. Μέσω της πλατφόρμας, ολοκληρώθηκαν οι πρώτες καμπάνιες phishing καθώς και οι πρώτες εκπαιδεύσεις των χρηστών για θέματα κυβερνοασφάλειας. Στόχος είναι

η σταδιακή βελτίωση των γνώσεων και της ευαισθητοποίησης των χρηστών καθώς και η μείωση του ρίσκου κυβερνοασφάλειας στον όμιλο.

Σε συνέχεια ένταξης των κινδύνων κυβερνοασφάλειας στη μεθοδολογία διαχείρισης ρίσκων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου, βάσει βέλτιστων διεθνώς προτύπων και πρακτικών, σχεδιάστηκε και ξεκίνησε η υλοποίηση έργου για την αποτύπωση του προφίλ κινδύνου, της ωριμότητας και τη διαμόρφωση οδικού χάρτη αναβάθμισης της ωριμότητας σε θέματα κυβερνοασφάλειας για τις εταιρείες του Υπερταμείου.

Το έργο προβλέπει την αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων πληροφορικής για τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου με κοινή μεθοδολογία και σε κατάλληλη πλατφόρμα (εργαλείο) και την υιοθέτηση από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου ενός συστηματικού, βασισμένου σε δεδομένα και βέλτιστες πρακτικές συστήματος διαχείρισης κινδύνων πληροφορικής. Αναμένεται να διευκολύνει την επικοινωνία και κατανόηση των κινδύνων πληροφορικής από τα αρμόδια όργανα κάθε εταιρείας και από το Υπερταμείο σε επιτελικό επίπεδο, καθώς και τη συνεχή παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων με τελικό στόχο την αναβάθμιση της ωριμότητας των εταιρειών στο εν λόγω πεδίο.

Συνεργασία με τον Κέντρο Έρευνας «Αρχιμήδης» για την Τεχνητή Νοημοσύνη, την Επιστήμη των Δεδομένων και των Αλγορίθμων

Στη στρατηγική του Υπερταμείου περιλαμβάνεται η ενίσχυση της καινοτομίας και η προσέλκυση φορέων καινοτομίας για τον σχεδιασμό

και την υλοποίηση λύσεων με αποδέκτες τις θυγατρικές της, με έμφαση σε λύσεις κοινωνικής καινοτομίας, και η ενθάρρυνση των στελεχών των θυγατρικών να συμμετέχουν σε δράσεις καινοτομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, σχεδιάστηκε από κοινού με το ΚΕ Αρχιμήδης πρόταση υλοποίησης δράσεων καινοτομίας/ καινοτόμων εφαρμογών με αξιοποίηση "big data" στο πρότυπο των δράσεων 'Data for Social Good' που σημειώνονται διεθνώς. Η πρόταση αξιολογήθηκε θετικά και έλαβε χορηγία από την Επιτροπή «Ελλάδα 2021» προκειμένου για την υλοποίησή της. Το Σεπτέμβριο ξεκίνησε η συνεργασία του Υπερταμείου με το ΚΕ Αρχιμήδης για την υλοποίηση του έργου. Οι εταιρείες ΕΥΔΑΠ, ΟΑΣΑ, ΑΕΔΙΚ, ΔΕΗ συνεργάστηκαν με τις ερευνητικές ομάδες του Αρχιμήδη στο σχεδιασμό των καινοτόμων εφαρμογών, την εξαγωγή, επεξεργασία και διάθεση των απαιτούμενων συνόλων δεδομένων καθώς και στον καθορισμό των επιχειρησιακών απαιτήσεων των της υλοποίηση εφαρμογών. Αξιοσημείωτα είναι τα πρώτα αποτελέσματα των εφαρμογών και μοντέλων μηχανικής μάθησης/ τεχνητής νοημοσύνης που υλοποιήθηκαν, όπως παρουσιάστηκαν τον Ιούνιο 2023, με αναμενόμενες σημαντικές βελτιώσεις στην εμπειρία των πολιτών καθώς και στη βελτιστοποίηση της λειτουργίας και της απόδοσης των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κόμβος Ψηφιακής Καινοτομίας

Το Υπερταμείο εντάχθηκε ως εταίρος σε κοινοπραξία για τη σύσταση του Κόμβου Ψηφιακής Καινοτομίας της περιφέρειας Αττικής (Smart Attica). Σε συνέχεια της επιτυχημένης αξιολόγησης της πρότασης της κοινοπραξίας σε εθνικό επίπεδο, η πρόταση επελέγη μετά από την ανταγωνιστική διαδικασία της «κλειστής» πανευρωπαϊκής πρόσκλησης για την επιλογή των European Digital Innovation Hubs (EDIHs) ως ένα από τα Hubs που θα συγχρηματοδοτηθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εθνικούς πόρους.





Στο πλαίσιο της λειτουργίας του Κόμβου, που προβλέπεται να εφαρμόσει την ιδέα μιας έξυπνης περιοχής για την Αττική, επεκτείνοντας την προσέγγιση της Έξυπνης Πόλης (Smart City), το Υπερταμείο έχει αναλάβει την εκπροσώπηση των θυγατρικών της και τη δικτύωσή τους με το οικοσύστημα καινοτομίας σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, τη συμμετοχή στον σχεδιασμό και τη δοκιμαστική υλοποίηση λύσεων πριν την επένδυση (test before invest), καθώς και δράσεις εκπαίδευσης και ενίσχυσης ψηφιακών δεξιοτήτων. Το Υπερταμείο συμμετείχε στην εναρκτήρια συνάντηση (Kick-off) του έργου στις 31/1/2023, ενώ συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση των δράσεων υλοποίησης προηγμένων υπηρεσιών και την ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού τόσο των εταιρειών του χαρτοφυλακίου όσο και πολλών άλλων ωφελούμενων, όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Οι έως τώρα προτεινόμενες δράσεις με συμμετοχή εταιρειών του Υπερταμείου αφορούν ενδεικτικά την παρακολούθηση της ποιότητας των διακινούμενων τροφίμων και την βελτιστοποίηση της διακίνησής τους (ΟΚΑΑ) καθώς και την ενεργειακή αποδοτικότητα για ΜΜΕ (ΔΕΗ).

Συμφωνίες πλαίσιο για λύσεις και προϊόντα τεχνολογίας

Βάσει του νόμου 4972/2022, το Υπερταμείο μπορεί να συνάπτει συμφωνίες πλαίσιο με προμηθευτές για τις θυγατρικές του ομίλου, υπό την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας. Με αφετηρία τα τέλη του 2022, ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2023 ο πρώτος διαγωνισμός του Υπερταμείου για την προμήθεια αδειών λογισμικού και online συνδρομών καθώς και υποστηρικτικών υπηρεσιών για λύσεις και προϊόντα της εταιρείας Microsoft (λειτουργικά συστήματα, συνεργατικά εργαλεία, λύσεις ασφάλειας, εξυπηρετητές κ.α.) μέσω συμφωνίας πλαίσιο για δεκατέσσερις εταιρείες του ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του Υπερταμείου. Ολοκληρώθηκε επίσης η

συμβασιοποίηση του έργου με ημερομηνία έναρξης την 1/6/2023. Η συμφωνία πλαίσιο έχει ενεργοποιήσει τη σταδιακή κατάργηση μεμονωμένων συμβάσεων και ρυθμίσεων σε όλες τις εταιρείες χαρτοφυλακίου και τον συγχρονισμό της παροχής αδειών χρήσης και υπηρεσιών υποστήριξης του κατασκευαστή, επιτυγχάνοντας σημαντικές οικονομίες κλίμακας και συνέργειες. Επίσης καθιερώνει μια γενική διαδικασία για την ένταξη των εταιρειών του χαρτοφυλακίου σε διαδικασίες ομιλικών προμηθειών.

Δείκτης Ψηφιακού Μετασχηματισμού (Digital Transformation Index)

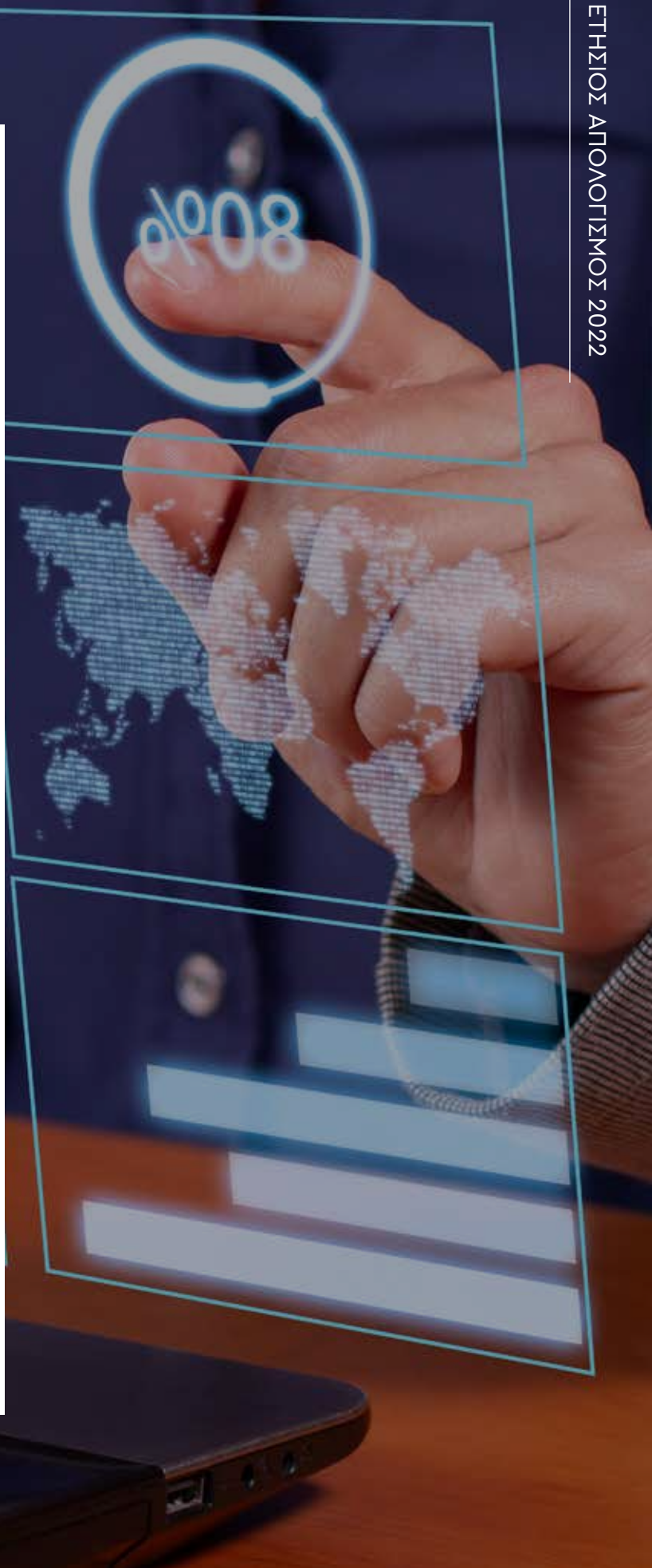
Το Στρατηγικό Σχέδιο 2022-24 του Υπερταμείου προβλέπει τον ορισμό του δείκτη Digital Transformation Index με σκοπό την παρακολούθηση της απόδοσης των θυγατρικών στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού και της καινοτομίας. Λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές (σχετικές έρευνες της Eurostat, όπως η 'Survey on ICT usage and e-commerce in enterprises', δείκτες και πολιτικές της ΕΕ, όπως τα 'European Innovation Scoreboard', 'Digital Economy and Society Index (DESI)', 'Digital Agenda και Advanced Technologies for Industry (ATI)' και οδηγίες του ΟΟΣΑ, όπως το 'Oslo Manual'), σχεδιάστηκε ο δείκτης DTI καθώς και η μεθοδολογία μέτρησης και αποτύπωσης του με βάση ερωτηματολόγια και επιμέρους δείκτες, καθώς και η ανάπτυξη κατάλληλου εργαλείου για τη διαχείριση των δεδομένων και των αποτελεσμάτων παρακολούθησης του δείκτη. Η αναλυτική μεθοδολογία υλοποίησης του δείκτη επικαιροποιήθηκε σε συνέχεια εκτεταμένης διαβούλευσης με τα αρμόδια στελέχη (Digital Transformation Champions) των θυγατρικών, ενώ το Υπερταμείο συντόνισε συναντήσεις εργασίας για την εφαρμογή του δείκτη και τη διαμόρφωση του επιπέδου αναφοράς (baseline) για κάθε θυγατρική.

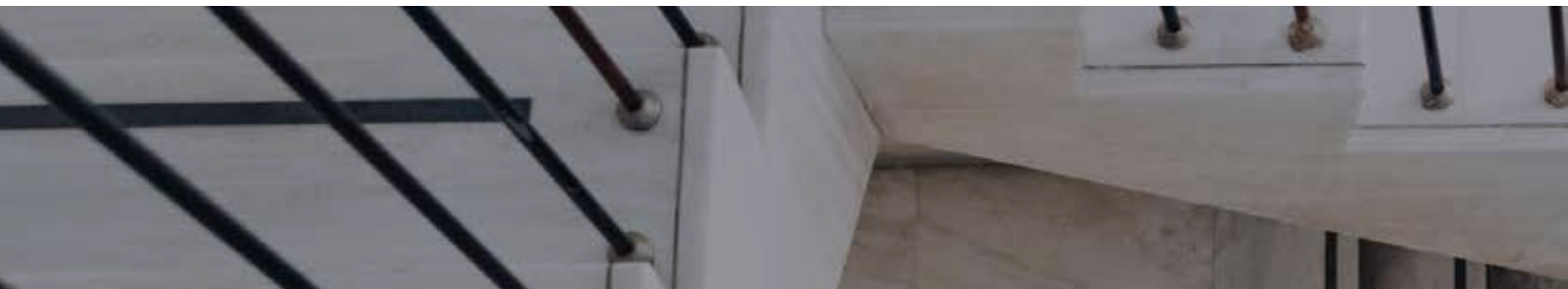


Τον Οκτώβριο 2022 ολοκληρώθηκε η πρώτη εφαρμογή του Δείκτη DTI σε 15 εταιρείες του χαρτοφυλακίου με τη διαμόρφωση της τιμής βάσης του δείκτη ανά εταιρεία, τόσο συνολικά όσο και στις επιμέρους περιοχές του δείκτη (Ψηφιακή Στρατηγική, Ψηφιακή Εμπειρία του Πελάτη, Ψηφιακές Επιχειρησιακές Λειτουργίες, Ψηφιακές υποστηρικτικές υπηρεσίες, Τεχνολογία & Ψηφιακές Εφαρμογές, Καινοτομία, Ψηφιακές Δεξιότητες). Επίσης ολοκληρώθηκε η αρχική αποτύπωση των ψηφιακών δράσεων, έργων και διαδικασιών ανά εταιρεία που έχουν αντίκτυπο στις μετρικές του δείκτη. Τον Μάιο 2023 ολοκληρώθηκε η πρώτη στοχοθεσία ψηφιακού μετασχηματισμού από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου, που αφορά το έτος 2023, με αποτύπωση των δράσεων του έτους που θα επηρεάσουν τον σχετικό δείκτη Digital Transformation Index.


Συνέργειες με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τους εποπτευόμενους φορείς

Το Υπερταμείο συντόνισε θέματα συνεργασίας και αξιοποίησης υπηρεσιών που παρέχονται από την Κοινωνία της Πληροφορίας (έργο ΣΥΖΕΥΞΙΣ – Δίκτυο Δημοσίου Τομέα) και τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (νεφοϋπολογιστική υποδομή G-Cloud) με ενδιαφέρον για τις εταιρείες του ομίλου.





Ετήσιες Ενοποιημένες
και Εταιρικές Οικονομικές
Καταστάσεις για την
έβδομη εταιρική χρήση
01.01.2022 – 31.12.2022
σύμφωνα με τα
Διεθνή Πρότυπα
Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως
έχουν υιοθετηθεί από
την Ευρωπαϊκή Ένωση



Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» την 3η Νοεμβρίου 2023 και θα αναρτηθούν μετά την έγκρισή τους από την Γενική Συνέλευση στην ιστοσελίδα της Εταιρείας στη διεύθυνση www.growthfund.gr.

Οι ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 01.01.2022 -31.12.2022, που παρατίθενται στις σελίδες 179 – 322, και οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

**Ο Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου**

Κωνσταντίνος Δερδεμέζης
Α.Δ.Τ. ΑΜ 508145

**Ο Διευθύνων
Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού
Συμβουλίου**

Γρηγόριος Δημητριάδης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 733147

**Ο Αναπληρωτής Διευθύνων
Σύμβουλος & Εντεταλμένος
Σύμβουλος και Μέλος του
Διοικητικού Συμβουλίου**

Στέφανος Γιουρέλης
Α.Δ.Τ. ΑΚ 142391

**Ο Οικονομικός
Διευθυντής**

Χαράλαμπος Πηλιτσιδής
Αρ. Αδείας Ο.Ε.Ε.
Α' Τάξης 33983

**Οι Υπεύθυνοι Σύνταξης Χρηματοοικονομικών
Καταστάσεων με βάση τα ΔΠΧΑ**

Μαρία Τρακάδη
Αρ. Αδείας Ο.Ε.Ε.
Α' Τάξης 27913

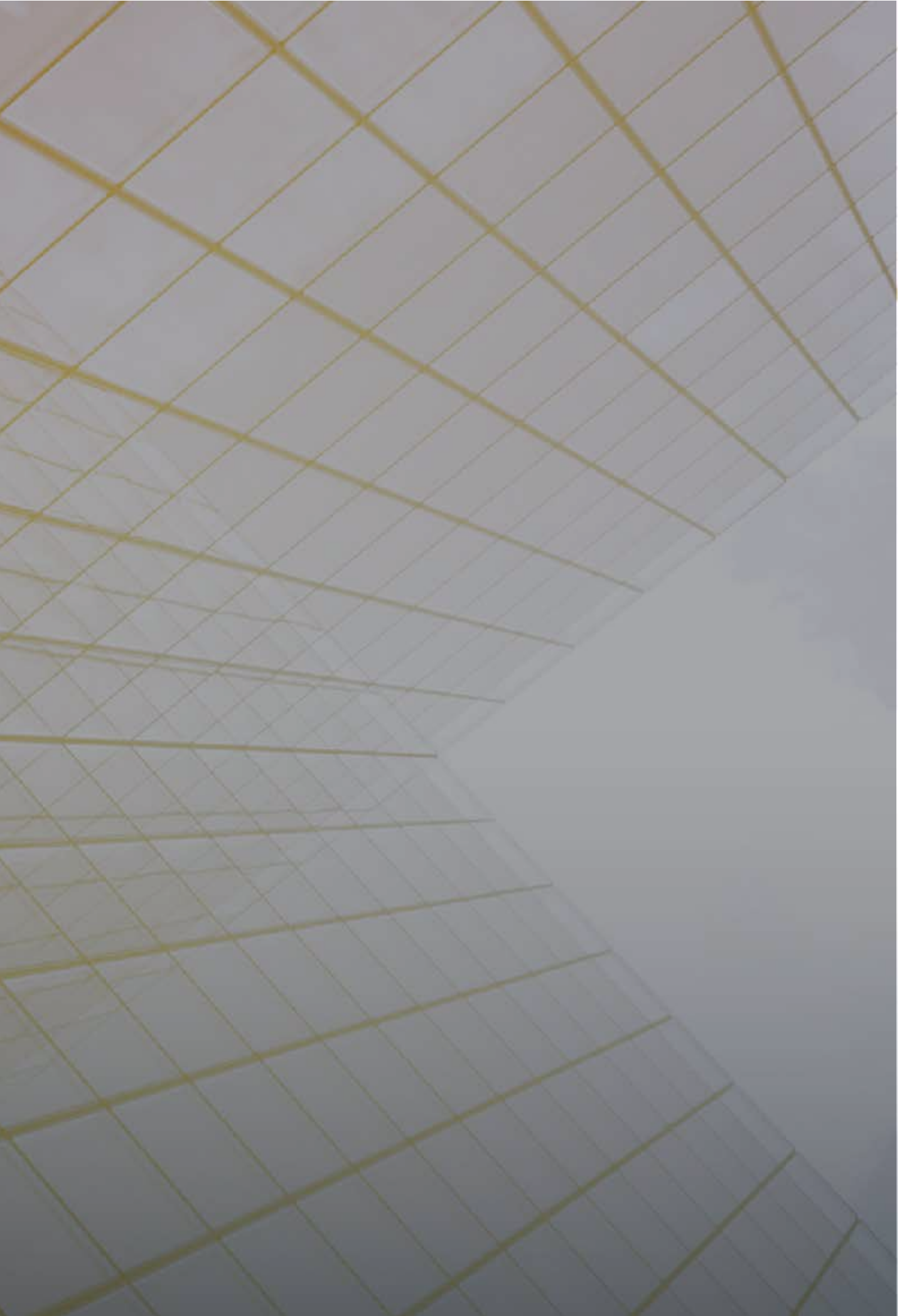
Κωνσταντίνος Μοτσάκος
Αρ. Αδείας Ο.Ε.Ε.
Α' Τάξης 105030

Deloitte.

Deloitte Business Solutions ΑΕ
Αρ. Αδείας Ο.Ε.Ε 1297

A

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ



ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 01.01.2022 – 31.12.2022

Α.1. Σκοπός, Θεσμικό Πλαίσιο και Δομή της Εταιρείας

Η «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» («ΕΕΣΥΠ» ή η «Εταιρεία», ή «Υπερταμείο») είναι εταιρεία συμμετοχών που διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4389/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (εφεξής ο «Νόμος» ή ο «ιδρυτικός νόμος») και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν.4548/2018. Η Εταιρεία δεν ανήκει στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ορίζεται. Οι διατάξεις που αναφέρονται σε δημόσιες επιχειρήσεις, υπό την έννοια του

ν. 3429/2005 δεν εφαρμόζονται ως προς την Εταιρεία, εκτός αν αυτό προβλέπεται ρητά από τον ν. 4389/2016.

Η Εταιρεία λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Συστήνεται για να εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό. Η μακροπρόθεσμη προοπτική της Εταιρείας είναι η επαύξηση της αξίας και η βελτίωση της απόδοσης του χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων τα οποία διαχειρίζεται, αξιολογώντας και προωθώντας βέλτιστες διαθέσιμες στρατηγικές και στοχεύοντας στην επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα.

Περαιτέρω, η Εταιρεία προωθεί μεταρρυθμίσεις των δημοσίων επιχειρήσεων, μέσω αναδιάρθρωσης, βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας, καθώς και μέσω της προώθησης της προσέγγισης της υπεύθυνης διοίκησης, κοινωνικής ευθύνης, καινοτομίας και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών. Για την εκπλήρωση του σκοπού της, η Εταιρεία ενεργεί με τρόπο ανεξάρτητο και επαγγελματικό, με μακροπρόθεσμη προοπτική την επίτευξη των αποτελεσμάτων της, σύμφωνα με τον Εσωτερικό της Κανονισμό. Επίσης ενεργεί με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας, με σκοπό την επαύξηση της αξίας του χαρτοφυλακίου της και τη δημιουργία και συνεισφορά πόρων:

- (α) για την υλοποίηση της επενδυτικής πολιτικής της χώρας και την πραγματοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, και
- (β) για την απομείωση των οικονομικών υποχρεώσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Η Εταιρεία μπορεί να προβαίνει σε κάθε ενέργεια προκειμένου να εκπληρώνει τον σκοπό της εντός του πλαισίου που τίθεται από τις διατάξεις του ιδρυτικού της νόμου.

Η διάρκεια του Υπερταμείου ορίζεται σε ενενήντα εννέα έτη και αρχίζει από την καταχώρισή της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου.

Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στις 31.12.2018, η έδρα της Εταιρείας είναι στην οδό Καρ. Σερβίας 4 στην Αθήνα. Στο χαρτοφυλάκιο της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας περιλαμβάνονται σήμερα τέσσερις εταιρείες ως «Άμεσες θυγατρικές», και συγκεκριμένα το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας «ΤΧΣ», το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου «ΤΑΙΠΕΔ», η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου «ΕΤΑΔ» και η εταιρεία «Συμμετοχές 5G Α.Ε.», ενώ οι συμμετοχές του Ελληνικού Δημοσίου σε δημόσιες επιχειρήσεις οι οποίες έχουν μεταφερθεί στο Υπερταμείο αναφέρονται ως «λοιπές θυγατρικές».

Οι τελευταίες μεταφέρθηκαν στο Υπερταμείο από την 1.1.2018, με την εξαίρεση της ΓΑΙΑΟΣΕ που μεταφέρθηκε την 01.07.2018.



ΛΟΙΠΕΣ ΟΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Λοιπές Δημόσιες
Επιχειρήσεις
(από 01.01.2018)



Το Υπερταμείο δεν έχει εξουσίες ως προς το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) καθώς οι αποφάσεις για την υλοποίηση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ. Επιπλέον, τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ δεν επιλέγονται από το Υπερταμείο.

Σύμφωνα με το νόμο και με βάση τα πρότυπα της Εταιρικής Διακυβέρνησης, κάθε θυγατρική της Εταιρείας διαχειρίζεται τα περιουσιακά της στοιχεία ανεξάρτητα από τις άλλες. Η Εταιρεία δύναται, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, η οποία λαμβάνεται κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου και η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο, να ιδρύει και άλλες άμεσες θυγατρικές προκειμένου να εκπληρώνει τον εταιρικό της σκοπό.

A.2. Άμεσες Θυγατρικές της Εταιρείας

Από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της Εταιρείας, τα κατωτέρω νομικά πρόσωπα, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ή οι τίτλοι που το ενσωματώνουν μεταβιβάζονται στην Εταιρεία ή συστήνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ιδρυτικού Νόμου, θεωρούνται για τους σκοπούς του ιδρυτικού της νόμου, άμεσες θυγατρικές («άμεσες θυγατρικές»):

1. Το Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου («ΤΑΙΠΕΔ»),

το οποίο αξιοποιεί την ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου που του έχει ανατεθεί και προωθεί την υλοποίηση των ιδιωτικοποιήσεων στη χώρα, και πιο συγκεκριμένα την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αξιοποίησης (ΕΠΑ). Σκοπός του ΤΑΙΠΕΔ είναι η μεγιστοποίηση της αξίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αξιοποίησης σε υποδομές, επιχειρήσεις, ακίνητα και άλλους κλάδους της οικονομίας και η προσέλκυση άμεσων επενδύσεων, επιτυγχάνοντας παράλληλα μακροπρόθεσμα οφέλη για την ελληνική οικονομία. Το πρόγραμμα αυτό είναι αναρτημένο στον ιστότοπο του ΤΑΙΠΕΔ. Στις 10.04.2020 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΤΑΙΠΕΔ αποφασίστηκε η παράταση της διάρκειας του ΤΑΙΠΕΔ μέχρι την 01.07.2022. Σε συνέχεια της ψήφισης του ν. 4804/2021, το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου αποφάσισε την 04.06.2021 την τροποποίηση του Καταστατικού του ΤΑΙΠΕΔ. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων αποφασίστηκε η επέκταση του σκοπού του ΤΑΙΠΕΔ καθώς και η επέκταση της διάρκειάς του έως την 01.07.2026. Σύμφωνα με το Καταστατικό του το ΤΑΙΠΕΔ έχει ως σκοπό α) την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου, καθώς και περιουσιακών στοιχείων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή δημοσίων

επιχειρήσεων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ., σύμφωνα με τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των εσόδων και β) την ωρίμανση Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας που έχουν ενταχθεί στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας» του ν. 4799/2021 και γ) την ωρίμανση και τη διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 5Γ ν.3986/2011, για την αξιοποίηση ακινήτων, τα οποία ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, των λοιπών θυγατρικών εταιρειών του χαρτοφυλακίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 188 του ν. 4389/2016, των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και έχουν παρα-χωρηθεί κατά κυριότητα, σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1 ν.3986/2011.

2. Η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου («ΕΤΑΔ»),

η οποία έχει ως σκοπό να διαχειρίζεται και να αξιοποιεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ακινήτων για τα οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει μεταφέρει στην ΕΤΑΔ την κυριότητα και/ή την διαχείρισή τους. Η μεταβίβαση της ΕΤΑΔ στο Υπερταμείο, με την ταυτόχρονη μεταβίβαση προς την ΕΤΑΔ της κυριότητας ενός σημαντικού αριθμού ακινήτων του δημοσίου σχετικά με τα οποία στο παρελθόν η εταιρεία ασκούσε διαχείριση, αναβαθμίζει αλλά και επαναπροσδιορίζει τον ρόλο της Εταιρείας Ακινήτων του Δημοσίου. Το χαρτοφυλάκιο ακινήτων της ΕΤΑΔ περιλαμβάνει ακίνητα που προέρχονται κυρίως από το Υπουργείο Οικονομικών, από τον πρώην ΕΟΤ, τα Ολυμπιακά Ακίνητα, καθώς και ακίνητα από το ΤΑΙΠΕΔ. Για την επίτευξη της στρατηγικής της, η ΕΤΑΔ θα πρέπει να προβαίνει σε όλες τις ενέργειες ώστε να έχει στην κατοχή της ένα καθαρό και αξιοποιήσιμο χαρτοφυλάκιο και να διαμορφώνει κατάλληλες στρατηγικές αξιοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις και τις επιχειρηματικές πρακτικές διαχείρισης και αξιοποίησης στην αγορά ακινήτων, τα ειδικά χαρακτηριστικά της κάθε κατηγορίας ακινήτων, την ύπαρξη επενδυτικού ενδιαφέροντος, καθώς και άλλα ουσιώδη κατά την κρίση της δεδομένα, τα οποία θα οδηγήσουν στη βέλτιστη αξιοποίηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

3. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ»),

για το οποίο το Υπερταμείο δεν έχει εξουσίες ως προς αυτό, καθώς οι αποφάσεις για την υλοποίηση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ και τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ δεν επιλέγονται από

την ΕΕΣΥΠ. Σύμφωνα με τον ν. 4389/2016, η πλήρης νομή και κατοχή του συνόλου του κεφαλαίου του ΤΧΣ (όπως ενσωματώνεται σε τίτλους σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.3864/2010) μεταβιβάζεται από το Ελληνικό Δημόσιο στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος. Παρά τη μεταβίβαση αυτή, εκτός και εάν ρητά αναφέρεται κάτι διαφορετικό στον ν. 4389/2016, οι διατάξεις του ν. 3864/2010 (συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά και όχι περιοριστικά των διατάξεων που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση του ΤΧΣ) εξακολουθούν να ισχύουν.

4. Συμμετοχές 5G Α.Ε.

Το Υπερταμείο δυνάμει του νόμου 4727/2020 αποφάσισε τη σύσταση της εταιρείας «Συμμετοχές 5G Α.Ε.», η οποία υπάγεται στις άμεσες θυγατρικές της. Η εν λόγω θυγατρική του Υπερταμείου λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος,

σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας για την εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού. Αποκλειστικός σκοπός της είναι η σύσταση και διαχείριση του «Ταμείου Φαιστός». Το «Ταμείο Φαιστός» («Phaistos Fund») συστήνεται, με τη μορφή Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Α.Κ.Ε.Σ.) και έχει ως αποκλειστικό σκοπό τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις, οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος της Ευρωπαϊκής ένωσης ή σε τρίτη χώρα, υπό την προϋπόθεση ότι δραστηριοποιούνται στην έρευνα ή/και ανάπτυξη προϊόντων ή/και υπηρεσιών που λειτουργούν σε υποδομές 5G (ή σχετικές με αυτές) αυτών στην Ελλάδα, ενδεικτικά στους ακόλουθους κλάδους: μεταφορές/εφοδιαστική (logistics), μεταποίηση, βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της αμυντικής, αγαθά και δίκτυα κοινής ωφέλειας, υγεία, τουρισμός, πληροφόρηση και μέσα ενημέρωσης.



Α.3. Λοιπές Θυγατρικές της Εταιρείας

Σύμφωνα με το άρθρο 188 παρ. 1 δ του ν. 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε από τους νόμους 4512/2018, δημόσιες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα του ν.3429/2005 που το μετοχικό τους κεφάλαιο ή ο έλεγχος μεταβιβάζεται στο Υπερταμείο σύμφωνα με το άρθρο 197 από 01.01.2018, θεωρούνται για τους σκοπούς του ως άνω νόμου λοιπές θυγατρικές (οι «Λοιπές Θυγατρικές»). Οι επιχειρήσεις αυτές για σκοπούς σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων μπορεί να μην θεωρούνται θυγατρικές αλλά συγγενείς ή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Στο πλαίσιο του σκοπού της, το Υπερταμείο κατέχει τις συγκεκριμένες συμμετοχές του Δημοσίου, τις οποίες διαχειρίζεται επαγγελματικά και επαυξάνει την αξία τους μακροπρόθεσμα, σύμφωνα με βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, όσον αφορά στην εταιρική διακυβέρνηση, στην εταιρική συμμόρφωση, στην εποπτεία και στη διαφάνεια των διαδικασιών, σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά, υπεύθυνης επιχειρηματικότητας, καθώς και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Οι δημόσιες επιχειρήσεις που ελέγχονται από την Εταιρεία: (α) υπόκεινται σε κατάλληλη εποπτεία σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, (β) υλοποιούν και υποστηρίζουν τις εφαρμοστέες τομεακές πολιτικές της Κυβέρνησης και (γ) αναλαμβάνουν, κατόπιν ανάθεσης, την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ), ενδεικτικά μέσω της εκτέλεσης υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και τις κοινές αξίες της Ένωσης που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Οι σχετικές διαδικασίες προβλέπονται στο Μηχανισμό Συντονισμού και περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Υπερταμείου.

Το διάγραμμα, που ακολουθεί, απεικονίζει τις λοιπές θυγατρικές, οι οποίες μεταβιβάστηκαν ως συμμετοχές από το Ελληνικό Δημόσιο στην Εταιρεία την 01.01.2018. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 113 του ν. 4549/2018, η συμμετοχή του Δημοσίου στη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. μεταβιβάστηκε στην Εταιρεία από 01.07.2018.

Η συμμετοχή του Υπερταμείου σε αυτές τις επιχειρήσεις είναι σε κάποιες περιπτώσεις πλειοψηφική, σε άλλες μειοψηφική και σε ορισμένες περιπτώσεις αφορά το 100% του μετοχικού κεφαλαίου (μοναδικός μέτοχος). Επίσης, τρεις (3) εκ των λοιπών θυγατρικών είναι εταιρείες εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών (ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ). Η ΔΕΗ είναι συγγενής εταιρεία ενώ η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ θυγατρικές.

Σχετικά με τις μετοχές που κατέχει το Υπερταμείο στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, εκδόθηκε ο νόμος 4964/2022, ο οποίος στα άρθρα 114 και 115 ρυθμίζει τα θέματα σχετικά με τον ρόλο του Υπερταμείου και του Ελληνικού Δημοσίου. Περαιτέρω εκδόθηκαν οι υπ' αρ. 7/2023 και 8/2023 αποφάσεις του ΣτΕ, δυνάμει των οποίων καλείται το Υπουργείο Οικονομικών να συμμορφωθεί προς τις υπ' αρ. 190/2022 και 191/2022 αποφάσεις του ΣτΕ.




Περαιτέρω, το Υπερταμείο αγόρασε από την ΚΕ Καλαμαράκης ΑΒΕΕ - Κάλας ΑΕ τις μετοχές της με αποτέλεσμα το Υπερταμείο να αποκτήσει το 80% των μετοχών των Ελληνικών Αλυκών την 18.05.2023, ενώ προτούτε κατείχε το 55,19% αυτών.

Μη εισηγμένες δημόσιες επιχειρήσεις

	Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αττικής Α.Ε. (100%) Και οι κατά 100% θυγατρικές του		Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (100%)
 	Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε. Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.		Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (100%)

	Ανώνυμη Εταιρεία Διώρυγας Κορίνθου (100%)		Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης - HELEXPO Α.Ε. (100 %)
	Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (100%)		Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. (55,19 %) (80% από 18.05.2023)
	ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. (100%) από 01.07.2018		Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών "Σπύρος Λούης" ***

Εισηγμένες εταιρείες Κοινής Ωφέλειας

	Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (50 %+1 μετοχή)
	Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (50 %+1 μετοχή)
	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (34,123 %)

* Πλέον των παραπάνω, το Υπερταμείο είναι μέτοχος μειοψηφίας στις εξής εταιρείες: ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ (35%), Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (25%) και Follis – Follie Α.Ε. (<1%)

** Το ΤΑΙΠΕΔ κατέχει το 30% των μετοχών της εταιρείας Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε., το 24,02% της ΕΥΑΘ Α.Ε. και το 11,33% της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.. Έως την 31.12.2021, το ΤΑΙΠΕΔ κατείχε και ποσοστό 10,32% των μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε..

*** Το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών (ΟΑΚΑ) θα υπαχθεί στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου κατόπιν μετατροπής του σε κεφαλαιουχική εταιρεία.

Οι Δημόσιες Επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου καλούνται μέσω κατάλληλου στρατηγικού, επιχειρηματικού και λειτουργικού σχεδιασμού και παρακολούθησης, να διασφαλίσουν την εύρυθμη λειτουργία τους στις παρούσες συνθήκες, καθώς και να δημιουργήσουν οικονομική και κοινωνική αξία μακροπρόθεσμα, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη θέση της κάθε εταιρείας στην εκάστοτε αγορά, όσο και τις δυνατότητες για αξιοποίηση στρατηγικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών. Εξίσου σημαντικές παράμετροι είναι η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τους, η εφαρμογή καινοτόμων ιδεών και νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους, ο εξορθολογισμός της εφοδιαστικής τους αλυσίδας, καθώς και η αξιολόγηση και διαμόρφωση της κατάλληλης κεφαλαιακής διάρθρωσης με άντληση κεφαλαίων από διαφορετικές πηγές για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων επενδύσεων.

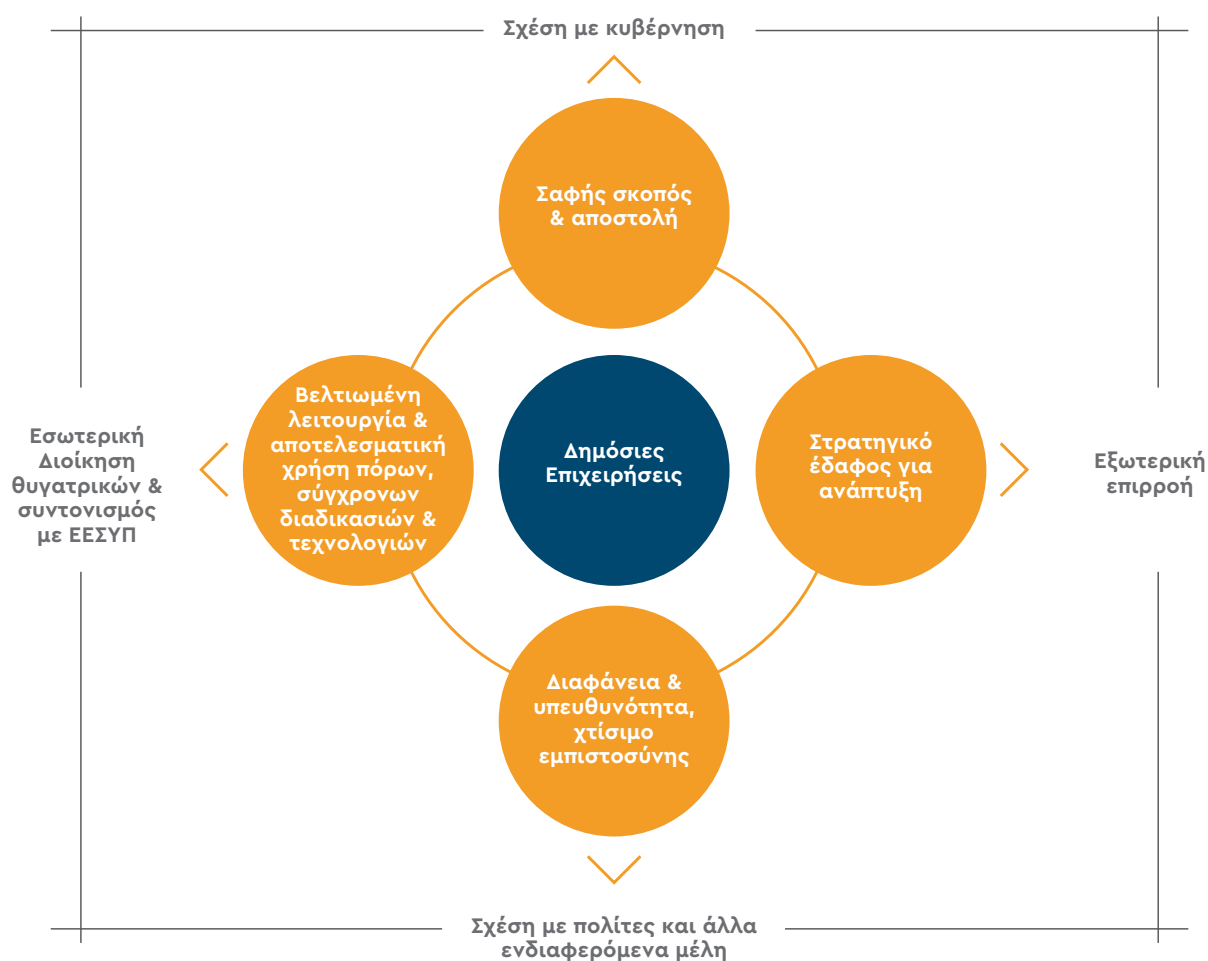
Πέραν της οικονομικής αποδοτικότητας, με την πάροδο του χρόνου, οι δημόσιες επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να ενεργούν κατάλληλα προκειμένου να βελτιώσουν την λειτουργική αποδοτικότητά τους σε επίπεδα ανάλογα με συναφείς εταιρείες του ιδιωτικού τομέα ή και του δημόσιου τομέα άλλων χωρών, αλλά και να δημιουργήσουν συνολικότερα οφέλη σε σχέση και με τον κοινωνικό τους ρόλο που συνδέεται μεταξύ άλλων και με την παροχή Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ). Στην κατεύθυνση αυτή οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να μετασχηματισθούν, αξιολογώντας τις σύγχρονες τάσεις, προκλήσεις αλλά και ευκαιρίες.

Ως εκ τούτου, οι δημόσιες επιχειρήσεις, ειδικά μέσω των Διοικητικών τους Συμβουλίων και της Ανώτατης Διοίκησης, θα πρέπει:

- Να έχουν σαφή και ξεκάθαρο σκοπό και αποστολή, σε σύνδεση με επιθυμητούς στόχους και αποτελέσματα.
- Να λειτουργούν με υπευθυνότητα, διαφάνεια και λογοδοσία, μέσω της έγκαιρης και αξιόπιστης αναφοράς των αποτελεσμάτων και των πεπραγμένων τους για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τους πολίτες.
- Να παρέχουν ποιοτικές και σύγχρονες υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των καταναλωτών τους με ανταγωνιστικό κόστος.
- Να επενδύουν στις υποδομές τους, όπως και στο ανθρώπινο κεφάλαιο, προκειμένου να μπορούν να εκπληρώνουν καλύτερα την αποστολή τους.



Βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και πλαίσιο επιρροής



A.4. Λοιπές Συμμετοχές και Δικαιώματα

Σύμφωνα με το άρθρο 198 του ν. 4389/2016, μεταβιβάζονται στην Εταιρεία αυτοδικαίως οι συμβάσεις παραχώρησης των σύμφωνα με τον ν. 4389 λοιπών θυγατρικών. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να μεταβιβάζεται στην Εταιρεία η δυνατότητα να συνάπτει ή να ανανεώνει συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες σχετίζονται με τις δημόσιες επιχειρήσεις, οι μετοχές των οποίων μεταβιβάζονται σε αυτή. Το Ελληνικό Δημόσιο, με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Εταιρείας, δύναται να αποφασίζει τη συνυπογραφή εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου ως εκ τρίτου συμβαλλόμενου, συμβάσεων παραχώρησης περιουσιακών δικαιωμάτων, άυλων δικαιωμάτων, δικαιωμάτων λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, μόνο ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει το ίδιο. Με την ίδια πράξη ορίζονται και εξουσιοδοτούνται τα αρμόδια όργανα για τη συνυπογραφή των ως άνω συμβάσεων ως προς τους συγκεκριμένους όρους μετά την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου στο άρθρο 201 ν. 4389/2016 του παρόντος προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης, βάσει της διάταξης του άρθρου 198 παρ. 2 ν. 4389/2016 μεταβιβάστηκαν αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα από το ΤΑΙΠΕΔ στην Εταιρεία τα περιουσιακής φύσης δικαιώματα, δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης, κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα, άυλα δικαιώματα και δικαιώματα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, τα οποία είχαν μεταβιβαστεί στο ΤΑΙΠΕΔ δυνάμει της υπ` αριθμ. 195/2011 (Β` 2501) απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων σχετικά με το δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων παραχώρησης, των δικαιωμάτων που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη, επέκταση, συντήρηση και εκμετάλλευση όλων των κρατικών αεροδρομίων, των οποίων η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση ανήκει

στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. Στα δικαιώματα αυτά, συμπεριλαμβάνονται και τα δικαιώματα διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί των κινητών και ακινήτων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, καθώς και των χώρων εμπορικής ή άλλης χρήσης που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα κρατικά αυτά αεροδρόμια και υπό τους όρους που θα καθορίζονται στη σχετική σύμβαση παραχώρησης, εξαιρουμένων ρητά των κρατικών Περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας, Ιονίου και Αιγαίου, τα οποία έχουν ήδη παραχωρηθεί με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες κυρώθηκαν με τα άρθρα 215 και 216 του ν. 4389/2016. Τα αεροδρόμια αυτά («Περιφερειακά αεροδρόμια») είναι τα παρακάτω:



Στόχος του Υπερταμείου είναι η κατάρτιση ενός σχεδίου ανάπτυξης / αξιοποίησης των εν λόγω αεροδρομίων, με αξιολόγηση των δυνητικών εναλλακτικών λύσεων: (i) (μακροχρόνια) σύμβαση παραχώρησης, (ii) ΣΔΙΤ, (ii) σύμβαση διαχείρισης (management contract) και (iv) συνέχιση λειτουργίας από ΥΠΑ.

Τέλος, και σύμφωνα με το άρθρο 350 ν. 4512/2018, το Ελληνικό Δημόσιο έχει επίσης παραχωρήσει στο Υπερταμείο το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος που αντιστοιχεί στη συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο του ΟΤΕ (ποσοστό 1%). Το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα ψήφου στη Γ.Σ. του ΟΤΕ για τις μετοχές που του αναλογούν.



A.5. Κύρια Όργανα Διοίκησης της Εταιρείας

Τα όργανα της Εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, το Εποπτικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Το ανώτατο όργανο της Εταιρείας είναι η **Γενική Συνέλευση** του μοναδικού μετόχου, που είναι το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών. Η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για θέματα, τα οποία σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης του μετόχου, με εξαίρεση την εκλογή και την ανάκληση του διορισμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, τον καθορισμό της αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση του Καταστατικού. Τα ζητήματα αυτά αποφασίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδρυτικού νόμου 4389/2016.

Το **Εποπτικό Συμβούλιο** είναι υπεύθυνο για την εποπτεία του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας με σκοπό να διασφαλίζει ότι αυτό λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4389/2016, του Καταστατικού και του Εσωτερικού Κανονισμού, προς το συμφέρον της Εταιρείας και προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Αποτελείται από πέντε (5) μέλη τα οποία διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

- τρία (3) μέλη επιλέγονται από τον μοναδικό μέτοχο, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας που ενεργούν από κοινού,
- δύο (2) μέλη, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου, επιλέγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, ενεργώντας από κοινού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών.

Η Γενική Συνέλευση του Υπερταμείου, δυνάμει της από 15.10.2021 απόφασης και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016, εξέλεξε νέο Εποπτικό Συμβούλιο. Ως εκ τούτου, από τις 15 Οκτωβρίου 2021, η σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου έχει ως εξής:

1. Jacques le Pape (Πρόεδρος)
2. David Vegara Figueras, μέλος
3. Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη, μέλος
4. Χαράλαμπος Μείδανης, μέλος
5. Νάγια Καλογεράκη, μέλος

Το **Διοικητικό Συμβούλιο** έχει τις εξουσίες και

αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016. Συγκεκριμένα το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη διοίκηση της Εταιρείας και την επίτευξη των καταστατικών της σκοπών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει επί όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση της Εταιρείας, εκτός από τα θέματα εκείνα που σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω νόμου ανήκουν στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από το Εποπτικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου. Επιπλέον, ένας εκπρόσωπος που ορίζεται από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ως παρατηρητής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Η κα Νιφόρου υπέβαλε την παραίτησή της από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου με ισχύ από την 28.02.2022.

Την 04.03.2022, το Διοικητικό Συμβούλιο ανασυγκροτήθηκε σε σώμα, κατόπιν εκλογής του κ. Ιορδάνη Αϊβάζη από το Εποπτικό Συμβούλιο, ως μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, με θητεία έως την 15.02.2025.

Το Εποπτικό Συμβούλιο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης που έλαβε χώρα την 28.03.2022, αποφάσισε την εκλογή του κ. Δημητρίου Μακαβού ως νέου ανεξάρτητου, μη εκτελεστικού μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου.

Η θητεία της κας Αθανασίου έληξε την 08.04.2022.

Η κα Καμπούρη παραιτήθηκε από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου με ισχύ από 30.06.2022. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού του Υπερταμείου και **δυνάμει της από 22.07.2022 απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου**, το Εποπτικό Συμβούλιο αποφάσισε να ορίσει την κα Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, ως μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου.

Σε συνέχεια της ως άνω απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου για την εκλογή του νέου μη εκτελεστικού Μέλους και σύμφωνα με τον ν.4389/2016, τον ν. 4548/2018 και το Καταστατικό του Υπερταμείου, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποφάσισαν τη ανασυγκρότησή τους σε σώμα ως ακολούθως:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Λήξη Θητείας
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2024
Γρηγόριος Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Σπύρος Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	14.01.2023
Ιορδάνης Αϊβάζης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας και **δυνάμει της από 09.12.2022 απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου**, το Εποπτικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανανέωση της θητείας του κ. Σπύρου Λορεντζιάδη ως μη εκτελεστικού Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., για τέσσερα έτη.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας και **δυνάμει της από 09.12.2022 απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου**, το Εποπτικό Συμβούλιο αποφάσισε να ορίσει την κα Αλεξάνδρα Κονίδα, ως μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., σε αντικατάσταση της κας Τζιοβάννας Καμπούρη-Μόνας.

Ο κ. Ιορδάνης Αϊβάζης, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου υπέβαλε στην Εταιρεία την παραίτησή του από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, με ισχύ από 31.01.2023.

Με βάση τα ανωτέρω, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποφάσισαν την 01.02.2023 την ανασυγκρότησή τους σε σώμα ως ακολούθως:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Λήξη Θητείας
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2024
Γρηγόριος Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Σπύρος Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	13.01.2027
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2026
Αλεξάνδρα Κονίδα	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025

Ως προς τις αρμοδιότητες των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και ως προς όλες τις εξουσίες εκπροσώπησης της Εταιρείας εξακολουθεί να ισχύει η από 16/02/2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας και **δυνάμει της από 31.01.2023 απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου**, το Εποπτικό Συμβούλιο αποφάσισε να ορίσει την κα Έλενα Παπαδοπούλου, ως μη εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., σε αντικατάσταση του κ. Ιορδάνη Αϊβάζη.

Σε συνέχεια της ως άνω απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου για την εκλογή του νέου μη εκτελεστικού Μέλους και σύμφωνα με τον ν.4389/2016, τον ν. 4548/2018 και το Καταστατικό της Εταιρείας, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποφάσισαν τη ανασυγκρότησή τους σε σώμα ως ακολούθως:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Λήξη Θητείας
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2024
Γρηγόριος Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Σπύρος Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	13.01.2027
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2026
Αλεξάνδρα Κονίδα	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025
Έλενα Παπαδοπούλου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	15.02.2025

Τα βιογραφικά των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχονται στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

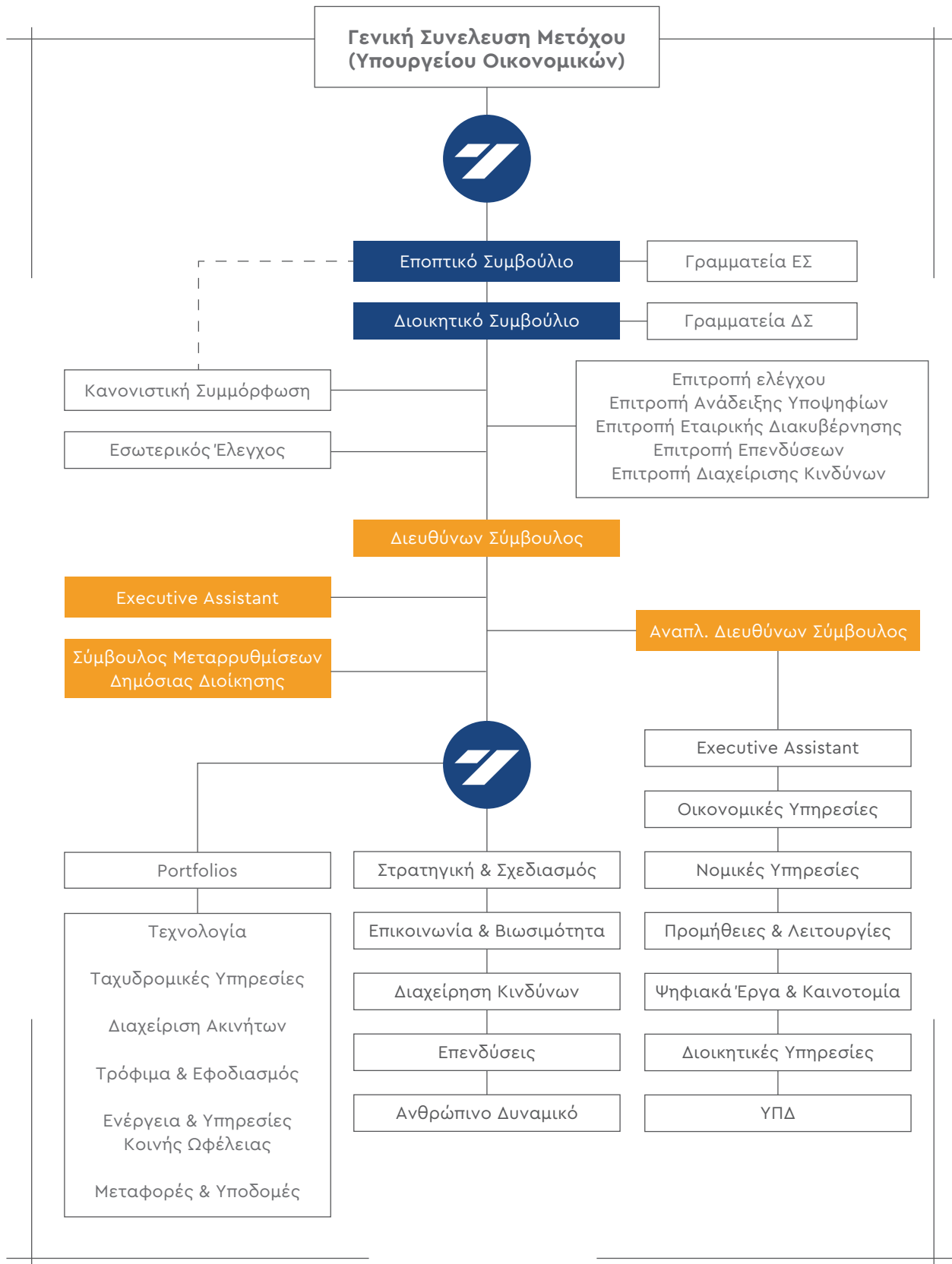
Για την υποστήριξη της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και βάσει των διατάξεων 192 παρ. 2(ιθ) και 197 παρ. 4 ν.4389/2016 έχουν συσταθεί οι ακόλουθες Επιτροπές, και συγκεκριμένα:

- Επιτροπή Ελέγχου,
- Επιτροπή Επενδύσεων
- Επιτροπή Κινδύνων,
- Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης, και
- Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων

(Για τη σύνθεση των επιτροπών βλ. τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης).

Α.6. Οργανόγραμμα

Το οργανόγραμμα του Υπερταμείου έχει ως ακολούθως:



Ο Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης, υποστηρίζει και συμβουλεύει απευθείας το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας σχετικά με θέματα συμμόρφωσης που το αφορούν.

A.7. Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο και καταβάλλεται σε μετρητά. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατατίθεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σε ειδικό λογαριασμό στην Τράπεζα της Ελλάδος στο όνομα της Εταιρείας.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αρχικά ανερχόταν σε σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ και διαιρούνταν σε σαράντα χιλιάδες (40.000) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας χιλίων (1.000) ευρώ εκάστη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, με την από 03.03.2017 απόφασή του, πιστοποίησε την μερική πληρωμή του μετοχικού κεφαλαίου, και ειδικότερα την πληρωμή του ποσού των 10.000.000 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στην κάλυψη του ¼ της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018 περί μερικής καταβολής κεφαλαίου.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €100.000.000 με την έκδοση 100.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ/μετοχή και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου.

Σε συνέχεια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του Υπερταμείου ποσού € 100.000.000, η οποία αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της εταιρείας της 18ης Δεκεμβρίου 2020, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται την 31.12.2020 σε 140 εκατ. ευρώ. Το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε 110 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 4 του ν. 4548/2018, "Οι καταβολές για εξόφληση του κεφαλαίου καταλογίζονται αναλογικά σε όλες τις μετοχές που έχουν αναληφθεί από το ίδιο πρόσωπο". Επομένως, το καταβεβλημένο ποσό των 100 εκατ. ευρώ για την πρόσφατη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καταλογίζεται αναλογικά στις εκδοθείσες 140.000 μετοχές.

Στις 20 Ιανουαρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πιστοποίηση της καταβολής ποσού εκατό εκατομμυρίων ευρώ (€ 100.000.000).

Με την από 24.09.2021 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας αποφασίστηκε η καταβολή του υπόλοιπου ποσού των 30.000.000

ευρώ, προκειμένου να καλυφθεί πλήρως η ονομαστική αξία των 40.000 μετοχών που είχε αναλάβει το Ελληνικό Δημόσιο βάσει του άρθρου 187 παρ. 1 ν. 4389/2016. Η καταβολή του ποσού των 30.000.000 ευρώ πιστοποιήθηκε με την από 16.11.2021 απόφαση του ΔΣ της Εταιρείας.

Με την από 01.02.2022 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά 105.703.000 ευρώ με έκδοση 1.057.030 ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η καθεμία.

Κατόπιν της παραπάνω απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σήμερα σε 245.703.000 ευρώ, διαιρούμενο σε 140.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ καθεμία και σε 1.057.030 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η καθεμία και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο.

A.8. Εσωτερικός Έλεγχος

Αποστολή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ) είναι η παροχή ανεξάρτητων, αντικειμενικών ελεγκτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, σχεδιασμένων να προσθέτουν αξία στην Εταιρεία και να συμβάλλουν στην αναβάθμιση και βελτίωση των επιχειρησιακών λειτουργιών.

Ο ρόλος της είναι να βοηθάει το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Διοίκηση της Εταιρείας να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς της και τους συγκεκριμένους στόχους που έχουν προσδιοριστεί. Αυτό επιτυγχάνεται εφαρμόζοντας μια συστηματική και επιστημονική μέθοδο για την αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, των πληροφοριακών συστημάτων και της εταιρικής διακυβέρνησης εν γένει.

Η ΜΕΕ λειτουργεί με βάση τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας, και ειδικότερα με βάση τις προβλέψεις του Κεφαλαίου «Πλαίσιο Ελέγχου Απόδοσης», είναι ανεξάρτητη και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται. Σύμφωνα με το άρθρο 192 του ν.4389/2016, το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.

Η ΜΕΕ επιβεβαιώνει την ορθή τήρηση των οδηγιών και κατευθύνσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω τακτικών και έκτακτων ελέγχων των διαδικασιών, των οικονομικών στοιχείων και των πληροφοριακών συστημάτων και υποβάλλει σχετικές εκθέσεις προς τη Διοίκηση και την

Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας. Διασφαλίζεται στα στελέχη της η πλήρης ελευθερία και απρόσκοπτη πρόσβαση σε αρχεία, υπηρεσίες, λογιστικά στοιχεία και βιβλία, φυσικά περιουσιακά στοιχεία και προσωπικό του Υπερταμείου.

Η ΜΕΕ καταρτίζει ετήσιο πλάνο για τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου, βασισμένο σε αξιολόγηση κινδύνων, το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο. Το ετήσιο πλάνο και ο προϋπολογισμός της ΜΕΕ για το 2023 εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Ελέγχου στις 12.12.2022 και από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 15.12.2022.

Στο πλαίσιο του συμβουλευτικού της ρόλου, η ΜΕΕ υποστηρίζει επίσης τις Θυγατρικές του Υπερταμείου στην υιοθέτηση ορθών και βέλτιστων πρακτικών εσωτερικού ελέγχου, τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας και του εκάστοτε ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου.

Ειδικότερα, η ΜΕΕ του ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟΥ υλοποιεί τις ακόλουθες δράσεις/πρωτοβουλίες:

- Παρακολουθεί συστηματικά την πρόοδο εργασιών των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Θέτει και παρακολουθεί συγκεκριμένους Δείκτες Απόδοσης (KPIs) για τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Αναπτύσσει και επικοινωνεί ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί και από τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Διοργανώνει/πραγματοποιεί σεμινάρια/διαδικτυακά σεμινάρια/ημερίδες για την επαγγελματική ανάπτυξη των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών.
- Στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της στήριξης της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου στις Θυγατρικές πραγματοποιεί ημερίδες με θέμα «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Εσωτερικός Έλεγχος» με τη συμμετοχή της Εκτελεστικής Διοίκησης, της Επιτροπής Ελέγχου και στελεχών των Θυγατρικών.

A.9. Εξωτερικός Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016, η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου διορίζει ελεγκτική εταιρεία διεθνούς φήμης, βάσει καταλόγου υποψηφίων εταιρειών που υποβάλλεται από το Εποπτικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού αρ. 537/2014/ΕΕ. Οι ελεγκτές της Εταιρείας έχουν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην εφαρμοστέα νομοθεσία περί Αωνύμων Εταιρειών. Ως προς την υποχρέωση

εναλλαγής ελεγκτών ισχύουν οι διατάξεις που προβλέπονται για τις εισηγμένες εταιρείες στο άρθρο 17 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Επίσης κύριος συμμετέχων στη διαδικασία επιλογής είναι η Επιτροπή Ελέγχου με την υποστήριξη των εσωτερικών ελεγκτών. Μεταξύ άλλων, η Επιτροπή Ελέγχου, με την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου, υποστηρίζει το Εποπτικό Συμβούλιο στην προετοιμασία καταλόγου υποψηφίων εξωτερικών ελεγκτών ο οποίος υποβάλλεται από το Εποπτικό Συμβούλιο στη Γενική Συνέλευση για την τελική επιλογή.

Η διάρκεια του οικονομικού έτους είναι δώδεκα (12) μήνες, με αρχή την 1η Ιανουαρίου και λήξη την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

Σύμφωνα με την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, η εταιρεία Grant Thornton εκλέχθηκε ως εξωτερικός ορκωτός ελεγκτής για τον υποχρεωτικό έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για την περίοδο 01.01.2022 – 31.12.2022.

A.10. Ταμειακά Διαθέσιμα

Τα ρευστά διαθέσιμα της Εταιρείας τηρούνται σε λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος, έως τη λειτουργική έναρξη του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου, μέσω του οποίου θα γίνεται η διαχείρισή τους.

Η Εταιρεία έχει επίσης συνάψει σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών σε χρηματοπιστωτικά μέσα (MIFID) και διαθέτει τραπεζικό λογαριασμό στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, ανάγκη που απορρέει από την υποχρέωση τήρησης λογαριασμού θεματοφυλακής λόγω των εισηγμένων εταιρειών που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας από 01.01.2018 ως άρθρο 380 Ν.4512/2018 (ΦΕΚ Α 5/17.01.2018). Ο λογαριασμός αυτός δεν έχει σημαντικό υπόλοιπο, καθόσον τα ρευστά διαθέσιμα της Εταιρείας τηρούνται σε λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος τα οποία την 31.12.2022 ανέρχονταν σε € 164.361.300.

A.11. Εσωτερικός Κανονισμός, Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποχρεώσεις Αναφορών

Η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου υιοθετεί τον Εσωτερικό Κανονισμό («Εσωτερικός Κανονισμός») που ρυθμίζει τη λειτουργία της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, πλην

του ΤΧΣ, και βασίζεται σε βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας μπορεί να τροποποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός, όπως έχει διαμορφωθεί με αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης μέχρι σήμερα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

- (α) Κανονισμός Διαδικασιών Ανάθεσης Συμβάσεων
- (β) Γενικό Πλαίσιο Κατάρτισης Στρατηγικού Σχεδίου του Υπερταμείου
- (γ) Πλαίσιο Ελέγχου Απόδοσης
- (δ) Πολιτική για τη Σύγκρουση Συμφερόντων και τις Υποχρεώσεις Εμπιστευτικότητας
- (ε) Κανόνες Εσωτερικής Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου
- (στ) Πολιτική Αμοιβών και Αποζημιώσεων για τα μέλη Διοικητικού Συμβουλίου με την προσθήκη τμήματος «Πολιτική Αμοιβών & Αποζημίωση των ΔΣ των άμεσων θυγατρικών (πλην ΤΧΣ)»
- (ζ) Μηχανισμός Συντονισμού
- (η) Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης
- (θ) Πλαίσιο Παρακολούθησης και Απόδοσης Αναφορών
- (ι) Πολιτική Ταξιδίων, Εξόδων και Επιχειρηματικών Εξόδων
- (ια) Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και πλαίσιο για την προετοιμασία της χρηματοοικονομικής αναφοράς
- (ιβ) Κριτήρια Αξιολόγησης και Ανάκλησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου
- (ιγ) Μερισματική πολιτική
- (ιδ) Επενδυτική Πολιτική

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας βασίζεται στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες, ο οποίος βασίζεται κυρίως στις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ, διεθνές σημείο αναφοράς για την εταιρική διακυβέρνηση. Να σημειωθεί επίσης ότι αναφορικά με τις υποχρεώσεις αναφορών, το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο τριμηνιαίες αναφορές σχετικά με την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως προβλέπεται από το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας της Εταιρείας.

Στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας υποβάλλει:

- τριμηνιαίες εκθέσεις επί των πεπραγμένων και των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων,
- επισκοπημένες εξαμηνιαίες εταιρικές και

ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και

- ελεγμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

A.12. Πεπραγμένα και Δραστηριότητες της Εταιρείας και του Ομίλου χρήσης 01.01.2022 -31.12.2022 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα.

A.12.1 Συζήτηση επί των συνοπτικών οικονομικών στοιχείων Εταιρείας και Ομίλου

A) Γενική Σύνοψη επιδόσεων ΕΕΣΥΠ κατά το έτος 2022 (Ομίλου και Εταιρείας)

Οι ενοποιημένες επιδόσεις της ΕΕΣΥΠ κατά την ετήσια περίοδο που έληξε την 31.12.2022

σηματοδοτούνται από τρία κυρίως γεγονότα, α) την θετική επιρροή από την σταδιακή μείωση της επίδρασης της πανδημίας στην δραστηριότητα των εταιρειών του Ομίλου, β) την αρνητική επίδραση από την αύξηση του κόστους ενέργειας και καυσίμων καθώς και γενικότερα του πληθωρισμού και γ) από την σημαντική αύξηση των προβλέψεων για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αξιώσεις τρίτων από εκκρεμείς νομικές και λοιπές υποθέσεις. Γενικά, οι σημαντικότερες επιδράσεις είχαν ως κάτωθι:

- **Βελτίωση των εσόδων από υποχώρηση της επίδρασης της πανδημίας στις επιδόσεις των εταιρειών, σε σύγκριση με το έτος 2021 το οποίο είχε επηρεαστεί σημαντικά από τα περιοριστικά μέτρα σχετικά με την πανδημία.** Ειδικότερα:

- Κατά το έτος 2022 υπήρχε βελτίωση στα έσοδα των αστικών μεταφορών (ΟΑΣΑ) καθώς και σημαντικά αυξημένη κίνηση (σε σχέση με το 2021) στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών. Παράλληλα βελτίωση στα έσοδα επήλθε και από την παύση των ειδικών εκπώσεων που ίσχυσαν την περίοδο της πανδημίας στις συμβάσεις ενοικίων, με συνέπεια την σημαντική αύξηση των εσόδων ενοικίων σε εταιρείες που έχουν κλάδο ακινήτων όπως ΕΤΑΔ, ΟΚΑΑ, ΚΑΘ, ΓΑΙΑΟΣΕ, ενώ αυξήθηκε και η δραστηριότητα του κλάδου εκθέσεων με συνέπεια την αύξηση των εσόδων της ΔΕΘ. Επιπλέον βελτίωση προέκυψε και από τις αυξημένες πωλήσεις των Ελληνικών Αλυκών οι οποίες σημείωσαν νέο ιστορικό υψηλό πωλήσεων και κερδοφορίας.
- Από την άλλη πλευρά μείωση των εσόδων προέκυψε κυρίως σε ΕΥΔΑΠ/ ΕΥΑΘ και το ΤΑΙΠΕΔ (λόγω μειωμένων συναλλαγών αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων).



- **Αύξηση των δαπανών λόγω αυξημένου ενεργειακού κόστους και πληθωρισμού.**

Ειδικότερα:

- Η ενέργεια και τα καύσιμα είναι σημαντικό συστατικό του συνολικού κόστους σε αρκετές εκ των εταιρειών του Ομίλου της ΕΕΣΥΠ, με τις σημαντικότερες περιπτώσεις να αφορούν τον Όμιλο ΟΑΣΑ (κυρίως ηλεκτρική ενέργεια για μετρό, τραμ και τρόλεϊ και καύσιμα για τα θερμικά λεωφορεία), ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, ΕΛΤΑ (καύσιμα, ενέργεια και γενικά κόστη μεταφορών) ενώ γενικά σε όλες τις εταιρείες (σε διαφορετικό βαθμό) υπήρξε επίδραση. Παράλληλα και άλλα συστατικά του κόστους των εταιρειών επηρεάστηκαν από τον αυξημένο πληθωρισμό.
- **Αυξημένη επίδραση από προβλέψεις για κινδύνους.**

Ενώ τα αποτελέσματα της χρήσης 2021 επηρεάστηκαν σημαντικά από το κόστος εθελουσίας εξόδου των ΕΛΤΑ το οποίο προκάλεσε καθαρή επιβάρυνση στα αποτελέσματα του Ομίλου κατά € 112,2 εκατ, τα αποτελέσματα χρήσης 2022 έχουν επηρεαστεί σημαντικά από την σημαντική αύξηση των προβλέψεων για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αξιώσεις τρίτων από εκκρεμείς νομικές και λοιπές υποθέσεις οι οποίες εμφανίζονται στα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης και ανήλθαν σε επίπεδο Ομίλου σε € 266 εκατ, με το μεγαλύτερο μέρος του ποσού να προέρχεται από μία θυγατρική εταιρεία.

Σχετικά με τις ατομικές επιδόσεις της ΕΕΣΥΠ κατά το έτος 2022 αυτές απεικονίζουν την υψηλότερη κερδοφορία και έσοδα που είχε η εταιρεία ιστορικά, με σημαντικό μέρος της επίδοσης αυτής να οφείλεται σε αυξημένο μέρισμα που λήφθηκε από την συμμετοχή της στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών.

Αναλυτικότερη συζήτηση επί των επιμέρους κονδυλίων παρατίθεται στην συνέχεια.

B) ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31.12.2022

(ποσά σε ευρώ 000'ς)	ΟΜΙΛΟΣ		Μεταβολή	
	2022	2021	€	%
Κύκλος εργασιών	1.062.033	993.667	68.366	7%
Κόστος Πωληθέντων	(1.073.730)	(1.010.760)	(62.970)	6%
Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων	249.138	220.422	28.716	13%
Μικτό Κέρδος	237.441	203.329	34.112	17%
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	81.333	121.916	(40.583)	-33%
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(196.032)	(168.124)	(27.908)	17%
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(67.767)	(62.722)	(5.045)	8%
Κέρδη από αναπροσαρμογή επενδύσεων σε ακίνητα	47.436	34.655	12.781	37%
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(308.656)	(40.668)	(267.988)	659%
Έξοδα μετασηματισμού θυγατρικής	-	(112.233)	112.233	*
Αποτελέσματα προ φόρων, χρημ./κών και επενδ/κών απ/των	(206.245)	(23.847)	(182.398)	765%
Έσοδα από μερίσματα	2.799	4.546	(1.747)	-38%
Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων	31.653	33.350	(1.697)	-5%
Αποτίμηση χρηματ./κών στοιχείων μέσω απ/ων	(863)	(544)	(319)	59%
Χρηματοοικονομικά έσοδα	20.499	20.450	49	0%
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(11.972)	(11.765)	(207)	2%
Αποτελέσματα προ φόρων	(164.129)	22.190	(186.319)	-840%
Φόρος εισοδήματος	(17.045)	(32.035)	14.990	-47%
Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους	(181.174)	(9.845)	(171.329)	1740%
Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών	(79.575)	-	(79.575)	*
Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών (μη αναταξινομούμενα)	9.591	84	9.507	11.318%
Αναλογιστικά κέρδη από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού, μετά από φόρους	53.187	7.559	45.628	604%
Μεταβολή αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους) επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους	(12)	(1.422)	1.410	-99%
Αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων	-	119	(119)	*
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης	(197.983)	(3.505)	(194.478)	*

* Μεταβολή σε κέρδη από ζημίες ή από ζημίες σε κέρδη

(α) Συζήτηση επί κονδυλίων Ενοποιημένων Αποτελεσμάτων έτους 2022 έναντι της αντίστοιχης χρήσης 2021:

Κύκλος εργασιών, αύξηση € 68,4 εκατ.

Η αύξηση του ενοποιημένου κύκλου εργασιών το έτος 2022 είναι αποτέλεσμα κυρίως:

α) της αύξησης των εσόδων του ΟΑΣΑ κατά περίπου € 76 εκατ, κυρίως λόγω αύξησης της επιβατικής κίνησης (€ 41 εκατ) αλλά και αυξημένης αποζημίωσης που λαμβάνει από το Ελληνικό Δημόσιο για την μεταφορά κοινωνικών ομάδων με μηδενικό ή μειωμένο αντίτιμο (€ 33,7 εκατ).

β) της αύξησης των εσόδων εταιρειών που έχουν κλάδο διαχείρισης ακινήτων και εκθέσεων, κυρίως λόγω παύσης των έκτακτων εκπτώσεων επί των ενοικίων που ίσχυε την περίοδο της πανδημίας αλλά και της παύσης των περιοριστικών μέτρων. Ειδικότερα:

- αύξηση κατά περίπου € 11 εκατ στην ΕΤΑΔ (αύξηση από έσοδα ενοικίων αλλά και από έσοδα υποκαταστημάτων όπως το χιονοδρομικό Παρνασού, πλαζ κτλ),
- αύξηση € 7 εκατ στην ΔΕΘ (παύση περιοριστικών μέτρων και βελτίωση του κλίματος στην διενέργεια εκθέσεων),
- αύξηση κατά € 2,7 εκατ στην ΑΕΔΙΚ λόγω μερικής επανέναρξης των εργασιών της (το 2021 είχε κλείσει για επισκευές, ενώ το έτος 2022 λειτούργησε για 3 μήνες περίπου),
- αύξηση κατά € 1,8 εκατ στον ΟΚΑΑ, 2,1 εκατ στην ΓΑΙΑΟΣΕ,
- αύξηση € 1,1 εκατ στις Ελληνικές Αλυκές οι οποίες πραγματοποίησαν νέο ιστορικό ρεκόρ πωλήσεων και κερδοφορίας.

γ) Οι ανωτέρω αυξήσεις, μερικώς αντισταθμίστηκαν από την σημαντική μείωση εσόδων στις εταιρείες (α) ΕΥΔΑΠ/ΕΥΑΘ συνολικού ύψους € 20 εκατ, (β) ΤΑΙΠΕΔ κατά € 11,7 εκατ καθώς δεν είχε σημαντικές συναλλαγές αξιοποιήσεων περιουσιακών στοιχείων του Ε.Δ. στο διάστημα αυτό με συνέπεια την μείωση των εσόδων από τις προμήθειες του επί των συναλλαγών αυτών. Επιπλέον, όσον αφορά τα ΕΛΤΑ, ο κύκλος εργασιών τους παρέμεινε σχετικά ίδιος, καθώς η πτώση των εσόδων από ταχυδρομικές υπηρεσίες αντισταθμίστηκε από την αύξηση εσόδων από τις πωλήσεις του κλάδου ηλεκτρικής ενέργειας και από την αύξηση εσόδων από λοιπές υπηρεσίες.

Κόστος Πωληθέντων, έξοδα διοίκησης, έξοδα διάθεσης (συνολική αύξηση € 95,9 εκατ):

Το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διοίκησης και τα έξοδα διάθεσης αυξήθηκαν συνολικά κατά € 96 εκατ περίπου σε σχέση με το 2021. Η αύξηση αυτή (το μεγαλύτερο μέρος της οποίας αφορά το κόστος πωληθέντων) προκύπτει κυρίως λόγω αυξημένου κόστους:

α) παροχών τρίτων κατά € 70,5 εκατ, εκ του οποίου το σημαντικότερο μέρος αφορά αύξηση κόστους ενέργειας, προερχόμενη κυρίως από τις εταιρείες ΟΑΣΑ* (μετρό, τραμ, τρόλεϊ), ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ αλλά σε μικρό ή μεγάλο βαθμό έχει επηρεάσει όλες τις εταιρείες,

β) αναλώσεων κατά € 12,8 εκατ, εκ του οποίου το σημαντικότερο μέρος αφορά αύξηση κόστους καυσίμων κατά € 10 εκατ περίπου (κυρίως ΟΑΣΑ* θερμικά λεωφορεία, αλλά -σε μικρότερο βαθμό- επηρέασε σχεδόν όλες τις εταιρείες),

γ) αμοιβών και εξόδων τρίτων κατά περίπου € 13,2 εκατ, εκ του οποίου ένα μέρος αφορά κυρίως αυξήσεις δαπανών στην ΕΥΔΑΠ, ενώ μέρος της αύξησης οφείλεται και σε αύξηση των δαπανών των ΕΛΤΑ για δαπάνες outsourcing για την προσωρινή κάλυψη κενών που προέκυψαν από την αποχώρηση σημαντικού μέρους του προσωπικού τους λόγω εθελουσίας,

δ) αποσβέσεων κατά € 4,3 εκατ που προέρχεται κυρίως από το leasing λεωφορείων του ΟΑΣΑ (καθώς στο συγκριτικό διάστημα η ενοικίαση δεν είχε εκκινήσει από την αρχή του έτους και έτσι αφορούσε λιγότερους μήνες) αλλά και αυξημένες αποσβέσεις της ΕΥΔΑΠ λόγω απόσβεσης σημαντικού ύψους άυλου περιουσιακού στοιχείου που αναγνώρισε στο τέλος του 2021 σχετικά με την νέα σύμβαση προμήθειας αδιύλιστου ύδατος.

Από την άλλη πλευρά, μέρος εκ των ανωτέρων αυξήσεων δαπανών αντισταθμίστηκε από το μειωμένο κόστος προσωπικού κατά περίπου € 6,5 εκατ, εκ της οποίας μείωσης σημαντικό ποσό προέρχεται από την θυγατρική ΕΛΤΑ (μείωση λόγω της εθελουσίας εξόδου), μείωση που εν μέρει αντισταθμίστηκε από αυξημένο κόστος στις υπόλοιπες εταιρείες.

*Σημειώνεται ότι μέρος των αυξημένων δαπανών του ΟΑΣΑ αφορά είτε μέτρα στα πλαίσια της πανδημίας και για αυτό επιδοτούνται στο σύνολό τους (πχ συμβάσεις με ΚΤΕΛ, leasing λεωφορείων, μέρος των προσλήψεων προσωπικού κτλ) είτε σημαντικές αυξήσεις του κόστους ενέργειας/ καυσίμων οι οποίες δεν μεταφέρθηκαν στις τιμές εισιτηρίων και έχουν μερικώς επιχορηγηθεί όπως αναφέρεται στην συνέχεια.

Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων:

Οι επιχορηγήσεις αυτές αφορούν τον ΟΑΣΑ και

σχετίζονται κυρίως με το μέρος της τακτικής επιχορήγησης που αφορά το επιχορηγούμενο μέρος του κόστους πωληθέντων του. Η αύξηση σε σχέση με το 2021 οφείλεται στο γεγονός ότι ο ΟΑΣΑ το 2022 έλαβε επιδότηση του κόστους ενέργειας και καυσίμων λόγω της σημαντικής ανόδου του κόστους αυτών αλλά και παράλληλα αυξήθηκαν ορισμένες πλήρως επιδοτούμενες δαπάνες (ενώ έπαψε η επιδότηση για απώλεια εσόδων λόγω μέτρων Covid που είχε λάβει το προηγούμενο έτος 2021).

Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης:

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αφορούν κατά κύριο λόγο τις έκτακτες επιχορηγήσεις που λαμβάνει ο ΟΑΣΑ από το Ελληνικό Δημόσιο (και το μέρος της τακτικής που αναλογεί στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης) και αντιλογισμούς αχρησιμοποίητων προβλέψεων ή απομειώσεων στοιχείων ενεργητικού. Τα λοιπά έσοδα του 2022 είναι μειωμένα κατά € 40,6 εκατ κυρίως λόγω α) μειωμένων έκτακτων επιδοτήσεων που έλαβε ο ΟΑΣΑ κατά € 14 εκατ, β) μικρότερους αντιλογισμούς προβλέψεων για κινδύνους κατά € 14,7 εκατ και γ) όφελος στην προηγούμενη χρήση υπήρχε από αντιστροφή απομείωσης παγίων ύψους € 8,3 εκατ που δεν επαναλήφθηκε.

Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης:

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης αφορούν κυρίως προβλέψεις για επισφάλειες, νομικές υποθέσεις, υποτιμήσεις στοιχείων ενεργητικού, καθώς και προβλέψεις για διάφορους κινδύνους. Το ύψος των εν λόγω δαπανών αυξήθηκε σημαντικά κατά το έτος 2022, κυρίως λόγω αυξημένων προβλέψεων που έχει σχηματίσει η θυγατρική ΕΤΑΔ για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και αξιώσεις τρίτων από εκκρεμείς νομικές και λοιπές υποθέσεις συνολικού ποσού € 257,3 εκατ.

Έξοδα μετασχηματισμού θυγατρικής (μόνο στο 2021):

Στις 28.01.2021 με απόφαση του ΔΣ της θυγατρικής ΕΛΤΑ τέθηκε σε εφαρμογή πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου για το προσωπικό στο πλαίσιο του εταιρικού μετασχηματισμού της. Το Πρόγραμμα διήρκησε από την 1η Φεβρουαρίου 2021, έως και την 23η Φεβρουαρίου 2021, η συμμετοχή σε αυτό ήταν πλήρως προαιρετική και συμμετείχαν σε αυτό 1.976 εργαζόμενοι. Το συνολικό κόστος του προγράμματος (μείον τις προβλέψεις που είχαν σχηματισθεί από προηγούμενα έτη) ανήλθε σε € 112,2 εκατ. και εμφανίσθηκε διακριτά στα ενοποιημένα αποτελέσματα του έτους 2021.

Έσοδα από μερίσματα:

Αφορά κυρίως το μερίσμα που εισπράττει το Υπερταμείο από το 1% που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία ΟΤΕ και το δικαίωμα είσπραξης αυτού έχει εκχωρηθεί στην ΕΕΣΥΠ.

Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων:

Το κονδύλι αφορά κυρίως την ενσωμάτωση της αναλογίας των αποτελεσμάτων των συγγενών επιχειρήσεων, με το μεγαλύτερο μέρος να αφορά την αναλογία της ΕΕΣΥΠ στα αποτελέσματα της ΔΕΗ, του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, του Ελληνικού Καζίνο Πάρνηθας, της Λάμδα Φλοίσβος Μαρίνας και της Μαρίνας Ζέας.

Φόρος εισοδήματος:

Ο φόρος εισοδήματος στα αποτελέσματα έτους 2022 είναι έξοδο € 17 εκατ., παρά τις ζημίες προ φόρων, κυρίως λόγω του ότι οι ζημίες προ φόρων προέρχονται από σημαντικές ζημίες (λόγω προβλέψεων) εταιρείας η οποία απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος με συνέπεια να μην υπολογίζεται αναβαλλόμενη φορολογική ωφέλεια επί των ζημιών της. Έτσι το κονδύλι αυτό περιέχει έξοδο φόρου για κέρδη εταιρειών οι οποίες είναι υποκείμενες σε φορολογία εισοδήματος (και για τις οποίες προκύπτει φορολογική επιβάρυνση) αλλά και έξοδο περίπου € 6,4 εκατ από αποαναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης επί ζημιών μιας θυγατρικής η οποία εκτίμησε ότι μέρος των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών της δεν θα προλάβει να χρησιμοποιηθεί πριν την ημερομηνία λήξης τους.

Παρεμφερής επίδραση (αλλά σε μικρότερο βαθμό) υπήρχε και κατά το προηγούμενο έτος 2021 όπου οι δαπάνες φόρου ήταν μεγαλύτερες από τα προ φόρων κέρδη κυρίως λόγω του ότι α) για μέρος της φορολογικής ζημιάς που ενέγραψε θυγατρική λόγω εξόδων εθελουσίας εξόδου, εκτίμησε ότι μέρος αυτών δεν θα προλάβει να χρησιμοποιηθεί προ της ημερομηνίας λήξης των ζημιών, β) του γεγονότος της μείωσης του συντελεστή φόρου εισοδήματος από 24% σε 22%, η οποία είχε σημαντική επίδραση στην επανα-επιμέτρηση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (μείωση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης κατά € 10 εκατ περίπου) και του γεγονότος ότι ορισμένες θυγατρικές που πραγματοποίησαν ζημίες απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος και έτσι δεν λογιστικοποίησαν αναβαλλόμενη φορολογική ωφέλεια στις ζημίες.

(β) Συζήτηση επί κονδυλίων Ενοποιημένου Ισολογισμού 31.12.2022:

(ποσά σε ευρώ 000'ς)	ΟΜΙΛΟΣ		Μεταβολή	
	2022	2021 (Αν/μένο)	€	%
Ενσώματα & άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.164.738	2.178.408	(13.670)	-1%
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	50.744	57.902	(7.158)	-12%
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	1.438.934	1.315.886	123.048	9%
Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	605.125	943.943	(338.818)	-36%
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	5.930	6.715	(785)	-12%
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	90.398	113.135	(22.737)	-20%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	776.222	889.401	(113.179)	-13%
Αποθέματα	90.581	85.297	5.284	6%
Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	643.513	452.662	190.851	42%
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα & δεσμευμένες καταθέσεις	1.037.625	1.079.327	(41.702)	-4%
Λοιπές απαιτήσεις	219.426	145.080	74.346	51%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	7.123.236	7.267.756	(144.520)	-2%
Μετοχικό Κεφάλαιο	245.703	140.000	105.703	76%
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	-	105.703	(105.703)	-100%
Λοιπά αποθεματικά	3.155.152	3.611.709	(456.557)	-13%
Αποτελέσματα εις νέον	7.113	(40.814)	47.927	-117%
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	512.724	506.984	5.740	1%
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	322.997	389.794	(66.797)	-17%
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.102.474	1.251.240	(148.766)	-12%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	37.822	25.635	12.187	48%
Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες	545.158	464.082	81.076	17%
Δανειακές υποχρεώσεις	157.775	167.475	(9.700)	-6%
Υποχρεώσεις μίσθωσης	54.719	61.335	(6.616)	-11%
Λοιπές προβλέψεις	428.113	138.489	289.624	209%
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	553.486	446.124	107.362	24%
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Και Υποχρεώσεων	7.123.236	7.267.756	(144.520)	-2%

Αναφορικά με τις σημαντικές μεταβολές των κονδυλίων του Ισολογισμού μεταξύ 31.12.2022 και 31.12.2021, οι σημαντικότερες εξ' αυτών αφορούν τα κάτωθι:

Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια & άυλα περιουσιακά στοιχεία: η μείωση οφείλεται κυρίως στις αποσβέσεις περιόδου οι οποίες ήταν σημαντικά υψηλότερες από τις νέες προσθήκες παγίων.

Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακινήτων: Η αύξηση κατά την χρήση 2022 οφείλεται σε αύξηση κατά € 77 εκατ λόγω αναγνώρισης νέων ακινήτων στον ισολογισμό και κατά € 47,4 εκατ λόγω κέρδους από την ετήσια επανα-αποτίμηση ακινήτων που έχουν αναγνωρισθεί σε προηγούμενα έτη.

Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις: Η μεταβολή προέρχεται από την ενσωμάτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της αναλογίας του Ομίλου στα αποτελέσματα αλλά και στις λοιπές κινήσεις των ιδίων κεφαλαίων των συγγενών εταιρειών (με μεγαλύτερη βαρύτητα στις ΔΕΗ, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ("ΔΑΑ") και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ). Αναλυτικότερα, η κίνηση της αξίας των συμμετοχών σε συνδεδεμένες είχε ως κάτωθι:

Υπόλοιπο αρχής (σε € χιλ.)	943.943
Αναλογία από κίνηση ιδίων κεφαλαίων ΔΕΗ	(249.825)
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων (αναταξινομούμενα), μετά από φόρους	(79.575)
Διανομή μερίσματος	(50.659)
Λοιπά	(4)
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους (μη αναταξινομούμενα)	9.592
Αναλογία κέρδους, μετά από φόρους	31.653
Υπόλοιπο λήξης	605.125

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/υποχρεώσεις: Η μείωση των καθαρών αναβαλλόμενων απαιτήσεων (απαιτήσεις μείον υποχρεώσεις) κατά περίπου € 10,5 εκατ οφείλεται κυρίως α) στο γεγονός ότι μία εταιρεία αποαναγνώρισε μέρος των παλαιότερων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και ορισμένες εταιρείες παρά τις ζημίες έτους δεν αναγνώρισαν αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί αυτών καθώς έκριναν ότι δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν μέχρι την λήξη του και β) στο γεγονός ότι ορισμένες θυγατρικές χρησιμοποίησαν κατά το έτος αναγνωρισμένη σε προηγούμενα χρόνια αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/όφελος, μειώνοντας την τρέχουσα φορολογική υποχρέωση.

Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (και αντίστοιχα λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις): Η μείωση οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι απαίτηση της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ από παραχώρηση των περιφερειακών αεροδρομίων (€ 101,8 εκατ.) λόγω ωρίμανσης απεικονίζεται πλέον στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις. Για τον ίδιο λόγο κυρίως είναι μειωμένες και οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία: Η αύξηση οφείλεται κυρίως α) στην μεταφορά το έτος 2022, της ανωτέρω αναφερόμενης απαίτησης του ΤΑΙΠΕΔ € 101,8 εκατ. στις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις (από μακροπρόθεσμες λόγω χρονικής ωρίμανσης της απαίτησης), πλέον νέων βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων του 2022 περίπου € 80 εκατ, εκ των οποίων το μεγαλύτερο μέρος αφορά αμοιβή παραχώρησης των περιφερειακών αεροδρομίων, β) αύξηση των εμπορικών απαιτήσεων στις εταιρείες ΕΛΤΑ κατά € 29,6 εκατ (κυρίως καθυστέρηση στην είσπραξη της Καθολικής υπηρεσίας αλλά και απαιτήσεων του κλάδου ηλεκτρικής ενέργειας γ) αύξηση των εμπορικών απαιτήσεων της ΓΑΙΑΟΣΕ € 13,6 εκατ (κυρίως καθυστέρηση στην είσπραξη αμοιβών για την ενοικίαση τροχαίου υλικού) και δ) στην σημαντική μείωση των εμπορικών απαιτήσεων της ΕΥΔΑΠ € 55,8 εκατ..

Λοιπές απαιτήσεις: η αύξηση κατά περίπου € 74,3 εκατ οφείλεται κυρίως α) στην αυξημένη απαίτηση της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ σχετικά με είσπραξη συνολικών μερισμάτων € 86,2 εκατ από τις εταιρείες ΕΛΠΕ και ΔΕΠΑ και τα οποία εμφανίζονται και στις λοιπές υποχρεώσεις για την απόδοση των μερισμάτων αυτών

στο Ελληνικό Δημόσιο, β) στην αύξηση κατά περίπου € 23 εκατ των απαιτήσεων του ΟΑΣΑ (εν μέρει απαίτηση για είσπραξη επιχορήγησης και εν μέρει απαίτηση για είσπραξη ΦΠΑ).

Οι αυξήσεις αυτές εν μέρει μόνο αντισταθμίστηκαν από την σημαντική μείωση των λοιπών απαιτήσεων της ΕΥΔΑΠ κατά περίπου € 48 εκατ (το μεγαλύτερο μέρος αφορούσε απαίτηση επιστροφής πληρωθέντος φόρου εισοδήματος), αλλά και μείωση που επήλθε από την λογιστικοποίηση προβλέψεων για επισφαλής απαιτήσεις € 8 εκατ περίπου.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα: Η μείωση των ταμειακών διαθεσίμων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό:

α) στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων της θυγατρικής εταιρείας ΕΥΔΑΠ κατά € 110 εκατ. κυρίως λόγω της καταβολής εντός του 2022 ποσού €190 εκατ. που αφορά την επιβάρυνση αδιύλιστου νερού ετών 2013-2021) που εν μέρει αντισταθμίστηκε από τις θετικές λειτουργικές ταμειακές ροές,

β) στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων της θυγατρικής ΕΛΤΑ κατά €57,1 εκατ. λόγω μη είσπραξης αποζημίωσης καθολικής υπηρεσίας στην περίοδο αλλά και καθυστέρησης εισπράξεων του κλάδου ηλεκτρικής ενέργειας

γ) στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων της ΕΥΑΘ κατά € 19,8 εκατ ως αποτέλεσμα μειωμένων ταμειακών εισροών από τις δραστηριότητες της εταιρείας, ενώ από την άλλη πλευρά η εταιρεία διενέργησε επενδύσεις €14,9 εκατ ενώ διένειμε και μέρος € 7,9 εκατ.

δ) Οι ανωτέρω μειώσεις αντισταθμίστηκαν από σημαντικές αυξήσεις ταμειακών διαθεσίμων

- στην μητρική εταιρεία ΕΕΣΥΠ κατά € 70 εκατ λόγω αυξημένων εσόδων μερισμάτων αλλά και του γεγονότος ότι η καταβολή μερίσματος χρήσης 2021 έγινε εντός Ιανουαρίου 2023,
- στην ΕΤΑΔ κατά € 18,9 εκατ λόγω βελτιωμένων επιδόσεων αλλά και επιτάχυνση εισπράξεων,
- στο ΤΑΙΠΕΔ κατά € 47 εκατ κυρίως λόγω είσπραξης προκαταβολής για δαπάνες του κλάδου Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (Project Preparation Facility – PPF), και
- στον Όμιλο ΟΑΣΑ κατά € 13 εκατ, λόγω βελτιωμένων επιδόσεων αλλά και έγκαιρης είσπραξης επιδοτήσεων, αμοιβής παροχής κοινωνικής υπηρεσίας κτλ.

Μετοχικό Κεφάλαιο, Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων:

α) εντός του έτους 2022 ολοκληρώθηκε και το τυπικό σκέλος της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου και κατά συνέπεια τα ποσά που είχαν ληφθεί προ της 31.12.2021 και απεικονιζόταν ως αποθεματικό από ποσά προοριζόμενα για αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου έχουν πλέον ανακατανεμηθεί εντός των ιδίων κεφαλαίων από το αποθεματικό στο ονομαστικό και καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο.

β) Περαιτέρω εντός των ιδίων κεφαλαίων εμφανίζονται σημαντικές μεταβολές, εκ των οποίων οι μεγαλύτερες προέρχονται από μεταβολές στα ίδια κεφάλαια της συγγενούς εταιρείας ΔΕΗ Α.Ε. και οι οποίες έχουν ως κάτωθι:

(σε χιλ. €)	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		
	Μετόχου μητρικής	Μη ελέγχουσες Συμμετοχές	Ομίλου
Υπόλοιπα την 01.01.2022 (αναμορφωμένα)	3.816.598	506.984	4.323.582
Καθαρά αποτελέσματα έτους 2022	(182.267)	1.093	(181.174)
Λοιπά συνολικά εισοδ/τα έτους 2022	(40.397)	23.588	(16.809)
Κινήσεις καθαρής θέσης συγγενών	(249.825)	-	(249.825)
Λοιπές κινήσεις	63.859	(18.941)	44.918
Υπόλοιπα την 31.12.2022	3.407.968	512.724	3.920.692

Οι ανωτέρω κινήσεις περιγράφονται σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια στην Κατάσταση μεταβολής ιδίων κεφαλαίων και στις σημειώσεις.

Προβλέψεις για παροχές σε εργαζόμενους λόγω συνταξιοδότησης: Το κονδύλι αφορά την πρόβλεψη που σχηματίζουν οι εταιρείες του ομίλου για παροχές στους εργαζόμενους λόγω συνταξιοδότησης. Η σημαντική μείωση οφείλεται στην άνοδο των επιτοκίων, η οποία οδήγησε σε μεγαλύτερα επιτόκια προεξόφλησης της υποχρέωσης και κατά συνέπεια μείωση της παρούσας αξίας της πρόβλεψης.

Λοιπές προβλέψεις: Το κονδύλι αφορά προβλέψεις που σχηματίζουν οι εταιρείες για κινδύνους και ενδεχόμενες υποχρεώσεις, περιλαμβανομένου κινδύνων από νομικές υποθέσεις. Η αύξηση κονδυλίου αυτού προέρχεται κυρίως από σημαντικά αυξημένες προβλέψεις που σχηματίστηκαν από θυγατρική εταιρεία και επιβάρυναν τα αποτελέσματα του έτους 2022.

Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις: βλ. ανωτέρω επεξηγήσεις στις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (η μείωση οφείλεται κυρίως σε μεταφορά ποσού στις βραχυπρόθεσμες λόγω χρονικής ωρίμανσης).

Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις με πελάτες: Η αύξηση οφείλεται στον συνδυασμό κυρίως δύο μεγάλων επιδράσεων: α) μείωση υποχρεώσεων της ΕΥΔΑΠ κατά € 166,5 εκατ κυρίως λόγω καταβολής του οφειλόμενου ποσού για την κατανάλωση αδιύλιστου νερού ετών 2013-2021, β) αύξηση των υποχρεώσεων του ΤΑΙΠΕΔ κατά € 239 εκατ περίπου, που σχετίζεται κυρίως με τη μεταφορά μακροπρόθεσμης περσινής υποχρέωσης ύψους € 101,8 εκατ. στις βραχυπρόθεσμες και της δημιουργηθείσας υποχρέωσης εντός περιόδου που αφορά σταθερή και μεταβλητή αμοιβή για τα δικαιώματα των περιφερειακών αεροδρομίων καθώς και της υποχρέωσης από προκαταβολές που έλαβε από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι τιμολογήσεων Δημοσίου των έργων της Μονάδας Παρακολούθησης Συμβάσεων υπό εξέλιξη.

Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις: Η αύξηση προέρχεται κυρίως από την θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ και αφορά κυρίως: α) την υποχρέωση απόδοσης στο Ελληνικό Δημόσιο των εισπρακτέων μερισμάτων € 86,2 εκατ από τις εταιρείες ΕΛΠΕ και ΔΕΠΑ που αναφέρθηκαν ανωτέρω στην αύξηση των λοιπών απαιτήσεων, και β) την αύξηση δεδουλευμένων υποχρεώσεων του ΤΑΙΠΕΔ κατά € 23 εκατ περίπου (κυρίως αφορά υποχρέωση απόδοσης της ετήσιας αμοιβής για την παραχώρηση των περιφερειακών αεροδρομίων).

Γ) ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η εξέλιξη των βασικών οικονομικών μεγεθών της Εταιρείας, απεικονίζεται στο συνοπτικό κατωτέρω πίνακα:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	Μεταβολή			
	2022	2021	€	%
(ποσά σε ευρώ 000'ς)				
Κύκλος εργασιών	74.227	37.021	37.206	100%
Λειτουργικά έξοδα	(8.904)	(7.041)	(1.863)	26%
Καθαρά χρηματ/κά αποτελέσματα	1.654	1.050	604	58%
Κέρδη μετά φόρων	66.977	31.030	35.947	116%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	372.683	305.174	67.509	22%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	369.404	302.419	66.985	22%

Η σημαντική αύξηση των εσόδων προέρχεται κυρίως από το μέρισμα του Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών ύψους € 50,25 εκατ. (στα έτη 2020 και 2021 δεν είχε διανεμίει για να διακρατήσει ρευστότητα λόγω πανδημίας) που αντιστάθμισε τη μείωση μερισμάτων από τις υπόλοιπες εταιρείες.

Η ανάλυση των εσόδων από μερίσματα στο έτος 2022 έχει ως εξής:

(ποσά σε ευρώ 000'ς)	2022	2021	Μεταβολή	
Διεθνή Αερολιμένας Αθηνών	50.250	-	50.250	100%
ΕΥΔΑΠ	14.910	25.028	(10.118)	-40%
ΕΥΑΘ	3.968	4.047	(79)	-2%
ΓΑΙΑΟΣΕ	-	2.000	(2.000)	-100%
ΟΤΕ	2.799	4.546	(1.747)	-38%
ΟΚΑΑ	1.500	1.000	500	50%
Λοιπά μικρότερα ποσά	800	400	400	100%
Σύνολο	74.227	37.021	37.206	100%

Όσον αφορά τις δαπάνες έτους 2022 της Εταιρείας, αυτές ήταν αυξημένες κατά € 6,81 εκατ, εκ των οποίων η αύξηση οφείλεται:

- στο γεγονός ότι διάφορα συμβουλευτικά έργα του έτους 2021 εκκίνησαν προς το τέλος έτους και συνέχισαν στο 2022 (με συνέπεια μειωμένα έξοδα στο 2021 και μερική επιβάρυνση του 2022).
- στην εκκίνηση σημαντικών συμβουλευτικών έργων το έτος 2022 όπως για την αξιοποίηση του αεροδρομίου Καλαμάτας, ο σχεδιασμός ολιστικής στρατηγικής για τη Δημόσια Ακίνητη Περιουσία κ.ά. και
- στην αύξηση χρηματοδότησης δράσεων σχετικών με το περιβάλλον, την εξωστρέφεια και την ανάπτυξη της εταιρείας.

Η αύξηση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων προήλθε κυρίως από αυξημένες προσόδους διαθεσίμων λόγω του υψηλότερου μέσου ύψους διαθεσίμων στη χρήση 2022 σε σύγκριση με το 2021.

Η αύξηση του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων οφείλεται κυρίως στην αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων κατά € 70,2 εκατ., η οποία οφείλεται στα αυξημένα κέρδη της χρήσης, αλλά και στο γεγονός ότι ποσό ύψους € 22,9 εκατ. που αφορούσε μέρισμα έτους 2021 καταβλήθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο αμέσως μετά το τέλος έτους 2022 (τον Ιανουάριο 2023).

Με βάση τα καθαρά κέρδη της ΕΕΣΥΠ για τη χρήση 2022, των προνοιών του ιδρυτικού της Νόμου 4389/2016 και της επενδυτικής της πολιτικής, η προτεινόμενη προς έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση διάθεση κερδών είναι να αποδοθεί μέρισμα προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους € 49.314.609,04 (€ 31.815.876,80 βάση Ν. 4389/2016 άρθρ.199 παρ.1 (α) και € 17.498.732.24 βάση Ν. 4389/2016 άρθρ.199 παρ. 1(β.αα)), να μεταφερθεί ποσό € 14317144.56 στο «Αποθεματικό από διακρατούμενα κέρδη για επενδύσεις από την ΕΕΣΥΠ» και το ποσό € 3.349.039,66 να χρησιμοποιηθεί για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

A.12.2 Σημαντικά γεγονότα της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31.12.2022 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα

Παρατίθενται τα σημαντικότερα πεπραγμένα της Εταιρείας για τη χρήση από 01.01.2022 έως 31.12.2022 καθώς και μεταγενέστερα γεγονότα αυτής της χρήσης και ειδικότερα:

- **25.01.2022:** Έγκριση του Προϋπολογισμού για το 2022.
 - **28.01.2022:** Έγκριση εισήγησης σχετικά με τον ορισμό εσωτερικού ελεγκτή στην εταιρεία Ελληνικές Αλυκές.
 - **28.01.2022:** Έγκριση εισήγησης σχετικά με τον ορισμό εσωτερικού ελεγκτή στην εταιρεία ΓΑΙΑΟΣΕ.
 - **28.01.2022:** Έγκριση εισήγησης σχετικά με τον ορισμό εσωτερικού ελεγκτή στην εταιρεία ΚΑΘ.
 - **03.02.2022:** Έγκριση πολιτικής για το διορισμό στελεχών του Υπερταμείου ως Μέλη ΔΣ θυγατρικών.
 - **25.02.2022:** Έγκριση εισήγησης σχετικά με τον ορισμό εσωτερικού ελεγκτή στην εταιρεία ΟΚΑΑ.
 - **25.02.2022:** Έγκριση εισήγησης σχετικά με τον ορισμό ενός ακόμα εσωτερικού ελεγκτή στην εταιρεία ΕΛΤΑ.
 - **25.02.2022:** Απόφαση για πιστοποίηση καταβολής μετοχικού κεφαλαίου του Υπερταμείου σύμφωνα με το αρ. 20 του ν. 4548/2018, σε συνέχεια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου του Υπερταμείου ποσού 105.703.000 € και την έκδοση 1.057.030 μετοχών ονομαστικής αξίας 100€ έκαστη, η οποία αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της εταιρείας την 01.02.2022.
 - **01.03.2022:** Ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της παραίτησης της κας Μαρίνας Νιφόρου, μη εκτελεστικού μέλους.
 - **04.03.2022:** Ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής νέου μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ από το Εποπτικό Συμβούλιο.
 - **14.03.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ΔΕΗ της 17ης Μαρτίου 2022, ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίασης, ήτοι «1. Τροποποίηση των άρθρων 9 και 17 του Καταστατικού της ΔΕΗ Α.Ε. και Κωδικοποίηση αυτού. 2. Τροποποίηση των άρθρων 19 και 20 της Πολιτικής Καταλληλότητας των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της ΔΕΗ Α.Ε.. 3. Ανακοινώσεις και άλλα θέματα».
 - **29.03.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ΑΕ», ως προς την έγκριση υπογραφής από την ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ΑΕ: (α) Πρακτικού Απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της ανώνυμης εταιρείας «ΘΡΙΑΣΙΟ
- ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Α.Ε.», στην οποία η ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ΑΕ συμμετέχει με ποσοστό 60%, με θέμα «Έγκριση οριστικού κειμένου της Σύμβασης Παραχώρησης όπως έγινε αποδεκτό από το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ' αριθ. 95/2022 πράξη του» και (β) Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της από 30.7.2018 Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΡΙΑΣΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ», όπως η τροποποίηση αυτή έχει εγκριθεί με την υπ' αριθμ. 95/2022 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- **06.04.2022:** Έγκριση πολιτικής επικοινωνίας του Υπερταμείου.
 - **09.04.2022:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της λήξης της θητείας της κας Ηρούς Αθανασίου, μη εκτελεστικού μέλους.
 - **15.04.2022:** Έγκριση εισήγησης της Επιτροπής Διαγωνισμού σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών και την επιλογή αναδόχου για την ανάθεση σύμβασης σχετικά με την παροχή υπηρεσιών για τον σχεδιασμό ολιστικής στρατηγικής για τη Δημόσια Ακίνητη Περιουσία.
 - **16.04.2022:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής του κ. Δ. Μακαβού ως νέου μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ από το Εποπτικό Συμβούλιο.
 - **27.04.2022:** Έγκριση στόχων (KPIs) για το 2022.
 - **29.04.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΔΕΗ ΑΕ» ως προς την εκλογή μέλους της Επιτροπής Ελέγχου σύμφωνα με τον νόμο 4643/2019 (άρθρο 9 παρ.1).
 - **29.04.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ» ως προς την τροποποίηση του Καταστατικού της εταιρείας.
 - **06.05.2022:** Ανασυγκρότηση Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου.
 - **25.05.2022:** Έγκριση των Εξαμηνιαίων Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων για την περίοδο (01.01.2021 – 30.06.2021) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.
 - **25.05.2022:** Έγκριση Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος σχετικά με την μακροχρόνια παραχώρηση του αεροδρομίου της Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος».
 - **25.05.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Συμμετοχές 5G ΑΕ» για τη χρήση 2021.
 - **25.05.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ» για τη χρήση 2021.

- **25.05.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΚΑΘ ΑΕ» για τη χρήση 2021.
- **25.05.2022:** Έγκριση της πολιτικής για το διορισμό HCAP Representatives σε εισηγμένες εταιρείες όπου το Υπερταμείο είναι μέτοχος μειοψηφίας.
- **15.06.2022:** Έγκριση τιμολογιακής πολιτικής ΑΕΔΙΚ.
- **15.06.2022:** Έγκριση εισήγησης για την υποστήριξη του OPSWF (One Planet Sovereign Wealth Funds Network) για τη διοργάνωση του mid term meeting στην Αθήνα.
- **22.06.2022:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.01.2022-31.03.2022.
- **22.06.2022:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης (για την περίοδο 01.01.2022-31.03.2022) για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.
- **22.06.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΟΚΑΑ ΑΕ» για τη χρήση 2021.
- **22.06.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΔΕΘ ΑΕ» για τη χρήση 2021.
- **22.06.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικές Αλυκές ΑΕ» για τη χρήση 2021.
- **20/22.06.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΔΕΗ ΑΕ».
- **22.06.2022:** Έγκριση πολιτικής Whistleblowing.
- **22.06.2022:** Έγκριση τεχνικού προσαρτήματος της Επενδυτικής Πολιτικής.
- **24.06.2022:** Έγκριση εισήγησης της Επιτροπής Διαγωνισμού για την ανάθεση του έργου Monitoring Trustee, σε συνέχεια της από 22.06.2022 έγκρισης του αναδόχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- **24.06.2022:** Έγκριση Πολιτικής και Διαδικασίας διαχείρισης αναφορών Whistleblowing του Υπερταμείου και των θυγατρικών της.
- **01.07.2022:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της παραίτησης μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.
- **20.07.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της ΕΛΤΑ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **20.07.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση του Δικαιώματος στην Τακτική Γενική Συνέλευση του Δικαιώματος στην Τακτική Γενική Συνέλευση της ΕΛΤΑ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **20.07.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρείας Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ ως προς την αναχρηματοδότηση των ομολογιακών δανείων.
- **20.07.2022:** Έγκριση προκήρυξης για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών αποτίμησης ακινήτων (πιλοτικό πρόγραμμα).
- **20.07.2022:** Έγκριση προκήρυξης για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών για το Μοντέλο προμηθειών και την ανάλυση δαπανών προμηθειών και λειτουργίας των εταιρειών του χαρτοφυλακίου της Εταιρείας (Group Procurement).
- **20.07.2022:** Έγκριση επαναμεταβίβασης περιουσιακού στοιχείου/ακινήτου της άμεσης θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ προς το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 περ. στ' υποπερ. ββ' του ν. 4389/2016.
- **01.08.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της εταιρείας ΔΕΗ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης σε σχέση με την έγκριση προγράμματος επαναγοράς ιδίων μετοχών και την τροποποίηση άρθρων του Καταστατικού.
- **03.08.2022:** Έγκριση της Προκήρυξης για τη διενέργεια διαγωνισμού σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας για την ανάθεση σύμβασης παροχής ελεγκτικών υπηρεσιών (τακτικού ελέγχου ετήσιων και επισκόπησης εξαμηνιαίων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και ελέγχου φορολογικής συμμόρφωσης από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές) για τις οικονομικές χρήσεις 2022 και 2023.
- **03.08.2022:** Αναθεώρηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.
- **05.08.2022:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής νέου μη εκτελεστικού Μέλους Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο – Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **08.08.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας ΕΥΔΑΠ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **23.08.2022:** Ανασυγκρότηση Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου κατόπιν της λήξης της θητείας μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και της εκλογής νέου μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.
- **30.08.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας ΕΥΑΘ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

- **30.08.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας ΑΕΔΙΚ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **30.08.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **30.08.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας ΟΑΣΑ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **30.08.2022:** Έγκριση ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας ΔΕΘ ΑΕ ενόψει της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης αυτής.
- **21.09.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της εταιρείας ΕΤΑΔ ΑΕ ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **21.09.2022:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.04.2022-30.06.2022.
- **21.09.2022:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για την περίοδο 01.04.2022-30.06.2022 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.
- **21.09.2022:** Έγκριση των Ετήσιων Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων για την εταιρική χρήση (01.01.2021 – 31.12.2021), καθώς και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς υποβολή μαζί με την έκθεση ορκωτών ελεγκτών προς την Τακτική Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας.
- **21.09.2022:** Έγκριση της εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου για την εκλογή ορκωτών ελεγκτών για την Εταιρεία για τις χρήσεις 2022 και 2023 και υποβολή σχετικής εισήγησης στο Εποπτικό Συμβούλιο και στη Γενική Συνέλευση για τη λήψη απόφασης από την Τακτική Γενική συνέλευση για τη χρήση 2022.
- **21.09.2022:** Κατόπιν της έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2020, την έγκριση της εισήγησης για τη διανομή μερίσματος και την έγκριση της εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου για τον ορισμό ορκωτών ελεγκτών, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποφάσισαν ομόφωνα τη σύγκληση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης για τη χρήση 2021.
- **21.09.2022:** Λήψη απόφασης για αναθεώρηση του προϋπολογισμού για το 2022 (λήξη περιόδου Interim budget). Εξουσιοδότηση προς τον Οικονομικό Διευθυντή της Εταιρείας για την υποβολή στο Ελληνικό Δημόσιο κατόπιν σχετικού αιτήματος με βάση το άρθρο 202 ν. 4389/2016 του προϋπολογισμού για το 2023 που περιέχεται στο Στρατηγικό Σχέδιο.
- **21.09.2022:** Λήψη απόφασης σχετικά με την αξιοποίηση των 22 περιφερειακών αεροδρομίων.
- **07.10.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ΑΕ» ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **19.10.2022:** Έγκριση Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών σχετικά με την αξιοποίηση των 22 περιφερειακών αεροδρομίων.
- **19.10.2022:** Έγκριση συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στο EMENA Sovereign Wealth Funds Foundation.
- **27.10.2022:** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 27.10.2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό προσωρινού Διευθύνοντος Συμβούλου και επιπλέον ενός μη εκτελεστικού μέλους.
- **28.11.2022:** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΤΑΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 28.11.2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό στελέχους του Υπερταμείου ως μη εκτελεστικού μέλους.
- **05.12.2022:** Έγκριση εισήγησης Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων σχετικά με την υποβολή υποψηφιότητας στη ΔΕΗ για θέση εξωτερικού μέλους Επιτροπής Ελέγχου της ΔΕΗ και εξουσιοδότηση για την υποβολή της πρότασης.
- **12.12.2022:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.», με θέματα Ημερήσιας Διάταξης την «Τροποποίηση των άρθρων 8, 10, 13, 15α, 17, 18, 18α και 34 του Καταστατικού της ΔΕΗ Α.Ε., προσθήκη άρθρου 18β επ' αυτού και Κωδικοποίησή του», τον «Επαναπροσδιορισμό του είδους και της σύνθεσης της Επιτροπής Ελέγχου – Εκλογή Μέλους στην Επιτροπή Ελέγχου» και την «Αναθεώρηση της Πολιτικής Αποδοχών».
- **15.12.2022:** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΟΑΣΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 15.12.2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό α) Διευθύνοντος Συμβούλου και β) Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου.
- **15.12.2022:** Έγκριση Προϋπολογισμού (Budget 2023).
- **15.12.2022:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.07.2022-30.09.2022.

- **15.12.2022:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για την περίοδο 01.07.2022–30.09.2022 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.
- **15.12.2022:** Έγκριση Εισήγησης της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης για το RfP για το έργο BoD Self Assessment.
- **15.12.2022:** Έγκριση Εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου για το Audit Plan 2023.
- **15.12.2022:** Έγκριση Εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου για τον επικαιροποιημένο Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.
- **22.12.2022:** Έγκριση της Πολιτικής ESG.

Μεταγενέστερα γεγονότα:

- **16.01.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της απόφασης του Εποπτικού Συμβουλίου σχετικά με την ανανέωση της θητείας του κ. Σπύρου Λορεντζιάδη ως μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ – Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **18.01.2023:** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 18.01.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό Διευθύνοντος Συμβούλου.
- **18.01.2023:** Χορήγηση χρηματοδότησης για την εταιρεία ΑΕΔΙΚ Α.Ε.
- **20.01.2023:** Εξουσιοδότηση για την πληρωμή μερίσματος.
- **20.01.2023:** Έγκριση εισήγησης και Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και υποβολής προσφορών για την ανάθεση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Υπερταμείο με αντικείμενο «provision of advisory expert services to the Hellenic Corporation of Assets and Participations S.A. (Growthfund) for the assessment and feasibility study of the business case of enhancing Growthfund's investment capabilities».
- **20.01.2023:** Έγκριση εισήγησης και Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και υποβολής προσφορών για την ανάθεση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Υπερταμείο με αντικείμενο «provision of advisory expert services to Growthfund for the development of a business plan and a financial model based on Growthfund's investment capabilities».
- **24.01.2023:** Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από 24.01.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό μη εκτελεστικού μέλους.
- **24.01.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής νέου μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ από το Εποπτικό Συμβούλιο – Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **24.01.2023:** Έγκριση της Πρόσκλησης υποβολής προσφορών για τη διενέργεια διαγωνισμού για την παροχή υπηρεσιών χρηματοοικονομικού συμβούλου προς την Εταιρεία σχετικά με τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ).
- **30.01.2023:** Έγκριση για την άσκηση δικαιώματος ψήφου από τον κ. Δημητριάδη, Nominee Director στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ με βάση την Πολιτική για Nominee Directors, εν όψει της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΗ στις 31.01.2023 για τη λήψη απόφασης για την εξαγορά εταιρείας στη Ρουμανία (ENEL Romania).
- **01.02.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της παραίτησης του κ. Ιορδάνη Αϊβάζη, μη εκτελεστικού μέλους ΔΣ.
- **01.02.2023:** Έγκριση της Προκήρυξης για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου.
- **10.02.2023:** Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα κατόπιν της εκλογής νέου μη εκτελεστικού Μέλους ΔΣ από το Εποπτικό Συμβούλιο – Εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- **17.02.2023:** Έγκριση στόχων (KPIs) για το 2023.
- **17.02.2023:** Έγκριση της Πολιτικής Διορισμού Επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου των Θυγατρικών της ΕΕΣΥΠ.
- **17.02.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για την περίοδο 01.10.2022–31.12.2022 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.
- **17.02.2023:** Υποβολή προς έγκριση του προϋπολογισμού των θυγατρικών της Εταιρείας.
- **24.02.2023 & 20.03.2023:** Έγκριση εισηγήσεων της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων σχετικά με το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΤΑ Α.Ε..
- **20.03.2023:** Εξουσιοδότηση για σύγκληση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας ΑΕΔΙΚ για τον διορισμό ενός μη Εκτελεστικού Μέλους κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών σύμφωνα με το αρ. 197 παρ. 4 ν. 4389/2016.
- **22.03.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 30.09.2022–31.12.2022.
- **22.03.2023:** Παροχή εξουσιοδότησης στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και τον Οικονομικό Διευθυντή της Εταιρείας για την υποβολή Μεσοπρόθεσμου Προϋπολογισμού ΕΕΣΥΠ 2024–2027 και υποβολή αντίστοιχης αναφοράς προς ΥΠΟΙΚ και ΓΛΚ.
- **22.03.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας ΔΕΗ Α.Ε. στις 30.03.2023 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **22.03.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας ΔΕΗ Α.Ε. στις 31.03.2023 ως

προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

- **03.04.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 30.09.2022-31.12.2022.
- **25.04.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **25.04.2023:** Έγκριση Τροποποίησης Οργανογράμματος Λοιπών Μη-Εισηγμένων θυγατρικών αναφορικά με τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.
- **16.05.2023:** Εξουσιοδότηση για διενέργεια πράξεων προς υλοποίηση/ολοκλήρωση της εξαγοράς από την Εταιρεία του ποσοστού συμμετοχής της «Κ.Ε. Καλαμαράκης ΑΒΕΕ – Κάλας Α.Ε.» στην εταιρεία «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.»
- **17.05.2023:** Ορισμός Nominee Director -μέλους ΔΣ της ΕΤΑΔ ως μέλος στην Επιτροπή Ελέγχου της ΕΤΑΔ και εξουσιοδότηση για την σύγκληση Γενικής Συνέλευσης της ΕΤΑΔ για την λήψη σχετικής απόφασης για την συμπλήρωση της σύνθεσης της Επιτροπής Ελέγχου.
- **23.05.2023:** Τροποποίηση Καταστατικού της θυγατρικής εταιρείας ΚΑΘ ΑΕ.
- **23.05.2023:** Τροποποίηση Καταστατικού της άμεσης θυγατρικής εταιρείας ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ.
- **12.06.2023:** Έγκριση εισήγησης για την ένταξη της Εταιρείας στο International Forum of Sovereign Wealth Funds.
- **27.06.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας αναφοράς επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 195 παρ. 2 ν. 4389/2016 για την περίοδο 01.01.2023-31.03.2023.
- **27.06.2023:** Έγκριση της τριμηνιαίας έκθεσης για την περίοδο 01.01.2023-31.03.2023 για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 (ι) ν. 4389/2016.
- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΔΕΗ ΑΕ» ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **27.06.2023:** α) Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΚΑΘ ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. β) Παράταση διάρκειας θητείας ΔΣ

της ΚΑΘ ΑΕ και παροχή εξουσιοδότησης για τη σύγκληση γενικής συνέλευσης και τη λήψη σχετικής απόφασης.

- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας «ΑΕΔΙΚ ΑΕ» για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **27.06.2023:** Εξουσιοδότηση για την εκπροσώπηση της Εταιρείας και την άσκηση του δικαιώματος ψήφου στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της ανώνυμης εταιρείας "5G VENTURES S.A." για τη χρήση 2022 ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.
- **27.06.2023:** Έγκριση επιχειρηματικού σχεδίου, οργανογράμματος και προϋπολογισμού λοιπών θυγατρικών και εξουσιοδότηση για την σύγκληση Γενικής Συνέλευσης και τη λήψη σχετικής απόφασης.
- **27.06.2023:** Έγκριση εισήγησης Διοικητικού Συμβουλίου ΕΛΤΑ τροποποίησης εσωτερικού κανονισμού (Υπηρεσιακός οργανισμός) και οργανογράμματος ως προς τη σύσταση Γενικής Διεύθυνσης Υποστηρικτικών Λειτουργιών και παροχή εξουσιοδότησης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης για λήψη απόφασης.
- **27.06.2023:** Ανασυγκρότηση Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου.

A.12.3 Πεπραγμένα και Δραστηριότητες της Εταιρείας

Κατωτέρω περιγράφονται οι βασικές περιοχές στις οποίες η Εταιρεία έδωσε έμφαση και ανέλαβε πρωτοβουλίες και δραστηριότητες στο πλαίσιο του σκοπού της και της εκπλήρωσης της αποστολής της εντός του έτους 2022. Συγκεκριμένα, οι περιοχές αυτές αφορούν στην εταιρική διακυβέρνηση, κανονιστική συμμόρφωση, αξιολογήσεις Διοικητικών Συμβουλίων και ορισμό νέων μελών, καλύτερη λειτουργία Διοικητικών συμβουλίων και αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου, παρακολούθηση επιχειρηματικών στόχων και κύριων δεικτών απόδοσης (KPIs) στις θυγατρικές, σχεδιασμός και σταδιακή εφαρμογή του Μηχανισμού Συντονισμού, πρωτοβουλίες και ενέργειες αναφορικά με το ψηφιακό μετασχηματισμό, την εκπαίδευση των στελεχών αλλά και την αξιοποίηση πιθανών συνεργειών, όπως και ενέργειες για τον εντοπισμό και αξιολόγηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης επενδύσεων στις θυγατρικές.

A.12.3.i Εταιρική Διακυβέρνηση

Οι μετασχηματισμοί των επιχειρήσεων σε επίπεδο εταιρικής διακυβέρνησης κατά τις τελευταίες δεκαετίες στόχευαν στον τρόπο στελέχωσης των διοικητικών συμβουλίων, καθώς και στον τρόπο

λογοδοσίας τους προς όφελος των μετόχων, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξίας για τους μετόχους.

Προσφάτως, προσπάθειες για την ενίσχυση μιας πιο μακροπρόθεσμης προοπτικής μεταξύ των εταιρειών και των επενδυτών τους, έχουν θέσει τις βάσεις για τη μετάβαση από αυτές τις συζητήσεις, που προσανατολίζονταν στη διαδικασία, σε μια διευρυμένη έννοια αναφορικά με το συμφέρον των ενδιαφερομένων μερών. Έχουν προκύψει συνεπώς νέα σημαντικά θέματα με αντίκτυπο στη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας, μεταξύ των οποίων και θέματα περιβαλλοντικής και κοινωνικής διάστασης, καθώς και της ευρύτερης διάστασης της εταιρικής διακυβέρνησης (Environmental Social & Governance - ESG).

Η Εταιρική Διακυβέρνηση είναι ψηλά στην ατζέντα του Υπερταμείου με μετρήσιμα αποτελέσματα, και στόχο τη δημιουργία μίας σύγχρονης κουλτούρας με ενίσχυση της υπεύθυνης διοίκησης, διαφάνειας και λογοδοσίας. Πρόσφατα, έχουμε προχωρήσει με τα παρακάτω θέματα:

Συστηματική Αξιολόγηση Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης

Εδραίωση σχέσεων και διαλόγου μεταξύ του Υπερταμείου και των Δημοσίων Επιχειρήσεων και θεσπίζεται ένα πλαίσιο παρακολούθησης της προόδου επί συγκεκριμένων Δεικτών για τη βελτίωση της Εταιρικής Διακυβέρνησης, της Κανονιστικής Συμμόρφωσης και του Εσωτερικού Ελέγχου.

Περαιτέρω Υποστήριξη

Ανάπτυξη από την ΕΕΣΥΠ ενιαίου εγχειρίδιου με προτάσεις βελτίωσης πολιτικών και διαδικασιών και κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού και λειτουργικού συστήματος Εταιρικής Διακυβέρνησης στις Δημόσιες Επιχειρήσεις. Επίσης, υποστήριξη στην υπό εξέλιξη επικαιροποίηση κανονισμών λειτουργίας των Διοικητικών Συμβουλίων από τις θυγατρικές για την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

A.12.3.ii Κανονιστική Συμμόρφωση

Η Κανονιστική Συμμόρφωση είναι επιφορτισμένη με τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, επίβλεψη και διαχείριση του συστήματος κανονιστικής συμμόρφωσης του Υπερταμείου. Στόχος είναι η διαμόρφωση νοοτροπίας κανονιστικής συμμόρφωσης (compliance culture) και η προώθηση της συμμόρφωσης με τα υψηλότερα πρότυπα ακεραιότητας, αξιοκρατίας, χρηστής διακυβέρνησης σε κάθε έκφανση της λειτουργίας του Υπερταμείου αλλά και των θυγατρικών της, σύμφωνα με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, και για την εδραίωση μία νέας ενιαίας εταιρικής κουλτούρας με έμφαση στην επιχειρηματική ηθική και στα υψηλά πρότυπα κανονιστικής συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων, έχει διαμορφωθεί μία σειρά πολιτικών και διαδικασιών που εφαρμόζονται στην Εταιρεία, και οι οποίες υιοθετούνται και από τις εταιρείες χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου.

Συγκεκριμένα, έχουν διαμορφωθεί και εφαρμόζονται:

- Κώδικας δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς
- Πλαίσιο συστήματος κανονιστικής συμμόρφωσης
- Πολιτική δώρων και φιλοξενίας
- Πολιτική καταπολέμησης της διαφθοράς και δωροδοκίας
- Οδηγία και δέσμευση σχετικά με την προστασία εμπιστευτικών και προνομιακών πληροφοριών
- Πολιτική για ίσες ευκαιρίες και διαφορετικότητα
- Πολιτική για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR)
- Πολιτική Δέουσας Επιμέλειας Τρίτων Μερών
- Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης
- Πολιτική Αναφορών και Διαδικασία Διαχείρισης Αναφορών
- Πολιτική Χορηγιών και Δωρεών
- Πολιτική Καταπολέμησης Βίας και Παρενόχλησης στον χώρο εργασίας

Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Υπερταμείου έχει επίσης αναπτύξει πολιτικές και μηχανισμούς με σκοπό την καλύτερη πρόληψη περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται διαδικασία ελέγχου για όλα τα μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου και Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου αλλά και των Διοικητικών Συμβουλίων των θυγατρικών του χαρτοφυλακίου, τα οποία αξιολογούνται ή/και διορίζονται από το Υπερταμείο, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσον τα προσωπικά τους συμφέροντα ή σχέσεις δεν αποτελούν πηγή σύγκρουσης συμφερόντων.

Η θέσπιση και εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών κανονιστικής συμμόρφωσης σε κάθε εταιρεία του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, είναι μία περιοχή συστηματικής παρακολούθησης μέσω συγκεκριμένων δεικτών απόδοσης (KPIs). Σε όλες τις θυγατρικές έχουν οριστεί υπεύθυνοι κανονιστικής συμμόρφωσης ώστε να διασφαλίζεται η καλύτερη επικοινωνία με το Υπερταμείο, αλλά και η καλύτερη διαχείριση και εφαρμογή των κανόνων και αρχών συμμόρφωσης στην καθημερινή λειτουργία της κάθε εταιρείας. Επιπλέον, διενεργούνται τριμηνιαίες συναντήσεις με τους υπευθύνους κανονιστικής συμμόρφωσης των θυγατρικών του Υπερταμείου, καταγράφεται η πορεία των εργασιών και παρέχεται ανάλογη

υποστήριξη.

Επιπλέον, η Κανονιστική Συμμόρφωση του Υπερταμείου έχει διαμορφώσει ολοκληρωμένα προγράμματα εκπαίδευσης και υποστήριξης των θυγατρικών σε θέματα εταιρικής κουλτούρας, επιχειρηματικής ηθικής και κανονιστικής συμμόρφωσης (προσαρμοσμένα στις ανάγκες της κάθε εταιρείας), και οργανώνει παρουσιάσεις και σεμινάρια (κάνοντας χρήση σύγχρονων διαδραστικών μέσων εκπαίδευσης), με σκοπό την προώθηση, διαρκή ενημέρωση, και ευαισθητοποίησή τους σε σχετικά θέματα. Εντός του 2022 πραγματοποιήθηκε σημαντικός αριθμός σεμιναρίων εκπαίδευσης και ενημέρωσης σχετικά με την σημασία της εταιρικής κουλτούρας και επιχειρηματικής ηθικής στις διοικήσεις και τα ανώτερα στελέχη των θυγατρικών της. Ιδιαίτερη σημασία επίσης δίνεται στην εκπαίδευση και εξέλιξη των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης, και για αυτό το σκοπό διοργανώνονται σεμινάρια και σχετικές ημερίδες (και σε συνεργασία με το International Compliance Association).

Τέλος, η Κανονιστική Συμμόρφωση έχει επίσης αναπτύξει ένα καινοτόμο διαδικτυακό πρόγραμμα εκπαίδευσης προσωπικού και για το σκοπό αυτό έχει δημιουργηθεί μια διαδικτυακή εκπαιδευτική πλατφόρμα του Υπερταμείου μέσω της οποίας θα μπορούν να εξυπηρετηθούν όλες οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του. Συγκεκριμένα, έχουν αναπτυχθεί διαδικτυακά εκπαιδευτικά προγράμματα με θέματα όπως τη «Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνέχειας», «Κανονιστική Συμμόρφωση και Επιχειρηματική Ηθική» και «Εργασία από το Σπίτι».

Λοιπές Πρωτοβουλίες και Δράσεις

Το Υπερταμείο στηρίζει επίσης έμπρακτα ενέργειες που στόχο έχουν την ανάδειξη της σημασίας της κανονιστικής συμμόρφωσης / επιχειρηματικής ηθικής για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

- Εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Διοίκησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ), αλλά και στο 15μελές Συμβούλιο Εμπειρογνομόνων του ΕΣΕΔ.
- Συμμετέχει στο Φόρουμ Επιχειρηματικής Ακεραιότητας (Business Integrity Forum) της Διεθνούς Διαφάνειας – Ελλάδος που προωθεί την υπεύθυνη επιχειρηματικότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία.
- Ενημέρωση και πρόληψη περιστατικών που αφορούν παρατυπίες και ανάρμοστες συμπεριφορές μέσω της δημιουργίας ενός νέου συστήματος διαχείρισης αναφορών τέτοιων περιστατικών (whistleblowing system), το οποίο λειτουργεί από το Q3 2022 και για όλες τις θυγατρικές έως τα τέλη του 2023.
- Καταγραφή της αντίληψης των εργαζομένων όλου του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου

αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή της επιχειρηματικής ηθικής στον χώρο εργασίας μέσω της Έρευνας Επιχειρηματικής Ηθικής η οποία θα σταλεί σταδιακά σε όλες τις θυγατρικές και σύνταξη έκθεσης με τα συνολικά αποτελέσματα και την αποτίμηση του δείκτη αντίληψης ηθικής ανά εταιρεία έως τα τέλη του 2022 με σκοπό να επαναληφθεί η διεξαγωγή της έρευνας και η σχετική έκθεση το 2024.

- Συνεργασία με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας τόσο σχετικά με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2022 – 2025, όπως και για άλλα θέματα σχετικά με την επιχειρηματική ηθική. Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας που προβλέπει μία σειρά από δράσεις και πρωτοβουλίες μεταξύ του Υπερταμείου και της ΕΑΔ.
- Διοργάνωση με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης εκπαίδευσης κανονιστικής συμμόρφωσης και επιχειρηματικής ηθικής από το τμήμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Υπερταμείου στα πλαίσια πιστοποίησης ελεγκτικής επάρκειας εσωτερικών ελεγκτών δημοσίου τομέα.
- Διοργάνωση εκπαιδευτικής ημερίδας «Effective Whistleblowing Management Training Day» για όλα τα μέλη των επιτροπών αναφορών (προσωπικό που απασχολείται στα τμήματα Compliance, Internal Audit και HR) των θυγατρικών του Υπερταμείου σε συνεργασία με τον International Compliance Association και της Deloitte με στόχο την ενημέρωση/ εκπαίδευση των μελών των επιτροπών αναφορών για την αποτελεσματική διαχείριση αντιμετώπιση των αναφορών/ καταγγελιών.

Α12.3.iii Αξιολογήσεις Διοικητικών Συμβουλίων και αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου των άμεσων και λοιπών θυγατρικών του Υπερταμείου

Διοικητικά Συμβούλια Θυγατρικών

Μετά από την επεξεργασία πλήθους βιογραφικών σημειωμάτων και ακολούθως της προεπιλογής και περαιτέρω αξιολόγησης πλήθους επαγγελματιών, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας μετά και από σχετικές προτάσεις της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων έχει διορίσει, μέχρι και το τέλος Δεκεμβρίου 2022, περισσότερα από 100 μέλη στα Διοικητικά Συμβούλια θυγατρικών του χαρτοφυλακίου, μέσω ανοικτών, επαγγελματικών και διαφανών διαδικασιών.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα νεοδιορισθέντα μέλη ΔΣ έχουν στη πλειοψηφία τους μακρά, άνω των είκοσι ετών, επαγγελματική εμπειρία στον ιδιωτικό ή/και ευρύτερο δημόσιο τομέα, έχοντας ηγηθεί επιτυχημένων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών αλλά και έχοντας διαχειριστεί

μεγάλες ομάδες στελεχών και επιχειρήσεις στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό.

Επιπλέον, πρόκειται για επαγγελματικά στελέχη που συγκεντρώνουν συλλογικά δεξιότητες και εμπειρία, προερχόμενη από διάφορους τομείς (π.χ. χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμβουλευτικές υπηρεσίες, engineering, κατασκευές, τεχνολογία πληροφορικής, ακίνητη περιουσία, τουρισμός κλπ.), προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη διακυβέρνηση και η εξωστρέφεια. Μερικά από τα νέα μέλη ΔΣ των θυγατρικών προέρχονται και από την ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα, όπου έχουν στο παρελθόν διακριθεί για την εξειδίκευση των γνώσεών τους.

Γενικότερα σε ό,τι αφορά στο ακαδημαϊκό υπόβαθρο των στελεχών, σημειώνεται ότι το 90% των νέων μελών που διορίστηκαν στα Διοικητικά Συμβούλια κατέχει μεταπτυχιακό ή/και διδακτορικό δίπλωμα στα Οικονομικά, τα Χρηματοοικονομικά, τη Διοίκηση Επιχειρήσεων κλπ. από ελληνικά πανεπιστήμια ή/και μεταπτυχιακά από πανεπιστήμια του εξωτερικού.

- Στις **23.02.2022** το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου αποφάσισε τον διορισμό μη εκτελεστικού μέλους (Nominee Director της ΕΕΣΥΠ) στο ΔΣ του ΟΑΣΑ.
- Στις **23.02.2022** το Υπερταμείο, μοναδικός μέτοχος της ΕΤΑΔ, αποφάσισε τη σύγκληση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης για το διορισμό νέων μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΑΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν.4389/2016.
- Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4389/2016 και 4706/2020, προτάθηκαν από το Υπερταμείο μέλη για το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ. Στις **25.05.2022** αποφάσισε το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου σχετικά με τη συμμετοχή του Διευθύνοντος Συμβούλου του Υπερταμείου, κ. Γ. Δημητριάδη, ως ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΗ και Nominee Director του Υπερταμείου.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της εταιρείας ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **07.10.2022** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό δύο μη εκτελεστικών μελών.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **27.10.2022** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό στελέχους του Υπερταμείου ως προσωρινού Διευθύνοντος Συμβούλου. και ενός μη εκτελεστικού μέλους.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΤΑΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4

- ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **28.11.2022** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό μη εκτελεστικού μέλους.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΟΑΣΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **15.12.2022** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό α) Διευθύνοντος Συμβούλου και β) Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **18.01.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό νέου Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **24.01.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό μη εκτελεστικού μέλους.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, μετόχου της θυγατρικής ΕΛΤΑ, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 197 παρ.4 ν. 4389/2016, και δυνάμει της από **20.03.2023** απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε τον διορισμό νέου Διοικητικού Συμβούλου.

Αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου των Θυγατρικών

Η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας έχει δρομολογήσει ενέργειες για την αναβάθμιση του ρόλου των Επιτροπών Ελέγχου με επιλογή Προέδρων με κατάλληλες γνώσεις και εμπειρία που θα διασφαλίζουν ανεξαρτησία και καλύτερες διαδικασίες ελέγχου της κάθε εταιρείας, μέσω συνεργασίας με τον Εσωτερικό Ελεγκτή αλλά και της διασφάλισης καλύτερων εξωτερικών ελέγχων από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές που θα επιλέγονται με τα ανάλογα κριτήρια. Για την αναζήτηση, αξιολόγηση και επιλογή Προέδρων Επιτροπών Ελέγχου των Διοικητικών Συμβουλίων των δημόσιων επιχειρήσεων που είναι μέτοχος πλειοψηφίας, το Υπερταμείο προχώρησε σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ενώ οργάνωσε και πλήθος συνεντεύξεων με πιθανούς υποψηφίους.

Κατόπιν των ανωτέρω, έχουν διοριστεί, μέχρι και το τέλος Δεκεμβρίου του 2022 Προέδροι Επιτροπών Ελέγχου στα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών ΤΑΙΠΕΔ, ΕΤΑΔ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΕΛΤΑ, ΟΑΣΑ, ΟΣΥ, ΣΤΑΣΥ, ΓΑΙΑΟΣΕ, ΑΕΔΙΚ, ΚΑΘ, ΟΚΑΑ, Ελληνικές Αλυκές και Συμμετοχές 5G.

A.12.3.iv Στρατηγικός και Επιχειρηματικός Σχεδιασμός ΕΕΣΥΠ

A. Στρατηγικός Σχεδιασμός

Το Στρατηγικό Σχέδιο του Υπερταμείου 2022–2024 είναι σημείο αναφοράς και αποτελεί το βασικό εργαλείο που ορίζει τη στρατηγική προσέγγιση, τις προτεραιότητες και τους στόχους συνολικά του Ομίλου αλλά και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου.

Αναπτύχθηκε και συντάχθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις Στρατηγικές Κατευθύνσεις του Μοναδικού του Μετόχου, του Υπουργείου Οικονομικών, που εστάλησαν το Φεβρουάριο 2021. Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο του Υπερταμείου έλαβε την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου τον Σεπτέμβριο 2021, και στη συνέχεια, εγκρίθηκε, από τον Μοναδικό Μέτοχο μέσα στο Α' εξάμηνο 2022 – και συγκεκριμένα το Ιανουάριο 2022 – με απόφαση Γενικής Συνέλευσης.

Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο περιλαμβάνει ένα λεπτομερές, φιλόδοξο και εφαρμόσιμο πλάνο μεταρρυθμίσεων για τις δημόσιες επιχειρήσεις που εποπτεύει, και ορίζει το περίγραμμα του νέου επενδυτικού ρόλου του Υπερταμείου στην ελληνική οικονομία.

Για τη διασφάλιση της εφαρμογής της νέας στρατηγικής του Υπερταμείου, κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους σχεδιάστηκαν ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες απόδοσης (KPIs), καθώς και στόχοι που συνδέονται με το επενδυτικό προφίλ της εταιρείας, την οικονομική ανάπτυξη με όρους βιωσιμότητας, αλλά και σαφή χρονοδιαγράμματα, ώστε το Υπερταμείο να μετατραπεί σε ένα Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο κατά τα πρότυπα που ισχύουν διεθνώς.

Το νέο Στρατηγικό Σχέδιο προσβλέπει στην δημιουργία της μεγαλύτερης δυνατής αξίας για τον μοναδικό μέτοχο που είναι το Ελληνικό Δημόσιο και, επομένως, για το τρίπτυχο οικονομία-περιβάλλον-πολίτης.

Το τρίπτυχο μέσα από το οποίο επιδιώκει το Υπερταμείο να δημιουργήσει μεγαλύτερη αξία αναλύεται περαιτέρω σε συγκεκριμένες στρατηγικές προτεραιότητες ανά θυγατρική, με βάση και την κατάταξή τους στο Στρατηγικό Σχέδιο.

Έτσι, υπάρχουν οι περιπτώσεις ώριμων θυγατρικών στις οποίες το Υπερταμείο ασκεί έναν εποπτικό ρόλο. Σε άλλες εταιρείες, είτε λόγω χαμηλότερης ωριμότητας, είτε λόγω συνθηκών αγοράς, ή ακόμη και λόγω προβληματικού μοντέλου ανάπτυξης, το Υπερταμείο σχεδιάζει και ήδη υλοποιεί σημαντικές παρεμβάσεις.

Για παράδειγμα, για την εξυπηρέτηση ενός βασικού στόχου του Στρατηγικού Σχεδίου ο οποίος σχετίζεται με την μέτρηση της πραγματικής αξίας των περιουσιακών του στοιχείων, το Υπερταμείο έχει εκκινήσει έργο αποτίμησης της ακίνητης περιουσίας των θυγατρικών του, και ιδίως της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου. Επιπλέον, εκπονούνται σχέδια γενικότερης ανάπτυξης της Διώρυγας της Κορίνθου ταυτόχρονα με την αντιμετώπιση των τεχνικών προβλημάτων που η εταιρεία αντιμετωπίζει λόγω καταπτώσεων.

Τέλος, βασισμένο σε μελέτη που καταδεικνύει τις δυνατότητες της αγοράς του αλατιού τόσο εγχώρια όσο και διεθνώς, το Υπερταμείο προχώρησε εντός του πρώτου εξαμήνου στην εξαγορά της συμμετοχής της εταιρείας Καλαμαράκης ΑΕΒΕ στις Ελληνικές Αλυκές, αυξάνοντας το ποσοστό του σε άνω του 80%, από 55,19%. Με αυτό τον τρόπο, το Υπερταμείο θα έχει περισσότερη ευελιξία στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των επενδυτικών πλάνων που έχει σχεδιάσει για την θυγατρική.

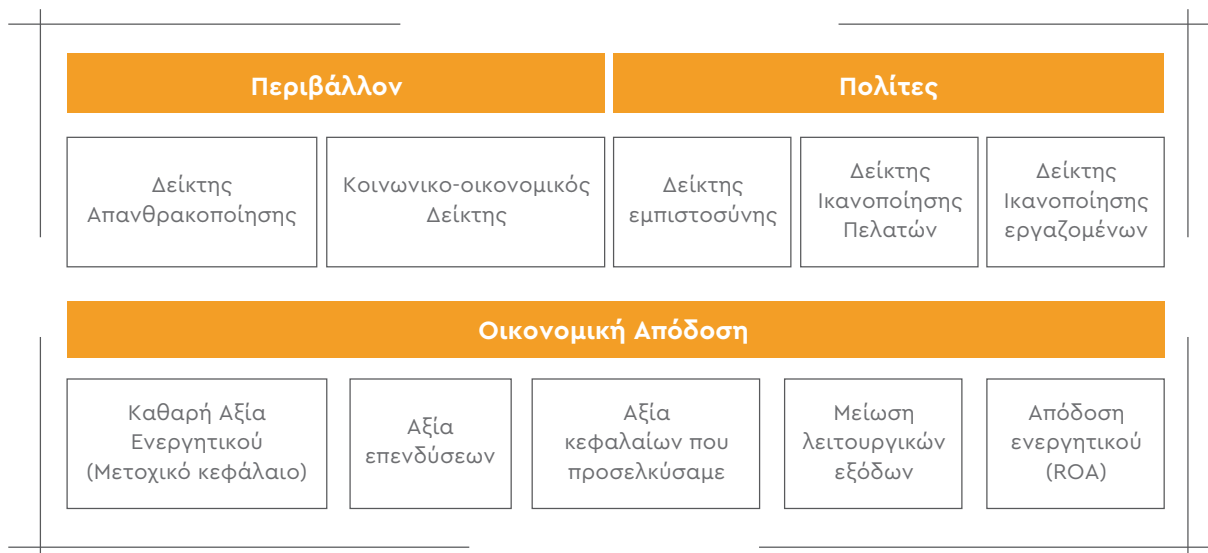
Ο σκοπός της αύξησης της αξίας, τον οποίο πιστά υπηρετεί το Υπερταμείο με διάφορους τρόπους, σημαίνει ότι το ίδιο θα πρέπει να προετοιμαστεί κατάλληλα για την διαχείριση του αυξημένου ρόλου και σημασίας του στην Ελληνική Οικονομία. Έτσι, η εταιρεία έχει ωριμάσει τις εσωτερικές της διαδικασίες και το θεσμικό της πλαίσιο για την ενεργοποίηση του επενδυτικού της ρόλου, επεξεργαζόμενη τρόπους να επιστρέψει ακόμη περισσότερη αξία στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία.

B. Επιχειρηματικός Σχεδιασμός – Εφαρμογή Κύριων Δεικτών Απόδοσης (KPIs) & Παρακολούθηση

Ως μέρος της δέσμευσης του για τη βελτίωση της απόδοσης του χαρτοφυλακίου του, το Υπερταμείο ορίζει μετρήσιμους, ρεαλιστικούς αλλά και ταυτόχρονα φιλόδοξους στόχους για το σύνολο του Ομίλου (στόχους σε ομιλικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο θυγατρικών) ενώ έχει σχεδιάσει, αναπτύξει και ήδη εφαρμόζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρακολούθησης και τακτικών (μηνιαίων-τριμηνιαίων) αναφορών.

Έτσι, για το 2022 οριστικοποιήθηκαν οι στόχοι για το έτος έπειτα και από σχετική διαβούλευση και με τις εταιρείες. Οι στόχοι σχεδιάστηκαν προσεκτικά έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εταιρείες θα σημειώσουν πρόοδο τόσο στα οικονομικά τους αποτελέσματα, όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο αλλά και σε θέματα που αφορούν στους πολίτες, στο περιβάλλον και στην εταιρική διακυβέρνηση (ESG).

Ενδεικτικά, παρουσιάζονται παρακάτω κάποιοι από τους στόχους που τίθενται, σε σχέση και με τους πυλώνες του Στρατηγικού Σχεδίου:



Στο πλαίσιο αυτό, πέραν των τακτικών αναφορών απόδοσης, οι θυγατρικές εταιρείες υπέβαλλαν προς το Υπερταμείο σε τριμηνιαία βάση την αναθεωρημένη εκτίμησή τους για το κλείσιμο του έτους (Rolling Forecast), τόσο για τα οικονομικά τους μεγέθη όσο και για τον βαθμό επίτευξης των λοιπών μη-οικονομικών τους στόχων (λειτουργικοί, επιχειρησιακοί, ESG, κλπ.).

Μέσα από αυτή τη διαδικασία εντοπίζονται έγκαιρα τυχόν αποκλίσεις από τους τιθέμενους στόχους και δρομολογούνται σχετικές δράσεις για την αντιμετώπισή τους.

Για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της προόδου των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του, το Υπερταμείο έχει σχεδιάσει και αναπτύξει κοινά εργαλεία παρακολούθησης της απόδοσης (performance dashboards).

Η διεύθυνση του Στρατηγικού Σχεδιασμού σχεδίασε και υλοποίησε περισσότερα από 10 Dashboards στα οποία συγκεντρώνονται, ανά θυγατρική, όλες εκείνες οι πληροφορίες (οικονομικά και μη-οικονομικά αποτελέσματα) που είναι κρίσιμες για την αξιολόγηση της απόδοσης και τον έγκαιρο εντοπισμό των αδυναμιών.



(ο παρακάτω πίνακας χρησιμοποιείται ως παράδειγμα και μόνο)

A. Financial KPIs - ROLLING BASIS (per Quarter)									
Target 2022	RF2022	Target 2022	RF2022	Target 2022	RF2022	Target 2022	RF2022	Target 2022	RF2022
15.4	16.4	16.4%	16.8%	77.3	78.8	2.4%	2.64%	3.0%	3.23%
Revenue (in M EUR)		EBITDA Margin(%)		Total Assets (in M EUR)		Return on Assets (%)		Return on Equity (%)	

Οι σχετικές προσπάθειες διασφαλίζουν την επιτυχή εφαρμογή του Στρατηγικού Σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης και του πιθανού ανασχεδιασμού των επιχειρηματικών μοντέλων συγκεκριμένων θυγατρικών επιχειρήσεων, τη βελτίωση της λειτουργικής ανθεκτικότητας και την ενίσχυση της επίδρασης του Υπερταμείου στην οικονομία και την κοινωνία.

Επιπλέον, υπηρετώντας βασικούς πυλώνες του Στρατηγικού Σχεδίου, η διεύθυνση του Στρατηγικού Σχεδιασμού ολοκλήρωσε ένα πιλοτικό έργο αποτίμησης ακινήτων της ΕΤΑΔ, 4 έργα Επιχειρηματικής Ανάπτυξης & Μετασχηματισμού, μια μελέτη επιπτώσεων στα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου που προκύπτει από την ενεργειακή κρίση που ξέσπασε μέσα στο έτος καθώς και μελέτη επιχειρησιακής ανθεκτικότητας.

Η εντατική παρακολούθηση της απόδοσης των εταιρειών που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου παρέχει τη δυνατότητα βελτιστοποίησης των πόρων και έγκαιρου εντοπισμού πεδίων βελτίωσης, διασφαλίζοντας τελικά την κατά το δυνατόν επίτευξη των στόχων για το έτος.

Αναφορικά με τη στοχοθεσία για το 2023, ακολουθήθηκε μια διεξοδική προσέγγιση για να προσδιοριστούν ρεαλιστικοί και εφικτοί στόχοι, με βάση τη πιο πρόσφατη οικονομική πραγματικότητα, ζητήματα που αφορούν συγκεκριμένα τους κλάδους στους οποίους δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές μας, αλλά και ευρύτερες τάσεις, όπως οι πληθωριστικές πιέσεις και η ενεργειακή κρίση, κ.λπ. Τα KPIs για το 2023 υποβλήθηκαν σε εκτενείς μελέτες και αναλύσεις για να διασφαλιστεί η ακρίβεια, η εγκυρότητα και η συνάφειά τους ενώ εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου.

Έτσι, και σύμφωνα με το πλαίσιο λειτουργίας του Υπερταμείου, έχουν καταρτισθεί κύριοι δείκτες απόδοσης (KPIs) για το 2023 τόσο σε επίπεδο Ομίλου όσο και σε επίπεδο θυγατρικών εταιρειών, ενώ έχουν υλοποιηθεί από το τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού και επιπλέον εργαλεία που βοηθούν στην αναλυτικότερη συγκέντρωση και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων.

(ο παρακάτω πίνακας χρησιμοποιείται ως παράδειγμα και μόνο)



A.12.3.v Μηχανισμός Συντονισμού

Ο Μηχανισμός Συντονισμού καθορίζει τις διαδικασίες και τα παραδοτέα σχετικά με το μοντέλο συνεργασίας μεταξύ του κράτους, του Υπερταμείου και των δημόσιων επιχειρήσεων (SOEs), εντός του πλαισίου που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό του Υπερταμείου. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Μηχανισμού Συντονισμού οι άμεσες θυγατρικές, οι εισηγμένες και οι εταιρείες στις οποίες το Υπερταμείο έχει μειοψηφική συμμετοχή.

Η Ελληνική Κυβέρνηση είναι βασικός ενδιαφερόμενος και εκπροσωπείται από την Κυβερνητική Επιτροπή με την ΠΥΣ 38/ 31.10.2019. Με την ίδια πράξη, συγκροτήθηκε επιπλέον και Ομάδα Υποστήριξης της Επιτροπής. Ο Μηχανισμός Συντονισμού περιλαμβάνει τρία κύρια παραδοτέα:

Την Αποστολή

Καθορίζει τις κύριες δραστηριότητες της εταιρείας

Την δήλωση Δεσμεύσεων

Περιλαμβάνει ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους και KPI, που ευθυγραμμίζονται με το στρατηγικό και επιχειρηματικό πλάνο του Υπερταμείου

Τη σύμβαση Αποδοσίας & Στόχων

Καθορίζει τυχόν υποχρεώσεις που ανατίθενται στις δημόσιες επιχειρήσεις, μαζί με το πεδίο εφαρμογής αυτών των υποχρεώσεων, το μηχανισμό αποζημίωσης, καθώς και το ρόλο και τις δεσμεύσεις των υπογραφόντων

Η εφαρμογή του Μηχανισμού Συντονισμού σε ότι αφορά στις Αποστολές και τις Δηλώσεις Δεσμεύσεων βρίσκεται πλέον σε ώριμο στάδιο.

Οι **Αποστολές** έχουν εγκριθεί από την Κυβερνητική Επιτροπή από τον Μάρτιο του 2020, όπως σχετικά προβλεπόταν, ενώ δεν αναμένεται επικαιροποίηση χωρίς ουσιώδη λόγο.

Οι **Δηλώσεις Δεσμεύσεων** έχουν σχεδιαστεί να καταρτίζονται, κατά τρόπο ώστε να είναι μια συνεχής διαδικασία, που θα επαναλαμβάνεται

ετησίως, σε απόλυτη ευθυγράμμιση με τον κύκλο κατάρτισης του στρατηγικού σχεδίου (Strategic Plan) και του επιχειρηματικού προγραμματισμού (Business Plan) του Υπερταμείου. Να σημειωθεί ότι οι Δηλώσεις αποτυπώνουν τους οικονομικούς, λειτουργικούς και άλλους στόχους που τίθενται στις δημόσιες επιχειρήσεις για έναν ορίζοντα τριετίας. Η έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου του Υπερταμείου από τον μοναδικό μέτοχο και το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου σηματοδοτούν τη επίκαιρη διαμόρφωση του περιεχομένου τους.

Όσον αφορά στις **Συμβάσεις Απόδοσης & Στόχων**, αυτές αναπτύσσονται μόνο για συγκεκριμένες δημόσιες επιχειρήσεις. Βασική προτεραιότητα σε αυτή τη φάση αποτελεί η κατάρτιση σύμβασης (ή συμβάσεων) για την περίπτωση του Ομίλου ΟΑΣΑ, σε σχέση με ειδικές υποχρεώσεις που του έχουν ανατεθεί για τη δωρεάν ή με μειωμένο κόμιστρο μετακίνηση ειδικών κατηγοριών επιβατών (π.χ. δωρεάν πρόσβαση στους ανέργους), στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής που ασκείται από το Κράτος.

Έτσι, σε συνεργασία με τον ΟΑΣΑ, οριστικοποιήθηκε η καταγραφή των υφιστάμενων Ειδικών Υποχρεώσεων και διαμορφώθηκε το προσχέδιο που περιγράφει την περίμετρο αυτών των συμβάσεων. Επιπλέον, σε συνεργασία με την Ομάδα Υποστήριξης της Κυβερνητικής Επιτροπής, προσδιορίστηκε μια βασική ροή ενεργειών για την υλοποίηση του εν λόγω παραδοτέου λαμβάνοντας υπόψη και τους επιμέρους εμπλεκόμενους.

Τον Απρίλιο του 2021, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (αριθμ. 48703 ΕΞ 2021/Β' 1630/21.04.2021) συγκροτήθηκε η Συντονιστική Επιτροπή, όπως προβλέπεται σχετικά από το Μηχανισμό Συντονισμού. Μέλη της Επιτροπής είναι οι:

- Γενικός Γραμματέας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών (ως Πρόεδρος),
- Διευθύνων Σύμβουλος του Υπερταμείου ΑΕ (ως Συντονιστής),
- Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών,
- Γενικός Γραμματέας Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- Διευθύνων Σύμβουλος του ΟΑΣΑ ΑΕ,
- Στελέχη των Υπουργείων, του Υπερταμείου και του ΟΑΣΑ.

Το έργο της Επιτροπής συνίσταται στα εξής:

- σύνταξη μελέτης επί της λίστας των ειδικών υποχρεώσεων που θα κληθεί να αναλάβει ο ΟΑΣΑ, καθώς και
- παροχή υποστήριξης στην Κυβερνητική Επιτροπή Συντονισμού, προκειμένου η τελευταία να

προβεί στην εξέταση και αξιολόγηση καταλόγου δραστηριοτήτων για την ανάθεση ή τη διατήρηση ειδικών υποχρεώσεων στον ΟΑΣΑ.

Από τον Απρίλιο του 2021, η Συντονιστική Επιτροπή εξέτασε το κόστος για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ, οι οποίες απορρέουν από κοινωνικούς ή άλλους στόχους δημόσιας πολιτικής και μια πρόταση για τον μηχανισμό χρηματοδότησης και τη μεθοδολογία υπολογισμού και κατανομής του κόστους, σύμφωνα με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και βέλτιστες πρακτικές. Η Επιτροπή συμφώνησε και ενέκρινε την πρόταση σχετικά με τη μεθοδολογία και τον μηχανισμό χρηματοδότησης, ως βάση για τη σύνταξη της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων για τον ΟΑΣΑ. Η σύμβαση υπεγράφη τον Δεκέμβριο του 2021. Τον ίδιο μήνα πραγματοποιήθηκε Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού με εγγεγραμμένη πίστωση 96,5 εκ € (περιλ. ΦΠΑ).

Αντικείμενο της σύμβασης αποτελεί ο υπολογισμός του ύψους μηνιαίας αποζημίωσης που δικαιούται ο ΟΑΣΑ από το Ελληνικό Δημόσιο για την παροχή αστικών συγκοινωνιακών υπηρεσιών σε καθορισμένες ομάδες δικαιούχων, στο πλαίσιο άσκησης κοινωνικής πολιτικής του Κράτους και την διαδικασία καταβολής της αποζημίωσης. Η αποζημίωση αφορά στη διαφορά μεταξύ της ονομαστικής τιμής του κομίστρου μείον την έκπτωση λόγω μαζικών πωλήσεων, μείον το καθοριζόμενο ανά κατηγορία δικαιούχου εκπτώτικό δικαίωμα ή ατέλεια λόγω κοινωνικής πολιτικής επί τον αριθμό προϊόντων αριθμός προϊόντων κομίστρου που ενεργοποιήθηκαν ή προμηθεύτηκαν. Στη σύμβαση περιγράφονται αναλυτικά οι τύποι και οι ορισμοί των μεγεθών βάσει των οποίων πραγματοποιούνται οι υπολογισμοί.

Μηχανισμός αποζημίωσης: εφ' όσον έχει πραγματοποιηθεί η σχετική εγγραφή στον κρατικό προϋπολογισμό από τα αρμόδια υπουργεία ανά κατηγορία δικαιούχων. Τον Ιούλιο κάθε έτους θα εκδίδεται ΚΥΑ από τα υπογράφοντα υπουργεία συν το αρμόδιο υπουργείο ανά κατηγορία δικαιούχων τα οποία νομιμοποιούν τα εκπτώτικά δικαιώματα ή ατέλειες και ρυθμίζουν κάθε αναγκαία λοιπή λεπτομέρεια. Η ισχύς των ΚΥΑ θα άρχεται από 1ης Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Εάν δεν εκδοθεί ΚΥΑ, ο ΟΑΣΑ δε θα υποχρεούται να παρέχει εκπτώτικά δικαιώματα ή ατέλειες. Η εγγραφή στον κρατικό προϋπολογισμό εκδίδεται με αντίστοιχη ΚΥΑ έως τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους και οποία επέχει θέση παραρτήματος της σύμβασης με ετήσια διάρκεια χωρίς δυνατότητα παράτασης.

Τα ποσά που εγγράφονται στον κρατικό προϋπολογισμό υπολογίζονται προϋπολογιστικά με βάση τα αναλυτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους από το αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου. Στο τέλος κάθε έτους (όταν είναι

διαθέσιμο το σύνολο των απολογιστικών στοιχείων) η σύμβαση προβλέπει για τον χειρισμό της εκκαθάρισης που πραγματοποιείται το επόμενο έτος.

Ο ΟΑΣΑ και ο μέτοχός του (ΕΕΣΥΠ) θα αναφέρονται στην Κυβερνητική Επιτροπή όσον αφορά στην εκτέλεση της Σύμβασης σε εξαμηνιαία βάση. Ο ΟΑΣΑ παρακολουθείται ως προς την ακρίβεια υπολογισμού του προηγούμενου έτους (Προϋπολογισμός ύψους αποζημίωσης / Απολογισμός) ανά κατηγορία δικαιούχου, και τα αρμόδια Υπουργεία για τους ως προς τον μέσον όρο ημερών καθυστέρησης καταβολής αποζημίωσης στον ΟΑΣΑ και ως προς το λόγο (ratio) πληρωθέν ύψος της αποζημίωσης διά του οφειλομένου. Στη σύμβαση ρυθμίζονται επίσης ο τρόπος εκκαθάρισης λόγων αλλαγών που επέρχονται από μεταβολές στις ονομαστικές τιμές των εισιτηρίων, εκπτωτικών δικαιωμάτων ή κατηγοριών δικαιούχων.

Τον Φεβρουάριο του 2022 πραγματοποιήθηκε η πρώτη φάση διαβούλευσης από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών με τον ΟΑΣΑ για την εφαρμογή της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων, στην οποία αναγνωρίστηκαν εφαρμοστικά ζητήματα και αναζητήθηκαν τρόποι βέλτιστης αντιμετώπισης.

Βάσει των συμπερασμάτων, τον Απρίλιο εκδόθηκε ΚΥΑ καθορισμού ύψους και διαδικασίας χορήγησης αποζημίωσης € 40,4 εκατ. για τον ΟΑΣΑ που αφορά στο α' εξάμηνο του 2022 και ο ΟΑΣΑ τιμολόγησε το ποσόν.

Παράλληλα, εντός του δευτέρου τριμήνου 2022 εγκρίθηκαν οι Δηλώσεις Δεσμεύσεων όλων των «λοιπών θυγατρικών» κατά την έννοια του Ν.4389/2016, από το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου.

Στο τέλος του έτους, 31.12.2022 ολοκληρώθηκε επιτυχώς το πρώτο έτος υλοποίησης της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου, με απορρόφηση από τον ΟΑΣΑ του υπολοίπου της σχετικής αποζημίωσης, η οποία συνολικά διαμορφώθηκε στα 83,4 εκατ. (χωρίς ΦΠΑ).

Για το έτος 2023, στις 26 Μαΐου πραγματοποιήθηκε η προβλεπόμενη διαβούλευση στην οποία συμμετείχαν ο ΟΑΣΑ και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, στο οποίο επιβεβαιώθηκαν οι προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου, για απόζημίωση στο ίδιο επίπεδο με το 2022.

A.12.3.vi Ομιλικές Προμήθειες

Στα πλαίσια σχεδιασμού του νέου ομιλικού

μοντέλου προμηθειών για τις θυγατρικές του Υπερταμείου διαμορφώθηκε η ανάγκη να υπάρξει μια συνολική και αναλυτική εικόνα για την υπάρχουσα κατάσταση λειτουργίας των προμηθειών των εταιρειών του χαρτοφυλακίου και μια ανάλυση δαπανών.

Το έργο ανάλυσης δαπανών ξεκίνησε τον Νοέμβριο 2022 για τις 9 μεγαλύτερες θυγατρικές με βασικούς στόχους να παρέχει μια αναλυτική εικόνα του λειτουργικού κόστους και των δράσεων που μπορούν να δρομολογηθούν για την μείωση του και μια αποτύπωση του μεγέθους του πιθανού οφέλους όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας ενός Ομιλικού μοντέλου προμηθειών.

Ταυτόχρονα θα υλοποιήσει την ομαδοποίηση, ενοποίηση και ομογενοποίηση 4 σημαντικών κατηγοριών κόστους μεταξύ των εταιρειών χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου για την διενέργεια άμεσων επόμενων δράσεων. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν αξιοποιήσιμα συμπεράσματα σχετικά με τις μεγαλύτερες σε αξία κατηγορίες δαπανών, την εκτιμώμενη μείωση των δαπανών σε συνδυασμό με τις δράσεις που μπορούν να ενεργοποιηθούν.

Συγκεκριμένα εντοπίστηκαν οι κατηγορίες δαπανών: Ενέργειες, Υπηρεσίες φύλαξης, καθαρισμού και συντήρησης εγκαταστάσεων και Υπηρεσίες κινητής και σταθερής τηλεφωνίας & Ίντερνετ για την περαιτέρω επεξεργασία τους και την προετοιμασία ομιλικών προμηθειών.

- Για τις κατηγορίες Υπηρεσίες φύλαξης, καθαρισμού και συντήρησης εγκαταστάσεων υπάρχει RFP σε εξέλιξη για την επιλογή εξειδικευμένου συμβούλου για την παροχή υπηρεσιών προμηθειών και την προετοιμασία προδιαγραφών, ανάλυση αγοράς, τευχών προκηρύξεων κλπ.
- Για την κατηγορία Υπηρεσίες κινητής και σταθερής τηλεφωνίας & Ίντερνετ έχει ξεκινήσει η ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων για την προετοιμασία ομιλικού RFP.
- Για την κατηγορία της Ενέργειας βρισκόμαστε στην φάση της επεξεργασίας δεδομένων και διερευνητικών συζητήσεων με παράγοντες της αγοράς ως προς την επιλογή της καλύτερης στρατηγικής που θα πρέπει να ακολουθήσουμε.

A.12.4 Πεπραγμένα & Δραστηριότητες των Θυγατρικών του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31.12.2022

Πλαίσιο Διαχείρισης Χαρτοφυλακίου

Σχεδιάζοντας και υλοποιώντας ένα πλαίσιο διαχείρισης χαρτοφυλακίου

Η σύσταση του Υπερταμείου αποτέλεσε κομβική μεταρρύθμιση για τη Δημόσια Διοίκηση και ειδικότερα για τη διαχείριση της Δημόσιας Περιουσίας. Μέχρι εκείνη τη στιγμή υπήρχε ένα κατακερματισμένο πλαίσιο διαχείρισης, με πολλά εμπλεκόμενα μέρη και συχνά αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων. Ως αποτέλεσμα, ήταν πολύ δύσκολη η σχεδίαση και η υλοποίηση μιας ενιαίας στρατηγικής για την αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας και, τελικά, την αύξηση της συνολικής της αξίας.

Το Υπερταμείο, αντιλαμβανόμενο τον ρόλο του ως επιτελικός βραχίονας άσκησης δημόσιας πολιτικής και στο πλαίσιο εφαρμογής του Στρατηγικού του Σχεδίου, έχει προχωρήσει στη σχεδίαση ενός πλαισίου διαχείρισης των περιουσιακών του στοιχείων, στους εξής δύο άξονες:

- A. Συνολικά/Ομιλικά:** Το Υπερταμείο έχει αναλάβει τον συντονισμό και τη γενικότερη ευθυγράμμιση των θυγατρικών του σε συγκεκριμένα επίπεδα και στόχους, κοινούς για το σύνολο των θυγατρικών. Σε κάθε περίπτωση, οι θυγατρικές καλούνται να βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών τους, να μειώσουν την επιβάρυνσή τους στο περιβάλλον, κ.ο.κ.
- B. Ανά θυγατρική:** Το πλαίσιο διαχείρισης του Υπερταμείου περιλαμβάνει την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος κάθε θυγατρικής. Εσωτερικά, αναλύονται το επίπεδο ωριμότητας, τα δυνατά και αδύναμα σημεία κάθε θυγατρικής, κ.λπ., ενώ, προφανώς, λαμβάνονται υπόψη και οι συνθήκες που διέπουν τον κάθε κλάδο (εξωτερικό περιβάλλον). Ως δεύτερο βήμα, οι θυγατρικές κατατάσσονται σε κατηγορίες. Για κάθε κατηγορία έχει αρθρωθεί μία συγκεκριμένη προσέγγιση στον ρόλο που θα κληθεί να διαδραματίσει το Υπερταμείο, ως μητρική εταιρεία. Οι βασικές ομάδες στις οποίες έχουν κατηγοριοποιηθεί οι εταιρείες που βρίσκονται στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου περιγράφονται ως εξής:
 - Αναγνωρίζονται εταιρείες-ηγέτες, για τις οποίες το Υπερταμείο καλείται να έχει έναν καθαρά εποπτικό ρόλο, εφόσον αυτές είναι ώριμες και εμφανίζουν καλές αποδόσεις εντός των κλάδων τους.
 - Εταιρείες για τις οποίες κρίνεται σκόπιμο να αξιολογήσουν την ανάπτυξή τους μέσα από νέες δραστηριότητες ή/και κλάδους στους οποίους δεν δραστηριοποιούνται μέχρι στιγμής.
 - Εταιρείες για τις οποίες δεν κρίνεται σκόπιμη ή δεν είναι εφικτή η ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, αλλά δύνανται να είναι πιο αποδοτικές στις τρέχουσες δραστηριότητές τους.
 - Παράλληλα, καταγράφεται μία ομάδα εταιρειών

για τις οποίες απαιτείται η εκτέλεση βασικών εργασιών και η επικαιροποίηση των στρατηγικών τους προτεραιοτήτων.

Η κατάταξη των θυγατρικών σε κατηγορίες με ομοειδή χαρακτηριστικά κάνει πιο εύκολη την εφαρμογή της στρατηγικής του Υπερταμείου και την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων του. Ενδεικτικά, για τις θυγατρικές που έχει κριθεί ότι υπάρχουν αδυναμίες στην εκτέλεση ακόμη και βασικών ενεργειών, το Υπερταμείο θα πρέπει να αναλάβει τον ρόλο του Ενεργού Μετόχου, κεντροκοποιώντας όσο το δυνατόν βασικές λειτουργίες, όπως -για παράδειγμα- προτίθεται να κάνει με το σύστημα προμηθειών του Ομίλου.

Ενέργεια και Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

ΔΕΗ

Η ΔΕΗ είναι η κορυφαία εταιρεία παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, εξυπηρετώντας περίπου 5,7 εκατ. πελάτες σε όλη τη χώρα. Το 2022 ήταν κομβική χρονιά για την εταιρεία καθώς προχώρησε σε μια σειρά από σημαντικές ενέργειες.

Η ΔΕΗ μετασχηματίζεται σε ένα περιβαλλοντικά βιώσιμο και σύγχρονο utility, με τις θετικές προοπτικές να αποτυπώνονται στην επέκταση της σε νέες αγορές στο εξωτερικό, στη νέες συνεργασίες στην Ελλάδα και την ισχυρή κεφαλαιακή της θέση.

Η ΔΕΗ, παρά την κορύφωση της ενεργειακής κρίσης, επιδεικνύει αντοχή στηρίζοντας παράλληλα τους πελάτες της αλλά και επιτυγχάνοντας επιδόσεις που συμβαδίζουν με τους στόχους που έχει θέσει. Το 2022 προχώρησε σε στρατηγική συνεργασία με τη Volterra για την απόκτηση χαρτοφυλακίου ΑΠΕ ισχύος 112 MW, συνεχίζοντας με συνέπεια το επιχειρησιακό της πλάνο με σκοπό την απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και την προσφορά καλύτερων υπηρεσιών προς τους πελάτες της.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της «Ηλεκτροπαραγωγής Αλεξανδρούπολης», όπου η ΔΕΗ κατέχει ποσοστό 51%, ενέκρινε (02/02/23) την επενδυτική πρόταση για την εγκατάσταση σταθμού ηλεκτροπαραγωγής CCGT φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη. Η κατασκευή θα ξεκινήσει το 2023 και η νέα μονάδα αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2025. Η νέα μονάδα θα μπορεί να λειτουργεί έως και ένα μείγμα 50/50 φυσικού αερίου και Η2. Αυτό θα ισοδυναμεί με σημαντική εξοικονόμηση όχι μόνο δεδομένων των μειωμένων εκπομπών αλλά και του γεγονότος ότι το Η2 θα παράγεται μέσω ηλεκτρόλυσης με ηλιακή ενέργεια.

Μόλις ολοκληρωθεί η μονάδα ισχύος 840 MW θα είναι η πιο αποδοτική θερμική μονάδα της χώρας με απόδοση 63% και το χαμηλότερο μεταβλητό κόστος που της επιτρέπει να είναι η πρώτη που θα εισέρχεται στην αγορά χονδρικής στις ημερήσιες δημοπρασίες.

Η RWE και η ΔΕΗ Ανανεώσιμες ανακοίνωσαν (26/01/23) ότι μέσω της «ΜΕΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.», όπου η ΔΕΗ Ανανεώσιμες κατέχει ποσοστό 49% θα αναπτύξουν από κοινού 5 Φ/Β πάρκα. Το έργο που υπολογίζεται στα 180 εκατ. ευρώ έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση, με τη μορφή δανείων, μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, της Eurobank Α.Ε. και της Alpha Bank Α.Ε. ύψους € 90 εκατ. και € 54 εκατ. αντίστοιχα. Οι εταίροι θα συνεισφέρουν επίσης € 36 εκατ.

Η ΔΕΗ ανακοίνωσε (14/12/22) ότι υπέγραψε Συμφωνία Αποκλειστικότητας με την Enel S.p.A για την απόκτηση όλων των συμμετοχών του ομίλου Enel στη Ρουμανία. Μετά από τη διενέργεια ελέγχου δέουσας επιμέλειας και σχετικές διαπραγματεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο της αποκλειστικότητας, η ΔΕΗ ανακοίνωσε (09/03/23) ότι έχει συνάψει δεσμευτική συμφωνία με την Enel S.p.A. για την απόκτηση όλων των μετοχών που κατέχει η Enel στη Ρουμανία για συνολικό ποσό 1.260 εκατ. ευρώ. Το κλείσιμο της συναλλαγής αναμένεται να πραγματοποιηθεί το Γ' τρίμηνο 2023. Η εξαγορά είναι η πρώτη επέκταση της ΔΕΗ εκτός Ελλάδας τις τελευταίες δύο δεκαετίες και είναι η μεγαλύτερη που έγινε ποτέ από ελληνική εταιρεία στα Βαλκάνια. Η εξαγορά θα συνεισφέρει στη ΔΕΗ ένα σημαντικό χαρτοφυλάκιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, περιουσιακών στοιχείων διανομής και προμήθειας. Συγκεκριμένα, θα προστεθούν 3,2 εκατ. πελάτες καθώς και 130.000 Km δικτύων και 5 GW ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η συμφωνία θα χρηματοδοτηθεί από έναν συνδυασμό νέου χρέους και μετρητών. Το νέο χρέος υπολογίζεται στα € 800 εκατ..

Η ΔΕΗ ανακοίνωσε (19/04/23) την υπογραφή συμφωνίας με την Fondul Proprietatea S.A. για την εξαγορά των συμμετοχών της τελευταίας στις E-Distributie Muntenia S.A. (12%), Enel Energie Muntenia S.A. (12%), EDistributie Dobrogea S.A. (24,1%), E-Distributie Banat S.A. (24,1%), και ENEL Energie S.A. (12%) έναντι €130 εκατ..

ΕΥΔΑΠ

Το 2022 αποτέλεσε έτος ορόσημο για την ΕΥΔΑΠ, με την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και την υπογραφή Σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο και το ΝΠΔΔ ΕΥΔΑΠ Παγίων για την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης - αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής για την 20ετή περίοδο 2021-2040.



Στη Σύμβαση 20ετούς διάρκειας που υπεγράφη το Φεβρουάριο 2022 καθορίστηκε η τιμή πώλησης του αδιύλιστου νερού από το Ελληνικό Δημόσιο προς την ΕΥΔΑΠ, για τα επόμενα 20 έτη (2020-2040), σε τιμή 40% χαμηλότερη από την προηγούμενη που ίσχυε για την περίοδο 2004-2013.

Επίσης, αποφασίστηκε ο συμψηφισμός οφειλών από το Ελληνικό Δημόσιο προς την ΕΥΔΑΠ, και αντιστρόφως για το διάστημα 2013-2020. Με τη συγκεκριμένη συμφωνία, η ΕΥΔΑΠ δύναται να ανακτήσει το καταβλητέο ποσό των €157,2 εκατ. που αφορά στο καταβλητέο, στο Ελληνικό Δημόσιο, ποσό που αντιστοιχεί στο διάστημα 2013-2020, σύμφωνα με το άρθρο 114 του Ν. 4812/2021, γεγονός που συμβάλλει στην περαιτέρω θετική εξέλιξη της εταιρείας.

Το 2022 χαρακτηρίστηκε από την ενεργειακή και την συνακόλουθη πληθωριστική κρίση που επιβάρυνε τους πολίτες. Η ΕΥΔΑΠ, συνεπής στον κοινωνικό της ρόλο, στήριξε τους καταναλωτές διατηρώντας τα χαμηλά τιμολόγιά της, απορρόφησε τα αυξημένα κόστη, επιδεικνύοντας αντοχή και συνέπεια, ενώ διπλασίασε τις επενδύσεις στοχεύοντας στην ανάπτυξη.

Η συνολική κατανάλωση το 2022 παρουσίασε μείωση κατά -4,4% έναντι του 2021. Η μείωση του όγκου της κατανάλωσης νερού, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αλλαγή των καταναλωτικών συνηθειών των νοικοκυριών, ως απόρροια της ενεργειακής κρίσης, στην εφαρμογή αυστηρότερου προγράμματος ληξιπρόθεσμων οφειλών, σε συνδυασμό με τις στατιστικά χαμηλότερες θερμοκρασίες που επικράτησαν στη χώρα. Αντίθετα με τη συνολική, η τιμολογημένη κατανάλωση σημείωσε αύξηση της τάξεως του 3,9%, με αποτέλεσμα τη μείωση της μη τιμολογημένης κατανάλωσης.

Ο κύκλος εργασιών της ΕΥΔΑΠ διαμορφώθηκε στα €343,5 εκατ. έναντι €360,8 εκατ. το 2021, παρουσιάζοντας μείωση κατά -4,8%, ως συνέπεια της μείωσης της κατανάλωσης. Το συνολικό λειτουργικό κόστος της Εταιρείας παρουσίασε αύξηση κατά +5,7% ή +€18,2 εκατ. και διαμορφώθηκε στα €335,8 εκατ. από €317,6 εκατ. το 2021, κυρίως λόγω της αύξησης του κόστους προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που ανήλθε στα €45,5 εκατ. από €22,9 εκατ. το 2021, σημειώνοντας αύξηση 98%. Αντίθετα η μείωση των διάφορων προβλέψεων κατά €15,1 εκατ. είχε θετική επίδραση στο λειτουργικό κόστος.

Το 2022, η ΕΥΔΑΠ συνέχισε την υλοποίηση του μείζονος επενδυτικού της προγράμματος που επικεντρώνεται κυρίως στην υλοποίηση υποδομών αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική, το οποίο αποτελεί μέρος της ευρύτερης στρατηγικής ανάπτυξης ολοκληρωμένων υποδομών αποχέτευσης

και επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή αρμοδιότητας της, συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και παροχή υψηλής ποιότητας νερού.

Από την έναρξη των έργων και την ένταξή τους σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΕΣΠΑ (2019) μέχρι σήμερα, έχουν συνολικά κατασκευαστεί στους Δήμους Μαραθώνος, Παιανίας, Παλλήνης και Ραφήνας-Πικερμίου 148 χλμ. αγωγών και 4.841 εξωτερικές διακλαδώσεις ακινήτων, ενώ έχει γίνει διάνοιξη και προσωρινή υποστήριξη 838 μ. της σήραγγας για τη διέλευση αγωγών του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) Ραφήνας-Πικερμίου/Σπάτων-Αρτέμιδας.

Βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων του Δήμου Σπάτων-Αρτέμιδας προϋπολογισμού € 74,5 εκατ. (προ ΦΠΑ), του ΚΕΛ στους Δήμους Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδας προϋπολογισμού € 88,8 εκ (προ ΦΠΑ) και έργων αποχέτευσης στις περιοχές Γραμματικό, Καλέτζι, Άνω Σούλι και Άγιο Παντελεήμονα (τμήμα του οικισμού) του Δήμου Μαραθώνος προϋπολογισμού € 14,3 εκατ. (προ ΦΠΑ).

Εντός του 2023, αναμένεται να προκηρυχθούν τα έργα για την κατασκευή του ΚΕΛ Δήμου Μαραθώνος προϋπολογισμού € 55 εκατ. (προ ΦΠΑ) και του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων της Δημοτικής Ενότητας Παιανίας του Δήμου Παιανίας προϋπολογισμού € 25 εκατ. (προ ΦΠΑ).

Το 2022 η απορρόφηση του επενδυτικού προγράμματος ανήλθε σε € 34,2 εκατ., ποσοστό 105% συγκρινόμενο με τον προϋπολογισμό του 2022 και αυξημένο κατά 86,7% σε σύγκριση με την απορρόφηση του 2021 η οποία είχε ανέλθει σε €18,3 εκατ.. Το προϋπολογισμένο ποσό επενδυτικού προγράμματος για το 2023, ανέρχεται σε € 45,9 εκατ., με το 52% να αφορά στα έργα αποχέτευσης της ανατολικής Αττικής, το 28% έργα ύδρευσης και το 15% έργα αποχέτευσης.

Μετά τις συνεχείς ανατιμήσεις των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, και για τη μείωση του κόστους λειτουργίας, η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. βρίσκεται σε συνεχείς διαδικασίες που θα οδηγήσουν σε μείωση του κόστους (αντικατάσταση μηχανημάτων, διαγωνισμός νέου παρόχου ενέργειας, monitoring, διαδικασίες διαγωνισμών για δημιουργία Φ/Β σταθμών κ.α.) Σημειώνεται ότι η συνεισφορά των ΑΠΕ στη συνολική κατανάλωση ενέργειας της Εταιρείας ανέρχεται ήδη σε 50,3%.

Τον Αύγουστο 2022 η ΕΥΔΑΠ ανακοίνωσε σύναψη Μνημονίου Συνεργασίας και Κατανόησης με τη Lamda Development S.A., μέσω της θυγατρικής της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. («LAMDΑ») που αφορά στην

ύδρευση, αποχέτευση και εγκατάσταση παραγωγής ανακυκλωμένου νερού, καθώς και δικτύου αστικής και περιαστικής διανομής ανακυκλωμένου νερού για την κάλυψη των αναγκών του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά.

Το 2022, η ΕΥΔΑΠ βελτίωσε την ESG βαθμολογία της σε όλους τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης που συμμετείχε (Arabesque, Refinitiv, Morningstar Sustainalytics, S&P Global).

Η εταιρεία έχει στόχο να επιτύχει το «zero carbon water», δηλαδή να λειτουργεί τον κύκλο του νερού με μηδενικό ανθρακικό αποτύπωμα, ενώ έλαβε διάκριση για αυτό στο OPSWF Initiative, στο οποίο είναι μέλος το Υπερταμείο.

Η ΕΥΔΑΠ για πρώτη φορά δημιούργησε το 2022, σε μορφή ακουστικού αρχείου, περίληψη του Απολογισμού Βιώσιμης Ανάπτυξης 2021 για τους συνανθρώπους μας με προβλήματα όρασης, διαθέσιμο σε όλους.

Τον Φεβρουάριο του 2023 η ΕΥΔΑΠ υπέγραψε προγραμματική συμφωνία με τον Δήμο Αθηναίων για το δίκτυο αγωγών αποχέτευσης και τις συνδέσεις των ακινήτων. Με τη νέα προγραμματική συμφωνία, προβλέπεται ότι η ΕΥΔΑΠ θα προχωρήσει στην κατασκευή αγωγών του δευτερεύοντος οριστικού δικτύου ακαθάρτων, είτε για την αντικατάσταση παλαιών δημοτικών αγωγών, είτε για τη συμπλήρωση του δικτύου στον Δήμο Αθηναίων, καθώς και στην κατασκευή των ιδιωτικών συνδέσεων των ακινήτων με τους κεντρικούς αγωγούς.

Τον Μάιο 2023 το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και η ΕΥΔΑΠ υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας για την ανάδειξη του Αδριάνειου Υδραγωγείου και την διαχείριση και αξιοποίηση του ύδατός του.

Τον Μάιο 2023 η ΕΥΔΑΠ προκήρυξε διαγωνισμό, συνολικού προϋπολογισμού 2,3 εκατ. ευρώ, με στόχο την προμήθεια νέων ηλεκτρικών οχημάτων μηδενικών εκπομπών CO₂, αλλά και της υποδομής επαναφόρτισής τους. Σκοπός της ΕΥΔΑΠ είναι η σταδιακή αντικατάσταση του στόλου συμβατικών οχημάτων της με ηλεκτρικά, με στόχο τη μετάβαση σε συστήματα χαμηλής έκλυσης αερίων του θερμοκηπίου, στο πλαίσιο του προγράμματος net zero για τη μείωση των εκπομπών CO₂, και σε εναρμόνιση πάντα με την κείμενη νομοθεσία.

Τον Ιούνιο 2023 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η τριμερής υπογραφή Προσαρτήματος επί της από 2.2.2022 Σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου, και των εταιρειών «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» και «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.». Αντικείμενο της συμφωνίας αποτελεί η εκτέλεση έργων επί του κλειστού Ενωτικού Υδραγωγείου Μόρνου – Μαραθώνα,

Τμήμα Κλειδί – Δαφνούλα. Η δημοπράτηση του έργου προϋπολογισμού €27 εκατ. αναμένεται εντός του 3ου τριμήνου 2023.

Τον Ιούνιο του 2023, στην Ειδική Συνέλευση των Μετόχων Μειοψηφίας, επανεκλέχθηκαν οι κ.κ. Παναγιώτης Σκουλαρίκης και Χρήστος Μηστρώτης.

Απόφαση ΣτΕ για μεταβίβαση εταιρειών ύδρευσης

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις υπ. αριθμόν 190 -191/2022 αποφάσεις της έκρινε αντισυνταγματικές τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 σύμφωνα με τις οποίες η πλειοψηφία των μετοχών των δύο εταιρειών ύδρευσης (ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αντιστοίχως) είχαν μεταβιβασθεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, που ανήκει στο ελληνικό δημόσιο.

Στις 30 Ιουλίου 2022 δημοσιεύτηκε ο ν. 4964/2022 (άρθρα 114 & 115) όπου περιλαμβάνονται οι ειδικές ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ.

Περαιτέρω, στις 20 Μαρτίου 2023 δημοσιεύθηκαν οι 7 & 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, με τα άρθρα 114 και 115 του Ν. 4964/2022 (που αναφέρονται ανωτέρω), δεν συμμορφώθηκαν προς τις αποφάσεις ΟλΣτΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από το Δημόσιο στο Υπερταμείο και διετάχθη η εντός 8μήνου συμμόρφωση εκ μέρους του Υπουργείου Οικονομικών και η ανα-μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών της ΕΥΔΑΠ από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο.

Με τον Ν. 5037/2023 η εποπτεία της ΕΥΔΑΠ μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενώ η εποπτεία επί της παροχής των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων στο σύνολο της χώρας ανατέθηκε στην Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.).

Με το άρθρο 64 του νόμου 5045/29/7/2023 (Μεταβίβαση μετοχών της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας στο Ελληνικό Δημόσιο) προβλέφθηκε ότι το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Υπερταμείου στις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023.

ΕΥΑΘ

Το 2022 η ΕΥΑΘ συνέχισε την υλοποίηση των μεγάλων έργων αναβάθμισης του υδροδοτικού

της συστήματος, όπως ο διπλασιασμός της δυναμικότητας της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού Θεσσαλονίκης, και συνέχισε με ταχείς ρυθμούς την αποπεράτωση μεγάλων έργων, όπως η επισκευή-ενίσχυση του υδαταγωγού Αραβησσού, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το γ' τρίμηνο του 2023, και η ολοκλήρωση των συστημάτων τηλεμετρίας Scada του δικτύου ύδρευσης, που ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2023.

Κατά τη διάρκεια του έτους, προχώρησαν οι εργασίες αναβάθμισης του ιστορικού κτιρίου διοίκησης της ΕΥΑΘ στην οδό Εγνατίας 127 και μετατροπής του σε βιοκλιματικό, "πράσινο" κτίριο-πρότυπο. Το πλήρως ανακαινισμένο κτήριο αναμένεται να παραδοθεί προς χρήση εντός του Γ' τριμήνου 2023.

Το 2022 η ΕΥΑΘ μείωσε τις ενεργειακές της καταναλώσεις κατά 9,15% σε σχέση με το 2021 και συνολικά κατά 17,2% σε σχέση με το 2020. Το ποσοστό αυτό αναμένεται να βελτιωθεί περαιτέρω εντός του 2023 με επενδύσεις σε ΑΠΕ και εξοικονόμηση ενέργειας. Αυτές αφορούν, μεταξύ άλλων τη θέση σε λειτουργία της μονάδας Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) από βιοαέριο στα τέλη Οκτωβρίου του 2022, την υιοθέτηση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας στα αντλιοστάσια της και τον σχεδιασμό και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών έως το 2024. Παράλληλα, συνεχίστηκαν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα τα μείζονα έργα στον τομέα της αποχέτευσης με σημαντικότερα εκείνα για την ενεργειακή και λειτουργική αναβάθμιση της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων Θεσσαλονίκης (ΕΕΛΘ), της δεύτερης μεγαλύτερης εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού της χώρας, που αναμένεται να αποπερατωθούν στο γ' τρίμηνο του 2023.

Τον Αύγουστο 2022 η εταιρεία υπέγραψε σύμβαση για την κατασκευή της επέκτασης της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού Θεσσαλονίκης (ΕΕΝΘ), -μεταξύ της ΕΥΑΘ Α.Ε., της ΕΥΑΘ Παγίων και της Άκτωρ ΑΤΕ-Ηλέκτωρ Α.Ε.- με στόχο διπλασιαστεί ο όγκος νερού που θα εισέρχεται στο δίκτυο ύδρευσης από τον ποταμό Αλιάκμονα.

Οι βασικές κινήσεις της εταιρείας το 2022 στράφηκαν γύρω από τρεις άξονες:

- την επιτάχυνση της υλοποίησης των σημαντικών έργων που έχουν ήδη δρομολογηθεί και την ωρίμανση των υπολοίπων έργων του εγκεκριμένου επενδυτικού προγράμματος.
- την προώθηση δράσεων άμεσης απόδοσης για τη βελτίωση της ενεργειακής και περιβαλλοντικής αποδοτικότητας της εταιρείας, καθώς και για τη μείωση του μη τιμολογούμενου νερού, που αναμένεται να έχουν θετική επίδραση και στα οικονομικά μεγέθη της εταιρείας.

- την προσαρμογή του πλάνου της εταιρείας στον εθνικό κλιματικό νόμο, στην εθνική στρατηγική για την κλιματική αλλαγή και στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ.

Μεσοπρόθεσμος στόχος της εταιρείας παραμένει η μείωση του αποτυπώματος άνθρακα κατά 50% ως το 2030.

Στις 28/11/2022 ανακοινώθηκε η εισαγωγή της ΕΥΑΘ στον δείκτη ATHEX ESG του Χρηματιστηρίου Αθηνών, που μετρά την επίδραση και τις επιδόσεις των επιχειρήσεων στο περιβάλλον και την κοινωνία, γεγονός που αποτελεί «επιβράβευση» για την προσήλωσή της στην φροντίδα του περιβάλλοντος, την κοινωνική αλληλεγγύη και τη χρηστή διοίκηση, τον σεβασμό στο νομοθετικό πλαίσιο και τους κανονισμούς, όπως και τη σταθερή επιδίωξη για ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον, χωρίς διακρίσεις και προκαταλήψεις.

Τα στοιχεία με βάση τα οποία αξιολογήθηκε η ΕΥΑΘ βρίσκονται δημοσιευμένα στον Απολογισμό Βιωσιμότητας της εταιρείας για το 2021, ο οποίος δομήθηκε σύμφωνα με τα πρότυπα αναφοράς της διεθνώς αναγνωρισμένης πρωτοβουλίας GRI, όπως και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Οδηγού Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG 2022 του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξής της, το 2022 έγινε η πρώτη μελέτη ανάλυσης ανθρακικού αποτυπώματος της εταιρείας, ενώ διεξήχθη και ο δεύτερος αναλυτικός ενεργειακός έλεγχος, επικαιροποιώντας τον πρώτο, που είχε γίνει το 2018. Σε συνέχεια αυτών των δράσεων, η εταιρεία δρομολόγησε τη διαδικασία πιστοποίησης του ανθρακικού της αποτυπώματος και πιστοποίησης της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού κατά ISO 14001. Οι διαδικασίες αυτές αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί εντός του γ' τριμήνου του 2023.

Απόφαση ΣτΕ για μεταβίβαση εταιρειών ύδρευσης

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις υπ. αριθμόν 190 -191/2022 αποφάσεις της έκρινε αντισυνταγματικές τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 σύμφωνα με τις οποίες η πλειοψηφία των μετοχών των δύο εταιρειών ύδρευσης (ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αντιστοίχως) είχαν μεταβιβασθεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, που ανήκει στο ελληνικό δημόσιο.

Στις 30 Ιουλίου 2022 δημοσιεύτηκε ο ν. 4964/2022 (άρθρα 114 & 115) όπου περιλαμβάνονται οι ειδικές ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ.

Περαιτέρω, στις 20 Μαρτίου 2023 δημοσιεύθηκαν οι 7 & 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς

Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, με τα άρθρα 114 και 115 του Ν. 4964/2022 (που αναφέρονται ανωτέρω), δεν συμμορφώθηκαν προς τις αποφάσεις ΟλΣΤΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από το Δημόσιο στο Υπερταμείο.

Ακολούθως, το ΣτΕ διατάσσει το Υπουργείο Οικονομικών να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες, το αργότερο εντός οκταμήνου, για να επιστραφούν οι μετοχές των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Δημόσιο.

Τρόφιμα και Εφοδιασμός

ΟΚΑΑ – Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας

Ο Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας (ΟΚΑΑ) συνδέει τον πρωτογενή τομέα παραγωγής τροφίμων της χώρας με την αλυσίδα εφοδιασμού, διευκολύνοντας την τροφοδοσία της ελληνικής επικράτειας με φρούτα, λαχανικά, κρέατα και αλιεύματα. Στον ΟΚΑΑ ανήκουν η Κεντρική Αγορά λαχανικών, φρούτων και νωπού κρέατος στην Αθήνα, η Κεντρική Αγορά λαχανικών και φρούτων Πάτρας και 11 Ιχθυόσκαλες.

Η εταιρεία πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης των εμπόρων που δραστηριοποιούνται στις εγκαταστάσεις της, βάσει των οποίων εντοπίζονται αδυναμίες και σχεδιάζονται βελτιωτικές δράσεις. Η συγκεκριμένη πρακτική επαναλαμβάνεται σε ετήσια βάση με στόχο τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Προκειμένου ο Οργανισμός να μπορεί να συνεχίσει να παρέχει ποιοτικές υπηρεσίες προς τους εμπόρους που συναλλάσσονται στις εγκαταστάσεις του, και λαμβάνοντας υπόψη το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον, προχώρησε, με ημερομηνία εφαρμογής την 1η Απριλίου 2023, στην αναπροσαρμογή των ενοικίων των Κεντρικών Αγορών κατά 5% και των Ιχθυοσκαλών κατά 3%. Παράλληλα, προχώρησε στην κατάργηση της έκπτωσης 35% στα κοινόχρηστα έξοδα της Κεντρικής Αγοράς Αθηνών, που ίσχυε από το 2017, και στην αναπροσαρμογή κατά 5% των κοινοχρήστων δαπανών στην Κεντρική Αγορά Πάτρας. Το όφελος από τα ενοίκια ανέρχεται ετησίως σε € 267.955 και από τις κοινές υπηρεσίες σε € 201.317, ήτοι συνολικά € 469.267.

Τον Μάρτιο 2023, το έργο του ΟΚΑΑ, Ανάπτυξης και Εφαρμογής Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για τη διαχείριση και εποπτεία

των Ιχθυοσκαλών της χώρας (e-Ιχθυόσκαλα), εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014–2020. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 6.325.922 ευρώ με ΦΠΑ και αφορά στην ηλεκτρονικοποίηση και αναβάθμιση των διαδικασιών λειτουργίας των Ιχθυοσκαλών μέσω της υλοποίησης ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ιχθυοσκαλών (ΟΠΣΔΙ) με στόχο τη διαχείριση και εποπτεία της διακίνησης, εμπορίας και διάθεσης αλιευμάτων στην ελληνική αγορά μέσα από τις Ιχθυόσκαλες. Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινωνία της Πληροφορίας.

Στο πλαίσιο των δράσεων εξωστρέφειας, ο ΟΚΑΑ συμμετείχε στο 2ο Συνέδριο Ιχθυοκαλλιέργειας. Ακόμη, έδωσε το «παρών» στη Fruit Logistica στο Βερολίνο, στη Seafood Expo Global στην Βαρκελώνη, στην 6η και 7η έκθεση φρούτων και λαχανικών Freskon στη Θεσσαλονίκη και στην MDF EXPO, στην Αθήνα επιβεβαιώνοντας την τεράστια σημασία που δίνει στην ανάπτυξη της αγοράς κρέατος. Επίσης, με κεντρικό σύνθημα «Μετασηματίζοντας τον ΟΚΑΑ» και «Get Future Ready» συμμετείχε αντίστοιχα στην 86η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης και στην Διεθνή Έκθεση Τεχνολογίας και Καινοτομίας «BEYOND». Τέλος, σε συνεργασία με το Υπερταμείο συμμετείχε στην έκθεση Forward Green Expo 2023, την 1η Έκθεση για την Κυκλική Οικονομία.

Με τη συνδρομή του Υπερταμείου, ο ΟΚΑΑ ενσωματώνει σταδιακά δράσεις ESG στην επιχειρησιακή του λειτουργία. Έτσι, λειτούργησε εντός των εγκαταστάσεων της Λαχαναγοράς του Ρέντη σταθμός φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων δύο θέσεων, με πάροχο τη ΔΕΗ, για την εξυπηρέτηση επισκεπτών, πελατών και συνεργατών.

Επίσης, αναγνωρίζοντας την ανάγκη διαρκούς βελτίωσης των περιβαλλοντικών του επιδόσεων, έχει ήδη πετύχει σημαντικό ποσοστό ανάκτησης για τα οργανικά ή βιοαποικοδομήσιμα απορρίμματα που παράγονται ετησίως εντός της Κεντρικής Αγοράς Αθηνών. Επιπλέον, μέσω του Προγράμματος ΒΙΟΑΞΙΟΠΟΙΩ, προβλέπεται η εγκατάσταση στις Ιχθυόσκαλες Κερατσινίου και Θεσσαλονίκης ειδικού εξοπλισμού για την ανάκτηση του φελιζόλ από συσκευασίες. Ο ΟΚΑΑ βραβεύθηκε στα Green Awards 2022 και 2023 για τις προσπάθειές του στον τομέα της Κυκλικής Οικονομίας. Έχει, επίσης, ολοκληρώσει τη μέτρηση του ανθρακικού αποτυπώματός της (Scope 1 και Scope 2), με έτος βάσης το 2021.

Τον Απρίλιο και Μάιο 2023, ο ΟΚΑΑ σε συνεργασία με τον Αστικό Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό Εναλία, συντονιστή της δράσης «Mediterranean Clean Up», προχώρησε σε μία εκτεταμένη δράση καθαρισμού του βυθού αρχικά των Ιχθυοσκαλών Πειραιά και Πάτρας, ενώ με

αφορμή την Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος, πραγματοποιήθηκε στην Ιχθυόσκαλα Πειραιά, παρουσίαση της Εναλεία και του Ευρωπαϊκού Γραφείου του Περιβαλλοντικού Προγράμματος του ΟΗΕ (UNEP), με στόχο να παρουσιαστούν τα ευρήματα της θαλάσσιας ρύπανσης.

Η εταιρεία έχει σημαντική συμβολή σε δράσεις «Κοινωνικού Πιάτου». Ειδικότερα, παρέχει από το 2015 στον οργανισμό «Το Χαμόγελο του Παιδιού» ειδικό χώρο εντός της Κρεαταγοράς στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη, για την αποθήκευση, συντήρηση και διαλογή τροφίμων, που προορίζονται για την κάλυψη πανελλαδικά των αναγκών των Σπιτιών και Κέντρων Στήριξης Παιδιού και Οικογένειας.

Στο πλαίσιο των δράσεων εξωστρέφειας και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ο ΟΚΑΑ ΑΕ εντάχθηκε, με σύνθημα «η τροφή είναι πολύτιμο αγαθό και ως τέτοιο πρέπει να την αντιμετωπίζουμε», στη «Συμμαχία για τη Μείωση της Σπατάλης Τροφίμων», η οποία τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αριθμεί, σήμερα, 55 Συνεργαζόμενα Μέρη, συμβάλλοντας, με την τεχνογνωσία που διαθέτει, στην προώθηση καινοτόμων δράσεων με στόχο τη μείωση της σπατάλης των τροφίμων.

Για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στους χώρους του, ο ΟΚΑΑ, συνεργάστηκε με την ΑΜΚ «Με Άλλα Μάτια» ώστε να δημιουργήσει προφίλ προσβασιμότητας για την είσοδο της λαχαναγοράς, της Αγοράς του Καταναλωτή, των κεντρικών γραφείων του Οργανισμού και των εγγύτερων εξωτερικών χώρων, με στόχο να γίνουν εν συνεχεία οι απαραίτητες παρεμβάσεις.

Τέλος, ο Οργανισμός προχωράει στην εκπόνηση επικαιροποιημένης μελέτης τρωτότητας των εγκαταστάσεων της στην Λαχαναγορά Αθηνών, σε συνεργασία με το ΚΕΜΕΑ.

ΚΑΘ – Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης

Η Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης, με μοναδικό μέτοχο το Υπερταμείο, δραστηριοποιείται στην διαχείριση του Real Estate για το χονδρικό εμπόριο οπωροκηπευτικών και κρέατος, διασφαλίζοντας την ποιότητα των προϊόντων και τη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού. Λειτουργεί από τον Φεβρουάριο του 1975 σε εγκαταστάσεις έκτασης 221 στρεμμάτων, στο 7ο χλμ. της Εθνικής οδού Θεσσαλονίκης – Αθηνών, στα όρια του Δήμου Ν. Μενεμένης.

Εντός του ακινήτου βρίσκονται τόσο η λαχαναγορά σε 4 πυρήνες, με συνολικά 280 καταστήματα των 60 τ.μ. έκαστο, όσο και η κρεαταγορά, με 24 καταστήματα των 165 τ.μ. το καθένα, με σύγχρονο

εξοπλισμό μεταφοράς και αποθήκευσης κρέατος.

Η εταιρεία πραγματοποιεί έρευνες ικανοποίησης των εμπόρων που δραστηριοποιούνται στις εγκαταστάσεις της, βάσει των οποίων εντοπίζονται αδυναμίες και σχεδιάζονται βελτιωτικές δράσεις.

Η συγκεκριμένη πρακτική επαναλαμβάνεται σε ετήσια βάση με στόχο τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Έτσι, στο πλαίσιο της αναβάθμισης των υπηρεσιών που παρέχει στους πελάτες της, η ΚΑΘ αναπτύσσει εφαρμογή, η οποία παρέχει τη δυνατότητα αγοράς προπληρωμένων εισιτηρίων για την είσοδο στους χώρους της, μέσω κινητού τηλεφώνου. Οι ιδιοκτήτες RFID θα μπορούν να «φορτώνουν» μονάδες RFID μέσω ηλεκτρονικής συναλλαγής εξ αποστάσεως από το κινητό τους τηλέφωνο, χωρίς να απαιτείται η προσωπική τους παρουσία στο ταμείο της ΚΑΘ.

Παράλληλα, η εταιρεία ολοκλήρωσε ένα πρόγραμμα εξωραϊσμού και συντήρησης των εγκαταστάσεων το οποίο περιλαμβάνει την μόνωση και βαφή των εγκαταστάσεων της διοίκησης καθώς και επιδιόρθωσης και συντήρησης του βιομηχανικού δαπέδου των κοινόχρηστων χώρων δύο εκ των τεσσάρων πυρήνων. Επίσης, ολοκληρώθηκε η εκπόνηση μελέτης για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας της οποίας οι προτάσεις βρίσκονται σε ανάλυση κόστους-οφέλους για την εφαρμογή τους. Παράλληλα στο πλαίσιο βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους εμπόρους και τους επισκέπτες της αγοράς, προχώρησε στην δημιουργία 800 νέων θέσεων πάρκινγκ ενώ ολοκληρώθηκε η εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης με στόχο να υλοποιηθούν στο επόμενο διάστημα όλες οι απαραίτητες βελτιωτικές παρεμβάσεις σε αυτό το πεδίο. Αντίστοιχα ανέθεσε σε σύμβουλο τη μελέτη πυροπροστασίας για το σύνολο της εγκατάστασης ενώ προχωράει στην εκπόνηση μελέτης τρωτότητας των εγκαταστάσεων της σε συνεργασία με το ΚΕΜΕΑ.

Τον Μάρτιο 2023 παρουσιάστηκε στην Επιτροπή Κινδύνων του Υπερταμείου η έκθεση εκτίμησης κινδύνου της εταιρείας όπου έλαβε θετικά σχόλια. Επίσης, η Εταιρεία έχει καθιερώσει ένα σύστημα διαχείρισης της υγείας και ασφάλειας στην εργασία το οποίο είναι σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του Διεθνές Προτύπου ΕΛΟΤ ISO 45001: 2018.

Η εταιρεία εφαρμόζει ένα πρόγραμμα εξωστρέφειας μέσω της συμμετοχής της σε σχετικές εκθέσεις και πάνελ όπου επιδιώκεται η προώθηση των εγχώριων αγροτικών προϊόντων, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και η διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Έτσι, η εταιρεία



συμμετείχε στην 6η και 7η Έκθεση φρούτων και λαχανικών Freskon, στη Θεσσαλονίκη. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2022, παρουσιάστηκε η ψηφιακή αναβάθμιση και ο μετασχηματισμός της Εταιρείας στο Εργαστήριο Τεχνολογίας και Καινοτομίας που οργάνωσε το Υπερταμείο στο περιθώριο της Διεθνής Έκθεση Τεχνολογίας και Καινοτομίας «BEYOND». Τέλος, σε συνεργασία με το Υπερταμείο συμμετείχε στην έκθεση Forward Green Expo 2023, την 1η Έκθεση για την Κυκλική Οικονομία.

Με τη συνδρομή του Υπερταμείου, η ΚΑΘ ενσωματώνει σταδιακά δράσεις ESG στην επιχειρησιακή της λειτουργία. Στον άξονα του περιβάλλοντος, εστιάζει στη διαχείριση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων, μέσω της λειτουργίας βιολογικού καθαρισμού. Δίνει έμφαση στη διαλογή στην πηγή, τη μεταφορά και πιστοποιημένη διαχείριση των οργανικών απορριμμάτων, που οδηγούνται προς περαιτέρω επεξεργασία σε αδειοδοτημένη μονάδα κομποστοποίησης, και των υλικών συσκευασίας, που οδηγούνται σε αδειοδοτημένες μονάδες ανακύκλωσης. Έχει, επίσης, ολοκληρώσει τη μέτρηση του ανθρακικού αποτυπώματός της (Scope 1 και Scope 2), με έτος βάσης το 2021.

Συμβάλλοντας στη μείωση της σπατάλης φαγητού και στην καταπολέμηση της φτώχειας, υλοποιεί την πρωτοβουλία SOCIAL PLATE, μαζί με το Διεθνές Ινστιτούτο Εκπαίδευσης «Τεχνόπολις». Οι έμποροι της ΚΑΘ παραδίδουν καθημερινά ποσότητες μη εμπορεύσιμων φρούτων και λαχανικών στην Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Κοινωνική Επισιτιστική Βοήθεια», που συστάθηκε για αυτόν τον σκοπό. Γίνεται ειδική διαλογή όσων είναι κατάλληλα προς κατανάλωση, τα οποία ανασυσκευάζονται και διανέμονται σε κοινωνικούς φορείς, προκειμένου να προσφερθούν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Για την ενίσχυση του SOCIAL PLATE, εξασφαλίστηκε επιχορήγηση 310.000 ευρώ από το Πράσινο Ταμείο, στο πλαίσιο έργου για την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας στην Ελλάδα. Το συμφωνητικό συνεργασίας υπεγράφη τον Ιούλιο του 2022, από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τον Σεπτέμβριο το Υπερταμείο υπέβαλλε μέρος των πρωτοβουλιών της εταιρείας για το food waste ως best practice στο διεθνή οργανισμό One Planet ενώ στις 26-27 Οκτωβρίου, έγινε παρουσίαση του Social Plate, στο πλαίσιο της ετήσιας εκδήλωσης του Interreg στις Βρυξέλες όπου μαζί με δύο άλλες ευρωπαϊκές δράσεις, επελέγη ως επιτυχημένο παράδειγμα κοινωνικής καινοτομίας. Η ΚΑΘ έχει ολοκληρώσει τις δράσεις που προβλέπονται από το χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου. Από την έναρξη του προγράμματος τον Απρίλιο 2018 έως και τον Ιούλιο του 2023, διασώθηκε πάνω από το 73% των 1.296 τόνων οπωροκηπευτικών που συγκεντρώθηκε, το οποίο διατέθηκε σε 70 δικαιούχους οργανισμούς.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ Α.Ε.

Η Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. στοχεύει στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση των αλυκών και του ορυκτού αλατιού της χώρας, έχοντας ως κύρια δραστηριότητα τη συγκομιδή αλατιού και την πώληση του πρωτογενούς άλατος. Στη δικαιοδοσία της εταιρείας υπάγεται σχεδόν το σύνολο των εν λειτουργία αλυκών της Ελλάδας. Στρατηγικός της στόχος είναι η αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας, η βελτίωση της ποιότητας και η ένταξη του προϊόντος σε νέα πρότυπα πιστοποίησης.

Ο όγκος πωλήσεων της εταιρείας το 2022 ανήλθε σε 236.791,41 τόνους, έναντι 238.351,47 τόνων κατά το αμέσως προηγούμενο έτος ενώ κατέγραψε νέο ρεκόρ κύκλου εργασιών. Παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες που δημιούργησαν σημαντικές καθυστερήσεις στο προγραμματισμένο επενδυτικό σχέδιο και τη διαδικασία παραγωγής, η Εταιρεία πέτυχε ικανοποιητικό παραγωγικό αποτέλεσμα, φθάνοντας τους 206 χιλιάδες τόνους έναντι 227 χιλιάδες τόνους το 2021, γεγονός που αντανάκλα τις προσπάθειες της Εταιρείας να περιορίσει τις αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγική της διαδικασία από αντίξοες καιρικές συνθήκες.

Εντός του 2021 κατατέθηκε ο αναθεωρημένος φάκελος για την πιστοποίηση του προϊόντος «Αφρίνα», ως Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.), και έλαβε την οριστική έγκριση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με την κατοχύρωση της πιστοποίησης το προϊόν θα πάρει αξία ώστε να ανοίξει ο δρόμος και για την τυποποίησή του επιτρέποντας στην εταιρεία το άνοιγμά της σε νέες αγορές. Ο φάκελος έχει μεταβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να ολοκληρωθεί το τελικό στάδιο της πιστοποίησης.

Ολοκληρώθηκαν οι αδειοδοτικές διαδικασίες για τις αλυκές Μεσολογγίου, Κίτρους, Καλλονής, Πολιχνίτου, Νέας Κεσσάνης και Μέσης, καθώς και η περιβαλλοντική αδειοδότηση της αλυκής Αγγελοχωρίου, στο πλαίσιο της προσπάθειας εναρμόνισης με περιβαλλοντικούς όρους. Επίσης, εντός του 2022, ολοκληρώθηκαν οι επισκέψεις και τηλεεκπαίδευση του προσωπικού από το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ).

Μέσα στο 2022, ξεκίνησε η χαρτογράφηση της εγχώριας αγοράς άλατος, σε συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη. Παράλληλα, η Εταιρεία προχωράει την υλοποίηση του προγραμματισμένου επενδυτικού της πλάνου με στόχο την ενίσχυση του παραγωγικού αποτελέσματος και προχωρά τις ενέργειες για την περαιτέρω αξιοποίηση ή και επέκταση των παραχωρημένων εκτάσεων των



αλυκών, σε συμφωνία με τους οικείους δήμους. Μετά από μία αρχική συμφωνία με τον δήμο Πύδνας, η εταιρεία βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης της δυνατότητας αξιοποίησης και επέκτασης της αλυκής Κίτρου.

Ολοκληρώθηκε η ανανέωση της εταιρικής ταυτότητας της Ελληνικές Αλυκές Α.Ε. και η νέα ιστοσελίδα της εταιρείας σηματοδοτεί μια εκκίνηση εξωστρέφειας, την οποία έχει θέσει ως στόχο το Υπερταμείο. Παράλληλα, το Υπερταμείο έχει ενημερώσει την εταιρεία για την σημασία της υλοποίησης ολοκληρωμένου πλάνου ESG, βάσει του οποίου η εταιρεία πρέπει να θέσει ως κορυφαία προτεραιότητα, με σημαντική αξία για τη χώρα, τις μετρήσιμες βιοποικιλότητας. Στο πλαίσιο αυτό, σε συνεργασία με τον ΔΕΔΔΗΕ, η εταιρεία προχώρησε το 2023 σε αντικατάσταση των ηλεκτροφόρων καλωδίων της ΔΕΗ στην αλυκή Μεσολογγίου προκειμένου να αποφευχθεί η ηλεκτροπληξία από την πρόσκρουση των πτηνών σε αυτά.

Επίσης, σε συνεργασία με τον περιβαλλοντικό μη κερδοσκοπικό φορέα NoWaste21, πραγματοποίησε τον Μάιο και Ιούλιο 2022, εκπαιδευτικό πρόγραμμα κυκλικής οικονομίας στους μαθητές των Δημοτικών Σχολείων του Δήμου Μεσολογγίου, και στους εργαζομένους-προμηθευτές των Ελληνικών Αλυκών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, παρατηρήθηκε μια θετική συνεισφορά στην αλληλεπίδραση των αλυκών με το τοπικό οικοσύστημα και την βιοποικιλότητα, καθώς και στη διατήρηση των προστατευόμενων πουλιών της περιοχής. Επιπλέον μελετήθηκε το υπάρχον σύστημα διαλογής στην πηγή και ανακύκλωσης των Δήμων στους οποίους δραστηριοποιείται η Ελληνικές Αλυκές Α.Ε., ενώ σε συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) /Κέντρο Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Κ.Ε.ΠΕ.Α.) Μεσολογγίου υποδέχτηκε τη νέα σχολική χρονιά, με μία σειρά εκπαιδευτικών δράσεων και προγραμμάτων περιβαλλοντικής αγωγής για τους μαθητές και εκπαιδευτικούς της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

Την 18.05.2023 το Υπερταμείο προέβη στην αγορά 1.087.063 κοινών ονομαστικών μετοχών της «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.» με ονομαστική αξία 1,59 ΕΥΡΩ η καθεμία που αντιστοιχούν σε ποσοστό 24,81% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και ανήκαν στην "Κ.Ε. Καλαμαράκης Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία - ΚΑΛΑΣ Α.Ε. Α.Ε.". Μετά την εν λόγω εξαγορά το Υπερταμείο κατέχει πλέον το 80% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Το Υπερταμείο διερευνά τις επιλογές για τον μετασχηματισμό της εταιρείας, ώστε να μπορέσει να αξιοποιήσει τη δυναμική της ελληνικής αγοράς.

Διαχείριση Ακινήτων

ΓΑΙΑΟΣΕ

Το 2022 ΓΑΙΑΟΣΕ κατέγραψε τα υψηλότερα έσοδα στην ιστορία της, αυξημένα κατά 11% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Η συμφωνία τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Θριασίου 1, που θα μετατραπεί σε πάρκο logistics, με πολλαπλά οφέλη για τη ΓΑΙΑΟΣΕ και κυρίως την ελληνική οικονομία κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το Νοέμβριο 2022. Αντίστοιχα σημαντικό έργο αποτελεί η αξιοποίηση του πρώην στρατοπέδου Γκόνου, το οποίο εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και ανατέθηκε η ωρίμανσή του στη μονάδα PPF του ΤΑΙΠΕΔ.

Η ΓΑΙΑΟΣΕ ξεκίνησε τη διαδικασία εκπόνησης προμελετών σκοπιμότητας για την αξιοποίηση σημαντικών σιδηροδρομικών σταθμών, όπως της Θεσσαλονίκης, του Πειραιά, της Κατερίνης και του Πλαταμώνα. Επίσης, τον Οκτώβριο του 2022 ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση του Σιδηροδρομικού Σταθμού Πύργου. Σχετικά με τη δραστηριότητα του τροχαίου υλικού, παρατάθηκε η μίσθωση με τη Hellenic Train για 5 έτη μετά από αίτημα της τελευταίας. Η ΓΑΙΑΟΣΕ επίσης παρέτεινε τη μίσθωση με τη Railcargo Goldair Logistics για άλλα δύο έτη ενώ σύναψε συμφωνία μίσθωσης δύο κινητηρίων μονάδων με τη GFR-Hellas. Σημειώθηκε επίσης σημαντική πρόοδος σχετικά με το έργο ανάταξης του ETCS on board, καθώς επίσης και με την έγκριση θέσης σε λειτουργία του GSMR.

Τον Ιούλιο 2023, η ΓΑΙΑΟΣΕ απέκτησε την Πιστοποίηση του Great Place to Work® ενώ το Δεκέμβριο 2022 πιστοποιήθηκε με το διεθνές πρότυπο ISO:14001.

Οικονομικά Αποτελέσματα

Το 2022 η εταιρεία κατέγραψε έσοδα ύψους €21εκ., αυξημένα κατά 11% σε σχέση με το 2021. Τα έσοδα προήλθαν από εκμετάλλευση ακινήτων €5,6 εκατ. (+21% vs. 2021), μισθώσεις τροχαίου υλικού €14,9 εκατ. (+8,5% vs. 2021) και από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας €334,5χιλ. (-7% vs. 2021). Τα κέρδη προ φόρων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων, ανήλθαν σε €18,1εκ., αυξημένα κατά 8% σε σχέση με το 2021. Το σύνολο ενεργητικού ανήλθε σε €254,9 εκατ. σε σχέση με €185,4 εκατ. το 2021. Η εταιρεία κατέγραψε επενδύσεις ύψους €2,8 εκατ. εντός της χρήσης 2022 (έναντι €640χιλ. το 2021). Εντός του 2022 καταβλήθηκαν μερίσματα ύψους €2 εκατ. από κέρδη προηγούμενων χρήσεων. Τα διανεμηθέντα κέρδη χρήσης 2022 ανήλθαν σε €1 εκατ.

Ανάπτυξη ακινήτων

I. Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο: Σε συνέχεια της υπογραφής (30 Μαρτίου 2022) της Συμφωνίας Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Θριασίου 1, η εν λόγω σύμβαση κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το Νοέμβριο 2022 (Ν. 4991/2022). Σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υπέβαλλε επικαιροποιημένο Masterplan στον Κύριο του Έργου και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Το Masterplan, εγκρίθηκε, υπό προϋποθέσεις, το Φεβρουάριο 2023 από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΑΙΑΟΣΕ. Σε σχέση με το αρχικό Masterplan τα πολεοδομικά μεγέθη διαμορφώνονται ως εξής: (α) κάλυψη 232.040 τ.μ (αρχικό masterplan 215.327 τ.μ.), (β) δόμηση 301.838 τ.μ. (αρχικό masterplan 234.897 τ.μ.) και (γ) μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος 15 μ. (αρχικό masterplan 13,5 μ.). Στο επικαιροποιημένο masterplan προβλέπεται επίσης η κατασκευή των αποθηκών των περιόδων T1 και T2 σε μία φάση.

II. Αξιοποίηση π. Στρατοπέδου Γκόνου: Η ανάπτυξη του πρώην στρατοπέδου Γκόνου, τον Απρίλιο 2022 εντάχθηκε στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας της ανεξάρτητης μονάδας PPF του ΤΑΙΠΕΔ. Η σύμβαση μεταξύ ΓΑΙΑΟΣΕ και ΤΑΙΠΕΔ υπεγράφη στις 4 Αυγούστου 2022 και έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες για την ωρίμανση και αξιοποίηση του ακινήτου. Οι πρώτες ενέργειες αφορούν:

(i) επικοινωνία με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για την εξυγίανση του εδάφους από πολεμικό υλικό καθώς και τη απομάκρυνση των στρατιωτικών αρτοποιείων που βρίσκονται εντός του ακινήτου, (ii) επιλογή του σχήματος συμβούλων (τεχνικών νομικών και χρηματοοικονομικών) για την ωρίμανση του ακινήτου, (iii) ολοκλήρωση μέχρι στιγμής: (α) προπαρασκευαστικών ενεργειών για την εκπόνηση των μελετών, (β) κατάρτισης χρονοδιαγράμματος, (γ) η τοπογραφικής αποτύπωσης του ακινήτου, (δ) τεχνικού και νομικού due diligence και (ε) η προκαταρκτική αξιολόγηση των εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης.

III. Σιδηροδρομικός Σταθμός (ΣΣ) Πύργου: Το έργο της ανακαίνισης του ΣΣ ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο 2022 σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα και τον προϋπολογισμό του έργου. Το έργο, ύψους 400.000 ευρώ (προ ΦΠΑ) χρηματοδοτήθηκε εξ' ολοκλήρου από πρόγραμμα του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας.

IV. Αξιοποίηση Σιδηροδρομικών Σταθμών

IV. 1. Κεντρικός Σιδηροδρομικός Σταθμός Θεσσαλονίκης: Σε συνέχεια των σχετικών μελετών (ΠΜ και ΣΜΠΕ) που έχουν εκπονηθεί και διαβιβαστεί στη ΓΓ Υποδομών, η ΓΑΙΑΟΣΕ ανέθεσε τον Ιούλιο 2023 την εκπόνηση προμελέτης βιωσιμότητας για την αξιολόγηση σεναρίων βέλτιστης αξιοποίησης του ακινήτου.

IV. 2. Κεντρικός Σιδηροδρομικός Σταθμός Πειραιά:

Όπως και για τον ΣΣ Θεσσαλονίκης, η ΓΑΙΑΟΣΕ προχώρησε στην αντίστοιχη ανάθεση (Ιούλιος 2023) για την εκπόνηση προμελέτης βιωσιμότητας για την αξιολόγηση σεναρίων βέλτιστης αξιοποίησης του ακινήτου.

IV.3. Αξιοποίηση ΣΣ Κατερίνης: Τον Ιανουάριο 2022, η ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με τον ΟΣΕ και το Δήμο Κατερίνης για την αξιοποίηση έκτασης 133 στρεμμάτων στην περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού Κατερίνης. Η πολεοδομική μελέτη του ακινήτου ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο 2023, και τον Ιούλιο 2023 ανατέθηκε η εκπόνηση προμελέτης βιωσιμότητας.

IV.4. Σιδηροδρομικός Σταθμός Πλαταμώνας: Η ΓΑΙΑΟΣΕ αναθέσει την εκπόνηση προμελέτης βιωσιμότητας για την αξιολόγηση σεναρίων βέλτιστης αξιοποίησης του ακινήτου κατά τρόπον ώστε να λαμβάνονται υπόψη και οι ανάγκες της περιοχής.

V. Μουσείο Ολοκαυτώματος: Το Νοέμβριο 2022 ολοκληρώθηκε η διαδικασία (που ξεκίνησε τον Ιούνιο 2022) για την τροποποίηση του Π.Δ. ΥΣ 98/2017 «Έγκριση ειδικής πολεοδομικής μελέτης Ακινήτου Ιδιοκτησίας ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ για τη δημιουργία Μουσείου Ολοκαυτώματος στην περιοχή του Εμπορικού Σταθμού Θεσσαλονίκης, στον Δήμο Θεσσαλονίκης, Π.Ε. Θεσσαλονίκης» (ΦΕΚ 850/Δ/18-11-2022). Το Φεβρουάριο 2023, η ΓΑΙΑΟΣΕ έδωσε τη σύμφωνη γνώμη της επί του φακέλου για την προέγκριση της οικοδομικής άδειας του Μουσείου Ολοκαυτώματος, η οποία εν τέλει εγκρίθηκε από τις αρμόδιες αρχές.

Εκτιμήσεις Ακινήτων

Το Δεκέμβριο 2022 ολοκληρώθηκε η εκτίμηση της εμπορικής αξίας 135 επιλεγμένων στρατηγικών ακινήτων. Η διαδικασία εμπορικής εκτίμησης και επιπρόσθετων ακινήτων θα συνεχιστεί και το 2023.

Διαχείριση τροχαίου υλικού

I. Μισθώσεις Τροχαίου Υλικού: (α) Ολοκλήρωση (Ιούνιος 2022) της συμφωνίας μίσθωσης με την GFR Hellas για τη μίσθωση δύο ντιζελοκίνητων μονάδων τύπου MLW, (β) παράταση του συμφωνητικού μίσθωσης τροχαίου υλικού μεταξύ ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. και Hellenic Train (τ. ΤΡΑΙΝΟΣΕ), που έληγε τον Σεπτέμβριο 2022, για πέντε επιπλέον έτη και επετεύχθη επίσης συμφωνία για τη μίσθωση επιπλέον 39 οχημάτων (Μάρτιος 2022), (γ) παράταση του συμφωνητικού μίσθωσης για 2,5 επιπλέον έτη με την Railcargo Logistics Goldair σχετικά με την μίσθωση τεσσάρων (4) μονάδων κινητήριου τροχαίου υλικού (Αύγουστος 2022)

II. Εκτεταμένη Συντήρηση: (α) Το Σεπτέμβριο 2022, συμφωνήθηκε με την Hellenic Train η παράταση του χρόνου συντήρησης 369 οχημάτων, βάσει χρονοδιαγράμματος που υποβλήθηκε από



την τελευταία, (β) ολοκλήρωση του έργου του ανεξάρτητου πραγματογνώμονα RINA σχετικά με το κόστος εκτεταμένης συντήρησης 131 οχημάτων και αποδοχή του επικαιροποιημένου κόστους από τη ΓΑΙΑΟΣΕ και την Hellenic Train.

III. ETCS και GSMR: (α) ETCS: Κατόπιν 2 άγονων διαγωνισμών, η ΕΑΑΔΗΣΥ, (2/5/2023) ενέκρινε την προσφυγή της ΓΑΙΑΟΣΕ στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Η πρόσκληση της απευθείας διαπραγμάτευσης δημοσιεύτηκε στις 23/5/2023. Τον Απρίλιο 2023, η ΓΑΙΑΟΣΕ σύναψε σύμβαση με τη HITACHI RAIL για την εκτέλεση πιλοτικού προγράμματος. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία, αποκαταστάθηκε το ETCS on board σε 2 οχήματα (ένας συρμός DESIRO). Στις 12.7.2023 η ΓΑΙΑΟΣΕ υπέβαλλε νέο αίτημα στην ΕΑΔΗΣΥ για την παροχή σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, σύμφωνα με την από 21.06.2023 προσφορά της HITACHI που οδήγησαν στον επαναπροσδιορισμό του τρόπου εκτέλεσης των εργασιών και του εκτιμώμενου ύψους προϋπολογισμού. Η ΕΑΔΗΣΥ παρείχε τη σύμφωνη γνώμη της στις αρχές Αυγούστου και η ΓΑΙΑΟΣΕ ανάρτησε τροποποιημένη πρόσκληση στις 18 Αυγούστου του 2023. Η ΓΑΙΑΟΣΕ έχει λάβει από τη ΡΑΣ έγκριση τύπου για 6 τύπους οχημάτων το Νοέμβριο 2022 και έγκριση συμμόρφωσης για τα οχήματα τριών από τους έξι τύπους το Δεκέμβριο 2022. Μετά την απάντηση της DG Move τον Αύγουστο του 2023 σε αίτημα του ελληνικού δημοσίου, η ΓΑΙΑΟΣΕ θα εξετάσει, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, τις ενέργειες που θα πρέπει να γίνουν για την ολοκλήρωση της έγκρισης συμμόρφωσης για όλους τους τύπους οχημάτων.

(β) GSMR: Το σύστημα GSMR έχει εγκατασταθεί σε τέσσερις (4) τύπους οχημάτων (H/A Siemens Hellas Sprinter, MLW, AdTranz και IC). Η ΓΑΙΑΟΣΕ υπέβαλλε αίτημα στη ΡΑΣ για την έγκριση θέσης σε λειτουργία αυτών των τεσσάρων (4) τύπων, το Φεβρουάριο 2023 και έλαβε τη σχετική έγκριση τον Αύγουστο 2023.

ESG και άλλα θέματα

Μετά από συστηματική κι ενδελεχή αξιολόγηση, τον Ιούλιο του 2022 η ΓΑΙΑΟΣΕ απέκτησε την Πιστοποίηση του Great Place to Work®. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αναλύθηκαν από την εταιρεία, με την εκπόνηση συγκεκριμένου πλάνου δράσεων, η υλοποίηση του οποίου είναι σε εξέλιξη. Τον Ιούλιο 2022, η εταιρεία ανάθεσε καθήκοντα Risk Officer σε εξειδικευμένη εταιρεία, η οποία ολοκλήρωσε την αξιολόγηση των κινδύνων για τη ΓΑΙΑΟΣΕ τον Ιούνιο 2023.

Η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανήλθε σε ~1.250 MWh, υπερκαλύπτοντας (περισσότερο από 100x) την κατανάλωση, καθώς η εταιρεία διατηρεί δύο φωτοβολταϊκά πάρκα,

συνολικής δυναμικότητας 1,1 MW, στο Θριάσιο. Η εταιρεία προχώρησε στον υπολογισμό του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος -carbon footprint (Οκτώβριος 2022) και υλοποίησε δράση για τη βελτίωση αυτού, εγκαθιστώντας στο κεντρικό της κτίριο μετρητικές διατάξεις κατανάλωσης ενέργειας. Επιπρόσθετα, η υποβλήθηκε η αίτηση στον ΔΕΔΔΗΕ για την κατασκευή φωτοβολταϊκού σταθμού με Net Metering στο δώμα του κτιρίου της εταιρείας προκειμένου να μειωθεί το ανθρακικό της αποτύπωμα της Εταιρείας κατά 44%.

Υιοθετώντας τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, η ΓΑΙΑΟΣΕ πιστοποιήθηκε με το διεθνές πρότυπο ISO:14001, ενώ το Δεκέμβριο 2022 έγινε η πρώτη επιθεώρηση του συστήματος διαχείρισης ενέργειας (ISO 50001). Τον Δεκέμβριο 2022 ολοκληρώθηκε ο Απολογισμός βιωσιμότητας βάσει των προτύπων GRI. Η εταιρεία προχώρησε στην εκτίμηση του ψηφιακού δείκτη DRI ως προς την ψηφιακή της ωριμότητα σύμφωνα με τη μεθοδολογία που τέθηκε από το Υπερταμείο και είναι σε διαδικασία εκπόνησης ψηφιακής στρατηγικής, ενώ εκπονήθηκε 5-ετές σχέδιο ψηφιακής στρατηγικής νέων και αναδυόμενων τεχνολογιών, το οποίο στην παρούσα φάση επικαιροποιείται με βάση πιο πρόσφατα επιχειρησιακά δεδομένα.

ΤΑΙΠΕΔ

Το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία του Ελληνικού Δημοσίου, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξίας τους και την προσέλκυση άμεσων επενδύσεων. Αποστολή της άμεσης θυγατρικής του Υπερταμείου είναι η ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής της ελληνικής οικονομίας.

Τα έργα αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων αφορούν σε:

- πώληση μετοχών/ εταιρειών,
- παραχωρήσεις δικαιωμάτων,
- παραχωρήσεις δικαιωμάτων επί γης, και
- πώληση ακινήτων/ γης.

Εντός του 2022 το Ταμείο ανέλαβε νέες σημαντικές αρμοδιότητες, για την ωρίμαση και υλοποίηση έργων που εντάσσονται στο «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας» ενώ υπό την ιδιότητα της Αρχής Σχεδιασμού Λιμένων στοχεύει στη στρατηγική ανάπτυξη των λιμενικών δραστηριοτήτων κάθε λιμένα του χαρτοφυλακίου του. Παράλληλα δρομολογήθηκε με ταχείς ρυθμούς μία σειρά από έργα αποκρτικοποίησης μείζονος σημασίας που περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αξιοποίησης (Asset Development Plan – ADP). Τα σημαντικότερα γεγονότα του 2022 μέχρι και τον

Αύγουστο 2023, που αφορούν στα περιουσιακά στοιχεία των οποίων η αξιοποίηση βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο είναι τα ακόλουθα:

1. Πώληση ποσοστού 30% του ΤΑΙΠΕΔ στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών.

Το ΤΑΙΠΕΔ ολοκλήρωσε την αξιολόγηση της εναλλακτικής δυνατότητας πώλησης του ποσοστού του στον ΔΑΑ μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών με εισαγωγή των μετοχών ές του ΔΑΑ σε αυτό. Στις 01/06/2023 υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ των νυν μετόχων της εταιρείας για αρχική δημόσια προσφορά (ΙΡΟ) στο ΧΑ. Ο δημόσιος διεθνής διαγωνισμός για την πώληση του 30% των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ που προκηρύχθηκε το 2019 τέθηκε σε αναστολή.

2. Παραχώρηση Εγνατίας Οδού: Σε συνέχεια της ανακήρυξης του Προσωρινού Αναδόχου, εντός του 2022 προχώρησαν οι διαδικασίες για τα επόμενα βήματα της συναλλαγής. Αναμένεται η υπογραφή της σύμβασης μόλις ληφθεί η έγκριση του τελικού σχεδίου Σύμβασης Παραχώρησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

3. Παραχώρηση Αττικής Οδού: Στις 08/07/2022 το ΤΑΙΠΕΔ προεπέλεξε οκτώ επενδυτικά σχήματα που πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής στη φάση δεσμευτικών προσφορών. Στις 17/07/2023 παρελήφθησαν έξι δεσμευτικές προσφορές, οι οποίες αξιολογούνται.

4. ΛΑΡΚΟ Γενική Μεταλλευτική και Μεταλλουργική Α.Ε.:

Το ΤΑΙΠΕΔ στις 30/01/2023 κατακύρωσε τον διαγωνισμό στην κοινοπραξία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και AD Holdings AG. Ολοκληρώθηκε ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ωστόσο ο Προτιμητέος Επενδυτής υπέβαλε νέα σχόλια στην προς υπογραφή Σύμβαση, τα οποία αξιολογούνται από το Δημόσιο. Παράλληλα, ο Προτιμητέος Επενδυτής έχει λάβει παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας σύστασης του SPV που θα υπογράψει τη Σύμβαση. Έχει υποβληθεί αίτημα στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της ΕΕ για παροχή comfort letter αναφορικά με τους δύο διαγωνισμούς σύμφωνα με την σχετική απόφαση της ΕΕ του 2014.

5. ΔΕΗ: Στις 02/03/2022 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των μετοχών που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ στο Υπερταμείο βάσει της σχετικής πρόβλεψης του άρθρου 147 Ν.4876/2021.

6. ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΕ: Πώληση του 65% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Στις 10/12/2021 υπεγράφη η σύμβαση πώλησης της ΔΕΠΑ Υποδομών από το ΤΑΙΠΕΔ και την «Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.» στην Italgas SpA έναντι συνολικού τιμήματος €733 εκατ. Σε συνέχεια της υπογραφής της σύμβασης πώλησης των μετοχών, την 1η Σεπτεμβρίου 2022, μετά την πλήρωση του συνόλου των αναβλητικών αιρέσεων, ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΔΕΠΑ Υποδομών Α.Ε. στον όμιλο Italgas (ολοκλήρωση συναλλαγής).

7. Λιμένας Αλεξανδρούπολης: Στις 10/11/2022 το

ΤΑΙΠΕΔ ματαίωσε την διαγωνιστική διαδικασία για την πώληση πλειοψηφικού ποσοστού του ΟΛΑ, και σε συνεργασία με τα Υπουργεία Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, έχει αναλάβει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του λιμένος. Στις 20/02/2023 το ΤΑΙΠΕΔ δημοσίευσε Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών για την παροχή υπηρεσιών Συμβούλου Στρατηγικής & Επιχειρηματικής Ανάπτυξης. Στις 17/05/2023 ανακοινώθηκε η ένταξη της χρηματοδότησης έργου αναβάθμισης των υποδομών αξίας €24 εκατ. στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF).

8. Λιμένας Καβάλας: Στις 06/05/2022 το ΤΑΙΠΕΔ ανέδειξε την κοινοπραξία International Port Investments Kavala ως Προτιμητέο Επενδυτή για την υπο-παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης ενός σταθμού πολλαπλών χρήσεων σε τμήμα του λιμένα Φίλιππος Β', του ΟΛΚ. Το οικονομικό αντάλλαγμα για την υπο-παραχώρηση ανέρχεται σε €33,9 εκατ. (ονομαστική αξία) επιπλέον της υποχρέωσης να υλοποιηθούν επενδύσεις αξίας €36 εκατ. Ελήφθη η θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον προσυμβατικό έλεγχο του διαγωνισμού της υπο-παραχώρησης και αναμένεται η υπογραφή της σύμβασης.

9. Λιμένας Ηγουμενίτσας: Στις 06/10/2022 το ΤΑΙΠΕΔ αποφάσισε την κατακύρωση της απόκτησης του 67% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΛΗΓ Α.Ε. στον Προτιμητέο Επενδυτή (GRIMALDI EUROMED S.p.A. – MINOAN LINES S.A. & INVESTMENT CONSTRUCTION COMMERCIAL AND INDUSTRIAL S.A.) και στις 21/03/2023, μετά την θετική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπεγράφη η Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών. Αναμένεται η κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης από τη Βουλή των Ελλήνων και ακολούθως το οικονομικό κλείσιμο της συναλλαγής, έναντι τιμήματος €84.170.000.

10. Λιμένας Ηρακλείου: Στις 07/04/2022 το ΤΑΙΠΕΔ προεπέλεξε οκτώ επενδυτικά σχήματα, τα οποία πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής στη φάση υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών για την απόκτηση πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής 67% στον ΟΛΗ. Στις 24/04/2023 το ΤΑΙΠΕΔ δέχτηκε δύο δεσμευτικές προσφορές και στις 12/06/2023 ανακήρυξε Προτιμητέο Επενδυτή την κοινοπραξία GRIMALDI EUROMED S.p.A. – ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. Ο φάκελος του διαγωνισμού θα αποσταλεί προσεχώς στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο.

11. Λιμένας Βόλου: Στις 03/10/2022 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία για την αξιοποίηση του ΟΛΒ. Στις 03/02/2023 ανακοινώθηκε ότι υπέβαλαν φακέλους Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος οκτώ επενδυτικά σχήματα τα οποία στις 31/03/2023 αναδείχθηκαν ως προεπιλεγέντες επενδυτές. Δεσμευτικές προσφορές αναμένονται στις 23/8/2023.

12. Μαρίνα Mega-Yacht Κέρκυρα: Στις 15/02/2022 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία για την υπο-παραχώρηση του δικαιώματος κατασκευής,

λειτουργίας, διαχείρισης, συντήρησης και εκμετάλλευσης του τουριστικού λιμένα Κέρκυρας. Στις 08/09/2022 το ΤΑΙΠΕΔ προεπέλεξε τέσσερα ενδιαφερόμενα σχήματα για υποβολή προσφορών. Στις 13/06/2023, ελήφθη μια δεσμευτική προσφορά και στις 06/07/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε Προτιμητέο Επενδυτή την LAMDA MARINAS INVESTMENTS SMSA. Ο φάκελος του διαγωνισμού θα αποσταλεί προσεχώς στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο.

13. Μαρίνα Αργοστολίου: Στις 16/09/2022 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού για την αξιοποίηση της Μαρίνας Αργοστολίου στο νησί της Κεφαλονιάς. Στις 24/04/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανέδειξε ως προεπιλεγέντες επενδυτές τα έξι ενδιαφερόμενα σχήματα. Δεσμευτικές προσφορές αναμένονται στις 04/10/2023.

14. Μαρίνα Πύλου: Στις 30/03/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε Προτιμητέο Επενδυτή για παραχώρηση της μαρίνας για 40 έτη την κοινοπραξία των TEMES & D-Marine. Ο φάκελος του διαγωνισμού θα αποσταλεί προσεχώς στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο.

15. Ακίνητο Γούρνες Ηρακλείου Κρήτης: Στις 15/02/2023 επετεύχθη το οικονομικό κλείσιμο (financial Closing) με την υπογραφή της σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών και η εταιρεία μεταβιβάστηκε στον αγοραστή REDS A.E., που πλειοδότησε στην ηλεκτρονική δημοπρασία (e-Auction) έναντι βελτιωμένου τιμήματος € 42.237.679,20.

16. Ξενία και Λουτρά Κύθνου: Στις 18/07/2022 πραγματοποιήθηκε στα Λουτρά Κύθνου η τελετή παράδοσης του πρώην ξενοδοχείου «Ξενία» και των ιαματικών πηγών «Άγιοι Ανάργυροι» και «Κάκκαβος» στην εταιρεία Xenia Kythnos που πλειοδότησε στον σχετικό διαγωνισμό, έναντι τιμήματος ύψους €3 εκατ.

17. Ακίνητο Λουτρόπολης Καμμένων Βούρλων: Στις 05/01/2023 το ΤΑΙΠΕΔ, προχώρησε στην αποσφράγιση της Βελτιωμένης Οικονομικής Προσφοράς που υπέβαλε στις 21/12/2022 το επενδυτικό σχήμα των ΓΑΛΗΝΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. και STARITEM INVESTMENTS PLC. και το ανακήρυξε Πλειοδότη. Ο φάκελος του διαγωνισμού υπεβλήθη στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο.

18. Ολυμπιακό Κέντρο Μαρκοπούλου: Στις 13/07/2022 εκκίνησε η διαγωνιστική διαδικασία διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού για την αξιοποίηση τμήματος του πρώην Ολυμπιακού Ιππικού Κέντρου Μαρκοπούλου Αττικής. Στις 31/01/2023 το ΤΑΙΠΕΔ παρέλαβε μία προσφορά και στις 09/03/2023 ανακήρυξε Πλειοδότη την ARLEKTON HOLDINGS CO LIMITED.

19. Αποθήκες ΕΟΜΜΕΧ στον Ταύρο: Στις 18/05/2022 ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για την αξιοποίηση του ακινήτου των πρώην αποθηκών του ΕΟΜΜΕΧ. Δεδομένου ότι ο Δήμος Ταύρου άσκησε αγωγή για την ακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας,

η Πλειοδότητρια MRP Τανρος ζήτησε παράταση της ισχύος της προσφοράς της μέχρι 31/12/2023, η οποία και της εδόθη.

20. Εργοταξιακός χώρος κατασκευής της γέφυρας Ρίου – Αντιρρίου: Στις 16/02/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε την εταιρεία ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΠΕΤΤΑΣ Α.Β.Ε.Ε. Πρώτο Επιλέξιμο Επενδυτή. Ο φάκελος του διαγωνισμού έχει λάβει την έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αναμένεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας. Εκκρεμεί η ψήφιση διάταξης νόμου που θα διευθετεί ένα ζήτημα χωροθέτησης των εγκαταστάσεων υποστήριξης της ΓΕΦΥΡΑΣ.

21. Ν. Ηρακλείτσα: Στις 16/11/2022 ολοκληρώθηκε η πώληση του ακινήτου στη Νέα Ηρακλείτσα Καβάλας με την υπογραφή του συμβολαίου μεταξύ της εταιρείας Ηρακλείτσα Α.Ε. και του ΤΑΙΠΕΔ, έναντι τιμήματος €18,5 εκατ.

22. Ακίνητο Νέας Ηρακλείας Χαλκιδικής: Στις 23/01/2023 εκκίνησε διαγωνισμός για την πώληση του ακινήτου. Στις 03/05/2023 παραλήφθηκαν τέσσερις δεσμευτικές προσφορές, και στις 03/08/2023 το ΤΑΙΠΕΔ ανακήρυξε τον κ. Λεωνίδα Κεντεποζίδη ως Πλειοδότη, έναντι Οικονομικής Προσφοράς ύψους €1,42 εκατ.

23. Ακίνητο Ανδρίτσαινας, Ηλείας: Στις 03/02/2023 εκκίνησε διαγωνισμός για την πώληση του κτιρίου του πρώην Ειρηνοδικείου Ανδρίτσαινας. Στις 05/04/2023 υπεβλήθη μια προσφορά και στις 12/04/2023 ανακηρύχθηκε πλειοδότης η Εστία Εταιρεία Εκμετάλλευσης Ακινήτων Ι.Κ.Ε.

24. Ακίνητο Κάμπινγκ Καμμένων Βούρλων (Κονιαβίτη): Στις 21/04/2023 έγινε η έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας με ανάρτηση Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών και καταληκτική ημερομηνία την 14/09/2023.

25. Ηλεκτρονική Δημοπρασία 10 (E-AUCTION X): Στις 14/06/2023 αναρτήθηκαν οι Γενικοί Όροι Διαγωνισμού για την χωριστή και αυτόνομη διεξαγωγή διαγωνισμών για 42 ακίνητα εντός του τρίτου τριμήνου 2023. Καταληκτική ημερομηνία προσφορών η 26/09/2023.

26. Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας: Εκδόθηκαν τα υπ' αριθμ. 42Α/24.02.2023 και 3366Β/19.05.2023 ΦΕΚ που αναθέτουν στο ΤΑΙΠΕΔ το ρόλο του συμβούλου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με σκοπό την ωρίμανση και ανάπτυξη των Χιονοδρομικών Κέντρων Βασιλίτσας και Σελίου για λογαριασμό του Δημοσίου.

27. Ακίνητο στο Πόρτο Χέλι (Βερβερόντα): Στις 11/07/2023 έγινε η έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας για την πώληση του ακινήτου, με ανάρτηση Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών και καταληκτική ημερομηνία την 05/10/2023.

28. Ακίνητο Σάνη στη Κασσάνδρα Χαλκιδικής: Στις 26/07/2023 έγινε η έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας για την πώληση του ακινήτου, με ανάρτηση Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών και καταληκτική ημερομηνία την 08/11/2023.

Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας

Η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, υπέβαλε 21 τεχνικά δελτία έργων, χρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Ανάκαμψης, για τα οποία έχουν εκδοθεί οι Αποφάσεις Ένταξης κι έχουν υπογραφεί οι συμβάσεις με τους δικαιούχους. Παράλληλα, χρηματοδοτούμενα εκτός Ταμείου Ανάκαμψης, έχουν υπογραφεί 6 συμβάσεις έργων.

Παράλληλα, κατά το διάστημα αναφοράς δημοσιεύτηκαν/ κατακυρώθηκαν οι εξής διαγωνισμοί:

- 1. Σχέδιο Δασικής Προστασίας / Antinero I & Antinero II:** Υπογραφή και ολοκλήρωση 31 συμβάσεων, συνολικής αξίας €56.333.016 και ανάδειξη προσωρινών αναδόχων αντιπυρικών μελετών, συνολικής αξίας €8.999.765 για το Antinero I. Διενέργεια 16 Διαδικασιών Ανάθεσης και Υπογραφή 45 συμβάσεων με Αναδόχους για 84 δασικές περιοχές για το Antinero II – Συνολικής αξίας €68.638.172,20.
- 2. Νέα Βιομηχανικά Πάρκα:** Πρόσκληση για Βιομηχανικά Πάρκα, συνολικού προϋπολογισμού αξίας €62.998.348. Ολοκλήρωση διαδικασίας υποβολής με 21 προτάσεις σε όλη την Ελλάδα.
- 3. Ερευνητικά κέντρα:** Ολοκλήρωση Μελετών & Τευχών Δημοπράτησης – Συνολικής αξίας €2.159.500,00.
- 4. Πρωτοδικείο και Εισαγγελία Αθηνών:** Διακήρυξη έργου – Συνολικού προϋπολογισμού €223.560.840 – €254.469.080. Ολοκλήρωση υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος από 5 επενδυτές και πρόσκληση σε ανταγωνιστικό διάλογο (Β' Φάση).
- 5. Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών:** 3 διακηρύξεις έργου – Συνολικού προϋπολογισμού €2.907.049.
- 6. Ανακαίνιση και Αναβάθμιση Νοσοκομείων ΕΣΥ:** Διενέργεια διαγωνισμού μελετών (Συμφωνία-πλαίσιο), προϋπολογισμού έως €14.880.000 και 25 Διακηρύξεις ανάθεσης έργου για 37 Νοσοκομεία σε όλη την Ελλάδα, – Συνολικού προϋπολογισμού €80.308.980,41. 4 συμβασιοποιημένα έργα για 7 Νοσοκομεία – Συνολικής αξίας €10.404.943,42.
- 7. Ανακαίνιση Υποδομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας:** Διενέργεια διαγωνισμού μελετών (Συμφωνία-πλαίσιο), προϋπολογισμού έως €23.942.456 και 19 Διακηρύξεις ανάθεσης έργου για 99 Κέντρα Υγείας σε όλη την Ελλάδα – Συνολικού προϋπολογισμού €143.985.741,05. 2 συμβασιοποιημένα έργα για 4 Κέντρα Υγείας – Συνολικής αξίας € 5.097.245,90.
- 8. Καταπολέμηση του παραεμπορίου και προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΙΜΕΑ):** 6 Διακηρύξεις προμηθειών/ υπηρεσιών – Συνολικού προϋπολογισμού €7.194.714,4. 4 Υπογεγραμμένες Συμβάσεις Συνολικής Αξίας €3.059.474,11 και 1 Ολοκληρωμένη Σύμβαση (ISOBOX) – Αξίας €61.159.
- 9. Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου**

πληροφοριακού συστήματος (Στρατηγικές Επενδύσεις): 1 Διακήρυξη προμηθειών / υπηρεσιών - Συνολικού προϋπολογισμού €1.352.147,99 (συμβασιοποιημένος).

10. Οριζόντια τεχνική υποστήριξη του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας στην Υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας (ΑΙΓΙΣ): 3 Διακηρύξεις προμηθειών

του προγράμματος ΑΙΓΙΣ σε φάση αξιολόγησης προσφορών συνολικού προϋπολογισμού €25.000.000 και 1 Διακήρυξη προμηθειών σε εξέλιξη – προϋπολογισμού €80.600.000.

11. Μετεγκατάσταση καταστήματος κράτησης Κορυδαλλού: Πρόσκληση υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος μέσω διαδικασίας ανταγωνιστικού διαλόγου, για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την εκτέλεση του Έργου.

12. Μετεγκατάσταση Μεταφορικών Επιχειρήσεων από την περιοχή του Ελαιώνα σε ακίνητο του Δήμου Φυλής: 2 Συμβασιοποιημένοι διαγωνισμοί υπηρεσιών συμβούλου ωρίμανσης/ μελετών – Συνολικού προϋπολογισμού €318.000 και 1 διαγωνισμός Τεχνικού, Νομικού και Χρηματοοικονομικού συμβούλου σε εξέλιξη – προϋπολογισμού €439.354,84.

13. Αξιοποίηση του Πρώην Στρατοπέδου Γκόνου: Ανάθεση Συμβούλου ωρίμανσης & μελετών- Συνολικού προϋπολογισμού €830.800.

14. Οριζόντια τεχνική υποστήριξη του Υπουργείου Ανάπτυξης σε 9 δράσεις: Αξία υπογεγραμμένων συμβάσεων €11.336.200,41.

ΕΤΑΔ

Η Διοίκηση του Υπερταμείου προχώρησε στην αλλαγή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) της ΕΤΑΔ, ώστε να επιταχυνθεί το έργο της εταιρείας. Συνολικά 5 νέα μέλη διορισθήκαν στο ΔΣ της ΕΤΑΔ κατά την υπό εξέταση περίοδο, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου του ΔΣ. Με την λήξη της θητείας του Διευθύνοντος Συμβούλου (11/22), ο Εντεταλμένος Σύμβουλος ανέλαβε προσωρινά καθήκοντα Διευθύνοντος Συμβούλου. Το ζητούμενο από την εταιρεία είναι να εστιάσει εκ νέου σε ακίνητα υψηλής απόδοσης και στη δημιουργία κουλτούρας προσέλκυσης σημαντικών επενδυτών. Στο πλαίσιο αυτό έχει ζητηθεί από την Διοίκηση της ΕΤΑΔ η απεμπλοκή από τις Επιχειρηματικές Μονάδες και η επιτάχυνση της ολοκλήρωσης της ψηφιακής βάσης δεδομένων των ακινήτων της εταιρείας. Εν το συνόλω έχει ζητηθεί, μία νέα ολιστική στρατηγική ανάπτυξης των περιουσιακών της στοιχείων.

Οι σημαντικότερες εξελίξεις του 2022 και μέχρι την ημέρα δημοσίευσης ήταν:

- Υπογράφηκε (23/02/22) σύμβαση παραχώρησης με τον Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας για το πρώην ξενοδοχείο Xenios Zeus. Το οικόπεδο είναι 15.495

τ.μ. και περιλαμβάνει κτίσμα 1.762 τ.μ.

- Υπογράφηκε (10/02/22) σύμβαση παραχώρησης με τον Δήμο Κορινθίων για οικοπέδο 102.381,67 τετραγωνικών μέτρων στην περιοχή του Λεχάιου. Το ακίνητο θα χρησιμοποιηθεί για την ίδρυση πάρκου βιοτεχνολογίας και καινοτομίας που αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της τοπικής περιοχής
- Υπογράφηκε (08/02/22) σύμβαση παραχώρησης με τον Δήμο Ιωαννιτών για το παλιό Κτήριο του Πανεπιστημίου. Το ακίνητο χρειάζεται σημαντική ανακαίνιση.
- Η ΕΤΑΔ ξεκίνησε (04/03/22) διαδικασία ηλεκτρονικής δημοπρασίας για την μίσθωση του ξενοδοχείου Ξενία στο Καλέντζη. Το ακίνητο καταλαμβάνει 8.666 τετραγωνικά μέτρα και περιλαμβάνει ένα μικρό ξενοδοχείο.
- Η ΕΤΑΔ προχώρησε (09/03/22) σε διαδικασία ηλεκτρονικής δημοπρασίας για τη μίσθωση του ξενοδοχείου Ξενία Κοζάνης. Το ακίνητο περιλαμβάνει κτίριο 1.763,46 τετραγωνικών μέτρων.
- Υπεγράφη η σύμβαση για τη μακροχρόνια μίσθωση του ξενοδοχείου Έδεσσα Ξενία (05/04/22). Η μίσθωση είναι για 30 χρόνια με δυνατότητα ανανέωσης. Η επενδυτική πρόταση ανέρχεται στα 3.500.000€ και περιλαμβάνει την πλήρη ανακαίνιση του ακινήτου και τη λειτουργία σύγχρονου ξενοδοχείου 4*.
- Η ΕΤΑΔ ανακοίνωσε (02/07/22) την παραχώρηση του ακινήτου Χασάν Μπέη στη Ρόδο στο Υπουργείο Πολιτισμού. Το διατηρητέο ακίνητο χρειάζεται σημαντική ανακαίνιση η οποία θα χρηματοδοτηθεί μέσω του RRF.
- Ανατέθηκε και ολοκληρώθηκε πιλοτικό έργο για την αποτίμηση 500 ακινήτων. Το έργο εκτελέστηκε από κοινού από το Υπερταμείο και την ΕΤΑΔ και περιλαμβάνει τη χάραξη στρατηγικής, τμηματοποίηση και αποτίμηση 500 ακινήτων από το χαρτοφυλάκιο της τελευταίας. Με βάση τα αποτελέσματα του πιλοτικού έργου, οι δυο εταιρείες ετοιμάζονται να προχωρήσουν στη διενέργεια νέου διαγωνισμού που θα αφορά το μεγαλύτερο μέρος του εμπορικού χαρτοφυλακίου της ΕΤΑΔ.
- Η ΕΤΑΔ προχώρησε σε σημαντικές αλλαγές στο οργανόγραμμα της με γνώμονα την αποτελεσματικότερη εσωτερική λειτουργία της. Το νέο οργανόγραμμά είναι ευέλικτο, αντανakλά σύγχρονες βέλτιστες πρακτικές και ανταποκρίνεται καλύτερα στις σημερινές ανάγκες της εταιρείας.
- Το εργαλείο διαχείρισης ακινήτων «Thesis» έγινε αποδεκτό (07/03/23) από την ΕΤΑΔ μετά από εκτεταμένες δοκιμές.
- Ακτή Βάρκιζας: Έγκριση της παραχώρησης έναντι ανταλλάγματος της Ακτής για 25 έτη στο Δήμο Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης.

ΔΕΘ HELEXPO

Η ΔΕΘ-HELEXPO ΑΕ είναι ο εθνικός φορέας

διοργάνωσης εκθέσεων, συνεδρίων και πολιτιστικών εκδηλώσεων και είναι 100% θυγατρική του Υπερταμείου. Διοργανώνει περισσότερες από 25 διεθνείς εμπορικές εκθέσεις στην Ελλάδα, ενώ έχει την ιδιοκτησία του Διεθνούς Εκθεσιακού Συνεδριακού Κέντρου Θεσσαλονίκης και τη διαχείριση του HELEXPO MAROUSSI στην Αθήνα.

Η εκθεσιακή δραστηριότητα κινήθηκε δυναμικά κατά την περίοδο αναφοράς, καθιστώντας το 2022 ένα από τα καλύτερα έτη από πλευράς επιδόσεων σε έσοδα για την εταιρεία, σε σχέση με την τελευταία 5ετία. Θέτοντας ψηλά τον οργανωτικό πήχη αντίστοιχων εκδηλώσεων, την 86η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης επισκέφθηκαν πάνω από 200.000 άτομα, προσεγγίζοντας τις επιδόσεις του 2019. Ο αριθμός των εκθετών προσέγγισε τους 1.500 και οι διεθνείς και κρατικές συμμετοχές ανήλθαν σε 19, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων που ήταν η τιμώμενη χώρα.

Αντίστοιχα, η 29η Agrotica που έλαβε χώρα μεταξύ 20-23 Οκτωβρίου, υποδέχθηκε 113.850 επισκέπτες, 1.650 εκθέτες από 49 χώρες ενώ φιλοξένησε τόσο μεμονωμένους hosted buyers όσο και επιχειρηματικές αποστολές από συνολικά 15 χώρες επιβεβαιώνοντας ότι αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες κλαδικές εκθέσεις του πρωτογενούς τομέα στην Ευρώπη. Άλλη μια εμβληματική έκθεση προωθώντας έναν σημαντικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, τον τουρισμό, διοργανώθηκε μεταξύ από τις 18 έως τις 20 Νοεμβρίου, η Philoxenia, η Hotelia, αλλά και η νεοαφιχθείσα Real Estate Expo North. Την έκθεση επισκέφθηκαν συνολικά 24.153 άτομα ενώ Στις δύο εκθέσεις συμμετείχαν 350 εκθέτες από 18 χώρες και φιλοξενήθηκαν 115 hosted buyers από 35 χώρες. Κατά τη 2η έκθεση τεχνολογίας Beyond, που διοργανώθηκε μεταξύ 29 Σεπτεμβρίου-1η Οκτωβρίου περισσότεροι από 11.000 επισκέπτες έδωσαν δυναμικό παρόν, 15% εκ των οποίων ήταν από το εξωτερικό, ενώ συμμετείχαν πάνω από 300 εκθέτες και τουλάχιστον 100 νεοφυείς επιχειρήσεις.

Μεταξύ 2-5 Φεβρουαρίου 2023, διοργανώθηκε η έκθεση Zootechnia, με πάνω από 55.000 επισκέπτες όπου παρουσιάστηκαν οι τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις στο χώρο της κτηνοτροφίας, φιλοξενώντας 837 εκθέτες από 38 χώρες με εκατοντάδες εμπορικούς επισκέπτες από 29 χώρες. Μεταξύ 18-20 Φεβρουαρίου διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία η Detrop-Oenos με τιμώμενη Περιφέρεια την Ανατολική Μακεδονία Θράκη, φιλοξενώντας 420 εκθέτες από όλη την Ελλάδα. Με πρωτοβουλία του Υπερταμείου, η Detrop-Oenos ήταν οι πρώτες εκθέσεις της ΔΕΘ-HELEXPO που υλοποιήθηκαν ως «Just Go Zero Events» σε συνεργασία με την εταιρεία Polygreen. Το Just Go Zero- HELEXPO έχει ως σκοπό τον μετασχηματισμό των εκθεσιακών περιπτέρων σε χώρους ορθής



διαλογής για την καλύτερη δυνατή ανάκτηση υλικών. Η πρωτοβουλία αυτή ανοίγει δυναμικά το δρόμο για την υλοποίηση δράσεων με μηδενικό αποτύπωμα, στο πλαίσιο της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης του Υπερταμείου, ενώ σχεδιάζεται και η 1η έκθεση Βιωσιμότητας Forward Green τον Ιούνιο του 2023. Επίσης, σημαντικές είναι οι διοργανώσεις σε Καρδίτσα (Thessaly Expo) τον Οκτώβριο 2022 και Λάρισα (AgroThessaly) μέσα Μαρτίου 2023, στο επίκεντρο της αγροτικής παραγωγής της χώρας.

Μεταξύ 23-25 Απριλίου έλαβε χώρα η έκθεση Frescon στον κλάδο των φρούτων και λαχανικών, με ρεκόρ επισκεπτών που ανήλθαν στους 4.300. Μεταξύ 4-7 Μαΐου η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου φιλοξένησε 1.200 ομιλητές, 600 εκθέτες και 600 εκδηλώσεις, ενώ τιμώμενη χώρα ήταν οι ΗΠΑ.

Μεταξύ 24-26 Μαΐου έλαβε χώρα η έκθεση τεχνολογίας "Beyond" με 170 επιχειρήσεις εκ των οποίων οι 29 startups, με διεθνή «αέρα» και συμμετοχές από Λουξεμβούργο, Γαλλία, Τουρκία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ελβετία, Πολωνία και Κύπρο, με δυναμική παρουσία των Περιφερειών και με βασικό πυλώνα τη θεματική «Tech 4 People» (Τεχνολογία για τους Ανθρώπους).

Μεταξύ 8-10 Ιουνίου 2023 έλαβε η χώρα για πρώτη φορά η έκθεση κυκλικής οικονομίας, Forward Green. Το Υπερταμείο συμμετείχε με περίπτερο στην εν λόγω έκθεση, όπου προβλήθηκαν οι πολιτικές και οι ενέργειες ESG που προωθεί στις θυγατρικές του. Ταυτόχρονα, φιλοξένησε 30 διακεκριμένους ομιλητές από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και τον τομέα των startups, καθώς και από την κοινωνία των πολιτών. Σε συντονισμό του CNN Ελλάδος, οι ομιλητές τοποθετήθηκαν σε θεματικές βιωσιμότητας, όπως οι βιώσιμες επενδύσεις, η διαχείριση αποβλήτων, η κλιματική αλλαγή, το περιβάλλον και τα μέσα μαζικής μεταφοράς, η προσβασιμότητα, και πολλά άλλα.

Από τον Ιούνιο ξεκίνησε η προετοιμασία της 87ης ΔΕΘ με ενεργό συμμετοχή του Υπερταμείου, όπου για πρώτη φορά σχεδίασε ομιλική συμμετοχή με εκπροσώπηση όλων των θυγατρικών εταιρειών και συμμετοχών του. Το περίπτερο του Υπερταμείου έκτασης άνω των 500τμ σχεδιάστηκε να τοποθετηθεί στο περίπτερο της τιμώμενης χώρας, για να σηματοδοτήσει τον αναπτυξιακό χαρακτήρα και την εξωστρέφεια της συμμετοχής του.

Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η ανάλυση των χρηματοοικονομικών σεναρίων, υπό την οπτική του ιδιώτη επενδυτή, για την ανάπλαση του Διεθνούς Εκθεσιακού Κέντρου Θεσσαλονίκης, ένα από τα εμβληματικότερα έργα για τη χώρα. Με την ανακατασκευή των υφιστάμενων εκθεσιακών και συνεδριακών εγκαταστάσεων και τη δημιουργία μητροπολιτικού πάρκου, η ανάπλαση θα αποτελέσει ένα νέο αναπτυξιακό τοπόσημο για

την πόλη. Προβλέπονται, μεταξύ άλλων, ελεύθεροι χώροι πρασίνου και αναψυχής, εκθεσιακές και συνεδριακές εγκαταστάσεις, πολιτιστικές, αθλητικές και τουριστικές χρήσεις, εμπορικά καταστήματα, γραφεία, χώροι στάθμευσης. Το Υπερταμείο συνεργάστηκε με εμπειρογνώμονες της αγοράς και διεθνείς experts προκειμένου να αναλυθούν τα ανωτέρω σεναρία. Η μελέτη κατέληξε σε έξι σεναρία.

ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. είναι ο μεγαλύτερος διαχειριστής Επιχειρηματικών και Βιομηχανικών Πάρκων στην Ελλάδα, έχοντας αναπτύξει 27 βιομηχανικές περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.). Διοικεί και διαχειρίζεται 25 εξ αυτών, με περισσότερες από 2.200 εγκατεστημένες επιχειρήσεις, με ετήσιο κύκλο εργασιών ~8 δισ. ευρώ και πάνω από 30.000 εργαζόμενους. Η συμμετοχή του Υπερταμείου ανέρχεται σε 35%.

Η αποτελεσματική διαχείριση και αξιοποίηση των οργανωμένων υποδοχέων, που έχει αναπτύξει και θα επεκτείνει, η δημιουργία σύγχρονων επιχειρηματικών πάρκων και η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών αποτελούν προτεραιότητες της εταιρείας. Παράλληλα, δραστηριοποιείται στη διοίκηση κατασκευαστικών έργων, στην παροχή ενεργειακών υπηρεσιών, μέσω έργων ΑΠΕ (και ειδικότερα φ/β συστημάτων), και στη διενέργεια οικονομοτεχνικών αναλύσεων επενδυτικών σχεδίων.

Η ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. στοχεύει στην επίτευξη βιωσιμότητας και κερδοφορίας, τη στήριξη των εγκατεστημένων επιχειρήσεων, την διευκόλυνση συνεργειών και την προσέλκυση νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, προς όφελος της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Διεκδικεί καθοριστικό ρόλο στη βιομηχανική και επιχειρηματική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και σε θέματα εφαρμοσμένων τεχνολογιών περιβαλλοντικής καινοτομίας, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Με την ανάληψη των ανταποδοτικών υπηρεσιών οι υπηρεσίες καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων, φωτισμού κοινόχρηστων χώρων, συλλογής απορριμμάτων και άλλες συναφείς, για τις οποίες οι ΟΤΑ α' βαθμού ήταν υπεύθυνοι, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του ν. 1080/1980, πλέον παρέχονται για 16 ΒΙΠΕ από την ΕΤΒΑ. Κατά την ανάληψη των υπηρεσιών αναμένεται να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας με έσοδα και αλλά και βελτιωμένες περιβαλλοντικές επιδόσεις. Στο μέλλον αυτό συνιστά μια ευκαιρία για την ανάπτυξη δράσεων κυκλικής οικονομίας τόσο για την ΕΤΒΑ όσο και για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις.

Κλείνοντας το προηγούμενο έτος με αύξηση των πωλήσεών της και βελτιώνοντας το ρυθμό

εισπράξεων με μείωση των λειτουργικών εξόδων και είσπραξη των παλαιών υπολοίπων, με τα νέα έργα, στοχεύει να βελτιώσει ακόμα περισσότερο το καθαρό λειτουργικό της αποτέλεσμα.

Μεταφορές και Υποδομές

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΟΑΣΑ και οι θυγατρικές του εταιρείες, εντός του 2022, συνέχισαν την εφαρμογή μέτρων για την αύξηση του συγκοινωνιακού έργου και την βελτίωση της εξυπηρέτησης των επιβατών, στα οποία περιλαμβάνονται η αξιοποίηση του συνόλου του πρόσθετου στόλου μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, η πλήρης ένταξη νέο-προσληφθέντων, οδηγών και τεχνιτών, η επέκταση της σύμβασης με ΚΤΕΛ για την ενίσχυση λεωφορειακών γραμμών, και η έναρξη λειτουργίας της επέκτασης του Μετρό προς Πειραιά.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω, καθώς και η ένταξη από αρχές Οκτωβρίου 2022 των τριών νέων σταθμών της Γραμμής 3 Μετρό προς Πειραιά, έχουν αυξηθεί τα ποσοστά πληρότητας των συρμών σε όλο το δίκτυο. Σε συνδυασμό, δε, με αύξηση περιστατικών βανδαλισμών -ειδικά στη Γραμμή 1- καθώς και της μέσης ηλικίας του στόλου, το σύστημα Μετρό αντιμετωπίζει προκλήσεις, ειδικά τις ώρες αιχμής. Επιπρόσθετα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2023 αυξήθηκε σημαντικά η επιβατική κίνηση, όπως αποτυπώνεται από τις επικυρώσεις κομίστρων (+17,5%), όπως επίσης και ενισχύθηκε σημαντικά (κατά το β' τρίμηνο) ο μηχανισμός ελέγχου εισιτηρίων της ΣΤΑΣΥ, με αποτέλεσμα την αύξηση των ελέγχων κατά 223% σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2022.

Εντός του 2022 υπεγράφη σύμβαση για την ανάταξη των 14 συρμών 8ης, παραλαβής (1983-1985) για τη Γραμμή 1 και επέκταση του ωφέλιμου χρόνου λειτουργίας τους κατά 25 έτη. Επιπρόσθετα, σε εξέλιξη βρίσκεται το έργο τοποθέτησης εξοπλισμού για την παροχή σήματος κινητής τηλεφωνίας και δεδομένων στους επιβάτες, τόσο στους σταθμούς όσο και στις σήραγγες όλων των Γραμμών Μετρό, με την πρώτη πιλοτική εφαρμογή σε 3 σταθμούς της Γραμμής 2 να αναμένεται εντός του 2023, ενώ σε τελικό τεχνικό στάδιο ωρίμανσης βρίσκεται από τον ΟΑΣΑ η ένταξη της λειτουργικότητας της κάρτας Ath.ENA στις νέες ψηφιακές φοιτητικές κάρτες. Στις αρχές του 2023 ξεκίνησαν έργα λειτουργικής αποκατάστασης της σιδηροδρομικής υποδομής στο τμήμα Φάληρο - Πειραιάς.

Ο ΟΑΣΑ, με την υποστήριξη του Υπερταμείου συνεχίζει την εκπόνηση δράσεων για τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των ΑμεΑ, οι οποίες μεταξύ

άλλων περιλαμβάνουν την εγκατάσταση προεξοχών σε 156 στάσεις λεωφορείων, αξιολόγηση προσβασιμότητας και αναγνώριση βελτιώσεων σε σταθμούς μετρό με ολοκλήρωση πιλοτικού προγράμματος στον σταθμό Μοναστηράκι (σήμανση, ευκολίες ΑμεΑ σε ανελκυστήρες, κ.α.), αλλά και άλλες δράσεις που αφορούν στο περιβάλλον, στη διακυβέρνηση και στο κοινωνικό αποτύπωμα (ESG) του Ομίλου ΟΑΣΑ, όπως οι προσπάθειες βελτίωσης με σκοπό την πιστοποίηση των συγκοινωνιακών φορέων (ΟΣΥ και ΣΤΑΣΥ) στο πρότυπο ISO 45001 για την υγιεινή και ασφάλεια, και η πραγματοποίηση για πρώτη φορά ερευνών ικανοποίησης εργαζομένων και στις τρεις εταιρείες του Ομίλου.

Σε σχέση με τις θεσμικές δράσεις του Υπερταμείου και την υποστήριξή του για τις Συγκοινωνίες Αθηνών:

- α)** το 2022 ολοκληρώθηκε επιτυχώς το πρώτο έτος υλοποίησης της Σύμβασης Απόδοσης και Στόχων του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου αναφορικά με την αποζημίωση του Ομίλου ΟΑΣΑ για την παροχή ατέλειας ή μειωμένων κομίστρων σε δικαιούχους (άνεργοι, ΑμεΑ κ.α.), με απορρόφηση από τον ΟΑΣΑ του συνόλου της σχετικής αποζημίωσης € 83,4 εκ.,
- β)** τον Ιανουάριο του 2023 ο κ. Γ. Σπηλιόπουλος ορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος και η κα Ι. Αντωνοπούλου Αναπληρώτρια Διευθύνουσα Σύμβουλος του ΟΑΣΑ Α.Ε.
- γ)** ολοκληρώθηκε το 2022 το -προς διαβούλευση- Σχέδιο Αναδιάρθρωσης της Διακυβέρνησης του Ομίλου, ενώ το 2023 από τον ΟΑΣΑ δημιουργήθηκαν 8 μικτές ομιλικές ομάδες εργασίας και σχεδιάστηκε η πρώτη φάση οργανωτικού μετασχηματισμού του ΟΑΣΑ.

ΑΕΔΙΚ

Η Α.Ε.ΔΙ.Κ, έκανε επανέναρξη των λειτουργιών της τον Ιούλιο του 2022 με πολύ μεγάλη επιτυχία καταγράφοντας τις καλύτερες επιδόσεις της τελευταίας 20ετίας. Συγκεκριμένα εξυπηρετήθηκαν τουριστικά και εμπορικά πλοία πλέον των 70 διαφορετικών εθνικοτήτων, ενώ το σύνολο των διελεύσεων για το σύντομο διάστημα που λειτούργησε ανήλθε περίπου στις 6.000. Οι πελάτες της εταιρείας είχαν την ευκαιρία σε αυτό το διάστημα να γνωρίσουν και να αξιοποιήσουν όλες τις νέες δυνατότητες των OnLine ηλεκτρονικών υπηρεσιών (e-ticketing).

Παράλληλα, εντός του πρώτου τετραμήνου του 2022, προχώρησε στην απόκτηση του νέου Ρυμουλκού "ΒΕΡΓΙΝΑ" και ακολούθως προχώρησε στην άμεση ενσωμάτωση του στον υπάρχοντα στόλο που διαθέτει. Το Ρυμουλκό είναι νεότερης Ναυπήγησης και Τεχνολογίας και ενισχύει το



στόχο της εταιρείας για την παροχή αξιόπιστων υπηρεσιών. Δίνει τη δυνατότητα στους συνεργάτες της ΑΕΔΙΚ να το χρησιμοποιούν για τη ρυμούλκηση κατά τη διέλευση της Διώρυγας, όπως επίσης και για τη ρυμούλκηση και συνδρομή στους χειρισμούς ασφαλούς πρόσδεσης εμπορικών πλοίων στους Λιμένες Κορίνθου, Κιάτου, Θίσβης, Καλαμακίου και Σουσακίου.

Υπεγράφη προγραμματική συμφωνία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και τον Δήμο Λουτρακίου – Περαχώρας & Αγίων Θεοδώρων για το έργο περίφραξης κατά μήκος της Διώρυγας. Το έργο έχει προχωρήσει και ολοκληρωθεί από την πλευρά της Στερεάς Ελλάδας.

Η ΑΕΔΙΚ διέκοψε τη λειτουργία του καναλιού τον Οκτώβριο του 2022 για την έναρξη της δεύτερης φάσης αποκατάστασης των πρανών. Ο ανάδοχος παρέδωσε το κανάλι σε λειτουργία την 1η Μαΐου του 2023. Οι εκτιμήσεις είναι ότι τα αποτελέσματα της καλοκαιρινής περιόδου 2023 θα είναι πάλι θετικά. Το κανάλι θα ξανακλείσει στις αρχές Οκτωβρίου 2023 για την τρίτη φάση αποκατάστασης των πρανών και αναμένεται να παραδοθεί οριστικά στο τέλος Ιανουαρίου 2024.

23 ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

Δικαιώματα Διαχείρισης

Το 2022 απετέλεσε κρίσιμη χρονιά για την διαδικασία αξιοποίησης των 23 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας, θέμα άρρηκτα συνδεδεμένο με την τουριστική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και ιδίως των απομακρυσμένων νησιών στο Αιγαίο Πέλαγος.

Κατά τη διάρκεια του έτους 2022 το Υπερταμείο εκκίνησε τις διαδικασίες αξιοποίησης των 22+1 Περιφερειακών Αεροδρομίων της χώρας τα οποία λειτουργεί και διαχειρίζεται η ΥΠΑ.

Το αεροδρόμιο Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος» αποτελεί τον πρώτο σταθμό υλοποίησης της στρατηγικής του Υπερταμείου για την αξιοποίηση των περιφερειακών αεροδρομίων με την εξασφάλιση σημαντικών επενδύσεων σε υποδομές και εξοπλισμό, αλλά και την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ο διαγωνισμός για την μακροχρόνια παραχώρηση του αεροδρομίου Καλαμάτας εκκίνησε το Σεπτέμβριο 2022 ενώ οι προτάσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τέσσερις υποψήφιους επενδυτές υποβλήθηκαν το Δεκέμβριο 2022. Τον Ιούλιο 2023 ολοκληρώθηκε η Α' Φάση του διαγωνισμού (προ-επιλογή) και ο διαγωνισμός εισήλθε στη Β (τελική) φάση. Εντός του 2022 επικαιροποιήθηκε η μελέτη για

την ανάπτυξη των υπόλοιπων 22 περιφερειακών αεροδρομίων της χώρας, και η Διοίκηση του Υπερταμείου εξετάζει εναλλακτικά αξιοποίησης. Το Δεκέμβριο 2022 το Υπερταμείο εκκίνησε διαγωνισμό για την επιλογή Συμβούλων για το συγκεκριμένο έργο. Στις 20/2/2023 το Υπερταμείο παρέλαβε έξι προτάσεις από υποψήφιες συμπράξεις συμβούλων. Η επιλογή του σχήματος των Συμβούλων έλαβε χώρα το 2023.

Τεχνολογία

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ 5G

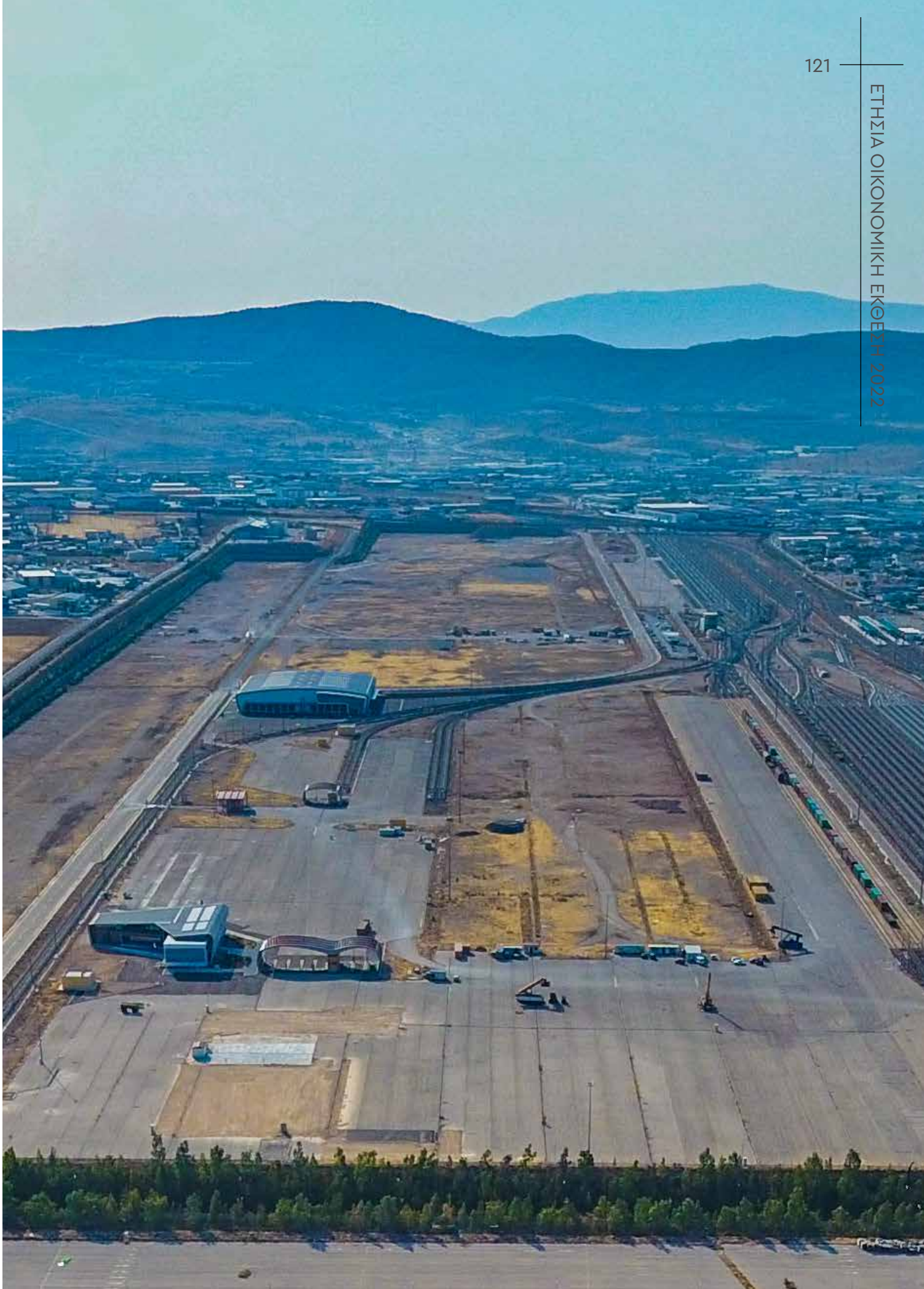
Η εταιρεία «Συμμετοχές 5G Ανώνυμη Εταιρεία» (η «Εταιρεία») συστάθηκε με το άρθρο 93 του ν. 4727/2020, ως άμεση θυγατρική του Υπερταμείου. Αποκλειστικός σκοπός της Εταιρείας είναι η σύσταση και διαχείριση του Αμοιβαίου Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΚΕΣ) «Επενδυτικό Ταμείο Φαιστός» («Phaistos Investment Fund»). Το Επενδυτικό Ταμείο Φαιστός έχει ως αποκλειστικό σκοπό τις επενδύσεις σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην έρευνα ή/και ανάπτυξη προϊόντων ή/και υπηρεσιών που λειτουργούν σε υποδομές 5G (ή σχετικές με αυτές) αυτών στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 94 παρ. 4 του ν. 4727/2020.

Το πρώτο τρίμηνο του 2022 υπεγράφη η Σύμβαση Σύστασης και Διαχείρισης του «Επενδυτικού Ταμείου Φαιστός». Στο ΑΚΕΣ συμμετέχουν η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε. (Ε.Α.Τ.Ε., πρώην ΤΑΝΕΟ), ως εντολοδόχος και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, για την παρακολούθηση της υλοποίησης της συμμετοχής του στο ΑΚΕΣ, καθώς και ιδιώτες επενδυτές, και συγκεκριμένα οι ΟΤΕ/Deutsche Telekom, Latsco Family Office και Daskalopoulos Family Office.

Η εταιρεία επίσης δημιούργησε ένα ελκυστικό οικοσύστημα από υψηλού κύρους ακαδημαϊκά ιδρύματα, ιδιωτικές εταιρίες και διακυβερνητικούς οργανισμούς με αποδεδειγμένο ιστορικό στην καινοτομία, στην τεχνολογία και στη στήριξη της επιχειρηματικότητας με σκοπό να προσφέρει υποστήριξη και τεχνογνωσία στις εταιρείες στις οποίες επενδύει, και συγκεκριμένα με το **Πανεπιστήμιο Πατρών**, το **ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»**, το **Corallia**, τη **Nokia**, τη **Vantage Towers**, το **European Space Agency**, το **Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»**, την **Cosmote** και την **TÜV AUSTRIA Hellas**.

Μέσα σε ενάμιση χρόνο από τη σύσταση του Ταμείου η εταιρεία ανακοίνωσε 7 επενδύσεις. Ειδικότερα:

Τον Ιούνιο του 2022, η εταιρεία ανακοίνωσε την επένδυση του Ταμείου «Φαιστός» στην



«Matternet Inc.», η οποία εδρεύει στις ΗΠΑ, και δραστηριοποιείται στον τομέα των μικρο-μεταφορών μέσω drones σε αστικά κέντρα, σε Ευρώπη, Βόρεια Αμερική και Μέση Ανατολή. Η «Matternet Inc.» προχώρησε στην ίδρυση στην Ελλάδα θυγατρικής εταιρείας («Matternet Europe Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.») με έδρα στο Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος», αξιοποιώντας το οικοσύστημα που έχει διαμορφώσει η Εταιρεία με την υπογραφή Μνημονίων Συνεργασίας με πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και εταιρείες στο χώρο των τηλεπικοινωνιών.

Το Σεπτέμβριο του 2022, το Ταμείο «Φαιστός» προχώρησε σε επένδυση στην εταιρεία «OQ Technology S.à r.l.». Η «OQ Technology» είναι ο πρώτος πάροχος 5G IoT που αναπτύσσει ένα παγκόσμιο υβριδικό σύστημα, όπου συνδυάζονται δορυφορικά και επίγεια ασύρματα 5G δίκτυα μέσω δορυφόρων χαμηλής τροχιάς. Η περαιτέρω ανάπτυξη του R&D της «OQ Technology S.à r.l.» θα γίνει στην Ελλάδα, όπου η «OQ Technology S.à r.l.» έχει ιδρύσει τη θυγατρική εταιρεία «OQ Technology Hellas I.K.E.» αξιοποιώντας το οικοσύστημα 5G που έχει δημιουργήσει η Εταιρεία, συμμετέχοντας στο ci-Cluster του Ε.Κ. «Corallia». Σημειώνεται ότι η θυγατρική της OQ Technology Hellas, συμμετείχε επιτυχώς στο πρόγραμμα "Greek Cubesats in-orbit validation project" μαζί με Ελληνικά Πανεπιστήμια και εταιρείες (Ermis Project).

Τον Φεβρουάριο του 2023, η Εταιρεία 5G Ventures ανακοίνωσε την συνεπένδυση του Ταμείου «Φαιστός», μαζί με διεθνείς επενδυτές από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ, στην εταιρεία «Pandas Holdings Ltd.» που έχει ιδρυθεί από Έλληνες. Η Pandas αλλάζει τη διαδικασία ανταλλαγής (trade-in) μεταχειρισμένων smartphones, έχοντας σχεδιάσει μία καινοτόμα και ολοκληρωμένη λύση, με τη μορφή ενός «Pandas ATM», όπου οι καταναλωτές μπορούν να μεταπωλήσουν ένα smartphone που έχουν στην κατοχή τους σε τιμή που ανταποκρίνεται στην αξία και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της συσκευής. Η λύση που έχει αναπτύξει η Pandas περιλαμβάνει τέσσερις διεθνώς κατοχυρωμένες ευρεσιτεχνίες και επιταχύνει δραστικά τη μεταπώληση ενός μεταχειρισμένου smartphone. Συμβάλλει έτσι με καθοριστικό τρόπο στην προώθηση της βιωσιμότητας και της κυκλικής οικονομίας, επιμηκύνοντας τον χρόνο ζωής των συσκευών και αποτρέποντας την ανεξέλεγκτη απόρριψή τους.

Το Μάρτιο 2023, η 5G ανακοίνωσε 2 νέες επενδύσεις:

- στην εταιρεία SafeSize, η οποία ειδικεύεται στην ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών (hardware και software) που αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην αγορά retail της υπόδησης και
- μία συνεπένδυση με αμερικανικά κεφάλαια στην εταιρεία EdgeQ, η οποία ειδικεύεται στην

ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος system-on-a-chip (SoC) πλήρως προγραμματιζόμενου το οποίο αντικαθιστά πλήρως το συμβατικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σήμερα για την υποστήριξη της λειτουργίας ενός 5G Σταθμού Βάσης και με επιπλέον δυνατότητες για Edge computing, με διάθεση πρόσθετης υπολογιστικής ισχύος, καθώς και υποστήριξη για την εκτέλεση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης. Η EdgeQ Greece συμμετείχε στην πρόταση FedEdge (Sustainable Federated Resource Management for the disaggregated IoT-Edge-Cloud continuum of the 6G-enabled applications) για χρηματοδότηση στα πλαίσια του προγράμματος Horizon μαζί με Πανεπιστήμια από Ελλάδα και Ευρώπη.

Το Μάιο 2023 ανακοίνωσε πως επενδύει στην εταιρεία Monandi με έδρα την Καλιφόρνια, η οποία έχει σχεδιάσει και αναπτύξει μικροεπεξεργαστές, software και καινοτόμα συστήματα στον τομέα των mmW ευρυζωνικών τεχνολογιών που συμπληρώνουν ιδανικά την κλασική macro δομή της ασύρματης κάλυψης, επιτυγχάνοντας μείωση του κόστους ανάπτυξης και λειτουργίας των υποδομών κατά περίπου 50%.

Τον Αύγουστο 2023 επένδυσε στην εταιρεία WINGS ICT Solutions. Η συμμετοχή πραγματοποιήθηκε με τη μορφή της συνεπένδυσης, μαζί με στρατηγικό επενδυτή από την Ελλάδα. Η WINGS ICT Solutions αναπτύσσει καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα IoT με βάση προηγμένες τεχνολογίες όπως το 5G, τα Big Data αλλά και την Τεχνητή Νοημοσύνη.

Σημειώνεται ότι το Ταμείο έχει συνεπενδύσει με διεθνείς στρατηγικούς και χρηματοοικονομικούς επενδυτές, όπως η «Saudi Aramco Entrepreneurship Ventures LLC», «Sony Innovation Fund», «Mercedes-Benz», «Boeing Horizon X», «Swiss Post», «UPS», «DST», «Gemini Investments L.P.» κλπ.

Παράλληλα η εταιρεία συμμετείχε σε διάφορες συνέδρια, εκδηλώσεις και pitching sessions, όπως στο διεθνές Συνέδριο **Tech Tour South East Europe 2022** (19–20 Μαΐου 2022), που διοργάνωσε η **E.A.T.E. με μεγάλη συμμετοχή VC/PE εταιρειών από την Νοτιοανατολική Ευρώπη** όπου και παρουσίασε τη στρατηγική της, στο e-pitching sessions για digital AI solutions της **InnoAgora** που διοργανώθηκε από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, καθώς και από το **European Innovation Council (EIC) για Cybersecurity**, το SaaS και Artificial Intelligence, σε ημερίδα του Δήμου Θεσσαλονίκης για τη νεοφυή επιχειρηματικότητα στη Βόρεια Ελλάδα, καθώς και στην επενδυτική αποστολή των ΗΑΕ στη χώρα μας που οργανώθηκε από το Enterprise Greece (22 Ιουνίου 2022).

Στο πλαίσιο της επισκόπησης των ενδιάμεσων συνοπτικών εταιρικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας της εξαμηνιαίας

περιόδου που έληξε την 30η Ιουνίου 2022, πραγματοποιήθηκε έλεγχος από τον Ανεξάρτητο Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (BDO Hellas) και παραδόθηκε Έκθεση με βάση γνώμης, πλήρους συμμόρφωσης με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Δ.Σ. της 5G ενέκρινε τις ενδιάμεσες συνοπτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις την 14η Οκτωβρίου 2022. Επίσης στις 25 Νοεμβρίου 2022, παραδόθηκε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης από Ανεξάρτητο Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή για τη διαχειριστική χρήση από 14.01.2021 έως 31.12.2021, κατά την οποία η Εταιρεία έχει συμμορφωθεί πλήρως με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.

Η Εταιρεία, ως άμεση θυγατρική της «Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» («Υπερταμείο»), έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει όλες τις πολιτικές της για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης, όπως ενδεικτικά: Κανονισμό Διαδικασιών Ανάθεσης Συμβάσεων, διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, Κανονισμό Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού, Πολιτική κατά της βίας και παρενόχλησης στην εργασία, Πολιτική Μέτρων Δέουσας Επιμέλειας Τρίτων Μερών, δείκτες βιωσιμότητας (ESG) κ.ά.

Επίσης επικαιροποιήθηκε το Εγχειρίδιο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο παρουσιάστηκε από την Επιτροπή Ελέγχου και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Επίσης στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης η εταιρεία επικαιροποίησε τις Πολιτικές Τηλεφώνων, Αυτοκινήτων, Ταξιδιών καθώς και αυτής του IT και Συστημάτων/Δικλίδων Ασφαλείας στο σύνολό τους. Επίσης, το 2023 ολοκλήρωσε το έργο της Αξιολόγησης Κινδύνων για το σύνολο των εργασιών της (Risk Assessment) μέσω της Εταιρείας Ελεγκτών - Συμβούλων, Phoenixpro Ltd.

Ταχυδρομικές Υπηρεσίες

ΕΛΤΑ

Κατά την διάρκεια του 2022, προτεραιοποιήθηκαν δράσεις σχετικές με την βελτιστοποίηση της εμπειρίας του πελάτη μέσω σύγχρονων ψηφιακών λύσεων, σχεδιάστηκαν έργα ψηφιακού μετασχηματισμού με στόχο την αναβάθμιση υποδομών προς εξυπηρέτηση του περαιτέρω αναγκαίου επιχειρησιακού μετασχηματισμού, και υλοποιήθηκαν επείγουσες παρεμβάσεις για την βελτίωση του επιπέδου ασφαλείας.

Στα μέσα του 2022, εκκίνησε η συνεργασία με τον εξωτερικό σύμβουλο με βασικό σκοπό έργο, τον ανασχεδιασμό των επιχειρησιακών δομών, καθώς και των υποστηρικτικών υπηρεσιών και

της οργανωτικής δομής, που αποτελούν και τους βασικούς στόχους του μετασχηματισμού.

Η κυβερνοεπίθεση που δέχθηκαν τα πληροφοριακά συστήματα ΕΛΤΑ τον Μάρτιο του 2022, η ασυνέχεια της διοικητικής ομάδας στο τέλος του έτους και άλλα εξαιρετικά γεγονότα, επηρέασαν την ομαλή εξέλιξη του σχεδιασμού και υλοποίησης του πλάνου. Ο μετασχηματισμός αποτελεί βασική προτεραιότητα για τα ΕΛΤΑ και βρίσκεται σήμερα σε πλήρη εξέλιξη με υψηλό επίπεδο ιδιοκτησίας και στήριξης από τον οργανισμό, αφού επαναπροσδιορίστηκαν οι προτεραιότητες στοχεύοντας σε άμεσες παρεμβάσεις για μείωση κόστους, ανταγωνιστική λειτουργία και αποτελεσματικές δομές Διαλογής, Διαβιβάσεων, Δικτύου & Διανομής.

Ενδεικτικά αναφέρονται παρακάτω οι κύριες δράσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους 2022:

- Το σύστημα ρομποτικής ταξινόμησης του Κέντρου Διαλογής Αθηνών επεκτάθηκε κατά 65 μονάδες ρομπότ (AMRs) φτάνοντας συνολικά τις 120 μονάδες και δυναμικότητα ταξινόμησης 6,000 αντικειμένων / ώρα σε 192 προορισμούς. Ανάλογο σύστημα τέθηκε σε λειτουργία στο Κέντρο Διαλογής Θεσσαλονίκης με 45 AMRs και δυναμικότητα ταξινόμησης 2,600 αντικειμένων την ώρα σε 120 προορισμούς. Πλέον ο Όμιλος λειτουργεί συνολικά 165 mini-robots, που εξυπηρετούν συνολικά 312 προορισμούς με συνολική ταχύτητα διαλογής έως 9.000 αντικείμενα την ώρα, ή αλλιώς 216.000 την ημέρα. Εξετάζεται η περαιτέρω επέκτασή του το 2023.

- Οι πρώτες 18 έξυπνες θυρίδες των ΕΛΤΑ με branding "ELTA PostBox" εγκαταστάθηκαν σε στρατηγικά σημεία σε όλη την Ελλάδα για 24/7 παραλαβή αντικειμένων από παραγγελίες σε e-shops, εξωτερικού, καθώς και ειδοποιημένα. Μέχρι σήμερα, περιλαμβάνουν την παροχή υπηρεσίας Delivery Choice και την υποστήριξη επίδοσης ειδοποιημένων σε όλες τις μονάδες lockers. Παράλληλα, συνεχίζει η μελέτη και οι ενέργειες για την εγκατάσταση επιπλέον 22 θυρίδων, καθώς και οι ενέργειες για την διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των θυρίδων, ώστε να χρησιμοποιούνται από κοινού και από τις δύο εταιρίες του Ομίλου.

- Η υλοποίηση της υπηρεσίας έξυπνης προτεραιότητας "ELTA FastPost" παρέχει σε 70 επιλεγμένα καταστήματα πανελλαδικά τη δυνατότητα στους πελάτες ΕΛΤΑ να μπορούν πλέον να προγραμματίσουν το ραντεβού τους ή να εκδώσουν online εισιτήριο προτεραιότητας (e-ticket), είτε μέσω της διαδικτυακής (web-based) ή της κινητής εφαρμογής (mobile app), την οποία μπορούν να κατεβάσουν στο κινητό τους. Επίσης,



στα καταστήματα αυτά εγκαταστάθηκαν και λειτουργούν τα νέα εκδοτήρια εισιτηρίων (κιόσκια) για έκδοση εισιτηρίου επιτόπου.

- Ο "Ψηφιακός Ταχυδρόμος" ("PostMate") με στόχο την παροχή σύγχρονων υπηρεσιών (επιδόσεις, ειδοποιήσεις, ανέπαφες συναλλαγές PoS, εκτυπώσεις αποδείξεων κ.α.) μέσω συσκευών PDA και φορητών εκτυπωτών, εφαρμόζεται πιλοτικά από Δεκέμβριο του 2022 σε επιλεγμένα σημεία. Στόχος είναι να λειτουργήσει στις αρχές του 2023 σε πρώτη φάση με 478 PostMates σε 35 Μονάδες Διανομής πανελλαδικά, και σε δεύτερη φάση να προστεθούν ακόμη 457 PostMates σε 29 Μονάδες Διανομής, φτάνοντας τους 935 συνολικά. Υπό συζήτηση ακόμη είναι η περαιτέρω επέκταση του αριθμού των PostMates, ώστε ο Ψηφιακός Ταχυδρόμος να διατίθεται σε ολόκληρο δίκτυο των ΕΛΤΑ πανελλαδικά.

- Ολοκληρώθηκε το έργο ψηφιακής αποτύπωσης όλων των διαδικασιών των ΕΛΤΑ, και υλοποιήθηκαν μια σειρά από τεχνικές λύσεις κυβερνοασφάλειας, ταυτόχρονα με την μελέτη των λειτουργικών απαιτήσεων του συστήματος ιχνηλάτισης και της επιχειρησιακής αρχιτεκτονικής.

- Στην ELTA Courier ολοκληρώθηκε η νέα διαδικτυακή πύλη για τους πελάτες της (web portal & admin panel) προσφέροντας σύγχρονες ψηφιακές υπηρεσίες μέσω web, όπως έλεγχος και προβολή όλης της διαδικασίας από την παραλαβή μέχρι την επίδοση, εξίσωση ψηφιακών και φυσικών λειτουργιών και ψηφιακή αλληλεπίδραση με τον πελάτη. Παράλληλα, στην θυγατρική ξεκίνησε η μελέτη του προμηθειικού μοντέλου των πρακτόρων, η ψηφιακή αποτύπωση των διαδικασιών (AS-IS Blueprint), η αυτοματοποίηση του τηλεφωνικού κέντρου με τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης (AI Call Center) καθώς και οι επιθεωρήσεις των συνεργαζόμενων πρακτόρων από εξωτερική εταιρεία με την υιοθέτηση νέων κριτηρίων αξιολόγησης για να διασφαλιστεί η σωστή λειτουργία και απόδοσή τους.

Θέματα διαχείρισης προσωπικού

Το 2022 πραγματοποιήθηκε η πρώτη Έρευνα Αξιολόγησης Εργασιακού Περιβάλλοντος από την Εταιρεία Great Place to Work, υπό την αιγίδα της ΕΕΣΥΠ. Στο στοχευμένο ερωτηματολόγιο απάντησε το 76% του Προσωπικού των ΕΛΤΑ και τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν τόσο στο Διοικητικό Συμβούλιο, όσο και στο Προσωπικό. Συστάθηκε Ομάδα έργου για την κατάρτιση σχεδίου δράσης προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα βασικά ευρήματα της έρευνας αξιολόγησης.

Ξεκίνησε το 2022 και ολοκληρώθηκε το 2023, η ψηφιακή κάρτα στον ΕΡΓΑΝΗ, μέσω της οποίας οι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα

ψηφιακής καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης από την εργασία, είτε μέσω τερματικών ωρομέτρησης, είτε μέσω της χρήσης κατάλληλης (web module) εφαρμογής στο εσωτερικό δίκτυο (Intranet portal) της Εταιρείας. Επίσης, στις αρχές του 2023, ολοκληρώθηκε η ψηφιακή καταγραφή ημερών αδείας προσωπικού και η υποχρεωτική υποβολή προς το πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

Το 2022 τα ΕΛΤΑ συμμετείχαν ως εταίρος σε δύο (2) ευρωπαϊκά έργα:

- "FlyVETUp!" – Innovative Training Curricula for Drone Controllers: Το έργο ολοκληρώθηκε το 2022 και περιελάμβανε την ανάπτυξη προγράμματος εκπαίδευσης χειριστών ταχυδρομικών drones.
- Green Skills & Practices for Postal Services to implement the European Green Deal (GreenPosts): Το έργο ολοκληρώνεται το 2023 και περιλαμβάνει τη δημιουργία και ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού και τον σχεδιασμό πιλοτικού εκπαιδευτικού προγράμματος για τους ταχυδρομικούς υπαλλήλους, σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των θεσμών και διαδικασιών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Κατά τη διάρκεια του 4ου τριμήνου 2022 υπογράφηκε νέα Ε.Σ.Σ.Ε. μεταξύ της Π.Ο.Σ.Τ. και των Ελληνικών Ταχυδρομείων, που αφορά στις αναρρωτικές άδειες, με την οποία απλοποιείται σημαντικά ο τρόπος με τον οποίο οι εργαζόμενοι αποζημιώνονται για τις αναρρωτικές τους άδειες, ενώ ταυτόχρονα μειώνεται ο διαχειριστικός φόρτος της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Άλλα σημαντικά θέματα

Τον Ιούλιο 2022, η ΕΛΤΑ Α.Ε., προέβη στην αναπροσαρμογή των ταχυδρομικών τελών των Υπηρεσιών Επιστολικού Ταχυδρομείου και Δεμάτων εσωτερικού – εξωτερικού.

Στα τέλη του 2022 με Εγκύκλιο της ΑΑΔΕ δόθηκαν διευκρινήσεις ως προς την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της έννοιας των υπηρεσιών που παρέχουν τα ΕΛΤΑ στο πλαίσιο της απαλλαγής τους από το ΦΠΑ από όπου προκύπτει ότι από το ΦΠΑ απαλλάσσονται οι ταχυδρομικές υπηρεσίες που εμπίπτουν στην έννοια της Καθολικής Υπηρεσίας.

A.13. Προοπτικές 2023–2024

Η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, οι άμεσες ξένες επενδύσεις, τα αυξημένα τουριστικά έξοδα, η αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων και η κεκτημένη ταχύτητα από τις εξαιρετικές επιδόσεις το 2022 αποτελούν καταλύτες για τη διατήρηση της θετικής πορείας της οικονομίας το 2023 αλλά και 2024.

Εντούτοις, το εξαιρετικά αβέβαιο διεθνές περιβάλλον, η αύξηση των επιτοκίων και η διατήρησή τους σε υψηλά επίπεδα, ο σταθερά υψηλός τιμάρθμος σε συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων καθώς και το ενεργειακό κόστος δύνανται να ανασχέσουν τη θετική πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, για το 2023, ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 2,2%, λόγω της αναμενόμενης επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας στη ζώνη του ευρώ και της πιο ήπιας αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης ενώ αντίστοιχα για το 2023 ο προβλεπόμενος ρυθμός ανάπτυξης είναι 3,0%.

Αντίστοιχα, σε σχετική του έκθεση το IOBE αναμένει ανάπτυξη της τάξης του 2,4% σε πραγματικούς όρους το 2023, με καταλυτικούς παράγοντες την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας, σε συνθήκες υψηλού πληθωρισμού, σφικτότερης δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής και αβεβαιότητας.

Από την πλευρά του, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προβλέπει ανάπτυξη 2,5% για φέτος και 2% για το 2024.

Οι παραπάνω προβλέψεις, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος δύνανται να εκπληρωθούν υπό την προϋπόθεση ότι η υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα προχωρήσει σύμφωνα με τον προγραμματισμό, ότι η γεωπολιτική κρίση δεν θα κλιμακωθεί και ότι η αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής δεν προκαλέσει μόνιμες συνέπειες στην οικονομία της ευρωζώνης.

Αντίστοιχη είναι η εικόνα που προβλέπει το προσχέδιο του προϋπολογισμού για το 2024, με την αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης να τοποθετείται στο 2,3% το 2023 και στο 3% το 2024 ενώ αντίστοιχα το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε ονομαστικούς όρους αναμένεται να αυξηθεί από 208 δισ. ευρώ το 2022 σε 224 δισ. ευρώ το 2023 και 235 δισ. ευρώ το 2024. Οι επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 8,3% κατά το τρέχον έτος και ακόμη περισσότερο κατά 12,1% το 2024, ενώ η ανεργία αναμένεται να μειωθεί από 11,2% το 2023 σε 10,6% το 2024.

Η πορεία του πληθωρισμού

Εντούτοις, τροχοπέδη στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας αποτελεί η διατήρηση του τιμάρθμου σε υψηλά επίπεδα, μολονότι καταγράφεται αποκλιμάκωση σε σχέση με τα δεδομένα του 2022. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, ο γενικός πληθωρισμός προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 3,8% για το 2024 καταγράφοντας αποκλιμάκωση σε σχέση με την προβλεπόμενη άνοδο κατά 4,3% το 2023 και την εκτίναξη κατά 9,3% το 2022.

Η διατήρηση σε επίπεδα σημαντικά υψηλότερα του στόχου του 2% που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αντανάκλα τη διατήρηση ισχυρών πληθωριστικών πιέσεων από τις τιμές των ειδών διατροφής, των μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών και των υπηρεσιών.

Σύμφωνα με το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2024, ο εναρμονισμένος πληθωρισμός αναμένεται να διαμορφωθεί σε 4% για το 2023 και να αποκλιμακωθεί περαιτέρω σε 2,4% για το 2024.

Ενώ αντίστοιχα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προβλέπει άνοδο του πληθωρισμού κατά 4,1% και αποκλιμάκωση στο 2,8% το 2024.

Προκλήσεις και γεωπολιτικοί κίνδυνοι

Το σύνολο των παραπάνω προβλέψεων είναι άμεσα εξαρτώμενες από τον διεθνή οικονομικό αλλά και γεωπολιτικό παράγοντα, καθώς, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οι προοπτικές για την οικονομική ανάπτυξη στην παγκόσμια και ειδικά στην ευρωπαϊκή οικονομία παραμένουν αβέβαιες, εν μέσω της αύξησης των επιτοκίων που κατέστη αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο υψηλός πληθωρισμός.

Ο συνδυασμός αυτός διατηρεί αμείωτη την πίεση σε νοικοκυριά και ορισμένες επιχειρήσεις, ιδίως στους δανειολήπτες με κυμαινόμενο επιτόκιο δανείων και στους 'ευάλωτους' δανειολήπτες, όπως αυτούς που ήταν σε τροχιά ανάκαμψης από την πανδημία.

Αντίστοιχα, οι γεωπολιτικές εντάσεις που προκαλούν μεταξύ άλλων μεγάλες διακυμάνσεις στις τιμές της ενέργειας σε συνδυασμό και με την κλιματική αλλαγή, η μείωση των δημοσιονομικών «μαξιλαριών» σε πολλές χώρες που –ειδικά σε συνδυασμό με τα υψηλά επιτόκια των κεντρικών τραπεζών- προκαλούν υψηλά επίπεδα χρέους και επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης.

Τέλος, η αγορά ακινήτων, ιδίως των επαγγελματικών βρίσκεται σε τροχιά διόρθωσης, διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα, ενώ ελλοχεύουν και νέοι κίνδυνοι όπως αυτοί που σχετίζονται με την

κλιματική αλλαγή ή τις κυβερνοεπιθέσεις.

Ο ρόλος του Υπερταμείου

Σε αυτό το εξαιρετικά ευμετάβλητο περιβάλλον, το Υπερταμείο επιδιώκει να αποτελέσει πυλώνα σταθερότητας καθώς και καταλύτη ανάπτυξης τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Αναλαμβάνοντας μια σειρά από πρωτοβουλίες, υλοποιώντας θεσμικές μεταρρυθμίσεις ως ενεργός μέτοχος και ολοκληρώνοντας το στρατηγικό του μετασχηματισμό, μετατρέπεται σταδιακά σε ένα Sovereign Wealth Fund, όπως τα καλά παραδείγματα του εξωτερικού και αυξάνει το αναπτυξιακό του αποτύπωμα.

Η αναδιάρθρωση των ΕΛΤΑ, με γνώμονα την αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τον πολίτη, ο μετασχηματισμός των αστικών συγκοινωνιών της Αττικής σε μια διαδικασία πράσινης και βιώσιμης μετάβασης, η αποτίμηση και η αξιοποίηση του χαρτοφυλακίου ακινήτων της ΕΤΑΔ, η αξιοποίηση των 22+1 περιφερειακών αεροδρομίων σε όλη την Ελλάδα, η αναβάθμιση της ΔΕΘ μέσω της ανάπτυξης και η ανάπτυξη της Διώρυγας της Κορίνθου αποτελούν απτά παραδείγματα συνεισφοράς στο αναπτυξιακό μοντέλο.

Έργα που εντάσσονται στο τριετές σχέδιο αναβάθμισης και μετασχηματισμού του Υπερταμείου (2022–2024), τα οποία και σε συνδυασμό με τις μεταρρυθμίσεις στο σύνολο των θυγατρικών του προσφέρουν ένα νέο μοντέλο και παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών για ολόκληρο το Δημόσιο Τομέα και την οικονομία ευρύτερα.

A.14. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Οι εργασίες του Υπερταμείου και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του υπόκεινται σε διάφορα είδη κινδύνων. Οποιοσδήποτε από τους κινδύνους που περιγράφονται κατωτέρω θα μπορούσε να έχει δυσμενή επίδραση στις δραστηριότητες του Υπερταμείου ή των επιχειρήσεων του χαρτοφυλακίου του, τα οικονομικά αποτελέσματα και ρευστότητά τους, καθώς και εν γένει τη λειτουργία τους. Οι παρακάτω περιγραφόμενοι κίνδυνοι δεν είναι οι μόνοι, καθώς ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες, που στην παρούσα χρονική στιγμή μπορεί να μην είναι γνωστοί στο Υπερταμείο, ειδικά ως προς τις Λοιπές Θυγατρικές, ή που επί του παρόντος θεωρούνται μικρής σημασίας αλλά που ενδέχεται στο μέλλον να έχουν δυσμενή επίπτωση στις εργασίες και στα οικονομικά αποτελέσματα του Υπερταμείου και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα που επηρεάζονται και από τις διεθνείς οικονομικές συνθήκες και εξελίξεις

Οι δραστηριότητες του Υπερταμείου αλλά πολύ περισσότερο οι δραστηριότητες των άμεσων και λοιπών θυγατρικών που έχουν ενταχθεί στο χαρτοφυλάκιο της, τα λειτουργικά τους αποτελέσματα, η οικονομική τους κατάσταση, καθώς επίσης και οι προοπτικές τους, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό και επηρεάζονται από το οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα, καθώς σχεδόν όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι δραστηριότητές τους βρίσκονται στην Ελλάδα. Οποιαδήποτε αρνητική μεταβολή και εξέλιξη στο μακροοικονομικό περιβάλλον της χώρας αλλά και ευρύτερα στο ευρωπαϊκό και διεθνές οικονομικό περιβάλλον, μπορεί να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τη ζήτηση (έσοδα θυγατρικών), την προσέλκυση επενδύσεων για την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων (κυρίως του ΤΑΙΠΕΔ και της ΕΤΑΔ), αλλά και την ικανότητα των πελατών των επιχειρήσεων του χαρτοφυλακίου του να πληρώνουν εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις τους με άμεση επίπτωση στην ρευστότητα, όπως επίσης και την πρόσβαση των δημοσίων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και ειδικά σε γραμμές κεφαλαίου κίνησης για άντληση ρευστότητας ή /και άντληση των αναγκαίων κεφαλαίων από το Κράτος για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ).

Ρυθμιστικοί & Εποπτικοί κίνδυνοι

Για σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, οι δραστηριότητές τους επηρεάζονται από πλήθος ρυθμιστικών και εποπτικών διατάξεων που αφορούν την λειτουργία τους. Επίσης για πολλές αποφάσεις απαιτούνται και εγκρίσεις από τα αρμόδια διοικητικά όργανα οι οποίες μπορεί να είναι πολύ εξειδικευμένες και χρονοβόρες. Επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις ενδέχεται να απαιτούνται και νομοθετικές ρυθμίσεις ή προσαρμογή του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου. Κάποια ενδεικτικά παραδείγματα περιοχών που επηρεάζονται από ρυθμιστικές διατάξεις στην δραστηριότητά τους, έχουν ενδεικτικά ως κάτωθι:

- Καθορισμός τιμών παροχής προϊόντων και υπηρεσιών: Σε ορισμένες εταιρείες οι τιμές στις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες και τα αγαθά καθορίζονται από ρυθμιστικές διατάξεις στις οποίες είναι υποχρεωμένη η εταιρεία να συμμορφωθεί. Παραδείγματα τέτοιων περιπτώσεων είναι:
 - Τιμολογιακή πολιτική των ΕΛΤΑ για ορισμένες υπηρεσίες, ιδίως για αυτές που εμπíπτουν στην Καθολική Υπηρεσία (ΚΥ), η οποία εγκρίνεται από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και

Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), όπως και απαιτούμενες εγκρίσεις για τον προσδιορισμό του ύψους και την εκταμίευση της αποζημίωσης στα ΕΛΤΑ για την κάλυψη του καθαρού κόστους της ΚΥ.

- Τιμολογιακή πολιτική προϊόντων κομίστρου για τις αστικές μεταφορές στην Αττική (ΟΑΣΑ) και οι σχετικές επιδοτήσεις / επιχορηγήσεις, καθώς και προσδιορισμός του ύψους και εκταμίευση της αποζημίωσης στον ΟΑΣΑ για την παροχή δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών (π.χ. Άνεργοι, ΑΜΕΑ, Πολύτεκνοι, κα).

- Τιμές πώλησης νερού στους καταναλωτές (ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ). Σε Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) του 2017 προβλέπονται οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος και καθορίζονται η μέθοδος και οι διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του.

- Καθορισμός των όρων με βάση τις οποίες παρέχεται η Καθολική Υπηρεσία. Σε ορισμένες θυγατρικές οι όροι παροχής ορισμένων υπηρεσιών καθορίζεται με ρυθμιστικές διατάξεις. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των ΕΛΤΑ, οι υποχρεώσεις τους ως Φορέας Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας (ΦΠΚΥ) σχετίζονται με όρους ως προς τη συχνότητα περισυλλογής και διανομής, την επίτευξη υψηλών προδιαγραφών ποιότητας (Χ+1, Χ+3) και τη διατήρηση υψηλού αριθμού σημείων πρόσβασης σε όλη την επικράτεια. Αντίστοιχα, στην περίπτωση των αστικών συγκοινωνιών της Αθήνας (Όμιλος ΟΑΣΑ), απουσιάζει πλαίσιο ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, και η χρηματοδότηση της λειτουργικής επιδότησης αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι εξ' αιτίας καθυστερήσεων καταβολής επιδοτήσεων επιχορηγήσεων στον Όμιλο ΟΑΣΑ, τα τελευταία 5 έτη καταβάλλονται 1,1 με 2,6 εκατ. € ετησίως σε τόκους υπερημερίας στη ΔΕΗ, ενώ έχουν δημιουργηθεί σημαντικά ποσά ληξιπρόθεσμων οφειλών και σε άλλους προμηθευτές – κυρίως ανταλλακτικών -.

- Καθορισμός τιμών αγοράς: Σε ορισμένες εταιρείες η τιμή αγοράς της βασικής πρώτης ύλης καθορίζεται ρυθμιστικά με υποχρέωση της εταιρείας στην συμμόρφωσή της. Παράδειγμα αποτελεί η ΕΥΔΑΠ η οποία προμηθεύεται ακατέργαστο νερό από το Δημόσιο. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν.2744/99 και με βάση σύμβαση 20ετούς διάρκειας που συνήφθη πρόσφατα μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και του ΝΠΔΔ Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ καθορίστηκε – μεταξύ άλλων – το καταβλητέο τίμημα ανά κυβ. μέτρο ακατέργαστου νερού που θα καταβάλει η ΕΥΔΑΠ για τις απολήψιμες ποσότητες ακατέργαστου νερού καθ' όλη την 20ετή περίοδο ισχύος της συμβάσεως (2021-2040).

- Αν και σε ορισμένες περιπτώσεις εταιρειών έχει ορισθεί πλαίσιο με βάση το οποίο οι εταιρείες αποζημιώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο για την απώλεια εσόδων ή το κόστος παροχής της υπηρεσίας (όπως είναι οι περιπτώσεις της Καθολικής Υπηρεσίας στα ΕΛΤΑ ή παροχής δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών στις αστικές μεταφορές που ρυθμίστηκε με τη Σύμβαση Απόδοσης και Στόχων στο Πλαίσιο του Μηχανισμού Συντονισμού του Υπερταμείου), στην πράξη διαπιστώνονται δυσλειτουργίες, οι οποίες έχουν οδηγήσει στο παρελθόν οι εταιρείες αυτές είτε να μην εισπράττουν (π.χ. ΟΑΣΑ) είτε να εισπράττουν ένα μόνο μέρος (ΕΛΤΑ) των ποσών που έχουν υπολογιστεί και τεκμηριωθεί.

Οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου προσπαθούν να διαχειριστούν τους ανωτέρω κινδύνους ρευστότητας και κερδοφορίας μέσω κατάλληλου συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των εταιρειών, αλλά τυχόν κενά στον συντονισμό και επικοινωνία όπως και η έλλειψη ευθυγράμμισης όλων των εμπλεκόμενων μερών δύναται να αποτελέσει κίνδυνο με επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική και λειτουργική θέση των εταιρειών. Στην κατεύθυνση αυτή, ειδικά για ειδικές υποχρεώσεις που ανατίθενται στις δημόσιες επιχειρήσεις και που δεν ρυθμίζονται διαφορετικά, έχει προβλεφθεί νομοθετικά ο Μηχανισμός Συντονισμού για τη ρύθμιση του μηχανισμού αποζημίωσης, και ειδικότερα μέσω Συμβάσεων Απόδοσης & Στόχων. Βασική προτεραιότητα σε αυτή τη φάση αποτελεί η κατάρτιση σύμβασης (ή συμβάσεων) για την περίπτωση του ΟΑΣΑ σε σχέση με ειδικές υποχρεώσεις που του έχουν ανατεθεί για τη δωρεάν ή με μειωμένο κόμιστρο μετακίνηση ειδικών κατηγοριών επιβατών (π.χ. δωρεάν πρόσβαση στους ανέργους) στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής που ασκείται από το Κράτος. Παρά τις σημαντικές επιπτώσεις της πανδημίας, αλλά και του πολέμου στην Ουκρανία, για το εν λόγω παραδοτέο έγιναν μια σειρά από προπαρασκευαστικές ενέργειες το 2020, 2021 και 2022 ενώ σημαντική πρόοδος σημειώνεται το 2021 με τη συγκρότηση ειδικής Συντονιστικής Επιτροπής, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (αριθμ. 48703 ΕΞ 2021/Β' 1630/21.04.2021).

Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του υπόκεινται σε συγκεκριμένους νόμους και ρυθμίσεις που έχουν εφαρμογή στις δημόσιες επιχειρήσεις

Εφόσον το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω της Εταιρείας κατέχει πλειοψηφικό ποσοστό στις θυγατρικές της, οι περισσότερες από αυτές, ανάλογα και τυχόν ειδικών διατάξεων νόμων, θα συνεχίσουν να θεωρούνται ως προς ορισμένους τομείς

εταιρείες του Ελληνικού Δημόσιου τομέα. Συνεπώς οι λειτουργίες τους θα συνεχίσουν να υπόκεινται σε νόμους και διατάξεις που εφαρμόζονται στο Δημόσιο τομέα και επηρεάζουν συγκεκριμένες διαδικασίες, όπως για παράδειγμα αυτές που αφορούν προσλήψεις, διαδικασίες προμηθειών, κ.α.

Οι εν λόγω νόμοι και διατάξεις, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις που είναι εκτεθειμένες σε αυξανόμενο ανταγωνισμό, στις οποίες δεν υπόκεινται οι σημερινοί και μελλοντικοί ανταγωνιστές τους, ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργική τους ευελιξία και κατ'επέκταση στα οικονομικά τους αποτελέσματα και στη διαχείριση των επιχειρηματικών και λειτουργικών τους κινδύνων.

Κίνδυνος από εκκρεμοδικίες

Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του εμπλέκονται σε αριθμό νομικών διαδικασιών που αφορούν τις δραστηριότητές τους και οποιαδήποτε δυσμενή απόφαση κατά της Εταιρείας ή κατά εταιρείας του χαρτοφυλακίου του, ενδέχεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες τους, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τη φήμη τους.

Ταυτόχρονα, ορισμένες εκ των θυγατρικών εταιρειών, όντας ορισμένες εκ των μεγαλύτερων στην χώρα με ευρεία και σύνθετη δραστηριότητα και λειτουργία, κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών τους, από καιρού εις καιρόν, πλήττονται από ανταγωνιστές, προμηθευτές, πελάτες, διεκδικητές εκτάσεων γης ή μισθωτές, μέσα ενημέρωσης, κ.α. οι οποίοι προβαίνουν σε πάσης φύσεως ενέργειες, που μπορεί να έχουν οικονομική επίπτωση στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της, όπως και στη φήμη τους.

Να σημειωθεί επίσης ότι η πορεία του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου εξαρτάται και από την έκβαση σημαντικών νομικών υποθέσεων, όπως ενδεικτικά η υπόθεση ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ υπόθεση για την οποία εκδόθηκε το Φεβρουάριο 2022 η σχετικά απόφαση του Δικαστηρίου και σύμφωνα με την οποία οι μετοχές που κατέχει το Υπερταμείο στις δύο αυτές εταιρείες πρέπει να επιστραφούν στο Δημόσιο, αλλά και άλλες υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων σε επίπεδο θυγατρικών, όπως ενδεικτικά η υπόθεση της ΕΤΑΔ με την Αττικός 'Ηλιος ΑΕ, η οποία ανάλογα με την έκβαση της, δύναται να επηρεάσει ουσιαστικά την οικονομική κατάσταση της ΕΤΑΔ.

Έκτακτα γεγονότα και φυσικές καταστροφές

Έκτακτα γεγονότα, συμπεριλαμβανόμενων εμπόλεμων συρράξεων, φυσικών καταστροφών, πυρκαγιών, υγειονομικών κρίσεων, μεγάλων απρόβλεπτων βλαβών σε κύριες εγκαταστάσεις υποδομών και συστημάτων, τρομοκρατικών δράσεων, απεργιών μεγάλης κλίμακας κλπ. ενδέχεται να οδηγήσουν σε διακοπή της παροχής των υπηρεσιών ή παραγωγής των αγαθών. Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του καταβάλλουν προσπάθειες ενίσχυσης της επιχειρησιακής ετοιμότητας για την αντιμετώπιση τέτοιων κρίσεων και εκτάκτων γεγονότων στο μέτρο του δυνατού. Σημειώνεται ότι η Διώρυγα της Κορίνθου παρέμεινε κλειστή, άνοιξε τον Ιούλιο 2022 και έκλεισε εκ νέου στις αρχές Οκτωβρίου 2022 προκειμένου να συνεχισθούν και αναβαθμιστούν οι εργασίες αποκατάστασης.

Στο ανωτέρω πλαίσιο, υπάρχει επίσης κίνδυνος οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου να αντιμετωπίσουν αιτήσεις αποζημίωσης για αστική ευθύνη ως αποτέλεσμα των ζημιών σε τρίτους που προκλήθηκαν από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές. Οι υποχρεώσεις αυτές δύναται να οδηγήσουν σε καταβολή αποζημιώσεων σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους.

Η πανδημία του κορωνοϊού επηρέασε σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό τις δραστηριότητες όλων των εταιρειών του Ομίλου κατά τα έτη 2020 & 2021. Η ένταση της επίδρασης του φαινομένου στις δραστηριότητες των εταιρειών του Ομίλου άρχισε σταδιακά να αποκλιμακώνεται το 2022.

Η διακοπή της αλυσίδας αξίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας σε συνδυασμό με τις πολεμικές επιχειρήσεις που ξεκίνησαν τον Φεβρουάριο του 2022 στην Ουκρανία αύξησαν θεαματικά τις τιμές των καυσίμων και γενικότερα των πρώτων υλών σε παγκόσμιο επίπεδο, με αποτέλεσμα την απότομη αύξηση του κόστους λειτουργίας του συνόλου των θυγατρικών.

Υγεία, ασφάλεια και περιβαλλοντικοί νόμοι και ρυθμίσεις

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας και των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του υπόκεινται στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία και τους σχετικούς κανονισμούς που αφορούν στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, του προσωπικού των εργολάβων, καθώς και το περιβάλλον. Οι νόμοι οι οποίοι σχετίζονται με το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία είναι περίπλοκοι, υπόκειται συχνά σε αλλαγές και διαχρονικά τείνουν να γίνονται περισσότερο αυστηροί. Το Υπερταμείο και οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου του παρακολουθούν τις εξελίξεις και νέα δεδομένα ώστε να λάβουν τις απαιτούμενα μέτρα για τη συμμόρφωσή τους με τις σχετικές ρυθμίσεις. Αυτό έγινε με το ξέσπασμα της πανδημίας και τα μέτρα

που έπρεπε να ληφθούν για την υγεία και ασφάλεια του προσωπικού.

Αναφορικά με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις συμμόρφωσης σε μεγάλες εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, υπάρχει ο κίνδυνος του χρόνου συμμόρφωσης (π.χ. απαιτούνται πιο χρονοβόρες διαδικασίες λόγω περιορισμών στο δημόσιο τομέα, κλπ.), όπως και σε σχέση με το κόστος συμμόρφωσης με τη σχετική νομοθεσία και κανόνες, καθώς ενδέχεται να απαιτείται η υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων ή και μεγάλου ύψους δαπανών για τις σχετικές δράσεις / έργα συμμόρφωσης ή αναβάθμιση ή αποκατάσταση. Ειδικά αλλαγές στην περιβαλλοντική νομοθεσία είναι ενδεχόμενο να αυξήσουν το κόστος συμμόρφωσης και, τελικά, ενδέχεται να επηρεάσουν την κερδοφορία και το ταμειακό πρόγραμμα των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούν τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας και των θυγατρικών της, με βασικό σκοπό την παροχή χρηματοδότησης των εργασιών τους. Οι θυγατρικές εταιρείες κατείχαν, επίσης, διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες τους, ενώ επίσης ορισμένες θυγατρικές κατέχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (αλλά για σημαντικά χαμηλότερα ποσά) που έχουν σχέση με μετοχές εισηγμένης εταιρείας και ομόλογα. Πολιτική της Εταιρείας και των θυγατρικών της, κατά τη χρήση που έληξε την 31.12.2022, ήταν να μην δραστηριοποιούνται σε κερδοσκοπικές συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, υπό την παρούσα δομή του Ομίλου, εκτίθεται σε ένα φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγεται, είναι κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Η διαχείριση των κινδύνων εστιάσθηκε κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων, ενώ παράλληλα υπάρχει η διαχείριση των κινδύνων αυτών από τις αρμόδιες διοικήσεις και τμήματα της εκάστοτε θυγατρικής.

Κίνδυνος αγοράς

i. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι αυτός που προκύπτει λόγω των συναλλαγών και υπολοίπων σε ξένο νόμισμα. Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ (€). Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες θυγατρικές δεν έχουν

δραστηριότητα στο εξωτερικό λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους, και κατά συνέπεια, δεν είναι ουσιαστικά εκτεθειμένες σημαντικά σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών τους γίνεται σε Ευρώ (€).

Συγκεκριμένα, μερικός συναλλαγματικός κίνδυνος υπάρχει σε ορισμένες εταιρείες και προκύπτει λόγω διεθνών συναλλαγών που μπορεί να έχουν (όπως π.χ. τα ΕΛΤΑ με τη διεθνή αλληλογραφία που αποτελεί μέρος της δραστηριότητάς τους ή περιστασιακά σε άλλες θυγατρικές όταν προκύπτουν αμοιβές συμβούλων, καθώς και έξοδα έργων που διενεργούνται σε ξένα νομίσματα). Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της ελέγχουν και αξιολογούν σε περιοδική βάση, ξεχωριστά αλλά και συνδυαστικά την έκθεσή τους σε συναλλαγματικό κίνδυνο και θα χρησιμοποιήσουν τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά μέσα εάν απαιτηθεί για τη διαχείρισή του.

ii. Κίνδυνος τιμών

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της δεν εκτίθενται σημαντικά σε κίνδυνο μεταβολής των τιμών, εκτός της έκθεσης που υπάρχει σε συγκεκριμένο μέρος των περιουσιακών στοιχείων που αφορούν μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ και ομόλογα.

Το σημαντικότερο μέρος της έκθεσης της Εταιρείας και των θυγατρικών της σε κίνδυνο τιμών αφορά κυρίως μη χρηματοοικονομικά μέσα, όπως τα επενδυτικά ακίνητα, αποθέματα κλπ. Για τέτοια περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις υπάρχουν κίνδυνοι από τις μεταβολές τιμών, διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων, όπως π.χ.:

- η έκθεση θυγατρικών στον κίνδυνο από σχετικές μεταβολές στην εύλογη αξία των ακινήτων, που μπορεί να επηρεάσει τα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις σε εύλογες αξίες (όπως τα επενδυτικά ακίνητα),
- η περιορισμένη έκθεση θυγατρικών σε κίνδυνο μεταβολής τιμών (π.χ. λόγω πληθωρισμού) όπου μέρος των εσόδων τους προέρχονται από συμβάσεις μίσθωσης, οι τιμές των οποίων μπορούν να επηρεαστούν στο βαθμό που δεν αναπροσαρμόζονται βάσει συμβάσεων σε ετήσια βάση με το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή,
- η έκθεση θυγατρικών σε διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων όπως καυσίμων (π.χ. στις μεταφορές), αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και ρυθμιζόμενων τιμών (όπως για το κόστος του ακατέργαστου νερού στις εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης) κλπ. Τέτοιες μεταβολές τιμών μπορούν να επηρεάσουν τις οικονομικές επιδόσεις των εταιρειών αυτών εάν δε μπορούν να μετακυλισθούν στους καταναλωτές (όπως σε περιπτώσεις όπου οι τιμές πώλησης αγαθών ή παροχής της υπηρεσίας είναι ρυθμιστικά οριζόμενες και είτε δεν είναι εφικτό να μετακυλισθούν είτε είναι εξαιρετικά χρονοβόρο).

iii. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών και μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων αφορά τον κίνδυνο της μεταβολής της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου ως αποτέλεσμα των μεταβολών των επιτοκίων, καθώς και τον κίνδυνο της επίδρασης των μεταβολών των επιτοκίων στις ταμειακές εισροές-έσοδα και εκροές-έξοδα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, υπό την παρούσα δομή, έχουν περιορισμένη έκθεση στους κινδύνους αυτούς, καθώς:

- Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της διαθέτουν στο ενεργητικό τους έντοκα περιουσιακά στοιχεία, όπως βραχυχρόνιες επενδύσεις σε κλειστές προθεσμιακές, καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και καταθέσεις όψεως τα οποία στο μεγαλύτερο βαθμό τους φέρουν μεταβλητά επιτόκια ή έχουν βραχυπρόθεσμες λήξεις, με συνέπεια ο κίνδυνος μεταβολής εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών αυτών μέσων να είναι μειωμένος. Παράλληλα τυχόν διακύμανση των επιτοκίων μπορεί να επηρεάζει το ύψος των εσόδων από τόκους, ωστόσο τυχόν μεταβολή δεν εκτιμάται ότι θα επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές στα αποτελέσματα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
- Αν και ορισμένες θυγατρικές της Εταιρείας έχουν υποχρεώσεις από δάνεια, ο κίνδυνος για μεταβολή της εύλογης αξίας τους από μεταβολές των επιτοκίων είναι σχετικά περιορισμένος καθώς σε μεγάλο βαθμό αυτά φέρουν μεταβλητά επιτόκια.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων και αποτελούνται κυρίως από εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, καθώς και από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι εμπορικές απαιτήσεις στις περισσότερες θυγατρικές του Υπερταμείου προέρχονται από μία μεγάλη βάση πελατών, ενώ αξιολόγο μέρος των πωλήσεων τους διακανονίζονται σε μετρητά ή ισοδύναμα, όπως π.χ. στις αστικές μεταφορές.

Για το μέρος που δε διακανονίζεται σε μετρητά και το ανεξόφλητο μέρος το οποίο απεικονίζεται στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις βάνει αυξανόμενο, ακολουθούνται στο μέτρο του εφικτού, μέτρα διαχείρισης του κινδύνου, όπως κάτωθι:

- Για απαιτήσεις στο τομέα ακινήτων, μέρος των

απαιτήσεων από πελάτες είναι ασφαλισμένο έναντι πιστωτικού κινδύνου με λήψη εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης των συμβάσεων, από τραπεζικά ιδρύματα.

- Μεγάλο μέρος των εμπορικών απαιτήσεων των εταιρειών αφορά πλήθος πελατών με σχετικά μικρό υπόλοιπο με συνέπεια να υπάρχει σημαντική διασπορά του κινδύνου (η περαιτέρω διαχείριση του οποίου γίνεται από τις αρμόδιες διευθύνσεις των εταιρειών εφαρμόζοντας είτε προληπτικές διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου είτε σε περιπτώσεις με δυσκολίες είσπραξης όπου ακολουθούνται διαδικασίες είσπραξης μέσω ρύθμισης οφειλών ή μέσω αναγκαστικών εισπράξεων (νομικής/ δικαστικής οδού).
- Επίσης, μεγάλο μέρος των απαιτήσεων αφορά είτε απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, είτε απαιτήσεις που αντιστοιχίζονται με υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο (όπως οι απαιτήσεις του ΤΑΙΠΕΔ από αξιοποιήσιμες περιουσιακών στοιχείων που είναι αποδοτέες στο Δημόσιο, ή απαιτήσεις της ΕΤΑΔ από το Δημόσιο για εγγυημένα δάνεια). Σημαντικές τέτοιες απαιτήσεις αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης των εταιρειών αστικών μεταφορών για την παροχή δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών (π.χ. Άνεργοι, ΑΜΕΑ, Πολύτεκνοι, κα) και απαιτήσεις των εταιρειών ύδρευσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για τέτοια φύσεως απαιτήσεις, ο Μηχανισμός Συντονισμού θα μειώσει την αβεβαιότητα και την έλλειψη σωτών διαδικασιών και επικοινωνίας μεταξύ κράτους και δημοσίων επιχειρήσεων για τη διευθέτηση οφειλόμενων από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τέλος, σε ορισμένες θυγατρικές υπάρχει συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε μικρό αριθμό πελατών με υψηλά υπόλοιπα. Η διοίκηση των εταιρειών αυτών παρακολουθεί την έκθεσή τους στον πιστωτικό κίνδυνο και προσπαθεί να λαμβάνει μέτρα μείωσης της έκθεσης στον κίνδυνο αυτό αλλά και εξετάζει περιοδικά τους κινδύνους ανακτησιμότητας σχηματίζοντας προβλέψεις όποτε απαιτούνται με βάση την κρίση και εκτίμησή τους ώστε τα υπόλοιπα να αντανakλούν τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, τα διαθέσιμα της Εταιρείας και σημαντικό μέρος των διαθέσιμων των θυγατρικών της είναι κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ περαιτέρω η Εταιρεία και οι θυγατρικές της συνεργάζονται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα

υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης και αξιολογούν το βαθμό έκθεσης τους σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων με βάση τις εκτιμήσεις της διοίκησης της εκάστοτε θυγατρικής.

Κίνδυνος ρευστότητας και διαχείριση κεφαλαίων

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών αφορά τον κίνδυνο της μη ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας της Εταιρείας και των θυγατρικών της για την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών τους υποχρεώσεων και τη χρηματοδότηση της δραστηριότητάς τους. Η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη διατήρηση επαρκών χρηματικών διαθεσίμων, τη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών και την ύπαρξη δυνατότητας χρηματοδότησης σε περίπτωση ανάγκης ή έκτακτων γεγονότων.

Η Εταιρεία και η πλειοψηφία των ενοποιούμενων θυγατρικών, υπό την υπάρχουσα δομή και τους πόρους που διαθέτουν, εκτιμούν ότι υπό κανονικές συνθήκες έχουν μειωμένη έκθεση στον κίνδυνο αυτό, βασιζόμενοι στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας (ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων) και την σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών.

Η έκθεση στον κίνδυνο αυτό είναι μεγαλύτερη σε δύο θυγατρικές του Υπερταμείου, καθώς οι ταμειακές τους ροές, λόγω της φύσης της δραστηριότητάς τους εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από την έγκαιρη είσπραξη από το Ελληνικό Δημόσιο της δικαιούμενης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, ή ελαφρύνσεων που δίδει με ρυθμιστικές διατάξεις το Ελληνικό Δημόσιο σε κοινωνικές ομάδες, καθώς και τυχόν επιχορηγήσεων για δαπάνες που ορισμένοι οργανισμοί υφίστανται.

Επίσης, η έκθεση είναι αυξημένη στο ένα υπο-όμιλο εταιρειών, καθώς θεσμικά δεν δύναται να προσφύγει σε δανεισμό ώστε να καλύψει το χρονικό κενό μεταξύ των δαπανών που διενεργεί και των ποσών που είναι να εισπράξει από το Ελληνικό Δημόσιο. Οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται τον εν λόγω κίνδυνο με παρακολούθηση των ταμειακών ροών τους και διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Κίνδυνος εφαρμογής Μηχανισμού Συντονισμού

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να εφαρμόσει αποτελεσματικά τον

Μηχανισμό Συντονισμού των θυγατρικών της. Η έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εξωγενείς παράγοντες, λόγω της εμπλοκής πολλών ενδιαφερομένων φορέων (Κυβέρνηση, δημόσιοι φορείς, εποπτικές αρχές, Υπερταμείο, εκάστοτε δημόσια επιχείρηση), των οποίων οι στόχοι μπορεί να μην είναι πάντα ευθυγραμμισμένοι, ενώ και η επίτευξη αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ τους αποτελεί σημαντική πρόκληση.

Στο πλαίσιο όσων ορίζει ο εγκεκριμένος Μηχανισμός Συντονισμού που αποτελεί μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού του Υπερταμείου, κατά το 2021 δρομολογήθηκε η εφαρμογή του Μηχανισμού με την ανάπτυξη των δυο από τα τρία παραδοτέα (Αποστολή και Δηλώσεις Δεσμεύσεων). Μέσω επικοινωνίας με τις διοικήσεις των θυγατρικών, αλλά και με την Κυβερνητική Επιτροπή, τέθηκαν οι προτεραιότητες και τα κρίσιμα ζητήματα ώστε να δύναται ο Μηχανισμός να λειτουργήσει με αποτελεσματικότητα. Η έξαρση της πανδημίας, αλλά και του πολέμου, δημιούργησε καθυστερήσεις ως προς τις Δηλώσεις Δεσμεύσεων, καθώς βασικοί δείκτες (οικονομικοί και λειτουργικοί) επηρεάστηκαν από τις νέες συνθήκες.

Κίνδυνος υλοποίησης στρατηγικού σχεδιασμού από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία ευθυγράμμισης των στρατηγικών, επιχειρησιακών και επιχειρησιακών στόχων των θυγατρικών με τους αντίστοιχους του Υπερταμείου και εν γένει δυσκολίας στην υλοποίησή τους, που είναι δυνατόν να οφείλεται τόσο σε αδυναμία υποστήριξης και υλοποίησης εσωτερικά αυτών των στόχων – ενδογενείς παράγοντες (π.χ. μη εξειδικευμένο προσωπικό, απαρχαιωμένες υποδομές και πληροφοριακά συστήματα, έλλειψη πόρων, καθυστερήσεις σε επενδύσεις λόγω προσφυγών, ενστάσεων κλπ.), αλλά και σε εξωγενείς παράγοντες που σχετίζονται με το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις διεθνείς τιμές εμπορευμάτων, τον ανταγωνισμό κλπ. Πρόκειται για κίνδυνο με σημαντική δυναμική επίπτωση, καθώς οι θυγατρικές έχουν καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού της Εταιρείας.

Η Εταιρεία λαμβάνει μέτρα για την ευθυγράμμιση του στρατηγικού της σχεδίου τόσο με τα επιχειρηματικά σχέδια των θυγατρικών, όσο και με το επιχειρηματικό σχέδιο του Υπερταμείου το οποίο επικαιροποιείται σε επίπεδο έτους και τριετίας (σε κυλιόμενη βάση) και περιλαμβάνει δράσεις και στόχους τόσο του Υπερταμείου όσο και των θυγατρικών. Στο πλαίσιο αυτό, ο καθορισμός σαφούς στοχοθεσίας / Κύριων Δεικτών Απόδοσης (KPIs) των θυγατρικών, σε κυλιόμενη βάση, αλλά και η παρακολούθηση της απόδοσης

σε προκαθορισμένα διαστήματα και μέσα από συστηματικές διαδικασίες, διασφαλίζει τη συνεχή ευθυγράμμιση των επιχειρησιακών στόχων των θυγατρικών με τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Υπερταμείου. Προφανώς μέρος της επιτυχίας υλοποίησης είναι και η εξεύρεση πόρων, ειδικά στις περιπτώσεις αναδιάρθρωσης.

Οι εταιρείες του Ομίλου, όπου προκύψει ανάγκη, είναι πιθανό να προχωρήσουν σε προγράμματα μετασχηματισμού ή αναδιάρθρωσης, μικρότερου ή μεγαλύτερου εύρους ανάλογα με τις περιστάσεις. Πέραν του θέματος της εξεύρεσης πόρων στις περιπτώσεις αναδιάρθρωσης ή μετασχηματισμού, η επιτυχία των προγραμμάτων μετασχηματισμού εξαρτάται από πλήθος παραγόντων και μπορεί να επηρεαστεί από την έλευση/πραγματοποίηση διαφόρων κινδύνων ή αναπάντεχης αλλαγής στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον, στην οποία περίπτωση είναι σημαντικό να υπάρχει στενή παρακολούθηση του προγράμματος και άμεση προσαρμογή και ευελιξία αυτού εάν οι συνθήκες αλλάζουν σημαντικά.

Η θυγατρική ΕΛΤΑ έχει ήδη εκκινήσει από το έτος 2021 σημαντικό πρόγραμμα μετασχηματισμού, το οποίο στήριξε το Υπερταμείο με επένδυση € 100 εκατ. μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου. Επιπρόσθετα, τα ΕΛΤΑ είναι μια εταιρεία που έχει έκθεση στο μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων και προκλήσεων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, καθώς:

- Λειτουργούν σε μια άκρως ανταγωνιστική αγορά, ενώ ο κλάδος του κλασσικού ταχυδρομείου που αποτελεί σημαντικό μέρος της δραστηριότητάς τους, υφίσταται σταδιακή μείωση λόγω τεχνολογικών εξελίξεων
- Μέρος των εσόδων τους υπόκειται σε ρυθμιζόμενες τιμές, όπως ρυθμιζόμενη είναι και η αποζημίωση για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που είναι υποχρεωμένα να παρέχουν (π.χ. καθολική ταχυδρομική υπηρεσία), ενώ για το ίδιο θέμα έχει έκθεση σε κίνδυνο καθυστερημένης είσπραξης των απαιτήσεών τους για τις παρεχόμενες υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος
- Υφίστανται τον κίνδυνο των κανονιστικών περιορισμών καθώς για διάφορα κεφάλαια που μπορεί να απαιτούνται, αλλά και για είσπραξη υπηρεσιών που να έχει παράσχει να απαιτούνται χρονοβόρες διαδικασίες εγκρίσεων από τα αρμόδια όργανα (κατά την εθνική και κοινοτική νομοθεσία)
- Επηρεάζονται από τον κίνδυνο υποδομής πληροφορικής και ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων που αναφέρεται κατωτέρω ως γενικότερος κίνδυνος
- Επηρεάζονται από την σοβαρή δυσκολία κάλυψης νευραλγικών θέσεων ευθύνης λόγω σημαντικών προβλημάτων στην διαδικασία του νομικού/κανονιστικού πλαισίου προσλήψεων

στην εταιρεία.

- Ο μετασχηματισμός εκκίνησε σε μια εξαιρετικά αρνητική συγκυρία, όπου το έτος 2021 υπήρχε ακόμη έντονη η επίδραση των περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας Covid 19, της σημαντικής ανόδου του κόστους ενέργειας (ενώ δραστηριοποιούνταν και στον κλάδο ενέργειας), του κόστους καυσίμων (ενώ εκτελούν σημαντικό μεταφορικό έργο) και του γενικότερου πληθωρισμού (ο οποίος επηρεάζει αυξητικά τα κόστη, ενώ σημαντικό μέρος των εσόδων έχει ρυθμιζόμενες τιμές οι οποίες δεν έχουν αυξηθεί ανάλογα)
- Τα επηρεάζει σημαντικά ο κίνδυνος δημόσιας εικόνας και φήμης καθώς παρέχουν υπηρεσίες σε όλη την γεωγραφική επικράτεια με έντονο κοινωνικό αποτύπωμα, κάτι που μπορεί να προκαλέσει καθυστερήσεις στην εφαρμογή ορισμένων δράσεων του μετασχηματισμού (π.χ. κλείσιμο ζημιολόγων καταστημάτων)
- Λοιποί άλλοι κίνδυνοι που αναφέρονται στο κεφάλαιο αυτό.

Για τους λόγους αυτούς και με σκοπό την μείωση του κινδύνου, το πρόγραμμα μετασχηματισμού σχεδιάστηκε εμπροσθοβαρές με άμεση σημαντική δράση τη μεγάλη μείωση του κόστους τους μέσω εθελουσίας εξόδου που εκκίνησε τον Φεβρουάριο 2021 και ολοκληρώθηκε μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2021 και ακολούθησε η ανάπτυξη επόμενων δράσεων του πλάνου.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα ΕΛΤΑ αλλά και το πλάνο μετασχηματισμού, είναι υποκείμενα σε πλήθος κινδύνων και απρόβλεπτων παραγόντων ή γεγονότων που μπορεί να οδηγήσουν σε αποκλίσεις και τα απολογιστικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τα αναμενόμενα. Καθώς παρατηρήθηκαν αποκλίσεις χρονικές και ποσοτικές στην εφαρμογή του πλάνου, αλλά και τις επιδόσεις για διάφορους λόγους, η διοίκηση των ΕΛΤΑ ανέθεσε τον Μάιο 2023 σε διεθνή χρηματοοικονομικό σύμβουλο την υποστήριξη της στην διαμόρφωση του επικαιροποιημένου Στρατηγικού Σχεδίου της. Οι διαδικασίες αυτές παρουσιάζουν σημαντικό βαθμό πολυπλοκότητας και αναμένεται το νέο Στρατηγικό Σχέδιο να έχει ολοκληρωθεί εντός του Δεκεμβρίου 2023. Σε αυτό το πλαίσιο, θα είναι εντός του έτους 2024 που θα προκύψει και θα γίνει σαφές, βασιζόμενο στα επιτεύγματα και το επιχειρησιακό πλάνο των ΕΛΤΑ, εάν τα ΕΛΤΑ μπορούν να σημειώσουν επαρκή πρόοδο και να παράγουν αποτελέσματα ικανά να αντισταθμίσουν επαρκώς τους κινδύνους απόδοσης για την προστασία της αξίας που αντανακλάται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις.

Κίνδυνος στελέχωσης Διοικητικών Συμβουλίων και ανώτερων διοικήσεων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να προσελκύσει κατάλληλους υποψήφιους και να στελεχώσει επαρκώς και αποτελεσματικά τα Διοικητικά Συμβούλια και τις ανώτερες διοικήσεις των θυγατρικών της. Η πιθανότητα επέλευσης του κινδύνου αυτού αυξάνεται λόγω του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει το ύψος των προσφερόμενων αμοιβών και παροχών για τις προς στελέχωση θέσεις ανώτερης και ανώτατης διοίκησης, ειδικά ως προς τις μεγάλες δημόσιες επιχειρήσεις του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες δεξιότητες και ανάλογη εμπειρία που προϋποθέτει η συμμετοχή τους σε εξειδικευμένες Επιτροπές του ΔΣ.

Η Εταιρεία έχει αφενός συστήσει Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, η οποία αποτελείται από μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου για την επιλογή καταξιωμένων στελεχών για τη συμπλήρωση / ανανέωση θέσεων μελών ΔΣ στις δημόσιες επιχειρήσεις και στις άμεσες & λοιπές θυγατρικές και αφετέρου είναι σε συνεννόηση με το Κράτος αναφορικά με πολιτικές που θα ενισχύσουν την ελκυστικότητα των δημοσίων επιχειρήσεων για την προσέλκυση και διατήρηση ικανών στελεχών (εσωτερικών των οργανισμών ή από την ιδιωτική αγορά εργασίας). Ταυτόχρονα ως προς τη συμπλήρωση των διοικητικών συμβουλίων υπάρχει υποστήριξη, όπου απαιτείται, από εξωτερικούς συμβούλους εγνωσμένου κύρους για την καλύτερη διερεύνηση της αγοράς και προσέλκυση κατάλληλων υποψηφίων, όπως και με την πάροδο του χρόνου δημιουργείται μια βάση δεδομένων με υποψήφιους που είναι σημαντικής αξίας για την εκπλήρωση της στελέχωσης ανώτατης διοίκησης στις δημόσιες επιχειρήσεις.

Κίνδυνος διασφάλισης επαρκών κεφαλαίων για αναδιάρθρωση επιχειρήσεων

Ο κίνδυνος αφορά καταρχήν σε αδυναμία διασφάλισης των αναγκαίων κεφαλαίων από το Ελληνικό Δημόσιο για την αναδιάρθρωση προβληματικών εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου. Ο κίνδυνος είναι ακόμα μεγαλύτερος αναφορικά με κεφάλαια που είναι αφενός εξασφαλισμένα, αλλά απαιτούνται χρονοβόρες διαδικασίες εγκρίσεων από τα αρμόδια Ευρωπαϊκά όργανα (π.χ. DG Comp).

Κίνδυνος εφαρμογής της επενδυτικής πολιτικής

Ο κίνδυνος σχετίζεται με ενδεχόμενη μελλοντική αδυναμία της Εταιρείας να εφαρμόσει την επενδυτική της στρατηγική, καθώς τα διαθέσιμα προς επένδυση κεφάλαια θα αυξάνονται, εάν υπάρχει αδυναμία να συμφωνηθούν ξεκάθαροι στόχοι ως προς τις επενδυτικές προτεραιότητες (ο ιδρυτικός νόμος επιτρέπει επενδύσεις σε πολλές διαφορετικές κατηγορίες, που όμως επηρεάζονται

από το χρόνο αλλά και το βαθμό ωριμότητας μιας επένδυσης), στα πλαίσια και αυτών που προβλέπονται στον ιδρυτικό νόμο του Υπερταμείου και στον Εσωτερικό της Κανονισμό.

Προς αυτήν την κατεύθυνση η Εταιρεία έχει συστήσει Επιτροπή Επενδύσεων που αποτελείται από μέλη του ΔΣ ενώ δημιουργήθηκε Γραφείο Επενδύσεων (Investment Office), το οποίο αποτελείται από εξωτερικό Διευθυντή Επενδύσεων (Chief Investment Officer in-Residence) και στελέχη του Υπερταμείου, το οποίο έχει αναλάβει την ευθύνη οργάνωσης και διαχείρισης του investment office της εταιρείας.

Κίνδυνος δημόσιας εικόνας & φήμης

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να αναπτύξει μια αποτελεσματική στρατηγική επικοινωνίας, να εκπέμπει μηνύματα στο ευρύ κοινό αναφορικά με την αποστολή, τους στόχους και τα όρια ευθύνης της, με αποτέλεσμα να βλάπτεται η φήμη της. Υπάρχει επίσης κίνδυνος η εικόνα του Υπερταμείου να επηρεάζεται αρνητικά και από γεγονότα δημοσιότητας που σχετίζονται με τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του ή τους κλάδους στους οποίους δραστηριοποιούνται και για τα οποία το Υπερταμείο έχει περιορισμένη ή μηδενική επιρροή ή δυνατότητα διαχείρισης.

Στα μέτρα που λαμβάνει η Εταιρεία για την διαχείριση του κινδύνου φήμης είναι για παράδειγμα η παρακολούθηση των τάσεων και δεδομένων σχετικά με τη δημόσια εικόνα της, η τακτική προβολή της αποστολής και των δράσεων της Εταιρείας με συμμετοχή και ομιλίες σε συνέδρια, όπως και συνεντεύξεις, η υιοθέτηση πολιτικής επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων που σχετίζεται και με την ανάρτηση Δελτίων Τύπου αλλά και παρουσιάσεων στον ιστότοπό της για καλύτερη ενημέρωση του κοινού, όπως και η ανάπτυξη πολιτικής διαχείρισης κρίσεων. Μέσα στην κρίση, το Υπερταμείο επίσης διοργάνωσε διαδικτυακές μεταδόσεις και ενημερώσεις στο YouTube γύρω από θέματα της πανδημίας και της αντιμετώπισης της από τις δημόσιες επιχειρήσεις αλλά και γύρω από θέματα καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού με βάση τα διεθνή πρότυπα στις παρούσες συνθήκες.

Κίνδυνος υποδομής πληροφορικής και ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων

Ο κίνδυνος αφορά σε ενδεχόμενη αδυναμία της Εταιρείας να αναπτύξει μια στρατηγική πληροφορικής που συνάδει με τις επιχειρησιακές ανάγκες και να θέσει ένα επαρκές πλαίσιο ασφάλειας των πληροφοριακών συστημάτων. Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται περισσότερο με θέματα εμπιστευτικότητας πληροφόρησης

σε ένα περιβάλλον με πολλά ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) και λιγότερο με θέματα ακεραιότητας δεδομένων ή/και διαθεσιμότητας των πληροφοριακών συστημάτων.

Η Εταιρεία έχει σχεδιάσει και υλοποιεί σειρά μέτρων για τη μείωση του κινδύνου, όπως η χορήγηση δικαιωμάτων πρόσβασης και η αυθεντικοποίηση των χρηστών για τη χρήση των πληροφοριακών της συστημάτων, η ασφαλής απομακρυσμένη πρόσβαση στο εταιρικό δίκτυο μέσω VPN, κ.α.

Αναφορικά με τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου του, μεγάλο μέρος των λειτουργιών των θυγατρικών της Εταιρείας βασίζεται στα πληροφοριακά τους συστήματα. Επομένως εκτίθενται στον κίνδυνο της μη διαθεσιμότητας, της αλλοίωσης της αξιοπιστίας των δεδομένων και της μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης σε αυτά τα συστήματα. Για τη μείωση των κινδύνων αυτών, οι θυγατρικές της Εταιρείας λαμβάνουν μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας των πληροφοριακών τους συστημάτων και την μείωση των κινδύνων σχετικά με την λειτουργία τους.

Παρά ταύτα δεν διασφαλίζεται ότι θα είναι σε θέση να προλαμβάνουν αστοχίες τεχνικής φύσης ή παραβιάσεις ασφάλειας έγκαιρα ή να συνεχίσουν να έχουν επαρκή ασφαλιστική κάλυψη ώστε να αποζημιώνονται για σχετικές απώλειες οι οποίες θα μπορούσαν να εμποδίσουν τη λειτουργία τους ή να βλάψουν τη φήμη τους ή να έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στις εργασίες τους. Επιπλέον, σχετικά με τον κίνδυνο των κυβερνοεπιθέσεων, οι θυγατρικές της Εταιρείας λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα που επικαιροποιούνται διαρκώς για την αποφυγή του κινδύνου αυτού στα πλαίσια του εφικτού παρ' όλα αυτά δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο κάποιου επεισοδίου κυβερνοεπίθεσης με δυσμενείς επιπτώσεις στα συστήματα και τη λειτουργία τους.

Κίνδυνος από τη μη συμμόρφωση με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ("ΓΚΠΠΔ")

Ο νέος ΓΚΠΠΔ τέθηκε σε ισχύ στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 24 Μαΐου 2018. Ο ΓΚΠΠΔ θέτει αυστηρότερες επιχειρησιακές απαιτήσεις για την επεξεργασία και τη διαχείριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, διευρυμένων γνωστοποιήσεων σχετικά με τον τρόπο χρήσης των προσωπικών πληροφοριών, περιορισμούς στη διατήρηση πληροφοριών, υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις σε περίπτωση παραβίασης δεδομένων και υψηλότερα πρότυπα για τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων, ώστε να είναι σε θέση να αποδεικνύουν ότι έχουν λάβει έγκυρη συγκατάθεση για ορισμένες δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων.

Παρόλο που η Εταιρεία και οι θυγατρικές της έχουν προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη συμμόρφωση με τις παραπάνω κατευθυντήριες γραμμές, ορισμένες από τις εταιρείες δραστηριοποιούνται σε κλάδους που η επεξεργασία πολύ μεγάλου όγκου προσωπικών δεδομένων είναι απαραίτητη και ως εκ τούτου είναι αναπόφευκτα περισσότερο εκτεθειμένοι στον κίνδυνο.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της έχουν ορίσει τον κίνδυνο ως ένα σύνολο αβέβαιων και μη προβλέψιμων συνθηκών, που ενδέχεται να έχουν συνολικά δυσμενή επίπτωση στις δραστηριότητές τους, την επιχειρηματική τους δράση, την οικονομική και χρηματοοικονομική τους απόδοση, καθώς και την εκτέλεση της στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων τους.

Η Εταιρεία, ως οργανισμός που δραστηριοποιείται σε ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον, αναγνωρίζει την έκθεσή της σε κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής της σε όλες τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες. Προς αυτή την κατεύθυνση, το ΔΣ της Εταιρείας ενέκρινε το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων, το οποίο συνάδει με τις βέλτιστες πρακτικές, καθώς και με τις Πολιτικές Εσωτερικής Διακυβέρνησης, και συμμορφώνεται με τις κανονιστικές, εποπτικές, και ρυθμιστικές απαιτήσεις και τις Πολιτικές Εσωτερικής Διακυβέρνησης. Το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων αποτελείται από την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων, την Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνων, τις Διαδικασίες και Μεθοδολογία, και το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ των Μονάδων Διαχείρισης Κινδύνων του Υπερταμείου και των θυγατρικών του και στοχεύει στην διευκόλυνση μιας πιο εμπειριστατωμένης διαδικασίας λήψης αποφάσεων, που θα έχει ως αποτέλεσμα τη βέλτιστη διαχείριση των κινδύνων σε ομιλικό επίπεδο. Το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων του Υπερταμείου παρέχει τις βάσεις, τις αρχές, και τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης για το σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την επικαιροποίηση, και την διαρκή ενδυνάμωση της διαχείρισης των κινδύνων στον Όμιλό του.

Στόχος του Πλαισίου είναι:

- Η θεμελίωση μιας ολοκληρωμένης και τυποποιημένης σε επίπεδο Ομίλου προσέγγισης για τη διαχείριση των κινδύνων, η οποία θα οδηγήσει στην πρόληψη και αποφυγή απρόβλεπτων γεγονότων και στην ελαχιστοποίηση των απωλειών εξ αυτών
- Η υποστήριξη της Στρατηγικής του Ομίλου, διασφαλίζοντας ότι οι επιχειρηματικοί στόχοι επιδιώκονται σε περιβάλλον ελεγχόμενου κινδύνου
- Η βελτίωση της ποιότητας της πληροφόρησης

κινδύνων που θα οδηγήσει σε πιο τεκμηριωμένη/εμπεριστατωμένη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο θυγατρικής, αλλά και στον Όμιλο

- Η προώθηση σε επίπεδο Υπερταμείου της νοοτροπίας/κουλτούρας αντιμετώπισης των κινδύνων και της ευαισθητοποίησης σε θέματα κινδύνων, συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότητα των σχετικών διαδικασιών και ελέγχων

Στόχος του Υπερταμείου είναι η σταδιακή υιοθέτηση ανάλογου προσαρμοσμένου Πλαισίου από τις θυγατρικές προκειμένου να επιτευχθεί ομοιογένεια στον τρόπο Διαχείρισης σε επίπεδο Ομίλου.

Παράλληλα με την θέσπιση του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων ολοκληρώθηκε η διαδικασία τοποθέτησης Υπευθύνων Διαχείρισης Κινδύνων σε κάθε θυγατρική, με εξωτερική ανάθεση σε εξειδικευμένες Συμβουλευτικές Εταιρίες.

Μετά την τοποθέτηση Υπευθύνων Διαχείρισης Κινδύνων στις θυγατρικές ξεκίνησε η διεξαγωγή επικαιροποιημένης τυποποιημένης άσκησης Εκτίμησης Κινδύνων (Risk Assessment) σε όλο τον Όμιλο του Υπερταμείου, η οποία ολοκληρώθηκε μέσα στο 1ο εξάμηνο του έτους. Κάθε θυγατρική καταστρώνει σχέδια απομείωσης των σημαντικότερων ιεραρχηθέντων κινδύνων τα οποία με την υλοποίησή τους θα παρακολουθούνται και παρουσιάζονται στα αρμόδια όργανα των ΔΣ. Επί πλέον, τα αποτελέσματα των ασκήσεων Εκτίμησης, καθώς και η πρόοδος των σχεδίων άμβλυσης, θα ενοποιούνται σε επίπεδο Ομίλου Υπερταμείου ώστε να σχηματισθεί μία ενιαία εικόνα των σημαντικότερων ομιλικών κινδύνων, η οποία θα παρουσιάζεται στο ΔΣ του Υπερταμείου προκειμένου αυτό να μορφώσει μία σφαιρικότερη εικόνα του επιπέδου των.

Μέχρι σήμερα, τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη των θυγατρικών του εμπλέκονται κατά περίπτωση και χωρίς συγκεκριμένες αρμοδιότητες στη διαδικασία αναγνώρισης και πρωταρχικής εκτίμησης των κινδύνων ώστε να εισηγηθούν στο Διοικητικό τους Συμβούλιο το σχεδιασμό και την έγκριση συγκεκριμένων διαδικασιών και πολιτικών που θα διαχειρίζονται τους εντοπισθέντες κινδύνους των θυγατρικών. Με δεδομένο όμως το εύρος και τη φύση των δραστηριοτήτων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, η θεμελίωση οργανικής θέσης Υπευθύνου Διαχείρισης Κινδύνων πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης θα συμβάλει αποφασιστικά στην άμβλυση των κινδύνων τους οποίους οι θυγατρικές αντιμετωπίζουν μέσω στοχευμένων σχεδίων δράσης, η πρόοδος των οποίων και η συνεπαγόμενη ενημέρωση του Ανώτατου Διοικητικού Οργάνου θα αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπευθύνου.

Το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου θα εφαρμοστεί σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων και θυγατρικών του Υπερταμείου.

A.15. Σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές του Ομίλου κατά την περίοδο 01.01.2022 – 31.12.2022 έχουν πραγματοποιηθεί με όρους αγοράς και στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

Παρακάτω παρατίθενται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π 24 οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα με Θυγατρικές και Συγγενείς εταιρείες.

i) Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:

Απαιτήσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021
Θυγατρικές	-	-	314.728	3.335.469
Συγγενείς εταιρείες	5.004.468	11.336.499	1.365	1.365
Σύνολο	5.004.468	11.336.499	316.093	3.336.834

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως απαιτήσεις από παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης καθώς και ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2021
Θυγατρικές	-	-	3.366	5.249
Συγγενείς εταιρείες	52.909.253	62.743.785	3.021	4.032
Σύνολο	52.909.253	62.743.785	6.387	9.281

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως υποχρεώσεις από προμήθεια/ αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

ii) Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:**Έσοδα**

Έσοδα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Θυγατρικές	-	-	21.196.392	32.497.919
Συγγενείς εταιρείες	14.852.239	26.427.706	50.250.000	-
Σύνολο	14.852.239	26.427.706	71.446.392	32.497.919

Τα έσοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κατά κύριο λόγο έσοδα για ταχυδρομικές υπηρεσίες, έσοδα μισθωμάτων και έσοδα από υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης.

Αναφορικά με την Εταιρεία, το έσοδο αφορά κυρίως έσοδα από μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου στη χρήση.

Έξοδα

Έξοδα	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Θυγατρικές	-	-	13.236	14.203
Συγγενείς εταιρείες	155.202.115	83.617.220	25.842	21.372
Σύνολο	155.202.115	83.617.220	39.078	35.575

Τα έξοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως έξοδα ηλεκτρικής ενέργειας (€ 153,7 εκατ.) και έξοδα μισθωμάτων (€ 1,5 εκατ.).

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Διοικητικά Συμβούλια και Διευθυντικά Στελέχη

Οι μικτές αμοιβές και λοιπές παροχές/ αποζημιώσεις των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων και των Διευθυντικών Στελεχών για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχουν ως κάτωθι:

- Όμιλος: για την περίοδο που έληξε την 31.12.2022 ανήλθε σε € 11.379.345 (31.12.2021: 10.837.154)
- Εταιρεία: για τη χρήση 01.01.2022-31.12.2022, ανήλθαν σε € 2.033.569 έναντι € 1.984.566 για την χρήση 01.01.2021-31.12.2021.

Εποπτικό Συμβούλιο

Οι μικτές αμοιβές των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου για τη χρήση 01.01.2022- 31.12.2022 ανήλθαν σε € 293.050 έναντι € 299.300 για την χρήση 01.01.2021- 31.12.2021.

A.16. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας και τη διάταξη του άρθρου 152 του ν. 4548/2018.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης στον οποίο υπάγεται η Εταιρεία

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 189 του ν. 4389/2016 υιοθετήθηκε στις 19 Μαΐου 2017 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης που διέπει τη λειτουργία, δομή και οργάνωση της Εταιρείας (εφεξής ο «**Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης**»).

Σύμφωνα με τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), οι οποίες αποτελούν διεθνώς σημείο αναφοράς και για τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης στον οποίο βασίζεται ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη· συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω.

Οι Αρχές του ΟΟΣΑ υπογραμμίζουν το ρόλο της καλής εταιρικής διακυβέρνησης στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, όσον αφορά αφενός στην αποτελεσματικότητα της εσωτερικής οργάνωσης και αφετέρου στο χαμηλότερο κόστος κεφαλαίου. Τέλος, η αυξημένη διαφάνεια που προάγει η εταιρική διακυβέρνηση έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της διαφάνειας στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας των ιδιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και των δημόσιων οργανισμών και θεσμών.

Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνουν στο σκοπό τους την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος πρέπει να τηρούν υψηλά πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας. Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας το επίπεδο εταιρικής διακυβέρνησης και ενημέρωσης που διέπει την ΕΕΣΥΠ πρέπει να είναι τουλάχιστον αντίστοιχου επιπέδου με αυτό των εισηγμένων εταιρειών σε οργανωμένη αγορά.

Σκοπός του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι να προωθήσει την καλή διακυβέρνηση με την πεποίθηση ότι αυτή θα ενισχύσει τη μακροπρόθεσμη επιτυχία και ανταγωνιστικότητα της Εταιρείας. Η εφαρμογή του Κώδικα θα πρέπει να αντιμετωπίζεται από την Εταιρεία ως μια διαδικασία που προσδίδει αξία στην επιχείρηση και όχι ως απλή άσκηση συμμόρφωσης.

Βασικός στόχος του Κώδικα είναι η εκπαίδευση και καθοδήγηση των ανώτατων διοικητικών οργάνων της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών σε θέματα βέλτιστων πρακτικών διακυβέρνησης. Ένας άλλος στόχος του Κώδικα είναι η βελτίωση της πληροφόρησης του μοναδικού μετόχου αλλά κυρίως η ενίσχυση της συμμετοχής των βασικών συμμετεχόντων συμπεριλαμβανομένων του κοινού και των εν δυνάμει επενδυτών στις εταιρικές υποθέσεις.

Όργανα της Εταιρείας

Τα όργανα της Εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, το Εποπτικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Γενική Συνέλευση

Το ανώτατο όργανο της Εταιρείας είναι η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, που είναι το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ορίστηκε σε € 40.000.000, διαιρούμενο σε 40.000 ονομαστικές μετοχές αξίας € 1.000 η καθεμία. Από το ποσό αυτό του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου είχε καταβληθεί αρχικά ποσό ύψους € 10.000.000, ενώ υπολειπόταν η καταβολή ποσού ύψους € 30.000.000.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά € 100.000.000 με την έκδοση 100.000 μετοχών ονομαστικής αξίας € 1.000 ανά μετοχή και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου. Στις 20 Ιανουαρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε πιστοποίηση της καταβολής του ποσού της αύξησης ύψους € 100.000.000. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 4 του ν. 4548/2018, "Οι καταβολές για εξόφληση του κεφαλαίου καταλογίζονται αναλογικά σε όλες τις μετοχές που έχουν αναληφθεί από το ίδιο πρόσωπο". Επομένως, το καταβεβλημένο ποσό των € 100.000.000 για την εν λόγω αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καταλογιζόταν αναλογικά στις 140.000 μετοχές. Κατόπιν τούτου, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν σε € 140.000.000, διαιρούμενο σε 140.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία, ενώ το

καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν σε € 110.000.000.

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2021, έλαβε χώρα η Τακτική Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας αποφασίστηκε η καταβολή του υπόλοιπου ποσού ύψους € 30.000.000 από το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο που είχε καταβληθεί μερικά, προκειμένου να καταβληθεί πλήρως η ονομαστική αξία των μετοχών του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 187 παρ. 1 του ν. 4389/2016. Στις 16 Νοεμβρίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε πιστοποίηση της καταβολής του υπολειπόμενου ποσού ύψους € 30.000.000 εκ του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας που είχε καταβληθεί μερικά. Κατόπιν τούτου, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν σε ποσό ύψους € 140.000.000, διαιρούμενο σε 140.000 μετοχές ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία και ήταν ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Στη 01 Φεβρουαρίου 2022, έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €105.703.000 με έκδοση 1.057.030 ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 100 η καθεμία και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου. Στις 25 Φεβρουαρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε πιστοποίηση καταβολής του ποσού της αύξησης. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σήμερα σε € 245.703.000, διαιρούμενο σε 140.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία και σε 1.057.030 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 100 η καθεμία, και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει το σύνολο των 140.000 ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία καθώς και του 1.057.030 ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας ονομαστικής αξίας € 100 η καθεμία, οι οποίες είναι μη μεταβιβάσιμες και αποτελούν πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα, όπως ορίζεται στο άρθρο 187 του ν. 4389/2016.

Η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για θέματα, τα οποία σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης του μετόχου, με εξαίρεση την εκλογή και την ανάκληση του διορισμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, τον καθορισμό της αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση του Καταστατικού. Αυτά τα ζητήματα αποφασίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδρυτικού νόμου

4389/2016 και ειδικότερα ορίζεται ότι η Γενική Συνέλευση:

- (α) Εγκρίνει, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου της, το στρατηγικό σχέδιο της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, πλην: αα) του ΤΑΙΠΕΔ σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι προς ιδιωτικοποίηση κατά τη θέση σε ισχύ του ν. 4389/2016 και ββ) του ΤΧΣ. Το εν λόγω στρατηγικό σχέδιο περιλαμβάνει τους όποιους στόχους αξιοποίησης ή ιδιωτικοποίησης της Εταιρείας βάσει γενικών στρατηγικών κατευθύνσεων που παρέχονται από τον Υπουργό Οικονομικών («Στρατηγικό Σχέδιο»). Τα ζητήματα που περιλαμβάνει το Στρατηγικό Σχέδιο καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό.
- (β) Εγκρίνει τις τροποποιήσεις του Καταστατικού της Εταιρείας κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.
- (γ) Εγκρίνει τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.
- (δ) Εκλέγει τους Ελεγκτές της Εταιρείας βάσει λίστας υποψηφίων που υποβάλλεται από το Εποπτικό Συμβούλιο στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το άρθρο 191 σε συνδυασμό με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016.
- (ε) Εγκρίνει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.
- (στ) Εγκρίνει τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας.
- (ζ) Εγκρίνει τροποποιήσεις του Εσωτερικού Κανονισμού κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο.
- (η) Απαλλάσσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας από κάθε ευθύνη, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο. Τυχόν απόφαση περί μη απαλλαγής του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας πρέπει να αιτιολογείται.

Με το ν. 4964/2022 (ΦΕΚ Α 150/30.07.2022) επήλθε τροποποίηση του ν. 4389/2016 και προβλέφθηκαν ειδικότερες εξουσίες/αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας ως προς θέματα που αφορούν στις θυγατρικές ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ. Συγκεκριμένα, προβλέφθηκε ότι: (α) η άσκηση δικαιωμάτων ψήφου στις γενικές συνελεύσεις των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ καθώς και η πρόταση στη γενική συνέλευση των εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ των προς εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου τους θα διενεργούνται κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, καθώς και ότι (β) η Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας δύναται, πέραν των

στρατηγικών κατευθύνσεων που προβλέπονται στο άρθρο 190 παρ. 2 περ. α του ν. 4389/2016, να απευθύνει στην Εταιρεία και δεσμευτικές έγγραφες οδηγίες ή συστάσεις σχετικά με θέματα διαχείρισης των συμμετοχών του Δημοσίου στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ. Με το άρθρο 64 του ν. 5045/2023 (ΦΕΚ Α 136/29.07.2023) προβλέφθηκαν και τα εξής: (α) ότι το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο, (β) ότι, μετά την εν λόγω μεταβίβαση, τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου ασκούνται (i) στην ΕΥΔΑΠ από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και (ii) στην ΕΥΑΘ από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εσωτερικών (Τομέας Μακεδονίας Θράκης) και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και (γ) ότι από τη δημοσίευση του εν λόγω νόμου καταργείται κάθε αντίθετη διάταξη.

Εποπτικό Συμβούλιο

Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την **εποπτεία** του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας με σκοπό να διασφαλίσει ότι αυτό λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4389/2016, του Καταστατικού και του Εσωτερικού Κανονισμού, προς το συμφέρον της Εταιρείας και προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Ως προς τις **αρμοδιότητες** του Εποπτικού Συμβουλίου το άρθρο 191 του ν. 4389/2016 προβλέπει ότι το Εποπτικό Συμβούλιο αποφασίζει επί των κατωτέρω θεμάτων:

- (α) Εκλέγει και διορίζει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016.
- (β) Ανακαλεί το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
- (γ) Καθορίζει τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και εγκρίνει τις εργασιακές ή άλλες συμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες παρέχουν υπηρεσίες στην Εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 194 του ν. 4389/2016.
- (δ) Προσυπογράφει την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για την ανάκληση, προ της λήξης της θητείας τους, του διορισμού των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας, εξαιρουμένων των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ.
- (ε) Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε τροποποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της, εκτός του ΤΧΣ.
- (στ) Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.
- (ζ) Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού

Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών.

- (η) Προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.
- (θ) Αξιολογεί τα πεπραγμένα του Διοικητικού Συμβουλίου και καταρτίζει και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου ετήσια έκθεση επί των πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία, επίσης, δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.
- (ι) Εποπτεύει την τήρηση των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης της Εταιρείας σύμφωνα με το νόμο 4389/2016 και τον Εσωτερικό Κανονισμό.
- (ια) Υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση λίστα υποψηφίων Ελεγκτών σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016.
- (ιβ) Προσυπογράφει την επαναμεταβίβαση στο Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος, με σύμβαση που καταρτίζεται με αυτό, περιουσιακών στοιχείων τα οποία μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία ή στις άμεσες θυγατρικές της δυνάμει του νόμου 4389/2016.
- (ιγ) Εγκρίνει τη διενέργεια από οποιοδήποτε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 192 του ν. 4389/2016.
- (ιδ) Προσυπογράφει την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για την απαλλαγή του υπεύθυνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης από τα καθήκοντα του.

Στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σημειώνεται ότι το Εποπτικό Συμβούλιο δεν έχει το ρόλο της ανώτατης βαθμίδας μίας διοικητικής δομής διαρθρωμένης σε δύο επίπεδα (two tier structure), αλλά λειτουργεί ως ένα «sui generis» όργανο με αρμοδιότητες όπως καθορίζονται από το Νόμο 4389/2016 και το καταστατικό της Εταιρείας.

Ως προς τον **τρόπο λειτουργίας** του Εποπτικού Συμβουλίου, ο νόμος 4389/2016 ορίζει ότι το Εποπτικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τουλάχιστον τέσσερα (4) μέλη αυτού είναι παρόντα. Κάθε μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου έχει μία (1) ψήφο. Οι αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου λαμβάνονται κατόπιν θετικής ψήφου τουλάχιστον τεσσάρων (4) μελών.

Περαιτέρω ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο για τους Κανόνες Λειτουργίας του Εποπτικού Συμβουλίου που ρυθμίζουν ειδικότερα τα εξής θέματα:

- Σύσταση και συγκρότηση του Εποπτικού Συμβουλίου
- Εκλογή Προέδρου
- Ρόλος και αρμοδιότητες του Προέδρου
- Γραμματέας, Διοικητική Υποστήριξη και Έξοδα

- Συνεδριάσεις (σύγκληση συνεδριάσεων και διαδικασία λήψης αποφάσεων)
- Απαρτία
- Ημερήσια Διάταξη
- Γλώσσα εργασίας
- Εμπιστευτικότητα
- Πρακτικά
- Εκτέλεση εποπτικών καθηκόντων

Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελείται από **πέντε (5) μέλη** που διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου, σύμφωνα με τα κατωτέρω:

(α) τρία (3) μέλη επιλέγονται από τον μοναδικό μέτοχο, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας που ενεργούν από κοινού,

(β) δύο (2) μέλη, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου, επιλέγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, ενεργώντας από κοινού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών.

Η θητεία των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου είναι πέντε (5) έτη.

Στις 15 Οκτωβρίου 2021, έλαβε χώρα, λόγω της λήξης της θητείας του πρώτου Εποπτικού Συμβουλίου, Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας διορίστηκε νέο Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016, με πενταετή θητεία, δηλαδή μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 2026, απαρτιζόμενο από τα ακόλουθα μέλη:

1. Jacques, Henri, Pierre, Catherine Le Pape, Πρόεδρος
2. David Vegara Figueras, Μέλος
3. Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη, Μέλος
4. Χαράλαμπος Μεϊδάνης, Μέλος
5. Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη, Μέλος

Με την από 09.09.2022 επιστολή του, ο κος David Vegara Figueras υπέβαλε την παραίτησή του από το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας που τέθηκε σε ισχύ στα τέλη Νοεμβρίου 2022. Με την από 30.11.2022 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, ο κος Kevin Cardiff εξελέγη ως νέο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου στη θέση του παραιτηθέντος μέλους του Figueras και μέχρι το τέλος της θητείας αυτού, δηλαδή μέχρι την 15.10.2026, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 παρ. 2 και 6 του Ν. 4389/2016.

Μετά τον ως άνω διορισμό του κος Cardiff ως νέου μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου στη θέση του παραιτηθέντος μέλους του Figueras, η τρέχουσα σύνθεση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εταιρείας έχει ως ακολούθως, με θητεία μέχρι την 15.10.2026:

1. Jacques, Henri, Pierre Catherine Le Pape, Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου
2. Kevin Cardiff, Μέλος
3. Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη, Μέλος
4. Χαράλαμπος Μεϊδάνης, Μέλος
5. Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη, Μέλος

Ακολουθούν συνοπτικά βιογραφικά σημειώματα των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου κατά την 31.12.2022 και του Γραμματέα του Εποπτικού Συμβουλίου.

Jacques, Henri, Pierre, Le Pape Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου

Ο Jacques Le Pape, γεννηθείς το 1966, αποφοίτησε το 1990 από το τμήμα Φυσικών Επιστημών της École Normale Supérieure (Παρίσι). Είναι επίσης μέλος του Γαλλικού Ινστιτούτου Αναλογιστών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο του Παρισιού (Paris School of Economics).

Διετέλεσε Ανώτερος Σύμβουλος (Senior Adviser) και Εταίρος της εταιρείας Barber Hauler Capital Advisers στο Παρίσι από τον Νοέμβριο του 2019 μέχρι τον Ιούνιο του 2022. Τον Μάιο του 2021, ο Jacques Le Pape ορίστηκε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Caisse Centrale de Réassurance (CCR). Διετέλεσε Οικονομικός Διευθυντής (CFO) του The Global Fund από τις 20 Ιουλίου 2018 μέχρι τη 1 Φεβρουαρίου του 2020.

Στο παρελθόν διετέλεσε γενικός επιθεωρητής στο Γραφείο Επιθεώρησης του Γαλλικού Υπουργείου Οικονομικών. Από το 2013 έως το 2016, ο Jacques Le Pape ήταν Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος – Εταιρικός Γραμματέας της Air France-KLM. Ήταν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου και υπεύθυνος για την Εταιρική Στρατηγική, τις Νομικές υποθέσεις και τις επενδύσεις σχετικά με τον στόλο αεροπλάνων της εταιρείας. [Διετέλεσε επίσης Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Air France-KLM.]

Από το 2007 μέχρι το 2011, ο Jacques Le Pape διετέλεσε αναπληρωτής διευθυντής του επιτελείου της Christine Lagarde στο Γαλλικό Υπουργείο Οικονομικών, πριν ενταχθεί στο Γραφείο Επιθεώρησης του Υπουργείου Οικονομικών. Από το 2003 έως το 2007, κατείχε διαδοχικά τις θέσεις του συμβούλου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στο Υπουργείο Μεταφορών και στη συνέχεια στο Υπουργείο Οικονομικών. Από το 2000 έως το 2002, διετέλεσε Διευθυντής του Γραφείου Πολυμερών Αναπτυξιακών Πρωτοβουλιών στο Υπουργείο Οικονομικών στο Παρίσι. Προγενέστερα, κατείχε τη θέση του Αναπληρωτή Γενικού Εισηγητή στη Γαλλική Επιτροπή Ανταγωνισμού, αφού υπηρέτησε σε διάφορες θέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών και

στην Επιτροπή Εποπτείας Ασφαλίσεων.

Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Προηγμένων Μελετών στο Παρίσι και Αντιπρόεδρος και Ταμίας της Γαλλικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.

Ο Jacques Le Pape διορίστηκε στο τρέχον Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 15 Οκτωβρίου 2021 δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία του λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Kevin Cardiff

Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου

Ο Kevin Cardiff είναι μη εκτελεστικός διευθυντής της KBC Bank Ireland και εκτελεί περιστασιακά καθήκοντα στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Είναι πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου του Υπουργείου Άμυνας της Ιρλανδίας. Πρόσφατα κατέστη μέλος στο συμβούλιο φιλανθρωπικού οργανισμού, του Ιρλανδικού Ιδρύματος Καρδιάς. Το 2020, ο Cardiff συμπλήρωσε τριετή θητεία ως Πρόεδρος του Συμβουλίου Ελέγχου του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Ο Kevin Cardiff συμπλήρωσε στα τέλη Φεβρουαρίου του 2018 εξαετή θητεία ως μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε αυτόν τον οργανισμό, ήταν υπεύθυνος για μια σειρά προϊόντων ελέγχου, μεταξύ άλλων και σε σχέση με την απόδοση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και για ελέγχους οργανωτικών θεμάτων σε διάφορους ευρωπαϊκούς φορείς.

Προηγουμένως, ο Kevin Cardiff ήταν ανώτερος υπάλληλος στο Υπουργείο Οικονομικών της Ιρλανδίας και διορίστηκε από την κυβέρνηση ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου τον Φεβρουάριο του 2010. Αν και πολλά από τα πιο πρόσφατα χρόνια στο Υπουργείο σχετίζονταν με την οικονομική κρίση στο τραπεζικό σύστημα και στη συνέχεια το ίδιο το κράτος, οι αναθέσεις του Cardiff σε διάφορες χρονικές στιγμές περιλάμβαναν την ευθύνη για τη φορολογική πολιτική, περιλαμβανομένης της διεύθυνσης του τμήματος.

Ο Kevin Cardiff σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Ουάσινγκτον, στο Seattle [των Ηνωμένων Πολιτειών] και στο University College του Δουβλίνου.

Ο Kevin Cardiff διορίστηκε στο τρέχον Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 30 Νοεμβρίου του 2022, δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας,

σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 παρ. 2 και 6 του ν. 4389/2016, στη θέση του αρχικά διορισθέντος και παραιτηθέντος μέλους του Figueras και μέχρι το τέλος της θητείας αυτού. Η θητεία του λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα

Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη

Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου

Η Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη είναι νομικός με διεθνή εμπειρία και μέλος των Δικηγορικών Συλλόγων της Νέας Υόρκης, των Παρισίων και των Αθηνών. Τα τελευταία χρόνια ειδικεύεται στην παροχή συμβουλών σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και κανονιστικής μεταρρύθμισης και εργάστηκε για τέσσερα χρόνια ως ανώτερη σύμβουλος στην εταιρεία Nestor Advisors Ltd. Εργάστηκε για είκοσι χρόνια σε διεθνείς δικηγορικές εταιρείες (Skadden Arps LLP και Allen & Overy LLP), στις ομάδες τους για τις κεφαλαιαγορές στο Παρίσι και στο Λονδίνο, ειδικευόμενη σε διεθνείς εκδόσεις χρεωστικών τίτλων και τίτλων κεφαλαίου του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, σε ιδιωτικοποιήσεις και διασυννοριακές συναλλαγές.

Στο παρελθόν, η Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη εργάστηκε στην Παγκόσμια Τράπεζα στην Ουάσινγκτον, των ΗΠΑ σε θέματα νομικής αξιολόγησης και μεταρρύθμισης των πολιτικών και των κανονιστικών ρυθμίσεων των κεφαλαιαγορών στη Λατινική Αμερική.

Είναι ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αθηνών, Πρόεδρος της Επιτροπής Υποψηφίων και Αποδοχών αυτού και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου αυτού. Επίσης, είναι Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ). Είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος της εταιρείας Autohellas A.E. και σύμβουλος στην εταιρεία Nardello & Co. Επιπλέον, είναι μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΔΕΣΜΟΥ (DESMOS) και συν-ιδρύτρια του Corporate Governance Hub, μίας μη κερδοσκοπικής οργάνωσης για την προώθηση της εταιρικής διακυβέρνησης και της πολυμορφίας σε διοικητικά συμβούλια.

Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στα νομικά (LL.M.) από το George Washington University, ενώ μιλάει πέντε γλώσσες.

Η Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη διορίστηκε στο τρέχον Εποπτικό Συμβούλιο στις 15 Οκτωβρίου 2021 δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης

του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία της λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Χαράλαμπος Μεϊδάνης

Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου

Ο Χαράλαμπος Μεϊδάνης (Αθήνα, Ελλάδα 1970) είναι έμπειρος δικηγόρος με σημαντική εμπειρία στον χώρο των νομικών υπηρεσιών και διευθύνων εταίρος της δικηγορικής εταιρείας «Μεϊδάνης, Σερεμετάκης και Συνεργάτες».

Ειδικεύεται στους τομείς του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου, του Δικαίου των Διεθνών Συναλλαγών, της Διαιτησίας, της Διαμεσολάβησης καθώς και του Δικαίου των Επιχειρήσεων, ενώ έχει δημοσιεύσει περισσότερα από πενήντα άρθρα σε νομικά περιοδικά.

Είναι διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής (CIArb και ΥΔΑΔ) ενώ έχει παράσχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στα Υπουργεία Οικονομίας και Ανάπτυξης. Ο Χαράλαμπος Μεϊδάνης είναι μέλος του συμβουλίου διαμεσολάβησης του ΕΟΔΙΔ και μέλος του Institute of World Business Law του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC).

Διαθέτει ακαδημαϊκή εμπειρία, καθώς έχει διδάξει σε ελληνικά και αλλοδαπά πανεπιστήμια όπως το ΕΚΠΑ, το Πάντειο Πανεπιστήμιο, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Πανεπιστήμιο Μπίλκεντ της Άγκυρας, καθώς και σε Ινστιτούτα, όπως το European Institute of Public Administration του Λουξεμβούργου, ενώ έχει εκπαιδεύσει σε πολλά σεμινάρια στα πεδία ειδίκευσής του. Είναι επικεφαλής της εκπαιδευτικής ομάδας διαμεσολάβησης του ΕΟΔΙΔ.

Είναι κάτοχος πτυχίου Νομικής από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, μεταπτυχιακού τίτλου (LL.M.) από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου και κάτοχος διδακτορικού διπλώματος στο Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο από το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Είναι Fellow στο Chartered Institute of Arbitrators.

Ο Χαράλαμπος Μεϊδάνης διορίστηκε στο τρέχον Εποπτικό Συμβούλιο στις 15 Οκτωβρίου 2021 δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία του λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη

Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου

Η Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη είναι Chief Operating Officer της Coca-Cola HBC A.G. (CCHBC), εταιρείας εισηγμένης στα Χρηματιστήρια του Λονδίνου και των Αθηνών, η οποία περιλαμβάνεται στον Δείκτη FTSE 100. Στο πλαίσιο των καθηκόντων της, επιβλέπει τη λειτουργία της εταιρείας σε 29 χώρες σε 3 ηπείρους και αναφέρεται στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Η Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη έχει περισσότερα από 25 έτη εμπειρίας στην The Coca-Cola Company και την CCHBC, έχοντας χτίσει την καριέρα της κατέχοντας αρχικά θέσεις ευθύνης στους τομείς εμπορικής, επιχειρησιακής και Γενικής Διεύθυνσης της εταιρείας, που την οδήγησαν στην ανάληψη καθηκόντων ως Διευθύντρια Στρατηγικής του Ομίλου, στη συνέχεια Chief Customer & Commercial Officer του Ομίλου και από το 2020 στο ρόλο του COO. Είναι μέλος της Executive Committee της CCHBC.

Έχει διατελέσει Πρόεδρος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Διαχείρισης Πελατών της The Coca-Cola Company, ενώ είναι μέλος των ακόλουθων Διοικητικών Συμβουλίων: Café del Vergnano, Coca-Cola Bottling Company Egypt S.A, Coca-Cola HBC AG, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών («ΣΕΒ»). Είναι κάτοχος πτυχίου (BSc) Business & Economics και μεταπτυχιακού (MBA) από το Πανεπιστήμιο του Κεντ.

Η Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη διορίστηκε στο τρέχον Εποπτικό Συμβούλιο στις 15 Οκτωβρίου 2021, δυνάμει σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 191 του ν. 4389/2016. Η θητεία της λήγει στις 15 Οκτωβρίου 2026.

Εταιρική Διεύθυνση: Καραγιώργη Σερβίας 4, Αθήνα.

Γεώργιος Στούμπος

Γραμματέας του Εποπτικού Συμβουλίου

Ο Γεώργιος Στούμπος είναι κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος στην Πολιτική Οικονομία από το Πανεπιστήμιο του Τορόντο, Καναδά. Διατέλεσε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Γιόρκ (1986-1998) και στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος (1998-2016). Την ίδια περίοδο δίδαξε στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος του Πανεπιστημίου Αθηνών (Studies in Southeastern Europe).

Ακολουθεί πίνακας με τις εξωτερικές επαγγελματικές δεσμεύσεις των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου κατά την 31.12.2022.

Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου	Επάγγελμα	Συμμετοχή ως εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος άλλων εταιρειών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών
Jacques, Henri, Pierre, Catherine Le Pape	Πρόεδρος της Jacques LePape Conseil (Paris)	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου της Caisse Centrale de Reassurance • Μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής εποπτείας της UNESCO • Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στο Ινστιτούτο Προηγμένων Μελετών – Παρίσι • Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στη Γαλλική Επιτροπή του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου
Kevin Cardiff	Μη εκτελεστικός διευθυντής της KBC Bank Ireland	<ul style="list-style-type: none"> • Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στο φιλανθρωπικό Ιρλανδικό Ίδρυμα Καρδιάς • Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου για το Υπουργείο Άμυνας και τις Αμυντικές Δυνάμεις της Ιρλανδίας
Πολυξένη (Ξένια) Καζόλη	Δικηγόρος, Ανώτερος Σύμβουλος στη Nardello & Co.	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Πρόεδρος της Επιτροπής Υποψηφίων και Αποδοχών αυτού και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου αυτού • Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) • Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου [και μέλος της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών] στην Autohellas • Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής στον ΔΕΣΜΟ • Συν-ιδρύτρια του Corporate Governance Hub
Χαράλαμπος Μειδάνης	Δικηγόρος, Διευθύνων εταίρος στη δικηγορική εταιρεία «Μειδάνης, Σερεμετάκης και Συνεργάτες»	<ul style="list-style-type: none"> • Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής (CIArb και Ελληνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης) • Μέλος του συμβουλίου διαμεσολάβησης του ΕΟΔΙΑ • Μέλος του Ινστιτούτου Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Δικαίου του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου
Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη	Chief Operating Officer στην Coca-Cola HBC AG στη δικηγορική εταιρεία «Μειδάνης, Σερεμετάκης και Συνεργάτες»	<ul style="list-style-type: none"> • Coca-Cola HBC AG: Διοικητικό Συμβούλιο και PDMRs Μέλος • Adelink Limited: Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου • Coca-Cola Bottling Company Egypt S.A.E.: Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου που εκπροσωπεί την Coca-Cola HBC Holdings B.V. • Casa del Caffe Vergano ("CdCV"): Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου • Coca-Cola Company (ΚΟ): Global Customer Governance Board • Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου στον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)

Το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδρίασε είκοσι μία (21) φορές κατά την περίοδο 01.01.2022- 31.12.2022 είτε με φυσική παρουσία είτε μέσω τηλεδιάσκεψης. Επιπλέον αποφάσεις λήφθηκαν με πρακτικά δια περιφοράς. Το σύνολο των πρακτικών του Εποπτικού Συμβουλίου για την παραπάνω περίοδο ανέρχεται σε σαράντα (40).

Αξιολόγηση επίδοσης του Εποπτικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Εποπτικού Συμβουλίου θα πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη και να στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή προϊστάται ο Πρόεδρος, και τα αποτελέσματά της συζητούνται από το Εποπτικό Συμβούλιο, ενώ σε συνέχεια της αξιολόγησης, ο Πρόεδρος θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Το Εποπτικό Συμβούλιο θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία προϊστάται άλλο μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τη διοίκηση της Εταιρείας και την επίτευξη των καταστατικών της σκοπών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει επί όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση της Εταιρείας, εκτός από τα θέματα εκείνα που σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ανήκουν

στην αρμοδιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο νόμο 4548/2018, καθώς και τις ακόλουθες ενδεικτικές **αρμοδιότητες**:

1. Αναλαμβάνει συμβατικές υποχρεώσεις για λογαριασμό της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης συμβάσεων για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών.
2. Διορίζει και ανακαλεί το Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου και τον Οικονομικό Διευθυντή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Εσωτερικό Κανονισμό, διορίζει τον Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης και, κατόπιν προηγούμενης προσυπογραφής του Εποπτικού Συμβουλίου, τον απαλλάσσει από τα καθήκοντα του.
3. Εγκρίνει τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για την απασχόληση του προσωπικού της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής αμοιβών, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό. Η πολιτική αμοιβών πρέπει να είναι ανταγωνιστική έτσι ώστε να προσελκύει πρόσωπα που διαθέτουν εμπειρία και ανάλογα προσόντα, καθώς και να ενθαρρύνει την παραμονή τους στην Εταιρεία.
4. Εγκρίνει, κατόπιν πρότασης του Διευθύνοντος Συμβούλου σε ετήσια βάση το επιχειρηματικό σχέδιο της Εταιρείας, το οποίο πρέπει σε κάθε περίπτωση να βασίζεται στις γενικές στρατηγικές κατευθύνσεις που περιλαμβάνονται στο Στρατηγικό Σχέδιο της Εταιρείας.
5. Αποφασίζει σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, συμπεριλαμβανομένων του διορισμού και της ανάκλησης των μελών των οργάνων διοίκησης των άμεσων και λοιπών θυγατρικών, εκτός του ΤΧΣ, μέσω της Γενικής Συνέλευσης αυτών. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενημερώνει γραπτώς το Εποπτικό Συμβούλιο: i) για τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων και λοιπών θυγατρικών, για την εξέλιξη της διαδικασίας διορισμού, για τη λίστα υποψηφίων καθώς και την τελική επιλογή μελών για κάθε μία από τις άμεσες ή λοιπές θυγατρικές, ii) για την ανάκληση, προ της λήξης της θητείας τους, του διορισμού των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων και λοιπών θυγατρικών της Εταιρείας.
6. Εγκρίνει: (αα) τυχόν απόσχιση περιουσιακών στοιχείων από μία άμεση θυγατρική της Εταιρείας (πλην του ΤΧΣ) σε οποιαδήποτε θυγατρική, (ββ) τυχόν μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από μία άμεση θυγατρική (πλην του ΤΧΣ) στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου της εν λόγω άμεσης θυγατρικής και υπό την προϋπόθεση προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο. Η παραπάνω μεταβίβαση πραγματοποιείται μόνο εφόσον έχει εκ των προτέρων εγκριθεί από τον Υπουργό Οικονομικών.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω αρμοδιότητας, το Διοικητικό Συμβούλιο εξειδικεύει την αναγκαιότητα της απόσχισης ή μεταβίβασης, τους όρους της, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και εργασιακών σχέσεων που μεταβιβάζονται.

7. Αποφασίζει την υλοποίηση επενδύσεων κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Επενδύσεων και βάσει του Εσωτερικού Κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 200 του ν. 4389/2016.
8. Εγκρίνει το σχέδιο αναδιάρθρωσης της ΕΤΑΔ και τυχόν σχέδια αναδιοργάνωσης των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας (πλην του ΤΧΣ και των συμμετοχών του στο μετοχικό κεφάλαιο άλλων εταιριών).
9. Λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση συμμόρφωσης με τις αρχές εταιρικής διακυβέρνησης, διαφάνειας και εποπτείας, σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ.
10. Υποβάλλει στο Εποπτικό Συμβούλιο τριμηνιαίες εκθέσεις για την τήρηση των κανόνων της εταιρικής διακυβέρνησης του παρόντος νόμου και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας, όπως ειδικότερα αναλύονται στον Εσωτερικό Κανονισμό.
11. Υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.
12. Καταρτίζει και υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου ετήσια έκθεση αναφορικά με τα πεπραγμένα της Εταιρείας. Η εν λόγω έκθεση υποβάλλεται ταυτόχρονα στη Βουλή και συζητείται ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής αυτής σύμφωνα με το άρθρο 202 του ν. 4389/2016.
13. Προτείνει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.
14. Προτείνει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας.
15. Προτείνει στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας.
16. Συντάσσει τροποποιήσεις του Εσωτερικού Κανονισμού, τις οποίες με την προϋπόθεση προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο, υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου.
17. Υποβάλλει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου το Στρατηγικό Σχέδιο της Εταιρείας.
18. Ασκεί όλες τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που προβλέπονται στο νόμο 4389/2016 και την εφαρμοστέα νομοθεσία.
19. Αποφασίζει τη σύσταση ενός ή περισσότερων ελεγκτικών ή συμβουλευτικών οργάνων της Εταιρείας (όπως Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία θα πρέπει να αποτελείται από μη εκτελεστικά

μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και Επιτροπή Επενδύσεων), καθορίζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις του διορισμού των μελών τους και θέτοντας τις αρμοδιότητες των ως άνω οργάνων.

20. Επιβλέπει την εφαρμογή του ετήσιου επιχειρηματικού σχεδίου της Εταιρείας.

21. Επιβλέπει τη συμμόρφωση με τους κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης που τίθενται στο νόμο 4389/2016 και τον Εσωτερικό Κανονισμό.

22. Αξιολογεί την απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Διοικητικού Συμβουλίου και προτείνει στο Εποπτικό Συμβούλιο την ανάκληση αυτού.

Ως προς τον **τρόπο λειτουργίας** του Διοικητικού Συμβουλίου ο νόμος 4389/2016 ορίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τουλάχιστον τρία (3) μέλη. Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει μία ψήφο. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Αν απουσιάζουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω θανάτου, παραίτησης ή λόγω απώλειας της ιδιότητάς τους για άλλο λόγο τα απομένοντα μέλη αυτού δύνανται να εκτελούν προσωρινά τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει η απαρτία της παρούσας παραγράφου. Η κενή θέση πρέπει να αναπληρώνεται εντός εξήντα (60) ημερών με το διορισμό νέου μέλους και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο νόμο 4389/2016 και μέχρι τη λήξη της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται.

Ένας (1) εκπρόσωπος που ορίζεται από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας παρευρίσκεται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ως **παρατηρητής** χωρίς δικαίωμα ψήφου. Ο ως άνω εκπρόσωπος ενημερώνεται πλήρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε πληροφορία επί των θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία της Εταιρείας. Η εν λόγω ενημέρωση παρέχεται σε αυτόν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η θητεία του εν λόγω εκπροσώπου είναι τέσσερα (4) συναπτά έτη και μπορεί να ανανεώνεται για μία (1) ακόμα φορά· σε περίπτωση δε κωλύματος του εν λόγω εκπροσώπου, στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας μπορεί να παρευρίσκεται ως παρατηρητής χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο αναπληρωτής του, ο οποίος ορίζεται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτόν από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Με την από 30.06.2021 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ως παρατηρητής έχει ορισθεί ο κ. Ανδρέα Τρόκκος, ενώ ως αναπληρωτής παρατηρητής έχει ορισθεί ο κ. Christopher Collie.

Με την από 17.05.2023 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ως παρατηρητής ορίστηκε ο κ. Christopher Collie στη θέση του κ. Τρόκκου που συνταξιοδοτήθηκε, ενώ ως αναπληρωτής παρατηρητής ορίστηκε ο κ. Γεώργιος Παντούλης.

Σε περίπτωση που ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, έχει προσκληθεί να συμμετάσχει σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, η απουσία του δεν επηρεάζει τη νόμιμη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε συνεδρίαση όσο συχνά απαιτούν οι εργασίες της Εταιρείας και σε κάθε περίπτωση μία (1) φορά κάθε ημερολογιακό μήνα. Οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου συγκαλούνται από τον Πρόεδρο ή τον τυχόν αναπληρωτή του με ανακοίνωση του χρόνου, του τόπου και της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίασης η οποία κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), υπηρεσίας ταχυμεταφοράς (courier) ή τηλεομοιοτυπίας (fax), τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία για την οποία έχει οριστεί η συνεδρίαση. Ο Πρόεδρος ή, σε περίπτωση απουσίας του, ο τυχόν αναπληρωτής προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται επίσης να συγκαλείται από δύο (2) μέλη του σύμφωνα με το άρθρο 91 παρ. 3 του ν. 4548/2018. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.

Μετά από πρόσκληση του Προέδρου ή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν ζητήσει τη σύγκλησή του, οποιοδήποτε στέλεχος της Εταιρείας, καθώς επίσης και ειδικοί και εξωτερικοί σύμβουλοι μπορούν να συμμετέχουν στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συκληθεί, να συζητήσει και να λάβει αποφάσεις, μέσω γραπτής διαδικασίας ή ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, όπως ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας.

Στις συνεδριάσεις που λαμβάνουν χώρα με τη φυσική παρουσία των συνευρισκομένων, τα πρακτικά των συνεδριάσεων υπογράφονται από όλα τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που ήταν παρόντα. Αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρακτικών των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου εκδίδονται από τον Πρόεδρο, τον τυχόν αναπληρωτή του και κάθε άλλο μέλος του

Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλο πρόσωπο που μπορεί να έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο. Δυνάμει της από 12.04.2017 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρακτικών εκδίδονται και από τη Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποτελείται από πέντε (5) έως εννέα (9) Μέλη τα οποία εκλέγονται για τετραετή θητεία, όπως ορίζεται στο Καταστατικό της με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου και υπό τις προϋποθέσεις που θέτει ο Εσωτερικός Κανονισμός.

Στις αρχές του έτους 2022, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ήταν η εξής:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Θητεία
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2020 – 01.03.2024
Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	14.01.2019 – 14.01.2023
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Ηρώ Αθανασίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	08.04.2018 – 08.04.2022
Ιωάννα Καμπούρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Μαρίνα Νιφόρου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025

Στις 13 Φεβρουαρίου 2022, το μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, κα Μαρίνα Νιφόρου, υπέβαλε την παραίτησή της από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, με έναρξη ισχύος από τις 28 Φεβρουαρίου 2022.

Δυνάμει της απόφασής του της 25ης Φεβρουαρίου 2022, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέλεξε τον κ. Ιορδάνη Αϊβάζη ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στη θέση του κ. Βερέμη που είχε παραιτηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία μέχρι την 15.02.2025, σύμφωνα και με τις σχετικές προβλέψεις των άρθρων 191 και 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9, 10 και 13 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Επιπλέον, δυνάμει της απόφασής του της 28ης Μαρτίου 2022, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέλεξε τον κ. Δημήτριο Μακαβό ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στη θέση της ως άνω παραιτηθείσας από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας κας Νιφόρου, με θητεία μέχρι την 15.02.2025, σύμφωνα και με τις σχετικές προβλέψεις των άρθρων 191 και 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9, 10 και 13 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Επιπρόσθετα, στις 08 Απριλίου 2022, έληξε η θητεία του μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, κας Ηρούς Αθανασίου.

Επίσης, το μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, κα Ιωάννα Καμπούρη, υπέβαλε την παραίτησή της από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, με έναρξη ισχύος από τις 30 Ιουνίου 2022. Δυνάμει της απόφασής του της 22ης Ιουλίου 2022, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέλεξε την κα Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου με θητεία από την 01.08.2022 έως την 01.08.2026 στη θέση της κας Αθανασίου της οποίας η θητεία είχε λήξει, σύμφωνα και με τις σχετικές προβλέψεις των άρθρων 191 και 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9, 10 και 13 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στις 31.12.2022 είχε ως εξής:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Θητεία
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2020 – 01.03.2024
Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	14.01.2019 – 14.01.2023
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Ιορδάνης Αϊβάζης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2022 – 15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.04.2022 – 15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2022 – 01.08.2026

Δυνάμει της απόφασής του της 09ης Δεκεμβρίου 2022, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε να ανανεώσει τη θητεία του κ. Λορεντζιάδη για τέσσερα (4) έτη, δηλαδή από την 14.01.2023 μέχρι την 13.01.2027, σύμφωνα με το άρθρο 192 του ν. 4389/2016 και τα Άρθρα 9 παρ. 2 και 10 παρ. 1 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Δυνάμει της ως άνω απόφασής του της 09ης Δεκεμβρίου 2022, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέλεξε την κα Αλεξάνδρα Κονίδα ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στη θέση του ως άνω παραιτηθέντος μέλους κας Καμπούρη, με θητεία έως την 15.02.2025, σύμφωνα και με τις σχετικές προβλέψεις των άρθρων 191 και 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9, 10 και 13 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Τέλος, με την από απόφασή του της 31ης Ιανουαρίου 2023, το Εποπτικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξέλεξε την κα Έλενα Παπαδοπούλου ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στη θέση του ως άνω παραιτηθέντος μέλους κ. Αϊβάζη με θητεία μέχρι την 15.02.2025, σύμφωνα και με τις σχετικές προβλέψεις των άρθρων 191 και 192 του ν. 4389/2016 και των άρθρων 9, 10 και 13 του Καταστατικού της Εταιρείας.

Συνεπώς, η τρέχουσα σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου έχει ως εξής:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Θητεία
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης	Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.03.2020 – 01.03.2024
Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021- 15.02.2025
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021- 15.02.2025
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	14.01.2013 – 13.01.2027
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2021 – 15.02.2025
Δημήτριος Μακαβός	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.04.2022- 15.02.2025
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Μη Εκτελεστικό Μέλος	01.08.2022 – 01.08.2026
Αλεξάνδρα Κονίδα	Μη Εκτελεστικό Μέλος	24.01.2023 – 15.02.2025
Έλενα Παπαδοπούλου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	09.02.2023 – 15.02.2025





Σύντομα βιογραφικά στοιχεία των μελών που συμμετείχαν στο Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου στις 31.12.2022

Κωνσταντίνος Δερδεμζής, Πρόεδρος ΔΣ, Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ

Διαθέτει σημαντική εμπειρία άνω των 20 ετών σε αναδυόμενες αγορές, σύνθετα διεθνή περιβάλλοντα και στην ηγεσία αλλαγών. Η πιο πρόσφατη θέση του ήταν αυτή του Μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου και του Εκτελεστικού Διευθυντή Νοτιοανατολικής Ευρώπης για τον Όμιλο TITAN Cement. Περαιτέρω, έχει διατελέσει μη εκτελεστικό μέλος των διοικητικών συμβουλίων διαφόρων θυγατρικών του Ομίλου TITAN Cement στην Ευρώπη και στον τραπεζικό τομέα στο εξωτερικό. Οι τομείς εξειδίκευσής του είναι: διαχείριση χαρτοφυλακίου και λειτουργιών, εταιρικός μετασχηματισμός, εταιρική διακυβέρνηση. Είναι Χημικός Μηχανικός πτυχιούχος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών από το Pennsylvania State University. Επίσης, διαθέτει τίτλο MBA από το ALBA Graduate Business School και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση από το Harvard University, ενώ έχει ολοκληρώσει το International Directors Program (IDP and Board Accreditation) του INSEAD.

Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης, Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Σπούδασε στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ, κατέχοντας ένα πτυχίο ηλεκτρολόγου-ηλεκτρονικού μηχανικού (Manchester Metropolitan University) και δύο μεταπτυχιακά, το ένα στις τηλεπικοινωνίες (University College London) και το άλλο στις διεθνείς επιχειρηματικές σχέσεις και τις διεθνείς διαπραγματεύσεις (The Fletcher School, Tufts University). Έχει εγχώρια και διεθνή εμπειρία σε κορυφαίες διοικητικές θέσεις τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Διετέλεσε Πρόεδρος της Enterprise Greece και Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων & Εξωστρέφειας του Υπουργείου Εξωτερικών, όπου ασχολήθηκε με πλήθος στρατηγικών επενδύσεων στην Ελλάδα και ηγήθηκε της ανάπτυξης της Εθνικής Στρατηγικής Εξωστρέφειας. Στο παρελθόν, υπήρξε Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος στην HVA International στο Άμστερνταμ, Διευθύνων Σύμβουλος της Iskra Zaščite (Raycar Group) στην Λιουμπλιάνα, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΟΑΣΑ και Συντονιστής της Εθνικής Στρατηγικής Εξαγωγών στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στέφανος Γιουρέλης, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Γεννήθηκε το 1964. Σπούδασε στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στη Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων - Μεταλλουργών. Εργάστηκε για παραπάνω από 25 χρόνια στην Πληροφορική κυρίως σε θέσεις διεθνών πωλήσεων και διοίκησης. Εργάστηκε για 19 χρόνια στην Hewlett Packard για την Ελλάδα, τη Μέση Ανατολή, τη Μεσόγειο και την Αφρική με έδρα αρχικά την Αθήνα και μετά το Ντουμπάι, εκ των οποίων 4 χρόνια ως Γενικός Διευθυντής Ελλάδος και 8 χρόνια ως Διευθύνων Σύμβουλος στην Ελλάδα, Αφρική και στη συνέχεια GRAF (Ελλάδα και Αφρική).

Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Γεννήθηκε το 1946. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι διαπιστευμένος ορκωτός λογιστής ελεγκτής με μακρά επαγγελματική σταδιοδρομία ως σύμβουλος επιχειρήσεων με εξειδίκευση σε θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης και Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου. Διετέλεσε Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Arthur Andersen Ελλάδος και υψηλόβαθμο στέλεχος στην ΕΥ. Έχει επίσης διατελέσει ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στην Εθνική Τράπεζα, πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου στην Eurobank και στην Εμπορική Τράπεζα, και ανεξάρτητο μέλος της Επιτροπής Ελέγχου στον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών. Είναι επίσης Σύμβουλος Διοίκησης στην Τράπεζα Πειραιώς σε θέματα διακυβέρνησης και ελέγχου.

Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ

Διαθέτει διεθνή εμπειρία και εξειδίκευση στους τομείς των τραπεζών, εταιρικών μετασχηματισμών, διαχείρισης επενδυτικού χαρτοφυλακίου και διαχείρισης κινδύνων. Διετέλεσε Ανώτερος Γενικός Διευθυντής και Επικεφαλής Διαχείρισης Κινδύνων Ομίλου (Chief Risk Officer) στην Τράπεζα Πειραιώς μέχρι το 2020. Πριν από αυτό, διετέλεσε Managing Director στο τμήμα Fixed Income Currencies and Commodities Trading στην Goldman Sachs. Έχει συμμετάσχει σε διοικητικά συμβούλια ως Πρόεδρος ή μέλος, σε τομείς Insurtech, Factoring, Services και Μεταποίησης. Εργάστηκε στην Market Access Inc., την επιχείρηση fintech που επιτυχώς εισήχθη στο NASDAQ, και πριν από αυτό εργαζόταν στην Deutsche Bank και PriceWaterhouseCoopers. Είναι κάτοχος MBA with Honors από το Wharton School του Πανεπιστημίου της Pennsylvania, και πτυχίου Mechanical and Aerospace Engineering από το Πανεπιστήμιο Cornell.

Ιορδάνης Αιβάζης, Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Γεννήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 1950 στο Κάιρο. Είναι πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), με πτυχίο στις Οικονομικές Επιστήμες (Τμήμα Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Lancaster (Αγγλία) στα οικονομικά (Postgraduate Diploma in Economics) και σε Marketing και Finance (M.A.). Εργάστηκε σε διευθυντικές θέσεις σε ελληνικές και ξένες τράπεζες στην Ελλάδα, ενώ διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (CFO) και Εκτελεστικός Γενικός Διευθυντής (Chief Operating Officer) του ΟΤΕ Α.Ε. Μετά την εξαγορά του ΟΤΕ από την Deutsche Telekom (DT) διετέλεσε και μέλος (Εκτελεστικό) του διοικητικού Συμβουλίου του ΟΤΕ και του European Management Board της DT. Διετέλεσε, επίσης μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Σήμερα είναι Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος στα ΔΣ των εταιρειών ΕΛΠΕ Α.Ε. και Frigoglass Α.Ε. Στα ΕΛΠΕ είναι και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της εταιρείας, ενώ και στις δύο εταιρείες είναι Πρόεδρος του Nomination και Remuneration Committee. Είναι, επίσης, Πρόεδρος της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων (ΕΠΕΙΔΕΚΚΑ) της Τραπεζής Ελλάδος. Μιλά Αγγλικά και Γαλλικά.

Δημήτριος Μακαβός, Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Έχει διατελέσει ανώτερο διοικητικό στέλεχος σε πολυεθνικές εταιρείες σε Ευρώπη, Ασία και Αμερική. Είναι περιφερειακός διευθυντής της "Chirita" για την αγορά της Ρωσίας και των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Προηγουμένως, είχε διατελέσει σε διάφορες θέσεις στην Coca-Cola Τρία Έψιλον στην Ελλάδα και τη Ρωσία, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Διευθυντή Ολυμπιακών Αγώνων Σότσι 2014. Πριν από αυτό ήταν Περιφερειακός Διευθυντής της «Singer Sewing Machines Co» για την Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη και επίσης Περιφερειακός Διευθυντής της «Cussons

Imperial Leather Toiletries LTD» για τη Σιγκαπούρη, το Χονγκ Κονγκ και τη Νότια Κίνα. Είναι κάτοχος πτυχίου Δημόσιας Διοίκησης και Πολιτικών Επιστημών από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (Master) στη διοίκηση επιχειρήσεων από το Wagner College στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ και ανάλογο τίτλο σε Διεθνές Μάρκετινγκ από το Pace University Νέας Υόρκης. Ομιλεί Αγγλικά, Γαλλικά, Ρωσικά.

Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Διαθέτει μακρά εμπειρία τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο τομέα όπως επίσης και στις διεθνείς διαπραγματεύσεις. Είναι ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό μέλος των εισηγμένων εταιρειών Intracom Holdings και Intralot (και στις δύο εταιρείες είναι μέλος της Επιτροπής Ελέγχου και Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων). Επίσης, είναι σύμβουλος στο ΔΣ της αγγλικής εταιρείας Domius Capital Advisors LLP και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Ταμείου Οικονομολόγων. Διατέλεσε Υποδιοικήτρια - Εκτελεστική Αντιπρόεδρος του ΔΣ της Αγροτικής Τράπεζας και Σύμβουλος Διοίκησης στην Εμπορική Τράπεζα. Έχει συμμετάσχει ως μέλος σε διοικητικά συμβούλια επιχειρήσεων και οργανισμών (Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών, Όμιλος Σελόντα, Περσέας, Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, κ.α.). Στο δημόσιο τομέα, έχει διατελέσει Ειδική Συνεργάτης στο Οικονομικό Γραφείο του Πρωθυπουργού (1983 - 1989 και 1994 - 1999) και έχει συμμετάσχει σε διυπουργικές επιτροπές για θέματα οικονομικής πολιτικής και δημόσιων πολιτικών. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) με μεταπτυχιακό τίτλο στις εργασιακές σχέσεις και τη διοίκηση προσωπικού από το London School of Economics.

Ακολουθεί πίνακας με τις εξωτερικές επαγγελματικές δεσμεύσεις των Μελών που συμμετείχαν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 31.12.2022.

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Επάγγελμα	Συμμετοχή ως εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος άλλων εταιρειών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών	Ημερομηνίες
Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό μέλος ΔΣ ΕΕΣΥΠ	Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) ΔΕΗ - Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου (HCAP Nominee Director)	Απρίλιος 2021 - σήμερα Ιούνιος 2022 - σήμερα

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Επάγγελμα	Συμμετοχή ως εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος άλλων εταιρειών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών	Ημερομηνίες
Στέφανος Γιουρέλης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος – Εκτελεστικό μέλος ΔΣ ΕΕΣΥΠ	Sun Waves IKE: Εταίρος ΤΑΙΠΕΔ – Μη εκτελεστικό Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου (HCAP Nominee Director)	Δεκέμβριος 2019 – σήμερα Ιούνιος 2021 – σήμερα
Σπυρίδων Λορεντζιάδης	Σύμβουλος	Τράπεζα Πειραιώς – Ανώτερος Σύμβουλος Διευθύνοντας Συμβούλου για θέματα σχετικά με τη βελτίωση Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Επιχειρησιακού Κινδύνου	Ιούλιος 2017- σήμερα
Ευθύμιος Κυριακόπουλος	Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Πλαστόνα ΑΒΕΕ – Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου TBC Bank – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Οκτώβριος 2016 – σήμερα Μάιος 2021 – σήμερα
Ιορδάνης Αϊβάζης	Μη εκτελεστικό μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Πρόεδρος Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου/ Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου και Πρόεδρος της Nomination and Remuneration Committee της ΕΛΠΕ Α.Ε. Πρόεδρος της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων (ΕΠΕΙΔΕΚΚΑ) της Τράπεζας της Ελλάδος Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό) της FrigoGlass Α.Ε.	Οκτώβριος 2019 – σήμερα Αύγουστος 2018 – σήμερα Νοέμβριος 2017 – σήμερα
Δημήτριος Μακαβός	Σύμβουλος	Chirita LLC – Περιφερειακός Διευθυντής για την αγορά της Ρωσίας και των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης Ένωση Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων (Association of European Businesses – AEB) - Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής CNR	Σεπτέμβριος 2017 – σήμερα

Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	Επάγγελμα	Συμμετοχή ως εκτελεστικό ή μη εκτελεστικό μέλος άλλων εταιρειών ή μη κερδοσκοπικών οργανισμών	Ημερομηνίες
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη	Ανεξάρτητο, μη εκτελεστικό Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	1) Intracom Holdings Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων	Ιούλιος 2021 – σήμερα
		2) Intralot S.A. Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων	Ιούλιος 2021 – σήμερα
		3) Domius Capital Advisors LLP Ανώτερος Σύμβουλος (Senior Advisor) στο Διοικητικό Συμβούλιο	Ιούλιος 2014 – σήμερα
		4) Νέα Γεωργία – Νέα Γενιά (New Agriculture – New Generation) (Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία) Founder (Εταίρος) Μέλος της Γενικής Συνέλευσης (Συνέλευσης των Εταίρων)	Οκτώβριος 2020 – σήμερα
		5) Επαγγελματικό Ταμείο Οικονομολόγων (Professional Fund) Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής	

Γραμματέας Διοικητικού Συμβουλίου (Εταιρική Γραμματέας)

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης προβλέπει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να υποστηρίζεται από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο Γραμματέα Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος θα παρίσταται στις συνεδριάσεις τους. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες του εν λόγω Γραμματέα, ανώτατο υπάλληλο ή νομικό σύμβουλο, ο ρόλος του οποίου είναι να παρέχει πρακτική υποστήριξη στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συλλογικά και ατομικά, με γνώμονα τη συμμόρφωση του διοικητικού συμβουλίου σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες και τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς. Οι αρμοδιότητες του Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν τη διασφάλιση καλής ροής πληροφοριών ανάμεσα στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του, καθώς και μεταξύ του Εποπτικού και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Δυνάμει της από 11.05.2017 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ορίστηκε ως Γραμματέας

του Διοικητικού Συμβουλίου η δικηγόρος Χριστίνα Κολιάτση (ΑΜ ΔΣΠ 2989). Η Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής Αθηνών και κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών (LLM) από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (King's College) και του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών (Msc) Strategic Management του Οικονομικού Τμήματος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει εικοσαετή επαγγελματική εμπειρία, διετέλεσε εταίρος δικηγορικής εταιρείας με διεθνή παρουσία, Senior Manager σε μία από τις Big4 ελεγκτικές εταιρείες για θέματα εταιρικού δικαίου, εταιρικών μετασχηματισμών. Έχει εξειδίκευση στο δίκαιο ενέργειας και στο εταιρικό δίκαιο. Έχει δημοσιεύσει άρθρα και μελέτες σε ελληνικά περιοδικά και ξένες εκδόσεις νομικών βιβλίων.

Αρμοδιότητες Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το νόμο 4389/2016, ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι διαφορετικά πρόσωπα και διορίζονται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου. Πέραν του Διευθύνοντος Συμβούλου

το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να διορίσει άλλο ένα εκτελεστικό μέλος. Όλα τα υπόλοιπα μέλη είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Ο **Πρόεδρος** προΐσταται του Διοικητικού Συμβουλίου. Έχει τις αρμοδιότητες του καθορισμού της ημερήσιας διάταξης, της διασφάλισης της καλής οργάνωσης των εργασιών του διοικητικού συμβουλίου, αλλά και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των συνεδριάσεών του. Ευθύνη επίσης του Προέδρου αποτελεί η διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με το Εποπτικό Συμβούλιο και το μέτοχο, με γνώμονα τη δίκαιη μεταχείριση των συμφερόντων του μετόχου και του κοινού. Σε περίπτωση κωλύματος του Προέδρου, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύνανται να εκλέξουν εκ των μη εκτελεστικών Μελών, το Μέλος που θα αναλάβει χρέη Προέδρου για τη συγκεκριμένη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας ο **Διευθύνων Σύμβουλος** έχει τις αρμοδιότητες, που προβλέπονται στο άρθρο 11 του Καταστατικού της Εταιρείας, όπως αναλύονται παρακάτω, καθώς και τυχόν άλλες που του ανατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

1. Εκπροσωπεί την Εταιρεία δικαστικά και εξωδικαστικά, περιλαμβανομένης της εκπροσώπησης αυτού στις Γενικές Συνελεύσεις των θυγατρικών της ψηφίζοντας κατά τον τρόπο που τον έχει εξουσιοδοτήσει το Διοικητικό Συμβούλιο.
2. Προΐσταται όλων των υπηρεσιών της Εταιρείας, διευθύνει τις δραστηριότητές της και λαμβάνει όλες τις απαραίτητες αποφάσεις εντός των ορίων του καταστατικού και των διατάξεων που δέχονται τη λειτουργία της Εταιρείας προκειμένου να διαχειρίζεται τα καθημερινά ζητήματα.
3. Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις και συστάσεις που είναι απαραίτητες για την πραγματοποίηση των σκοπών της Εταιρείας και για τη δημιουργία σχεδίου δράσης.
4. Προετοιμάζει και υπογράφει συμβάσεις μέχρι του ποσού που καθορίζει με απόφασή του το Διοικητικό Συμβούλιο.
5. Εκτελεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
6. Λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ενθάρρυνση και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προσωπικού, υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση τη σύνταξη οργανογραμμάτων και προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης που κατά την κρίση του είναι απαραίτητα.
7. Εκτελεί όλες τις πράξεις που σχετίζονται με τη συνήθη διοίκηση της Εταιρείας.
8. Προσλαμβάνει το προσωπικό της Εταιρείας εκτός από το διορισμό των ανώτερων στελεχών της Εταιρείας τα οποία διορίζονται με σχετική απόφαση

του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 192 του ν. 4389/2016.

9. Αξιολογεί και προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου των άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας, εκτός του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010, καθώς και των λοιπών θυγατρικών στις οποίες ασκεί τα απαραίτητα δικαιώματα ψήφου.

10. Συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο σε ετήσια βάση το επιχειρηματικό σχέδιο της Εταιρείας και φροντίζει και συντονίζει για την εφαρμογή του.

11. Συντάσσει και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση και υποβολή στο Εποπτικό Συμβούλιο τριμηνιαίες εκθέσεις επί των πεπραγμένων της Εταιρείας και τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 195 του ν. 4389/2016.

12. Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση το σχέδιο αναδιάρθρωσης της «Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου ΑΕ» του ν. 2636/1998 και κάθε τυχόν σχέδιο αναδιοργάνωσης των υπολοίπων άμεσων θυγατρικών, με την εξαίρεση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010.

13. Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου αυτό με τη σειρά του να προτείνει στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

14. Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου αυτό με τη σειρά του να προτείνει στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο την τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρείας.

15. Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου αυτό με τη σειρά του να προτείνει στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας κατόπιν προσυπογραφής από το Εποπτικό Συμβούλιο τη σύσταση νέων άμεσων θυγατρικών της Εταιρείας. Οι εξουσίες διαχείρισης και εκπροσώπησης της Εταιρείας που έχουν χορηγηθεί στα εκτελεστικά μέλη του τρέχοντος Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας βασίζονται στην από 16.02.2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία σύμφωνα με τις από 06.12.2021, 01.03.2022, 04.03.2022, 09.04.2022, 16.04.2022, 01.07.2022, 05.08.2022, 16.01.2023, 24.01.2023, 01.02.2023 και 10.02.2023 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για την ανασυγκρότησή του σε σώμα εξακολουθεί να ισχύει συναφώς.

Συνεδριάσεις Διοικητικού Συμβουλίου

Το σύνολο των Πρακτικών των Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την περίοδο 01.01.2022–31.12.2022 ήταν πενήντα δύο (52), εκ των οποίων τριάντα πέντε (35) Πρακτικά καταρτίστηκαν δια περιφοράς βάσει των διατάξεων του άρθρου 94 του ν. 4548/2018. Σε όλες τις συνεδριάσεις του

Διοικητικού Συμβουλίου έχουν λάβει μέρος όλα τα Μέλη με τις ακόλουθες επιφυλάξεις: (α) προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, ο κ. Λορεντζιάδης απέχει από τη λήψη απόφασης επί συγκεκριμένου θέματος στο πλαίσιο του από 29.03.2022 πρακτικού δια περιφοράς του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και του από 07.10.2022 πρακτικού δια περιφοράς του Διοικητικού Συμβουλίου, (β) προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (κύριοι Δημητριάδης και Γιουρέλης) απέχουν από τη λήψη απόφασης επί συγκεκριμένου θέματος ημερήσιας διάταξης στο πλαίσιο της από 25.05.2022 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, (γ) προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, η κα. Καμπούρη απέχει από τη λήψη απόφασης επί συγκεκριμένου ζητήματος σε θέμα ημερήσιας διάταξης (ως προς ορισμένη υποψηφιότητα) στο πλαίσιο του από 06.06.2022 πρακτικού δια περιφοράς, (δ) ο κος Γιουρέλης εξουσιοδότησε τον κο Δημητριάδη να τον αντιπροσωπεύσει στην από 20.07.2022 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και σε μέρος της από 15.12.2022 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου, (ε) ο κος Δημητριάδης εξουσιοδότησε τον κο Γιουρέλη να τον αντιπροσωπεύσει στην από 19.10.2022 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, (στ) ο κος Αϊβάζης εξουσιοδότησε την κα Λάζαρη να τον αντιπροσωπεύσει στην από 19.10.2022 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, (ζ) ο κος Λορεντζιάδης εξουσιοδότησε τον κο Κυριακόπουλο να τον αντιπροσωπεύσει στην από 27.10.2022 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα θέματα που έχουν απασχολήσει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την περίοδο 01.01.2022–31.12.2022 αναφέρονται σε οργανωτικά θέματα, στην εφαρμογή των υποχρεώσεων και δράσεων που προβλέπει ο ν. 4389/2016 για την Εταιρεία και σε ενέργειες στις οποίες έχει προβεί η Εταιρεία σε σχέση με τις άμεσες και τις λοιπές θυγατρικές της, όπως ενδεικτικά:

- Έγκριση Προϋπολογισμού για το έτος 2022 [περιλαμβανόμενου και προσωρινού Προϋπολογισμού και αναθεώρησης Προϋπολογισμού για το έτος 2022 μετά τη λήξη της περιόδου του προσωρινού Προϋπολογισμού]
- Συζήτηση και έγκριση προϋπολογισμού για το έτος 2023
- Απολογισμός σχετικά με τους στόχους (KPIs) για το 2021
- Στόχοι (KPIs) για το έτος 2022
- Ανασυγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε συνέχεια γεγονότων μεταβολής της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου [(άλλως παραίτησης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, λήξης θητείας μελών Διοικητικού Συμβουλίου, εκλογής νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό

Συμβούλιο)] – Εκπροσώπηση

- Ανασυγκρότηση Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου
- Διαδικαστικά θέματα λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου [διαδικασία αυτό-αξιολόγησης, συζήτηση σχετικά με τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, κ.λπ.]
- Σύνταξη και έγκριση τριμηνιαίων εκθέσεων για την τήρηση κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης του ν. 4389/2016 και του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας και τριμηνιαίων εκθέσεων επί των πεπραγμένων και των οικονομικών καταστάσεων για το τελευταίο τρίμηνο του 2021 και τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2022 (αρ. 192 παρ. 2 (ι) και 195 του ν. 4389/2016)
- Έγκριση των εξαμηνιαίων ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων για την περίοδο 01.01.2021 – 30.06.2021 και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου
- Έγκριση των ετήσιων ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων για την έκτη εταιρική χρήση 01.01.2021 – 31.12.2021 και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς υποβολή μαζί με την έκθεση ορκωτών ελεγκτών προς την Τακτική Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας [και επικύρωση της σχετικής απόφασης]
- Έγκριση ετήσιου Πλάνου Ελέγχων για το έτος 2023 κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου
- Έγκριση επικαιροποίησης/αναθεώρησης Κανονισμού Λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου
- Έγκριση εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου για την εκλογή ορκωτών ελεγκτών για την Εταιρεία για τις χρήσεις 2022 και 2023 και υποβολή εισήγησης στο Εποπτικό Συμβούλιο και στη Γενική Συνέλευση για λήψη απόφασης από την τακτική Γενική συνέλευση για τη χρήση 2022
- Σύγκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης για τη χρήση 2021
- Συμμετοχή και άσκηση δικαιωμάτων ψήφου σε γενικές συνελεύσεις θυγατρικών/εταιρειών χαρτοφυλακίου της Εταιρείας ως προς τα θέματα της ημερήσιας διάταξης (αρ. 192 παρ. 2 περ. ε του ν. 4389/2016)
- Θέματα στο πλαίσιο παρεχόμενης ενημέρωσης από τον Πρόεδρο, τα Εκτελεστικά Μέλη και τους Προέδρους των Επιτροπών Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας
- Παρακολούθηση απόδοσης θυγατρικών – Συναντήσεις με τους εκπροσώπους των διοικητικών συμβουλίων των θυγατρικών
- Μηχανισμός Συντονισμού και έγκριση [επικαιροποιημένων] Δηλώσεων Δεσμεύσεων
- Θέματα διαχείρισης κρίσεων
- Θέματα κυβερνοασφάλειας
- Έγκριση Πολιτικής για διορισμό στελεχών της Εταιρείας ως μελών ΔΣ θυγατρικών
- Έγκριση Πολιτικής για τον διορισμό HCAP Representatives σε εισηγμένες εταιρείες όπου η

Εταιρεία είναι μέτοχος μειοψηφίας

- Έγκριση εισήγησης για τροποποίηση κεφαλαίου του Εσωτερικού Κανονισμού ως προς την Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων της Εταιρείας
- Έγκριση Πολιτικής και Διαδικασίας διαχείρισης αναφορών Whistleblowing της Εταιρείας και των θυγατρικών της
- Έγκριση Πολιτικής Επικοινωνίας της Εταιρείας
- Στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης (ESG) και έγκριση ESG Πολιτικής που συντάχθηκε με την τεχνική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)
- Ετήσια έκθεση για αναθέσεις συμβάσεων που έγιναν από την Εταιρεία το 2021 σύμφωνα με το άρθρο 1.1. του Κανονισμού Διαδικασιών Ανάθεσης Συμβάσεων της Εταιρείας
- Ετήσια έκθεση πεπραγμένων Επιτροπής Επενδύσεων και Επιτροπής Κινδύνων
- Τεχνικό Προσάρτημα της Επενδυτικής Πολιτικής
- Διαγωνιστική διαδικασία για υπηρεσίες asset management
- Παρουσίαση σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων (Risk Management Framework)
- Έγκριση συμμετοχής της Εταιρείας στο EMENA Sovereign Wealth Funds Foundation
- Διαγωνιστικές διαδικασίες για το αεροδρόμιο Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος»
- Διαγωνιστική διαδικασία για ανάθεση παροχής υπηρεσιών για τον σχεδιασμό ολιστικής στρατηγικής για τη Δημόσια Ακίνητη Περιουσία/ έργο παροχής υπηρεσιών αποτίμησης ακινήτων
- Οργανωτικό μοντέλο της Εταιρείας
- Mid-term meeting του OPSWF στην Αθήνα
- Έγκριση τιμολογιακής πολιτικής ΑΕΔΙΚ
- Ζητήματα χρηματοδότησης θυγατρικής [ΑΕΔΙΚ]
- Παρακολούθηση προόδου μετασχηματισμού ΕΛΤΑ
- Διαγωνιστική διαδικασία για παροχή ελεγκτικών υπηρεσιών για τις οικονομικές χρήσεις 2022 και 2023
- Διαγωνιστική διαδικασία για κατάρτιση σύμβασης-πλασίου για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την πλήρωση θέσεων μελών διοικητικών συμβουλίων εταιρειών του χαρτοφυλακίου της ΕΕΣΥΠ
- Θέματα σχετικά με την οργάνωση μοντέλου προμηθειών και την ανάλυση δαπανών προμηθειών και λειτουργίας [των εταιρειών χαρτοφυλακίου της Εταιρείας] (Group Procurement)
- Διερεύνηση δυνατοτήτων [βέλτιστης] αξιοποίησης συμμετοχών/περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας [όπως Ελληνικές Αλυκές, 22 περιφερειακά αεροδρόμια, ΔΑΑ, ΔΕΘ]
- Έγκριση επαναμεταβίβασης περιουσιακού στοιχείου/ακινήτου της άμεσης θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ προς το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 192 παρ. 2 περ. στ' υποπερ. ββ' του ν. 4389/2016

Επιπλέον, σχετικά με τα θέματα που έχουν απασχολήσει την Εταιρεία σε σχέση με τις άμεσες θυγατρικές και τις λοιπές θυγατρικές και ειδικά ως

προς τα θέματα εταιρικής διακυβέρνησης:

- Στόχοι για την εταιρική διακυβέρνηση (CG KPIs)
- Διαδικασία για ανάθεση υπηρεσιών [εσωτερικού] ελέγχου στην ΕΤΑΔ
- Έγκριση τροποποίησης καταστατικού ΕΤΑΔ
- Εκλογή μελών στο Διοικητικό Συμβούλιο θυγατρικών σύμφωνα με το άρθρο 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016
- Έγκριση εισήγησης υποψηφιότητας για θέση εξωτερικού μέλους της Επιτροπής Ελέγχου εταιρείας χαρτοφυλακίου της Εταιρείας [ΔΕΗ]
- Διορισμός μέλους Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤΒΑ – ΒΙΠΕ σε αντικατάσταση παραιτηθέντος μέλους που είχε διορισθεί από την Εταιρεία, κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών βάσει του άρθρου 197 παρ. 4 του Ν. 4389/2016
- Ορισμός Εσωτερικών Ελεγκτών σε θυγατρικές με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου
- Θέματα Μονάδας εσωτερικού ελέγχου θυγατρικής (ΟΚΑΑ)

Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 192 παρ. 2 (ιθ) και 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016 και τις από 03.03.2017, 24.04.2018, 16.02.2021 [και 27.06.2023] αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, έχουν συσταθεί οι εξής Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου:

1. Επιτροπή Ελέγχου
2. Επιτροπή Επενδύσεων
3. Επιτροπή Κινδύνων
4. Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης
5. Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων (άρθρο 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016)

Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee)

Στελεχώνεται από τρία ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία. Τουλάχιστον ένα μέλος της πρέπει να κατέχει επαρκή τεχνογνωσία και εμπειρία σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου είναι ίση με τη θητεία των μελών του υφιστάμενου Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ σε περίπτωση αντίθετης πρόβλεψης στον Εσωτερικό Κανονισμό, θα υπερισχύουν οι διατάξεις του τελευταίου.

Στην αρχές του έτους 2022, η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου ήταν η εξής:

1. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Πρόεδρος
2. Ηρώ Αθανασίου, Μέλος
3. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος

Μετά την παραίτηση της κας Νιφόρου, τη λήξη της θητείας της κας Αθανασίου, την εκλογή νέων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κ.κ. Αϊβάζη και Μακαβού, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 06.05.2022, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Πρόεδρος
2. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος

Στις 31.12.2022, η Επιτροπή Ελέγχου είχε την ως άνω σύνθεση.

Μετά την παραίτηση του κ. Αϊβάζη από το Διοικητικό Συμβούλιο, την ανανέωση της θητείας του κ. Λορεντζιάδη από το Εποπτικό Συμβούλιο, τον διορισμό νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κυριών Κονίδα και Παπαδοπούλου, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 17.02.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ελέγχου με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Πρόεδρος
2. Αλεξάνδρα Κονίδα, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 27.06.2023 την ενσωμάτωση των λειτουργιών της Επιτροπής Κινδύνων στην Επιτροπή Ελέγχου. Οι δύο Επιτροπές θα λειτουργούν με την ίδια σύνθεση, αλλά με διαφορετικό καταστατικό και διακριτές συνεδριάσεις.

Ως προς το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής, ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας προβλέπει μεταξύ άλλων τα εξής:

1. Εποπτεία μονάδας εσωτερικού ελέγχου

- Ανασκοπεί και εγκρίνει τις πολιτικές και διαδικασίες της μονάδας εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίσει ότι είναι συμμορφούμενες με τα σχετικά διεθνή πρότυπα.
- Διασφαλίζει την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα της μονάδας εσωτερικού ελέγχου και προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο το διορισμό και την ανάκληση του Διευθυντή και των στελεχών της μονάδας.
- Αξιολογεί τους εσωτερικούς ελεγκτές και προτείνει τις αμοιβές τους και τυχόν αναπροσαρμογές αυτών.
- Εξετάζει και αναθεωρεί, όταν κρίνει απαραίτητο, τη λειτουργία, τη δομή, τους στόχους και τις διαδικασίες της μονάδας εσωτερικού ελέγχου.
- Ελέγχει το σχέδιο ελέγχου (audit plan)

προκειμένου να εξασφαλίσει την αποδοτικότητά του.

- Εξετάζει και αξιολογεί τις εκθέσεις ελέγχου καθώς και τα σχετικά σχόλια της διοίκησης.
- Αξιολογεί, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, την επάρκεια, την ποιότητα και την αποδοτικότητα της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την προώθηση αποτελεσματικότερων προσεγγίσεων όπου κρίνεται απαραίτητο, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της.

2. Εποπτεία εξωτερικών ελεγκτών

- Είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία και τη διαδικασία επιλογής εξωτερικών ελεγκτών σύμφωνα με το άρθρο 193 του ν. 4389/2016. Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση των εξωτερικών ελεγκτών καθώς και την έγκριση της αμοιβής και τους όρους πρόσληψής τους.
- Διαβεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι η εργασία των εξωτερικών ελεγκτών, σε ό,τι αφορά στο εύρος και την ποιότητα, είναι ορθή και επαρκής.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα του εξωτερικού ελέγχου και εξηγεί πώς ο εξωτερικός έλεγχος συνεισέφερε στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης καθώς και ποιος ήταν ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου σε αυτή τη διαδικασία.
- Ανασκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των εξωτερικών ελεγκτών καθώς και την αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές επαγγελματικές και κανονιστικές απαιτήσεις.
- Εγκρίνει την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών από τους εξωτερικούς ελεγκτές αφού προηγουμένως αξιολογήσει πιθανές απειλές σχετικά με τους κινδύνους για την ανεξαρτησία τους και τις διασφαλίσεις που εφαρμόζονται για τον περιορισμό αυτών των κινδύνων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Κανονισμός (ΕΕ) 537/2014 και Νόμος 4449/2017 που εφαρμόζει την Οδηγία 2014/56/ΕΕ).
- Συζητάει με τους εξωτερικούς ελεγκτές τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν.
- Συζητάει με τους εξωτερικούς ελεγκτές τις αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που τυχόν εντοπίστηκαν, ιδίως αυτές που αφορούν στις διαδικασίες της παροχής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.

3. Παρακολούθηση χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Παρακολουθεί τον εξωτερικό έλεγχο των ετησίων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και την απόδοση του

ελέγχου αυτού.

- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας είναι αξιόπιστες και σύμφωνες με τα λογιστικά πρότυπα, τις φορολογικές αρχές και την κείμενη νομοθεσία.
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στη σύνταξη των απαραίτητων περιοδικών οικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται στο Εποπτικό Συμβούλιο.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή αποτελεσματικών διαδικασιών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλει προτάσεις και συστάσεις για τη διασφάλιση της ακεραιότητάς της.
- Διασφαλίζει, για λογαριασμό του Διοικητικού Συμβουλίου, ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφωνίες μεταξύ της διοίκησης και των εξωτερικών ελεγκτών.
- Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με σημαντικά ζητήματα τα οποία οι εξωτερικοί ελεγκτές αναδεικνύουν από τον έλεγχο τους.

4. Εποπτεία μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου

- Διαβεβαιώνει το Διοικητικό Συμβούλιο ότι υπάρχει επαρκής και συστηματική παρακολούθηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας κυρίως όσον αφορά στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και ότι η Εταιρεία συμμορφώνεται με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς.
- Συμμετέχει στη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των συστάσεων της μονάδας εσωτερικού ελέγχου για βελτιώσεις στους μηχανισμούς εσωτερικών ελέγχου και στην παραγωγική διαδικασία, προκειμένου να εξετάζονται η πορεία της υλοποίησης των συστάσεων και τυχόν προβλήματα που προκύπτουν στα σχετικά σχέδια δράσης.
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών.
- Διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της Εταιρείας μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παρανομίες και παρατυπίες σε θέματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της Εταιρείας.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2022 - 31.12.2022 αναφέρονται κυρίως στα εξής: θέματα Επιτροπών Ελέγχου θυγατρικών (συναντήσεις με Προέδρους Επιτροπών Ελέγχου, θέματα συνεργασίας με Επιτροπές Ελέγχου θυγατρικών), ζητήματα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης/ οικονομικών καταστάσεων (εξαμηνιαίες εταιρικές

και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων, σημαντικές νομικές και φορολογικές υποθέσεις, αιτήματα αναθέσεων μη ελεγκτικών εργασιών στους εξωτερικούς ελεγκτές της εταιρείας, συναφή θέματα Γενικών Συνελεύσεων εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου, RfP για compilers 2022-2023, περιοδικές/τριμηνιαίες εκθέσεις επί των πεπραγμένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων), θέματα Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (περιοδικές εκθέσεις πεπραγμένων για ΣΕΕ και για ΜΕΕ, εκθέσεις ελέγχου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, KPIs ΜΕΕ - απολογισμός για 2021 και πρόταση για 2022, εγχειρίδιο διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου, πλαίσιο συνεργασίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας με τις λοιπές θυγατρικές/επικαιροποίηση του κανονισμού λειτουργίας, ενημέρωση σχετικά με περιστατικό κυβερνο-επίθεσης σε θυγατρική - ΕΛΤΑ, αξιολόγηση του Διευθυντή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπερταμείου, ετήσιο πλάνο ελέγχων, management letter σχετικά με τον έλεγχο για το έτος 2021), διαδικασία αναφορών πιθανής παράτυπης συμπεριφοράς (whistleblowing), θέματα εξωτερικών ελεγκτών (διαγωνισμός για την επιλογή εξωτερικών ελεγκτών για τη χρήση 2022, πολιτική και διαδικασίες επιλογής εξωτερικών ελεγκτών σε επίπεδο ομίλου, [κλειστή συνεδρίαση με εξωτερικούς ελεγκτές]), διάφορα οργανωτικά ζητήματα (περιλαμβανόμενων της διαδικασίας αυτο-αξιολόγησης της Επιτροπής, της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων της Επιτροπής για το 2021 και του προγραμματισμού εργασιών της Επιτροπής για το 2022, ημερίδας της Επιτροπής Ελέγχου).

Κατά την περίοδο 01.01.2022-31.12.2022, η Επιτροπή πραγματοποίησε συνολικά πέντε (5) συνεδριάσεις με τη συμμετοχή όλων των μελών της, εκ των οποίων η μία (1) συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε σε δύο (2) συναντήσεις.

Επιτροπή Επενδύσεων (Investment Committee) και Επιτροπή Κινδύνων (Risk Committee)

Η Επιτροπή Επενδύσεων υποστηρίζει τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς τη διαμόρφωση της επενδυτικής στρατηγικής της Εταιρείας, τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων (κατευθύνσεων και στόχων) σχετικά με επενδύσεις και την εποπτεία επενδυτικών αποφάσεων. Η Επιτροπή Επενδύσεων λειτουργεί στο πλαίσιο που θέτουν οι διατάξεις του ιδρυτικού νόμου της Εταιρείας, καθώς και σύμφωνα με όσα ειδικότερα μπορεί να προβλέπει η Επενδυτική Πολιτική που αποτελεί μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού της Εταιρείας και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής. Η Επιτροπή Επενδύσεων αποτελείται από τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με γνώση επενδυτικών θεμάτων.

Μετά την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου στις αρχές του έτους του 2021, αναγνωρίστηκε η ανάγκη για την ύπαρξη μιας χωριστής Επιτροπής Κινδύνων. Με την απόφαση για τη σύσταση Επιτροπής Κινδύνων, η σχετική δραστηριότητα ανατέθηκε στα ίδια πρόσωπα με εκείνα που απαρτίζουν την Επιτροπή Επενδύσεων, ενώ αποφασίστηκε ότι η Επιτροπή Κινδύνων θα ενεργεί, προς το παρόν, ως διακριτό αλλά προσαρτημένο/συνδεδεμένο τμήμα στην Επιτροπή Επενδύσεων και ότι θα προτείνει την πιο κατάλληλη μακροπρόθεσμη δομή σε εύθετο χρόνο. Η Επιτροπή Κινδύνων υποστηρίζει τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, της διαμόρφωσης και εφαρμογής του. Επιπλέον, υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο ως προς την αξιολόγηση της διάθεσης ανάληψης κινδύνων, τη διάχυση του πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων του Υπερταμείου προς τις θυγατρικές και συμμετοχές του και την παρακολούθηση της εφαρμογής των αρχών και βέλτιστων πρακτικών διαχείρισης κινδύνων από αυτές. Η Επιτροπή Κινδύνων διέπεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της.

Στις αρχές του έτους 2022, η Επιτροπή Επενδύσεων και η Επιτροπή Κινδύνων του Υπερταμείου είχε την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Μαρίνα Νιφόρου, Μέλος
3. Ηρώ Αθανασίου, Μέλος

Μετά την παραίτηση της κας Νιφόρου, τη λήξη της θητείας της κας Αθανασίου, την εκλογή νέων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κ.κ. Αϊβάζη και Μακαβού, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 06.05.2022, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Επενδύσεων και της Επιτροπής Κινδύνων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Ιορδάνης Αϊβάζης, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος

Μετά την παραίτηση της κας Καμπούρη, την εκλογή νέου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο δηλαδή της κας Λάζαρη στη θέση της κας Αθανασίου της οποίας η θητεία είχε λήξει και σχετική εισήγηση από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 23.08.2022, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Επενδύσεων και της Επιτροπής Κινδύνων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος
3. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος

Στις 31.12.2022, η Επιτροπή Επενδύσεων και η Επιτροπή Κινδύνων είχε την ως άνω σύνθεση.

Μετά την παραίτηση του κ. Αϊβάζη από το Διοικητικό Συμβούλιο, την ανανέωση της θητείας του κ. Λορεντζιάδη από το Εποπτικό Συμβούλιο, τον διορισμό νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κυριών Κονίδα και Παπαδοπούλου, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 17.02.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Επενδύσεων και της Επιτροπής Κινδύνων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Πρόεδρος
2. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος
3. Αλεξάνδρα Κονίδα, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 27.06.2023 την ενσωμάτωση των λειτουργιών της Επιτροπής Κινδύνων στην Επιτροπή Ελέγχου όπως αναφέρεται παραπάνω.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή Επενδύσεων στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2022 – 31.12.2022 αναφέρονται σε διάφορα θέματα σε σχέση με επενδυτική πολιτική και διαδικασία (όπως ενδεικτικά η διαμόρφωση Τεχνικού Προσαρτήματος της Επενδυτικής Πολιτικής, ο προσδιορισμός των διαθέσιμων προς επένδυση ποσών, KPIs 2022 σχετικά με επενδύσεις, θέματα υπηρεσιών asset management/custody, θέματα συνεργασίας/υπηρεσιών CIO in residence), και οργανωτικά θέματα της Επιτροπής (όπως η Έκθεση Πεπραγμένων της Επιτροπής, η αυτό-αξιολόγηση της Επιτροπής, ετήσιο πλάνο εργασιών της Επιτροπής, αρμοδιότητες της Επιτροπής που δεν έχουν συζητηθεί), εξέταση προτάσεων δυνητικής αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων/συμμετοχών της Εταιρείας [όπως λ.χ. 22 περιφερειακά αεροδρόμια, ΔΑΑ, Ελληνικές Αλυκές], συζήτηση σχετικά με πτυχές διενέργειας επενδύσεων στην ελληνική αγορά, ενημέρωση για εργασίες προετοιμασίας Πολιτικής ESG. Κατά την περίοδο 01.01.2022 – 31.12.2022, η Επιτροπή Επενδύσεων πραγματοποίησε συνολικά επτά (7) συνεδριάσεις, από τις οποίες η μία (1) συνεδρίαση ολοκληρώθηκε σε δύο (2) συναντήσεις και στις οποίες μετείχαν όλα τα μέλη της Επιτροπής με τις ακόλουθες επιφυλάξεις: ο κ. Αϊβάζης εξουσιοδότησε τον κ. Μακαβό να τον αντιπροσωπεύσει στην από 15.06.2022 συνεδρίαση της Επιτροπής, ενώ η κα. Λάζαρη δεν μετείχε στην από 17.10.2022 συνεδρίαση της Επιτροπής Επενδύσεων.

Περαιτέρω, τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή Κινδύνων στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2022–31.12.2022 αναφέρονται κυρίως στα εξής: ενημέρωση από τον Διευθυντή

Διαχείρισης Κινδύνων (CRO) της Εταιρείας σχετικά με το CRO Top of Mind/χρονοδιάγραμμα έργου, στρατηγική διαχείρισης κινδύνων, το στάτους της διαμόρφωσης πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, παρουσίαση έργων σε εξέλιξη στις θυγατρικές για διαχείριση κινδύνων, ενημέρωση για αποτελέσματα ασκήσεων εκτίμησης κινδύνων, παρακολούθηση κινδύνων, θέματα σχετικά με την κυβερνοασφάλεια, ενότητα κινδύνων σε εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στάτους εργασιών σχετικά με το ετήσιο πλάνο κινδύνων, θέματα στρατηγικής και επενδύσεων, καθώς και οργανωτικά θέματα της Επιτροπής (όπως η αυτό-αξιολόγηση της Επιτροπής, ετήσιος προγραμματισμός εργασιών της Επιτροπής). Κατά την περίοδο 01.01.2022- 31.12.2022, η Επιτροπή Κινδύνων πραγματοποίησε συνολικά τρεις (3) συνεδριάσεις με τη συμμετοχή όλων των μελών της.

Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης (Corporate Governance Committee)

Στελεχώνεται από τρία μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Αντικείμενό της είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής και συμμόρφωσης των οργάνων, στελεχών και υπαλλήλων της Εταιρείας προς τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, διαφάνειας και εποπτείας, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας, τις αποφάσεις των οργάνων της, το κείμενο νομοθετικό πλαίσιο καθώς και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 παρ. 2 (θ) του ν. 4389/2016. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής εγκρίθηκε στις 24.07.2017 και τροποποιήθηκε στις 20.06.2019 κατόπιν της θέσης σε ισχύ του νόμου 4618/2019 (ΦΕΚ Α 89/10.06.2019) καθώς και στις 16.12.2021.

Στις αρχές του έτους 2022, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας είχε την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ιωάννα Καμπούρη, Πρόεδρος
2. Ηρώ Αθανασίου, Μέλος
3. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος

Μετά την παραίτηση της κας Νιφόρου, τη λήξη της θητείας της κας Αθανασίου και την εκλογή νέων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κ.κ. Αϊβάζη και Μακαβού, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 06.05.2022, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ιωάννα Καμπούρη, Πρόεδρος
2. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος
3. Ιορδάνης Αϊβάζης, Μέλος

Μετά την παραίτηση της κας Καμπούρη, την εκλογή νέου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή της κας Λάζαρη, στη θέση της κας Αθανασίου της οποίας η θητεία είχε λήξει και σχετική εισήγηση από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 23.08.2022, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Πρόεδρος
2. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος
3. Ιορδάνης Αϊβάζης, Μέλος

Στις 31.12.2022, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης είχε την ως άνω σύνθεση.

Μετά την παραίτηση του κ. Αϊβάζη από το Διοικητικό Συμβούλιο, την ανανέωση της θητείας του κ. Λορεντζιάδη από το Εποπτικό Συμβούλιο, τον διορισμό νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κυριών Κονίδα και Παπαδοπούλου, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 17.02.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Πρόεδρος
2. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος
3. Δημήτριος Μακαβός, Μέλος
4. Έλενα Παπαδοπούλου, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 27.06.2023 την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Δημήτριος Μακαβός, Πρόεδρος
2. Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος
3. Έλενα Παπαδοπούλου, Μέλος

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2022-31.12.2022 αναφέρονται κυρίως στα εξής: εισαγωγική συζήτηση για το έτος 2022, ζητήματα σχετικά με τη στοχοθέτηση για τα objectives της Επιτροπής για το έτος 2022, CG KPIs 2022, ετήσια αυτοαξιολόγηση της Επιτροπής, προγραμματισμός εργασιών της Επιτροπής, σύστημα αξιολόγησης ομίλου ΕΕΣΥΠ, πλαίσιο συνεργασίας με θυγατρικές της Εταιρείας (Nominee Directors), [συνεργασία/διεπαφές με διοικητικά συμβούλια και επιτροπές θυγατρικών], επισκόπηση/επικαιροποίηση νομικού πλαισίου και επικαιροποίηση Εσωτερικού Κανονισμού, τριμηνιαίες εκθέσεις εταιρικής διακυβέρνησης, διαδικασία αυτό-αξιολόγησης Διοικητικού Συμβουλίου.

Κατά την περίοδο 01.01.2022-31.12.2022, η Επιτροπή

πραγματοποίησε συνολικά πέντε (5) συνεδριάσεις με τη συμμετοχή όλων των μελών της.

Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων (Candidates Committee)

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε από τον ν. 4512/2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνέστησε Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, αποτελούμενη από μέλη του.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων καθορίζονται στο άρθρο 197 παρ. 4 του ν. 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Υπερταμείου, που αποτυπώνονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής. Ο μέγιστος αριθμός των μελών της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων είναι τα πέντε (5) και περιλαμβάνει τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, και μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με εμπειρία στη διοίκηση Δημόσιων Επιχειρήσεων ή εμπειρία σε κλάδους στους οποίους η Εταιρεία έχει παρουσία μέσω των λοιπών θυγατρικών της ή εμπειρία σε άλλα θέματα όπως κριθεί απαραίτητο, σε συνάφεια με τις προβλέψεις του Εσωτερικού Κανονισμού. Κατά τον προσδιορισμό του τρόπου άσκησης του μετοχικού δικαιώματος για το διορισμό των διοικητικών συμβουλίων των άμεσων και λοιπών θυγατρικών, λαμβάνονται υπόψη οι αρχές του Εσωτερικού Κανονισμού σχετικά με το διορισμό μελών διοικητικών συμβουλίων, την καταλληλότητα των υποψηφίων σχετικά με τις απαιτήσεις διοίκησης των λοιπών θυγατρικών (Αποστολή Δημόσιας Επιχείρησης, Δήλωση Δεσμεύσεων, κ.α.), την αποφυγή διακρίσεων, την ανεξαρτησία και τα επαγγελματικά κριτήρια που κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού καθεμίας εκ των θυγατρικών.

Στις αρχές του έτους 2022, η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων του Υπερταμείου είχε την ακόλουθη σύνθεση:

1. Μαρίνα Νιφόρου, Πρόεδρος
2. Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης, Μέλος
3. Στέφανος Γιουρέλης, Μέλος
4. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
5. Ιωάννα Καμπούρη, Μέλος

Μετά την παραίτηση της κας Νιφόρου από το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου με έναρξη ισχύος στις 28.02.2022 και σε συνέχεια της εκλογής του κ. Αϊβάζη στη θέση του κ. Βερέμη, η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων του Υπερταμείου ανασυγκροτήθηκε στις 22.03.2022 με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ιορδάνης Αϊβάζης, Πρόεδρος
2. Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης, Μέλος

3. Στέφανος Γιουρέλης, Μέλος
4. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
5. Ιωάννα Καμπούρη, Μέλος

Μετά την παραίτηση της κας Νιφόρου, τη λήξη της θητείας της κας Αθανασίου, την εκλογή νέων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κ.κ. Αϊβάζη και Μακαβού, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 06.05.2022, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων με την ίδια ως άνω σύνθεση.

Μετά την παραίτηση της κας Καμπούρη, την εκλογή νέου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο δηλαδή της κας Λάζαρη στη θέση της κας Αθανασίου της οποίας η θητεία είχε λήξει και σχετική εισήγηση από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 23.08.2022, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Ιορδάνης Αϊβάζης, Πρόεδρος
2. Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης, Μέλος
3. Στέφανος Γιουρέλης, Μέλος
4. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
5. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος

Στις 31.12.2022, η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων της Εταιρείας είχε την ως άνω σύνθεση.

Μετά την παραίτηση του κ. Αϊβάζη από το Διοικητικό Συμβούλιο, την ανανέωση της θητείας του κ. Λορεντζιάδη από το Εποπτικό Συμβούλιο, τον διορισμό νέων μελών Διοικητικού Συμβουλίου από το Εποπτικό Συμβούλιο, δηλαδή των κυριών Κονίδα και Παπαδοπούλου, και σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, στις 17.02.2023, την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Πρόεδρος
2. Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης, Μέλος
3. Στέφανος Γιουρέλης, Μέλος
4. Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος
5. Έλενα Παπαδοπούλου, Μέλος

Μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 27.06.2023 την ανασυγκρότηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων της Εταιρείας με την ως άνω σύνθεση και με τις ακόλουθες επισημάνσεις/αποφάσεις σχετικά με την προεδρία της Επιτροπής: (α) η κα Λάζαρη θα παραμείνει Πρόεδρος της Επιτροπής μέχρι την 30.09.2023 και (β) κατά το μετέπειτα διάστημα/εφεξής θα αναλάβει την προεδρία της Επιτροπής η κα Παπαδοπούλου.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Επιτροπή στις συνεδριάσεις της κατά την περίοδο 01.01.2022-31.12.2022 αναφέρονται κυρίως στα εξής: αναζήτηση, αξιολόγηση και επιλογή υποψηφίων για την πλήρωση των κενών θέσεων με τη συνδρομή εξωτερικών ανεξάρτητων συμβούλων όπου κρίνεται απαραίτητο, προετοιμασία και έγκριση του προφίλ – skills matrix των προς αξιολόγηση ή αναζήτηση υποψηφίων για εκτελεστικές και μη εκτελεστικές θέσεις μελών διοικητικών συμβουλίων, διεξαγωγή συνεντεύξεων με υποψηφίους για τη στελέχωση διοικητικών συμβουλίων, υποβολή εισηγήσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου για θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητές που ανατέθηκαν στην Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων από το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, υποβολή εισηγήσεων για διορισμό HCAP Nominee Directors σε εταιρείες χαρτοφυλακίου, διάφορα οργανωτικά ζητήματα και θέματα της Επιτροπής, διαδικασία αυτο-αξιολόγησης διοικητικών συμβουλίων και ατομικής αξιολόγησης μελών διοικητικών συμβουλίων εταιρειών χαρτοφυλακίου, συζήτηση σχετικά με συγκεκριμένη θυγατρική, καθώς και συζήτηση με Πρόεδρο Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας σχετικά με τις Επιτροπές Ελέγχου των εταιρειών χαρτοφυλακίου της Εταιρείας για πλήρωση κενών θέσεων, εργασίες για υποβολή εισήγησης ως προς υποψήφιο εξωτερικό μέλος Επιτροπής Ελέγχου σε εταιρεία χαρτοφυλακίου.

Το σύνολο των συνεδριάσεων της Επιτροπής κατά την περίοδο 01.01.2022 – 31.12.2022 είναι είκοσι (20) από τις οποίες η μία ολοκληρώθηκε σε δύο συναντήσεις και οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με συμμετοχή όλων των μελών της με τις εξής επισημάνσεις/επιφυλάξεις: (α) η προς αποφυγή ενδεχόμενης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, η κα. Καμπούρη απείχε από τη λήψη απόφασης στο πλαίσιο της από 03.06.2022 συνεδρίασης της Επιτροπής, (β) ο κ. Δημητριάδης εξουσιοδότησε τον κ. Γιουρέλη να τον αντιπροσωπεύσει στις από 18.10.2022, 01.11.2022 και 01.12.2022/02.12.2022 συνεδριάσεις της Επιτροπής, και (γ) ο κ. Κυριακόπουλος απουσίασε από τις από 06.05.2022, 26.10.2022 και 22.12.2022 συνεδριάσεις της Επιτροπής λόγω ανειλημμένων επαγγελματικών υποχρεώσεων.

Αξιολόγηση της επίδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2022, το Εποπτικό Συμβούλιο προχώρησε στην αξιολόγηση των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών Μελών του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για το 2021 και στην αξιολόγηση των εκτελεστικών μελών αυτού με βάση την ετήσια στοχοθεσία που είχε οριστεί με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου και εξέδωσε απόφαση σχετικά με την απόδοση των εκτελεστικών μελών

έναντι των εγκεκριμένων στόχων. Η αξιολόγηση από το Εποπτικό Συμβούλιο γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο 4389/2016 και με βάση το Κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού με τίτλο «Κριτήρια Αξιολόγησης και Απομάκρυνσης Μελών ΔΣ του Υπερταμείου» που εισήχθη με την από 15.12.2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Μοναδικού Μετόχου του Υπερταμείου.

Επίσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Υπερταμείου (παράγραφος 3.7) η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του θα πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) έτη και να στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να προΐσταται ο Πρόεδρος, και τα αποτελέσματά της να συζητούνται από το διοικητικό συμβούλιο, ενώ σε συνέχεια της αξιολόγησης, ο Πρόεδρος θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Το διοικητικό συμβούλιο θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του, διαδικασία στην οποία προΐσταται άλλο μη εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

Σύγκρουση Συμφερόντων

Ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο για την πολιτική πρόληψης, εντοπισμού και διαχείρισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Επιπροσθέτως των ασυμβίβαστων και των κωλυμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 194 του Ν. 4389/2016, κατά τη διαδικασία της επιλογής των Μελών του Εποπτικού και του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται υπόψη ορισμένες περιστάσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε Καταστάσεις Σύγκρουσης Συμφερόντων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό. Η έννοια της Κατάστασης Σύγκρουσης Συμφερόντων κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει κάθε κατάσταση στο πλαίσιο της οποίας μπορεί ευλόγως να θεωρηθεί ότι κάθε άλλου είδους υποχρεώσεις, συμφέροντα ή καθήκοντα του υποψήφιου μέλους δύναται να:

- (α) έχουν ως συνέπεια βλάβη προκαλούμενη από τη μη αμερόληπτη και μη αντικειμενική ενάσκηση των καθηκόντων του υποψήφιου μέλους,
- (β) επιτρέψουν στο υποψήφιο μέλος να εκμεταλλευτεί τη θέση του καθώς και τις εμπιστευτικές πληροφορίες και στοιχεία που κατέχει, στα οποία έχει πρόσβαση ως εκ της θέσεώς του/της, προς ίδιον όφελος ή όφελος τρίτου προσώπου.

Ο έλεγχος για ύπαρξη Καταστάσεων Σύγκρουσης Συμφερόντων γίνεται τουλάχιστον στις ακόλουθες

κατηγορίες φυσικών προσώπων:

- Υποψήφια Μέλη καθώς και
- Στενοί Συγγενείς, όπως ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό.

Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα Μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούνται να:

(α) αναγνωρίζουν τα Ιδιωτικά Συμφέροντα που ενδεχομένως θα οδηγούσαν σε Κατάσταση Σύγκρουσης Συμφερόντων με τα καθήκοντά τους. Τα Ιδιωτικά Συμφέροντα περιλαμβάνουν αθέμιτα πλεονεκτήματα που αφορούν είτε στο μέλος απευθείας είτε στην /στον σύζυγό του/της (ή τον σύντροφο του/της που εξομοιώνεται με σύζυγο σύμφωνα με το νόμο) είτε σε άλλους συγγενείς (εξ αίματος ή εξ αγχιστείας) όπως ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό ή νομικά πρόσωπα με τα οποία τα εν λόγω πρόσωπα έχουν στενούς δεσμούς. Σε περίπτωση που το μέλος γνωρίζει την ύπαρξη μίας τέτοιας κατάστασης τότε θα πρέπει να δηλώσει το υπάρχον εμπόδιο και να απέχει από την διαχείριση των υποθέσεων που σχετίζονται με αυτό.

(β) άμεσα να αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με μία κατάσταση που θα μπορούσε να οδηγήσει σε σύγκρουση συμφερόντων όταν οι περιστάσεις αλλάζουν ύστερα από την αρχική τους γνωστοποίηση, ή όταν προκύπτουν νέες καταστάσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων.

Η γνωστοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει επαρκείς πληροφορίες για τα συμφέροντα που βρίσκονται σε σύγκρουση ώστε να είναι δυνατό το υπεύθυνο για το ζήτημα αυτό εταιρικό όργανο να λάβει μία επαρκή και πλήρως ενημερωμένη απόφαση για την αντιμετώπιση της Κατάστασης Σύγκρουσης Συμφερόντων.

Σημειώνεται ότι είναι σε εξέλιξη εργασίες επικαιροποίησης του άνω ειδικού κεφαλαίου του Εσωτερικού Κανονισμού του Υπερταμείου σχετικά με την πολιτική πρόληψης, εντοπισμού και διαχείρισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που εκτιμάται να ολοκληρωθούν έως το τρίτο τρίμηνο του έτους 2023.

Αμοιβές Μελών Εποπτικού Συμβουλίου και Διοικητικού Συμβουλίου

Αμοιβές Εποπτικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 194 παρ. 7 του ν. 4389/2016, ο καθορισμός της αμοιβής μέλους του Εποπτικού Συμβουλίου γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 194 παρ. 7 (α) του ν. 4389/2016 και δυνάμει της από 17 Ιανουαρίου 2018 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού Μετόχου της Εταιρείας, αποφασίστηκε η τροποποίηση της Πολιτικής Αμοιβών των Μελών του Εποπτικού Συμβουλίου, όπως αυτές είχαν καθοριστεί με την από 28.08.2017 απόφαση της αυτόκλητης έκτακτης ΓΣ, ως ακολούθως:

- Πρόεδρος: € 50.000 (ετήσια σταθερή αμοιβή) και € 2.000 (πρόσθετη αμοιβή ανά συνεδρίαση και έως 10 συνεδριάσεις κατ' έτος)
- Μέλος: € 45.000 (ετήσια σταθερή αμοιβή) και € 1.000 (πρόσθετη αμοιβή ανά συνεδρίαση και έως 10 συνεδριάσεις κατ' έτος)

Πίνακας με τις καταβαλλόμενες μικτές και καθαρές αμοιβές Μελών Εποπτικού Συμβουλίου:

Πρόεδρος και Μέλη Ε.Σ.	Σταθερή Αμοιβή			Αμοιβή συμμετοχής σε Συνεδριάσεις			Άλλες παροχές ή επιδόματα		
	01.01.21 -31.12.21	01.01.22 -31.12.22	01.01.22 -31.12.22	01.01.21-31.12.21	01.01.22 -31.12.22	01.01.22 -31.12.22	01.01.21 -31.12.21	01.01.22 -31.12.22	01.01.22 -31.12.22
Όνοματεπώνυμο /Περίοδος	Μικτές Αποδοχές	Μικτές Αποδοχές	Καθαρές Αποδοχές*	Μικτές Αποδοχές	Μικτές Αποδοχές	Καθαρές Αποδοχές*	Per diem Μικτές Αποδοχές	Per diem Μικτές Αποδοχές	Per diem Μικτές Αποδοχές*
Jacques, Henri, Pierre, Catherine Le Pape, Πρόεδρος Ε.Σ.	50.000	50.000	32.713	20.000	20.000	12.400	1.850	1.550	955
David Vegara Figueras, Μέλος	45.000	41.250	30.946	10.000	9.000	6.417	1.300	1.300	927
Πολυξένη (Ξένια), Μέλος	45.000	45.000	28.548	12.000	10.000	3.998	-	-	-
Αβραάμ Μίνως Μωυσής, Μέλος	35.700	-	-	10.000	-	-	-	-	-

Πρόεδρος και Μέλη Ε.Σ.	Σταθερή Αμοιβή			Αμοιβή συμμετοχής σε Συνεδριάσεις			Άλλες παροχές ή επιδόματα		
	01.01.21-31.12.21 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Καθαρές Αποδοχές*	01.01.21-31.12.21 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Καθαρές Αποδοχές*	01.01.21-31.12.21 Per diem Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Per diem Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Per diem Μεικτές Αποδοχές*
Ονοματεπώνυμο /Περίοδος									
Χαράλαμπος Μεϊδάνης, Μέλος	45.000	45.000	28.671	12.000	10.000	3.998	-	-	-
Παναγιώτα (Νάγια) Καλογεράκη, Μέλος	9.450	45.000	28.548	2.000	10.000	3.998	-	-	-
Kevin Cardiff, Μέλος**	-	3.750	2.813	-	1.000	713	-	200	143

* Στα καθαρά ποσά πρέπει να υπολογιστούν και περαιτέρω φόροι και ασφαλιστικές εισφορές ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

** Κατά το τέταρτο τρίμηνο, τέθηκε σε ισχύ η παραίτηση του κου David Vegara Figueras και ο κος Kevin Cardiff εξελέγη ως νέο μέλος Εποπτικού Συμβουλίου στη θέση του παραιτηθέντος μέλους του David Vegara Figueras.

Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 194 παρ. 7 του ν. 4389/2016 ο καθορισμός της αμοιβής μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι η αμοιβή κυμαίνεται σε ανταγωνιστικά επίπεδα και είναι δυνατό να προσελκύσει άριστους επαγγελματίες. Για το σκοπό αυτό το Εποπτικό Συμβούλιο αναφορικά με τη αμοιβή του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ανέθεσε σε διεθνή σύμβουλο να συνδράμει στην προετοιμασία της πολιτικής αποδοχών ως προς την Εταιρεία και τις άμεσες θυγατρικές της.

Με την από 25.06.2021 απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου ορίστηκε η αμοιβή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου σε ποσό 150.000 ευρώ ετησίως. Για τα υπόλοιπα μη εκτελεστικά μέλη έχει οριστεί με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου τον Μάρτιο 2017 αμοιβή ποσό 30.000 ευρώ ετησίως και επιπλέον αποζημίωση 1.000 ευρώ για κάθε συνεδρίαση Διοικητικού Συμβουλίου. Με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου έχει οριστεί ανώτατο όριο συνεδριάσεων ΔΣ σε 14 ετησίως. Για τις Επιτροπές και αποκλειστικά για τα μη εκτελεστικά μέλη προβλέφθηκε ότι τα μέλη θα λαμβάνουν 1.000 ευρώ ανά συνεδρίαση Επιτροπής και αντίστοιχα 1.500 ευρώ ο Πρόεδρος κάθε Επιτροπής.

Εκτελεστικά Μέλη του Δ.Σ.	Μισθός			Πρόσθετη αμοιβή βάσει απόδοσης (bonus)			Άλλες παροχές ή επιδόματα**	
	01.01.21-31.12.21 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Μεικτές	01.01.22-31.12.22 Καθαρές Αποδοχές*	01.01.21-31.12.21 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Καθαρές Αποδοχές*	01.01.21-31.12.21 Per diem Μεικτές Αποδοχές	01.01.22-31.12.22 Per diem Μεικτές Αποδοχές
Ονοματεπώνυμο /Περίοδος								
Γρηγόριος Δ. Δημητριάδης, Διευθύνων Σύμβουλος	201.220	230.000	112.919	-	34.500	15.899	19.803	16.800
Στέφανος Γιουρέλης, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος και Εντεταλμένος Σύμβουλος	174.974	200.000	98.213	-	30.000	14.017	23.575	28.410
Ουρανία Αικατερινάρη, Διευθύνουσα Σύμβουλος 01.01-15.02.2021***	66.425	-	-	50.274	-	-	64.557	-
Στέφανος Γιουρέλης, Εντεταλμένος Σύμβουλος 01.01-15.02.2021***	55.930	-	-	43.275	-	-	3.800	-

* Στα καθαρά ποσά πρέπει να υπολογιστούν και περαιτέρω φόροι και ασφαλιστικές εισφορές ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

** Η στήλη "Άλλες παροχές ή επιδόματα" περιλαμβάνει ιδίως καταβολές που προκύπτουν λόγω του εταιρικού συνταξιοδοτικού προγράμματος και επιδόματος αυτοκινήτου.

Για το σχετικό ποσό του εταιρικού συνταξιοδοτικού προγράμματος, σχηματίστηκε πρόβλεψη στο έτος 2022.

*** Ετήσια Μεταβλητή Πρόσθετη Αμοιβή Παραγωγικότητας (Annual Variable Extra Productivity Remuneration) και Αναβαλλόμενη Πρόσθετη Αμοιβή βάσει Απόδοσης (Deferred Bonus) για τα τέσσερα (4) έτη.

Πρόεδρος και Μη Εκτελεστικά Μέλη Δ.Σ.	Σταθερή Αμοιβή			Αμοιβή συμμετοχής σε Συνεδριάσεις (Για συμμετοχή σε συνεδριάσεις Δ.Σ. και Επιτροπών)			Άλλες παροχές ή επιδόματα		
	01.01.21 -31.12.21 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22 -31.12.22 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22 -31.12.22 Καθαρές Αποδοχές*	01.01.21- 31.12.21 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22 -31.12.22 Μεικτές Αποδοχές	01.01.22 -31.12.22 Καθαρές Αποδοχές*	01.01.21 -31.12.21 Per diem Μεικτές Αποδοχές	01.01.22 -31.12.22 Per diem Μεικτές Αποδοχές	01.01.22 -31.12.22 Per diem Μεικτές Αποδοχές*
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης, Πρόεδρος Δ.Σ.	65.250	150.000	75.692	24.000	-	-	1.750	900	420
Σπυρίδων Λορεντζιάδης, Μέλος	30.000	30.000	21.078	28.000	25.000	11.447	-	-	-
Ευθύμιος Κυριακόπουλος, Μέλος	26.100	30.000	21.420	23.500	33.000	14.760	-	-	-
Δημήτριος Μακαβός, Μέλος	-	22.500	15.824	-	17.000	7.823	-	1.100	454
Αδαμαντίνη (Ντίνα) Λάζαρη, Μέλος	-	12.500	8.791	-	15.000	6.650	-	-	-
Ιορδάνης Αϊβάζης, Μέλος	-	25.000	21.078	-	25.500	7.996	-	-	-
Ηρώ Αθανασίου, Μέλος	30.000	8.300	5.691	33.000	7.000	3.307	-	-	-
Ιωάννα Καμπούρη, Μέλος	26.100	15.000	10.283	25.500	14.000	6.192	3.600	2.000	1.443
Μαρίνα Νιφόρου, Μέλος	30.000	5.000	3.426	22.000	4.500	2.098	2.000	700	421
Μάρκος Βερέμης, Μέλος	23.600	-	-	23.000	-	-	-	-	-
Γεώργιος Διαμαντόπουλος, Πρόεδρος Δ.Σ. 01.01-15.02.2021	9.500	-	-	4.000	-	-	-	-	-
Αλίκη Γρηγοριάδη, Μέλος	3.800	-	-	2.000	-	-	-	-	-
Θεμιστοκλής Κουβαράκης, Μέλος	3.800	-	-	5.000	-	-	-	-	-
Κωνσταντίνος Δερδεμέζης, Μέλος 01.01-15.02.2021	3.800	-	-	3.000	-	-	-	-	-

* Στα καθαρά ποσά πρέπει να υπολογιστούν και περαιτέρω φόροι και ασφαλιστικές εισφορές ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Συμβάσεις με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Δεν υπάρχουν προγράμματα διάθεσης μετοχών, δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών και παρεμφερών τίτλων σε Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα εκτελεστικά Μέλη έχουν συνάψει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών τετραετούς διάρκειας που προβλέπουν τη διαμόρφωση αμοιβών με σταθερά στοιχεία (βασικές αποδοχές) και μεταβλητά στοιχεία συνδεδεμένα με την απόδοση (μεταβλητό μέρος της μισθοδοσίας). Οι αποδοχές υπόκεινται σε όλες τις νόμιμες κρατήσεις (ενδεικτικά φόρο μισθωτών υπηρεσιών, χαρτόσημο, εισφορές κύριας και επικουρικής ασφάλισης). Ειδικότερα, προβλέπεται ότι κατά τη διάρκεια της σύμβασης δύναται να καταβάλλονται στα εκτελεστικά Μέλη έκτακτες αποδοχές ως πρόσθετη αμοιβή παραγωγικότητας, με βάση την απόδοση και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων, οι οποίες θα συναρτώνται με την επίτευξη στόχων, όπως αυτοί θα καθορίζονται στο εκάστοτε ισχύον Επιχειρηματικό Σχέδιο της Εταιρείας. Ο τρόπος υπολογισμού των έκτακτων αποδοχών προσδιορίζεται ειδικότερα σε σχετική απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου της Εταιρείας, στην οποία καθορίζεται και το χρονικό σημείο έναρξης υπολογισμού των στόχων.

Κύρια χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Τα Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνουν τις οργανωτικές δομές, πολιτικές, διαδικασίες και δικλίδες ασφαλείας (ελεγκτικούς μηχανισμούς) που περιγράφονται συνοπτικά παρακάτω:

- Ο ν. 4389/2016 καθορίζει συγκεκριμένες δομές και αρμοδιότητες αναφορικά με τα όργανα διακυβέρνησης της Εταιρείας (Γενική Συνέλευση Μετόχου, Εποπτικό Συμβούλιο, Διοικητικό Συμβούλιο). Επιπροσθέτως, έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση του Μοναδικού Μετόχου ο Εσωτερικός Κανονισμός της Εταιρείας, ο οποίος καλύπτει περιοχές όπως: «Πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς και πλαίσιο για την προετοιμασία της χρηματοοικονομικής αναφοράς», «Πλαίσιο παρακολούθησης απόδοσης: Πλαίσιο παρακολούθησης στόχων & αναφορών», «Πλαίσιο ελέγχου απόδοσης», κ.α. Ο Εσωτερικός Κανονισμός ορίζει βασικές πολιτικές, διαδικασίες και αρμοδιότητες των οργάνων της Εταιρείας, οι οποίες σχετίζονται τόσο άμεσα όσο και έμμεσα με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

- Στην Εταιρεία έχει συσταθεί και λειτουργεί Επιτροπή Ελέγχου, αποτελούμενη από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η σύνθεση και η λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου καθορίζονται σύμφωνα με το εφαρμοστέο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο (ν. 4389/2016, ν. 4449/2017, ν. 4548/2018, καταστατικό Εταιρείας, κ.λπ.), καθώς και τις αρχές που αναφέρονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας. Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου είναι: (α) η επισκόπηση της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, (β) η επισκόπηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και η διασφάλιση της ακεραιότητας των οικονομικών καταστάσεων, (γ) η διαδικασία επιλογής και η παρακολούθηση της απόδοσης και της ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών, (δ) η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.
- Στην Εταιρεία έχει συσταθεί και λειτουργεί από τον Φεβρουάριο 2021 Επιτροπή Κινδύνων, αποτελούμενη από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Οι επιχειρησιακοί κίνδυνοι της Εταιρείας (στρατηγικοί, λειτουργικοί, αναφορών, συμμόρφωσης) αναγνωρίζονται και αξιολογούνται περιοδικά από τη Διοίκηση της Εταιρείας βάσει δομημένης διαδικασίας, με την υποστήριξη και εξωτερικού συμβούλου.
- Στην Εταιρεία έχει συσταθεί και λειτουργεί ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εξετάζει την επάρκεια και αποτελεσματική λειτουργία των διαδικασιών αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, τα οποία σχεδιάζονται και υλοποιούνται από τη Διοίκηση της Εταιρείας.
- Η Εταιρεία έχει θέσει ως μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητές της την εγκαθίδρυση και ενδυνάμωση των Επιτροπών Ελέγχου στις θυγατρικές της. Η εξεύρεση και η πρόταση επιλογής κατάλληλων υποψηφίων για τη στελέχωση αυτών των επιτροπών είναι αρμοδιότητα της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων, η οποία αποτελείται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή των Προέδρων των Επιτροπών Ελέγχου, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι διαθέτουν επαρκή εμπειρία στα αντικείμενα της λογιστικής ή/και της ελεγκτικής. Επίσης, η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει εγκαθιδρύσει ένα πλαίσιο συνεργασίας με τις αντίστοιχες επιτροπές των θυγατρικών, προκειμένου να τις υποστηρίξει στην υιοθέτηση καλών πρακτικών αναφορικά με τη λειτουργία τους και να παρακολουθεί την εφαρμογή των βελτιωτικών ενεργειών που υλοποιούνται από τις θυγατρικές αναφορικά με τον ρόλο των Επιτροπών Ελέγχου, ιδιαίτερα όσον αφορά την επισκόπηση της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

και τη διασφάλιση της ακεραιότητας των οικονομικών τους καταστάσεων.

- Η Εταιρεία και ειδικότερα η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Υπερταμείου υλοποιεί ενέργειες που στοχεύουν στην ενδυνάμωση των λειτουργιών Εσωτερικού Ελέγχου στις θυγατρικές της, προκειμένου αυτές να μπορούν να επιτελέσουν τον ρόλο τους αναφορικά με την επισκόπηση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

- Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της Εταιρείας όσο και στα στελέχη της, διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων και καθηκόντων. Η αρχή του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων εφαρμόζεται και αναφορικά με αυτές που έχουν ανατεθεί σε τρίτα μέρη, όπως για παράδειγμα στους εξωτερικούς συνεργάτες υποστήριξης της λειτουργίας λογιστηρίου της Εταιρείας.

- Ο προϋπολογισμός συντάσσεται σε ετήσια βάση και περιλαμβάνει μηνιαία ανάλυση. Εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η εφαρμογή του προϋπολογισμού είναι υπό διαρκή παρακολούθηση, με σχετικές αναφορές να υποβάλλονται από την Οικονομική Διεύθυνση τόσο στην Επιτροπή Ελέγχου όσο και στο Διοικητικό Συμβούλιο, όπου συζητούνται τυχόν σημαντικές αποκλίσεις και λαμβάνονται σχετικές αποφάσεις, όταν κριθεί απαραίτητο.

- Έχει καθιερωθεί διαδικασία συνεχούς επικοινωνίας της Οικονομικής Διεύθυνσης της Εταιρείας με τις οικονομικές διευθύνσεις και τις διοικήσεις των θυγατρικών εταιρειών, η οποία περιλαμβάνει τη λήψη μηνιαίας ενημέρωσης αναφορικά με χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία, καθώς και επεξηγηματικών πληροφοριών, όπου απαιτείται. Η μηνιαία παρακολούθηση, ο έλεγχος των οικονομικών αποτελεσμάτων των θυγατρικών και οι αναλύσεις επί αυτών αποτελούν βασικές δικλίδες ασφαλείας αναφορικά με την ποιότητα και τη συνέπεια των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

- Η κατάρτιση των ετήσιων και εξαμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης έχει αναληφθεί από διεθνή εταιρεία συμβούλων εγνωσμένου κύρους, γνώσης και εμπειρίας.

- Η Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας παρακολουθεί σε διαρκή βάση τις εγγραφές και τα αρχεία που ετοιμάζονται από τους εξωτερικούς συνεργάτες που έχουν αναλάβει τόσο τη λειτουργία λογιστηρίου όσο και αυτή της ενοποίησης και σύνταξης των εξαμηνιαίων και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων). Έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται πολλαπλές δικλίδες ασφαλείας, όπως επισκόπηση

αναφορών και διενέργεια συμφωνιών.

- Το προσωπικό της Οικονομικής Διεύθυνσης έχει σημαντική εμπειρία, κατέχει σειρά επαγγελματικών πιστοποιήσεων, ενώ ενημερώνεται περιοδικά αναφορικά με εξελίξεις και αλλαγές σχετικά με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

- Η Επιτροπή Ελέγχου, καθώς και η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, ενημερώνεται από την Οικονομική Διεύθυνση για τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου κατ' ελάχιστο σε τριμηνιαία βάση, παρακολουθεί τους λογαριασμούς της Εταιρείας και τους ενοποιημένους λογαριασμούς του Ομίλου, καθώς και τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, και ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει επίσης ενημέρωση για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών κινδύνων και εξετάζει την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας.

- Οι Εξωτερικοί Ελεγκτές εξετάζουν τις εξαμηνιαίες και ελέγχουν τις ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή Ελέγχου.

- Οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβάλλονται στο Εποπτικό Συμβούλιο, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Ελέγχου.

Πολιτική διαφορετικότητας

Ο συστηματικός σεβασμός της διαφορετικότητας συμβάλλει στη δημιουργία ενός ανοιχτού και παραγωγικού εργασιακού περιβάλλοντος, όπου οι εργαζόμενοι λειτουργούν υπεύθυνα αλλά και νιώθουν πως έχουν την ευκαιρία να είναι δραστήριοι και να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες.

Το Υπερταμείο, όπως πολλές σύγχρονες Ευρωπαϊκές εταιρείες, αναγνωρίζει την σπουδαιότητα της προώθησης της διαφορετικότητας τόσο στο Εποπτικό όσο και Διοικητικό της Συμβούλιο αλλά και στη σύνθεση των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και του ανθρώπινου δυναμικού της, ειδικότερα όσο αφορά το φύλο, αλλά και άλλες πτυχές, όπως η ηλικία, το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό υπόβαθρο, ο τόπος κατοικίας και η υπηκοότητα.

Προτεραιότητα του Υπερταμείου αποτελεί η υιοθέτηση ίσων ευκαιριών σε όλα τα επίπεδα με μετρήσιμα αποτελέσματα.

Το Υπερταμείο προσπαθεί να καλλιεργήσει ένα υψηλού επιπέδου προφίλ και στις θυγατρικές της αναφορικά με τα θέματα διαφορετικότητας στον εργασιακό χώρο και σε θέσεις ευθύνης, προωθώντας την ίση αντιμετώπιση και την πρόσβαση σε ευκαιρίες, όπως και την

εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση όλων των εργαζομένων. Ειδικότερα, ως προς τις τοποθετήσεις νέων μελών στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του, η στρατηγική του Υπερταμείου περιλαμβάνει επιλογή καταξιωμένων επαγγελματιών, μέσα από απόλυτα αξιοκρατικές διαδικασίες και με εστίαση στα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα που απαιτείται να διαθέτουν συλλογικά τα διοικητικά συμβούλια ώστε να ανταπεξέλθουν στο ρόλο τους.

Η ποιοτική σύνθεση αυτών των Διοικητικών Συμβουλίων είναι ενδεικτική της εφαρμογής βέλτιστων κριτηρίων κατά την επιλογή, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η συμπληρωματικότητα των μελών σε δεξιότητες και εμπειρία, η ακαδημαϊκή κατάρτιση, η εξωστρέφεια, η ηλικία, η κατάρτιση αναφορικά με τις νέες τεχνολογίες και την καινοτομία αλλά και η ενίσχυση της γυναικείας παρουσίας, επισημαίνοντας τη δέσμευση του Υπερταμείου να στηρίξει τις αρχές του μη αποκλεισμού και της διαφορετικότητας.

A.17 Λοιπά Θέματα

Απόκτηση/ κατοχή ιδίων μετοχών

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές αυτής δεν κατέχουν ίδιες μετοχές (του Υπερταμείου).

Περιορισμοί στην μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες. Σύμφωνα με το ν. 4389/2016, άρθρο 187 παρ 2, οι μετοχές της Εταιρείας, οι μετοχές των άμεσων θυγατρικών της, καθώς και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010 (Α' 119) («ΤΧΣ») αποτελούν πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα.

Ύπαρξη υποκαταστημάτων

Η Εταιρεία δεν έχει υποκαταστήματα.

Δραστηριότητες στο τομέα έρευνας και ανάπτυξης

Για την περίοδο 01.01.2022- 31.12.2022, δεν υπήρχαν σημαντικού ύψους δραστηριότητες στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

Κανόνες για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του διοικητικού συμβουλίου, καθώς και για την τροποποίηση του καταστατικού, εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον ν. 4548/2018

Σύμφωνα με το άρθρο 191 του ν.4389/2016, το Εποπτικό Συμβούλιο:

(α) εκλέγει και διορίζει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 192 του ν.4389/2016, και

(β) ανακαλεί το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Επίσης το Εποπτικό Συμβούλιο προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας.

Αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου ή ορισμένων μελών του διοικητικού συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το αρ. το αρ. 49 του ν. 4548/2018.

Σύμφωνα με τα άρθρα 191 και 192 ν.4389/2016 το Εποπτικό Συμβούλιο προσυπογράφει την πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για οποιαδήποτε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2023

Ο Πρόεδρος

του Διοικητικού Συμβουλίου

Κωνσταντίνος Δερδεμέζης
Α.Δ.Τ. ΑΜ 508145

Ο Διευθύνων
Σύμβουλος

και Μέλος του Διοικητικού
Συμβουλίου

Γρηγόριος Δημητριάδης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 733147

Ο Αναπληρωτής Διευθύνων
Σύμβουλος & Εντεταλμένος
Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού
Συμβουλίου

Στέφανος Γιουρέλης
Α.Δ.Τ. ΑΚ 142391

B

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ
ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ



Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2022, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που μνημονεύονται στην παράγραφο της έκθεσής μας «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη», οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση για γνώμη με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής:

1. Δεν κατέστη δυνατόν να επαληθευθούν, με επιβεβαιωτικές επιστολές ή άλλες κατάλληλες ελεγκτικές διαδικασίες, υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο της άμεσης θυγατρικής «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΤΑΔ ΑΕ) σχετικά με τον Λογαριασμό Διαχείρισης Πόρων Δημοσίου την 31/12/2022 συνολικού ποσού € 2 εκ. περίπου, οι οποίες αφορούν υπόλοιπα της απορροφηθείσας τη χρήση 2011 εταιρείας «ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» όπως γνωστοποιείται στη σημείωση 24 ε) των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη σχετικά με την αξία των εν λόγω υποχρεώσεων και την ενδεχόμενη

επίδραση στα αποτελέσματα χρήσης και τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου.

2. Κατά της άμεσης θυγατρικής «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΤΑΔ ΑΕ) έχουν ασκηθεί αγωγές – προσφυγές από μισθωτή ακινήτων της εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτόν εταιρειών όπως αναλυτικά περιγράφονται, συμπεριλαμβανομένων και των αντίστοιχων αιτούμενων ποσών, στη σημείωση 33 Α2.β των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Οι διαιτητικές αποφάσεις που εκδόθηκαν για τις εν λόγω αγωγές –προσφυγές με αριθμό 20/2019, 24/2019, 28/2019, 1/2020, 2/2020, 3/2020 και 4/2020 υποχρεώνουν την άμεση θυγατρική ΕΤΑΔ ΑΕ να καταβάλει στην ενάγουσα εταιρεία και τις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες το συνολικό ποσό των € 568 εκατ. περίπου, πλέον τόκων από την επίδοση των αγωγών και δικαστικών δαπανών.

Με τις υπ' αριθ. 3747/2021, 1892/2023 και 1893/2023 αποφάσεις του Εφετείου Αθηνών απορρίφθηκαν οι αγωγές-προσφυγές της ΕΤΑΔ ΑΕ κατά των διαιτητικών αποφάσεων 20/2019, 24/2019 και 1/2020 αντίστοιχα, που αναφέρονται ανωτέρω συνολικού ποσού € 415 εκατ.

Κατά των Διαιτητικών Αποφάσεων με αριθμό 28/2019, 2/2020, 3/2020 και 4/2020 που αναφέρονται ανωτέρω συνολικού ποσού € 153 εκατ. η θυγατρική ΕΤΑΔ ΑΕ έχει ασκήσει εμπροθέσμως, τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ένδικα βοηθήματα και μέσα για την ακύρωση, άλλως την αναγνώριση της ανυπαρξίας τους. Η θυγατρική σχετικά με τις παραπάνω υποθέσεις έχει διενεργήσει πρόβλεψη συνολικού ποσού € 329 εκατ. Η τελική έκβαση των παραπάνω αγωγών – προσφυγών δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί στο παρόν στάδιο καθώς οι σχετικές διαδικασίες βρίσκονται σε εξέλιξη και από τον έλεγχό μας, δεν κατέστη εφικτό να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που απαιτείται να σχηματιστεί.

3. Στα κονδύλια της ενοποιημένης κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης «Ιδιοχρησιμοποιούμενα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία» και «Επενδύσεις σε ακίνητα», περιλαμβάνονται και περιουσιακά στοιχεία που αφορούν ακίνητα θυγατρικής εταιρείας συνολικής αξίας την 31/12/2022 €168,4 εκατ. περίπου (ποσό € 131,4 εκατ. Ιδιοχρησιμοποιούμενα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία και ποσό €37,0 εκατ. Επενδύσεις σε ακίνητα), για τα οποία υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Όπως αναφέρεται στη σημείωση 2.25 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος κατά την 31/12/2022 με βάση τα αποτελέσματα της διαδικασίας ελέγχου απομείωσης που βρίσκεται σε εξέλιξη προχώρησε σε συνολική απομείωση της αξίας των ακινήτων της κατά ποσό € 67,3 εκατ.

επιβαρύνοντας τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου κατά την έναρξη της συγκριτικής περιόδου. Δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια προκειμένου να επαληθεύσουμε την εύλογη αξία του ακινήτου κατά την 31/12/2022 αλλά και κατά τις συγκρίσιμες παρουσιαζόμενες περιόδους και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στα αποτελέσματα της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων.

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Έμφαση Θεμάτων

Εφιστούμε την προσοχή σας στις σημειώσεις 2.5 και 6β των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται η διαδικασία αναγνώρισης που εφαρμόζεται από την άμεση θυγατρική «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΤΑΔ ΑΕ) σε σχέση με τα ακίνητα του άρθρου 196 του Ν 4389/2016, καθώς και από την θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ, για τα ακίνητα του Ν 4111/2013, για τα οποία δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αναγνώρισης σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς την 31/12/2022 καθώς και τις ενέργειες που προγραμματίζονται από τις Διοικήσεις σχετικά με το θέμα αυτό. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν

υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους

σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαγινία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη

παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν.4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν.4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2022.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου εκτός από τις επιπτώσεις των θεμάτων που περιγράφονται στην παράγραφο Βάση για γνώμη με επιφύλαξη της έκθεσης ελέγχου.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2023

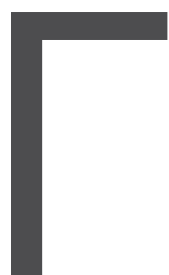
Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Αθανασία Αραμπατζή
ΑΜ ΣΟΕΛ 12821

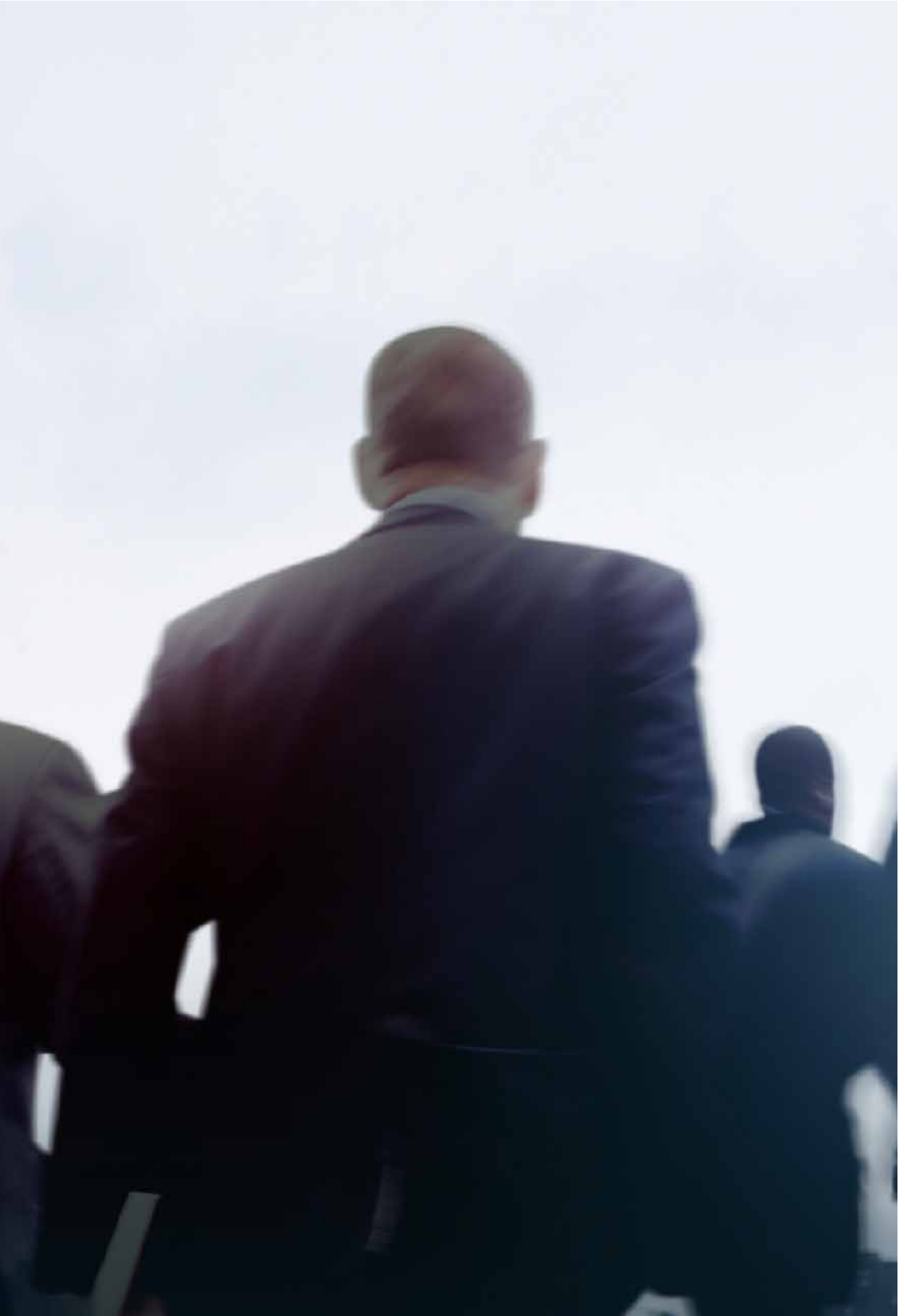


Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Λ. Κατεχάκη 58,115 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127





ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ





Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2022

		ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
(ποσά σε €)	Σημ.	31.12.2022	31.12.2021*	01.01.2021*	31.12.2022	31.12.2021
Περιουσιακά στοιχεία						
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία						
Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	5	2.070.269.190	2.082.928.140	2.124.128.952	202.291	213.416
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	6	1.438.933.810	1.315.886.102	1.224.027.769	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7	94.469.290	95.479.548	10.834.645	18.039	20.344
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων	8	50.744.060	57.901.847	32.886.479	470.968	597.007
Επενδύσεις σε θυγατρικές	9	1	1	1	100.100.013	100.100.013
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	9	605.124.684	943.942.862	450.055.776	105.702.717	105.702.717
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	10	90.398.400	113.134.731	158.450.350	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	11	776.221.735	889.401.079	111.773.182	34.129	35.614
Χρηματ/κά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	12	2.672.963	2.654.049	2.635.135	300.000	300.000
Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12	3.133.698	3.996.287	4.534.842	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	12	122.891	64.610	1.326.158	-	-
Σύνολο		5.132.090.722	5.505.389.256	4.120.653.289	206.828.157	206.969.111
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία						
Αποθέματα	13	90.581.135	85.297.417	90.318.042	-	-
Εμπορικές απαιτήσεις & συμβατικά περ/κά στοιχεία	14	643.513.458	452.661.965	437.353.272	1.045.013	2.659.243
Λοιπές απαιτήσεις	15	219.425.989	145.080.603	136.440.299	448.486	406.481
Χρηματ/κά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος	12	-	-	-	-	1.012.500
Δεσμευμένες καταθέσεις	16	10.132.732	11.043.227	7.940.997	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16	1.027.491.840	1.068.283.761	1.209.117.280	164.361.300	94.126.361
Σύνολο		1.991.145.154	1.762.366.973	1.881.169.890	165.854.799	98.204.585
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		7.123.235.876	7.267.756.229	6.001.823.179	372.682.956	305.173.696
Ίδια κεφάλαια						
Μετοχικό Κεφάλαιο	17	245.703.000	140.000.000	110.000.000	245.703.000	140.000.000
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	17	-	105.703.000	-	-	105.703.000
Λοιπά αποθεματικά	18	3.155.152.027	3.611.709.287	3.170.582.252	25.608.687	25.600.942
Αποτελέσματα εις νέον		7.113.456	(40.813.526)	41.987.092	98.092.164	31.114.734
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας		3.407.968.483	3.816.598.761	3.322.569.344	369.403.851	302.418.676
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		512.724.328	506.984.395	511.516.445	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		3.920.692.811	4.323.583.156	3.834.085.789	369.403.851	302.418.676
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	10	37.822.368	25.634.783	22.748.954	-	-
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	19	322.996.640	389.793.883	423.868.694	36.914	33.290
Λοιπές προβλέψεις	20	428.112.737	138.488.921	165.313.070	-	-
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	21	31.519.877	41.680.310	53.409.339	-	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	8	34.008.834	40.621.056	24.863.240	341.282	485.476
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	22	859.573.079	1.020.970.645	212.004.361	-	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	23	242.900.908	230.269.578	238.134.214	-	-
Σύνολο		1.956.934.443	1.887.459.176	1.140.341.872	378.196	518.766
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		4.411.195	3.688.366	7.015.058	-	-
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	21	113.904.578	113.186.253	117.929.971	-	-
Πρόβλεψη επιβάρυνσης αδιύλιστου νερού		-	-	157.500.000	-	-
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανεισμού	21	12.350.131	12.608.802	15.227.754	-	-
Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υπ/σεις & υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες	24	545.158.175	464.081.614	263.735.722	1.415.198	915.354
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	8	20.710.158	20.713.683	9.553.672	184.114	164.236
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	25	549.074.385	442.435.179	456.433.341	1.301.597	1.156.664
Σύνολο		1.245.608.622	1.056.713.897	1.027.395.518	2.900.909	2.236.254
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Και Υποχρεώσεων		7.123.235.876	7.267.756.229	6.001.823.179	372.682.956	305.173.696

*Η συγκριτική χρήση 2021 αναθεωρήθηκε λόγω αναπροσαρμογής/ αναμόρφωσης κονδυλίων προηγούμενων ετών (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.25).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 187 – 322 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022

(ποσά σε €)	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Κύκλος εργασιών	26	1.062.032.850	993.667.171	74.226.514	37.020.930
Κόστος Πωληθέντων	27	(1.073.730.383)	(1.010.760.170)	-	-
Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων	28	249.137.834	220.422.186	-	-
Μικτό Κέρδος		237.440.301	203.329.187	74.226.514	37.020.930
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	28	81.332.601	121.915.819	77.446	5.568
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	27	(196.031.795)	(168.123.594)	(8.965.565)	(7.044.960)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	27	(67.766.591)	(62.721.964)	-	-
Κέρδη από αναπροσαρμογή επενδύσεων σε ακίνητα	6	47.436.182	34.655.257	-	-
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	29	(308.656.338)	(40.668.477)	(14.859)	(1.489)
Έξοδα μετασχηματισμού θυγατρικής	27	-	(112.232.779)	-	-
Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		(206.245.640)	(23.846.551)	65.323.536	29.980.049
Έσοδα από μερίσματα		2.798.922	4.545.979	-	-
Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων	9	31.653.315	33.349.799	-	-
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12	(863.089)	(543.555)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	30	20.499.445	20.450.316	1.692.613	1.092.918
Χρηματοοικονομικά έξοδα	31	(11.971.963)	(11.765.217)	(38.719)	(43.003)
Αποτελέσματα προ φόρων		(164.129.010)	22.190.771	66.977.430	31.029.964
Φόρος εισοδήματος	32	(17.044.707)	(32.034.818)	-	-
Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους (Α)		(181.173.717)	(9.844.047)	66.977.430	31.029.964
Κατανεμημένα σε:					
Μετόχους μητρικής		(182.267.199)	(30.940.582)	66.977.430	31.029.964
Μη ελέγχουσες μετοχές		1.093.482	21.096.535	-	-

Οι σημειώσεις στις σελίδες 187 – 322 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.



Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022

(ποσά σε €)	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		(181.173.717)	(9.844.047)	66.977.430	31.029.964
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα (καθαρά από φόρους)					
Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών	9	(79.574.739)	-	-	-
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα (καθαρά από φόρους)					
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημίες) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού, μετά από φόρους		53.186.926	7.559.096	7.745	(555)
Αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων	6	-	119.436	-	-
Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών (μη αναταξινομούμενα)	9	9.590.589	84.152	-	-
Μεταβολή αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους) επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους		(11.640)	(1.422.484)	-	-
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (B)		(16.808.864)	6.340.200	7.745	(555)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης (A)+(B)		(197.982.581)	(3.503.847)	66.985.175	31.029.409
Κατανεμημένα σε:					
Μετόχους μητρικής		(222.663.990)	(27.985.241)	66.985.175	31.029.409
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		24.681.409	24.481.394	-	-

Οι σημειώσεις στις σελίδες 187 – 322 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.



Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022

ποσά σε €)	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ						
		Αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής						
		Μετοχικό Κεφάλαιο	Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο	Μη ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα την 01.01.2021 (Δημοσιευμένο)		110.000.000	-	3.223.074.039	41.987.092	3.375.061.131	511.516.445	3.886.577.576
Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	2,25	-	-	(52.491.787)	-	(52.491.787)	-	(52.491.787)
Αναθεωρημένα Υπόλοιπα την 01.01.2021		110.000.000	-	3.170.582.252	41.987.092	3.322.569.344	511.516.445	3.834.085.789
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	(30.940.582)	(30.940.582)	21.096.535	(9.844.047)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	2.955.341	-	2.955.341	3.384.859	6.340.200
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα 31.12.2021		-	-	2.955.341	(30.940.582)	(27.985.241)	24.481.394	(3.503.847)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	17	30.000.000	105.703.000	-	-	135.703.000	2.440	135.705.440
Διανεμηθέντα μερίσματα		-	-	-	(22.230.476)	(22.230.476)	(29.015.884)	(51.246.360)
Διάθεση κερδών		-	-	20.585.761	(20.585.761)	-	-	-
Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος	6, 18	-	-	67.466.434	-	67.466.434	-	67.466.434
Πωλήσεις και παραχωρήσεις ακινήτων από το αποθεματικό μεταβίβασης άνευ ανταλλάγματος από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο		-	-	(3.996.083)	(9.729.817)	(13.725.900)	-	(13.725.900)
Αποθεματικό από μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος μετοχών ΔΕΗ		-	-	354.801.600	-	354.801.600	-	354.801.600
Λοιπές μεταφορές		-	-	(686.018)	686.018	-	-	-
Υπόλοιπα την 31.12.2021*		140.000.000	105.703.000	3.611.709.287	(40.813.526)	3.816.598.761	506.984.395	4.323.583.156
Υπόλοιπα την 01.01.2022*		140.000.000	105.703.000	3.611.709.287	(40.813.526)	3.816.598.761	506.984.395	4.323.583.156
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	(182.267.199)	(182.267.199)	1.093.482	(181.173.717)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(40.396.791)	-	(40.396.791)	23.587.927	(16.808.864)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα 31.12.2022		-	-	(40.396.791)	(182.267.199)	(222.663.990)	24.681.409	(197.982.581)
Οριστικοποίηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	17	105.703.000	(105.703.000)	-	-	-	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα		-	-	-	-	-	(18.941.476)	(18.941.476)
Διάθεση κερδών		-	-	168.008	(168.008)	-	-	-
Μεταφορές μεταξύ κονδυλίων ιδίων κεφαλαίων		-	-	708.650	(708.650)	-	-	-
Κινήσεις καθαρής θέσης συγγενών	9	-	-	(481.420.592)	231.595.872	(249.824.720)	-	(249.824.720)
Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος	6, 18	-	-	65.441.848	-	65.441.848	-	65.441.848
Πωλήσεις και παραχωρήσεις ακινήτων από το αποθεματικό μεταβίβασης άνευ ανταλλάγματος από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο		-	-	(253.251)	253.251	-	-	-
Αποαναγνωρίσεις επενδυτικών ακινήτων		-	-	(824.017)	(772.284)	(1.596.301)	-	(1.596.301)
Λοιπές κινήσεις		-	-	18.885	-	18.885	-	18.885
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	(6.000)	(6.000)	-	(6.000)
Υπόλοιπα την 31.12.2022		245.703.000	-	3.155.152.027	7.113.456	3.407.968.483	512.724.328	3.920.692.811

*Η συγκριτική χρήση 2021 αναθεωρήθηκε λόγω αναπροσαρμογής/ αναμόρφωσης κονδυλίων προηγούμενων ετών (για περισσότερες λεπτομέρειες δείτε τη Σημείωση 2.25).

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρείας της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022

(ποσά σε €)	Σημ.	ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
		Μετοχικό Κεφάλαιο	Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Αναθεωρημένα Υπόλοιπα την 01.01.2021		110.000.000	-	17.637.778	30.278.965	157.916.743
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	31.029.964	31.029.964
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(555)	-	(555)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης 31.12.2021		-	-	(555)	31.029.964	31.029.409
Διανεμηθέντα μερίσματα		-	-	-	(22.230.476)	(22.230.476)
Καταβολή οφειλόμενου μετοχικού κεφαλαίου	17	30.000.000	-	-	-	30.000.000
Προκαταβολή έναντι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	17	-	105.703.000	-	-	105.703.000
Διάθεση κερδών		-	-	7.963.719	(7.963.719)	-
Υπόλοιπα την 31.12.2021		140.000.000	105.703.000	25.600.942	31.114.734	302.418.676
Υπόλοιπα την 01.01.2022		140.000.000	105.703.000	25.600.942	31.114.734	302.418.676
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	66.977.430	66.977.430
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	7.745	-	7.745
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης 31.12.2022		-	-	7.745	66.977.430	66.985.175
Οριστικοποίηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	17	105.703.000	(105.703.000)	-	-	-
Υπόλοιπα την 31.12.2022		245.703.000	-	25.608.687	98.092.164	369.403.851

Οι σημειώσεις στις σελίδες 187 – 322 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.





Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2022

(ποσά σε €)	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Αποτέλεσμα προ φόρων		(164.129.010)	22.190.771	66.977.430	31.029.964
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	27	116.517.185	112.223.795	235.121	229.652
Απόσβεση προκαταβολών μισθωμάτων- καθαρό έσοδο		(494.948)	(494.948)	-	-
Απόσβεση επιχορηγήσεων	23, 28	(12.534.784)	(13.662.630)	-	-
Απόσβεση συμμετοχών καταναλωτών	22, 28	(942.878)	(914.982)	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές		(367)	(80.578)	-	-
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	19	14.573.555	125.985.639	56.095	24.508
Λοιπές προβλέψεις		265.684.026	(15.866.595)	-	-
Ζημίες από πωλήσεις/διαγραφές πάγιων περιουσιακών στοιχείων		31.404	914.711	2.428	31
Αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	12.2	863.089	543.555	-	-
Αναπροσαρμογή επενδύσεων σε ακίνητα και δικαιωμάτων διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	6	(47.436.182)	(34.655.257)	-	-
Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων	9	(31.653.315)	(33.349.799)	-	-
Έσοδα από μερίσματα		(2.798.922)	(4.545.979)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	30	(20.499.445)	(20.450.316)	(1.692.613)	(1.092.918)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	31	11.971.963	11.765.217	38.719	43.003
Λειτουργικά κέρδη προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		129.151.371	149.602.604	65.617.180	30.234.240
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(7.798.134)	557.095	-	-
(Αύξηση) / μείωση εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων		(165.207.315)	(40.808.678)	1.982.282	403.707
Αύξηση/ (μείωση) προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων		61.919.409	(33.037.688)	644.778	182.494
Καταβεβλημένοι φόροι		(9.810.596)	(35.214.093)	-	-
Καταβεβλημένες αποζημιώσεις προσωπικού		(13.790.892)	(136.278.183)	(44.726)	(13.939)
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		(5.536.157)	(95.178.943)	68.199.514	30.806.502
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές παγιών περιουσιακών στοιχείων		(83.658.399)	(49.647.808)	(55.650)	(55.918)
Εισπραξεις από πώληση ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων		238.732	974.361	1.486	7.357
Είσπραξη επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών		26.939.663	5.978.934	-	-
Απόκτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	12	(72.000)	(5.000)	-	(1.312.500)
Πληρωμή για δάνειο σε θυγατρική		-	-	(360.000)	-
Είσπραξη από δάνειο σε θυγατρική		-	-	1.372.500	-
Μερίσματα εισπραχθέντα		53.048.922	37.579.998	-	-
Πληρωμή για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε συμμετοχές		-	(105.702.714)	-	(105.802.714)
Ταμειακά διαθέσιμα από απορρόφηση θυγατρικών		-	28.904	-	-
Τόκοι/ πρόσδοδοι εισπραχθέντες		9.414.453	10.985.427	1.284.039	1.121.949
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		5.911.371	(99.807.898)	2.242.375	(106.041.826)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Κίνηση αλληλόχρεου λογαριασμού και δανείων		2.979.789	(5.697.710)	-	-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	17	-	30.000.000	-	30.000.000
Είσπραξη ποσού προοριζόμενο για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	17	-	135.000.000	-	135.000.000
Επιστροφή μέρους του ποσού που προοριζόταν για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	17	-	(29.297.000)	-	(29.297.000)
(Αύξηση)/ μείωση δεσμευμένων καταθέσεων		910.495	(3.102.227)	-	-
Πληρωμές εξόδων αύξησης κεφαλαίου		(6.000)	-	-	-
Έξοδα τόκων και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		(4.522.963)	(4.781.767)	(10.739)	(8.458)
Πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις (κεφάλαιο και τόκος)	8	(22.053.265)	(14.184.220)	(196.211)	(196.932)
Καταβολή μερισμάτων		(18.475.191)	(53.783.754)	-	(22.230.476)
Σύνολο εισροών/ (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		(41.167.135)	54.153.322	(206.950)	113.267.134
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)		(40.791.921)	(140.833.519)	70.234.939	38.031.810
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		1.068.283.761	1.209.117.280	94.126.361	56.094.551
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	16	1.027.491.840	1.068.283.761	164.361.300	94.126.361

Οι σημειώσεις στις σελίδες 187 – 322 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.



Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ετήσιες εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής «ΕΕΣΥΠ» ή «Υπερταμείο» ή «Εταιρεία») και τις ετήσιες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (εφεξής «Όμιλος») για τη χρήση που έληξε τη 31η Δεκεμβρίου 2022.

Σκοπός της Εταιρείας, σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο 4389/2016, είναι η διαχείριση και αξιοποίηση της ιδιωτικής περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου που μεταβιβάστηκε σε αυτήν χάριν του δημοσίου συμφέροντος όπως περαιτέρω εξειδικεύεται στις διατάξεις του ν. 4389/2016 («Νόμος») και τις μετέπειτα τροποποιήσεις του. Η Εταιρεία συστήνεται για να εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό και να συνεισφέρει πόρους (α) για την υλοποίηση της επενδυτικής πολιτικής της χώρας και για την πραγματοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και (β) για την απομείωση των οικονομικών υποχρεώσεων της ελληνικής οικονομίας.

Για την επίτευξη του σκοπού της η Εταιρεία:

- α)** διαχειρίζεται τα περιουσιακά της στοιχεία αποβλέποντας στη μακροπρόθεσμη επαύξηση της αξίας τους, σύμφωνα με τον Εσωτερικό της Κανονισμό, με εγγυήσεις διαφάνειας σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας,
β) προωθεί μεταρρυθμίσεις των δημοσίων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων, μέσω αναδιάρθρωσης, βέλτιστης εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας,

καθώς και μέσω της προαγωγής υπεύθυνης διοίκησης, κοινωνικής ευθύνης, αειφορίας, καινοτομίας και βέλτιστων εταιρικών πρακτικών και δύναται να επιχειρεί κάθε πράξη ή ενέργεια, η οποία αναφέρεται στο Νόμο και στο Καταστατικό.

Η διάρκεια της Εταιρείας ορίζεται στα ενενήντα εννέα (99) έτη από την ημερομηνία καταχώρισης της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, ήτοι 25.10.2016. Η Εταιρεία είναι Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ: 140358160000, με έδρα την Αθήνα επί της οδού Καραγιώργη Σερβίας 4 Τ.Κ. 105 62. Το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας και των θυγατρικών της είναι το Ευρώ.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες. Δεδομένου ότι η λειτουργία της και των άμεσων θυγατρικών της, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 188 του ν. 4389/2016, εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό, οι μετοχές της Εταιρείας, οι μετοχές των άμεσων θυγατρικών της, καθώς και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010 (Α` 119) («ΤΧΣ») αποτελούν πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα.

Οι συμμετοχές που έχουν μεταβιβαστεί από το Ελληνικό Δημόσιο απευθείας στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος σύμφωνα με τον ν. 4389/2016 και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του, αφορούν τις «Άμεσες Θυγατρικές» (οι οποίες μεταβιβάστηκαν εντός του έτους 2016) και τις «Λοιπές Θυγατρικές» (οι οποίες έχουν μεταβιβασθεί με 1η Ιανουαρίου 2018, εκτός της ΓΑΙΑΟΣΕ που μεταβιβάστηκε με 1η Ιουλίου 2018) καθώς και της 5G Συμμετοχές Α.Ε. που έλαβε νομική υπόσταση στις 14.01.2021 («Άμεση Θυγατρική»), είναι οι κάτωθι:

Α) «Άμεσες Θυγατρικές»:	% Συμμετοχής
(α) Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ¹	100%
(β) Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)	100%
(γ) Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ)	100%
(δ) 5G Συμμετοχές Α.Ε. (5G)	100%

Β) «Λοιπές Θυγατρικές» (κατά την έννοια του Ν. 4389/2016):	% Συμμετοχής
(α) Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε.(ΕΥΔΑΠ) ²	50%+1 μετοχή
(β) Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ) ²	50%+1 μετοχή
(γ) Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας Α.Ε. (ΟΑΣΑ)	100%
(δ) Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	100%
(ε) Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	100%
(στ) Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε. (ΑΕΔΙΚ)	100%
(ζ) Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ - HELEXPO)	100%
(η) ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. ³	100%
(θ) Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ) ⁴	100%
(ι) Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	55,19%
(ια) Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ) ⁵	34,12%
(ιβ) ΕΤΒΑ -ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε	35%
(ιγ) Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. (ΔΑΑ)	25%
(ιδ) Folli Follie Α.Ε	0,96%

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1) Η ΕΕΣΥΠ δεν έχει ουσιαστικά εξουσίες σχετικά με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) καθώς οι αποφάσεις για την υλοποίηση της αποστολής και του σκοπού του λαμβάνονται αποκλειστικά από τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ. Επιπλέον, τα όργανα διοίκησης του ΤΧΣ δεν επιλέγονται από την ΕΕΣΥΠ.

2) Σχετικά με τις μετοχές που κατέχει η ΕΕΣΥΠ στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Α.Ε και ΕΥΑΘ Α.Ε., δυνάμει του άρθρου 64 του ν. 5045/2023, το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας μεταβιβάστηκε στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023.

3) Σύμφωνα με το άρθρο 113 του ν. 4549/2018, η συμμετοχή του Δημοσίου στη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. μεταβιβάστηκε στην Εταιρεία από 01.07.2018.

4) Το ποσοστό συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στα Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. μεταβλήθηκε μετά τη μείωση και μετέπειτα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΤΑ που πραγματοποιήθηκαν το Δεκέμβριο του 2020 από 90% σε 100%.

5) Αναφορικά με τη συμμετοχή της ΕΕΣΥΠ στη ΔΕΗ, στις 27.10.2021 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα η Εταιρεία να συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ Α.Ε. με το αναγκαίο ποσό προκειμένου το Ελληνικό Δημόσιο να διατηρήσει ποσοστό 34,12% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ όπως αυτό προκύπτει από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό των μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε. που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Η ΕΕΣΥΠ έλαβε προκαταβολή από το Ελλ. Δημόσιο έναντι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 135 εκατ. και τελικά από αυτό χρησιμοποιήθηκαν για τη συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ ποσό ύψους € 105,7 εκατ., ενώ € 29,3 εκατ. επεστράφησαν στο Ελλ. Δημόσιο. Η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ καταβάλλοντας € 105,7 εκατ. για 11.744.746 μετοχές, ενώ δια του Ν. 4876/23.12.2021, το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε άνευ ανταλλάγματος στην ΕΕΣΥΠ άλλες 39.440.000 μετοχές που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ (το τυπικό σκέλος της μεταβίβασης των μετοχών ολοκληρώθηκε εντός του 2022). Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η ΕΕΣΥΠ διατήρησε το ποσοστό που κατείχε στη ΔΕΗ το οποίο παρέμεινε στο 34,12%.

Επιπρόσθετα:

α) με το άρθρο 350 του Ν. 4512/2018 «Το δικαίωμα είσπραξης μερίσματος του Ελληνικού Δημοσίου λόγω της συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε.» (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.) μεταβιβάζεται στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.». Το Ελληνικό

Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση του ΟΤΕ για τις μετοχές που του αναλογούν,

β) βάσει της διάταξης του άρθ. 198 παρ.2 ν. 4389/2916, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς ανταλλάγμα από το ΤΑΙΠΕΔ στην Εταιρεία τα περιουσιακά

φύσης δικαιώματα, δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης, κεκτημένα οικονομικά συμφέροντα, άλλα δικαιώματα και δικαιώματα λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης υποδομών, τα οποία είχαν μεταβιβαστεί στο ΤΑΙΠΕΔ δυνάμει της υπ' αριθμ. 195/2011 (Β' 2501) απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων σχετικά με το δικαίωμα παραχώρησης σε τρίτους, μέσω συμβάσεων παραχώρησης, των δικαιωμάτων που αφορούν στη διοίκηση, διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη, επέκταση, συντήρηση και εκμετάλλευση όλων των κρατικών αεροδρομίων, των οποίων η οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση ανήκει στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένων και των δικαιωμάτων διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί των κινητών και ακινήτων που σχετίζονται με τη λειτουργία τους, καθώς και των χώρων εμπορικής ή άλλης χρήσης που βρίσκονται μέσα ή κοντά στα κρατικά αυτά αεροδρόμια και υπό τους όρους που θα καθορίζονται στη σχετική σύμβαση παραχώρησης, εξαιρουμένων ρητά των κρατικών Περιφερειακών αεροδρομίων Κρήτης, Ηπειρωτικής Ελλάδας, Ιονίου και Αιγαίου, τα οποία έχουν ήδη παραχωρηθεί με συμβάσεις παραχώρησης, οι οποίες κυρώθηκαν με τα άρθρα 215 και 216 ν. 4389/2016.

γ) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4549/2018, μέχρι την πλήρη αποπληρωμή του δανείου που χορηγήθηκε στα πλαίσια της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης και των μεταγενέστερων τροποποιήσεών της, η Εταιρεία ορίσθηκε ως εγγυητής με υποχρεώσεις όπως ορίζονται στην εν λόγω σύμβαση.

Οι παρούσες ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31.12.2022 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 14.11.2023 και θα είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας www.growthfund.gr, στην ενότητα «Αναφορές» μετά την έγκριση τους από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2. Σύνοψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «ΔΠΧΑ») του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (εφεξής ΣΔΛΠ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί επί της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας και

σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τις επενδύσεις ακινήτων και τους χρεωστικούς ή συμμετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και μέσω των συνολικών εισοδημάτων που αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2021, εκτός από την υιοθέτηση των νέων προτύπων και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1η Ιανουαρίου 2022 και περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.1. Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων από τη Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη σημείωση 4.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία έγιναν υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2022 και μεταγενέστερα και τα οποία αναλύονται παρακάτω.

2.2.1 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

Τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις έχουν εκδοθεί η εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική από την τρέχουσα οικονομική χρήση.

ΔΛΠ 16 (Τροποποίηση) «Ενσώματα πάγια – Έσοδα πριν από την προβλεπόμενη χρήση» :

Η τροποποίηση απαγορεύει στην οντότητα να αφαιρεί από το κόστος ενσώματου παγίου τυχόν έσοδα που λαμβάνονται από την πώληση ειδών που παράγονται ενώ η οντότητα προετοιμάζει το πάγιο για την προοριζόμενη χρήση του. Απαιτεί επίσης από τις οντότητες να γνωστοποιούν χωριστά τα ποσά των εσόδων και των δαπανών που σχετίζονται με τέτοια παραγόμενα είδη που δεν αποτελούν αποτέλεσμα της συνήθους δραστηριότητας της οντότητας. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΔΛΠ 37 (Τροποποίηση) «Επαχθείς συμβάσεις – Κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης»:

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι «το κόστος εκπλήρωσης μιας σύμβασης» περιλαμβάνει το άμεσα συσχετιζόμενο κόστος της εκπλήρωσης αυτής της σύμβασης και την κατανομή άλλων δαπανών που σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεσή της. Η τροποποίηση διευκρινίζει επίσης ότι, προτού αναγνωριστεί χωριστή πρόβλεψη για επαχθή σύμβαση, μια οντότητα αναγνωρίζει τυχόν ζημιά απομείωσης στα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπλήρωση της σύμβασης, και όχι σε περιουσιακά στοιχεία που ήταν αφοσιωμένα μόνο στη συγκεκριμένη σύμβαση. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Αναφορά στο Εννοιολογικό Πλαίσιο»:

Η τροποποίηση επικαιροποίησε το πρότυπο ώστε να αναφέρεται στο Εννοιολογικό Πλαίσιο για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά που εκδόθηκε το 2018, όταν πρέπει να προσδιοριστεί τι συνιστά περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση σε μία συνένωση επιχειρήσεων. Επιπλέον, προστέθηκε μια εξαίρεση για ορισμένους τύπους υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν σε μια συνένωση επιχειρήσεων. Τέλος, διευκρινίζεται ότι ο αποκτών δεν πρέπει να αναγνωρίζει ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται στο ΔΛΠ 37, κατά την ημερομηνία απόκτησης. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Διευκολύνσεις σε ενοίκια που σχετίζονται με τον COVID-19 – Παράταση περιόδου προσαρμογής»:

Η τροποποίηση παρατείνει την εφαρμογή της πρακτικής διευκόλυνσης που δόθηκε για τις παραχωρήσεις σε ενοίκια κατά ένα έτος για να καλύψει τις μειώσεις στα ενοίκια που οφείλονται την ή έως την 30 Ιουνίου 2022.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2018–2020**ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»:**

Η τροποποίηση εξετάζει ποια έξοδα πρέπει να περιληφθούν στην αξιολόγηση του 10% για την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Τα σχετικά κόστη ή αμοιβές θα μπορούσαν να καταβληθούν είτε σε τρίτους είτε στον δανειστή. Σύμφωνα με την τροποποίηση, το κόστος ή οι αμοιβές που καταβάλλονται σε τρίτους δεν θα συμπεριλαμβάνονται στην αξιολόγηση του 10%. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική

επίδραση στις Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»:

Η τροποποίηση αφαίρεσε το παράδειγμα για πληρωμές από τον εκμισθωτή σχετικά με τις βελτιώσεις στα μισθωμένα πάγια στο επεξηγηματικό παράδειγμα 13 του προτύπου, προκειμένου να εξαλειφθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με τον χειρισμό των κινήτρων μίσθωσης. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 41 «Γεωργία»:

Η τροποποίηση καταργεί την απαίτηση της παραγράφου 22 του ΔΛΠ 41 για τις οντότητες να αποκλείουν φορολογικές ταμειακές ροές κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου χρησιμοποιώντας μια τεχνική παρούσας αξίας. Η εφαρμογή της δεν είχε σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες και Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

2.2.2 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους, αλλά δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Τα κάτωθι πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους και δεν υιοθετήθηκαν νωρίτερα. Ο Όμιλος επί του παρόντος βρίσκεται σε διαδικασία αξιολόγησης των τυχόν επιπτώσεων αυτών.

ΔΛΠ 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» και Δεύτερη Δήλωση Πρακτικής ΔΠΧΑ «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023):

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πληροφορίες ως προς τις λογιστικές τους πολιτικές όταν αυτές είναι ουσιώδεις και παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του ουσιώδους όταν αυτή εφαρμόζεται σε γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024): Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή

μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε.. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Ρήτρες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024):

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι μόνο οι ρήτρες με τις οποίες μια εταιρεία απαιτείται να συμμορφώνεται πριν ή κατά τη λήξη της περιόδου αναφοράς επηρεάζουν το δικαίωμα της εταιρείας να αναβάλλει το διακανονισμό μιας υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς (και συνεπώς πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση της κατάταξης μιας υποχρέωσης ως βραχυπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης). Τέτοιες ρήτρες επηρεάζουν το κατά πόσο το δικαίωμα υπάρχει στο τέλος της περιόδου αναφοράς, ακόμη και αν η συμμόρφωση με τις ρήτρες αξιολογείται μετά την ημερομηνία αναφοράς. Το δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού μιας υποχρέωσης δεν επηρεάζεται αν μια εταιρεία απαιτείται μόνο να συμμορφώνεται με ρήτρες μετά την περίοδο αναφοράς. Όμως, εάν το δικαίωμα της εταιρείας να αναβάλλει το διακανονισμό μιας υποχρέωσης εξαρτάται από τη συμμόρφωση της εταιρείας με ρήτρες εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς, η εταιρεία γνωστοποιεί πληροφορίες που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν τον κίνδυνο να καταστούν οι υποχρεώσεις πληρωτέες εντός δώδεκα μηνών από την περίοδο αναφοράς. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε.. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις και σφάλματα: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023):

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το πώς θα πρέπει οι εταιρείες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις

χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 12 (Τροποποιήσεις) «Αναβαλλόμενος φόρος που σχετίζεται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία ενιαία συναλλαγή» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023):

Οι τροποποιήσεις απαιτούν οι εταιρείες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενη φορολογία σε συγκεκριμένες συναλλαγές που, κατά την αρχική αναγνώριση, οδηγούν σε ίσα ποσά φορολογητέων και εκπεστέων προσωρινών διαφορών. Αυτό ισχύει συνήθως για συναλλαγές, όπως οι μισθώσεις για τους μισθωτές και οι υποχρεώσεις αποκατάστασης. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε.. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» και Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023):

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και, μαζί με τις τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17 που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2020, αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 17 (Τροποποίηση) «Αρχική Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 και ΔΠΧΑ 9 – Συγκριτική πληροφόρηση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023):

Η τροποποίηση είναι μια επιλογή μετάβασης που σχετίζεται με τη συγκριτική πληροφόρηση σχετικά με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται κατά την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις οντότητες να αποφύγουν προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων, και ως εκ τούτου να βελτιώσει τη χρησιμότητα της συγκριτικής πληροφόρησης για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Η τροποποίηση δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την Ε.Ε.. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) «Φόρος Εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023):

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι το ΔΛΠ 12 εφαρμόζεται στους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί για την εφαρμογή των κανόνων του μοντέλου του Δεύτερου Πυλώνα που δημοσιεύθηκαν από τον ΟΟΣΑ, συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών νόμων που εφαρμόζουν επιλέξιμους εγχώριους ελάχιστους πρόσθετους φόρους που περιγράφονται σε αυτούς τους κανόνες. Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια προσωρινή εξαίρεση από τις λογιστικές απαιτήσεις για την αναβαλλόμενη φορολογία στο ΔΛΠ 12, έτσι ώστε μια εταιρεία να μην αναγνωρίζει ούτε να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που σχετίζονται με τους φόρους εισοδήματος του Δεύτερου Πυλώνα. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε.. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 (Τροποποίηση) «Υποχρεώσεις μίσθωσης σε πώληση και επανεκμίσθωση» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)

Η τροποποίηση διευκρινίζει πώς μια οικονομική οντότητα λογιστικοποιεί μια πώληση και επαναμίσθωση μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης όπου ορισμένες ή όλες οι πληρωμές μισθωμάτων είναι μεταβλητές πληρωμές μισθωμάτων που δεν εξαρτώνται από δείκτη ή επιτόκιο είναι πιο πιθανό να επηρεαστούν. Μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει τις απαιτήσεις αναδρομικά σε συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που συνήφθησαν μετά την ημερομηνία κατά την οποία η οικονομική οντότητα εφάρμοσε αρχικά το ΔΠΧΑ 16. Η τροποποίηση δεν έχει ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ.

Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

ΔΛΠ 7 (Τροποποιήσεις) «Κατάσταση των Ταμειακών Ροών» και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους

που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024):

Οι τροποποιήσεις προσθέτουν έναν στόχο γνωστοποίησης στο ΔΛΠ 7 που αναφέρει ότι μια εταιρεία πρέπει να γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με τις συμφωνίες χρηματοδότησης από προμηθευτές που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις επιπτώσεις αυτών των συμφωνιών στις υποχρεώσεις και στις ταμειακές ροές της εταιρείας και την έκθεση της εταιρείας σε κίνδυνο ρευστότητας. Σύμφωνα με τις υφιστάμενες οδηγίες εφαρμογής για το ΔΠΧΑ 7, μια εταιρεία υποχρεούται να γνωστοποιεί μια περιγραφή του πώς διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας που προκύπτει από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν ως πρόσθετο παράγοντα το εάν η εταιρεία έχει αποκτήσει ή έχει πρόσβαση σε συμφωνίες χρηματοδότησης από προμηθευτές που παρέχουν στην εταιρεία εκτεταμένους όρους πληρωμής ή παρέχουν στους προμηθευτές της εταιρείας πρόωρους όρους πληρωμής. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ε.Ε.. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης από την εφαρμογή των τροποποιήσεων στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

2.3 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο. Ο Όμιλος ελέγχει μια εταιρεία όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην εταιρεία και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εταιρείας. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά πόσον ασκεί έλεγχο επί των επενδύσεων του, σε περιπτώσεις που γεγονότα και καταστάσεις υποδεικνύουν πως υπήρξε κάποια σημαντική αλλαγή. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο και παύουν να ενοποιούνται την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο.

Τα κέρδη ή ζημίες και κάθε στοιχείο της κατάστασης των λοιπών συνολικών εισοδημάτων μερίζονται στη μητρική εταιρεία και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό επιφέρει μείωση των μη ελεγχουσών συμμετοχών σε χρεωστικό υπόλοιπο. Όταν απαιτείται, πραγματοποιούνται προσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών για να εξασφαλιστεί ότι οι λογιστικές τους πολιτικές είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Όλες οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα ενδοεταιρικά υπόλοιπα, τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και

ζημίες και οι ενδοεταιρικές ταμειακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου, απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση θυγατρικών εταιρειών εμφανίζονται ξεχωριστά στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης, στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων και στην ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών, που χρησιμοποιούνται για σκοπούς ενοποίησης, συντάσσονται για την ίδια ημερομηνία και περίοδο αναφοράς και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με τη Μητρική Εταιρεία. Στις περιπτώσεις όπου οι θυγατρικές στις εταιρικές τους καταστάσεις χρησιμοποιούν πολιτικές διαφορετικές από τον Όμιλο ή εντοπίζονται στα πιστοποιητικά των ορκωτών ελεγκτών λογιστών τους λάθη επί αυτών για τα οποία υπάρχει επαρκής πληροφόρηση ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό της διορθωτικής εγγραφής που απαιτείται, καταχωρούνται κατάλληλες προσαρμογές.

Μετά την απόκτηση του ελέγχου, όταν μεταβάλλεται το ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική από συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, χωρίς μεταβολή στο καθεστώς του ελέγχου από τον Όμιλο, τότε η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και του μέρους της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε από ή μεταβιβάστηκε σε μη ελέγχουσα συμμετοχή αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος χάσει τον έλεγχο σε μια θυγατρική, αποαναγνωρίζει όλα τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), τις υποχρεώσεις, τις μη ελέγχουσες συμμετοχές και τα υπόλοιπα στοιχεία της καθαρής θέσης, ενώ το εναπομείναν κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης. Αν παραμένει κάποια συμμετοχή, αυτή αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία.

(α.1) Απόκτηση θυγατρικών όταν η συναλλαγή δεν διενεργείται μεταξύ σχημάτων υπό κοινό έλεγχο:

Όταν η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών δεν αφορά συνενώσεις επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο, τότε λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της απόκτησης, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΠΧΑ 3. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται προς τους πρώην μετόχους και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από

τον Όμιλο. Το τίμημα της εξαγοράς περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος. Τα διακριτά αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται, καθώς και οι υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μη ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική, είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της αναλογούσας εύλογης αξίας της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε, εμφανίζεται ως υπεραξία. Αν το τίμημα εξαγοράς είναι μικρότερο από την αναλογία του Ομίλου στην καθαρή θέση της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσης.

Εάν μια επιχειρηματική συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά μέχρι την απόκτηση του ελέγχου, η τρέχουσα αξία της συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος στην αποκτηθείσα εταιρεία επαναμετράται στην εύλογη αξία της κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την επαναμέτρηση της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

(α.2) Απόκτηση θυγατρικών όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο:

Η απόκτηση θυγατρικών, όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ είναι συναλλαγή που εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3.

Όταν η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών προέρχεται από μεταβίβαση από τον απώτερο μέτοχο τότε ο Όμιλος ακολουθεί τη μέθοδο της συνένωσης οικονομικών οντοτήτων ή επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο (common control transactions). Μια συνένωση επιχειρήσεων που αφορά οικονομικές οντότητες ή επιχειρήσεις που τελούν υπό κοινό έλεγχο είναι μια συνένωση επιχειρήσεων στην οποία όλες οι συνενωμένες οντότητες ή επιχειρήσεις τελικά ελέγχονται από το ίδιο μέρος ή μέρη πριν και μετά τη συνένωση επιχειρήσεων και ο έλεγχος αυτός δεν είναι προσωρινός.

Στις περιπτώσεις αυτές ο Όμιλος, σύμφωνα με τις παραγράφους 10 έως 12 του ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές των Λογιστικών Εκτιμήσεων και Λάθη» που μεταξύ άλλων αναφέρουν πως «Εν απουσία προτύπου ή διερμηνείας που εφαρμόζεται ειδικώς σε συναλλαγή ή σε άλλο γεγονός ή περίσταση, η διοίκηση θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει κατά την κρίση της μια λογιστική

πολιτική από την οποία προκύπτουν πληροφορίες που είναι σχετικές με τις ανάγκες λήψης οικονομικών αποφάσεων των χρηστών και αξιόπιστες», εφαρμόζει λογιστική μέθοδο συνένωσης οικονομικών οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο με βάση την οποία αθροίζονται οι λογιστικές αξίες των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων χωρίς περαιτέρω υπολογισμό εύλογων αξιών.

Πιο αναλυτικά:

- Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των εταιρειών αναγνωρίζονται στις λογιστικές αξίες, όπως προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις των εταιρειών με κατάλληλες προσαρμογές α) για την επίτευξη ομοιόμορφων λογιστικών πολιτικών και β) για τη διόρθωση τυχών λαθών που είτε έχουν επισημανθεί από τους ορκωτούς ελεγκτές τους ή έγιναν αντιληπτά εντός 12 μηνών από τη μεταβίβαση, αφορούσαν θέματα προ μεταβίβασης και για τα οποία υπάρχει επαρκής πληροφόρηση ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό της εγγραφής που απαιτείται.
- Δεν αναγνωρίζεται υπεραξία. Η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης της επένδυσης και της καθαρής θέσης της μεταβιβασθείσας εταιρείας αναγνωρίζεται σε διακριτό αποθεματικό στα Ίδια Κεφάλαια «Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικών», καθώς προκύπτει από συναλλαγή με τον μέτοχο.
- Τα κόστη της συναλλαγής (εάν υπάρχουν) αναγνωρίζονται απευθείας ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις κάθε νέα οντότητα από την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ η μεταβίβασή της, χωρίς αναμόρφωση των συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης περιόδου.

(α.3) Λογιστικός χειρισμός που ακολουθήθηκε για την απόκτηση συμμετοχών στις «Άμεσες» και «Λοιπές Θυγατρικές» (για τις περιπτώσεις που μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό συμμετοχής)

Με το άρθρο 188 του ν.4389/2016 (ως ίσχυε έως την 31.12.2017) ορίστηκε ότι από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της Εταιρείας τα κατωτέρω νομικά πρόσωπα, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ή οι τίτλοι που το ενσωματώνουν μεταβιβάζονται στην Εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4389/2016, θεωρούνται για τους σκοπούς του νόμου 4389/2016 άμεσες θυγατρικές της (οι «Άμεσες Θυγατρικές»):

Περαιτέρω, μετά την τροποποίηση του ν.4389/2016 όπως επήλθε από τις διατάξεις του ν.4512/2018,

«Άμεσες Θυγατρικές»:	% Συμμετοχής
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ)	100%
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)	100%
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ)	100%

μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία οι συμμετοχές του Ελληνικού Δημοσίου σε αριθμό επιχειρήσεων που κατά την έννοια του νόμου ονομάστηκαν «Λοιπές Θυγατρικές», για κάποιες εκ των οποίων μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό και για κάποιες μειοψηφικό. Η ανάλυση των λοιπών θυγατρικών που μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό προς την ΕΕΣΥΠ έχει ως εξής:

«Λοιπές Θυγατρικές» κατά την έννοια του Ν. 4389/2016 στις οποίες μεταβιβάστηκε πλειοψηφικό ποσοστό:	% Συμμετοχής
Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε.(ΕΥΔΑΠ)	50%+1 μετοχή
Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)	50%+1 μετοχή
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθήνας Α.Ε. (ΟΑΣΑ)	100%
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	100%
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	100%
Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε. (ΑΕΔΙΚ)	100%
Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ)**	90%
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ – HELEXPO)	100%
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	55,19%
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.*	100%

*Οι συμμετοχές μεταβιβάστηκαν με 01.01.2018, εκτός της ΓΑΙΑΟΣΕ που μεταβιβάστηκε με 01.07.2018.

** Το ποσοστό συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στα Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. μεταβλήθηκε μετά τη μείωση και μετέπειτα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΤΑ που πραγματοποιήθηκαν το Δεκέμβριο του 2020 από 90% σε 100%.

Στον ανωτέρω πίνακα δεν περιλαμβάνεται η νέα άμεση θυγατρική «5G Συμμετοχές Α.Ε.», καθώς δεν μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ αλλά έλαβε νομική υπόσταση στις 14.01.2021, επομένως δεν τηρήθηκε ο συγκεκριμένος λογιστικός χειρισμός, καθότι δεν μεταβιβάστηκε αλλά ιδρύθηκε.

Καθώς η ΕΕΣΥΠ, η ΕΤΑΔ, το ΤΑΙΠΕΔ και οι «Λοιπές θυγατρικές» των οποίων το πλειοψηφικό ποσοστό μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ, βρίσκονται υπό τον κοινό έλεγχο του ίδιου τελικού μετόχου, ο οποίος είναι ο ίδιος πριν και μετά την συνένωση, η μεταβίβαση των μετοχών των εταιρειών αυτών στην ΕΕΣΥΠ, θεωρείται ότι είναι μεταξύ οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο, η οποία εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος για την απόκτησή τους ακολούθησε την λογιστική πολιτική που περιγράφεται ανωτέρω στην παράγραφο 2.3 περ. α.2.

Όσον αφορά το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας Α.Ε. (ΤΧΣ), ο Όμιλος εξέτασε τα γεγονότα και τις περιστάσεις που αφορούν την κατοχή των τίτλων που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και τις πρόνοιες του ν. 4389/2016 αναφορικά με τα δικαιώματα και την σχέση της ΕΕΣΥΠ και του ΤΧΣ, και έκρινε ότι ο Όμιλος με βάση τα προβλεπόμενα από τα ΔΠΧΑ δεν ασκεί έλεγχο ή ουσιώδη επιρροή επί του ΤΧΣ.

Περαιτέρω ο Όμιλος κατέθεσε ερώτημα παραθέτοντας τα πραγματικά γεγονότα στο Συμβούλιο Λογιστικής Τυποποίησης (ΣΛΟΤ) της ΕΛΤΕ, το οποίο με απάντησή του επί του ερωτήματος της Εταιρείας, κατέληξε ότι δεν προκύπτει σχέση ελέγχου ή ουσιώδους επιρροής από την ΕΕΣΥΠ προς το ΤΧΣ.

Με βάση τα ανωτέρω, η Εταιρεία δεν ενοποίησε τις Οικονομικές Καταστάσεις του ΤΧΣ, είτε με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης είτε με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η συμμετοχή της Εταιρείας στο ΤΧΣ αντιμετωπίζεται ως συμμετοχή στις ενοποιημένες και Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις της και έχει αναγνωριστεί στο κόστος κτήσης (συμβολική αξία του €1) στο κονδύλι «Επενδύσεις σε θυγατρικές».

(α.4) Λογιστικός χειρισμός μεταβιβασθέντων μειοψηφικών ποσοστών στις «Λοιπές Θυγατρικές»

Πέρα από τις εταιρείες που μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ πλειοψηφικό ποσοστό και αναλύθηκαν παραπάνω, με τις ίδιες διατάξεις του ν.4512/2018 μεταβιβάστηκαν στην ΕΕΣΥΠ εταιρείες με μειοψηφικό ποσοστό. Η ανάλυση αυτών των λοιπών θυγατρικών έχει ως εξής:

«Λοιπές θυγατρικές» κατά την έννοια του Ν. 4389/2016 που μεταβιβάστηκε μειοψηφικό ποσοστό:	% Συμμετοχής
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)	34,12%
ΕΤΒΑ –ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε	35%
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.(ΔΑΑ)	25%
Folli Follie Α.Ε	0,96%

Αναφορικά με το μεταβιβασθέν στην ΕΕΣΥΠ ποσοστό στις εταιρείες ΔΕΗ (34,12%) και ΔΑΑ (25%), η Εταιρεία, με βάση τα προβλεπόμενα στο ΔΠΧΑ 10 εξέτασε τα γεγονότα και τις περιστάσεις ώστε να αξιολογήσει εάν ασκεί έλεγχο επί αυτών (αν αποτελούν θυγατρικές) ή ουσιώδη επιρροή (αν αποτελούν συγγενείς εταιρείες).

Τον Νοέμβριο του 2021 η ΕΕΣΥΠ συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ με ποσό τέτοιο ώστε, σε συνδυασμό με το μειωμένο (diluted) ποσοστό που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ μετά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (από 17% σε 10,3%) και το οποίο μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ άνευ ανταλλάγματος, να μην μεταβληθεί το ποσοστό συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στην ΔΕΗ από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (34,12%). Από τα παραπάνω το ποσοστό που κατέχει η ΕΕΣΥΠ μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου παρέμεινε αμετάβλητο σε σχέση με την προ της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ κατάσταση (34,12%), ενώ το ΤΑΙΠΕΔ δεν κατέχει πλέον κάποιο ποσοστό.

Στην αξιολόγηση εξετάστηκε εάν με βάση τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 10, η ΕΕΣΥΠ με το μη πλειοψηφικό ποσοστό που κατέχει, ασκεί έλεγχο ή ουσιώδη επιρροή στις δύο αυτές εταιρείες.

Εξετάζοντας τα διάφορα γεγονότα και περιστάσεις, όπως ότι δεν έχει ειδικά δικαιώματα μονομερούς ορισμού της πλειοψηφίας του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών αυτών ή καθορισμού των ενεργειών τους, δεν έχει ειδικές συμφωνίες με άλλους μετόχους για από κοινού αποφάσεις στις Γενικές Συνελεύσεις κλπ, και λαμβάνοντας επίσης τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 10, η Εταιρεία αξιολόγησε ότι δεν ασκεί έλεγχο επί των εν λόγω δύο εταιρειών και κατά συνέπεια έχει λογιστικοποιήσει αυτές ως συγγενείς με την μέθοδο της καθαρής θέσης.

Όσον αφορά προηγούμενες χρήσεις, όπως αναγραφόταν και στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του ΤΑΙΠΕΔ, οι κινητές αξίες εταιρειών (όπως είναι και το ποσοστό στη ΔΕΗ και στον ΔΑΑ) καθώς και τα ακίνητα, δικαιώματα κλπ, τα οποία έχουν μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ, δεν αναγνωρίζονται (καταχωρούνται) στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- το ΤΑΙΠΕΔ λειτουργεί ως αντιπρόσωπος (agent) και ως εκ τούτου κατά την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων δεν αυξάνονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, ενώ επίσης και με την αξιοποίηση είτε με τη μεταβίβασή τους δεν μεταβάλλονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, με εξαίρεση το έσοδο που εισπράττει ως ποσοστό επί του βεβαίου τιμήματος αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων,
- το ΤΑΙΠΕΔ διαμεσολαβεί στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, και για τον λόγο αυτό τα περιουσιακά στοιχεία που μεταφέρθηκαν σ' αυτό παρακολουθούνται διακριτά σε πληροφοριακούς λογαριασμούς,
- οι κίνδυνοι και τα οφέλη αυτών των περιουσιακών στοιχείων παραμένουν στο Ελληνικό Δημόσιο μέχρι την ολοκλήρωση της συναλλαγής που αφορά στην αξιοποίησή τους και δεν περιέρχονται στο ΤΑΙΠΕΔ.

Με βάση τα ανωτέρω, το ΤΑΙΠΕΔ δεν εμφανίζει τις συμμετοχές αυτές στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις, καθώς κατ' ουσία λειτουργεί για αυτές ως αντιπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου (όπως και σε άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία τύποις έχουν μεταβιβασθεί σε αυτό) και τυχόν πρόσσοδοι από μερίσματα ή από πωλήσεις ή άλλες αξιοποιήσεις των περιουσιακών στοιχείων αποδίδονται στο Δημόσιο, ενώ το ΤΑΙΠΕΔ λαμβάνει μόνο ποσοστό για την αμοιβή διαχείρισης.

Με βάση τον τρόπο λειτουργίας του ΤΑΙΠΕΔ, το ΤΑΙΠΕΔ, και κατά συνέπεια ο Όμιλος:

- δεν είχε τοποθετήσεις ή δικαιώματα για μεταβλητές αποδόσεις από το 17% που είχε το ΤΑΙΠΕΔ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ και από το 30% που έχει στο μετοχικό κεφάλαιο του ΔΑΑ,
- δεν ασκούσε έλεγχο επί των ποσοστών αυτών, καθώς βάση της παραγράφου 18 του ΔΠΧΑ 10, ένας επενδυτής που είναι αντιπρόσωπος δεν ελέγχει μια εκδότηρια (για το ποσοστό που κατέχει) όταν ασκεί δικαιώματα λήψης αποφάσεων που του έχουν εκχωρηθεί.

Για τους ανωτέρω λόγους αξιολογήθηκε ότι τα ποσοστά που κατέχονταν από το ΤΑΙΠΕΔ (για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου) δεν προσμετρώνταν στο μετοχικό ποσοστό που έλεγχε ο Όμιλος.

(α.5) Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις στις Εταιρικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής η αναγνώριση των συγκεκριμένων συμμετοχών γίνεται στο κόστος κτήσης. Δεδομένου ότι η μεταφορά των άμεσων και λοιπών θυγατρικών στην ΕΕΣΥΠ σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 188 του Ν.4389/2016 έγινε άνευ ανταλλάγματος, το κόστος της αρχικής κτήσης των συγκεκριμένων συμμετοχών είναι μηδενικό και οι συμμετοχές αυτές έχουν αναγνωριστεί στη συμβολική αξία του € 1 ανά θυγατρική, πλέον τυχόν μεταγενέστερου κόστους για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή κόστους επιπλέον μετοχών ή μείον σε περίπτωση απομείωσης.

(β) Συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους, ήτοι όταν υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής στις αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρησιακής πολιτικής της εταιρείας, χωρίς όμως να πρόκειται για έλεγχο ή από κοινού έλεγχο των εν λόγω πολιτικών. Η ουσιώδης επιρροή τεκμαίρεται καταρχήν, εφόσον υπάρχει άμεση ή έμμεση συμμετοχή άνω του 20% και έως 50%, των δικαιωμάτων ψήφου, εκτός εάν αποδεικνύεται καθαρά ότι δεν υφίσταται αυτή η περίπτωση. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα ή μετατρέψιμα, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή. Ουσιώδης επιρροή μπορεί να υπάρχει και με ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο από 50% ή μικρότερο από

20% των δικαιωμάτων ψήφου εάν αποδεικνύεται καθαρά ότι ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή (και η κυριότητα σε δικαιώματα ψήφου δε συνιστά έλεγχο στην περίπτωση της κατοχής άνω του 50%). Μια κοινοπραξία είναι μια από κοινού συμφωνία όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο στη συμφωνία έχουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της συμφωνίας. Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικά συμφωνημένος επιμερισμός του ελέγχου επί μιας συμφωνίας, ο οποίος υφίσταται μόνο όταν οι αποφάσεις που σχετίζονται με τη δραστηριότητα απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών που μοιράζονται τον έλεγχο.

Οι συγγενείς εταιρείες και οι κοινοπραξίες στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες εμπεριέχουν την υπεραξία (καθαρή από οποιεσδήποτε ζημιές από απομείωση) που προέκυψε κατά την απόκτηση.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι συμμετοχές σε συγγενείς ή σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος και περαιτέρω, για την ολοκλήρωση της αρχικής αναγνώρισης (με βάση το ΔΠΛ 28, παρ. 32) η Εταιρεία προσδιορίζει το μερίδιο που κατέχει επί της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της αποκτηθείσας. Η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν μετά την απόκτηση των συγγενών εταιριών ή κοινοπραξιών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, η συμμετοχή του Ομίλου επί των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα του Ομίλου και η συμμετοχή του Ομίλου επί των λοιπών μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους μετόχους αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου με την ταυτόχρονη μεταβολή της λογιστικής αξίας της επένδυσης. Εάν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς επιχείρησης ή κοινοπραξίας ισούται ή υπερβαίνει την αξία της επένδυσής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει αναλάβει νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της εταιρείας αυτής. Εάν το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε μία συγγενή επιχείρηση μειωθεί, αλλά συνεχίζει να διατηρεί σημαντική επιρροή, τότε από τα ποσά που είχαν προηγουμένως αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μόνο η αναλογία που αντιστοιχεί στο ποσοστό της μείωσης της συμμετοχής καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της συμμετοχής στη συγγενή επιχείρηση ή στην κοινοπραξία. Σε αυτή τη περίπτωση, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης της συμμετοχής του ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της και της τρέχουσας αξίας της και το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, στο κονδύλι «Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων».

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιριών ή των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σ' αυτές. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών εταιριών και των κοινοπραξιών πρέπει να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

(β.1) Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συγγενών όταν η συναλλαγή διενεργείται από σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σύμφωνα με το Ν.4389/2016, μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στις εταιρείες ΔΕΗ, ΔΑΑ και ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ, οι οποίες για σκοπούς ενοποίησης θεωρούνται συγγενείς καθώς ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο επί αυτών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 28 παρ.32, κατά την ημερομηνία απόκτησης μιας επένδυσης σε συγγενή ή κοινοπραξία, η Εταιρεία θα πρέπει να προσδιορίσει το μερίδιο που κατέχει επί της εύλογης αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της αποκτηθείσας. Η διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης και του μεριδίου της οικονομικής οντότητας στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων της συγγενούς ή της κοινοπραξίας, καθώς η μεταβίβαση των συγγενών έγινε άνευ ανταλλάγματος, λογιστικοποιείται ως αύξηση των ιδίων κεφαλαίων μέσω του «Αποθεματικού από μεταβίβαση θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων» λόγω του γεγονότος ότι η συναλλαγή έγινε με τον απώτερο μέτοχο (σε σχήμα υπό κοινό έλεγχο), στην περίοδο κατά την οποία η επένδυση αποκτάται.

Αναφορικά με τις συναλλαγές που προέκυψαν από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην ΔΕΗ τον Νοέμβριο του 2021 (συμμετοχή του Υπερταμείου στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, μείωση του ποσοστού

συμμετοχής του Υπερταμείου αλλά και μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος του ποσοστού συμμετοχής του ΤΑΙΠΕΔ στο Υπερταμείο που επανέφερε το ποσοστό του στα αρχικά προ της αύξησης επίπεδα), θεωρούμε ότι είναι τεχνικές διευθετήσεις και στην ουσία το ποσοστό του Υπερταμείου στην ΔΕΗ παρέμεινε αμετάβλητο στο 34,12%. Όσον αφορά τον επιπλέον αριθμό μετοχών που απέκτησε το Υπερταμείο, οι νέες μετοχές που αποκτήθηκαν μέσω της συμμετοχής με μετρητά στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ, αναγνωρίστηκαν με το ποσό που καταβλήθηκε και που αντιπροσώπευε την εύλογη αξία κατά την στιγμή της απόκτησης και τις μετοχές που μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος από το ΤΑΙΠΕΔ/Ελληνικό Δημόσιο τις αναγνώρισε στην εύλογη αξία με ισόποση αύξηση των ιδίων κεφαλαίων μέσω του «Αποθεματικού από μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος μετοχών ΔΕΗ» λόγω του γεγονότος ότι η συναλλαγή έγινε με τον απώτερο μέτοχο (σε σχήμα υπό κοινό έλεγχο).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις κάθε νέα συγγενή εταιρεία από την ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ η μεταφορά της, χωρίς αναμόρφωση των συγκριτικών στοιχείων προηγούμενης περιόδου.

2.4 Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Όλα τα ενσώματα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Επενδύσεις σε ακίνητα», παρουσιάζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριφθείσες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που πραγματοποιούνται. Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων του ενεργητικού, εκτός των γηπέδων και οικοπέδων που δεν αποσβένονται, υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις από 4 έως 100 έτη
- Μεταφορικά μέσα από 5 έως 33 έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα στο τέλος κάθε χρήσης.

Η λογιστική αξία ενός πάγιου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του, όταν η λογιστική του αξία υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του και η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης (Σημείωση 2.8).

Ένα στοιχείο των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων περιουσιακών στοιχείων αποαναγνωρίζεται με την πώληση του ή όταν δεν αναμένεται ότι θα εισρεύσουν οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή την πώληση του. Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από την αποαναγνώριση ενός ιδιοχρησιμοποιούμενου ενσώματου παγίου προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται κατά την πώληση και της λογιστικής αξίας του παγίου και καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα πάγια υπό κατασκευή απεικονίζονται στο κόστος τους, μείον τυχόν σωρευμένες απομειώσεις. Τα πάγια υπό κατασκευή δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

2.5 Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων

Ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων τα οποία κατέχονται για μακροχρόνιες εκμισθώσεις ή για κεφαλαιουχικά κέρδη ή και τα δύο κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης καθώς και, αν είναι εφαρμόσιμο, του κόστους δανεισμού. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται σε εύλογη αξία. Κάθε κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από τη μεταβολή της εύλογης αξίας από μεταγενέστερη επιμέτρηση σε κάθε περίοδο αναφοράς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς.

Η εύλογη αξία βασίζεται σε τιμές που ισχύουν σε μία ενεργή αγορά, αναμορφωμένες, όπου κρίνεται απαραίτητο, λόγω διαφορών στη φυσική κατάσταση, την τοποθεσία ή την κατάσταση του εκάστοτε ακινήτου. Αν η πληροφόρηση αυτή δεν είναι διαθέσιμη, ο Όμιλος εφαρμόζει εναλλακτικές μεθόδους αποτίμησης όπως πρόσφατες τιμές σε λιγότερο ενεργές αγορές ή προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι αποτιμήσεις αυτές διεξάγονται περιοδικά από ανεξάρτητους εκτιμητές και συνάδουν με τις οδηγίες που εκδίδονται από την Επιτροπή των Διεθνών Προτύπων Αποτίμησης (International Valuation Standards Committee).

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, έσοδα από ενοίκια υφιστάμενων εκμισθώσεων, έσοδα από παραχωρήσεις χρήσης και παραδοχές σχετικά με τα έσοδα από μελλοντικές εκμισθώσεις, βάσει των τρεχουσών συνθηκών που ισχύουν στην αγορά.

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι τα σχετικά κόστη μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα παύουν να αναγνωρίζονται όταν πωλούνται ή όταν παύει οριστικά η χρήση ενός επενδυτικού ακινήτου και δεν αναμένεται οικονομικό όφελος από την πώληση του.

Οι αναταξινομήσεις από και προς τις επενδύσεις σε ακίνητα αντιμετωπίζονται ως εξής:

(α) Αν η χρήση κάποιου ακινήτου το οποίο έχει ταξινομηθεί στις επενδύσεις σε ακίνητα μεταβληθεί σε ιδιόχρηση, τότε το ακίνητο ταξινομείται στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία και η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της επαναταξινόμησης θεωρείται το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για λογιστικούς σκοπούς.

(β) Αν η χρήση ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου μεταβληθεί από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια ή προκαταβολές μισθωμάτων σε επενδυτικό ακίνητο, οποιαδήποτε διαφορά που προκύπτει μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης του αξίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς του, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια ως επανεκτίμηση της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, βάσει του ΔΛΠ 16. Ωστόσο, εάν το κέρδος από αποτίμηση σε εύλογη αξία αντιστρέφει προγενέστερες ζημιές απομείωσης, τότε το κέρδος αυτό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης στο βαθμό που αντισταθμίζει μια προγενέστερη ζημία απομείωσης. Τυχόν υπόλοιπο κέρδους αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Σε περίπτωση εκποίησης κάποιου περιουσιακού στοιχείου που περιλαμβάνεται στα επενδυτικά ακίνητα του Ομίλου, η τρέχουσα αξία του αναπροσαρμόζεται, κατά την εκποίηση, στην τιμή πώλησης και η διαφορά λογιστικοποιείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων που μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος στον Όμιλο (ν.4389/2016)

Όσον αφορά τις επενδύσεις σε ακίνητα και τα δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων που μεταβιβάστηκαν βάσει του νόμου 4389/2016, η διαδικασία αρχικής αναγνώρισης και λογιστικοποίησης θα γίνεται με την πολιτική που θα ακολουθείται για όλες τις μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων που θα διενεργούνται άνευ ανταλλάγματος από τον απώτερο μέτοχο (Ελληνικό Δημόσιο) και οι οποίες θα καταχωρούνται στην εύλογη αξία με την διαφορά (κέρδος) μεταξύ της εύλογης αξίας και του πραγματικού αντιτίμου να καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Στο πλαίσιο αυτό και αναφορικά με τις μεταβιβάσεις των επενδυτικών ακινήτων από το Ελληνικό Δημόσιο προς την ΕΤΑΔ με βάση τον ανωτέρω νόμο, η καταχώρηση (είτε με την ψήφιση του νόμου, είτε μεταγενέστερα με την πρόοδο της διαδικασίας σταδιακής ταυτοποίησης των τίτλων των ακινήτων αυτών, την κατανόηση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων τους και την αποτίμηση και καταχώρηση/λογιστικοποίηση τους) πραγματοποιήθηκε στην εύλογη αξία και η διαφορά κόστους και εύλογης αξίας αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια (μείον τυχόν αναβαλλόμενη φορολογία) σε ειδικό αποθεματικό («Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος»), καθώς αφορά συναλλαγή με τον απώτερο μέτοχο.

Για τις μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων από την ΕΤΑΔ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (όπως επενδυτικών ακινήτων ή ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων) η διαφορά (ζημία) μεταξύ του ληφθέντος ανταλλάγματος/τιμήματος και της εύλογης αξίας του περιουσιακού στοιχείου θα καταχωρείται αρχικά απευθείας στα ίδια κεφάλαια στο «αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος» και με την αποαναγνώριση του

περιουσιακού στοιχείου το σύνολο του δημιουργηθέντος αποθεματικού για το ακίνητο αυτό θα μεταφέρεται στο υπόλοιπο των κερδών/ζημιών εις νέο.

Επιπλέον, η θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ (μεταβιβασθείσα στο Υπερταμείο με 01.07.2018) κατέχει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (όπως Ν.3891/2010, Ν.4111/2013) την αποκλειστική διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορική εκμετάλλευση όλων των ακινήτων του ΟΣΕ, καθώς και αυτών που μεταβιβάζονται με τον εν λόγω νόμο στο Ελληνικό Δημόσιο, εκτός από τα ακίνητα που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική υποδομή και τις λειτουργικές ανάγκες διαχείρισης αυτής. Η ΓΑΙΑΟΣΕ έχει ξεκινήσει αντίστοιχη διαδικασία με την ΕΤΑΔ για την κατανόηση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων των δικαιωμάτων ακινήτων της, ώστε να προβεί σε σταδιακή αποτίμηση και αναγνώρισή τους.

Η αναγνώριση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες των ΔΠΧΑ για την αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου όπου αναφέρεται ότι:

- Βάσει του Εννοιολογικού Πλαισίου Αναφοράς των ΔΠΧΑ («Ε.Π.Α.»), ένα στοιχείο αναγνωρίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όταν πληροί όλα από τα κάτωθι κριτήρια:
 - I. Είναι ένας πόρος που ελέγχεται από την εταιρεία ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α),
 - II. Από τον πόρο αυτό αναμένεται να εισρεύσουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες στην εταιρεία (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α και 4.38.α),
 - III. Η αξία του πόρου αυτού μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα (Ε.Π.Α. παρ. 4.38.β).
- Επίσης στην παρ 16 του ΔΛΠ 40 τα ειδικότερα κριτήρια που τίθενται για την αναγνώριση μιας επένδυσης σε ακίνητα συμπίπτουν με τα κριτήρια που αναφέρονται παραπάνω.
- Σύμφωνα με το Εννοιολογικό Πλαίσιο Αναφοράς των ΔΠΧΑ, παρ. 4.42 ένα στοιχείο, το οποίο σε δεδομένη χρονική στιγμή δεν πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ, μπορεί να πληροί τα κριτήρια αυτά και να αναγνωρισθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αποτέλεσμα μεταγενέστερων γεγονότων ή περιστάσεων.

Εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, αναγνωρίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που μεταφέρθηκαν με βάση τον Ν. 4389/2016, με τη διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω.

Η αναγνώριση των παραπάνω ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων θα γίνεται στην εύλογη αξία τους όπως αυτή θα προσδιορίζεται από πιστοποιημένο εκτιμητή, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία. Δεδομένου ότι αυτά μεταβιβάζονται στην εταιρεία από το δημόσιο άνευ ανταλλάγματος, η ωφέλεια που προκύπτει μεταξύ του κόστους κτήσης και της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία αναγνώρισής τους θα μεταφέρεται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια της εταιρείας. Μετά την πρώτη αναγνώριση, τα ακίνητα θα αποτιμώνται σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΛΠ 40, ως επενδυτικά ακίνητα, στην εύλογη αξία. Κάθε κέρδος ή ζημιά που θα προκύπτει από τη μεταβολή της εύλογης αξίας από μεταγενέστερη επιμέτρηση σε κάθε περίοδο αναφοράς θα αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Άδειες λειτουργίας

Οι άδειες λειτουργίας αποτιμώνται στο κόστος μείον σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της άδειας, με τη σταθερή μέθοδο, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

(β) Λογισμικά προγράμματα

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον σωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία είναι από 3 έως 10 έτη. Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση των λογισμικών προγραμμάτων καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

(γ) Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση θυγατρικής εταιρείας ορίζεται ως το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος εξαγοράς και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, έναντι της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Αν το άθροισμα του συνολικού τιμήματος εξαγοράς, της μη ελέγχουσας συμμετοχής που αναγνωρίστηκε και της εύλογης αξίας της προηγούμενης

συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία είναι μικρότερο από την εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε σε περίπτωση μίας συμφέρουσας αγοράς, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Η υπεραξία απεικονίζει τις μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες από περιουσιακά στοιχεία που δεν μπορούν μεμονωμένα να προσδιοριστούν και να αναγνωριστούν κατά τις συνενώσεις των επιχειρήσεων.

Η υπεραξία δεν υπόκειται σε απόσβεση. Μετά την αρχική αναγνώρισή της, αποτιμάται στο κόστος κτήσης μείον τις οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Για τους σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται, κατά την ημερομηνία απόκτησης, σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών (ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών) που αναμένεται ότι θα επωφεληθεί από τις συνέργειες της συνένωσης. Κάθε μονάδα (ή ομάδα αυτών) στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία, αποτελεί το μικρότερο επίπεδο παρακολούθησης της υπεραξίας μέσα στην οικονομική οντότητα για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης.

Ο επανέλεγχος της απομείωσης γίνεται ετησίως (ακόμα κι αν δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης), ή συχνότερα, εφόσον γεγονότα ή αλλαγές στις υπάρχουσες καταστάσεις υποδηλώνουν ενδεχόμενη απομείωση. Η τρέχουσα αξία της υπεραξίας συγκρίνεται με το ανακτήσιμο ποσό, που είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης. Κάθε απομείωση αναγνωρίζεται απευθείας ως ζημιά στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και δεν αναστρέφεται μεταγενέστερα.

Στην περίπτωση που η υπεραξία κατανέμεται σε μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και μέρος της δραστηριότητας αυτής της μονάδας εκποιηθεί, η υπεραξία που σχετίζεται με το μέρος της δραστηριότητας που εκποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία αυτής, όταν καθορίζεται το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση. Στην περίπτωση αυτή, η υπεραξία που εκποιήθηκε υπολογίζεται με βάση τις σχετικές αξίες της εκποιούμενης δραστηριότητας και του μέρους της μονάδας ταμειακών ροών που διατηρήθηκε.

(δ) Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Εσωτερικά δημιουργημένα άυλα περιουσιακά πάγια, εκτός των κεφαλαιοποιημένων δαπανών ανάπτυξης, δεν κεφαλαιοποιούνται και οι δαπάνες καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσης, όπου αυτές πραγματοποιούνται. Τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου έχουν πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή, εκτός του δικαιώματος της Διώρυγας Κορίνθου που κατέχει η θυγατρική ΑΕΔΙΚ που έχει απεριόριστη ζωή.

Τα άυλα με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους και αξιολογούνται για απομείωση, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι ενδέχεται να έχουν υποστεί απομείωση. Η ωφέλιμη ζωή και η μέθοδος απόσβεσης για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή επανεξετάζονται τουλάχιστον κάθε περίοδο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων. Αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή ή στον αναμενόμενο τρόπο ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών από κάθε άυλο περιουσιακό στοιχείο αντιμετωπίζονται ως αλλαγή στις λογιστικές εκτιμήσεις. Η δαπάνη της απόσβεσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή αναγνωρίζεται στην κατάσταση των αποτελεσμάτων στην κατηγορία του εξόδου, που συνάδει με τη λειτουργία του ασώματου αυτού παγίου.

Κέρδη ή ζημίες που προέρχονται από τη διαγραφή λόγω εκποίησης ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την εκποίηση και της τρέχουσας αξίας του περιουσιακού στοιχείου και καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.7 Μισθώσεις

Ο καθορισμός του κατά πόσο μία συναλλαγή εμπεριέχει μίσθωση ή όχι βασίζεται στην ουσία της συναλλαγής κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης. Μια σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωριζόμενου περιουσιακού στοιχείου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Οι εταιρείες του Ομίλου εφαρμόζουν ενιαία μέθοδο αναγνώρισης και επιμέτρησης των μισθώσεων

περιουσιακών στοιχείων από τρίτους με εξαίρεση τις βραχυχρόνιες μισθώσεις (που ορίζονται ως μισθώσεις με διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή λιγότερο) και τις μισθώσεις υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν υποχρεώσεις από μισθώσεις για τις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων και δικαιώματα χρήσης παγίων που αντιπροσωπεύουν το δικαίωμα χρήσης επί των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν σε τρίτους.

I) Δικαιώματα χρήσης παγίων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν δικαιώματα χρήσης παγίων στην έναρξη της μίσθωσης (την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση). Τα δικαιώματα χρήσης παγίων επιμετρούνται στο κόστος τους, μειωμένο κατά τη σωρευμένη απόσβεση και την απομείωση της αξίας τους και προσαρμοσμένο κατά την επαναμέτρηση των αντίστοιχων υποχρεώσεων μισθώσεων. Το κόστος των δικαιωμάτων χρήσης παγίων συμπεριλαμβάνει το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων που έχουν αναγνωριστεί, τις αρχικές άμεσα συνδεδεμένες σχετικές δαπάνες και τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ή πριν την ημερομηνία έναρξης, μειωμένες κατά το ποσό των προσφερόμενων εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων.

Εκτός των περιπτώσεων όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία είναι σχετικά βέβαιοι ότι το μισθωμένο πάγιο θα περιέλθει στην κατοχή τους στο τέλος της σύμβασης μίσθωσης, τα αναγνωρισμένα δικαιώματα χρήσης παγίων αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη μικρότερη διάρκεια μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου παγίου και των όρων της σύμβασης μίσθωσης. Εάν η κυριότητα του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία στο τέλος της μισθωτικής περιόδου ή εάν το κόστος του αντανakλά την άσκηση δικαιώματος αγοράς, οι αποσβέσεις υπολογίζονται σύμφωνα με την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου. Η απόσβεση αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης.

Τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζονται χωριστά στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση οικονομικής θέσης.

Τα δικαιώματα χρήσης παγίων υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους (Σημείωση 2.8).

Τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία δεν εξαρτώνται από κάποιο δείκτη ή επιτόκιο δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης από την μίσθωση και κατά συνέπεια δεν αποτελούν συστατικό στοιχείο της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Οι σχετικές πληρωμές αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων την περίοδο κατά την οποία επήλθε το γεγονός ή ο όρος ενεργοποίησης αυτών των καταβολών.

II) Υποχρεώσεις μισθώσεων

Κατά την έναρξη της μίσθωσης, ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν υποχρεώσεις μισθώσεων ίσες με την παρούσα αξία των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν κατά τη συνολική διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης. Για να υπολογίσουν την παρούσα αξία των πληρωμών, ο Όμιλος και η Εταιρεία χρησιμοποιούν το κόστος επιπρόσθετου δανεισμού κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, εφόσον το πραγματικό επιτόκιο δεν προσδιορίζεται ευθέως από τη σύμβαση μίσθωσης. Μεταγενέστερα της έναρξης μίσθωσης, το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων προσαυξάνεται με έξοδα τόκων και μειώνεται με τις πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιούνται.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

- σταθερά μισθώματα (περιλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών μισθωμάτων), μειωμένα κατά τυχόν κίνητρα μίσθωσης,
- κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο, τα οποία αρχικά επιμετρώνται με χρήση του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- ποσά τα οποία αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας,
- την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, και
- την καταβολή ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος του μισθωτή για καταγγελία της μίσθωσης.

Τα μεταβλητά μισθώματα που δεν εξαρτώνται από κάποιον δείκτη ή επιτόκιο δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης από μίσθωση και αναγνωρίζονται ως έξοδο στην περίοδο που επέρχεται το γεγονός ή η συνθήκη και γίνεται η πληρωμή.

Η υποχρέωση από την μίσθωση επιμετράται μεταγενέστερα, αυξάνοντας την λογιστική αξία για να αποτυπωθούν οι τόκοι επί της υποχρέωσης από την μίσθωση (με χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου) και μειώνοντας την λογιστική αξία για να αποτυπωθούν οι καταβολές των μισθωμάτων. Ο Όμιλος και η Εταιρεία επαναμετρούν την υποχρέωση από τη μίσθωση (και κάνουν τις αντίστοιχες προσαρμογές στα σχετικά δικαιώματα χρήσης παγίων) εάν:

- επέλθει αλλαγή στη διάρκεια της μίσθωσης ή εάν επέλθει μεταβολή στην εκτίμηση του δικαιώματος αγοράς, στην περίπτωση αυτή η υποχρέωση από την μίσθωση επαναμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα με βάση το αναθεωρημένο προεξοφλητικό επιτόκιο.
- επέλθει μεταβολή στα μισθώματα εξαιτίας της μεταβολής στο δείκτη ή στο επιτόκιο ή στα ποσά τα οποία αναμένεται να καταβληθούν λόγω της εγγύησης υπολειμματικής αξίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις η υποχρέωση από την μίσθωση επαναμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα με βάση το αρχικό προεξοφλητικό επιτόκιο.
- μια μίσθωση τροποποιείται και η τροποποίηση της μίσθωσης δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως χωριστή μίσθωση, στην περίπτωση αυτή η υποχρέωση από την μίσθωση επαναμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα κάνοντας χρήση του αναθεωρημένου προεξοφλητικού επιτοκίου.

Οι επαναμετρήσεις αυτές καταχωρούνται σε μια γραμμή στη σημείωση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων ως μετατροπές/ επαναμετρήσεις.

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται χωριστά στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση οικονομικής θέσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

III) Βραχυχρόνιες μισθώσεις και μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την εξαίρεση σχετικά με τις βραχυχρόνιες μισθώσεις (δηλαδή μισθώσεις διάρκειας μικρότερης ή ίσης των 12 μηνών, από την ημερομηνία έναρξης της σύμβασης μίσθωσης, όπου δεν υπάρχει το δικαίωμα αγοράς του περιουσιακού στοιχείου). Επίσης εφαρμόζουν την εξαίρεση σχετικά με περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας (δηλαδή αξίας μικρότερης των €5.000). Πληρωμές μισθωμάτων για βραχυχρόνιες και χαμηλής αξίας μισθώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

(i) **Λειτουργική μίσθωση** – Μισθώσεις όπου ο Όμιλος δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες της ιδιοκτησίας, χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Όταν τα περιουσιακά στοιχεία εκμισθώνονται στα πλαίσια λειτουργικών μισθώσεων, παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως επενδύσεις σε ακίνητα σύμφωνα με τη φύση του κάθε περιουσιακού στοιχείου. Τα έσοδα που πραγματοποιούνται από λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών που έχουν ληφθεί, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη που επιβαρύνουν τους εκμισθωτές κατά τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα της μίσθωσης.

2.8 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται, και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμώνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2.9 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσεως και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσεως των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά το εκτιμώμενο κόστος ολοκλήρωσης και το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση.

Ο Όμιλος σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

2.10 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις σχηματίζεται βάσει όσων αναφέρονται στη σημείωση 2.11.1.

2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών. Το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει επίσης μία νέα προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο μοντέλο του ΔΛΠ 39.

Οι νέες πρόνοιες για τις ζημιές απομείωσης, έχουν ως αποτέλεσμα σε ορισμένες περιπτώσεις οι αναμενόμενες ζημιές να αναγνωριστούν νωρίτερα.

2.11.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Εκτός από τις απαιτήσεις από πελάτες που αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής εκτός αν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης είναι σημαντικό, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται αρχικά και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η κατάταξη βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών

στοιχείων και

- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο).

Η κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχει ως εξής:

• **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος:** Κατατάσσονται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία διατηρούνται στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου με στόχο τη διακράτηση τους και την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών που πληρούν το κριτήριο των «αποκλειστικών πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (SPPI)». Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται μεταγενέστερα της αναγνώρισης τους με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και υπόκεινται σε απομείωση. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν κατά την αποαναγνώριση, τροποποίηση ή απομείωση των περιουσιακών στοιχείων αυτών καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

• **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (χρεωστικοί τίτλοι):** Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας είναι χρεωστικοί τίτλοι που πληρούν το SPPI κριτήριο και κατέχονται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου είσπραξης ταμειακών ροών και πώλησή τους. Οι μεταβολές στη λογιστική αξία τους αναγνωρίζονται στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων, εκτός από την αναγνώριση κερδών ή ζημιών απομείωσης, εσόδων από τόκους και κερδών ή ζημιών από συναλλαγματικές διαφορές, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Κατά την αποαναγνώριση τους, το σωρευμένο ποσό των μεταβολών της εύλογης αξίας που έχει αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ανακυκλώνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Τα έσοδα τόκων από αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

• **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι):** Κατά την αρχική αναγνώριση, μια οικονομική οντότητα μπορεί να επιλέξει αμετάκλητα να παρουσιάζει στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μιας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση ούτε αποτελεί ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωριζόμενο από έναν αποκτώντα σε συνένωση επιχειρήσεων στην οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 3. Τα ποσά που απεικονίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα δεν μεταφέρονται ποτέ στα αποτελέσματα. Τα μερίσματα από αυτές τις επενδύσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, εκτός εάν το μέρισμα αντιπροσωπεύει σαφώς ανάκτηση μέρους του κόστους της επένδυσης που θα αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που κατατάσσονται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης.

• **Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:** Για τα περιουσιακά στοιχεία αυτά ο Όμιλος έχει ως στόχο την πραγματοποίηση ταμειακών ροών μέσω της πώλησης τους. Τα παράγωγα κατατάσσονται επίσης σε αυτή την κατηγορία εκτός αν αποτελούν αποτελεσματικό μέσο αντιστάθμισης. Εάν οι όροι του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου προκαλούν τυχόν άλλες ταμειακές ροές ή περιορίζουν τις ταμειακές ροές κατά τρόπο που δεν συμβαδίζει με τις πληρωμές που αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο και τόκους, τότε το χρηματοοικονομικό μέσο αυτό κατατάσσεται επίσης στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, ανεξαρτήτως του επιχειρηματικού μοντέλου. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στην εύλογη αξία εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης στην εύλογη αξία με τις μεταβολές της εύλογης αξίας να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης.

Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται όταν:

- Τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εκπνεύσουν.
- Μεταβιβαστούν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναληφθεί η συμβατική δέσμευση να καταβληθούν οι ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες, χωρίς σημαντική καθυστέρηση και είτε (α) έχουν μεταβιβαστεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου ή (β) δεν έχουν μεταβιβαστεί ούτε διατηρηθεί ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου αλλά έχει

μεταβιβαστεί ο έλεγχος του στοιχείου αυτού.

Απομείωση

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί από τον Όμιλο να υιοθετήσει το μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλους τους χρεωστικούς τίτλους που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος αναμένει ότι θα εισπράξει, οι οποίες προεξοφλούνται με βάση το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Απομείωση συμβατικών περιουσιακών στοιχείων, εμπορικών απαιτήσεων και απαιτήσεων από μισθώματα

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις εμπορικές απαιτήσεις, τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και τις απαιτήσεις από μισθώματα.

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις αυτές, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου για πιστωτικές ζημιές, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλότες και το οικονομικό περιβάλλον.

Απομείωση λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρούμενων στο αποσβεσμένο κόστος

Για τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιείται η γενική προσέγγιση, η οποία γίνεται σε δύο φάσεις. Εάν, κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του.

2.11.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Ταξινόμηση

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου ταξινομούνται στις κατηγορίες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και σε δάνεια και υποχρεώσεις. Η Διοίκηση καθορίζει την κατηγορία στην οποία θα ταξινομήσει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατά την αρχική αναγνώριση τους βάσει του σκοπού απόκτησης τους.

Δάνεια και υποχρεώσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δε διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Περιλαμβάνονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Οι τελευταίες συμπεριλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Τα δάνεια και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, καθαρά από άμεσα έξοδα (τραπεζικά έξοδα και προμήθειες), και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ποσά υπό ή υπέρ το άρτιο κατά την απόκτηση καθώς και τυχόν κόστη ή δαπάνες που αποτελούν τμήμα του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση αυτή περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα των αποτελεσμάτων χρήσης.

Αποαναγνώριση

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από άλλο του ίδιου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης

έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες τρέχουσες αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.11.3 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.12 Δεσμευμένες καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον Όμιλο μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

2.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις καταθέσεις προθεσμίας με ληκτότητα μέχρι τρεις μήνες.

2.14 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει την ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί. Τα έξοδα αύξησεως κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης. Το Οφειλόμενο Κεφάλαιο παρουσιάζεται αφαιρετικά στα Ίδια Κεφάλαια.

2.15 Κρατικές Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν. Συγκεκριμένα, για τον υπο-όμιλο ΟΑΣΑ ο οποίος λαμβάνει επιχορήγηση για κάλυψη μέχρι το 40% του λειτουργικού κόστους προ αποσβέσεων, το ποσό που αφορά κόστος πωληθέντων αναγνωρίζεται σε ξεχωριστό κονδύλι της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης που ονομάζεται «Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων», ενώ το μέρος της επιχορήγησης που αφορά λοιπές κατηγορίες εξόδων καθώς και επιχορηγήσεις εξόδων των λοιπών εταιρειών του Ομίλου αναγνωρίζεται στα «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης».

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.16 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο φόρος της χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις που αφορούν στοιχεία που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση. Στην περίπτωση αυτή, ο φόρος αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στην καθαρή θέση, αντίστοιχα.

Τρέχων φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών νόμων που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση της εκάστοτε θυγατρικής αξιολογεί περιοδικά τις θέσεις που λαμβάνονται στις φορολογικές δηλώσεις, όταν η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία υπόκειται σε ερμηνείες και δημιουργεί προβλέψεις, όπου χρειάζεται, με βάση τα ποσά που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με τη χρήση της μεθόδου της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές εκτός από:

- Όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση υπεραξίας ή ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης από συναλλαγή που δεν αφορά συνένωση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής δεν επηρεάζεται το λογιστικό ή φορολογικό αποτέλεσμα.
- Σε σχέση με τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και με συμμετοχές σε κοινοπραξίες, αναγνωρίζονται μόνο αν η μητρική εταιρεία, ο επενδυτής ή ο κοινοπρακτών είναι σε θέση να ελέγξουν το χρονικό σημείο της αναστροφής της προσωρινής διαφοράς και αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δε θα αναστραφεί στο μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές, τις μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές και τους μεταφερόμενους αχρησιμοποίητους πιστωτικούς φόρους. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο κατά την έκταση στην οποία είναι πιθανό ότι θα υπάρξει μελλοντικό διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, εκτός από:

- Όταν η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση προκύπτει από την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης από συναλλαγή που δεν αφορά συνένωση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής δεν επηρεάζεται το λογιστικό ή φορολογικό αποτέλεσμα.
- Σε σχέση με τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς και με συμμετοχές σε κοινοπραξίες, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο κατά την έκταση που αναμένεται ότι οι προσωρινές διαφορές θα αναστραφούν στο μέλλον και θα υπάρξει φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου η προσωρινή διαφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε περίοδο αναφοράς και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν στο μέλλον επαρκή φορολογικά κέρδη που θα επιτρέψουν το σύνολο ή μέρος της απαίτησης να χρησιμοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή, είτε αφορά την ίδια φορολογητέα οντότητα, είτε διαφορετικές φορολογητέες οντότητες στις οποίες υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιήσουν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

Σύμφωνα με το άρθρο 206 του ν.4389/2016, η Εταιρεία και οι άμεσες θυγατρικές της (εκτός από το ΤΧΣ και το ΤΑΙΠΕΔ, για τα οποία εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις των ιδρυτικών τους νόμων), απολαμβάνουν όλων των διοικητικών, οικονομικών, φορολογικών, δικαστικών, ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου προνομίων και ατελειών του Ελληνικού Δημοσίου, πλην του ΦΠΑ.

Με βάση τα ανωτέρω, στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας δεν αναγνωρίζονται τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία.

2.17 Παροχές σε εργαζομένους

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων παροχών

όσο και προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

A) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην κατάσταση οικονομική θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανakλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό, περιορίζεται στις μη αναγνωρισμένες αναλογιστικές ζημιές και το κόστος προϋπηρεσίας, πλέον την παρούσα αξία των διαθέσιμων επιστροφών και των μειώσεων των μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα.

Εντός του 2021, η Επιτροπή Διεργητικών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IASB), απαντώντας σε ερώτημα σχετικά με το πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν.3198/1955 αναφορικά με τον τρόπο αναγνώρισης της παροχής αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης, εξέδωσε οριστική απόφαση σύμφωνα με την οποία ο Όμιλος κατανέμει τις παροχές εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία κατ' έτος παροχής υπηρεσιών των εργαζομένων, κατά την περίοδο των τελευταίων ετών προ της εξόδου των εργαζομένων από την υπηρεσία, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις θεμελίωσης για λήψη πλήρους σύνταξης. Η περίοδος αυτή αποτελεί την εύλογη βάση σχηματισμού της σχετικής πρόβλεψης (όπως αυτή ορίζεται στην επόμενη παράγραφο) καθώς πέραν της περιόδου αυτής δεν προσαυξάνονται ουσιαστικά οι παροχές συνταξιοδότησής τους.

Εύλογη βάση ολοκλήρωσης του σχηματισμού της πρόβλεψης για την αποζημίωση εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία, θεωρείται η ηλικία των εργαζομένων που νομοθετικά προβλέπεται η συνταξιοδότησή τους (π.χ 62 έτη), οπότε η κατανομή των παροχών συνταξιοδότησης πραγματοποιείται στις πλείστες των περιπτώσεων από το 46ο μέχρι το 62ο έτος της ηλικίας τους, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων εκείνων όπου αποδεδειγμένα η ηλικία συνταξιοδότησης είναι μεγαλύτερη των 62 ετών, περίπτωση κατά την οποία ο χρόνος έναρξης της κατανομής μεταβάλλεται ανάλογα.

B) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επιπλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές

του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

2.18 Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.19 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που αφορούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μία παρούσα νομική ή με άλλο τρόπο τεκμηριωμένη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης και όταν η αξία της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και, εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.20 Αναγνώριση εσόδων

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» καθώς επίσης και τις Διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13 «Προγράμματα Πιστότητας Πελατών», ΕΔΔΠΧΑ 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων», ΕΔΔΠΧΑ 18 «Μεταβιβάσεις Περιουσιακών Στοιχείων από Πελάτες» και ΜΕΔ 31 «Πράξεις Ανταλλαγής που Αφορούν Υπηρεσίες Διαφήμισης» και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες.

- 1.** Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- 2.** Προσδιορισμός των ξεχωριστών υποχρεώσεων εκτέλεσης που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη.
- 3.** Προσδιορισμός του τιμήματος συναλλαγής.
- 4.** Επιμερισμός του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης που απορρέουν από τη σύμβαση με τον πελάτη.
- 5.** Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης που απορρέει από τη σύμβαση με τον πελάτη.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτη τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου – είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

(α) Έσοδα από μισθώματα

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, με την ευθεία μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Όταν ο Όμιλος παρέχει κίνητρα στους πελάτες του, το κόστος αυτών των κινήτρων αναγνωρίζεται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, με την ευθεία μέθοδο, μειωτικά του εσόδου

από τη μίσθωση.

(β) Έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται τη λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Ειδικά όσον αφορά τη θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ, αυτή ενεργεί ως αντιπρόσωπος, ο οποίος διενεργεί εισπράξεις από την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό του Δημοσίου, και κατά συνέπεια τα έσοδα από αποκρατικοποιήσεις δε θεωρούνται έσοδα του ΤΑΙΠΕΔ επομένως και του Ομίλου. Σε αυτήν την περίπτωση, στα λειτουργικά έσοδα του Ομίλου, λογίζεται η προμήθεια και όχι το ακαθάριστο έσοδο. Η συγκεκριμένη προμήθεια της άμεσης θυγατρικής του Ομίλου, σύμφωνα με την Αποφ. Υπ. Οικ. Μ.Α.Δ.Κ.Α. 0009449 ΕΞ 2016 -ΦΕΚ 1603/07.06.2016, ορίζεται ως τίμημα αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου και ανέρχεται σε 0,5%.

(γ) Έσοδα από πώληση αγαθών

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών.

(δ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

(ε) Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης τους έχει θεμελιωθεί. Σημειώνεται ότι καθώς τα έσοδα από μερίσματα αποτελούν την κύρια πηγή εσόδου της Εταιρείας (αλλά όχι του Ομίλου), στην εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων του Υπερταμείου αυτά παρουσιάζονται ως «Κύκλος εργασιών», ενώ σε επίπεδο Ομίλου τα ενδοομιλικά μερίσματα απαλείφονται και τα εναπομείναντα μερίσματα του Ομίλου απεικονίζονται στο κονδύλι «Έσοδα από μερίσματα». Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Υπερταμείου, όπου υπάρχει επιστροφή κεφαλαίων από συμμετοχή που αποκτήθηκε με μηδενικό κόστος κτήσης, η επιστροφή κεφαλαίου λογίζεται ως έσοδο.

2.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στο μέτοχο της μητρικής εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.22 Συναλλαγματικές μετατροπές

Οι συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από το νόμισμα λειτουργίας των οικονομικών μονάδων (ξένα νομίσματα) καταχωρούνται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης τα εκφραζόμενα σε ξένο νόμισμα νομισματικά στοιχεία αποτιμώνται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά το διακανονισμό νομισματικών στοιχείων και κατά την επαναμετατροπή των νομισματικών στοιχείων, περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης, εκτός αν αυτές προέρχονται από την ενοποίηση καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό οι οποίες θα αναγνωρίζονται αρχικά σε ιδιαίτερο στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων και στα αποτελέσματα κατά τη διάθεση της καθαρής επένδυσης. Τα μη χρηματικά στοιχεία, που αποτιμώνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα, θα μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας της αρχικής συναλλαγής. Τα μη χρηματικά στοιχεία, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε ξένο νόμισμα, θα μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν, όταν προσδιορίστηκαν οι εύλογες αξίες.

2.23 Κινητές Αξίες, Ακίνητα και Δικαιώματα που έχουν περιέλθει στο ΤΑΙΠΕΔ

Οι κινητές αξίες εταιρειών καθώς και τα ακίνητα, δικαιώματα κ.λπ. τα οποία έχουν μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ, δεν αναγνωρίζονται (καταχωρούνται) στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κίνδυνοι και τα οφέλη παραμένουν στο Ελληνικό Δημόσιο και δεν περιέρχονται στο ΤΑΙΠΕΔ.

Το ΤΑΙΠΕΔ λειτουργεί ως αντιπρόσωπος για την αξιοποίηση αυτών των περιουσιακών στοιχείων και

ως εκ τούτου κατά την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων δεν αυξάνονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, ενώ είτε με την αξιοποίηση είτε με τη μεταβίβασή τους επίσης δεν μεταβάλλονται τα αποτελέσματα και η καθαρή θέση του, με εξαίρεση το έσοδο που εισπράττει ως ποσοστό επί του βεβαίου τιμήματος αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων το οποίο προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών του εξόδων. Οι οποιεσδήποτε ταμειακές εισροές από τη μεταβίβαση και αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων θα ισοσκελίζονται από ισόποσες ταμειακές εκροές προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Με δεδομένο ότι το ΤΑΙΠΕΔ διαμεσολαβεί στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, τα περιουσιακά στοιχεία που μεταφέρθηκαν σ' αυτό παρακολουθούνται διακριτά σε πληροφοριακούς λογαριασμούς. Τα περιουσιακά αυτά στοιχεία μεταβιβάζονται και περιέρχονται χωρίς αντάλλαγμα στο Ταμείο σύμφωνα με τον ν. 3986/2011. Τα περιουσιακά στοιχεία του Ελληνικού Δημοσίου που έχουν μεταφερθεί στο ΤΑΙΠΕΔ και παραμένουν, με σκοπό την αξιοποίησή τους καθώς και αυτά που έχουν ήδη αξιοποιηθεί παρουσιάζονται αναλυτικά στις Οικονομικές Καταστάσεις του ΤΑΙΠΕΔ.

2.24 Αναταξινόμησης και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε ευρώ, ενώ διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Η αναταξινόμηση που πραγματοποιήθηκε στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου της 31.12.2021 ποσού € 5.224.887 αφορούσε λοιπές προκαταβολές και μεταφέρθηκε από το κονδύλι «Λοιπές απαιτήσεις» στο κονδύλι «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις».

Πέραν της ανωτέρω αναταξινόμησης, έχουν γίνει αναταξινόμησης σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας περιόδου. Οι παραπάνω αναταξινόμησης δεν είχαν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

2.25 Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών

Όπως αναφερόταν από προηγούμενα έτη στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και ειδικότερα:

- στην σημείωση 2.3 όπου αναφέρεται πως για την λογιστικοποίηση της απόκτησης εταιρειών υπό κοινό έλεγχο, καθώς δεν καλύπτεται από τα ΔΠΧΑ, σύμφωνα με τις παραγράφους 10-12 του ΔΛΠ 8 η διοίκηση του Ομίλου ανέπτυξε δική της λογιστική πολιτική για τον χειρισμό, όπου μεταξύ άλλων "Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των εταιρειών αναγνωρίζονται στις λογιστικές αξίες, όπως προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις των εταιρειών με κατάλληλες προσαρμογές α) για την επίτευξη ομοιόμορφων λογιστικών πολιτικών και β) για τη διόρθωση τυχών λαθών που είτε έχουν επισημανθεί από τους ορκωτούς ελεγκτές τους ή έγιναν αντιληπτά εντός 12 μηνών από τη μεταβίβαση, αφορούσαν θέματα προ μεταβίβασης και για τα οποία υπάρχει επαρκής πληροφόρηση ώστε να μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό της εγγραφής που απαιτείται"
- στην σημείωση 5, όπου αναφέρεται πως κατά την ημερομηνία μεταβίβασης της συμμετοχής των Δημόσιων Επιχειρήσεων στο Υπερταμείο, σε διάφορες εκ των μεταβιβασθέντων θυγατρικών τα πιστοποιητικά Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών στις οικονομικές καταστάσεις των προ-μεταβίβασης ετών έφεραν επιφυλάξεις σχετικά με πιθανή απομείωση της αξίας τους. Για την επίλυση του χρονίζοντος αυτού θέματος, θυγατρικές με σημαντικό ύψος ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων εκκίνησαν διαδικασίες ελέγχου απομείωσης. Στις περισσότερες εκ των θυγατρικών ο έλεγχος αυτός ολοκληρώθηκε πριν τη δημοσίευση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018 και το ποσό της απομείωσης αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο ως διόρθωση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων και της καθαρής θέσης των θυγατρικών κατά την ημερομηνία μεταβίβασης και ανήλθε σε €184,8 εκατ. Επίσης γνωστοποιούνταν στην εν λόγω σημείωση πως οποιεσδήποτε διορθωτικές εγγραφές προκύψουν κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής και αφορούν την προ της μεταβίβασης περίοδο θα καταχωρηθούν με αναδρομική ισχύ μέσω της διόρθωσης της καθαρής θέσης πρώτης ενοποίησης της εταιρείας αυτής.

Όσον αφορά τις προσαρμογές στα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κατά την ημερομηνία απόκτησης για θέματα που προϋπήρχαν της μεταβίβασης, τα θέματα αυτά εντοπίστηκαν εντός 12μήνου από την απόκτηση και το μεγαλύτερο πλήθος αυτών έχει επιλυθεί. Ωστόσο για ορισμένα η διαδικασία ποσοτικοποίησης και οριστικοποίησης των προσαρμογών των ποσών έχει μεγάλη χρονική διάρκεια.

Μία από τις περιπτώσεις που εκκρεμούσαν ήταν η ολοκλήρωση του ελέγχου απομείωσης ακινήτων για μια εκ των θυγατρικών, η οποία παρέμενε σε εκκρεμότητα λόγω της περιπλοκότητας και των μεταβολών των παραμέτρων της άσκησης.

Αν και η εν λόγω άσκηση είναι ακόμη σε εξέλιξη, από το μέρος αυτής που ολοκληρώθηκε προέκυψαν μεταβολές στα «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία» και στις «Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων». Κατά τη διάρκεια της άσκησης προέκυψε αλλαγή στην κατανομή ποσοστών ακινήτων και αξιών που είχαν μεταφερθεί στις «Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων» και στα «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία». Ως εκ τούτου προέκυψε υπολογισθείσα διαφορά απομείωσης ύψους € 67,3 εκατ. προ φόρων ή € 52,5 εκατ. μετά την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας. Ο Όμιλος προχώρησε σε καταχώρηση των εν λόγω διαφορών απομειώσεων μέσω αναδρομικής αναμόρφωσης της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων και επενδυτικών ακινήτων, της αναβαλλόμενης φορολογίας και του αποθεματικού πρώτης ενοποίησης, από την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου που εμφανίζεται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις, ήτοι από την 01.01.2021 υιοθετώντας τον ανωτέρω λογιστικό χειρισμό όπως είχε γνωστοποιήσει από προηγούμενα έτη.

Η επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των προηγούμενων χρήσεων παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν:

(ποσά σε €)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31 Δεκεμβρίου 2020 όπως δημοσιεύτηκε	Επίδραση από αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	1 Ιανουαρίου 2021 μετά την επίδραση των αναπροσαρμογών
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	2.209.339.520	(85.210.568)	2.124.128.952
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	1.206.114.365	17.913.404	1.224.027.769
Ίδια κεφάλαια			
Λοιπά αποθεματικά	3.223.074.039	(52.491.787)	3.170.582.252
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	37.554.330	(14.805.376)	22.748.954

(ποσά σε €)	ΟΜΙΛΟΣ		
	31 Δεκεμβρίου 2021 όπως δημοσιεύτηκε	Επίδραση από αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	31 Δεκεμβρίου 2021 μετά την επίδραση των αναπροσαρμογών
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία	2.168.138.708	(85.210.568)	2.082.928.140
Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχ/σης και εκμ/σης επί ακινήτων	1.297.972.698	17.913.404	1.315.886.102
Ίδια κεφάλαια			
Λοιπά αποθεματικά	3.664.201.074	(52.491.787)	3.611.709.287
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	40.440.159	(14.805.376)	25.634.783

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούν τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας, με βασικό σκοπό την παροχή χρηματοδότησης των εργασιών τους. Οι θυγατρικές εταιρείες κατέχουν, επίσης, διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες τους, ενώ επίσης ορισμένες θυγατρικές κατέχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (αλλά για σημαντικά χαμηλότερα ποσά) που έχουν σχέση με μετοχές εισηγμένης εταιρείας και ομόλογα. Πολιτική της Εταιρείας και των θυγατρικών της, κατά τη χρήση που έληξε την 31.12.2022, ήταν να μην δραστηριοποιούνται σε κερδοσκοπικές συναλλαγές χρηματοπιστωτικών μέσων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε ένα φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους θεωρητικά υπάγονται, είναι κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, κίνδυνος επιτοκίων, κίνδυνος τιμών), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Η διαχείριση των κινδύνων εστιάστηκε κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων, ενώ παράλληλα υπάρχει η διαχείριση των κινδύνων αυτών από τις αρμόδιες διοικήσεις και τμήματα της εκάστοτε θυγατρικής.

Κίνδυνος αγοράς

i. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι αυτός που προκύπτει λόγω των συναλλαγών και υπολοίπων σε ξένο νόμισμα. Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ (€). Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες θυγατρικές δεν έχουν δραστηριότητα στο εξωτερικό λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους, και κατά συνέπεια, δεν είναι σημαντικά εκτεθειμένες σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών τους γίνεται σε Ευρώ (€).

Συγκεκριμένα, μερικός συναλλαγματικός κίνδυνος υπάρχει σε ορισμένες εταιρείες και προκύπτει λόγω διεθνών συναλλαγών που μπορεί να έχουν (όπως π.χ. τα ΕΛΤΑ με τη διεθνή αλληλογραφία που αποτελεί μέρος της δραστηριότητάς τους ή περιστασιακά σε άλλες θυγατρικές όταν προκύπτουν αμοιβές συμβούλων, καθώς και έξοδα έργων που διενεργούνται σε ξένα νομίσματα). Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της ελέγχουν και αξιολογούν σε περιοδική βάση, ξεχωριστά αλλά και συνδυαστικά την έκθεσή τους σε συναλλαγματικό κίνδυνο και θα χρησιμοποιήσουν τα κατάλληλα χρηματοοικονομικά μέσα εάν απαιτηθεί για τη διαχείρισή του.

ii. Κίνδυνος τιμών

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της δεν εκτίθενται σημαντικά σε κίνδυνο μεταβολής των τιμών, εκτός της έκθεσης που υπάρχει σε συγκεκριμένο μέρος των περιουσιακών στοιχείων που αφορούν μετοχές εισηγμένες στο ΧΑΑ και ομόλογα.

Το σημαντικότερο μέρος της έκθεσης της Εταιρείας και των θυγατρικών της σε κίνδυνο τιμών αφορά κυρίως μη χρηματοοικονομικά μέσα, όπως τα επενδυτικά ακίνητα, αποθέματα κλπ. Για τέτοια περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις υπάρχουν κίνδυνοι από τις μεταβολές τιμών, διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων, όπως π.χ.:

- η έκθεση θυγατρικών στον κίνδυνο από σχετικές μεταβολές στην εύλογη αξία των ακινήτων, που μπορεί να επηρεάσει τα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις σε εύλογες αξίες (όπως τα επενδυτικά ακίνητα),
- η περιορισμένη έκθεση θυγατρικών σε κίνδυνο μεταβολής τιμών (π.χ. λόγω πληθωρισμού) όπου μέρος των εσόδων τους προέρχονται από συμβάσεις μίσθωσης, οι τιμές των οποίων μπορούν να επηρεαστούν στο βαθμό που δεν αναπροσαρμόζονται βάσει συμβάσεων σε ετήσια βάση με το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή,
- η έκθεση θυγατρικών σε διακυμάνσεις διεθνών τιμών εμπορευμάτων όπως καυσίμων (π.χ. στις μεταφορές), αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και ρυθμιζόμενων τιμών (όπως για το κόστος του ακατέργαστου νερού στις εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης) κλπ. Τέτοιες μεταβολές τιμών μπορούν να επηρεάσουν τις οικονομικές επιδόσεις των εταιρειών αυτών εάν δε μπορούν να μετακυλισθούν στους

καταναλωτές (όπως σε περιπτώσεις όπου οι τιμές πώλησης αγαθών ή παροχής της υπηρεσίας είναι ρυθμιστικά οριζόμενες και είτε δεν είναι εφικτό να μετακυλισθούν είτε είναι εξαιρετικά χρονοβόρο).

iii. Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών και μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων αφορά τον κίνδυνο της μεταβολής της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου ως αποτέλεσμα των μεταβολών των επιτοκίων, καθώς και τον κίνδυνο της επίδρασης των μεταβολών των επιτοκίων στις ταμειακές εισροές-έσοδα και εκροές-έξοδα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, υπό την παρούσα δομή, έχουν περιορισμένη έκθεση στους κινδύνους αυτούς, καθώς:

- Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της διαθέτουν στο ενεργητικό τους έντοκα περιουσιακά στοιχεία, όπως βραχυχρόνιες επενδύσεις σε κλειστές προθεσμιακές, καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και καταθέσεις όψεως τα οποία στο μεγαλύτερο βαθμό τους φέρουν μεταβλητά επιτόκια ή έχουν βραχυπρόθεσμες λήξεις, με συνέπεια ο κίνδυνος μεταβολής εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών αυτών μέσων να είναι μειωμένος. Παράλληλα τυχόν διακύμανση των επιτοκίων μπορεί να επηρεάζει το ύψος των εσόδων από τόκους, ωστόσο τυχόν μεταβολή δεν εκτιμάται ότι θα επιφέρει ουσιώδεις μεταβολές στα αποτελέσματα της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
- Αν και ορισμένες θυγατρικές της Εταιρείας έχουν υποχρεώσεις από δάνεια, ο κίνδυνος για μεταβολή της εύλογης αξίας τους από μεταβολές των επιτοκίων είναι σχετικά περιορισμένος καθώς σε μεγάλο βαθμό αυτά φέρουν μεταβλητά επιτόκια.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων και αποτελούνται κυρίως από εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, καθώς και από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Οι εμπορικές απαιτήσεις στις περισσότερες θυγατρικές του Υπερταμείου προέρχονται από μία μεγάλη βάση πελατών, ενώ αξιολογούμενο μέρος των πωλήσεων τους διακανονίζονται σε μετρητά ή ισοδύναμα, όπως π.χ. στις αστικές μεταφορές.

Για το μέρος που δε διακανονίζεται σε μετρητά και το ανεξόφλητο μέρος (το οποίο απεικονίζεται στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις) που βαίνει αυξανόμενο, ακολουθούνται στο μέτρο του εφικτού, μέτρα διαχείρισης του κινδύνου, όπως κάτωθι:

- Για απαιτήσεις στο τομέα ακινήτων, μέρος των απαιτήσεων από πελάτες είναι ασφαλισμένο έναντι πιστωτικού κινδύνου με λήψη εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης των συμβάσεων, από τραπεζικά ιδρύματα.
- Μεγάλο μέρος των εμπορικών απαιτήσεων των εταιρειών αφορά πλήθος πελατών με σχετικά μικρό υπόλοιπο με συνέπεια να υπάρχει σημαντική διασπορά του κινδύνου (η περαιτέρω διαχείριση του οποίου γίνεται από τις αρμόδιες διευθύνσεις των εταιρειών εφαρμόζοντας είτε προληπτικές διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου είτε σε περιπτώσεις με δυσκολίες είσπραξης όπου ακολουθούνται διαδικασίες είσπραξης μέσω ρύθμισης οφειλών ή μέσω αναγκαστικών εισπράξεων (νομικής/ δικαστικής οδού).
- Επίσης, μεγάλο μέρος των απαιτήσεων αφορά είτε απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, είτε απαιτήσεις που αντιστοιχίζονται με υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο (όπως οι απαιτήσεις του ΤΑΙΠΕΔ από αξιοποιήσιμα περιουσιακών στοιχείων που είναι αποδοτέες στο Δημόσιο, ή απαιτήσεις της ΕΤΑΔ από το Δημόσιο για εγγυημένα δάνεια). Σημαντικές τέτοιες απαιτήσεις αφορούν απαιτήσεις αποζημίωσης των εταιρειών αστικών μεταφορών για την παροχή δικαιωμάτων μετακίνησης με πλήρη ή μερική απαλλαγή από την καταβολή κομίστρου σε ειδικές κατηγορίες επιβατών (π.χ. Άνεργοι, ΑΜΕΑ, Πολύτεκνοι, κα) και απαιτήσεις των εταιρειών ύδρευσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για τέτοια φύσεως απαιτήσεις, ο Μηχανισμός Συντονισμού θα μειώσει την αβεβαιότητα και την έλλειψη σωστών διαδικασιών και επικοινωνίας μεταξύ κράτους και δημοσίων επιχειρήσεων για τη διευθέτηση οφειλόμενων από το Ελληνικό Δημόσιο.

Τέλος, σε ορισμένες θυγατρικές υπάρχει συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε μικρό αριθμό πελατών με υψηλά υπόλοιπα. Η διοίκηση των εταιρειών αυτών παρακολουθεί την έκθεσή τους στον πιστωτικό κίνδυνο

και προσπαθεί να λαμβάνει μέτρα μείωσης της έκθεσης στον κίνδυνο αυτό αλλά και εξετάζει περιοδικά τους κινδύνους ανακτησιμότητας σχηματίζοντας προβλέψεις όποτε απαιτούνται με βάση την κρίση και εκτίμησή τους ώστε τα υπόλοιπα να αντανακλούν τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, τα διαθέσιμα της Εταιρείας και σημαντικό μέρος των διαθεσίμων των θυγατρικών της είναι κατατεθειμένα στην Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ περαιτέρω η Εταιρεία και οι θυγατρικές της συνεργάζονται με χρηματοοικονομικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης και αξιολογούν το βαθμό έκθεσης τους σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

Κατάλληλες προβλέψεις αναγνωρίζονται για ζημιές προερχόμενες από απομείωση απαιτήσεων λόγω συγκεκριμένων πιστωτικών κινδύνων με βάση τις εκτιμήσεις της διοίκησης της εκάστοτε θυγατρικής.

Τα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας τα οποία εκτίθενται στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς αναλύονται ως εξής:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.027.491.840	1.068.283.761	164.361.300	94.126.361
Απαιτήσεις- Εντός επόμενου έτους	643.513.458	452.661.965	1.045.013	2.659.243
Απαιτήσεις-1-5 έτη*	775.032.859	888.205.635	34.129	35.614
Λοιπές απαιτήσεις**	207.647.608	136.228.960	26.359	28.443
Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	10.132.732	11.043.227	-	-
Καθαρή Λογιστική Αξία	2.663.818.497	2.556.423.548	165.466.801	96.849.661

*Χωρίς προκαταβολές μισθωμάτων.

**Χωρίς έξοδα επομένων χρήσεων.

Κίνδυνος ρευστότητας και διαχείριση κεφαλαίων

Ο κίνδυνος ταμειακών ροών αφορά τον κίνδυνο της μη ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας της Εταιρείας και των θυγατρικών της για την εκπλήρωση των χρηματοοικονομικών τους υποχρεώσεων και τη χρηματοδότηση της δραστηριότητάς τους. Η αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη διατήρηση επαρκών χρηματικών διαθεσίμων, τη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών και την ύπαρξη δυνατότητας χρηματοδότησης σε περίπτωση ανάγκης ή έκτακτων γεγονότων.

Η Εταιρεία και η πλειοψηφία των ενοποιούμενων θυγατρικών, υπό την υπάρχουσα δομή και τους πόρους που διαθέτουν, εκτιμούν ότι υπό κανονικές συνθήκες έχουν μειωμένη έκθεση στον κίνδυνο αυτό, βασιζόμενοι στη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας (ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων) και την σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών.

Η έκθεση στον κίνδυνο αυτό είναι μεγαλύτερη σε δύο θυγατρικές του Υπερταμείου, καθώς οι ταμειακές τους ροές, λόγω της φύσης της δραστηριότητάς τους εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από την έγκαιρη είσπραξη από το Ελληνικό Δημόσιο της δικαιούμενης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, ή ελαφρύνσεων που δίδει με ρυθμιστικές διατάξεις το Ελληνικό Δημόσιο σε κοινωνικές ομάδες, καθώς και τυχόν επιχορηγήσεων για δαπάνες που ορισμένοι οργανισμοί υφίστανται.

Επίσης, η έκθεση είναι αυξημένη στον ένα υπο-όμιλο εταιρειών, καθώς θεσμικά δεν δύναται να προσφύγει σε δανεισμό ώστε να καλύψει το χρονικό κενό μεταξύ των δαπανών που διενεργεί και των ποσών που είναι να εισπράξει από το Ελληνικό Δημόσιο. Οι εταιρείες αυτές διαχειρίζονται τον εν λόγω κίνδυνο με παρακολούθηση των ταμειακών ροών τους και διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας:

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Εντός του επόμενου έτους (Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις)				
- Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες*	447.939.889	426.419.876	1.415.198	915.354
- Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	113.904.578	113.186.253	-	-
- Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανεισμού	12.350.131	12.608.802	-	-
- Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	20.710.158	20.713.683	184.114	164.236
- Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις**	430.102.839	329.698.206	930.266	800.163
	1.025.007.595	902.626.820	2.529.578	1.879.753
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
- Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις***	829.302.614	990.367.359	-	-
- Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης	34.008.834	40.621.056	341.282	485.476
- Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	31.519.877	41.680.310	-	-
	894.831.325	1.072.668.725	341.282	485.476
Σύνολο	1.919.838.920	1.975.295.545	2.870.860	2.365.229

* Στην ανάλυση «Προμηθευτών, λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες» δεν περιλαμβάνονται τα ποσά από «προκαταβολές πελατών» και «υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες και έσοδα επόμενων χρήσεων».

** Στην ανάλυση «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» δεν περιλαμβάνονται τα ποσά από «υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς» και «υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους τέλη».

*** Στην ανάλυση «Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις» δεν περιλαμβάνονται τα ποσά από «συμμετοχές καταναλωτών» και «προεισπραχθέντα μισθώματα».

3.2 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

- **Επίπεδο 1:** για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργή αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) όμοιων στοιχείων, στις οποίες η εταιρεία μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης.
- **Επίπεδο 2:** για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).
- **Επίπεδο 3:** για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Η εύλογη αξία των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2021.

	ΟΜΙΛΟΣ			
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ 31.12.2022			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3.066.063	6.041	61.594	3.133.698
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	72.895	-	49.996	122.891
Σύνολο	3.138.958	6.041	111.590	3.256.589

	ΟΜΙΛΟΣ			
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ 31.12.2021			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	3.929.152	6.041	61.094	3.996.287
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	14.614	-	49.996	64.610
Σύνολο	3.943.766	6.041	111.090	4.060.897

Το επίπεδο 1 περιλαμβάνει την επένδυση σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και σε μετοχές της Τράπεζας Αττικής που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαιτεί τη διενέργεια εκτιμήσεων, κρίσεων και την υιοθέτηση παραδοχών από πλευράς της Διοίκησης, οι οποίες επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών αρχών και λογιστικών αξιών των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων και των εξόδων. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση της Διοίκησης της Εταιρείας και των διοικήσεων των εταιρειών του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και περιστάσεις, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις, κρίσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις επί των Επενδυτικών ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων

Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της «εύλογης αξίας» είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά συναφών μισθωτηρίων αλλά και λοιπών συμβολαίων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Εάν δεν είναι εφικτή η εξεύρεση τέτοιων πληροφοριών, οι εταιρείες του Ομίλου προσδιορίζουν την αξία

μέσα σε ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των «εύλογων αξιών». Για να πάρουν μια τέτοια απόφαση, οι διοικήσεις των εταιρειών του Ομίλου λαμβάνουν υπ' όψη τους δεδομένα από μια πληθώρα πηγών, που περιλαμβάνουν:

- I. Τρέχουσες τιμές σε μια ενεργή αγορά ακινήτων διαφορετικής φύσης, κατάστασης ή τοποθεσίας (ή υποκείμενες σε διαφορετικούς όρους μισθωτηρίων ή λοιπών συμβολαίων), οι οποίες έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να απεικονίζουν αυτές τις διαφορές.
- II. Πρόσφατες τιμές παρόμοιων ακινήτων σε λιγότερο ενεργές αγορές, αναπροσαρμοσμένες έτσι ώστε να απεικονίζονται οποιεσδήποτε μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες που έλαβαν χώρα από την ημερομηνία που έγιναν οι αντίστοιχες συναλλαγές σε εκείνες τις τιμές, και
- III. Προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, βασισμένες σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, που πηγάζουν από τους όρους των εν ισχύ μισθωτηρίων και άλλων συμβολαίων και (όπου είναι εφικτό) από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ενοικίασης παρεμφερών ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, με χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που απεικονίζουν την τρέχουσα αξιολόγηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και τη χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών.

Η εφαρμογή των αποτιμητικών μεθόδων απαιτεί την χρήση υποθέσεων, εκτιμήσεων και κρίσεων σε πλήθος παραγόντων.

Οι γνωστοποιήσεις σχετικά με τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 6.

(β) Ακίνητα και δικαιώματα που δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Σύμφωνα τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 προβλέπεται να περιέλθει χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΤΑΔ και ΓΑΙΑΟΣΕ ένα χαρτοφυλάκιο με πλήθος ακινήτων (κυριότητα ή/ και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί αυτών) για μέρος του οποίου όμως υπάρχουν σημαντικές ασάφειες και αβεβαιότητες. Όσον αφορά το λογιστικό χειρισμό του εν λόγω μέρους του χαρτοφυλακίου τίτλων ακινήτων, οι διοικήσεις των θυγατρικών του Ομίλου προέβησαν σε εκτιμήσεις σχετικά με τον έλεγχο των εταιρειών επί των ακινήτων ή/και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης αυτών, καθώς και σε εκτίμηση διαφόρων ποιοτικών, νομικών και τεχνικών χαρακτηριστικών τους, τα οποία δύναται να επηρεάζουν μεταξύ άλλων το αν τα ακίνητα/δικαιώματα ακινήτων πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αλλά και τις πιθανές μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες στις εταιρείες.

(γ) Προβλέψεις

- Προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και εκκρεμείς νομικές υποθέσεις

Οι εταιρείες του Ομίλου εμπλέκονται σε διάφορες αντιδικίες και νομικές υποθέσεις για τις οποίες οι διοικήσεις των θυγατρικών εξετάζουν την κατάσταση κάθε σημαντικής υπόθεσης σε περιοδική βάση για να αξιολογούν την πιθανότητα εκροής χρηματοοικονομικών πόρων, βασιζόμενη εν μέρει στην άποψη των νομικών τους συμβούλων. Εάν η ενδεχόμενη χρηματοοικονομική εκροή από οποιεσδήποτε αντιδικίες και νομικές υποθέσεις θεωρείται πιθανή και το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, οι εταιρείες του Ομίλου καταχωρούν πρόβλεψη στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις. Τόσο για τον καθορισμό της πιθανότητας όσο και για τον καθορισμό του αν το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, απαιτείται σε σημαντικό βαθμό η κρίση των διοικήσεων των θυγατρικών. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, οι διοικήσεις των θυγατρικών οφείλουν να επανεξετάζουν την πιθανή υποχρέωση και πιθανόν να αναθεωρήσουν τις εκτιμήσεις για την πιθανότητα ενός δυσμενούς αποτελέσματος και τη σχετική εκτίμηση της πιθανής εκροής. Η επάρκεια των προβλέψεων για τις υπάρχουσες εκκρεμείς νομικές υποθέσεις επανεκτιμάται, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία των Νομικών Υπηρεσιών των θυγατρικών του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται (Σημείωση 33).

- Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Οι επισφαλούς είσπραξης λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν προκύπτουν κατόπιν ανάλυσης, καθώς και από την εμπειρία των εταιρειών του Ομίλου σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών τους και την ανακτησιμότητα τυχόν υπολοίπων που ενέχουν κίνδυνο. Όταν γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος

λογαριασμός υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ. χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της απαίτησης, κτλ.), ο λογαριασμός αναλύεται και κατόπιν εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι μέρος της απαίτησης ενδέχεται να μην ανακτηθεί καταγράφεται πρόβλεψη επισφάλειας/απομείωσής του για ποσό που αναμένεται να μην ανακτηθεί.

- Προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει τη στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και οι διοικήσεις των θυγατρικών του Υπερταμείου οφείλουν να προβαίνουν σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

(δ) Έλεγχος απομείωσης επενδύσεων σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει σε ετήσια βάση εάν κατά την εκτίμησή της συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές επιχειρήσεις. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις, η Διοίκηση προβαίνει στην εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων, την οποία συγκρίνει με την αξία που συμπεριλαμβάνεται στις οικονομικές της καταστάσεις προκειμένου να αποφασίσει εάν απαιτείται σχηματισμός πρόβλεψης απομείωσης.

Σχετικά με την θυγατρική ΕΛΤΑ ΑΕ, η οποία την 31.12.2022 είχε αρνητικά Ίδια Κεφάλαια, η Εταιρεία με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για την πορεία των εργασιών της, εκτιμά ότι δεν υπάρχει αρνητική επίπτωση στην αξία της σχετικής συμμετοχής στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι η θυγατρική ΕΛΤΑ ΑΕ έχει ξεκινήσει διαδικασία αναδιάρθρωσης της παραγωγικής της δραστηριότητας και του πλαισίου λειτουργίας της. Στο πλαίσιο αυτό έχει ανατεθεί τον Μάιο 2023 σε διεθνή χρηματοοικονομικό σύμβουλο η υποστήριξη της Διοίκησης της θυγατρικής στην διαμόρφωση του επικαιροποιημένου Στρατηγικού Σχεδίου της.

Οι παραπάνω διαδικασίες παρουσιάζουν σημαντικό βαθμό πολυπλοκότητας και αναμένεται το νέο Στρατηγικό Σχέδιο να έχει ολοκληρωθεί εντός του Δεκεμβρίου 2023. Με βάση το νέο Στρατηγικό Σχέδιο η Διοίκηση της Εταιρείας θα επανεξετάσει αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της συμμετοχής στην θυγατρική ΕΛΤΑ ΑΕ και την ανάγκη διενέργειας σχετικής άσκησης ελέγχου απομείωσης.

(ε) Έλεγχος απομείωσης συγγενών επιχειρήσεων

Ο Όμιλος εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των επενδύσεών του σε συγγενείς επιχειρήσεις, και σε περίπτωση που υπάρχουν, συγκρίνει το ανακτήσιμο ποσό της κάθε επένδυσης (την υψηλότερη αξία μεταξύ της αξίας λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας μείον τα κόστη της πώλησης) με τη λογιστική της αξία. Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις ως προς το εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης αλλά και για τον καθορισμό του ανακτήσιμου ποσού, οι οποίες περιλαμβάνουν βασικές παραδοχές για την περίοδο των εκτιμωμένων ταμειακών ροών, τις ταμειακές ροές, τον ρυθμό ανάπτυξης των ροών και το επιτόκιο προεξόφλησης, προκειμένου να προσδιορίσει την παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών συγγενούς εταιρείας.

(στ) Ωφέλιμη ζωή ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η πραγματική ωφέλιμη ζωή τους επανεκτιμάται περιοδικά και ενδέχεται να διαφέρει λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως η τεχνική βαθμιαία απαξίωση.

(ζ) Απομείωση ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία, αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εξετάζουν σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της εταιρείας που διενεργεί τον έλεγχο απομείωσης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης οι διοικήσεις των εταιρειών του Ομίλου

συνεργάζονται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(η) Ύπαρξη ελέγχου ή ουσιώδους επιρροής στις συμμετοχές που μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος από το Ελληνικό Δημόσιο

Σύμφωνα με το ν.4389/2016, μεταβιβάστηκε στην Εταιρεία η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου σε διάφορες δημόσιες επιχειρήσεις. Η συμμετοχή αυτή αφορά σε κάποιες περιπτώσεις πλειοψηφικό ποσοστό και σε κάποιες περιπτώσεις μειοψηφικό ποσοστό. Για την αξιολόγηση αν με το εκάστοτε ποσοστό συμμετοχής το Υπερταμείο ασκεί έλεγχο ή ουσιώδη επιρροή επί της οντότητας της οποίας οι μετοχές έχουν μεταφερθεί, για το σκοπό κατάρτισης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου ασκεί εκτιμήσεις και κρίσεις, οι οποίες αναλύονται στις Σημειώσεις 2.3.(α3), 2.3.(α4) και 2.3 (β).

(θ) Αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τα οποία δεν υπάρχει ενεργή αγορά ή η διαπραγμάτευσή τους έχει ανασταλεί

Σύμφωνα με το ν.4389/2016, μεταβιβάστηκε στο Υπερταμείο η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου ποσοστού 0,96% στη Folli Follie, η οποία είναι εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Καθώς η μετοχή της Folli Follie σταμάτησε να διαπραγματεύεται στο ΧΑΑ, η αξία της έπρεπε να εκτιμηθεί με τη χρήση εκτιμήσεων και κρίσεων (Σημείωση 12.2).

(ι) Σκοπός χαρτοφυλακίου σε χρηματοοικονομικά στοιχεία που κατέχουν οι θυγατρικές του Υπερταμείου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9

Αρκετές θυγατρικές του Υπερταμείου κατέχουν στο χαρτοφυλάκιο τους συμμετοχικούς τίτλους και άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία είτε για πώληση είτε για διακράτηση. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αυτών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 εξαρτάται από το επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση του. Το επιχειρηματικό μοντέλο αποτελεί μια σημαντική κρίση που πραγματοποιούν οι διοικήσεις των θυγατρικών του Υπερταμείου.

(ια) Αποτίμηση για σκοπούς αρχικής αναγνώρισης της αξίας των συγγενών επιχειρήσεων

Η αρχική αναγνώριση των συγγενών εταιρειών σε ενοποιημένο επίπεδο έγινε σύμφωνα με το ΔΛΠ 28/παρ. 32 επί του μεριδίου του Υπερταμείου (με βάση το ποσοστό της) στην εύλογη αξία της εκάστοτε επιχείρησης, όπως αυτή ίσχυε και με τα γεγονότα και συνθήκες που επικρατούσαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης. Για την ΔΕΗ της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, η αξία που χρησιμοποιήθηκε προκύπτει με χρήση της χρηματιστηριακής αξίας την 01.01.2018 (ιεραρχία 1 εύλογης αξίας). Για τις συγγενείς εταιρείες ΔΑΑ και ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες σε κάποια ενεργή αγορά, χρησιμοποιήθηκαν άλλες μέθοδοι αποτίμησης. Για τα δεδομένα και τις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα αποτίμησης όπου είναι δυνατό χρησιμοποιήθηκαν παρατηρήσιμα στοιχεία, αλλά όπου αυτό είναι αδύνατο απαιτήθηκαν σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας. Αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης των συγγενών επιχειρήσεων. Οι μέθοδοι και παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των εταιρειών ΔΑΑ και ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ αναλύονται στη Σημείωση 9.

(ιβ) Φόρος εισοδήματος, λοιποί φόροι και αναβαλλόμενη φορολογία

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε περιοδικούς ελέγχους από τις τοπικές φορολογικές αρχές των διαφόρων περιοχών όπου δραστηριοποιούνται. Η διαδικασία προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος, των λοιπών φόρων και της αναβαλλόμενης φορολογίας είναι πολύπλοκη και απαιτεί σε μεγάλο βαθμό να γίνουν εκτιμήσεις και κρίσεις. Υπάρχουν διάφορες συναλλαγές και υπολογισμοί των οποίων η τελική φορολογική έκβαση είναι αβέβαιη στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Σε περίπτωση που φορολογικά θέματα δεν έχουν διευθετηθεί με τις φορολογικές αρχές, η Διοίκηση της εκάστοτε εταιρείας του Ομίλου λαμβάνει υπόψιν την εμπειρία του παρελθόντος και τη συμβουλή ειδικών σε φορολογικά και νομικά θέματα προκειμένου να αναλύσει τα συγκεκριμένα γεγονότα και συνθήκες, να ερμηνεύσει τη σχετική φορολογική νομοθεσία, να εκτιμήσει τη θέση των φορολογικών αρχών σε αντίστοιχες υποθέσεις και να αποφασίσει εάν η φορολογική αντιμετώπιση θα γίνει αποδεκτή από τις φορολογικές αρχές ή αν χρειάζεται να αναγνωρίσει σχετικές προβλέψεις.

Εάν το τελικό αποτέλεσμα τυχόν ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος, τους λοιπούς φόρους και την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση/ υποχρέωση κατά την περίοδο οριστικοποίησης του αποτελέσματος.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται, στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον ή θα αναστραφούν ανάλογες αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις στην ίδια περίοδο. Σημαντικές εκτιμήσεις των διοικήσεων των θυγατρικών απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας.

(ιγ) Προσδιορισμός της διάρκειας μίσθωσης – Λογιστική μίσθωσης από το μισθωτή

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, ο Όμιλος εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που δημιουργούν ένα οικονομικό κίνητρο για να ασκήσει μια επιλογή επέκτασης ή να μην ασκήσει μια επιλογή τερματισμού. Οι επιλογές επέκτασης (ή οι περίοδοι με τις επιλογές τερματισμού) περιλαμβάνονται μόνο στη μίσθωση, εάν η μίσθωση είναι εύλογα βέβαιη ότι θα παραταθεί (ή δεν θα τερματιστεί). Εάν υπάρχουν σημαντικές κυρώσεις για να τερματιστεί μια μίσθωση (ή να μην επεκταθεί), ο Όμιλος είναι συνήθως εύλογο να επεκτείνει (ή να μην τερματίσει) τη μίσθωση. Εάν οι βελτιώσεις μίσθωσης ακινήτων αναμένεται να έχουν σημαντική υπολειπόμενη αξία, ο Όμιλος είναι αρκετά εύλογο να επεκτείνει (ή να μην τερματίσει) τη μίσθωση. Διαφορετικά, ο Όμιλος εξετάζει άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των ιστορικών χρόνων μίσθωσης και του κόστους και της διακοπής που απαιτούνται για την αντικατάσταση του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου. Οι περισσότερες δυνατότητες επέκτασης σε μισθώσεις γραφείων και οχημάτων δεν έχουν συμπεριληφθεί στην υποχρέωση μίσθωσης, επειδή ο Όμιλος θα μπορούσε να αντικαταστήσει τα περιουσιακά στοιχεία χωρίς σημαντικό κόστος ή διακοπή λειτουργίας. Η περίοδος μίσθωσης επανεκτιμάται όταν μια επιλογή ασκείται (ή δεν ασκείται) ή ο Όμιλος καθίσταται υποχρεωμένος να την ασκήσει (ή να μην την ασκήσει). Η εκτίμηση της εύλογης βεβαιότητας αναθεωρείται μόνο εάν συμβεί ένα σημαντικό συμβάν ή μια σημαντική μεταβολή των συνθηκών, η οποία επηρεάζει την εκτίμηση αυτή και βρίσκεται υπό τον έλεγχο του μισθωτή.

(ιδ) Εκτίμηση επίδρασης απόφασης του ΣτΕ για τη μεταβίβαση 10.119 ακινήτων του Δημοσίου

Με την υπ' αριθμ. 86/18.6.2018 (ΦΕΚ/ Β' 2317/19.6.2018) απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (ΚΥΣΟΙΠ), εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Οικονομικών να εκδώσει τις σχετικές πράξεις και να προβεί σε κάθε αναγκαία ενέργεια προς μεταβίβαση στην ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε δέκα χιλιάδων εκατόν δεκαεννέα [10.119] ακινήτων, κυριότητας Ελληνικού Δημοσίου, όπως αυτά εξειδικεύονται με Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) στο Παράρτημα Ι. Σε εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης του ΚΥΣΟΙΠ εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΥΠΟΙΚ 0004586 ΕΞ2018/19.6.2018 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 2320/19.6.2018), με την οποία προβλέφθηκε η μεταβίβαση στην ΕΤΑΔ Α.Ε., κατ' άρθρα 196 παρ. 6 και 209 του ν. 4389/2016, των ανωτέρω δέκα χιλιάδων εκατόν δεκαεννέα (10.119) ακινήτων του Ελληνικού Δημοσίου που διαλαμβάνονταν στην αριθμ. 86/18.06.2018 (ΦΕΚ Β' 2317/19.06.2018) απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (ΚΥΣΟΙΠ).

Ωστόσο στα 10.119 ακίνητα που θα περιέρχονταν στην κυριότητα της ΕΤΑΔ Α.Ε., με τη καταχώριση κάθε μεταβιβασθέντος ακινήτου στο κτηματολόγιο, περιλαμβάνονταν και 2.445 ακίνητα αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών, που ήταν ήδη καταχωρισμένα στο Χαρτοφυλάκιο της ΕΤΑΔ Α.Ε. (Μητρώο/MIS), ως καταγεγραμμένα δημόσια ακίνητα (ΑΒΚ), δυνάμει των διατάξεων του ν. 973/1979 σε συνδυασμό με το άρθρο 196 του ν. 4389/2016. Εξ αυτών των 2.445 ακινήτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ήδη καταχωρισμένων στο Μητρώο της ΕΤΑΔ δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, υπάρχουν 218 ακίνητα συνολικής εύλογης αξίας την 31/12/2022 ποσού € 105 εκατ. περίπου που έχουν ήδη αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΤΑΔ Α.Ε..

Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η διοίκηση της θυγατρικής θεωρεί ότι οι πρόσφατες αποφάσεις του ΣτΕ (Δ' Τμήμα) με αριθμούς 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934/2020, με τις οποίες ακυρώνονται οι υπ αριθμ. 86/18.6.2018 και 0004586ΕΞ2018/ 19.6.2018 αποφάσεις του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής και του Υπουργού Οικονομικών, δεν θα έχουν καμία επίδραση στα ακίνητα που έχουν αναγνωρισθεί στις οικονομικές καταστάσεις της ΕΤΑΔ Α.Ε..

5. Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία

	ΟΜΙΛΟΣ						
	Σημ.	Κτίρια - γήπεδα - τεχνικές εγκαταστάσεις	Μηχαν/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Πάγια υπό κατασκευή	Σύνολο
Κόστος κτήσης 01.01.2021		2.733.157.009	667.691.322	968.036.658	215.067.177	29.535.587	4.613.487.753
Προσθήκες		2.265.596	3.469.734	9.930.409	4.342.231	25.993.116	46.001.086
Πωλήσεις/Διαγραφές		(1.703.208)	(109.493)	(17.802.868)	(759.935)	-	(20.375.504)
Μεταφορές από επενδυτικά ακίνητα	6	601.454	-	-	-	-	601.454
Μεταφορές σε επενδυτικά ακίνητα	6	(2.626.370)	-	-	-	-	(2.626.370)
Λοιπές μεταφορές		21.041.635	3.023.548	-	704.780	(25.071.740)	(301.777)
Κόστος κτήσης 31.12.2021		2.752.736.116	674.075.111	960.164.199	219.354.253	30.456.963	4.636.786.642
Κόστος κτήσης 01.01.2022		2.752.736.116	674.075.111	960.164.199	219.354.253	30.456.963	4.636.786.642
Προσθήκες		4.445.756	3.869.347	8.759.132	5.712.229	55.249.488	78.035.952
Πωλήσεις/Διαγραφές		-	(73.373)	(19.513)	(39.152)	(79.850)	(211.888)
Μεταφορές από επενδυτικά ακίνητα	6	350.400	-	-	-	-	350.400
Μεταφορές σε επενδυτικά ακίνητα	6	(841.237)	-	-	-	-	(841.237)
Λοιπές μεταφορές		16.782.135	1.973.286	519.380	1.009.585	(20.284.386)	-
Κόστος κτήσης 31.12.2022		2.773.473.170	679.844.371	969.423.198	226.036.915	65.342.215	4.714.119.869
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2021 (Δημοσιευμένο)		(925.866.932)	(430.870.236)	(841.204.681)	(203.517.913)	(2.688.471)	(2.404.148.233)
Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	2.25	(85.210.568)	-	-	-	-	(85.210.568)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2021 (μετά την αναπροσαρμογή)		(1.011.077.500)	(430.870.236)	(841.204.681)	(203.517.913)	(2.688.471)	(2.489.358.801)
Αποσβέσεις χρήσης		(45.136.989)	(22.987.207)	(20.022.829)	(3.098.708)	-	(91.245.733)
Απομειώσεις		(850.612)	-	-	-	-	(850.612)
Αναστροφή απομειώσεων	28	8.281.915	-	-	-	-	8.281.915
Πωλήσεις/Διαγραφές		635.231	62.412	17.613.726	701.583	-	19.012.952
Λοιπές μεταφορές		196.380	-	(5.000)	110.397	-	301.777
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2021 (Αναθεωρημένο)		(1.047.951.575)	(453.795.031)	(843.618.784)	(205.804.641)	(2.688.471)	(2.553.858.502)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2022		(1.047.951.575)	(453.795.031)	(843.618.784)	(205.804.641)	(2.688.471)	(2.553.858.502)
Αποσβέσεις χρήσης		(44.072.631)	(21.519.352)	(21.092.447)	(3.416.696)	-	(90.101.126)
Πωλήσεις/Διαγραφές		1.060	73.374	10.417	24.098	-	108.949
Λοιπές μεταφορές		1.470	-	5.000	(6.470)	-	-
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2022		(1.092.021.676)	(475.241.009)	(864.695.814)	(209.203.709)	(2.688.471)	(2.643.850.679)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2021 (Αναθεωρημένο)		1.704.784.541	220.280.080	116.545.415	13.549.612	27.768.492	2.082.928.140
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022		1.681.451.494	204.603.362	104.727.384	16.833.206	62.653.744	2.070.269.190

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων Χρήσης 2022
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Κτίρια - γήπεδα - τεχνικές εγκαταστάσεις	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος κτήσης 01.01.2021	111.315	196.460	307.775
Προσθήκες	17.650	34.168	51.818
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(8.867)	(8.867)
Κόστος κτήσης 31.12.2021/ 01.01.2022	128.965	221.761	350.726
Προσθήκες	11.148	37.003	48.151
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(5.080)	(5.080)
Κόστος κτήσης 31.12.2022	140.113	253.684	393.797
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2021	(26.685)	(63.053)	(89.738)
Αποσβέσεις χρήσης	(16.585)	(32.466)	(49.051)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	1.479	1.479
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2021/ 01.01.2022	(43.270)	(94.040)	(137.310)
Αποσβέσεις χρήσης	(21.535)	(33.827)	(55.362)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	1.166	1.166
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2022	(64.805)	(126.701)	(191.506)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2021	85.695	127.721	213.416
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022	75.308	126.983	202.291

Εμπράγματα Βάρη:

Επί των ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

Επί των ιδιοχρησιμοποιούμενων πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου, την 31η Δεκεμβρίου 2022 έχουν προσημειωθεί ακίνητα της θυγατρικής ΕΛΤΑ για δάνεια που έχει πάρει από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων (5 στον αριθμό) και την Τράπεζα Αττικής (11 στον αριθμό).

Διαγραφές:

Στις ενοποιημένες καταστάσεις της προηγούμενης χρήσης προέρχονται κυρίως από εκποίηση παλαιών, αποσυρμένων από την κυκλοφορία λεωφορείων της θυγατρικής ΟΣΥ από την οποία προέκυψε κέρδος € 85 χιλ.. Το υπόλοιπο ποσό αφορά διαγραφές περιουσιακών στοιχείων της ΕΤΑΔ, συνολικής αναπόσβεστης αξίας € 1,14 εκ., εκ των οποίων, το μεγαλύτερο μέρος αφορά πάγια του υποκαταστήματος Μαρίνας Αλίμου, το οποίο δεν βρίσκεται πλέον υπό την διαχείριση της ΕΤΑΔ.

Πάγια υπό κατασκευή:

Στον Όμιλο, τα πάγια υπό κατασκευή κατά την 31.12.2022 και την 31.12.2021 αφορούν κυρίως έργα για την επέκταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης των θυγατρικών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ ύψους € 41 εκατ. (οι σωρευμένες αποσβέσεις/ ζημιές απομείωσης αφορούν απομειώσεις επί αυτών), καθώς και έργα για την ανάταξη και ανακατασκευή συρμών από την ΣΤΑΣΥ ύψους € 7 εκατ.. Το υπόλοιπο ποσό αφορά λοιπές βελτιώσεις και εργασίες σε κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις θυγατρικών του Ομίλου.

Ωφέλιμη ζωή παγίων:

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων του ενεργητικού, εκτός των γηπέδων και οικοπέδων που δεν αποσβένονται, υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Κτίρια και τεχνικές εγκαταστάσεις από 4 έως 100 έτη.
- Μηχανολογικός εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη.
- Μεταφορικά μέσα από 5 έως 33 έτη.
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός από 3 έως 33 έτη.

Έλεγχος απομείωσης:

Κατά την ημερομηνία μεταβίβασης της συμμετοχής των Δημόσιων Επιχειρήσεων στο Υπερταμείο, σε διάφορες εκ των μεταβιβασθέντων θυγατρικών τα πιστοποιητικά Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών από προηγούμενα έτη έφεραν επιφυλάξεις σχετικά με πιθανή απομείωση της αξίας τους. Για την επίλυση του χρονίζοντος αυτού θέματος, θυγατρικές με σημαντικό ύψος ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων εκκίνησαν διαδικασίες ελέγχου απομείωσης. Στις περισσότερες εκ των θυγατρικών ο έλεγχος αυτός ολοκληρώθηκε πριν τη δημοσίευση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018 και το ποσό της απομείωσης αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο ως διόρθωση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων και της καθαρής θέσης των θυγατρικών που μεταβιβάστηκαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης και ανήλθε σε €184,8 εκατ..

Μία από τις περιπτώσεις που εκκρεμούσαν ήταν η ολοκλήρωση του ελέγχου απομείωσης ακινήτων για μια εκ των θυγατρικών, η οποία παρέμενε σε εκκρεμότητα λόγω της περιπλοκότητας και των μεταβολών των παραμέτρων της άσκησης.

Αν και η εν λόγω άσκηση είναι ακόμη σε εξέλιξη, από το μέρος αυτής που ολοκληρώθηκε προέκυψαν μεταβολές στα «ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία» και στις «Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων». Κατά τη διάρκεια της άσκησης προέκυψε αλλαγή στην κατανομή ποσοστών ακινήτων και αξιών που είχαν μεταφερθεί στις «Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων» και στα «ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία». Ως εκ τούτου προέκυψε υπολογισθείσα διαφορά απομείωσης ύψους €67,3 εκατ. προ φόρων ή € 52,5 εκατ. μετά την επίδραση της αναβαλλόμενης φορολογίας. Ο Όμιλος προχώρησε σε καταχώρηση των εν λόγω διαφορών απομειώσεων μέσω αναδρομικής αναμόρφωσης της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων και επενδυτικών ακινήτων, της αναβαλλόμενης φορολογίας και του αποθεματικού πρώτης ενοποίησης, από την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου που εμφανίζεται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις, ήτοι από την 01.01.2021 υιοθετώντας τον ανωτέρω λογιστικό χειρισμό όπως είχε γνωστοποιήσει από προηγούμενα έτη.

Οποιοσδήποτε διορθωτικές εγγραφές προκύψουν κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής και αφορούν την προ της μεταβίβασης περίοδο θα καταχωρηθούν με αναδρομική ισχύ μέσω της διόρθωσης της καθαρής θέσης πρώτης ενοποίησης της εταιρείας αυτής.

6. Επενδύσεις σε ακίνητα και δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων

	Σημ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 01.01.2021 (Δημοσιευμένο)		1.206.114.365	-
Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων προηγούμενων ετών	2.25	17.913.404	-
Υπόλοιπο 01.01.2021 (Αναθεωρημένο)		1.224.027.769	-
Εύλογη αξία ακινήτων που μεταβιβάστηκαν από/ (προς) το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (α)	18	70.595.991	-
Λοιπές προσθήκες		36.273	-
Πωλήσεις/Διαγραφές		(15.573.540)	-
Κέρδη από αναπροσαρμογή εύλογης αξίας		34.655.257	-
Μεταφορές σε ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	5	(601.454)	-
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	5	2.745.806	-
Υπόλοιπο 31.12.2021 (Αναθεωρημένο)		1.315.886.102	-
Υπόλοιπο 01.01.2022		1.315.886.102	-
Εύλογη αξία ακινήτων που μεταβιβάστηκαν από/ (προς) το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (α)	18	76.959.620	-
Λοιπές προσθήκες		58.319	-
Πωλήσεις/Διαγραφές		(1.897.250)	-
Κέρδη από αναπροσαρμογή εύλογης αξίας		47.436.182	-
Μεταφορές σε ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	5	(350.400)	-
Μεταφορές από ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	5	841.237	-
Υπόλοιπο 31.12.2022		1.438.933.810	-

Το έσοδο από τις εκμισθώσεις ακινήτων που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων για την τρέχουσα χρήση ανέρχεται σε € 55,4 εκατ. (31.12.2021: € 44,6 εκατ.) (Σημείωση 26).

Οι επιμετρήσεις εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων έχουν καταχωρηθεί στο 3ο Επίπεδο Ιεραρχίας της εύλογης αξίας. Η αποτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα στην εύλογη αξία κατά την 31.12.2022, διενεργήθηκε με βάση έκθεση ανεξάρτητου εκτιμητή. Ο εκτιμητής εφάρμοσε τα Διεθνή Αναγνωρισμένα Πρότυπα Εκτιμήσεων – International Valuation Standards – IVS και έλαβε υπόψη τις οδηγίες και κώδικες του Βασιλικού Ινστιτούτου Ορκωτών Πραγματογνομόνων (Royal Institute of Chartered Surveyors – RICS) της Μεγάλης Βρετανίας και κώδικες του Βασιλικού Ινστιτούτου Ορκωτών Πραγματογνομόνων (Royal Institute of Chartered Surveyors – RICS) της Μεγάλης Βρετανίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εκτιμητών (European Group of Valuers Associations – TEGOVA).

Οι βασικές μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι εξής:

1. Η προσέγγιση της αγοράς (Sales Comparison Approach – Market Approach) θεωρείται ότι αντανακλά την πλέον αξιόπιστη ένδειξη αξίας, για ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία για τα οποία υφίσταται οργανωμένη δευτερεύουσα αγορά και διαμορφώνει την αξία με βάση την ανάλυση και σύγκριση παλαιότερων ή πρόσφατων αγοραπωλησιών συγκρίσιμων παγίων. Βασίζεται στην υπόθεση ότι, ένας ενημερωμένος αγοραστής δε θα πλήρωνε για την απόκτηση μίας ιδιοκτησίας ή ενός παγίου, περισσότερο από το κόστος αγοράς ενός παρόμοιου, για την ίδια ακριβώς χρήση και σκοπιμότητα.
2. Η προσέγγιση του κόστους (Cost Approach), η οποία εφαρμόστηκε κατά την εκτίμηση των εξειδικευμένων κτιριακών εγκαταστάσεων, των υποδομών και των βελτιώσεων γης των επιμέρους ιδιοκτησιών του Ομίλου, εφόσον διαπιστώθηκε ότι δεν υφίσταται οργανωμένη-ενεργός αγορά πώλησης αντίστοιχων ακινήτων.
3. Η προσέγγιση της προσόδου (Income Capitalisation Approach), η οποία εφαρμόστηκε κατά κύριο λόγο στην αποτίμηση επιχειρήσεων ή άυλων περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων και καθορίζει την αξία, με βάση την κεφαλαιοποίηση των πηγών προσόδου την οποία αποφέρει ή μπορεί να αποφέρει

η ιδιοκτησία, σύμφωνα με την παρούσα χρήση της. Η προσέγγιση της προσόδου εφαρμόζεται επιπλέον και για τη διαπίστωση της αξίας ακινήτων, κυρίως επενδυτικών ή εμπορικών ή δυνάμενων να μισθωθούν, όπου ως εκμετάλλευση θεωρείται η δυνητική μίσθωση του ακινήτου και της προσόδου που δύναται να επιτευχθεί από την κεφαλαιοποίηση των μισθωμάτων. Δύο τεχνικές μπορεί να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή της προσέγγισης της προσόδου για την εκτίμηση επενδυτικών κυρίως ακινήτων. Η τεχνική της άμεσης κεφαλαιοποίησης (Direct Capitalization) και η τεχνική των απομειούμενων ταμειακών ροών (Discounted Cash Flow Analysis).

(α) Αναγνώριση νέων ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων, τα οποία πληρούν, κατά την κλειόμενη χρήση τις προϋποθέσεις αναγνώρισης σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ

Εντός της τρέχουσας χρήσης αναγνωρίστηκαν από τις θυγατρικές ΕΤΑΔ και ΓΑΙΑΟΣΕ επιπλέον επενδυτικά ακίνητα/ δικαιώματα διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων αξίας € 77,0 εκατ. (2021: € 70,6 εκατ.) (σημ.18), τα οποία οι διοικήσεις τους έκριναν ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 196 του ν.4389/2016 και των κριτηρίων των ΔΠΧΑ.

Στην περίπτωση των νέων ακινήτων/ δικαιωμάτων που αναγνωρίστηκαν από τις θυγατρικές κατ' εφαρμογή των προβλέψεων του Ν. 4389/2016 και τους ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα, η αρχική αναγνώριση (είτε με την ψήφιση του νόμου, είτε μεταγενέστερα με την πρόοδο της διαδικασίας σταδιακής ταυτοποίησης των τίτλων των ακινήτων αυτών, την κατανοήση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων τους και την αποτίμηση και καταχώριση/ λογιστικοποίηση τους) πραγματοποιήθηκε στην εύλογη αξία και η διαφορά κόστους και εύλογης αξίας αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια, καθώς αφορά συναλλαγή με τον απώτερο μέτοχο.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές αναγνωρίζουν νέα περιουσιακά στοιχεία/ δικαιώματα, στα οποία δεν έχουν την πλήρη κυριότητα αλλά δικαίωμα χρήσης διαχείρισης και εκμετάλλευσης, αυτά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία του δικαιώματος. Σε περίπτωση που για τον καθορισμό της αξίας του δικαιώματος χρησιμοποιείται ως βάση εκκίνησης η αξία του ακινήτου υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας, η αξία του δικαιώματος τους επί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, προσδιορίζεται με την εφαρμογή κατάλληλων τροποποιήσεων έτσι ώστε η εύλογη αξία να ανταποκρίνεται στην εύλογη αξία του δικαιώματος χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης (και όχι πλήρους κυριότητας). Σε τέτοιες αποτιμήσεις συνήθως είναι η χρησιμοποίηση της Έννοιας της Επικαρπίας, σύμφωνα με την οποία η χρήση και εκμετάλλευση επί μακρού χρόνου ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου, το οποίο ανήκει κατά κυριότητα σε άλλον, δεν μπορεί να ξεπεράσει τα 8/10 της αξίας του περιουσιακού στοιχείου υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας.

Περαιτέρω, στη θυγατρική ΕΤΑΔ, έχει παραχωρηθεί μέχρι τη λήξη της διάρκειάς της (2097), η χρήση και εκμετάλλευση των ακινήτων που ανήκουν στον Ε.Ο.Τ. και ως εκ τούτου, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη πρακτική και την έννοια της Επικαρπίας, η Αξία των Ασώματων Περιουσιακών Στοιχείων της, δηλαδή η αξία των δικαιωμάτων διοίκησης, διαχείρισης, εκμετάλλευσης και αξιοποίησης των ακινήτων του ΕΟΤ δεν μπορεί να ξεπεράσει το 80% της εμπορικής αξίας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας. Για τα υπόλοιπα δε ακίνητα που προέρχονται από τον ΕΟΤ η αξία υπολογίζεται στο 100%, υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας. Η μεθοδολογία αυτή εφαρμόζεται για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν Δικαιώματα Διοίκησης, Διαχείρισης, Εκμετάλλευσης και Αξιοποίησης των ακινήτων του ΕΟΤ (π.χ. για τους Αιγιαλούς), ενώ για τα ακίνητα του ΕΟΤ που πλέον ανήκουν υπό καθεστώς πλήρους κυριότητας στην ΕΤΑΔ η αξία τους υπολογίζεται στο 100% της εύλογης αξίας τους την περίοδο αναφοράς.

Όσον αφορά τις βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των επενδυτικών ακινήτων της ΕΤΑΔ παρουσιάζονται παρακάτω:

1. Στα ακίνητα του χαρτοφυλακίου της ΕΤΑΔ ή σε τμήματά τους, τα οποία σύμφωνα με τα στοιχεία που διατέθηκαν, εντάσσονται σε θεσμοθετημένες περιοχές «Natura» ή «Ramsar» και έχουν επιφάνεια μικρότερη των 10 στρ, θεωρήθηκε κατά παραδοχή ότι υφίσταται υπό προϋποθέσεις δυνατότητα αξιοποίησης των εν λόγω ακινήτων και ως εκ τούτου τους προσέδωσε αξία με την εφαρμογή μειωτικού συντελεστή της τάξεως έως και 85% προκειμένου να αντανakλάται ο κίνδυνος της αξιοποίησής τους λόγω των ειδικών πολεοδομικών δεσμεύσεων που επιβάλλουν ειδική διαδικασία αδειοδότησης. Σε ακίνητα τα οποία εντάσσονται σε θεσμοθετημένες περιοχές «Natura» ή «Ramsar», έχουν επιφάνεια μεγαλύτερη των 10 στρ. και δεν έχουν επιπλέον περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, δεν εφαρμόζεται μειωτικός συντελεστής.
2. Για ακίνητα τα οποία εμφανίζουν ειδικές δεσμεύσεις (πολεοδομικές και νομικές) κατά την ημερομηνία εκτίμησης, όπως επί παραδείγματι μη οικοδομήσιμα ακίνητα λόγω μη ολοκληρωμένης πράξης



εφαρμογής, σε εξέλιξη αρχαιολογική ανασκαφή, χαρακτηρισμένοι χώροι πρασίνου, καταπατημένες ή διεκδικούμενες εκτάσεις, υιοθετήθηκαν συντελεστές απομείωσης της αξίας προκειμένου να αντανakλάται η δυσκολία εκμετάλλευσης των εν λόγω ακινήτων. Τα ποσοστά απομείωσης της αξίας, τα οποία εφαρμόστηκαν για πολεοδομικές δεσμεύσεις κυμάνθηκαν από 20% - 90% ανάλογα τη δέσμευση:

Κατηγορίες Πολεοδομικών Περιορισμών	Μειωτικός Συντελεστής (%)
Ακίνητο στο οποίο δεν έχουν καθορισθεί οι χρήσεις, διατηρητέο κτίσμα, σε εξέλιξη πράξη εφαρμογής, υφίσταται συνιδιοκτησία στο ακίνητο	έως 20%
Πεδίο Βολής, Μακρόστενο - Μη οικοδομήσιμο ακίνητο, παλιός αιγιαλός, έλος, παρόχθια - παραλίμνια έκταση, ρυμοτομούμενο ακίνητο	έως 50%
Βοσκότοπος, ακίνητο πρώην λατομείο	έως 60%
Βραχώδης έκταση - Δυσκολία αξιοποίησης	έως 80%
Δασικό τμήμα, ακίνητα με ειδικούς πολεοδομικούς περιορισμούς	έως 85%
Ακίνητα χαρακτηρισμένοι ως χώροι πρασίνου, αρχαιολογικοί χώροι	έως 90%
Δίκτυο NATURA 2000: Επιφάνεια <10 στρ και με επιπλέον περιβαλλοντικές δεσμεύσεις	έως 85%

Τα ποσοστά απομείωσης της αξίας, τα οποία εφαρμόστηκαν για νομικές δεσμεύσεις κυμάνθηκαν από 30% - 80% ανάλογα με τη δέσμευση:

Κατηγορίες Νομικών Περιορισμών	Μειωτικός Συντελεστής (%)
Διεκδικούμενα ακίνητα	έως 30%
Κατεχόμενα, καταπατημένα, προσκυρωτέα, αμφίβολα	έως 50%
Παραχωρημένα, ειδικής φύσης ακίνητα	έως 80%

3. Εφόσον σε ακίνητα της θυγατρικής ΕΤΑΔ με απαγορευτικές δεσμεύσεις των γηπεδικών τους εκτάσεων, όπως σε δάση, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε περιοχές «Natura» ή «Ramsar» κλπ, διαπιστώθηκε από τα στοιχεία η ύπαρξη κτιριακών εγκαταστάσεων, αυτά εκτιμήθηκαν με βάση την προσέγγιση του κόστους, οπότε και η εύλογη αξία του ακινήτου προέκυψε από το άθροισμα του απαξιωμένου κόστους αντικατάστασης (DRC) των κτιριακών εγκαταστάσεων και της αξίας της γης η οποία προέκυψε με την προσέγγιση της Αγοράς και με βάση τον υλοποιημένο συντελεστή δόμησης.

4. Σε ακίνητα ή τμήματα ακινήτων εκτός σχεδίου πόλεως για τα οποία όμως από τα στοιχεία τα οποία χορηγήθηκαν ή συλλέχθηκαν από τον εκτιμητή, προκύπτει η ένταξή τους στο σχέδιο πόλεως ο εκτιμητής προσέδωσε αυξητικό συντελεστή της αξίας για εκτός σχεδίου πόλεως ακίνητα.

5. Η αξία των γηπεδικών εκτάσεων εντός και εκτός σχεδίου καθώς και η αξία των ακινήτων για τα οποία ήταν εφικτός ο εντοπισμός αξιόπιστων συγκριτικών στοιχείων, εφαρμόστηκε η προσέγγιση της αγοράς, προσδίδοντας την ενδεδειγμένη τιμή (€/ τ.μ.) κατόπιν σχετικής διερεύνησης της αγοράς (σε επίπεδο Νομού ή περιοχής εκάστου ακινήτου) πραγματοποιώντας παράλληλα τις αναγκαίες προσαρμογές στα συγκριτικά ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά εκάστου εκτιμώμενου ακινήτου. Οι προσαρμογές επί των συγκριτικών αφορούν σε:

- Την απομείωση της ζητούμενης τιμής πώλησης, όπως προέκυψε από την εργασία γραφείου σε ποσοστό που κυμαίνεται κατά περίπτωση από 0% έως 20%, ανάλογα με τα στοιχεία του συγκριτικού στοιχείου έτσι ώστε να ποσοτικοποιηθεί η διαφορά μεταξύ της ζητούμενης τιμής και της τιμής πώλησης στην οποία θα κατέληγε μια δυνητική αγοραπωλησία έπειτα από διαπραγμάτευση μεταξύ αγοραστή και πωλητή.
- Την απομείωση της ζητούμενης τιμής πώλησης ανάλογα με το χρόνο παραμονής του εντοπισθέντος συγκριτικού στοιχείου στην αγορά.
- Την προσαρμογή της ζητούμενης τιμής πώλησης ή μίσθωσης, ανάλογα με τα φυσικά χαρακτηριστικά του συγκριτικού στοιχείου (τοποθεσία, επιφάνεια, πρόσοψη, όροφος, έτος κατασκευής κλπ.).



6. Τα μισθωμένα ακίνητα αποτιμήθηκαν με τη χρήση της προσέγγισης της προσόδου και ειδικότερα τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, με βάση τα μελλοντικά μισθώματα. Επί των μελλοντικών αυτών μισθωτικών εισοδημάτων υπολογίσθηκε συντελεστής επισφαλειών από 5% μέχρι 15% με κριτήριο κυρίως το μέχρι την ημερομηνία εκτίμησης ιστορικό εξυπηρέτησης των σχετικών μισθωτικών συμβάσεων και άλλους παράγοντες που κατά την κρίση του εκτιμητή σχετίζονται με την πιθανότητα κανονικής εξυπηρέτησης αυτών στο μέλλον. Υπολογίσθηκε επιπλέον στο τέλος της περιόδου, η υπολειμματική αξία του υπό εκτίμηση ακινήτου, με την τεχνική της κεφαλαιοποίησης των μισθωτικών εισοδημάτων κατά το πρώτο έτος μετά την λήξη της περιόδου. Οι αξίες που προέκυψαν κατά τα ανωτέρω, μεταφέρθηκαν στη συνέχεια σε παρούσες αξίες με συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος θα προκύπτει από την εκτιμώμενη απόδοση του εκάστοτε επαγγελματικού ακινήτου (Yield, 4% έως 12,5%) πλέον του μέσου εκτιμώμενου συντελεστή ανάπτυξης (average GDP growth ή Μ.Ε.Σ.Α.) ο οποίος ταυτίζεται με την προσδοκώμενη εξέλιξη του εγχώριου Α.Ε.Π και παρατίθεται κατωτέρω σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Έτος	2023	2024	2025	2026	2027
Μ.Ε.Σ.Α.	1,8%	2,2%	1,8%	1,6%	1,4%

7. Ο υπολογισμός του ρυθμού αύξησης των μισθωμάτων βασίσθηκε στις υφιστάμενες μισθωτικές συμβάσεις. Η ακόλουθη παραδοχή πραγματοποιήθηκε για το δείκτη τιμών καταναλωτή, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Έτος	2023	2024	2025	2026	2027
ΔΤΚ	3,2%	1,6%	1,8%	1,8%	1,9%

8. Μηδενικές εύλογες αξίες προσδόθηκαν από τον εκτιμητή σε επιμέρους διακεκριμένα ακίνητα, μόνο όταν κατόπιν αξιολόγησης των στοιχείων, τα οποία χορηγήθηκαν από την ΕΤΑΔ ή διαπίστωσε ο ίδιος από στοιχεία της βάσης δεδομένων του ή από πληροφόρηση την οποία είχε από τρίτους, ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία δεν μπορούν κατά την ανεξάρτητη γνώμη του να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής ή οιασδήποτε μορφής εμπορικής εκμετάλλευσης λόγω ειδικών πολεοδομικών, χωροταξικών ή και άλλων διοικητικών περιορισμών. Οι λόγοι για τους οποίους δεν προσδιορίστηκε αξία, σε διακεκριμένα ακίνητα της ΕΤΑΔ, αποτυπώνονται κατωτέρω:

- Ακίνητα με ελλιπή ή μη σαφή στοιχεία
- Στις αμιγώς δασικές εκτάσεις ή λίμνες ή ποτάμια
- Ακίνητα απολύτου προστασίας – Εθνικά Πάρκα
- Ακίνητα με ειδικές πολεοδομικές δεσμεύσεις
- Σε κτίσματα ακινήτων τα οποία διαφαίνεται να έχουν ανοικοδομηθεί από αυθαίρετους κατόχους.

Στην περίπτωση κατά την οποία σε ακίνητα με δεσμεύσεις κατά τα ανωτέρω και κατόπιν αξιολόγησης διαπιστώθηκε ότι μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο μεταβίβασης ή εμπορικής εκμετάλλευσης, προσδόθηκε εύλογη αξία.

9. Για αιγιαλούς που χαρακτηρίζονται ως Τουριστικά Δημόσια Κτήματα (ΤΔΚ), για τα οποία η διοίκηση/ διαχείριση μεταφέρεται στην Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας σύμφωνα με τη γνωμάτευση της διεύθυνσης νομικών υπηρεσιών της ΕΤΑΔ σχετικά με το άρθρο 68 παρ 1 του ν. 4484/2017 δεν θα υπολογίζεται αξία ως μην ανήκον στην ΕΤΑΔ. Για τα ΤΔΚ με ενεργές μισθώσεις ή παραχωρήσεις, θα υπολογισθεί εύλογη αξία μέχρι την ημερομηνία λήξης της μίσθωσης/ παραχώρησης.

(β) Ακίνητα και δικαιώματα, τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια των ΔΠΧΑ και δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Τα ακίνητα και δικαιώματα που δεν πληρούν τα κριτήρια των ΔΠΧΑ, αφορούν περιουσιακά στοιχεία του



Ελληνικού Δημοσίου τα οποία μεταβιβάστηκαν στην ΕΤΑΔ δυνάμει των διατάξεων του ν.4389/2016 και για τα οποία προκύπτουν νομικά ή τεχνικά κωλύματα, ή η ΕΤΑΔ δεν έχει στη διάθεσή της αυτή τη στιγμή το σύνολο των στοιχείων των τίτλων ιδιοκτησίας, που θα ήταν απαραίτητοι για την αναγνώρισή τους. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 προβλέπεται να περιέλθει χωρίς αντάλλαγμα στη θυγατρική ΕΤΑΔ ένα χαρτοφυλάκιο με πλήθος ακινήτων για μέρος του οποίου όμως υπάρχουν σημαντικές ασάφειες και αβεβαιότητες καθώς:

- Στον ανωτέρω νόμο δεν υπήρχε αναλυτική καταγραφή των ακινήτων που μεταβιβάζονται.
- Για μέρος των ακινήτων του χαρτοφυλακίου υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τη δυνατότητα να μεταβιβασθούν στην ΕΤΑΔ, είτε γιατί ανήκουν ολικώς ή μερικώς στις εξαιρέσεις που προβλέπονται από το νόμο, είτε γιατί υπάρχουν άλλα νομικά και τεχνικά κωλύματα, καθώς επίσης δεν είναι γνωστό για ποιους εκ των τίτλων αυτών τα τυχόν κωλύματα επιδέχονται θεραπείας.
- Το γεγονός ότι δεν έχουν παραδοθεί στην ΕΤΑΔ σημαντικό μέρος των στοιχείων ακινήτων περιουσιακών στοιχείων, η κυριότητα και νομή των οποίων περιήλθαν στην ΕΤΑΔ με βάση των ανωτέρω νόμο, ώστε η ΕΤΑΔ να είναι ενήμερη για τα επιμέρους στοιχεία, ιδιότητες, ποιοτικά, νομικά και τεχνικά χαρακτηριστικά των ακινήτων αυτών.
- Κατά τη διάρκεια δοκιμών πιλοτικής μεταγραφής ορισμένων ακινήτων παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου ασυμβατότητες καθιστούν προβληματική την μεταγραφή τους, είτε περιπτώσεις για τις οποίες προωθείται νομοθετική ρύθμιση ώστε να είναι δυνατή η μεταγραφή τους.

Επίσης, η θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ (μεταβιβασθείσα στο Υπερταμείο με 01.07.2018) έχει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (όπως Ν.3891/2010, Ν.4111/2013) την αποκλειστική διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορική εκμετάλλευση όλων των ακινήτων του ΟΣΕ, καθώς και αυτών που μεταβιβάζονται με τον εν λόγω νόμο στο Ελληνικό Δημόσιο, εκτός από τα ακίνητα που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική υποδομή και τις λειτουργικές ανάγκες διαχείρισης αυτής. Για τα ακίνητα αυτά υπάρχουν επίσης ασάφειες και αβεβαιότητες.

Όσον αφορά το λογιστικό χειρισμό του εν λόγω μέρους του χαρτοφυλακίου τίτλων ακινήτων, η διοίκηση της εταιρείας ΕΤΑΔ έλαβε υπόψη τις πρόνοιες των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς για την αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου όπου αναφέρεται ότι:

- Με βάση το Εννοιολογικό Πλαίσιο Αναφοράς των ΔΠΧΑ («Ε.Π.Α.»), ένα στοιχείο αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις, όταν πληροί όλα από τα κάτωθι κριτήρια:
 - i. Είναι ένας πόρος που ελέγχεται από την εταιρεία ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α),
 - ii. Από τον πόρο αυτό αναμένεται να εισρεύσουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες στην εταιρεία (Ε.Π.Α. παρ. 4.4.α και 4.38.α),
 - iii. Η αξία του πόρου αυτού μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα (Ε.Π.Α. παρ 4.38.β).
- Επίσης, στην παρ 16 του ΔΛΠ 40 τα ειδικότερα κριτήρια που τίθενται για την αναγνώριση μιας επένδυσης σε ακίνητα συμπίπτουν με τα κριτήρια που αναφέρονται παραπάνω.
- Σύμφωνα με το Εννοιολογικό Πλαίσιο Αναφοράς των ΔΠΧΑ, παρ. 4.42 ένα στοιχείο, το οποίο σε δεδομένη χρονική στιγμή δεν πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ, μπορεί να πληροί τα κριτήρια αυτά και να αναγνωρισθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αποτέλεσμα μεταγενέστερων γεγονότων ή περιστάσεων.

Όσον αφορά την εκπλήρωση των ανωτέρω κριτηρίων, η διοίκηση της ΕΤΑΔ εκτίμησε ότι:

- Για αδιευκρίνιστο αριθμό ακινήτων είναι αβέβαιο εάν η ΕΤΑΔ θα ασκεί τον έλεγχο καθώς είτε ανήκουν μερικώς ή ολικώς στις εξαιρέσεις του νόμου, είτε υπάρχουν νομικά και τεχνικά κωλύματα που πρέπει να επιλυθούν και η έκβαση των οποίων είναι αβέβαια, ενώ για μέρος αυτών η ύπαρξή τους είναι αβέβαια ελλείψει στοιχείων. Περαιτέρω δεν έχουν διενεργηθεί οι διαδικασίες μεταφοράς της κυριότητάς τους στα κτηματολόγια και υποθηκοφυλακεία.
- Λόγω του ανωτέρω αλλά και της έλλειψης στοιχείων σχετικά με τα ποιοτικά, νομικά και τεχνικά χαρακτηριστικά τους υπάρχει αβεβαιότητα για το εάν θα εισρεύσουν μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες



στην εταιρεία.

- Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η αξία των δυνητικών ανωτέρω πόρων επί του παρόντος και πριν την επίλυση των διαφορών κωλυμάτων, δε μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Κατά συνέπεια, η διοίκηση της ΕΤΑΔ έκρινε ότι με βάση τα γεγονότα και περιστάσεις και κατ' εφαρμογή των απαιτήσεων των ΔΠΧΑ όπως αναλύονται, για το ανωτέρω μέρος του χαρτοφυλακίου, προς το παρόν δεν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης ενός στοιχείου ενεργητικού που ορίζουν τα ΔΠΧΑ και δεν έχει προβεί επί του παρόντος στην αναγνώρισή τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η ΕΤΑΔ συνεχίζει τη σταδιακή ταυτοποίηση των τίτλων των ακινήτων αυτών, την κατανόηση και καταγραφή των στοιχείων και ιδιοτήτων των ακινήτων, την καταχώριση της μεταβίβασης τους στην ΕΤΑΔ στα αρμόδια κτηματολόγια ή υποθηκοφυλακεία κατά περίπτωση, καθώς και στην αποτίμηση και καταχώριση/ λογιστικοποίησή τους για όσα ακίνητα έχουν αρθεί οι αβεβαιότητες. Στο πλαίσιο αυτών των ενεργειών, η ΕΤΑΔ, εντός του 2022 οριστικοποίησε την πλήρη ταυτοποίηση, καταγραφή, αποτίμηση και καταχώριση εκ των ανωτέρω, τα οποία καταχωρήθηκαν με συνολική εύλογη αξία ύψους € 24,6 εκατ. με χρέωση των «Επενδυτικών ακινήτων και δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης επί ακινήτων» και πίστωση των Ιδίων Κεφαλαίων.

Λόγω του πλήθους των ακινήτων, των θεμάτων που αναφέρθηκαν ανωτέρω και του πλήθους των νομικών και τεχνικών κωλυμάτων που υπάρχουν σε μεγάλο μέρος των τίτλων, αναμένεται να απαιτηθεί σημαντικός χρόνος για την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας.

Επιπλέον, η θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ (μεταβιβασθείσα στο Υπερταμείο με 01.07.2018), ανέλαβε με το ν. 3891/2010 ως αρμοδιότητα και ευθύνη την αποκλειστική διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορική εκμετάλλευση όλων των ακινήτων του ΟΣΕ, καθώς και αυτών που μεταβιβάζονται διά του προαναφερθέντος νόμου στο Δημόσιο. Η ΓΑΙΑΟΣΕ δικαιούται να ενεργεί κάθε πράξη διαχείρισης και διαθέσεως για δικό της λογαριασμό και στο όνομα της. Η ακίνητη περιουσία του Ο.Σ.Ε. περιλαμβάνει ακίνητα απαραίτητα για τη σιδηροδρομική λειτουργία (κτιριακές υποδομές, σιδηροδρομική επιδομή, κ.α.), καθώς και αυτοτελή ή τμηματικά ακίνητα (γη ή κτιριακό απόθεμα) που δύνανται να τεθούν προς εκμετάλλευση και αξιοποίηση.

Σύμφωνα με το αρ. 6 παρ. 5 περ. β του ν. 3891/2010, στην έννοια της ανωτέρω αρμοδιότητας της ΓΑΙΑΟΣΕ δεν περιλαμβάνονται οι διαχειριστικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη λειτουργία της σιδηροδρομικής υποδομής, οι οποίες κατά την κείμενη νομοθεσία ανήκουν στον Διαχειριστή Υποδομής (ΟΣΕ Α.Ε.) και παραμένουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του. Όσον αφορά τα ακίνητα που εξυπηρετούν τη σιδηροδρομική λειτουργία, στη σημερινή χρονική συγκυρία, ο μόνος διαχωρισμός που έχει γίνει, είναι αυτός του ενεργού σιδηροδρομικού δικτύου, του δικτύου σε αναστολή λειτουργίας και του κατηργημένου δικτύου. Από την κατηγοριοποίηση αυτή τα μόνα ακίνητα που δύνανται η ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. να αξιοποιήσει ελεύθερα είναι ορισμένα που ανήκουν στο καταργημένο δίκτυο. Η αξιοποίηση και εν γένει εμπορική εκμετάλλευση των ακινήτων, που έχουν προσδιορισθεί, κατά την παράγραφο 3 του αρ. 6 του ν. 3891/2010, ότι εξυπηρετούν λειτουργικά την Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, εφόσον αυτή είναι δυνατή, ανήκει αποκλειστικά στη ΓΑΙΑΟΣΕ. Πλην όμως την περίπτωση αυτή, η ΓΑΙΑΟΣΕ λαμβάνει προηγουμένως τη σύμφωνη γνώμη του Διαχειριστή Υποδομής ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές και τη λειτουργία των σχεδιαζόμενων κατασκευών, προκειμένου να μην τίθεται σε κίνδυνο ή να μην παρεμποδίζεται η δραστηριότητα του Διαχειριστή Υποδομής.

Ως εκ τούτου καθίσταται σαφές ότι η υποχρέωση παροχής της σύμφωνης γνώμης από τον ΟΣΕ μπορεί να θέσει περιορισμούς στην ελεύθερη εμπορική εκμετάλλευση των ακινήτων της σιδηροδρομικής υποδομής από τη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. Οι ανωτέρω δε περιορισμοί μπορούν να επεκταθούν σε ακίνητα του καταργημένου δικτύου, λαμβανομένης υπόψιν της δυνατότητας του ΟΣΕ, μέσω της κατ' έτος Δηλώσεως Δικτύου, να θέσει σε λειτουργία κατηργημένο δίκτυο. Παρότι μέχρι σήμερα κάτι τέτοιο δεν έχει συμβεί, η δυνατότητα που δίνεται στον ΟΣΕ να κάνει χρήση του δικαιωμάτος τους αυτού, όσο ακόμη δεν έχει γίνει προσδιορισμός των ακινήτων που εξυπηρετούν λειτουργικά την Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 3 του αρ. 6 του ν. 3891/2010, υπάρχει αυξημένη αβεβαιότητα ως προς την δυνατότητα του ελέγχου της ελεύθερης αξιοποίησής τους από την ΓΑΙΑΟΣΕ και της δυνατότητας της αποτίμησης των δικαιωμάτων διαχείρισης και εκμετάλλευσης των ακινήτων αυτών αξιόπιστα.

Στα πλαίσια αυτά, επί του χαρτοφυλακίου ακινήτων που διαχειρίζεται και εκμεταλλεύεται η ΓΑΙΑΟΣΕ υπάρχουν αβεβαιότητες επί των ιδιοτήτων τους, όπως η δυνητική ύπαρξη κωλυμάτων (νομικών, πολεοδομικών κτλ) επί μέρους αυτών, αλλά και σχετικές με τη δυνατότητα ακώλυτης εκμετάλλευσης



από την εταιρεία των επί μέρους δικαιωμάτων αυτών (π.χ. αν για κάποια προκύψει θέμα μελλοντικής συγκοινωνιακής ενεργοποίησης) που επηρεάζουν την δυνατότητα επιμέτρησης με αξιοπιστία των πόρων αυτών. Στα πλαίσια αυτά κρίθηκε ότι τα δικαιώματα αυτά δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια αναγνώρισης των ΔΠΧΑ και η εταιρεία δεν τα έχει αναγνωρίσει στα περιουσιακά της στοιχεία. Η ΓΑΙΑΟΣΕ έχει εκκινήσει διαδικασία με την οποία σταδιακά άρονται οι τυχόν αβεβαιότητες ή/και κωλύματα, και κατά την διάρκεια της προόδου της διαδικασίας αυτής, θα προχωρά σταδιακά στην αναγνώριση και επιμέτρηση των περιουσιακών αυτών στοιχείων. Έτσι, κατά την τρέχουσα χρήση, η ΓΑΙΑΟΣΕ αναγνώρισε νέα περιουσιακά στοιχεία με εύλογη αξία, εάν συνέτρεχε πλήρης κυριότητα, € 65,4 εκατ.. Καθώς στα ακίνητα αυτά (οικοπεδικές εκτάσεις, ακίνητα σιδηροδρομικών σταθμών, μισθωμένων μηχανοστασίων κ.ά.) η ΓΑΙΑΟΣΕ δεν έχει πλήρη κυριότητα αλλά δικαίωμα χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης, για την αναγνώριση της αξίας τους προχώρησε σε προσαρμογή, αναγνωρίζοντάς τα σε ποσοστό 80% της εύλογης αξίας πλήρους κυριότητας ήτοι € 52,4 εκατ..

(γ) Μετάταξη ακινήτων από την κατηγορία «ιδιοχρησιμοποιούμενα περιουσιακά στοιχεία» σε «Επενδυτικά Ακίνητα»

Σε επίπεδο Ομίλου, στην τρέχουσα χρήση, προέρχεται κυρίως από μεταφορά ποσού € 0,8 εκατ. από τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία στα επενδυτικά ακίνητα, η οποία αφορά ακίνητα της ΣΤΑΣΥ. Η αναπόσβεστη αξία προ μεταφοράς ανερχόταν σε € 0,8 εκατ. και δεν υπήρχε σημαντική επίδραση.

Σε επίπεδο Ομίλου, στη συγκριτική χρήση, η μεταφορά από τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία στα επενδυτικά ακίνητα ύψους € 2,7 εκατ. αφορούσε κυρίως ακίνητα της ΣΤΑΣΥ. Η αναπόσβεστη αξία προ μεταφοράς ανερχόταν σε € 2,6 εκατ., ενώ η θετική διαφορά με την εύλογη αξία καταχωρήθηκε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

(δ) Μετάταξη ακινήτων από την κατηγορία «Επενδυτικά Ακίνητα» στα «ιδιοχρησιμοποιούμενα περιουσιακά στοιχεία»

Σε επίπεδο Ομίλου, στην τρέχουσα χρήση, πραγματοποιήθηκε μεταφορά ποσού €0,4 εκατ. από τα επενδυτικά ακίνητα στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία που προέρχεται από την θυγατρική ΣΤΑΣΥ.

Σε επίπεδο Ομίλου, στη συγκριτική χρήση, πραγματοποιήθηκε μεταφορά ποσού €0,6 εκατ. από τα επενδυτικά ακίνητα στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία που προέρχεται από την θυγατρική ΑΕΔΙΚ.

(ε) Πωλήσεις και παραχωρήσεις ακινήτων

Η θυγατρική ΕΤΑΔ κατά την τρέχουσα χρήση που έληξε την 31.12.2022 προχώρησε στην αναγνώριση και πώληση ενός ακόμη ακινήτου. Για το εν λόγω ακίνητο, σύμφωνα με το άρθρο 94 του Ν. 4605/2019, ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) του τιμήματος πώλησης αποδίδεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η ΕΤΑΔ αφού εξέτασε τα χαρακτηριστικά της συναλλαγής, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν λαμβάνει το σύνολο των ωφελειών από την αναγνώριση του παγίου στο 100% της εύλογης του αξίας και ως εκ τούτου, το ακίνητο αναγνωρίστηκε στο 30% της αξίας του, ήτοι € 8 χιλ. (2021: €0,5 εκατ.). Το συνολικό αντίτιμο της πώλησης ανήλθε σε € 30 χιλ. (2021: €1,65 εκατ.) με ταυτόχρονη αναγνώριση υποχρέωσης το 70%.

Επιπρόσθετα, η ΕΤΑΔ προχώρησε σε πωλήσεις διαμερισμάτων και εμπορικού καταστήματος συνολικού ποσού € 0,3 εκατ. (2021: € 1,34 εκατ.).

Στο συγκρίσιμο έτος 2021 η ΕΤΑΔ προχώρησε στη παραχώρηση χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Πανθεσσαλικού Σταδίου στο Δήμο Βόλου ύψους € 13,73 εκατ.



7. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Υπεραξία	Λογισμικά προγράμματα	Άδειες λειτουργίας	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Κόστος κτήσης 01.01.2021	3.356.880	67.059.520	1.028.531	6.165.380	77.610.311
Προσθήκες	-	3.262.938	-	87.847.511	91.110.449
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	(22.000)	-	-	(22.000)
Μεταφορές	-	2.903	-	-	2.903
Κόστος κτήσης 31.12.2021	3.356.880	70.303.361	1.028.531	94.012.891	168.701.663
Κόστος κτήσης 01.01.2022	3.356.880	70.303.361	1.028.531	94.012.891	168.701.663
Προσθήκες	-	3.256.297	26.879	2.280.949	5.564.125
Κόστος κτήσης 31.12.2022	3.356.880	73.559.658	1.055.410	96.293.840	174.265.788
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2021	-	(64.181.060)	(1.022.563)	(1.572.043)	(66.775.666)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(2.067.536)	(1.452)	(4.396.706)	(6.465.694)
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	22.000	-	-	22.000
Μεταφορές	-	(2.755)	-	-	(2.755)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2021	-	(66.229.351)	(1.024.015)	(5.968.749)	(73.222.115)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2022	-	(66.229.351)	(1.024.015)	(5.968.749)	(73.222.115)
Αποσβέσεις χρήσης	-	(2.155.841)	(2.430)	(4.416.112)	(6.574.383)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2022	-	(68.385.192)	(1.026.445)	(10.384.861)	(79.796.498)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2021	3.356.880	4.074.010	4.516	88.044.142	95.479.548
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022	3.356.880	5.174.466	28.965	85.908.979	94.469.290



Για τον Όμιλο, το ποσό της υπεραξίας ύψους €3.357 χιλ. (31.12.2021: €3.357 χιλ.) αφορά τη διαφορά μεταξύ του τιμήματος απόκτησης που είχε καταβάλει η θυγατρική εταιρεία ΕΥΔΑΠ κατά την εξαγορά των δικτύων Ελευσίνας, Ασπρόπυργου και Λυκόβρυσης και της εύλογης αξίας των δικτύων αυτών.

Αναφορικά με αναπόσβεστη αξία την 31.12.2022 των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου ύψους €86 εκατ. (31.12.2021: €88 εκατ.) αφορά κυρίως:

A) το άυλο δικαίωμα αποκλειστικής παροχής αδιύλιστου ύδατος για την περίοδο 2021-2040 ύψους € 87,5 εκατ. που αναγνώρισε η θυγατρική εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Στη χρήση του 2022 απόσβεσε το ένα εικοστό αυτού του ποσού που αντιστοιχεί σε € 4,4 εκατ. και η αναπόσβεστη αξία την 31.12.2022 του διαμορφώθηκε σε € 78,8 εκατ., και

B) την απεικόνιση του δικαιώματος χρήσης διώρυγας της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΔΙΚ ποσού €4,1 εκατ..

Αναλυτικότερα, σε ότι αφορά το άυλο δικαίωμα αποκλειστικής παροχής αδιύλιστου ύδατος την 02.02.2022, δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 4 του άρθρου 114 του Ν 4812/2021, υπεγράφησαν μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ΕΠΕΥΔΑΠ και της ΕΥΔΑΠ Α.Ε:

1. η σχετική σύμβαση του Ν. 4812/2021 (Σύμβαση Αποκλειστικού Δικαιώματος) με την οποία, μεταξύ άλλων, έναντι ανταλλάγματος το Δημόσιο - ΕΠΕΥΔΑΠ παραχωρεί το άυλο και προβλεπόμενο από τον Νόμο ειδικού χαρακτήρα δικαίωμα της αποκλειστικής παροχής ακατέργαστου ύδατος προς την ΕΥΔΑΠ και συμφωνεί την ανά έτος και για είκοσι έτη με έναρξη ισχύος την 1.1.2021 και με λήξη την 31.12.2040 παροχή ακατέργαστου ύδατος, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 10 της σύμβασης αυτής,
2. η σχετική σύμβαση του άρθρου 4812/2021, με την οποία ανατέθηκε στην ΕΥΔΑΠ η λειτουργία και συντήρηση του ΕΥΣ (SLA) με αρχική διάρκεια τριών ετών και με δυνατότητα παράτασης άλλους έξι μήνες.

Σε εκτέλεση της νομοθετικής ως άνω πρόβλεψης, με το άρθρο 10 της Σύμβασης Αποκλειστικού Δικαιώματος, παρέχεται έναντι ανταλλάγματος στην ΕΥΔΑΠ ΑΕ το ειδικού χαρακτήρα άυλο δικαίωμα αποκλειστικής προμήθειας Ακατέργαστου Ύδατος καθ' όλη την προβλεπόμενη στον Νόμο και στη σύμβαση διάρκεια (είκοσι έτη: 01.01.2021 - 31.12.2040) και συμφωνείται η Τιμή αυτού (Ακατέργαστου Ύδατος), προσδιοριζόμενη με βάση τιμή ανά κυβικό μέτρο που ισχύει για κάθε έτος αναφοράς σύμφωνα με πίνακα που περιλαμβάνεται στην εν λόγω Σύμβαση.

Την 27.04.2022 υπογράφηκε μνημόνιο συναντίληψης μεταξύ ΕΥΔΑΠ και ΕΠΕΥΔΑΠ, και προσδιορίστηκε το καταβαλλόμενο τίμημα για το άυλο δικαίωμα αποκλειστικής παροχής αδιύλιστου ύδατος στο ποσό των € 87,5 εκατ. Η δαπάνη απόκτησης του άυλου δικαιώματος υπόκειται σε απόσβεση που αντιστοιχεί στη διάρκεια δέσμευσης της σύμβασης προμήθειας του ακατέργαστου ύδατος. Σημειώνεται ότι η ΕΠΕΥΔΑΠ δεν θα εισπράξει ταμειακά το ποσό του άυλου δικαιώματος καθώς η απαίτηση της θα συμψηφιστεί με την αντίστοιχη απαίτηση της εταιρείας λόγω της παρεχόμενης υπηρεσίας συντήρησης του δικτύου στη διάρκεια των τρεισήμισι ετών, σύμφωνα με την αντίστοιχη σύμβαση συντήρησης και λειτουργίας του εξωτερικού υδροδοτικού συστήματος.

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Λογισμικά προγράμματα	Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	Σύνολο
Κόστος κτήσης 01.01.2021	33.989	6.400	40.389
Προσθήκες	2.900	1.200	4.100
Κόστος κτήσης 31.12.2021/ 01.01.2022	36.889	7.600	44.489
Προσθήκες	7.500	-	7.500
Κόστος κτήσης 31.12.2022	44.389	7.600	51.989
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 01.01.2021	(12.667)	(2.934)	(15.601)
Αποσβέσεις χρήσης	(7.344)	(1.200)	(8.544)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2021/ 01.01.2022	(20.011)	(4.134)	(24.145)
Αποσβέσεις χρήσης	(8.765)	(1.040)	(9.805)
Σωρευμ. αποσβέσεις/ζημιές απομείωσης 31.12.2022	(28.776)	(5.174)	(33.950)
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2021	16.878	3.466	20.344
Αναπόσβεστη αξία λήξης 31.12.2022	15.613	2.426	18.039

Δεν υπάρχουν άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας, τα οποία να είναι ενεχυριασμένα σε εξασφάλιση υποχρεώσεων.

Οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων, εκτός της υπεραξίας που δεν αποσβένεται και του δικαιώματος της χρήσης δώρυγας της θυγατρικής ΑΕΔΙΚ που δεν αποσβένεται λόγω της απεριόριστης διάρκειας του δικαιώματος, υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Λογισμικά προγράμματα από 3 έως 10 έτη.
- Άδειες λειτουργίας από 3 έως 10 έτη.
- Λοιπά άυλα από 3 έως 20 έτη.



8. Μισθώσεις

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αναλύονται ως εξής:

Κόστος	ΟΜΙΛΟΣ			
	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2021	52.427.969	2.176.365	-	54.604.334
Προσθήκες	4.865.796	35.779.762	27.438	40.672.996
31 Δεκεμβρίου 2021	57.293.765	37.956.127	27.438	95.277.330
1 Ιανουαρίου 2022	57.293.765	37.956.127	27.438	95.277.330
Προσθήκες	808.411	261.445	-	1.069.856
31 Δεκεμβρίου 2022	58.102.176	38.217.572	27.438	96.347.186
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1 Ιανουαρίου 2021	(20.786.765)	(931.090)	-	(21.717.855)
Αποσβέσεις χρήσης	(10.080.804)	(4.425.833)	(5.731)	(14.512.368)
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις	(107.898)	(22.789)	-	(130.687)
Αποαναγνώριση δικαιώματος χρήσης λόγω διακοπής σύμβασης	(981.955)	(32.618)	-	(1.014.573)
31 Δεκεμβρίου 2021	(31.957.422)	(5.412.330)	(5.731)	(37.375.483)
1 Ιανουαρίου 2022	(31.957.422)	(5.412.330)	(5.731)	(37.375.483)
Αποσβέσεις χρήσης	(10.497.426)	(9.335.104)	(9.146)	(19.841.676)
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις	13.109.723	3.373	-	13.113.096
Αποαναγνώριση δικαιώματος χρήσης λόγω διακοπής σύμβασης	(1.337.257)	(161.806)	-	(1.499.063)
31 Δεκεμβρίου 2022	(30.682.382)	(14.905.867)	(14.877)	(45.603.126)
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2021	25.336.343	32.543.797	21.707	57.901.847
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2022	27.419.794	23.311.705	12.561	50.744.060

Οι μετατροπές/ επαναμετρήσεις στην τρέχουσα χρήση ύψους € 13,1 εκατ. προέρχονται κυρίως από την θυγατρική ΕΛΤΑ και αφορούν επαναξιολόγηση υπαρχουσών συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων.

Στη συγκρίσιμη χρήση 2021 οι προσθήκες στην κατηγορία μεταφορικά μέσα αφορούν κυρίως τη θυγατρική εταιρεία ΟΣΥ Α.Ε., η οποία σύμφωνα με τα αποτελέσματα της υπ.αριθμ 11/20 διακήρυξης προέβη σε σύναψη συμβάσεων μίσθωσης 300 λεωφορείων (90 πετρελαιοκίνητων αρθρωτών και 210 κανονικών αστικών λεωφορείων με σκοπό την ενίσχυση του στόλου της για την αποτελεσματική εκτέλεση του συγκοινωνιακού της έργου. Στα δικαιώματα χρήσης μεταφορικών μέσων συμπεριλαμβάνονται τα 293 οχήματα πετρελαίου τεχνολογίας EURO V & EEV μέσου όρου ηλικίας 11 ετών, έχοντας ολοκληρωθεί η παραλαβή του συνολικού αριθμού μισθωμένων οχημάτων.

Επιπλέον, αποαναγνωρίστηκαν περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης ποσού 1,01 εκατ. που προήλθαν κυρίως από την θυγατρική ΕΥΔΑΠ λόγω διακοπής σύμβασης μίσθωσης.

Κόστος	ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2021	1.010.778	59.329	1.070.107
Προσθήκες		36.213	36.213
31 Δεκεμβρίου 2021	1.010.778	95.542	1.106.320
1 Ιανουαρίου 2022	1.010.778	95.542	1.106.320
Προσθήκες	-	43.915	43.915
31 Δεκεμβρίου 2022	1.010.778	139.457	1.150.235
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου 2021	(299.490)	(37.766)	(337.256)
Αποσβέσεις χρήσης	(149.745)	(22.312)	(172.057)
31 Δεκεμβρίου 2021	(449.235)	(60.078)	(509.313)
1 Ιανουαρίου 2022	(449.235)	(60.078)	(509.313)
Αποσβέσεις χρήσης	(149.745)	(20.209)	(169.954)
31 Δεκεμβρίου 2022	(598.980)	(80.287)	(679.267)
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2021	561.543	35.464	597.007
Αναπόσβεστη αξία στις 31.12.2022	411.798	59.170	470.968

Η ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση οικονομικής θέσης 2022, περιλαμβάνει τα παρακάτω ποσά που σχετίζονται με υποχρεώσεις από μισθώσεις:

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Σημ	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων					
Υπόλοιπο 01.01.2021		23.870.140	993.100	-	24.863.240
Προσθήκες		2.794.823	27.964.391	16.155	30.775.369
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		(783.300)	(20.540)	-	(803.840)
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(9.474.204)	(4.736.400)	(3.109)	(14.213.713)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2021		16.407.459	24.200.551	13.046	40.621.056
Υπόλοιπο 01.01.2022		16.407.459	24.200.551	13.046	40.621.056
Προσθήκες		711.055	104.473	-	815.528
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		3.775.960	(210.168)	-	3.565.792
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(1.774.278)	(9.209.860)	(9.404)	(10.993.542)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		19.120.196	14.884.996	3.642	34.008.834
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων					
Υπόλοιπο 01.01.2021		9.313.069	240.603	-	9.553.672
Προσθήκες		1.466.593	7.815.373	11.285	9.293.251
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		(338.066)	(36.004)	-	(374.070)
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		9.474.204	4.736.400	3.109	14.213.713
Τόκοι χρήσης	31	1.637.253	573.329	755	2.211.337
Πληρωμές χρήσης		(11.090.159)	(3.087.888)	(6.173)	(14.184.220)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2021		10.462.894	10.241.813	8.976	20.713.683
Υπόλοιπο 01.01.2022		10.462.894	10.241.813	8.976	20.713.683
Προσθήκες		97.357	156.972	-	254.329
Μετατροπές/ επαναμετρήσεις		8.036.177	(2.521)	-	8.033.656
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		1.774.278	9.209.860	9.404	10.993.542
Τόκοι χρήσης	31	1.728.465	1.038.871	877	2.768.213
Πληρωμές χρήσης		(12.018.584)	(10.024.829)	(9.852)	(22.053.265)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		10.080.587	10.620.166	9.405	20.710.158

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Σημ	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Σύνολο
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων				
Υπόλοιπο 01.01.2021		614.096	5.579	619.675
Προσθήκες		-	24.667	24.667
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(148.788)	(10.078)	(158.866)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2021		465.308	20.168	485.476
Υπόλοιπο 01.01.2022		465.308	20.168	485.476
Προσθήκες		-	22.279	22.279
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		(159.761)	(6.712)	(166.473)
Υπόλοιπο μακροπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		305.547	35.735	341.282
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση μισθώσεων				
Υπόλοιπο 01.01.2021		139.939	16.272	156.211
Προσθήκες		-	11.546	11.546
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		148.788	10.078	158.866
Τόκοι χρήσης	31	33.377	1.168	34.545
Πληρωμές χρήσης		(173.316)	(23.616)	(196.932)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2021		148.788	15.448	164.236
Υπόλοιπο 01.01.2022		148.788	15.448	164.236
Προσθήκες		-	21.636	21.636
Μεταφορά από μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μίσθωσης		159.761	6.712	166.473
Τόκοι χρήσης	31	26.262	1.718	27.980
Πληρωμές χρήσης		(175.049)	(21.162)	(196.211)
Υπόλοιπο βραχυπρόθεσμης υποχρέωσης μισθώσεων 31.12.2022		159.762	24.352	184.114



9. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

9.1 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Σύμφωνα με το άρθρο 188 του ν.4389/2016, η συμμετοχή του Δημοσίου σε ένα χαρτοφυλάκιο επιχειρήσεων μεταφέρθηκε στην ΕΕΣΥΠ άνευ ανταλλάγματος. Από αυτές, σε κάποιες η ΕΕΣΥΠ ασκεί άμεσα έλεγχο και επομένως έχουν αναγνωρισθεί στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις ως «Επενδύσεις σε θυγατρικές». Οι επιχειρήσεις αυτές αναλύονται κάτωθι:

Θυγατρικές εταιρείες	Αντικείμενο εργασίας	Χώρα	31.12.2022 % Άμεσης συμμετοχής	31.12.2021 % Άμεσης συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. (ΕΤΑΔ)	Διαχείριση και αξιοποίηση χαρτοφυλακίου ακίνητης περιουσίας που περιήλθε στην κυριότητα της από το Ελληνικό Δημόσιο	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)	Αξιοποίηση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και προώθηση της υλοποίησης των ιδιωτικοποιήσεων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ)	Συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, μέσω της ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Δεν ενοποιείται (σημ. 2.3)
Συμμετοχές 5G Α.Ε.	Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Εταιρεία Υδρεύσεως & Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)*	Διανομή και διαχείριση ύδατος και παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων	Ελλάδα	50% + 1 μετοχή	50% + 1 μετοχή	Πλήρης
Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)*	Παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και παραγωγή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας	Ελλάδα	50% + 1 μετοχή**	50% + 1 μετοχή**	Πλήρης
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (ΟΑΣΑ)	Σχεδιασμός, προγραμματισμός, οργάνωση, συντονισμός, έλεγχος και παροχή του συγκοινωνιακού έργου των επίγειων και υπόγειων μέσων μαζικής μεταφοράς	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	Διοίκηση και διαχείριση Κεντρικών Αγορών, Ιχθυαγορών και Ιχθυοσκαλών	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	Διοίκηση, διαχείριση και λειτουργία της Κεντρικής Αγοράς Θεσσαλονίκης	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ)	Άσκηση και εκμετάλλευση των δικαιωμάτων της Διώρυγας Κορίνθου	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ)	Παροχή και ανάπτυξη ταχυδρομικών υπηρεσιών και εμπορία και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ)	Διοργάνωση επαγγελματικών εκθέσεων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.***	Βελτίωση, ανάπτυξη και εκμετάλλευση των αλυκών της Ελλάδας και επεξεργασία και εμπορία προϊόντων των αλυκών	Ελλάδα	55,19%	55,19%	Πλήρης
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	Διαχείριση σιδηροδρομικής περιουσίας, ίδρυση και λειτουργία εμπορευματικών κέντρων	Ελλάδα	100,00%	100,00%	Πλήρης



* Σχετικά με τις μετοχές που κατέχει η ΕΕΣΥΠ στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Α.Ε και ΕΥΑΘ Α.Ε. μεταγενέστερα της 31.12.2022 βάση του άρθρου 64 του ν. 5045/2023, το σύνολο των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας μεταβιβάστηκε στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023 (βλ. σχετική σημείωση 36).

** Επίσης, μέσω της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ κατέχονται επιπλέον 264.880 μετοχές.

*** Μεταγενέστερα της 31.12.2022, σε συνέχεια της εξαγοράς ποσοστού 24,81% από την Κ.Ε. Καλαμαράκης Α.Β.Ε.Ε.-ΚΑΛΑΣ Α.Ε. εντός Μαΐου 2023, η ΕΕΣΥΠ κατέχει πλέον το 80% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής «Ελληνικές Αλυκές».

Οι μετοχές ή τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο των θυγατρικών μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος (εκτός της εταιρείας Συμμετοχές 5G Α.Ε. η οποία ιδρύθηκε από την ΕΕΣΥΠ). Η μητρική Εταιρεία αναγνώρισε στις εταιρικές καταστάσεις τη συμμετοχή της στις ανωτέρω θυγατρικές στο κόστος κτήσης και τις απεικονίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης σε συμβολική αξία (€1 ευρώ ανά εταιρεία).

Αναφορικά με τη συμμετοχή της Εταιρείας στη νεοϊδρυθείσα άμεση θυγατρική «Συμμετοχές 5G Α.Ε.» απεικονίζεται στο κονδύλι «Επενδύσεις σε θυγατρικές» με αξία € 100 χιλ., το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό που καταβλήθηκε από την ΕΕΣΥΠ ως μετοχικό κεφάλαιο κατά την ίδρυση της θυγατρικής.

Ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών του έχει τον έλεγχο στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

Επωνυμία θυγατρικών με έμμεση συμμετοχή ΕΕΣΥΠ	Θυγατρική Εταιρεία Ομίλου	Χώρα	31.12.2022 % έμμεσης συμμετοχής ΕΕΣΥΠ	31.12.2021 % έμμεσης συμμετοχής ΕΕΣΥΠ
ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακή Α.Ε.	ΕΥΔΑΠ	Ελλάδα	50%+ 1 μετοχή	50%+ 1 μετοχή
ΕΥΑΘ Υπηρεσίες Α.Ε.	ΕΥΑΘ	Ελλάδα	50%+ 1 μετοχή	50%+ 1 μετοχή
Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε.	ΟΑΣΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.	ΟΑΣΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
ΟΚΑΑ Ενεργειακή Α.Ε.	ΟΚΑΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
Επιχειρηματικό Πάρκο ΟΚΑΑ	ΟΚΑΑ	Ελλάδα	100,00%	100,00%
Κοινωνική Επισιτιστική Βοήθεια ΑΜΚΕ	ΚΑΘ	Ελλάδα	95,00%	95,00%
Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.	ΕΛΤΑ	Ελλάδα	99,98%	99,98%
ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.*	ΕΛΤΑ	Ελλάδα	70,00%	70,00%
Ελληνικές Εκθεσιακές Παραγωγές Α.Ε.	ΔΕΘ	Ελλάδα	70,00%	70,00%

* Την 13.11.2021 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, ο ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης της ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε..

9.2 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Από τις επιχειρήσεις των οποίων η συμμετοχή του Δημοσίου μεταβιβάστηκε στην ΕΕΣΥΠ, σε ορισμένες η ΕΕΣΥΠ ασκεί ουσιώδη επιρροή και επομένως έχουν αναγνωρισθεί στις εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις ως «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις». Οι επιχειρήσεις αυτές αναλύονται κάτωθι:

Συγγενείς εταιρείες	Αντικείμενο εργασίας	Χώρα	31.12.2022 % Άμεσης συμμετοχής	31.12.2021 % Άμεσης συμμετοχής
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ)	Παραγωγή, μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. (ΔΑΑ)	Χρηματοδότηση, κατασκευή και λειτουργία πολιτικών αερολιμένων και διαχείριση ΔΑΑ στα Σπάτα Αττικής	Ελλάδα	25,00%	25,00%
ΕΤΒΑ Βιομηχανικές Περιοχές Α.Ε. (ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ)	Ίδρυση, οργάνωση, εκμετάλλευση και διοίκηση-διαχείριση οργανωμένων χώρων εγκατάστασης επιχειρήσεων (βιομηχανικών περιοχών)	Ελλάδα	35,00%	35,00%

Οι μετοχές ή τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο των συγγενών εταιρειών μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία άνευ ανταλλάγματος. Η μητρική Εταιρεία αναγνώρισε στις εταιρικές (ατομικές) χρηματοοικονομικές καταστάσεις τη συμμετοχή της στις συγγενείς οι οποίες τις μεταβιβάστηκαν στο κόστος κτήσης και τις απεικονίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης σε συμβολική αξία (€1 ευρώ ανά εταιρεία).

Εντός του 2021 το Υπερταμείο απέκτησε επιπλέον μετοχές στη ΔΕΗ (με το ποσοστό της να παραμένει αμετάβλητο). Από τις νέες μετοχές, 11.744.746 μετοχές αποκτήθηκαν μέσω συμμετοχής στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ, καταβάλλοντας €105,7 εκατ. το οποίο αύξησε το κόστος κτήσης και 39.440.000 μετοχές μεταβιβάστηκαν άνευ ανταλλάγματος από το ΤΑΙΠΕΔ/ Ελληνικό Δημόσιο βάσει του Ν. 4876/2021 στις 23.12.2021.

Ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών και των συγγενών εταιρειών του έχει ουσιώδη επιρροή στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

Επωνυμία συγγενών επιχειρήσεων	Σημ.	Εταιρεία από την οποία προκύπτει η έμμεση συμμετοχή	Χώρα	31.12.2022 % συμμετοχής	31.12.2021 % συμμετοχής
Μαρίνα Ζέας Α.Ε.		ΕΤΑΔ	Ελλάδα	25,00%	25,00%
Lamda Flisvos Marina Α.Ε.		ΕΤΑΔ	Ελλάδα	22,77%	22,77%
Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.		ΕΤΑΔ	Ελλάδα	49,00%	49,00%
Κοινοπραξία ΟΚΑΑ - Ένωση Εμπόρων Κεντρικής Αγοράς Αθηνών ΙΚΕ		ΟΚΑΑ	Ελλάδα	50,00%	50,00%
ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.	1	ΔΕΗ	Ελλάδα	17,40%	34,12%
Αρκαδικός Ήλιος 1 Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αρκαδικός Ήλιος 2 Μονοπρόσωπη Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Ηλιακό Βέλος 1 Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αμάλθεια Ενεργειακή Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Solarlab Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Ηλιακά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας 1 Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Ηλιακά Πάρκα Δυτικής Μακεδονίας 2 Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Αιολικό Πάρκο Κ-Ρ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	2	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Αιολικό Πάρκο Λυκοβούνι Μονοπρόσωπη Α.Ε.	2	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Αιολικό Πάρκο Δούκας Μονοπρόσωπη Α.Ε.	2	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Αιολικό Πάρκο Κουκούλι Μονοπρόσωπη Α.Ε.	2	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Ηλιοφάνεια Μονοπρόσωπη Α.Ε.	2	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
ΔΕΗ Οπτικές Επικοινωνίες Μονοπρόσωπη Α.Ε.	2	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
Καρτζ Α.Ε.	3	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	-
PPC Finance PLC		ΔΕΗ	Ηνωμένο Βασίλειο	34,12%	34,12%
PPC Bulgaria JSCo		ΔΕΗ	Βουλγαρία	29,00%	29,00%
PPC Elektrik Tedarik Ve Ticaret A.S		ΔΕΗ	Τουρκία	34,12%	34,12%
Φοίβη Ενεργειακή Α.Ε.		ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%

Επωνυμία συγγενών επιχειρήσεων	Σημ.	Εταιρεία από την οποία προκύπτει η έμμεση συμμετοχή	Χώρα	31.12.2022 % συμμετοχής	31.12.2021 % συμμετοχής
PPC Albania		ΔΕΗ	Αλβανία	34,12%	34,12%
Ενεργειακός Στόχος Μονοπρόσωπη Α.Ε	4	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
Windarrow Ενεργειακή Μονοπρόσωπη Α.Ε.	4	ΔΕΗ	Ελλάδα	34,12%	34,12%
EDS AD Skorje		ΔΕΗ	ΔτΒΜ	34,12%	34,12%
EDS DOO Belgrade		ΔΕΗ	Σερβία	34,12%	34,12%
EDS International SK SRO		ΔΕΗ	Σλοβακία	34,12%	34,12%
EDS International KS LLC		ΔΕΗ	Κόσοβο	34,12%	34,12%
Λιγνιτική Μελίτης Μονοπρόσωπη Α.Ε.	5	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Λιγνιτική Μεγαλόπολης Μονοπρόσωπη Α.Ε	5	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΕΝΑ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΔΥΟ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΤΡΙΑ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΤΕΣΣΕΡΑ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΠΕΝΤΕ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΕΞΙ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΕΠΤΑ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΟΚΤΩ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Αμύνταιο Φ.Β Πάρκο ΕΝΝΕΑ Μονοπρόσωπη Α.Ε.	6	ΔΕΗ	Ελλάδα	-	34,12%
Διαχειριστική ΒΙ.ΠΑ Καστοριάς Α.Ε.		ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	Ελλάδα	30,98%	30,98%
Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο Α.Ε.		ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	Ελλάδα	21,00%	21,00%
Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Κρήτης	7	ΔΕΘ	Ελλάδα	33,33%	33,33%
Οργανισμός Τουριστικής Προβολής και Μάρκετινγκ Ν. Θεσ/κης	7	ΔΕΘ	Ελλάδα	32,39%	32,39%
Ινστιτούτο Εκθεσιακών Ερευνών	7	ΔΕΘ	Ελλάδα	50,00%	50,00%
Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	7	ΔΕΘ	Ελλάδα	30,00%	30,00%
Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου Θεσσαλονίκης	7	ΔΕΘ	Ελλάδα	19,05%	19,05%
Κοινοπραξία Helexpro- Τεχνοεκδοτική	7	ΔΕΘ	Ελλάδα	50,00%	50,00%
Κοινοπραξία Helexpro- AG	7	ΔΕΘ	Ελλάδα	50,00%	50,00%

Σημειώσεις:

1) Το ποσοστό μεταβλήθηκε ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης πώλησης του 49% της συμμετοχής της ΔΕΗ στη ΔΕΔΔΗΕ στη Macquarie Asset Management την 28 Φεβρουαρίου 2022.

2) Ο Όμιλος ΔΕΗ μέσω της θυγατρικής του ΔΕΗ Ανανεώσιμες προέβη σε συμφωνία αγοράς του 100% των μετοχών θυγατρικών εταιρειών της Volterra (100% θυγατρική της ΑΒΑΞ), καταβάλλοντας στις 22 Ιουνίου 2022 τίμημα ύψους €59,7 εκατ. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος ΔΕΗ εξαγόρασε το 55% των μετοχών της Volterra K-R ΑΕ και της Volterra ΛΥΚΟΒΟΥΝΙ ΑΕ, στις οποίες ήταν ήδη μέτοχος σε εκάστη εταιρεία κατά 45% από το 2019. Επίσης, ο Όμιλος ΔΕΗ εξαγόρασε το 100% των εταιρειών Volterra ΔΟΥΚΑΣ ΑΕ και Volterra ΚΟΥΚΟΥΛΙ ΑΕ. Περαιτέρω, οι εταιρείες που είχαν αρχικά την επωνυμία Volterra K-R Μονοπρόσωπη Α.Ε., Volterra Λυκοβούνι Μονοπρόσωπη Α.Ε, Volterra Δούκας Μονοπρόσωπη Α.Ε. και Volterra Κουκούλι Μονοπρόσωπη Α.Ε. μετονομάστηκαν σε Αιολικό Πάρκο K-R Μονοπρόσωπη Α.Ε., Αιολικό Πάρκο Λυκοβούνι Μονοπρόσωπη Α.Ε., Αιολικό Πάρκο Δούκας Μονοπρόσωπη Α.Ε. και Αιολικό Πάρκο Κουκούλι Μονοπρόσωπη Α.Ε. Η αλλαγή της επωνυμίας τους πραγματοποιήθηκε με τα νέα καταστατικά των εταιρειών τον Αύγουστο 2022.

Επίσης, ο Όμιλος ΔΕΗ εξαγόρασε το 100% της Ηλιοφάνεια Α.Ε. ενώ η «ΔΕΗ Οπτικές Επικοινωνίες Μονοπρόσωπη Α.Ε.» συστάθηκε στις 21.12.2022.

3) Στις 9 Ιουνίου 2022, η ΔΕΗ εξαγόρασε την εταιρεία παροχής υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης KAPTZ Α.Ε.

4) Η «Γεωθερμικός Στόχος Μονοπρόσωπη Α.Ε.» μετονομάστηκε σε «Ενεργειακός Στόχος Μονοπρόσωπη Α.Ε.» την 16/12/2022 καθώς και η «Windarrow Mouzaki Energy Μονοπρόσωπη Α.Ε.» μετονομάστηκε σε «Windarrow Ενεργειακή Μονοπρόσωπη Α.Ε.» την 15/12/2022.

5) Την 1η Ιουνίου 2022 («ημερομηνία απορρόφησης») καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) η απόφαση (2635846 ΑΠ 1/06/2022) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση της Δ.Ε.Η. Α.Ε. με απορρόφηση των 100% θυγατρικών της Λιγνιτική Μεγαλόπολης Α.Ε. και Λιγνιτική Μελίτης Α.Ε.

6) Οι εταιρείες μέχρι την 14η Ιανουαρίου 2022 ήταν 100% θυγατρικές της «ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ» ώπου εισφέρθηκαν στην «ΜΕΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.» για την απόκτηση του 49% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής.

7) Στις συγγενείς αυτές δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης καθώς δεν έχουν σημαντική δραστηριότητα.

Η λογιστική αξία συγγενών επιχειρήσεων μετά την εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχει ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Υπόλοιπο αρχής	943.942.862	450.055.776	105.702.717	3
Συμμετοχή σε ΑΜΚ ΔΕΗ	-	105.702.714	-	105.702.714
Εύλογη αξία μεταβιβασθέντων μετοχών ΔΕΗ άνευ ανταλλάγματος	-	354.801.600	-	-
Αναλογία κέρδους/(ζημίας), μετά από φόρους	31.653.315	33.349.799	-	-
Λοιπά	(3.684)	(51.179)	-	-
Αναλογία από κίνηση ιδίων κεφαλαίων ΔΕΗ	(249.824.720)	-	-	-
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων (αναταξινομούμενα), μετά από φόρους	(79.574.739)	-	-	-
Αναλογία λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μετά από φόρους (μη αναταξινομούμενα)	9.590.589	84.152	-	-
Διανομή μερίσματος	(50.658.939)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης	605.124.684	943.942.862	105.702.717	105.702.717



009

009³



Αναφορικά με το ποσό της μείωσης της αξίας της συγγενούς εταιρείας ΔΕΗ ύψους €249,8 εκατ. που προέρχεται από την κίνηση των ιδίων κεφαλαίων της, περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται στην σημείωση 18.

Μέθοδοι αποτίμησης μεταβιβασθέντων επενδύσεων σε συγγενείς

Κατά την 01.01.2018 μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία, με μειωπηφικό ποσοστό, οι συμμετοχές στις συγγενείς ΔΕΗ Α.Ε., Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε. («ΔΑΑ») και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ άνευ ανταλλάγματος. Η μητρική Εταιρεία αναγνώρισε τις συμμετοχές αυτές στο κόστος κτήσης (που ήταν μηδενικό) και απεικονίσθηκαν στην κατάσταση οικονομικής θέσης με συμβολική αξία €1. Στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΛΠ 28 (παρ.32), οι ως άνω συμμετοχές αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που μεταβιβάστηκαν βάσει του ποσοστού συμμετοχής της Εταιρείας σε κάθε συγγενή. Η διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης και του μεριδίου της Εταιρείας στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάστηκαν λογιστικοποιήθηκε, σύμφωνα με το ΔΛΠ 1 (παρ.106 (d) (iii)), ως αύξηση των ιδίων κεφαλαίων μέσω του «Αποθεματικού από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από / προς το Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος», λόγω του γεγονότος ότι η συναλλαγή έγινε με τον απώτερο μέτοχο (σε σχήμα υπό κοινό έλεγχο).

Για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των ως άνω συμμετοχών εξετάστηκαν οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13, το οποίο επιδιώκει να αυξήσει τη συνοχή και τη συγκρισιμότητα στις επιμετρήσεις της εύλογης αξίας και τις σχετικές γνωστοποιήσεις μέσω μιας «ιεραρχίας της εύλογης αξίας». Η ιεραρχία κατατάσσει τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές αποτίμησης σε τρία επίπεδα ως κάτωθι και δίνει την υψηλότερη προτεραιότητα στις (μη προσαρμοσμένες) τιμές των ενεργών αγορών για όμοια στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού και χαμηλότερη προτεραιότητα στις μη παρατηρούμενες εισροές.

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) όμοιων στοιχείων, στις οποίες η εταιρεία μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Με βάση τα ανωτέρω, η εκτίμηση της εύλογης αξίας της επένδυσης στην ΔΕΗ ΑΕ, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, προσδιορίστηκε με βάση την δημοσιευμένη τιμή της μετοχής της κατά την ημερομηνία απόκτησης, ήτοι 01.01.2018 (επίπεδο ιεραρχίας 1).

Για τις συγγενείς ΔΑΑ και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, των οποίων οι μετοχές δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά, αναζητήθηκαν οι καταλληλότερες μέθοδοι για την αποτίμηση τους. Στα πλαίσια αυτά, το Υπερταμείο προσέλαβε ανεξάρτητο εκτιμητή διεθνούς κύρους προκειμένου να προβεί στην επιλογή της καταλληλότερης μεθόδου αποτίμησης των εν λόγω εταιρειών, καθώς και για τον προσδιορισμό των ποσών που θα έπρεπε να αναγνωριστούν λογιστικά, με ημερομηνία αποτίμησης την 01.01.2018 που ήταν η ημερομηνία μεταβίβασης της συμμετοχής σε αυτές. Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν για κάθε συμμετοχή αναλύονται παρακάτω:

Η εκτίμηση της εύλογης αξίας του ΔΑΑ την 01.01.2018 πραγματοποιήθηκε εφαρμόζοντας τη Μέθοδο Εισοδήματος (Income Approach) και συγκεκριμένα τη Μεθοδολογία Προεξόφλησης Μελλοντικών Μερισμάτων (DDM). Εξετάστηκε επίσης η καταλληλότητα άλλων μεθοδολογιών αποτίμησης όπως η Μεθοδολογία των Δεικτών της Κεφαλαιαγοράς, καθώς και η Μεθοδολογία των Δεικτών Συγκρίσιμων Συναλλαγών. Ωστόσο, οι εν λόγω Μέθοδοι Αγοράς (Market Approach) δεν κρίθηκαν κατάλληλες, λόγω της περιορισμένης συγκρισιμότητας της υποκείμενης εταιρείας με εταιρείες και συναλλαγές/ οργανωμένες χρηματαγορές που εξετάστηκαν και αφορούσαν εταιρείες με παρεμφερές αντικείμενο δραστηριοτήτων. Η Μεθοδολογία της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, επίσης δεν κρίθηκε κατάλληλη καθώς εξετάζει την υπό αποτίμηση εταιρεία στατικά, και δεν λαμβάνει υπόψη τις προοπτικές ανάπτυξής της. Κατά την εφαρμογή της Μεθοδολογίας Προεξόφλησης Μελλοντικών Μερισμάτων, λήφθηκε υπόψη το Επιχειρηματικό Σχέδιο που δόθηκε από τον ΔΑΑ και βασίσθηκε στα ισχύοντα δεδομένα κατά την ημερομηνία αποτίμησης της συμμετοχής από την ΕΕΣΥΠ (01.01.2018), δηλαδή επιδόσεις από 01.01.2018 έως το τέλος της περιόδου της ισχύουσας κατά την Ημερομηνία Αποτίμησης σύμβασης παραχώρησης (λήξη τον Ιούνιο 2026). Τα μελλοντικά μερίσματα βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου του ΔΑΑ προεξοφλήθηκαν

με το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο (Κόστος Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 01.01.2018) ενώ για το τέλος της προβλεπόμενης περιόδου (2026 με ημερομηνία 01.01.2018), έγινε η παραδοχή ότι η εταιρεία λύεται, οι υποδομές του αεροδρομίου περιέρχονται στο Ελληνικό Δημόσιο ενώ αντίστοιχα το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει το εκτιμώμενο υπόλοιπο του δανεισμού στο τέλος της περιόδου παραχώρησης.

Αντίστοιχα, η εκτίμηση της εύλογης αξίας της εταιρείας ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ την 01.01.2018 πραγματοποιήθηκε εφαρμόζοντας τη Μέθοδο Κόστους (Cost Approach) και συγκεκριμένα τη Μεθοδολογία της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (Adjusted Net Assets Value), λαμβάνοντας υπόψη ότι, η αξία της εταιρείας εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την αξία του αποθέματος ακινήτων που κατέχει. Εξετάσθηκε επίσης η καταλληλότητα άλλων μεθοδολογιών αποτίμησης όπως η Μεθοδολογία Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (DCF), η Μεθοδολογία των Δεικτών της Κεφαλαιαγοράς, καθώς και η Μεθοδολογία των Δεικτών Συγκρίσιμων Συναλλαγών, οι οποίες όμως κρίθηκαν ως μη κατάλληλες για την αποτίμηση της συμμετοχής.

Για την εφαρμογή της Μεθοδολογίας της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (Adjusted Net Assets Value), πραγματοποιήθηκαν προσαρμογές στην Καθαρή Θέση της ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ, όπως αυτή προκύπτει από τις ελεγμένες και δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2017, οι οποίες συντάχθηκαν με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Οι προσαρμογές σε συγκεκριμένους λογαριασμούς του ενεργητικού και παθητικού της εταιρείας, στηρίχθηκαν σε πληροφορίες για γεγονότα που είχαν συντελεστεί προγενέστερα της 01.01.2018 ή που βάσιμα μπορούσαν να πιθανολογηθούν την ημερομηνία αυτή, καθώς και σε άλλες παραδοχές που κρίθηκαν δόκιμες για σκοπούς αποτίμησης.

Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των συγγενών ΔΑΑ και ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ κατατάσσεται στο επίπεδο 3 προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

Αναφορικά με τη συμμετοχή στην ΔΕΗ, στην συγκριτική χρήση το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα να συμμετάσχει το Υπερταμείο στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ Α.Ε., με το αναγκαίο ποσό προκειμένου το Ελληνικό Δημόσιο να διατηρήσει ποσοστό 34,12% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ όπως αυτό προκύπτει από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της και λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό των μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε. που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Από το ποσό των €135 εκατ. που έλαβε από το Ελληνικό Δημόσιο το Υπερταμείο ως προκαταβολή έναντι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, χρησιμοποιήθηκε ποσό ύψους € 105,7 εκατ. ενώ €29,3 εκατ. επιστράφηκαν σε αυτό. Συνέπεια της ανωτέρω απόφασης, το Υπερταμείο συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ καταβάλλοντας το ποσό των €105,7 εκατ. για 11.744.746 μετοχές, ενώ δια του Ν. 4876/2021 το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε άνευ ανταλλάγματος στο Υπερταμείο άλλες 39.440.000 μετοχές που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ (το τυπικό σκέλος της μεταβίβασης των μετοχών ολοκληρώθηκε στο 2022). Με βάση τις ενέργειες αυτές και τις τεχνικές διευθετήσεις το ποσοστό του Υπερταμείου στην ΔΕΗ, στην ουσία, παρέμεινε αμετάβλητο στο 34,12%.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας με τη συμφωνία της αναλογίας επί των ιδίων κεφαλαίων και των αποτελεσμάτων χρήσης των συγγενών με τα ποσά που εμφανίζονται ως «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις» στην κατάσταση οικονομικής θέσης, ως «Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων» στην κατάσταση αποτελεσμάτων και ως «Μερίδιο λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών» στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Τρέχουσα χρήση 2022

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	ΔΕΗ	ΔΑΑ	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ('Όμιλος)	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina Α.Ε.	Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	11.253.107.000	397.907.855	8.242.692	8.153.483	20.295.625	51.823.422	
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	(19.000.638)	168.046.029	2.163.875	2.829.680	(4.332.584)	(8.883.370)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	(212.961.001)	10.537.170	6.527	-	(5.116)	100.246	
Αναλογία κέρδους/(ζημίας), μετά από φόρους	(6.483.588)	42.011.507	757.356	707.420	(986.529)	(4.352.851)	31.653.315
Αναλογία από λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	(72.668.682)	2.634.293	2.284	-	(1.165)	49.121	(69.984.149)
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	(50.250.000)	-	(67.389)	(341.550)	-	(50.658.939)
% Συμμετοχής	34,12%	25,00%	35,00%	25,00%	22,77%	49,00%	

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	ΔΕΗ	ΔΑΑ	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina Α.Ε.	Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.	Σύνολο
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	11.866.710.000	1.798.631.563	34.848.510	29.048.210	128.500.817	48.097.858	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	7.660.505.000	629.291.209	180.138.622	15.310.098	12.668.909	7.196.373	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	9.280.428.000	1.233.370.397	14.965.707	19.600.549	116.526.925	9.603.682	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.566.917.000	226.686.240	6.832.534	8.511.102	13.758.133	15.036.147	
Ίδια κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της μητρικής	4.073.900.000	967.866.135	193.180.665	16.246.657	10.884.667	30.654.402	
Αναλογία συμμετοχής στα Ίδια κεφάλαια της συγγενούς	1.390.136.897	241.966.534	67.613.233	4.061.664	2.478.439	15.020.657	1.721.277.424
Προσαρμογή για ομοιομορφία λογιστικών πολιτικών και επιμερισμού εύλογης αξίας αρχικής αναγνώρισης	(906.034.054)	-	-	-	-	-	(906.034.054)
Προσαρμογή από επίδραση επιμέτρησης εύλογης αξίας και ζημιών χρήσης 2018	(366.571.632)	144.834.540	1.566.619	-	-	-	(220.170.473)
Προσαρμογή για ίδιες μετοχές	13.882.260	-	-	-	-	-	13.882.260
Ζημίες περιόδου 2018–2020 που δεν είχαν αναγνωρισθεί, μείον αναλογία έτους 2021	(4.002.051)	-	-	-	-	-	(4.002.051)
Υπόλοιπο επενδύσεων σε συγγενείς**	127.411.420	386.801.074	69.179.852	4.061.664	2.478.439	15.020.657	604.953.106

Προηγούμενη χρήση 2021

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικών εισοδημάτων	ΔΕΗ	ΔΑΑ ¹	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ ('Όμιλος)	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina Α.Ε.	Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.	Σύνολο
Κύκλος εργασιών	5.706.391.000	235.267.966	13.046.846	7.361.682	13.977.199	28.338.002	
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης	(18.370.000)	158.819.293	9.016.510	2.819.324	3.063.883	(14.005.016)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	726.477.000	349.558	(7.975)	-	(541)	(660)	
Αναλογία κέρδους/(ζημίας), μετά από φόρους*	(4.002.051)	39.704.822	3.158.188	704.831	697.646	(6.862.458)	33.400.978
Αναλογία από λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	87.390	(2.792)	-	(123)	(323)	84.152
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	-	-	-	-	-	-
% Συμμετοχής	34,12%	25,00%	35,00%	25,00%	22,77%	49,00%	

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	ΔΕΗ	ΔΑΑ	ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ	Μαρίνα Ζέας Α.Ε.	Lamda Flisvos Marina Α.Ε.	Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας Α.Ε.	Σύνολο
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	11.185.862.000	1.753.346.149	32.382.478	26.912.909	130.924.244	52.729.824	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	6.593.322.000	471.172.785	179.766.812	10.882.155	15.134.360	9.592.632	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.978.393.000	1.056.577.662	15.331.475	16.352.946	111.421.937	6.850.444	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.721.784.000	177.658.336	5.799.329	7.755.586	17.914.301	16.034.485	
Ίδια κεφάλαια	5.079.007.000	990.282.936	191.018.486	13.686.532	16.722.365	39.437.527	
Αναλογία συμμετοχής στα Ίδια κεφάλαια της συγγενούς	1.733.110.000	247.570.734	66.856.470	3.421.633	3.807.683	19.324.388	2.074.090.908
Προσαρμογή για ομοιομορφία λογιστικών πολιτικών και επιμερισμού εύλογης αξίας αρχικής αναγνώρισης	(906.034.054)	-	-	-	-	-	(906.034.054)
Προσαρμογή από επίδραση επιμέτρησης εύλογης αξίας και ζημιών χρήσης 2018	(366.571.632)	144.834.540	1.566.619	-	-	-	(220.170.473)
Ζημίες περιόδου 2018-2020 που δεν είχαν αναγνωρισθεί, μείον αναλογία έτους 2021	(4.002.051)	-	-	-	-	-	(4.002.051)
Υπόλοιπο επενδύσεων σε συγγενείς**	456.502.263	392.405.274	68.423.089	3.421.633	3.807.683	19.324.388	943.884.330

1) Όπως αναμορφώθηκε στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2022.

* Η διαφορά με το κονδύλι « Αποτελέσματα συγγενών επιχειρήσεων» στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων αφορά στην «Κοινοπραξία ΟΚΑΑ – Ένωση Εμπόρων Κεντρικής Αγοράς Αθηνών ΙΚΕ» ποσού ζημιάς €51.179 που δεν περιλαμβάνεται στον ανωτέρω πίνακα.

** Η διαφορά με το υπόλοιπο των επενδύσεων σε συγγενείς στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης αφορά τις επενδύσεις σε λοιπές συγγενείς της θυγατρικής ΔΕΘ που δεν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα.

*** Αναφορικά με την ΔΕΗ: α) σημαντικό μέρος της διαφοράς οφείλεται σε διαφορετική λογιστική πολιτική επί των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων (Όμιλος ΕΕΣΥΠ: κόστος μείον αποσβέσεις και απομειώσεις, Όμιλος ΔΕΗ: Κόστος κτήσης πλέον περιοδικές αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία μείον αποσβέσεις και απομειώσεις) και β) την περίοδο από β' εξάμηνο 2018 έως και τέλος έτους 2020 ζημίες της ΔΕΗ που αναλογούσαν στο ποσοστό του Υπερταμείου δεν είχαν ενοποιηθεί καθώς από την ενοποίηση μέρους των ζημιών 2018 η συμμετοχή είχε ήδη απομειωθεί. Οι ζημίες αυτές καλύφθηκαν κατά τη χρήση 2021.

10. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν υπάρχει ένα νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπόκεινται και οι δύο στην ίδια φορολογική αρχή και επιμετρώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Τόσο για την τρέχουσα όσο και για τη συγκριτική χρήση ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίστηκε με φορολογικό συντελεστή 22%.

Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις/ Υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ				
	Υπόλοιπο 01.01.2022 (Αναθεωρημένο)	Κίνηση χρήσης στα Απ/τα (έσοδο/ (έξοδο))	Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Κίνηση μέσω Καθαρής Θέσης	Υπόλοιπο λήξης 31.12.2022
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	56.329.431	(559.481)	(14.140.972)	-	41.628.978
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	9.849.306	(1.459.793)	-	-	8.389.513
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	19.605.582	263.400	-	-	19.868.982
Λοιπές εκπεστέες προσωρινές διαφορές	9.564.582	3.126.950	-	-	12.691.532
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	9.719.780	(1.900.244)	-	-	7.819.536
Αναβαλλόμενη φορολογία από φορ/θέν αποθεματικό από αναπροσαρμογή ακινήτων	6.828.323	-	-	-	6.828.323
Απομείωση συμμετοχικών τίτλων	6.753.444	(66.539)	1.843	-	6.688.748
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό	14.018.614	(6.389.807)	-	-	7.628.807
Απομείωση αποθεμάτων	1.260.190	96.257	-	-	1.356.447
Επιχορηγήσεις	291.260	(135.749)	-	-	155.511
Λοιπές φορολογητέες προσωρινές διαφορές	(172.736)	261.895	-	-	89.159
Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	(4.169.138)	(1.888.179)	-	-	(6.057.317)
Επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα στην εύλογη αξία	(42.378.690)	(615.725)	-	(11.517.772)	(54.512.187)
Σύνολο	87.499.948	(9.267.015)	(14.139.129)	(11.517.772)	52.576.032

Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ							
	Σημ	Υπόλοιπο 01.01.2021 Δημοσιευμένο	Αναπροσαρμογή/ αναμόρφωση κονδυλίων	Υπόλοιπο 01.01.2021 (Αναθεωρημένο)	Κίνηση χρήσης στα Αποτ/τα (έσοδο/έξοδο)	Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Κίνηση μέσω Καθαρής Θέσης	Υπόλοιπο 31.12.2021 (Αναθεωρημένο)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		69.797.043	-	69.797.043	(11.191.303)	(2.276.309)	-	56.329.431
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα		46.946.733	-	46.946.733	(37.097.427)	-	-	9.849.306
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις		21.819.028	-	21.819.028	(2.213.446)	-	-	19.605.582
Λοιπές εκπεστέες προσωρινές διαφορές		9.427.430	-	9.427.430	137.152	-	-	9.564.582
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις		8.131.994	-	8.131.994	1.587.786	-	-	9.719.780
Αναβαλλόμενη φορολογία από φορ/θέν αποθεματικό από αναπροσαρμογή ακινήτων		7.449.080	-	7.449.080	(620.757)	-	-	6.828.323
Απομείωση συμμετοχικών τίτλων		7.118.894	-	7.118.894	(204.513)	(160.937)	-	6.753.444
Φορολογικές ζημιές προς συμψηφισμό		6.629.806	-	6.629.806	7.388.808	-	-	14.018.614
Απομείωση αποθεμάτων		1.299.456	-	1.299.456	(39.266)	-	-	1.260.190
Επιχορηγήσεις		756.099	-	756.099	(464.839)	-	-	291.260
Λοιπές φορολογητέες προσωρινές διαφορές		(116.079)	-	(116.079)	(56.657)	-	-	(172.736)
Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	2.25	(22.934.079)	18.746.325	(4.187.754)	18.616	-	-	(4.169.138)
Επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα στην εύλογη αξία	2.25	(35.429.385)	(3.940.949)	(39.370.334)	121.204	578.200	(3.707.760)	(42.378.690)
Σύνολο		120.896.020	14.805.376	135.701.396	(42.634.642)	(1.859.046)	(3.707.760)	87.499.948

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις των θυγατρικών του Ομίλου αφορούν κυρίως προσωρινές διαφορές οι οποίες θα διευθετηθούν σε μελλοντικό χρόνο. Επίσης, θυγατρικές του Ομίλου έχουν σχηματίσει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων και για τις οποίες οι διοικήσεις των θυγατρικών εκτιμούν ότι θα συμψηφίσουν με μελλοντικά φορολογικά κέρδη βάσει των επιχειρηματικών σχεδίων τους.

Κατά τη συγκρίσιμη χρήση, στο κονδύλι «Λοιπές Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα», η θυγατρική ΕΥΔΑΠ είχε αναγνωρίσει στη χρήση 2020 αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους € 36.012 χιλ, λόγω του σχηματισμού μη αναγνωριζόμενης φορολογικά πρόβλεψης ύψους € 157,5 εκατ., η οποία αφορούσε την εκτίμηση για το επιπλέον κόστος του αδιύλιστου ύδατος για την περίοδο 2013–2020. Κατόπιν έκδοσης της σχετικής Κ.Υ.Α. (υπ' αριθμ. 352462/14.12.2021, ΦΕΚ Αριθ. Φύλλου 5830) από τα συναρμόδια υπουργεία, ρυθμίστηκαν με τρόπο οριστικό τόσο οι ληξιπρόθεσμες οφειλές της ΕΥΔΑΠ προς το Ελληνικό Δημόσιο για το τίμημα προμήθειας του ακατέργαστου ύδατος περιόδου 12.10.2013–31.12.2020 όσο και οι λειτουργικές δαπάνες της ΕΥΔΑΠ για την διαχείριση, συντήρηση και επίβλεψη καλής λειτουργίας

του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος κατά την περίοδο από 01.10.2013 και έως 31.12.2020. Στις 28.12.2021 πραγματοποιήθηκε η υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, εκ μέρους της ΕΥΔΑΠ για συνολικά έξι φορολογικά έτη και (2015- 2020) και με βάση τα νέα διαμορφωθέντα φορολογητέα αποτελέσματα της Εταιρείας, προέκυψε πιστωτικό υπόλοιπο προς επιστροφή στην Εταιρεία ύψους € 39,5 εκατ., το οποίο απεικονίστηκε στο κονδύλι «Λοιπές Απαιτήσεις» (Σημείωση 15), ενώ έπαψε να υφίσταται η παραπάνω αναφερόμενη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

11. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Απαιτήσεις από πώληση περ/κών στοιχείων (α)	22	725.593.003	826.207.609	-	-
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από Δημόσιο και ΟΤΑ (β)		21.829.020	32.373.947	-	-
Δοσμένες Εγγυήσεις		8.055.652	9.062.829	34.129	35.614
Δάνεια προσωπικού (γ)		4.246.375	4.790.523	-	-
Λοιπά (δ)		11.526.040	12.604.929	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες προκαταβολές (ε)		5.841.858	5.224.887	-	-
Προκαταβολές μισθωμάτων		1.188.876	1.195.444	-	-
Προβλέψεις για επισφαλείς μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (στ)		(2.059.089)	(2.059.089)	-	-
Σύνολο		776.221.735	889.401.079	34.129	35.614

(α) Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από την πώληση περιουσιακών στοιχείων αντιστοιχίζονται με ισόποσες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (σημείωση 22). Η θυγατρική εταιρεία ΤΑΙΠΕΔ αναγνωρίζει απαίτηση βάσει του συμφωνηθέντος τιμήματος από τον αγοραστή και ισόποση υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο. Το ποσό των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και αντίστοιχων υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου αφορά τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία και αναλύονται ως εξής:

Περιουσιακό στοιχείο	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2022	31.12.2021
Πώληση μετοχών Ελληνικό Α.Ε.	615.000.000	615.000.000
Δικαίωμα Χρήσης Ραδιοσυχνοτήτων στις Ζώνες 700 MHz, 2 GHz, 3400-3800 MHz & 26 GHz (5G)	83.335.807	83.335.806
Πώληση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων μέσω της Ε.Ε.Τ.Τ. (ζώνη 1800 MHz)	14.184.000	21.276.000
Πώληση ακινήτου Νέα Ηρακλείτσα	11.100.000	-
Δικαίωμα επιφάνειας Ξενία Κύθνου	1.717.506	-
Πώληση ακινήτου Αιόλου και Ερμού	168.690	-
Πώληση ακινήτου πρώην Ειρηνοδικείο Κλειτορίας	87.000	-
Αμοιβή Παραχώρησης Περιφερειακών Αεροδρομίων	-	101.804.158
Πώληση 33% του Μετοχικού Κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε.	-	3.000.000
Πώληση μετοχών Castello Bibelli	-	1.011.505
Πώληση ακινήτων μέσω διαδικτυακής ηλεκτρονικής πλατφόρμας	-	400.140
Πώληση μετοχών της "Στοά Μοδιάνο Α.Ε."	-	380.000
Σύνολο μακροπρόθεσμων απαιτήσεων από πώληση περ/κών στοιχείων	725.593.003	826.207.609

(β) Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν κυρίως απαιτήσεις της πρώην ΚΕΔ για αποπληρωμή χρεολυτικών δόσεων δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Δημοσίου ύψους €19,5 εκατ. (31.12.2021: €30,8 εκατ.). Τα ποσά αυτά αντιστοιχίζονται με υποχρεώσεις για ομολογιακά και λοιπά δάνεια, όπως απεικονίζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Σημείωση 21).

(γ) Τα δάνεια προσωπικού ύψους €4,2 εκατ. (31.12.2021: €4,8 εκατ.) αφορούν το μακροπρόθεσμο μέρος έντοκων χορηγούμενων δανείων που παρέχει η θυγατρική ΕΥΔΑΠ στο προσωπικό της.

(δ) Στο κονδύλι «Λοιπά» περιλαμβάνεται μακροπρόθεσμη εμπορική απαίτηση ύψους €9 εκατ. (2021: € 10,1 εκατ.), από την θυγατρική ΕΤΑΔ και αφορά διακανονισμό με τον πελάτη της Μαρίνα Αθηνών.

(ε) Στο κονδύλι «Λοιπές μακροπρόθεσμες προκαταβολές» περιλαμβάνεται προκαταβολές για αποζημιώσεις απαλλοτριωμένων εκτάσεων που προέρχονται από την θυγατρική ΕΥΔΑΠ.

(στ) Η κίνηση των προβλέψεων για μακροπρόθεσμες απαιτήσεις είναι ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(2.059.089)	(2.059.089)	-	-
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα χρήση	-	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	(2.059.089)	(2.059.089)	-	-

12. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

12.1 Χρηματοοικονομικά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος ποσού €2,67 εκατ. (31.12.2021: €2,65 εκατ.) αφορούν ομόλογα τραπεζών που προέρχονται από τη θυγατρική εταιρεία ΟΚΑΑ. Εντός του 2019, η θυγατρική ΟΚΑΑ, σύμφωνα με απόφαση του ΔΣ της, προέβη στην αγορά ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης, αξίας €1.240.000, εκδόσεως Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, διάρκειας επτά (7) ετών, με ετήσιο επιτόκιο 5,30%. Το παραπάνω ομόλογο εκδόθηκε την 31.10.2019 και θα λήξει την 31.10.2026. Τέλος, εντός του 2020 η θυγατρική ΟΚΑΑ, σύμφωνα με απόφαση του ΔΣ της, προέβη στην αγορά ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης, αξίας ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000,00), εκδόσεως Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, διάρκειας επτά (7) ετών, με ετήσιο επιτόκιο 4%. Το παραπάνω ομόλογο εκδόθηκε την 31.12.2020 και θα λήξει την 31.12.2027.

Τόσο στην τρέχουσα όσο και στην συγκρίσιμη χρήση διενεργήθηκε αναστροφή απομείωσης των ομολόγων ποσού € 18.914 το οποίο ποσό βελτίωσε τα αποτελέσματα των αντίστοιχων χρήσεων.

Σε επίπεδο Εταιρείας η ΕΕΣΥΠ:

- στο 2021 προχώρησε στην χορήγηση δανείων σε δύο θυγατρικές της συνολικού ποσού € 1,3 εκατ. και τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ανάλογα με την συμβατική υποχρέωση αποπληρωμής τους.
- στο 2022 εξοφλήθηκε το μέρος των δανείων που είχαν κατηγοριοποιηθεί στο κυκλοφορούν ενεργητικό ύψους € 1 εκατ..

12.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αποτελούνται κυρίως από ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου της θυγατρικής ΟΑΣΑ, συνεταιριστικά

μερίδια της Τράπεζας Χανίων της θυγατρικής ΟΚΑΑ καθώς και μετοχές της Τράπεζας Αττικής, αμοιβαία κεφάλαια και ομόλογα που κατέχει η θυγατρική ΕΛΤΑ.

Η κατηγοριοποίηση και εμφάνισή τους στα χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, έγινε βάση της ταξινόμησης που ακολουθήθηκε από την εκάστοτε θυγατρική του Ομίλου σε συνέχεια της αξιολόγησης του σκοπού διακράτησης αυτών από τις διοικήσεις των εταιρειών.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	3.996.287	4.534.842	-	-
Αποτίμηση που καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(863.089)	(543.555)	-	-
Προσθήκες	500	5.000	-	-
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	3.133.698	3.996.287	-	-

Επίσης, την 01.01.2018 μεταβιβάστηκε άνευ ανταλλάγματος από το Ελληνικό Δημόσιο στο Υπερταμείο η συμμετοχή του 0,96% στη Follie Follie A.E, η οποία εντάχθηκε ως χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μετοχές που μεταβιβάστηκαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης είχαν χρηματιστηριακή αξία €12.233.853. Μεταγενέστερα, αποκαλύφθηκε ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Follie Follie δεν απεικόνιζαν ορθά την πραγματική οικονομική θέση και επίδοσή της με αποτέλεσμα η τιμή της μετοχής να καταρρεύσει και να τεθεί σε αναστολή διαπραγμάτευσης στις 25.05.2018. Κατά την 15.07.2019, δημοσιεύθηκε ο αναθεωρημένος ισολογισμός της 31.12.2017 ο οποίος απεικόνιζε αρνητική καθαρή θέση σε εταιρικό επίπεδο και €69,6 εκατ. θετικά ίδια κεφάλαια σε ενοποιημένο επίπεδο, και το ποσό αυτό ήταν προ της τυχόν επίδρασης των επιφυλάξεων και της αρνητικής γνώμης των ορκωτών ελεγκτών λογιστών επί των οικονομικών καταστάσεων. Η Εταιρεία προέβη σε νόμιμες ενέργειες για την αποζημίωση της ζημίας που προέκυψε από το θέμα αυτό.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι τα στοιχεία που οδήγησαν στην μείωση της τιμής και της αναστολής διαπραγμάτευσής της στο Χρηματιστήριο προϋπήρχαν της μεταβίβασης (η Εταιρεία έχει ασκήσει αγωγή για αποζημιώσεις). Επίσης, για την εκτίμηση της αξίας αναγνώρισης θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη η οικονομική θέση και επιδόσεις της εταιρείας όπως αυτές προέκυψαν μετά την αναμόρφωσή τους και λαμβάνοντας υπόψη το πιστοποιητικό ελέγχου επί αυτών καθώς απεικόνιζαν την κατάσταση που υπήρχε την 01.01.2018.

Με βάση τα ανωτέρω, και ελλείψει επιπλέον στοιχείων τα οποία θα ήταν απαραίτητα για την αξιόπιστη αποτίμηση της εύλογης αξίας της συμμετοχής, η αξία αναγνώρισης της συμμετοχής κατά την 01.01.2018, αναπροσαρμόστηκε ως κάτωθι για να αντικατοπτρίσει το αβέβαιο της έκβασης της συγκεκριμένης υπόθεσης και θα επανεξεταστεί στο μέλλον όταν υπάρξουν περισσότερα στοιχεία που θα επιτρέψουν αποτίμηση με επαρκή αξιοπιστία.

Αποτίμηση αξίας μετοχών (643.887 μτχ*€19), με βάση την χρηματιστηριακή τιμή την 01.01.2018	12.233.853
Αναπροσαρμογή αποτίμησης κατά την 01.01.2018	(12.233.853)
Εμφάνιση χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου στην Κατάσταση Οικονομικής θέσης	0

12.3 Χρηματοοικονομικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων αποτελούνται κυρίως από μετοχές στην Τράπεζα Αττικής των θυγατρικών ΕΥΔΑΠ και ΚΑΘ. Τα στοιχεία αυτά αναγνωρίστηκαν σε επίπεδο Ομίλου στην εύλογη τους αξία την ημερομηνία μεταβίβασης τους στο Υπερταμείο, δηλαδή την 01.01.2018, και έπειτα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων, καθώς οι διοικήσεις των θυγατρικών θεώρησαν την επένδυση σε μετοχές της Τράπεζας Αττικής στρατηγικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου επέλεξαν την ένταξή της στην κατηγορία των συμμετοχικών τίτλων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Αυτές αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2022 και η διαφορά (ζημία) που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας καταχωρήθηκε στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης λοιπών εισοδημάτων. Επίσης εντός του 2022 ο ΟΑΣΑ απέκτησε ποσοστό συμμετοχής 5% στην εταιρεία Ενεργειακό Κέντρο Ικανοτήτων ύψους €72 χιλ. και υποτίμησης του κατά € 5 χιλ., που επηρέασε τα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων				
Υπόλοιπο έναρξης	64.610	1.326.158	-	-
Προσθήκες	71.500	-	-	-
Αποτίμηση που καταχωρείται στην κατάσταση λοιπών εισοδημάτων	(13.219)	(1.261.548)	-	-
Υπόλοιπο λήξης	122.891	64.610	-	-

13. Αποθέματα

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των αποθεμάτων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	732.277	739.446	-	-
Εμπορεύματα	5.073.920	5.395.630	-	-
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	3.323.840	3.988.827	-	-
Αναλώσιμα Υλικά – Ανταλλακτικά	100.524.634	91.632.841	-	-
Αγορές υπό παραλαβή	13.046	44.309	-	-
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	(19.086.582)	(16.503.636)	-	-
Σύνολο	90.581.135	85.297.417	-	-

Η αξία ανάλωσης των αποθεμάτων που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης (σημείωση 27) την τρέχουσα χρήση ανέρχεται σε €122,9 εκατ. (31.12.2021: €110,1 εκατ.).

	ΟΜΙΟΣ	
	31.12.2022	31.12.2021
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων		
Υπόλοιπο πρόβλεψης αποθεμάτων στην έναρξη της χρήσης	(16.503.636)	(12.040.106)
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	(2.582.946)	(4.463.530)
Υπόλοιπο πρόβλεψης αποθεμάτων στη λήξη της χρήσης	(19.086.582)	(16.503.636)

14. Εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των εμπορικών απαιτήσεων και συμβατικών περιουσιακών στοιχείων.

	ΟΜΙΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους (α)	624.896.525	609.815.794	-	-
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και έσοδα χρήσεως εισπρακτέα (β)	90.852.641	87.923.715	1.045.013	659.243
Εμπορικές απαιτήσεις από Ν.Π.Δ.Δ. & Δημόσιες Επιχειρήσεις (γ)	85.951.087	77.826.736	-	-
Ελληνικό Δημόσιο – Απαιτήσεις Διαχείρισης (δ)	31.603.700	31.740.440	-	-
Απαιτήσεις από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου (ε)	197.198.085	15.393.378	-	-
Επιταγές εισπρακτέες	6.108.023	4.067.683	-	-
Επιταγές σε καθυστέρηση	2.554.322	2.600.945	-	-
Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	1.611.421	1.630.788	-	-
Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο για έξοδα τρίτων	815.992	745.709	-	-
Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	-	2.000.000
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις (στ)	(398.078.338)	(379.083.223)	-	-
Σύνολο	643.513.458	452.661.965	1.045.013	2.659.243

Δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ εύλογων και λογιστικών αξιών.

(α) Οι «Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους» αφορούν κυρίως απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες ύδρευσης της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ ποσού €166,4 εκατ. (31.12.2021: € 214,2 εκατ.), απαιτήσεις από πελάτες εσωτερικού και εξωτερικού του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ ποσού €159,2 εκατ. (31.12.2021: €118,0 εκατ.), απαιτήσεις από πελάτες εσωτερικού και εξωτερικού της θυγατρικής ΕΤΑΔ ποσού €153,6 εκατ. (31.12.2021: €146,1 εκατ.), απαιτήσεις από πελάτες της θυγατρικής ΕΥΑΘ ποσού €61,6 εκατ. (31.12.2021: €81,1 εκατ.) καθώς και το υπόλοιπο πελατών της θυγατρικής ΓΑΙΑΟΣΕ ύψους €53,1 εκατ. (31.12.2021: €39,7 εκατ.) και του οποίου σημαντικό μέρος προέρχεται από έναν πελάτη.

(β) Το κονδύλι «Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία και έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» αφορά κυρίως δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα στους πελάτες ύδρευσης και αποχέτευσης της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ ποσού €44,3 εκατ. (31.12.2021: €64,3 εκατ.) και της ΕΥΑΘ ποσού €15,6 εκατ. (31.12.2021: €15,0 εκατ.). Το υπόλοιπο του κονδυλίου αυτού προέρχεται κυρίως από την θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ και περιλαμβάνει την προϋπολογισμένη ετήσια αμοιβή παραχώρησης των Περιφερειακών Αεροδρομίων έτους 2022 ποσού €22,9 εκατ. (31.12.2021: -).

(γ) Οι εμπορικές απαιτήσεις από «Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες επιχειρήσεις» αφορούν κυρίως απαιτήσεις από πελάτες Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ελληνικού Δημοσίου και ΔΕΚΟ της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ ποσού €58,7 εκατ. (31.12.2021: €50,4 εκατ.) και της θυγατρικής ΕΥΑΘ ποσού €21,2 εκατ. (31.12.2021: €19,9 εκατ.).

(δ) Το ποσό €31,6 εκατ. (31.12.2021: €31,7 εκατ.) των «Ελληνικό Δημόσιο- Διαχείριση Απαιτήσεων » αφορά κυρίως απαιτήσεις της πρώην ΚΕΔ από τις αντίστοιχες Δ.Ο.Υ. για έσοδα από τη διαχείριση ακινήτων του Δημοσίου (μισθώσεις, παραχωρήσεις, εκποιήσεις).

(ε) Το ποσό €197,2 εκατ. (31.12.2021: €15,4 εκατ.) «Απαιτήσεις από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου» αφορά κυρίως το βραχυπρόθεσμο μέρος των απαιτήσεων της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ από τρίτους λόγω αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου το τίμημα των οποίων αναμένεται να εισπραχθεί από τους αντισυμβαλλόμενους εντός της επόμενης χρήσης οπότε και θα καταβληθούν στο Ελληνικό Δημόσιο. Για τα κατωτέρω ποσά υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση προς το Ελληνικό Δημόσιο που απεικονίζεται στη γραμμή «Βραχυπρόθεσμο μέρος των υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου» στο κονδύλι των «Προμηθευτών, λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες» (Σημείωση 24). Οι απαιτήσεις αυτές αναλύονται:

- € 180,2 εκατ. (31.12.2021: € - εκατ.) από την ετήσια αμοιβή παραχώρησης για τα περιφερειακά αεροδρόμια
- € 7,1 εκατ. (31.12.2021: € 7,1 εκατ.) αφορούν μέρος του τιμήματος από την χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοσυχνοτήτων στην ζώνη των 1800 MHz μέσω της Ε.Ε.Τ.Τ.
- € 3,7 εκατ. (31.12.2021: € - εκατ.) που αφορά πώληση ακινήτου στη Νέα Ηρακλείτσα
- € 3,0 εκατ. (31.12.2021: € 3,0 εκατ.) που είναι μέρος του τιμήματος της πώλησης του 33% του μετοχικού κεφαλαίου της ΟΠΑΠ Α.Ε.
- € 1,1 εκατ. (31.12.2021: € - εκατ.) από την ετήσια αμοιβή παραχώρησης για τη Μαρίνα Αλίμου
- € 1,0 εκατ. (31.12.2021: € 0,4 εκατ.) από την πώληση των μετοχών της εταιρείας «Στοά Μοδιάνο Α.Ε.»
- € 1,0 εκατ. (31.12.2021: € - εκατ.) από μικρότερης αξίας πωλήσεις ακινήτων, μετοχών, δικαιωμάτων επιφάνειας κ.ά.
- Επίσης με 31.12.2021 εμφανίζεται ποσό € 4,0 εκατ. που αφορά μέρος του τιμήματος από την πώληση των μετοχών της εταιρείας «Επενδύσεις Ακινήτων Νέας Κέρκυρας Α.Ε.», καθώς και απαιτήσεις € 0,9 εκατ. από άλλες συναλλαγές.

(στ) Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς πελάτες του Ομίλου είναι ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προβλέψεις για απομείωση πελατών				
Υπόλοιπο πρόβλεψης στην έναρξη	(379.083.223)	(364.357.510)	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	(24.395.577)	(17.962.684)	-	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	5.400.462	3.197.124	-	-
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα χρήση	-	39.847	-	-
Υπόλοιπο λήξης	(398.078.338)	(379.083.223)	-	-

15. Λοιπές απαιτήσεις

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των Λοιπών απαιτήσεων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Χρεώστες Διάφοροι (α)	58.904.767	54.409.577	771	5.043
Ελληνικό Δημόσιο – Λοιπές Απαιτήσεις (β)	84.057.432	108.808.908	25.587	23.296
Απαίτηση από εισπρακτέα επιχορήγηση (γ)	13.673.390	1.631.158	-	-
Έξοδα επομένων χρήσεων	11.778.381	8.851.643	422.128	378.038
Λοιπές απαιτήσεις	11.553.977	12.741.564	-	104
Απαιτήσεις από το προσωπικό	13.313.468	11.918.593	-	-
Χρεωστικά υπόλοιπα πιστωτών	18.203.368	16.530.337	-	-
Επίδικες απαιτήσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου	8.854.288	8.919.008	-	-
Μερίσματα εισπρακτέα προς απόδοση στο Ελλ. Δημόσιο (δ)	86.679.156	520.048	-	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης (ε)	(87.592.238)	(79.250.233)	-	-
Σύνολο	219.425.989	145.080.603	448.486	406.481

(α) Οι «Χρεώστες διάφοροι» αφορούν κυρίως απαιτήσεις του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ ποσού €43,4 εκατ. (31.12.2021: €33,7 εκατ.) κυρίως από χρεώστες ηλεκτρικής ενέργειας, απαιτήσεις από ΟΑΕΔ, απαιτήσεις από τραπεζικό ίδρυμα για τα POS και προπληρωμένες υπηρεσίες πόρτα-πόρτα, απαιτήσεις της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ ποσού €5,9 εκατ. (31.12.2021: €7,2 εκατ.) και απαιτήσεις του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ ποσού €4,9 εκατ. (31.12.2021: €4,8 εκατ.).

(β) Το υπόλοιπο του κονδυλίου «Ελληνικό δημόσιο – λοιπές απαιτήσεις» προέρχεται κυρίως: Από τη θυγατρική ΕΤΑΔ ποσό € 30,6 εκατ. (2021: € 37,3 εκατ.) που περιλαμβάνει κυρίως:

- Ποσό ύψους € 11,4 εκατ. (2021: € 12,0 εκατ.) το οποίο προέρχεται από την απορροφούμενη εταιρεία ΚΕΔ και αφορά σε βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις προερχόμενες από εγγυημένες απαιτήσεις που έχει η ΚΕΔ από το Ελληνικό Δημόσιο για αποπληρωμή χρεολυτικών δόσεων δανείων που έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Δημοσίου. Το ποσό αυτό συσχετίζεται με αντίστοιχη υποχρέωση στο κονδύλι «Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανεισμού» (Σημείωση 21).
- Ποσό ύψους € 7,9 εκατ. (2021: € 7,9 εκατ.) αφορά απαίτηση από δημοτική αρχή. Για τις εν λόγω απαιτήσεις η ΕΤΑΔ έχει σχηματίσει πρόβλεψη για το σύνολο των ποσών των απαιτήσεων.
- Απαίτηση ύψους € 2,8 εκατ. (2021: € 7,7 εκατ.), το οποίο αφορά τις επιδοτήσεις που αναμένει η εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο, ως αποζημίωση για την μείωση των μισθωμάτων στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19.
- Απαίτηση συνολικού ποσού € 4,6 εκατ. (2021: € 4,6 εκατ.) που αφορά προκαταβολή της θυγατρικής ΕΤΑΔ, έναντι του ειδικού τέλους του Ν.3220/2004, για την απόκτηση ακινήτων κυριότητας ή διοίκησης και διαχείρισης του ΕΟΤ. Για το ανωτέρω ποσό έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη επισφάλειας.
- Ποσό ύψους € 2,3 εκατ. περίπου (2021: € 2,3 εκατ.) περιλαμβάνει κυρίως απαίτηση της ΕΤΑΔ για την επιστροφή προκαταβολής φόρου παρελθούσας χρήσης.

Από τον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ ποσό € 29,3 εκατ. (2021: € 18,9 εκατ.) που περιλαμβάνει κυρίως:

- Απαίτηση ΦΠΑ των εταιρειών του υπο-Ομίλου ύψους € 21,9 εκατ..
- Απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο (ΕΑΣ ΕΚΚ) ύψους € 3,5 εκατ..

Από την ΕΥΔΑΠ ποσό € 12,8 εκατ. (2021: € 50,1 εκατ.) και παρουσιάζει μείωση κατά €37,3 εκατ. που οφείλεται κυρίως στην είσπραξη εντός της χρήσης 2022 φόρου εισοδήματος επιστρεπτέου που είχε προκύψει στο 2021 από την υποβολή τροποποιητικών φορολογικών δηλώσεων ετών 2015-2020 (για το επιπλέον κόστος αδιύλιστου ύδατος).

(γ) Το κονδύλι «Απαίτηση από εισπρακτέα επιχορήγηση» περιλαμβάνει στην τρέχουσα χρήση κυρίως την απαίτηση επιχορήγησης ενεργειακής κάλυψης ποσού € 12,7 εκατ. για την θυγατρική του υπο-Ομίλου ΟΣΥ.

(δ) Τα «Μερίσματα εισπρακτέα προς απόδοση στο Ελλ. Δημόσιο» την 31.12.2022 περιλαμβάνουν κυρίως το προμέρισμα των ΕΛΠΕ ύψους € 27,1 εκατ. και το μέρισμα της ΔΕΠΑ Εμπορίας ύψους €58,9 εκατ.. Τα μερίσματα αυτά είναι εισπρακτέα από το ΤΑΙΠΕΔ και αποδοτέα στο Ελληνικό Δημόσιο, επομένως υπάρχει και αντίστοιχη υποχρέωση (Σημείωση 25).

(ε) Η κίνηση των προβλέψεων για λοιπές απαιτήσεις είναι ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προβλέψεις για λοιπές απαιτήσεις				
Υπόλοιπο πρόβλεψης στην έναρξη	(79.250.233)	(77.534.072)	-	-
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στην τρέχουσα χρήση	-	1.221.663	-	-
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	(8.572.066)	(3.735.308)	-	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	230.061	797.484	-	-
Υπόλοιπο στη λήξη	(87.592.238)	(79.250.233)	-	-

16. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα και Δεσμευμένες Καταθέσεις

Κατωτέρω παρατίθεται ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων του Ομίλου και της Εταιρείας.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Καταθέσεις όψεως	938.640.559	992.569.343	164.360.923	94.125.288
Προθεσμιακές καταθέσεις	69.391.270	53.191.591	-	-
Μετρητά στο ταμείο	19.460.011	22.522.827	377	1.073
Σύνολο	1.027.491.840	1.068.283.761	164.361.300	94.126.361

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών, αντιπροσωπεύουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος, τραπεζικές καταθέσεις όψεως, διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση και προθεσμιακές καταθέσεις λήξης εντός τριών μηνών.

Η μείωση των ταμειακών διαθεσίμων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό: α) στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων της θυγατρικής εταιρείας ΕΥΔΑΠ κατά € 110 εκατ. κυρίως λόγω της καταβολής εντός του 2022 ποσού €190 εκατ. που αφορά την επιβάρυνση αδιύλιστου νερού ετών 2013-2021 (2013-2020: €157,8 εκατ., 2021: €32,8 εκατ.), που αντισταθμίστηκε εν μέρει από την σημαντική μείωση (εισπράξεις) των απαιτήσεων κατά περίπου €89,8 εκατ., β) στη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων της θυγατρικής ΕΛΤΑ κατά €57,1 εκατ. λόγω μη είσπραξης αποζημίωσης καθολικής υπηρεσίας στην χρήση και αύξησης των απαιτήσεων πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, γ) που αντισταθμίστηκαν από αυξήσεις ταμειακών διαθεσίμων κυρίως από τη μητρική ΕΕΣΥΠ κατά €70,2 εκατ. και τις θυγατρικές εταιρείες ΕΤΑΔ και ΤΑΙΠΕΔ κατά €18,9 εκατ. και € 47,1 εκατ. αντίστοιχα. Σε ότι αφορά το ΤΑΙΠΕΔ η αύξηση προήλθε κατά κύριο λόγο από εισπράξεις που έγιναν από το δημόσιο για έργα του ΡΡF και δεν έχουν τιμολογηθεί.

Η καθαρή μεταβολή των χρηματικών διαθεσίμων της Εταιρείας οφείλεται κυρίως στην είσπραξη μερισμάτων από τις εταιρείες του χαρτοφυλακίου της.

Στον λογαριασμό της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης «Δεσμευμένες καταθέσεις» περιλαμβάνονται καταθέσεις κυρίως της θυγατρικής ΕΛΤΑ ποσού € 9,4 εκατ. (31.12.2021: € 10,3 εκατ.) οι οποίες έχουν δεσμευτεί ως ασφάλεια για έκδοση εγγυητικών επιστολών υπέρ τρίτων για την καλή εκτέλεση έργων και τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς, καθώς και καταθέσεις της θυγατρικής ΕΤΑΔ ποσού € 0,4 εκατ. (31.12.2021: € 0,4 εκατ.) οι οποίες δεν είναι διαθέσιμες προς την εταιρεία λόγω εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων.

17. Μετοχικό Κεφάλαιο και Λοιπά Στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων

Σύμφωνα με το άρθρο 188 ν. 4389/2016 το αρχικό ονομαστικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31.12.2019 ανέρχονταν σε € 40.000.000, διαιρούμενο σε 40.000 ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 1.000 έκαστη. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Υπερταμείου, με την από 03.03.2017 απόφασή του, πιστοποίησε την μερική πληρωμή του μετοχικού κεφαλαίου, και ειδικότερα την πληρωμή του ποσού των 10.000.000 ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί στην κάλυψη του ¼ της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018 περί μερικής καταβολής κεφαλαίου.

Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €100.000.000 με την έκδοση 100.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 1.000 ευρώ/μετοχή και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου. Το ποσό καταβλήθηκε από τον μέτοχο στις 21 Δεκεμβρίου 2020 και στις 20 Ιανουαρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πιστοποίηση της καταβολής του εν λόγω ποσού.

Στις 24 Σεπτεμβρίου 2021, έλαβε χώρα η Τακτική Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας,

στο πλαίσιο της οποίας αποφασίστηκε η καταβολή του υπόλοιπου ποσού ύψους € 30.000.000 από το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο προκειμένου να καταβληθεί πλήρως η ονομαστική αξία των μετοχών του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας που είχε αναληφθεί από τον μοναδικό μέτοχο της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 187 παρ. 1 του ν. 4389/2016. Στις 16 Νοεμβρίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε πιστοποίηση της καταβολής του υπολειπόμενου ποσού ύψους € 30.000.000 εκ του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας που είχε καταβληθεί μερικά. Κατόπιν τούτου, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν σε ποσό ύψους € 140.000.000, διαιρούμενο σε 140.000 μετοχές ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία και ήταν ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Στις 27 Οκτωβρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε ομόφωνα η Εταιρεία να συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ Α.Ε. με το αναγκαίο ποσό προκειμένου το Ελληνικό Δημόσιο να διατηρήσει ποσοστό 34,12% στο μετοχικό κεφάλαιο της ΔΕΗ όπως αυτό προκύπτει από την αύξηση μετοχικού της κεφαλαίου και λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό των μετοχών της ΔΕΗ Α.Ε. που κατέχει το ΤΑΙΠΕΔ. Καταθέτοντας αίτημα κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 191 παρ. 4 και 192 παρ. 2 του Ν.4389/2016 προς τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, έλαβε προκαταβολή από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ποσού € 135 εκατ.. Από αυτό χρησιμοποιήθηκαν για τη συμμετοχή στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ ποσό ύψους € 105,7 εκατ., ενώ € 29,3 εκατ. επεστράφησαν στο Ελληνικό Δημόσιο. Το Υπερταμείο συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΗ καταβάλλοντας € 105,7 εκατ. για 11.744.746 μετοχές, ενώ δια του Ν. 4876/23.12.2021, το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε άνευ ανταλλάγματος στο Υπερταμείο άλλες 39.440.000 μετοχές που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ (το τυπικό σκέλος της μεταβίβασης των μετοχών ολοκληρώθηκε εντός του 2022). Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το Υπερταμείο διατήρησε το ποσοστό που κατείχε στη ΔΕΗ το οποίο παρέμεινε στο 34,12%.

Καθώς όπως αναφέρεται κάτωθι, η ολοκλήρωση της τυπικής διαδικασίας της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου για το ποσό των €105,7 εκατ. ολοκληρώθηκε εντός της τρέχουσας χρήσης, συνεπώς με 31.12.2021 αυτό είχε απεικονισθεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης 31.12.2021 ως «Λοιπά Στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων».

Την 1η Φεβρουαρίου 2022, έλαβε χώρα Έκτακτη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Εταιρείας, στο πλαίσιο της οποίας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά €105.703.000 με έκδοση 1.057.030 ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας € 100 η καθεμία και αντίστοιχα τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας περί μετοχικού κεφαλαίου. Στις 25 Φεβρουαρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη σε πιστοποίηση καταβολής του ποσού της αύξησης.

Την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας έκθεσης, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 245.703.000, διαιρούμενο σε 140.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 1.000 η καθεμία και σε 1.057.030 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 100 η καθεμία, και είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καλύπτεται στο σύνολό του από το Ελληνικό Δημόσιο:

	31.12.2022	31.12.2021
- Κεφάλαιο ίδρυσης	40.000.000	40.000.000
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 2020	100.000.000	100.000.000
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου 2022	105.703.000	-
Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο	245.703.000	140.000.000

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας δύναται να αυξάνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του μοναδικού μετόχου, κατόπιν πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία προσυπογράφεται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καλύπτεται στο σύνολό του από το Ελληνικό Δημόσιο και κατατίθεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σε λογαριασμό που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος στο όνομα της Εταιρείας.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι μη μεταβιβάσιμες. Καθώς η λειτουργία της και των άμεσων θυγατρικών της, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 188 του ν. 4389/2016, εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό, οι μετοχές της Εταιρείας, οι μετοχές των άμεσων θυγατρικών της, καθώς και οι τίτλοι που ενσωματώνουν το κεφάλαιο του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας του ν. 3864/2010 (Α' 119) («ΤΧΣ») αποτελούν

πράγματα εκτός συναλλαγής κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 966 του Αστικού Κώδικα.

18. Λοιπά Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των Λοιπών αποθεματικών του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αποθεματικό από απόκτηση λοιπών θυγατρικών (όπως ορίζονται από το νόμο)	2.25	2.132.555.185	2.132.555.185	13	13
Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικής ΕΤΑΔ και συγγενών της		438.246.293	438.246.293	1	1
Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ		19.451.328	19.451.328	1	1
Αποθεματικό από μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος μετοχών ΔΕΗ	9	354.801.600	354.801.600	-	-
Υποσύνολο (α)		2.945.054.406	2.945.054.406	15	15
Αποθεματικό από απόκτηση θυγατρικής ΤΧΣ		1	1	1	1
Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ (προς) το Ελληνικό Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος (β)	6	712.695.554	648.330.974	-	-
Αποθεματικό μισθωμάτων από τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό (γ)		37.804.820	37.804.820	-	-
Αποθεματικό από διακρατούμενα κέρδη για επενδύσεις από την ΕΕΣΥΠ (δ)		20.750.395	20.750.395	20.750.395	20.750.395
Τακτικό αποθεματικό		10.210.479	10.042.472	4.853.894	4.853.894
Αποθεματικό αναπροσαρμογής επενδυτικών ακινήτων (ε)	6	2.813.521	2.813.521	-	-
Αποθεματικά από λοιπά συνολικά εισοδήματα συγγενών που ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα (στ)		(79.615.742)	(41.002)	-	-
Αποθεματικό μερίδιου λοιπών συνολικών εισοδημάτων συγγενών εταιρειών (μη αναταξινομούμενο στα αποτελέσματα)		9.123.240	(467.347)	-	-
Αποθεματικό χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(1.573.488)	(1.743.593)	-	-
Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) από θυγατρικές του Ομίλου και συγγενείς επιχειρήσεις		(21.399.217)	(50.835.360)	4.382	(3.363)
Αφορολόγητα αποθεματικά		708.650	-	-	-
Αποθεματικό χρημ/κής υποχρέωσης μειοψηφίας συγγενούς εταιρείας που προέκυψε από δικαίωμα προαίρεσης (ζ)	9	(481.420.592)	-	-	-
Σύνολο		3.155.152.027	3.611.709.287	25.608.687	25.600.942

- (α)** Το ποσό €2.945,1 εκατ. (31.12.2021: € 2.945,1 εκατ.) «Αποθεματικά από μεταβίβαση θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων» σχηματίστηκε εν μέρη κατά την 25.10.2016, ημερομηνία μεταβίβασης των θυγατρικών και των συγγενών αυτών βάσει του Ν.4389/2016 και εν μέρη κατά την 01.01.2018 (και μεταγενέστερα την 01.07.2018 με τη μεταβίβαση της ΓΑΙΑΟΣΕ) ημερομηνία μεταβίβασης των λοιπών θυγατρικών. Το αποθεματικό απεικονίζει τη διαφορά της καθαρής θέσης των θυγατρικών και των συγγενών αυτών, οι οποίες ενοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία μεταβίβασης, σε σχέση με το κόστος κτήσης/ αναγνώρισης των επενδύσεων σε θυγατρικές (συμβολικό τίμημα € 1 έκαστη) και σε συγγενείς. Επιπλέον, το ποσό των € 354,8 εκατ. αφορά την εύλογη αξία των μετοχών που κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ, οι οποίες μεταφέρθηκαν στην ΕΕΣΥΠ άνευ ανταλλάγματος. Μετέπειτα εντός της χρήσης 2022 έγινε μείωση του αποθεματικού πρώτης ενοποίησης θυγατρικής (σχετική ανάλυση Σημ. 2.25).
- (β)** Το ποσό €712,7 εκατ. (31.12.2021: €648,3 εκατ.) «Αποθεματικό από μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από/ προς το Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος» αφορά την εύλογη αξία των ακινήτων που περιήλθαν άνευ ανταλλάγματος στην κατοχή των θυγατρικών ΕΤΑΔ και ΓΑΙΑΟΣΕ από την ημερομηνία μεταβίβασης τους στο Υπερταμείο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 αναγνωρίζοντας τα σταδιακά από την ημερομηνία εκείνη.
- (γ)** Το ποσό €37,8 εκατ. (31.12.2021: €37,8 εκατ.) «Αποθεματικό μισθωμάτων από τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό» αφορά τα εισπραχθέντα από τη ΓΑΙΑΟΣΕ μισθώματα για το τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό τα οποία σχηματίστηκαν βάσει της παραγράφου 8, του άρθρου 8, του Ν. 3891/2010. Το εν λόγω μισθώματα σύμφωνα με τον νόμο, έχουν εισπραχθεί για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και έχουν ως σκοπό την εκτεταμένη συντήρηση του τροχαίου σιδηροδρομικού υλικού για την επαναφορά του στην δέουσα λειτουργική κατάσταση. Δεν εμφανίζεται κίνηση μεταξύ 2021-2022 καθώς η Τακτική Γενική Συνέλευση της ΓΑΙΑΟΣΕ για τη χρήση 2021 έλαβε χώρα τον Ιανουάριο 2023.
- (δ)** Το ποσό €20,8 εκατ. (31.12.2021: €20,8 εκατ.) «Αποθεματικό από διακρατούμενα κέρδη για επενδύσεις από την ΕΕΣΥΠ» αφορά κέρδη που θα χρησιμοποιούνται για επενδύσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 200 του Ν.4389/2016 (το οποίο δύναται να διακρατηθεί και για να καλυφθούν πιθανές μελλοντικές ζημιές).
- (ε)** Το ποσό €2,8 εκατ. (31.12.2021: €2,8 εκατ.) «Αποθεματικό αναπροσαρμογής από μετάταξη ιδιοχρησιμοποιούμενων σε επενδυτικά ακίνητα» αφορά τη μεταβολή της εύλογης αξίας των ακινήτων κατά τη μετάταξη τους από ιδιοχρησιμοποιούμενα σε επενδυτικά ακίνητα που προέρχεται κυρίως από τη θυγατρική ΕΤΑΔ από προηγούμενη χρήση.
- (στ)** Η μεταβολή του κονδυλίου «Αποθεματικά από λοιπά συνολικά εισοδήματα συγγενών που ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα» (31.12.2022: € 79,6 εκατ., 31.12.2021: € 41 χιλ.) οφείλεται κυρίως στο αποτέλεσμα της αποτίμησης των θέσεων αντιστάθμισης ηλεκτρικής ενέργειας με συμβόλαια λήξεως έως και το 2023 συγγενούς εταιρείας.
- (ζ)** Στις 28/2/2022 ολοκληρώθηκε η συναλλαγή πώλησης του 49% της ΔΕΔΔΗΕ από την συγγενή εταιρεία ΔΕΗ στην Macquarie Asset Management. Από την προαναφερθείσα συναλλαγή προέκυψαν οι παρακάτω επιδράσεις στα αποθεματικά (που παρουσιάζονται στην παρούσα σημείωση) και στα αποτελέσματα εις νέο:

- a.** Ποσό € (481,4) εκατ. (αναλογία επί του ποσοστού συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στην ΔΕΗ), που καταχωρήθηκε στα Λοιπά Αποθεματικά και πιο συγκεκριμένα στο κονδύλι «Αποθεματικό χρημ/κής υποχρέωσης μειοψηφίας συγγενούς εταιρείας που προέκυψε από δικαίωμα προαίρεσης» και αφορά την αποτίμηση του Δικαιώματος Προαίρεσης (put option) υπό προϋποθέσεις, των μετοχών που απέκτησε η Macquarie Asset Management στην ΔΕΔΔΗΕ.
- b.** Ποσό € 231,6 εκατ. (αναλογία επί του ποσοστού συμμετοχής της ΕΕΣΥΠ στην ΔΕΗ) αφορά κυρίως το κέρδος που αναγνωρίστηκε από την μερική πώληση της συμμετοχής στην ΔΕΔΔΗΕ και περιλήφθηκε απευθείας στο κονδύλι «Αποτελέσματα εις νέον» στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 10.

Τα ποσά των εταιρειών έχουν προσαρμοσθεί για την εξασφάλιση ότι οι λογιστικές πολιτικές είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο και για να απομακρυνθούν τυχόν μετρήσιμες παρατηρήσεις στα πιστοποιητικά των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.

19. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της αναγνωρίζουν ως υποχρέωση παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης που έχει αναλάβει για την καταβολή καθορισμένων παροχών στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικών μελετών. Συγκεκριμένα, οι σχετικές μελέτες αφορούσαν στη διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών εισοδημάτων κάθε επιχείρησης.

A) Για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Οι κύριες παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης είναι οι εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,80% – 3,81%	0,45 – 1,20%	3,63%	0,75%
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	1,67% – 3,50%	0,0% – 2,90%	2,50%	1,80%
Μέση αναμενόμενη απομένουσα εργασιακή ζωή (έτη)	5,44 – 17,25	5,89 – 19,61	17,25	19,61
Πληθωρισμός	2,20% – 3,50%	1,50 – 2,07%	2,80%	1,80%

B) Για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης της ΕΥΔΑΠ.

Η θυγατρική ΕΥΔΑΠ καλύπτει έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τους εργαζομένους, τους συνταξιούχους και τα προστατευόμενα μέλη τους με βάση τον ισχύοντα εσωτερικό της κανονισμό. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται, μερικώς, από εισφορές των εργαζομένων και των συνταξιούχων.

Οι κύριες παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης είναι οι εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,76%	1,11%	-	-
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,45%	2022+: 1,70%	-	-
Διάρκεια Υποχρεώσεων	13,42	16,51	-	-
Ιατρικός Πληθωρισμός	2,45%	2022+: 1,70%	-	-

Γ) Για δυο προγράμματα ειδικών εφάπαξ αποζημιώσεων προσληφθέντων πριν και μετά την 25.10.1999 της ΕΥΔΑΠ

Γ) 1. Για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων από 26/10/1999 της ΕΥΔΑΠ.

Οι κύριες παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης είναι οι εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,75%	0,60%	-	-
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,64%	2022+: 2,07%	-	-
Διάρκεια Υποχρεώσεων	9,16	10,75	-	-
Πληθωρισμός	2,64%	2022+: 2,07%	-	-

Γ) 2. Για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων μέχρι 25/10/1999 της ΕΥΔΑΠ.

Οι κύριες παραδοχές της αναλογιστικής μελέτης είναι οι εξής:

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,75%	0,60%	-	-
Μελλοντικές αυξήσεις αποδοχών	2,64%	2022+: 2,07%	-	-
Διάρκεια Υποχρεώσεων	4,42	5,40	-	-
Πληθωρισμός	2,64%	2022+: 2,07%	-	-

Τα ποσά, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και στην κατάσταση λοιπών συνολικών εισοδημάτων αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Συστατικά της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης				
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	11.562.754	11.368.430	16.273	12.090
Χρηματοοικονομικό κόστος	2.249.307	1.546.741	250	155
Κόστος προϋπηρεσίας	(63.296)	(178.219)	-	-
Κόστος διακανονισμών	824.790	113.248.687	39.572	12.263
Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης	14.573.555	125.985.639	56.095	24.508
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (OCI)				
Καθαρά αναλογιστικά κέρδη/ (ζημιές) αναγνωρισμένα στην χρήση	67.385.201	9.835.406	7.745	(555)
Σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	67.385.201	9.835.406	7.745	(555)

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση				
Υπόλοιπο έναρξης	389.793.883	423.868.694	33.290	22.166
Σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(67.385.201)	(9.835.406)	(7.745)	555
Συνολική επιβάρυνση αποτελεσμάτων χρήσης*	14.573.555	125.985.639	56.095	24.508
Εισφορές εργαζομένων	1.971.905	1.760.083	-	-
Εισφορές πληρωθείσες εργοδότη	(4.789.943)	(5.959.134)	-	-
Παροχές που καταβλήθηκαν μέσα στην χρήση*	(11.219.136)	(146.051.972)	(44.726)	(13.939)
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	51.577	25.979	-	-
Καθαρή υποχρέωση στη λήξη της χρήσης	322.996.640	389.793.883	36.914	33.290

Το ποσό που έχει καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι έσοδο €53,2 εκατ. (2021: έσοδο €7,6 εκατ.) μετά την αφαίρεση της επίδρασης της αναβαλλόμενης φορολογίας €14,1 εκατ. για το 2022 και για το 2021 €2,3 εκατ..

* Εντός του 2021 η θυγατρική εταιρεία ΕΛΤΑ πραγματοποίησε πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου.

Αναλυτικότερα:

Με την 28.01.2021 απόφαση του ΔΣ θυγατρικής εταιρείας ΕΛΤΑ εγκρίθηκε το πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου για το προσωπικό της ΕΛΤΑ στο πλαίσιο του εταιρικού μετασχηματισμού της. Το Πρόγραμμα διήρκεσε από την 1η Φεβρουαρίου 2021, έως και την 23η Φεβρουαρίου 2021 και η συμμετοχή σε αυτό ήταν

πλήρως προαιρετική. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν 1.976 υπάλληλοι.

Η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος εθελουσίας εξόδου ΕΛΤΑ πραγματοποιήθηκε σε τρία (3) στάδια, όπως παρατίθενται ακολούθως:

- Το πρώτο (1ο) στάδιο διήρκησε από 01.03.2021 έως και 30.04.2021, διάστημα κατά το οποίο το ποσοστό των αποχωρήσεων ανήλθε σε 70,3% επί του συνόλου των αιτήσεων.
- Το δεύτερο (2ο) στάδιο διήρκησε από 01.05.2021 έως και 31.07.2021 με το ποσοστό των αποχωρήσεων να ανέρχεται στο 24,5% επί του συνόλου των αιτήσεων.
- Στο τρίτο (3ο) στάδιο το οποίο διήρκησε από 01.08.2021 έως και 30.11.2021 το ποσοστό των αποχωρήσεων ανήλθε σε 5,2%.

Το συνολικό κόστος της εθελουσίας ανήλθε σε € 134,85 εκατ., το οποίο και καταβλήθηκε. Το καθαρό κόστος από την εθελούσια έξοδο που επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσης ανήλθε σε € 112,23 εκατ., καθώς λήφθηκε υπόψη η συσσωρευμένη πρόβλεψη που είχε σχηματιστεί από προηγούμενες χρήσεις για τους αποχωρούντες υπαλλήλους (και συμμετέχοντες στο πρόγραμμα) ύψους € 22,62 εκατ..

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές για την Εταιρεία στις κυριότερες παραδοχές είναι:

Αναλογιστική υποχρέωση (μεταβολή)	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021
Σενάριο		
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	-3%	-4%
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	4%	4%
Αύξηση αποδοχών +0,5%	2%	2%
Μείωση αποδοχών -0,5%	-2%	-2%

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανέρχεται σε 13.870 (31.12.2021: 14.096) και 50 (31.12.2021: 52) υπάλληλους ως μισθοδοτούμενο τακτικό προσωπικό, ενώ το εποχικό προσωπικό του Ομίλου στο τέλος της χρήσης ανέρχεται σε 655 (31.12.2021: 987).

20. Λοιπές προβλέψεις

Στον πίνακα παρουσιάζεται η κίνηση των λοιπών προβλέψεων για τον Όμιλο για την τρέχουσα χρήση. Η Εταιρεία δεν έχει λοιπές προβλέψεις.

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Λοιπές διάφορες προβλέψεις	Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις	Προβλέψεις φόρων	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2022	8.132.697	127.454.058	2.902.166	138.488.921
Επιπρόσθετες προβλέψεις χρήσης	6.617.770	259.674.275	-	266.292.045
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση	(163.600)	(105.442)	-	(269.042)
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	(193)	(15.071.146)	-	(15.071.339)
Μεταφορές	-	38.672.152	-	38.672.152
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31.12.2022	14.586.674	410.623.897	2.902.166	428.112.737

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Λοιπές διάφορες προβλέψεις	Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις	Προβλέψεις φόρων	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2021	8.027.413	154.373.491	2.912.166	165.313.070
Επιπρόσθετες προβλέψεις χρήσης	2.210.000	1.879.788	-	4.089.788
Προβλέψεις που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση	(58.470)	-	-	(58.470)
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	(1.992.313)	(28.863.154)	-	(30.855.467)
Μεταφορές	(53.933)	63.933	(10.000)	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης 31.12.2021	8.132.697	127.454.058	2.902.166	138.488.921

Οι «Προβλέψεις για νομικές υποθέσεις» αφορούν κυρίως προβλέψεις από αξιώσεις τρίτων και εργαζομένων κατά θυγατρικών του Ομίλου από εκκρεμείς νομικές και λοιπές υποθέσεις ενώ η αύξησή τους οφείλεται κυρίως σε σχηματισμό πρόβλεψης θυγατρικής για υποχρεώσεις που αφορούν επίδικες υποθέσεις (σημείωση 33).

Επιπλέον ποσό ύψους €38,7 εκατ. μεταφέρθηκε από τις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και αφορά υποχρέωση προς μισθωτές.

21. Δανειακές Υποχρεώσεις

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις και βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμου δανεισμού

Τα ομολογιακά και λοιπά δάνεια είχαν ληφθεί από την πρώην ΚΕΔ με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για εκτέλεση συγκεκριμένων έργων για λογαριασμό του Δημοσίου. Τα χρεολύσια των δανείων και οι τόκοι τους πληρώνονται κατά βάση από το Ελληνικό Δημόσιο. Η αντίστοιχη απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο εμφανίζεται στη σημείωση 11 «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις». Το επιτόκιο των δανείων κυρίως είναι κυμαινόμενο αναπροσαρμοζόμενο ανά εξάμηνο με βάση το Euribor εξαμήνου προσαυξανόμενο κάθε φορά και με τυχόν περιθώριο ως ποσοστό επί του Euribor.

Επιπλέον, το ποσό των «Μακροπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων» της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης περιέχει και € 8,8 εκατ. (31.12.2021: € 9,3 εκατ.) προερχόμενο από τη θυγατρική ΕΛΤΑ και αφορά το τμήμα του δανείου από την Τράπεζα Αττικής που λήγει στις 07.12.2028. Το βραχυπρόθεσμο μέρος του συγκεκριμένου δανείου ανέρχεται σε € 0,5 εκατ. Το δάνειο φέρει προσημειώσεις επί ακινήτων των ΕΛΤΑ (Σημ. 5 & 6).

Επίσης, στο ποσό των «Μακροπρόθεσμων Δανειακών Υποχρεώσεων» της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης περιλαμβάνεται και ποσό ύψους € 3,4 εκατ. (31.12.2021: € 1,8 εκατ.) προερχόμενο από τη θυγατρική ΑΕΔΙΚ και αφορά δάνειο από την Τράπεζα Πειραιώς το οποίο λήφθηκε για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της εταιρείας κατά τη διάρκεια των εργασιών αποκατάστασης της λειτουργίας της Διώρυγας.

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται το υπόλοιπο του ορίου υπερανάληψης των ΕΛΤΑ από το Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων, το οποίο περιλαμβάνει και το υπόλοιπο των σχετικών ληξιπρόθεσμων τόκων με το υπόλοιπο των Αλληλόχρεων αυτών Τραπεζικών Λογαριασμών να ανέρχεται στις 31.12.2022 σε € 110,4 εκατ. (31.12.2021: € 109,4 εκατ). Επιπλέον ποσό € 3,5 εκατ. (31.12.2021: €3,4 εκατ) αφορά τραπεζικές χορηγήσεις τακτής λήξης με διάρκεια από έναν έως τρεις μήνες της έμμεσης θυγατρικής ΕΛΤΑ Courier.

22. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υποχρεώσεις από πώληση περιουσιακών στοιχείων (α)	11	725.593.003	826.207.609	-	-
Υποχρεώσεις προς μισθωτές (β)		6.695.296	45.006.266	-	-
Εγγυήσεις πελατών – μακροπρόθεσμες		39.856.134	38.366.227	-	-
Υποχρέωση προς Ελληνικό Δημόσιο, βάσει Παρ.8, Αρθρ.8, Ν.3891/2010 (γ)		31.560.708	31.560.708	-	-
Συμμετοχές Καταναλωτών (δ)		20.472.482	20.299.515	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις (ε)		25.597.473	49.226.549	-	-
Προεισπραχθέντα μισθώματα		9.797.983	10.303.771	-	-
Σύνολο		859.573.079	1.020.970.645	-	-

(α) Όπως αναφέρθηκε και στην σημείωση 11, οι μακροπρόθεσμες αυτές υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο αντιστοιχίζονται με ισόποσες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από τους αντισυμβαλλομένους των πωλήσεων περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου που έχει διενεργήσει η θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ.

(β) Οι υποχρεώσεις προς μισθωτές €6,7 εκατ. (31.12.2021: €45,0 εκατ.) οφείλονται κυρίως σε μισθώτριες εταιρείες για επενδύσεις που πραγματοποίησαν στα ακίνητα που μισθώνουν από τη θυγατρική ΕΤΑΔ και εντός του 2022 το μεγαλύτερο μέρος αυτών (€ 38,7 εκατ.) μεταφέρθηκε στις λοιπές προβλέψεις.

(γ) Το ποσό της υποχρέωσης προς το Ελληνικό Δημόσιο βάσει παρ.8, άρθρ.8, Ν.3891/2010 ύψους €31,6 εκατ. (31.12.2021: €31,6 εκατ.) προέρχεται από τη θυγατρική ΓΑΙΑΟΣΕ και αντιπροσωπεύει τα εισπραχθέντα μισθώματα για το τροχαίο σιδηροδρομικό υλικό μέχρι και την ημερομηνία αποκρτικοποίησης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. (νυν Hellenic Train) τα οποία σχηματίστηκαν βάσει του άρθρου 8, παρ. 8 του ν. 3891/2010. Η εν λόγω υποχρέωση σύμφωνα με τον νόμο έχει εισπραχθεί για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου και έχει ως σκοπό την χρήση του από την ΓΑΙΑΟΣΕ για εκτεταμένη συντήρηση του τροχαίου σιδηροδρομικού υλικού για την επαναφορά του στη δέουσα λειτουργική κατάσταση.

(δ) Το ποσό των συμμετοχών καταναλωτών αφορά στη συμμετοχή των πελατών της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ (συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) στη χρηματοδότηση του αρχικού κόστους ανάπτυξης του δικτύου (μετρητές, δικτυακές ενώσεις κλπ.) ή της αναβάθμισής του.

Συμμετοχές καταναλωτών	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αρχική αξία εσόδων από δικαιώματα αποχέτευσης		20.299.515	21.033.557	-	-
Εισπράξεις χρήσης		1.115.845	180.940	-	-
Αποσβέσεις χρήσης	28	(942.878)	(914.982)	-	-
Τελική αξία εσόδων από δικαιώματα αποχέτευσης		20.472.482	20.299.515	-	-

(ε) Στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ύψους € 25,6 εκατ. (31.12.2021: €49,2 εκατ.) περιλαμβάνονται κυρίως:

- Από τη θυγατρική ΕΥΔΑΠ ποσό €12,5 εκατ. (31.12.2021: €37,5 εκατ.) που αφορά υποχρέωση αποκλειστικού δικαιώματος προμήθειας αδιύλιστου ύδατος.
- Από τη θυγατρική ΕΤΑΔ ποσό € 9,7 εκατ. που αφορά κυρίως υποχρεώσεις προς την «Αστήρ Μαρίνα Βουλιαγμένης» (31.12.2021: € 10,0 εκατ.).

23. Κρατικές επιχορηγήσεις

Το ποσό των επιχορηγήσεων αφορά σε επιχορηγήσεις που έλαβαν οι θυγατρικές Ομίλου από το Ελληνικό Δημόσιο για τη διενέργεια παγίων επενδύσεων και μεταφέρονται σταδιακά στα αποτελέσματα του Ομίλου με βάση τον βαθμό απόσβεσης των αντίστοιχων παγίων.

Η κίνηση των επιχορηγήσεων για τη χρήση έχει ως εξής:

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κρατικές Επιχορηγήσεις	Σημ.	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Υπόλοιπο έναρξης		230.269.578	238.134.214	-	-
Ληφθείσες εντός της χρήσης		25.823.818	5.797.994	-	-
Διαγραφές επιχορηγήσεων		(657.704)	-	-	-
Απόσβεση στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης	28	(12.534.784)	(13.662.630)	-	-
Υπόλοιπο λήξης		242.900.908	230.269.578	-	-

24. Προμηθευτές, λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες

Τα υπόλοιπα των προμηθευτών, λοιπών εμπορικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Προμηθευτές εσωτερικού και εξωτερικού (α)	229.595.377	391.314.188	1.415.198	915.354
Βραχυπρόθεσμο μέρος των υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου (β)	197.198.085	16.274.427	-	-
Προκαταβολές πελατών (γ)	66.619.240	25.355.262	-	-
Υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες και έσοδα επόμενων χρήσεων (δ)	30.599.046	12.306.476	-	-
Εγγυήσεις πελατών – βραχυπρόθεσμες	8.548.107	7.750.687	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις σε Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις	6.679.205	6.247.816	-	-
Λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις	3.921.299	3.898.423	-	-
Λογαριασμός Διαχείρισης Πόρων Δημοσίου (ΚΕΔ) (ε)	1.997.816	934.335	-	-
Σύνολο	545.158.175	464.081.614	1.415.198	915.354

(α) Οι «Προμηθευτές εσωτερικού και εξωτερικού» αφορούν κυρίως υποχρεώσεις προς προμηθευτές του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ ποσού €85,6 εκατ. (31.12.2021: €88,2 εκατ.), της ΕΥΔΑΠ ποσού €89,9 εκατ. (31.12.2021: €256,8 εκατ.), του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ ποσού €16,6 εκατ. (31.12.2021: €12,9 εκατ.) καθώς και της ΕΤΑΔ ποσού €16,2 εκατ. (31.12.2021: €15,9 εκατ.).

Αναφορικά με την ΕΥΔΑΠ στην συγκριτική χρήση περιλαμβάνεται υποχρέωση προς την ΕΠΕΥΔΑΠ ποσού € 225,3 εκατ. περίπου που αφορούσε κυρίως i) την επιβάρυνση αδιύλιστου νερού ετών 2013-2020 (για το οποίο στη χρήση 2020 είχε γίνει σχετική πρόβλεψη η οποία εμφανιζόταν στο κονδύλι «Πρόβλεψη Επιβάρυνσης Αδιύλιστου νερού») ποσού € 157,5 εκατ., ii) ποσό € 28,4 εκατ. για το κόστος αδιύλιστου νερού για το 2021 και iii) ποσό € 25 εκατ. που αφορά το βραχυπρόθεσμο υπόλοιπο για το άυλο αποκλειστικό δικαίωμα προμήθειας ακατέργαστου ύδατος για την περίοδο 2021-2040 (στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις το υπόλοιπο ποσό των € 37,5 εκατ. από το συνολικό ποσό των € 62,5 εκατ.). Το ποσό της επιβάρυνσης αδιύλιστου νερού ετών 2013-2020, καταβλήθηκε εντός του 2022 στην ΕΠΕΥΔΑΠ.

(β) Το ποσό €197,2 εκατ. (31.12.2021: €16,27 εκατ.) του λογαριασμού «Βραχυπρόθεσμο μέρος των υποχρεώσεων από πώληση περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου» αφορά υποχρεώσεις της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ από αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων προς το Ελληνικό Δημόσιο οι οποίες αναμένεται να καταβληθούν στο ΤΑΙΠΕΔ από τους αντισυμβαλλόμενους εντός της επόμενης χρήσης και στην συνέχεια θα καταβληθούν στον Ειδικό Λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τα οριζόμενα με το Ν. 3986/2011.

Οι υποχρεώσεις αυτές προς το Ελληνικό Δημόσιο αντιστοιχίζονται με απαιτήσεις από τους αντισυμβαλλόμενους των αξιοποιήσεων των περιουσιακών στοιχείων (Σημείωση 14).

(γ) Ο λογαριασμός «Προκαταβολές πελατών» ποσού €66,6 εκατ. (31.12.2021: €25,4 εκατ.) προέρχεται κυρίως από το ΤΑΙΠΕΔ κατά €54,2 εκατ. (31.12.2021: €10,4 εκατ.) και αφορά προκαταβολές που έχουν δοθεί βάσει υπουργικών αποφάσεων υπέρ της μονάδας συμβάσεων στρατηγικής σημασίας του ΤΑΙΠΕΔ.

(δ) Το κονδύλι «Υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες και έσοδα επόμενων χρήσεων» ποσού €30,6 εκατ. (31.12.2021: €12,3 εκατ.), αφορούν κυρίως έσοδα επόμενων χρήσεων από τις θυγατρικές ΤΑΙΠΕΔ €14,4 εκατ., ΟΑΣΑ €7,7 εκατ. και ΕΥΔΑΠ € 7,3 εκατ..

(ε) Ο λογαριασμός «Διαχείρισης Πόρων Δημοσίου (ΚΕΔ) » ποσού € 2,0 εκατ. (2021: € 0,9 εκατ.) αφορά τα αδιάθετα υπόλοιπα χρηματοδοτήσεων εκτέλεσης έργων από την πρώην ΚΕΔ για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου από τη θυγατρική ΕΤΑΔ.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων εκκρεμεί η εκκαθάριση του υπολοίπου μετά την διευθέτηση εκκρεμών υποθέσεων έργων που είχαν εκτελεστεί από την πρώην ΚΕΔ σε προηγούμενες χρήσεις ή έργων που παρέμεναν σε εξέλιξη.

Η χρήση του λογαριασμού «Αδιάθετο υπόλοιπο πόρων Δημοσίου» προβλέπεται και είναι υποχρεωτική από το Νόμο 973/1979 περί Συστάσεως της «Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου» η οποία απορροφήθηκε από την ΕΤΑΔ το 2011. Το υπόλοιπο του αφορά στους αδιάθετους πόρους του Δημοσίου, τους οποίους έχει υπό τη διαχείρισή της η ΕΤΑΔ. Ο αντισυμβαλλόμενος στον οποίο έχει υποχρέωση απόδοσης του πόρου αυτού η ΕΤΑΔ, δηλαδή το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με επιστολή που απέστειλε στην ΕΤΑΔ την 10/5/2012, δεν είναι σε θέση να επιβεβαιώσει το υπόλοιπο αυτό καθώς δεν τηρεί λογιστικά βιβλία.

25. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Αποδοτέα χρήματα τρίτων (α)	134.764.618	133.714.658	-	-
Μερίσματα θυγατρικών πληρωτέα (β)	89.217.221	4.083.335	-	-
Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικούς οργανισμούς	88.213.806	84.579.172	136.995	139.271
Έξοδα χρήσης δουλευμένα (γ)	58.044.984	29.500.690	925.601	799.075
Λοιποί συγκοινωνιακοί φορείς εκτός ομίλου (δ)	51.743.956	51.433.173	-	-
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (εκτός φόρου εισοδήματος)	30.757.740	28.157.801	234.336	217.230
Πιστωτές διάφοροι	28.452.068	22.074.090	-	-
Οργανισμοί κοινής ωφελείας	18.801.520	32.109.493	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	18.741.891	23.641.953	-	-
Υποχρεώσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο	10.249.398	7.569.915	-	-
Εγγυήσεις	7.740.648	8.896.268	-	-
Οφειλόμενες αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7.033.481	6.630.555	4.665	1.088
Υποχρεώσεις σε τράπεζα	5.135.478	9.490.386	-	-
Επιταγές πληρωτέες	177.576	553.690	-	-
Σύνολο	549.074.385	442.435.179	1.301.597	1.156.664

α) Το κονδύλι «Αποδοτέα χρήματα τρίτων» προέρχεται από τη θυγατρική ΕΛΤΑ. Τα ΕΛΤΑ έχουν αναλάβει την πληρωμή των συντάξεων ΟΓΑ, ΙΚΑ και επιδομάτων πρόνοιας καθώς επίσης και την είσπραξη και απόδοση εξοφλήσεων λογαριασμών οργανισμών και επιχειρήσεων όπως ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ, COSMOTE κτλ.

β) Τα «Μερίσματα θυγατρικών πληρωτέα» αφορούν i) ποσό € 86,3 εκατ. (2021: € 1,0 εκατ.) από μερίσματα εταιρειών τα οποία μετά την είσπραξή τους από το ΤΑΙΠΕΔ θα αποδοθούν στο Ελληνικό Δημόσιο (Σημείωση 15) και ii) μερίσματα προς μετόχους μειοψηφίας ή παλαιούς μετόχους θυγατρικών.

γ) Τα έξοδα χρήσης δουλευμένα παρουσιάζουν αύξηση κατά € 28,5 εκατ. που προέρχεται κυρίως κατά α) €23,0 εκατ. από τη θυγατρική εταιρεία ΤΑΙΠΕΔ κυρίως λόγω της υποχρέωσης απόδοσης για την ετήσια αμοιβή παραχώρησης των Περιφερειακών Αεροδρομίων έτους 2022, β) € 6,2 εκατ. από τον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ και συγκεκριμένα από τη θυγατρική του ΟΣΥ, λόγω της υλοποίησης της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας 2022-2023.

δ) Το ποσό των υποχρεώσεων προς «Λοιπούς συγκοινωνιακούς φορείς εκτός ομίλου» αφορά κυρίως υποχρέωση της έμμεσης θυγατρικής ΣΤΑΣΥ προς την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε..

26. Κύκλος εργασιών

Περιγραφή Πηγής Εσόδου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Έσοδα εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης (α)	385.880.969	406.551.517	-	-
Έσοδα από παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών (β)	190.676.433	212.467.324	-	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών συγκοινωνιακού έργου (γ)	210.499.445	135.802.964	-	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	113.308.695	86.879.460	-	-
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	51.550.181	40.228.407	-	-
Έσοδα από μισθώματα ακινήτων (δ)	55.388.988	44.602.753	-	-
Λοιπά έσοδα	16.833.614	19.501.181	-	-
Έσοδα από πώληση αγαθών	17.155.445	15.747.913	-	-
Έσοδα από στάθμευση	3.186.148	2.424.731	-	-
Έσοδα από επανατιμολόγηση αμοιβών τρίτων στο Ελληνικό Δημόσιο(ε)	14.079.255	22.546.691	-	-
Έσοδα από τιμολόγηση προς το Ελληνικό Δημόσιο αμοιβής του ΤΑΙΠΕΔ (στ)	3.473.677	6.914.230	-	-
Έσοδα από μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου (ζ)	-	-	74.226.514	37.020.930
Σύνολο	1.062.032.850	993.667.171	74.226.514	37.020.930

(α) Τα «Έσοδα εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης» αφορούν έσοδα των θυγατρικών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από τις παρεχόμενες υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης.

(β) Τα «Έσοδα από παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών» αφορούν έσοδα του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ για υπηρεσίες αλληλογραφίας, διανομής δεμάτων, ταχυμεταφορών καθώς και την αποζημίωση για το κόστος καθολικής υπηρεσίας.

(γ) Τα «Έσοδα από παροχή υπηρεσιών συγκοινωνιακού έργου» αφορούν έσοδα του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ από πωλήσεις εισιτηρίων και καρτών, καθώς και έσοδα από συμβάσεις με το Ελληνικό Δημόσιο για παροχή υπηρεσιών με χαμηλότερο κόμιστρο σε ειδικές ομάδες επιβατών, όπως πχ δωρεάν μεταφορά ανέργων κλπ.

(δ) Τα «Έσοδα από μισθώματα ακινήτων» αφορούν κυρίως έσοδα της θυγατρικής ΕΤΑΔ ποσού € 37,4 εκατ. (31.12.2021: € 29,6 εκατ.), έσοδα μισθωμάτων της θυγατρικής ΓΑΙΑΟΣΕ ποσού € 5,6 εκατ. (31.12.2021: € 4,6 εκατ.) καθώς και έσοδα από μισθώματα των δυο κεντρικών αγορών ποσού € 7,8 εκατ. (31.12.2021: € 6,8 εκατ.).

(ε) Τα «Έσοδα από επανατιμολόγηση αμοιβών τρίτων στο Ελληνικό Δημόσιο» ποσού €14,1 εκατ. (31.12.2021: €22,5 εκατ.) αφορά επανατιμολόγηση αυτούσιου του ποσού των ειδικών εξόδων που αφορούν στην αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων από τη θυγατρική ΤΑΙΠΕΔ.

(στ) Τα «Έσοδα από τιμολόγηση προς το Ελληνικό Δημόσιο αμοιβής του ΤΑΙΠΕΔ» ποσού €3,5 εκατ. (31.12.2021: €6,9 εκατ.) αφορούν σε έσοδο της θυγατρικής ΤΑΙΠΕΔ το οποίο υπολογίζεται ως ποσοστό 0,5% σύμφωνα με την από 07/06/2016 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών Μ.Α.Δ.Κ.Α. 009449 (ΦΕΚ τεύχος Β'

1603) επί του βέβαιου τιμήματος αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του Ελληνικού Δημοσίου και αφορά στην κάλυψη των διοικητικών και λειτουργικών εξόδων του ΤΑΙΠΕΔ.

(Ζ) Τα έσοδα από μερίσματα της Εταιρείας αφορούν μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου που προέρχονται από τις εταιρείες του Ομίλου και αναλύονται ως εξής:

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών	50.250.000	-
Εταιρεία Υδρεύσεως & Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)*	14.910.000	25.027.500
Εταιρεία Υδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ)	3.967.590	4.047.450
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε. (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)	2.798.922	4.545.980
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	1.500.000	1.000.000
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	650.000	400.000
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	150.002	-
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	-	2.000.000
Σύνολο	74.226.514	37.020.930

*Η επιστροφή κεφαλαίου στη χρήση 2021 λογιστικοποιήθηκε ως έσοδο, καθώς η συμμετοχή στην ΕΥΔΑΠ είναι αναγνωρισμένη στο κόστος κτήσης το οποίο είναι μηδενικό (μεταβίβαση άνευ ανταλλάγματος).

Από τα ως άνω μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου ποσό ύψους € 76,2 εκατ. εισπράχθηκε στο 2022 (€ 2,0 εκατ. αφορούσαν μέρισμα που αναγνωρίστηκε το 2021) και ποσό ύψους € 37,5 εκατ. στο 2021.

27. Έξοδα ανά κατηγορία

Τα έξοδα ανά κατηγορία του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Περίοδος 01.01.2022 – 31.12.2022	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ			
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	Έξοδα Λειτουργίας Διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (α)		383.323.382	92.609.902	34.742.714	510.675.998
Αμοιβές και έξοδα τρίτων (β)		161.429.219	43.080.386	11.372.215	215.881.820
Παροχές τρίτων (γ)		173.568.804	17.740.649	5.801.130	197.110.583
Κόστος αναλώσεων εμπορευμάτων (δ)		121.166.156	1.242.034	478.640	122.886.830
Αποσβέσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων και άλλων περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων χρήσης	5, 7, 8	101.527.275	12.235.808	2.754.102	116.517.185
Διάφορα έξοδα		57.249.683	12.072.908	9.711.453	79.034.044
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων		30.376.231	6.552.511	724.140	37.652.882
Κόστος αδιύλιστου νερού		27.624.264	-	-	27.624.264
Λοιποί φόροι – τέλη		13.758.401	3.991.376	1.024.095	18.773.872
Έξοδα λειτουργικών μισθώσεων		2.021.687	7.148.044	1.189.644	10.359.375
Αμοιβές και έξοδα τρίτων για αξιοποίηση ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου-Προς επανατιμολόγηση		13.025.457	-	-	13.025.457
Έσοδα από ιδιοπαραγωγή		(11.340.176)	(641.823)	(31.542)	(12.013.541)
Σύνολο		1.073.730.383	196.031.795	67.766.591	1.337.528.769

Περίοδος 01.01.2021 – 31.12.2021	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ			
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	Έξοδα Λειτουργίας Διάθεσης	Σύνολο
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		400.376.717	84.481.720	32.340.546	517.198.983
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		157.613.610	34.187.920	10.868.496	202.670.026
Παροχές τρίτων		111.557.431	10.738.068	4.300.357	126.595.856
Κόστος αναλώσεων εμπορευμάτων		108.683.522	1.097.431	310.792	110.091.745
Αποσβέσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων και άλλων περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων χρήσης	5, 7, 8	98.578.266	10.765.612	2.879.917	112.223.795
Διάφορα έξοδα		52.267.849	8.427.354	9.507.251	70.202.454
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων		27.431.184	5.517.302	639.881	33.588.367
Κόστος αδιύλιστου νερού		28.395.146	-	-	28.395.146
Λοιποί φόροι – τέλη		12.620.659	4.368.647	811.006	17.800.312
Έξοδα λειτουργικών μισθώσεων		1.323.064	8.736.370	1.095.375	11.154.809
Αμοιβές και έξοδα τρίτων για αξιοποίηση ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου-Προς επανατιμολόγηση		22.546.691	-	-	22.546.691
Έσοδα από ιδιοπαραγωγή		(10.633.969)	(196.830)	(31.657)	(10.862.456)
Σύνολο		1.010.760.170	168.123.594	62.721.964	1.241.605.728

(α) Η μείωση στις «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» προέρχεται κυρίως από την μείωση του κόστους μισθοδοσίας της θυγατρικής ΕΛΤΑ (€-23,6 εκατ.) λόγω του ότι κατά την χρήση 2021 έλαβε χώρα πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου που είχε σαν αποτέλεσμα την σημαντική μείωση του προσωπικού (βλ. κατωτέρω σχετική παράγραφο «Έξοδα μετασχηματισμού θυγατρικής») και ενώ η χρήση 2021 οφελήθηκε για αριθμό μηνών, στο 2022 η μείωση αφορά πλέον το σύνολο του έτους. Η μείωση αντισταθμίστηκε εν μέρει από αύξηση κόστους προσωπικού στον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ (€+8,3 εκατ.) και αύξηση στο κόστος προσωπικού της θυγατρικής ΕΥΔΑΠ (€+5,8 εκατ.).

(β) Η αύξηση στη γραμμή «Αμοιβές και έξοδα τρίτων» προέρχεται κυρίως από την θυγατρική ΕΥΔΑΠ λόγω αυξημένων λοιπών αμοιβών τρίτων (φύλαξη, παροχών προσωπικού κ.α.) και τον υπο-Όμιλο ΕΛΤΑ λόγω αυξημένου κόστους outsourcing για την κάλυψη αναγκών που προέκυψαν από την ολοκλήρωση του προγράμματος Εθελούσιας εξόδου.

(γ) Οι «Παροχές τρίτων» περιλαμβάνουν το ενεργειακό κόστος το οποίο είχε πολύ σημαντική αύξηση στην τρέχουσα χρήση λόγω της ενεργειακής κρίσης. Οι θυγατρικές με την σημαντικότερη αύξηση στο ενεργειακό κόστος ήταν: i) ο υπο-Όμιλος ΟΑΣΑ ποσού €34 εκατ. (2022: €64,3, 2021: 30,3 εκατ.), ii) η ΕΥΔΑΠ ποσού €24,5 εκατ. (2022: €46,8, 2021: 22,3 εκατ.) iii) και η ΕΥΑΘ ποσού €13,6 εκατ. (2022: €30,9, 2021: 17,2 εκατ.).

(δ) Το κονδύλι «Κόστος αναλώσεων εμπορευμάτων» περιλαμβάνει κυρίως το κόστος αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την εμπορία του υπο-ομίλου ΕΛΤΑ ύψους €49,7 εκατ. (31.12.2021: € 50,1 εκατ.) και το κόστος καυσίμων και ανταλλακτικών του υπο-Ομίλου ΟΑΣΑ ύψους €55,5 εκατ. (31.12.2021: € 42,3 εκατ.).

Έξοδα μετασχηματισμού θυγατρικής: Στις 28.01.2021 με απόφαση του ΔΣ των ΕΛΤΑ τέθηκε σε εφαρμογή το πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου για το προσωπικό στο πλαίσιο του εταιρικού μετασχηματισμού τους. Το Πρόγραμμα διήρκησε από την 1η Φεβρουαρίου 2021, έως και την 23η Φεβρουαρίου 2021 και η συμμετοχή σε αυτό ήταν πλήρως προαιρετική. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν 1.976 υπάλληλοι.

Υιοθετώντας τις διατάξεις των ΔΠΧΑ (ΔΛΠ 9.165), τα ΕΛΤΑ αναγνώρισαν το συνολικό κόστος της εθελούσιας το οποίο ανήλθε σε € 134,85 εκατ., στα αποτελέσματα της χρήσης 2021. Το καθαρό κόστος από την εθελούσια έξοδο που επιβάρυνε τα αποτελέσματα υπολογίστηκε σε € 112,23 εκατ., καθώς το συνολικό κόστος απεικονίστηκε μειωμένο με την πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης που είχε σχηματιστεί για τους αποχωρούντες υπαλλήλους (και συμμετέχοντες στο πρόγραμμα) ύψους € 22,62 εκατ. και που είχε σχηματιστεί σε προηγούμενα έτη.

		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	Σημ.	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού		4.539.776	4.368.314
Αμοιβές και έξοδα τρίτων		2.879.949	1.565.061
Παροχές τρίτων		486.643	419.719
Αποσβέσεις ιδιοχρησιμοποιούμενων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και δικαιωμάτων χρήσης	5, 7, 8	235.121	229.652
Διάφορα έξοδα		761.752	415.206
Λοιποί φόροι - τέλη		29.880	34.735
Έξοδα λειτουργικών μισθώσεων		31.493	3.860
Έξοδα επισκευών και συντηρήσεων		951	8.413
Σύνολο		8.965.565	7.044.960

Οι αμοιβές και έξοδα προσωπικού περιλαμβάνουν το κόστος προσωπικού, Εποπτικού Συμβουλίου, Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και συναφή έξοδα.

Οι αμοιβές τρίτων της Εταιρείας εμφανίζονται αυξημένες σε σύγκριση με το 2021, κυρίως λόγω του ότι:

α) σημαντικά συμβουλευτικά έργα στο 2021 ξεκίνησαν στο τελευταίο τρίμηνο του έτους αυτού με συνέπεια η δαπάνη του 2021 να είναι χαμηλότερη ενώ σημαντικό μέρος του ύψους των έργων αυτών επιβάρυνε το 2022 και

β) συμβουλευτικά έργα που ξεκίνησαν εντός του 2022, με τα πιο ενδεικτικά αυτά της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών αναφορικά με:

- την αξιοποίηση του δικαιώματος της Εταιρείας στο Αεροδρόμιο Καλαμάτας,
- το σχέδιο δίκαιης μετάβασης στην απολιγνιτοποίηση,
- την πλήρωση θέσεων μελών διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών του χαρτοφυλακίου του Υπερταμείου,
- για τον σχεδιασμό ολιστικής στρατηγικής για τη Δημόσια Ακίνητη Περιουσία και
- λοιπών έργων τεχνικής/ επιχειρησιακής υποστήριξης και εταιρικής διακυβέρνησης

28. Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως και επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων.

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις (α)		20.332.857	35.033.269	-	-
Ειδικές/Έκτακτες Επιχορηγήσεις-Επιδότησεις εξόδων (β)		26.680.842	40.616.078	-	-
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	23	12.534.784	13.662.630	-	-
Λοιπά έσοδα		9.348.152	13.535.291	100	254
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών		9.362.073	8.221.554	-	4.235
Έσοδα προηγούμενων χρήσεων		2.131.015	1.650.100	77.346	1.078
Αποσβέσεις συμμετοχών καταναλωτών	22	942.878	914.982	-	-
Έσοδα από αναστροφή απομείωσης ιδιοχρ/νων περιουσιακών στοιχείων	5	-	8.281.915	-	-
Σύνολο		81.332.601	121.915.819	77.446	5.568

(α) Τα έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις αφορούν κυρίως έσοδο €10,8 εκατ. (2021: €- εκατ.) από την θυγατρική ΕΥΔΑΠ, €7,6 εκατ. (2021: €28,0 εκατ.) του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ και 0,9 εκατ. (2021: €3,2 εκατ.) από την θυγατρική εταιρεία ΕΥΑΘ.

(β) Τα έσοδα από «Ειδικές/ έκτακτες επιχορηγήσεις- Επιδότησεις εξόδων» προέρχονται κυρίως από τον υπο-Όμιλο ΟΑΣΑ. Από το συνολικό ποσό των ληφθεισών επιχορηγήσεων του υπο-ομίλου ΟΑΣΑ ύψους € 274,7 εκατ. (2021: € 257,8 εκατ.), ποσό € 249,1 εκατ. (31.12.2021: €220,4 εκατ.) αφορά την αναλογία των επιχορηγήσεων επί του κόστους πωληθέντων και έχει απεικονιστεί διακριτά στο κονδύλι «Επιχορηγήσεις αναλογούσες στο κόστος πωληθέντων» των αποτελεσμάτων χρήσης, ενώ το υπόλοιπο ποσό €25,6 εκατ. (2021: €37,3 εκατ.) έχει απεικονιστεί στο κονδύλι των λοιπών εσόδων και αφορούν:

- τακτική επιχορήγηση, ποσού € 129,1 εκατ. (31.12.2021: € 126 εκατ.) μέχρι το 40% του ετήσιου λειτουργικού κόστους προ αποσβέσεων,
- ποσό € 71,9 εκατ. (31.12.2021: € 0,1 εκατ.) επιχορήγησης λόγω αυξημένου ενεργειακού κόστους και εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ΔΕΗ.
- ποσό € 25,8 εκατ. (31.12.2021: € 25,1 εκατ.) από τη σύμβαση του ΟΑΣΑ με τα ΚΤΕΛ για τη διενέργεια συγκοινωνιακού έργου,

- ποσό € 20,7 εκατ. (31.12.2021: € 19,5 εκατ.) που αφορούν ειδικές επιχορηγήσεις για έργα ΣΔΙΤ (Τηλεματική και ΑΣΣΚ),
- ποσό € 9,6 εκατ. (31.12.2021: € 63,3 εκατ.) που αφορά έκτακτες επιχορηγήσεις στον υπο-όμιλο ΟΑΣΑ για την κάλυψη έκτακτων δαπανών της ΟΣΥ και της ΣΤΑΣΥ και λόγω μειωμένων εσόδων (κυρίως για το έτος 2021) εξαιτίας της πανδημίας Covid-19,
- ποσό € 9,6 εκατ. (31.12.2021: € 4,2 εκατ.) που αφορά επιχορηγήσεις της ΟΣΥ για δαπάνη leasing λεωφορείων,
- καθώς και μικρότερα ποσά έκτακτης επιχορήγησης που έλαβαν οι εταιρείες του υπο-ομίλου.

29. Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως

Τα Λοιπά έξοδα εκμεταλλεύσεως του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων	32.718.518	16.016.421	-	-
Λοιπές προβλέψεις	266.037.527	10.185.870	-	-
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	3.312.746	5.076.497	8.790	-
Ζημιά από πώληση/ διαγραφή ακινήτων	-	1.134.450	2.428	31
Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	5.873.791	5.352.153	3.461	961
Λοιπά έξοδα	399.460	1.301.375	-	-
Λοιπές έκτακτες ζημιές	48.260	583.812	-	-
Ζημιές απομείωσης ιδιοχρ/νων περιουσιακών στοιχείων	-	850.612	-	-
Φορολογικά πρόστιμα	266.036	167.287	180	497
Σύνολο	308.656.338	40.668.477	14.859	1.489

Η αύξηση των λοιπών προβλέψεων οφείλεται κυρίως σε σχηματισμό πρόβλεψης θυγατρικής για υποχρεώσεις που αφορούν επίδικες υποθέσεις.

30. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα Χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Έσοδα από τόκους	20.362.172	20.235.865	1.673.813	1.074.185
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	137.273	214.451	18.800	18.733
Σύνολο	20.499.445	20.450.316	1.692.613	1.092.918

Τα έσοδα από τόκους ανέρχονται σε €20,4 εκατ. (2021: €20,2 εκατ.) και αφορούν κυρίως τόκους από προθεσμιακές καταθέσεις και καταθέσεις όψεως καθώς και τόκους πελατών λόγω καθυστέρησης καταβολής οφειλών.

31. Χρηματοοικονομικά έξοδα

Τα Χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα		5.357.644	5.966.583	10.739	8.458
Χρεωστικοί τόκοι τραπεζικών υποχρεώσεων		3.846.106	3.587.297	-	-
Χρηματοοικονομικά έξοδα σχετικά με τις υποχρεώσεις μισθώσεων	8	2.768.213	2.211.337	27.980	34.545
Σύνολο		11.971.963	11.765.217	38.719	43.003

32. Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος όπως αναλύθηκε στη σημείωση 2.16. Ο φόρος που αναλογεί στα αποτελέσματα χρήσης αναλύεται ως εξής:

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Τρέχων φόρος εισοδήματος		(7.015.033)	(24.329.820)	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	10	(9.267.015)	(42.634.642)	-	-
Διαφορές εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος		(685.665)	35.269.780	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου		(76.994)	(340.136)	-	-
Σύνολο		(17.044.707)	(32.034.818)	-	-

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -31.12.2022	01.01.2021 -31.12.2021
Αποτέλεσμα προ φόρων	(164.129.010)	22.190.771	66.985.175	31.029.964
Τρέχων συντελεστής φόρου (ποσοστό)	22%	22%	22%	22%
Φόρος εισοδήματος βάσει τρέχοντος φορολογικού συντελεστή	36.108.382	(4.881.970)	(14.736.739)	(6.826.592)
Επίδραση από:				
- Επίδραση από κέρδη/ (ζημιές) εταιρειών απαλλασ/νων του φόρου εισοδήματος	(46.325.160)	3.255.723	14.736.739	6.826.592
- Επίδραση από το ότι το κέρδος από αποτελέσματα συγγενών είναι ήδη μετά φόρου	6.962.919	8.206.148	-	-
- Χρησιμοποίηση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες δεν είχε σχηματισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	301.103	20.755	-	-
- Αφορολόγητα έσοδα	3.324.092	2.939.359	-	-
- Φόροι προηγούμενων χρήσεων	(762.659)	(1.718.337)	-	-
- Λοιπά	326.989	(572.976)	-	-
- Αλλαγή φορολογικού συντελεστή	-	(9.991.416)	-	-
- Μη εκπεστέες φορολογικά δαπάνες	(4.774.904)	(9.494.418)	-	-
- Μη αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λόγω ζημιών	(12.205.469)	(19.797.686)	-	-
Σύνολο	(17.044.707)	(32.034.818)	-	-

Ο φόρος εισοδήματος έχει υπολογιστεί για τις χρήσεις 2022 και 2021 σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία με τον ισχύοντα συντελεστή 22%.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα πρέπει να επιμετρώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι και την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Με βάση τα ανωτέρω, οι θυγατρικές της Εταιρείας επιμέτρησαν τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις τους με βάση τον τρόπο με τον οποίο ανέμεναν κατά την ημερομηνία αναφοράς να ανακτήσουν ή να εξοφλήσουν τη λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεών τους.

Αναφορικά με το κονδύλι «Διαφορές εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος», αυτό αφορά τη θυγατρική εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Αναλυτικότερα, κατόπιν της υπ' αριθμ. 352462/14.12.2021 εκδοθείσας Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ Αριθ. Φύλλου 5830) των Υπουργείων Οικονομικών, Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υποδομών & Μεταφορών, όπου και ρυθμίστηκαν με τρόπο οριστικό τόσο οι ληξιπρόθεσμες οφειλές της ΕΥΔΑΠ προς το Ελληνικό Δημόσιο για το τίμημα προμήθειας του ακατέργαστου ύδατος περιόδου 12.10.2013-31.12.2020 όσο και οι λειτουργικές δαπάνες της ΕΥΔΑΠ για την διαχείριση, συντήρηση και επίβλεψη καλής λειτουργίας του ΕΥΣ κατά την περίοδο από 01.10.2013 και έως 31.12.2020, πραγματοποιήθηκε υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, εκ μέρους της ΕΥΔΑΠ για συνολικά έξι (6) φορολογικά έτη και συγκεκριμένα για τα έτη 2015- 2020. Κατά την ηλεκτρονική εκκαθάριση των ως άνω φορολογικών δηλώσεων ετών 2015-2020 και με βάση τα νέα διαμορφωθέντα φορολογητέα αποτελέσματα της ΕΥΔΑΠ, προέκυψε πιστωτικό υπόλοιπο προς επιστροφή στην ΕΥΔΑΠ ύψους € 39,5 εκατ., το οποίο εισέπραξε η ΕΥΔΑΠ εντός της χρήσης 2022. Από το ποσό αυτό, ποσό €3,67 εκατ. αφορούσε την επιστροφή επιπλέον προκαταβολής που είχε καταβληθεί από την ΕΥΔΑΠ, λόγω του υπολογισμού υψηλότερου φόρου εισοδήματος στις χρήσεις 2015-2020. Επιπρόσθετα εντός της χρήσης 2022 διενεργήθηκε μερικός φορολογικός έλεγχος για την περίοδο από 01.01.2021 και έως 31.12.2021 και προέκυψε επιστροφή φόρου ποσού € 6,2 εκατ. περίπου που αφορά επιστροφή προκαταβολής λόγω του υπολογισμού υψηλότερου φόρου εισοδήματος.

33. Ενδεχόμενες απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Εγγυητικές επιστολές

Ο Όμιλος έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπεζών από τρίτους στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του που αναλύονται ανά εταιρεία ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2022	31.12.2021
Εγγυητικές επιστολές ΤΑΙΠΕΔ	640.509.622	663.256.602
Εγγυητικές επιστολές ΟΑΣΑ (Όμιλος)	94.808.229	80.788.619
Εγγυητικές επιστολές ΕΤΑΔ	56.880.780	55.818.517
Εγγυητικές επιστολές ΕΛΤΑ	12.095.351	12.268.689
Εγγυητικές επιστολές ΓΑΙΑΟΣΕ	11.441.195	11.370.097
Εγγυητικές επιστολές ΟΚΑΑ	571.218	571.218
Εγγυητικές επιστολές ΔΕΘ	353.473	423.032
Εγγυητικές επιστολές ΕΕΣΥΠ	174.473	139.052
Σύνολο	816.834.341	824.635.826

Ο Όμιλος έχει εκδώσει εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων που αναλύονται ανά εταιρεία ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2022	31.12.2021
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΕΥΑΘ	526.928	514.386
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΟΑΣΑ	366.381	366.381
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΕΥΔΑΠ	3.969.435	345.489
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΔΕΘ	49.532	39.191
Δοθείσες εγγυητικές επιστολές ΑΛΥΚΕΣ	2.160	3.186
Σύνολο	4.914.436	1.268.633

Νομικές υποθέσεις σχετικά με αξιώσεις τρίτων κατά του Υπερταμείου ή κατά των θυγατρικών της

A1. Αναφορικά με την ΕΕΣΥΠ

1. Ασκήθηκαν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) τέσσερις αιτήσεις ακύρωσης οι οποίες αφορούν στο ζήτημα της συνταγματικότητας της μεταβίβασης προς την ΕΕΣΥΠ των μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ. Επί των εν λόγω αιτήσεων εκδόθηκαν οι αποφάσεις με αριθμό 1223 και 1224/2020 του Δ' Τμήματος (Επταμελής Σύνοψη) με τις οποίες η υπόθεση παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας λόγω σπουδαιότητας. Η συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας έλαβε χώρα στις 06.11.2020 και εκδόθηκαν οι υπ' αρ. 190 και 191/2022 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις οποίες κρίθηκε αντισυνταγματική η μεταβίβαση της πλειοψηφίας του Μετοχικού Κεφαλαίου των εταιρειών ΕΥΔΑΠ ΑΕ και ΕΥΑΘ ΑΕ στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας με τον ν. 4389/2016.

Στις 30.07.2022 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4964/2022 (ΦΕΚ Α' 150/30.07.2022). Σύμφωνα με το αρ. 114 του ν. 4964/2022 «Στον ν. 4389/2016 (Α' 94), προστίθεται άρθρο 197Α ως εξής: Άρθρο 197Α «Ειδικές ρυθμίσεις για την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.»:

1. Οι μετοχές των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που μεταβιβάζονται στην εταιρεία δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 197 του παρόντος, είναι αμεταβίβαστες και ακατάσχετες.
2. Οποιαδήποτε απόφαση περί μεταβολής του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. και Ε.Υ.Α.Θ. δεν μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του ποσοστού συμμετοχής της Ε.Ε.ΣΥ.Π. στις εταιρείες αυτές και απώλεια της απόλυτης πλειοψηφίας της επί του μετοχικού κεφαλαίου των εν λόγω εταιρειών. Απόφαση που τυχόν επιφέρει τις συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου είναι άκυρη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.
3. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. ασκεί τα δικαιώματα ψήφου στις γενικές συνελεύσεις των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. για τις μετοχές που έχουν μεταβιβαστεί δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 197 κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από τη γενική συνέλευση του μοναδικού μετόχου της Ε.Ε.ΣΥ.Π., δηλαδή του ελληνικού Δημοσίου.
4. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. προτείνει στη γενική συνέλευση των μετόχων των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. τα προς εκλογή μέλη του διοικητικού συμβουλίου τους, ως μέτοχος πλειοψηφίας, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από τη Γενική Συνέλευση του μοναδικού μετόχου της ελληνικού Δημοσίου. Η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 197 δεν θίγεται από τη ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της παρούσας. Τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δύο παραπάνω εταιρειών που αποκτούν την ιδιότητα αυτή μετά από πρόταση της Ε.Ε.ΣΥ.Π. με βάση την παραπάνω διαδικασία, ενεργούν εντός του πλαισίου που θέτουν η παρ. 5 του άρθρου 5 και η παρ. 3 του άρθρου 21 του Συντάγματος για τη διαρκή παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης προς το κοινωνικό σύνολο.

5. Η γενική συνέλευση του μοναδικού μετόχου της εταιρείας, Ελληνικού Δημοσίου, δύναται, πλην των στρατηγικών κατευθύνσεων που προβλέπονται στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 190, να απευθύνει στην εταιρεία και δεσμευτικές έγγραφες οδηγίες ή συστάσεις σχετικά με θέματα διαχείρισης των συμμετοχών του Δημοσίου στις εταιρείες Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

6. Η Ε.Ε.ΣΥ.Π. έχει υποχρέωση, κατά τη διαχείριση των συμμετοχών της στις εταιρείες Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. να συμβάλλει ουσιαστικά στην εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσης του κράτους για αδιάλειπτη και υψηλής ποιότητας παροχή στο κοινωνικό σύνολο υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης.»

Επιπλέον, σύμφωνα με το αρ. 115 του ν. 4964/2022 με τίτλο Ρύθμιση θεμάτων για τη μεταβίβαση από το Δημόσιο στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.:

1. Η μεταβίβαση προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. των μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., κυριότητας του ελληνικού δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016 (Α' 94), θεωρείται από της ισχύος του παρόντος σύννομη και ισχυρή ως προς όλες τις συνέπειες. Επανάληψη των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία ενεργειών και διαδικασιών που προηγούνται ή έπονται της μεταβίβασης των ανωτέρω μετοχών στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. και συνάπτονται με αυτήν δεν απαιτείται.

2. Αναγνωρίζονται ως έγκυρες και σύννομες όλες οι πράξεις και αποφάσεις, οι οποίες έλαβαν χώρα μετά τη μεταβίβαση προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. των μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. κυριότητας του ελληνικού δημοσίου, βάσει της παρ. 1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος:

α. των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

β. της εταιρείας Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. σχετικά με τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., καθώς και την είσπραξη και διανομή εκ μέρους της των κερδών που αντιστοιχούν στο χαρτοφυλάκιο μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.

3. Η αναγνώριση του έγκυρου και σύννομου, κατά την παρ. 2, αφορά σε αμφισβητήσεις πράξεων και αποφάσεων των εταιρειών Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε., Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. που συνάπτονται αποκλειστικά με τη νομιμότητα κατοχής εκ μέρους της Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. της πλειοψηφίας των μετοχών των εταιρειών Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ., καθώς και την άσκηση των δικαιωμάτων που ανήκουν στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. ως μέτοχο που κατέχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών αυτών.»

Στις 20 Μαρτίου 2023 εκδόθηκαν οι υπ' αρ. 7/2023 και 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου του ΣτΕ, δυνάμει των οποίων καλείται το Υπουργείο Οικονομικών να συμμορφωθεί προς τις υπ' αρ. 190/2022 και 191/2022 αποφάσεις του ΣτΕ, οι οποίες σε σχέση με τη μεταβίβαση στην ΕΕΣΥΠ του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της ΕΥΑΘ Α.Ε. έκριναν ότι αυτή αντίκειται στα άρθρα 5 παρ. 5 και 21 παρ. 3 του Συντάγματος.

Στις 26 Ιουλίου 2023 ψηφίσθηκε ο ν. 5045/2023 με το άρθρο 64 του οποίου προβλέφθηκε ότι το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Υπερταμείου στις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ μεταβιβάζεται στο Ελληνικό Δημόσιο. Η μεταβίβαση των μετοχών ολοκληρώθηκε στις 3/8/2023.

2. Η Εταιρεία έχει ασκήσει ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 15.11.2018 αγωγή με ΓΑΚ 107643/2018 κατά των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου της εταιρείας με την επωνυμία Folli – Follie Ανώνυμη Εμπορική Βιοτεχνική και Τεχνική Εταιρεία. Η Εταιρεία κατέχει το 0,96 % των μετοχών στη Folli-Follie. Με την εν λόγω αγωγή ζητείται να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι ευθυνόμενοι αλληλεγγύως και εις ολόκληρον να καταβάλουν στην Εταιρεία το ποσό των €12.349.752,66, άλλως το ποσό των €9.259.095,06, καθώς και €500.000 χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη, για το λόγο ότι εξαιτίας των παράνομων πράξεων και παραλείψεων τους κατά τη διοίκηση της Folli – Follie ευθύνονται για τον εκμηδενισμό της αξίας της μετοχής.

Επί της υπόθεσης εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 3572/2020 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία απέρριψε την αγωγή με την αιτιολογία κυρίως ότι ο μέτοχος ως εμμέσως ζημιωθείς δεν νομιμοποιείται να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης σε βάρος μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας. Η ΕΕΣΥΠ άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας και ορίστηκε δικάσιμος για τη συζήτηση της υπόθεσης στις 17.11.2022. Κατόπιν αναβολής η συζήτηση θα διεξαχθεί στις 23.11.2023. Δεδομένου ότι με την υπό κρίση αγωγή τίθενται σύνθετα νομικά ζητήματα δεν

μπορούμε να προβούμε σε εκτιμήσεις σχετικά με την έκβασή της. Επίσης, η Εταιρεία έχει ασκήσει μήνυση κατά των Μελών ΔΣ της Folli – Follie. Μετά την άσκηση ποινικής δίωξης η δίκη ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2022 στο ακροατήριο. Στη συνέχεια αναβλήθηκε και ξεκίνησε ξανά τον Σεπτέμβριο 2023.

3. Στις 19.08.2019 κοινοποιήθηκε εντολή κατάσχεσης σε βάρος του Υπερταμείου στο Παρίσι επί τη βάσει διαιτητικής απόφασης για αντιδικία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ (Σκαραμαγκά) ΑΕ. Η υπόθεση αφορά κατάσχεση που επιδιώχθηκε από την Ελληνικά Ναυπηγεία Σκαραμαγκά Α.Ε. -ΕΝΑΕ- κατά της Εταιρείας εις χείρας Τράπεζας στη Γαλλία για ποσό ύψους €210.924.931,51, για την εκτέλεση διαιτητικής απόφασης του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) σε συνδυασμό και δυνάμει της από 27.06.2019 απόφασης του Εφετείου Παρισίων που έκανε δεκτή τη δυνατότητα της ΕΝΑΕ να προβεί σε εκτέλεση κατά της Εταιρείας στη Γαλλία. Η Εταιρεία έχει ασκήσει τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα κατά της απόφασης στα αρμόδια δικαστήρια της Γαλλίας με τον ισχυρισμό ότι η ΕΕΣΥΠ στερείται παθητικής νομιμοποίησης όσο αφορά την αντιδικία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και τρίτων μερών, αλλά και εν γένει βάσει του νόμου 4389/2016 δεν είναι υπόχρεη για απαιτήσεις τρίτων σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς πρόκειται για διακριτή ανεξάρτητη νομική οντότητα. Το αρμόδιο δικαστήριο επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση. Κατά της απόφασης του Εφετείου ασκήθηκε αναίρεση και αναμένεται η συζήτηση της υπόθεσης και κατόπιν αυτού η έκδοση απόφασης. Σημειώνεται ότι με βάση την πρωτόδικη απόφαση ζητήθηκε εκτέλεση σε τραπεζικό λογαριασμό του Υπερταμείου στη Γαλλία στην τράπεζα HSBC (εφόσον υφίστατο) πλην όμως το Υπερταμείο δεν διατηρεί τραπεζικό λογαριασμό στην Γαλλία ούτε σε άλλη χώρα του εξωτερικού. Επίσης, με την απόφαση του Εφετείου το δικαστήριο απέρριψε το αίτημα της εταιρείας ΕΝΑΕ να επεκτείνει τη νομιμοποίηση για κατάσχεση άλλων περιουσιακών στοιχείων και ειδικά άλλων τραπεζικών λογαριασμών του Υπερταμείου στη Γαλλία (εφόσον υφίστατο). Κατά της απόφασης έχουμε ασκήσει αναίρεση και αναμένεται η εκδίκαση της υπόθεσης.

A2. Αναφορικά με τις Άμεσες θυγατρικές

ΕΤΑΔ

α) Η ΕΤΑΔ εμπλέκεται σε δικαστικές και λοιπές υποθέσεις, που αφορούν αξιώσεις τρίτων κατά της ΕΤΑΔ, για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων της συνολικού ποσού € 340 εκατ. περίπου. Επισημαίνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν αντικρουόμενες διεκδικήσεις μεταξύ της ΕΤΑΔ και τρίτων, με άσκηση αγωγών και ανταγωγών.

β) Το Ξενοδοχειακό Συγκρότημα Λαγονησίου εκμισθώθηκε στην ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ ΑΕ με την 10469/1999 σύμβαση, η οποία τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε στη συνέχεια με τις υπ' αριθμ. 555/2003 και 633/2003 συμβάσεις αντίστοιχα (με την δεύτερη εκμισθώθηκε στην ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ και μία παρακείμενη έκταση), καθώς και την υπ' αριθμ. 1175/2009 σύμβαση, με την οποίαν ρυθμίστηκαν εκκρεμή συμβατικά θέματα. Κατά την υφιστάμενη δικαστική διένεξη με την μισθώτρια, έχουν ασκηθεί οι κατωτέρω υπό 1 – 8 αγωγές:

1) Με την από 9.8.2018 ασκηθείσα κατά της ΕΤΑΔ αγωγή τους, η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. ζητούσαν, μεταξύ άλλων, να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Αττικός Ήλιος ΑΕ το ποσό των €52.161.634 ως διαφυγόντα κέρδη των ετών 2010–2020 από τη μη παράδοση της ακώλυτης χρήσης της παρακείμενης έκτασης, το ποσό των €24.952.181,31 μετά τελών χαρτοσήμου 2,4% νομιμοτόκως από 1.1.2003, το ποσό του €1.229.420,44 πλέον τέλους χαρτοσήμου 2,4% νομιμοτόκως, το χρηματικό ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Ήλιος ΑΕ το ποσό των €9.522.527 για την υλική ζημία που υπέστη καθώς και ποσό €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση, λόγω ηθικής βλάβης ήτοι συνολικά €14.522.527 και να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ το ποσό του €1.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.

Η αγωγή αυτή συζητήθηκε ενώπιον Διαιτητικού Δικαστηρίου και εξεδόθη επ' αυτής η υπ' αριθ. 20/2019 απόφαση, η οποία δέχεται εν μέρει την αγωγή και υποχρεώνει την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €34.678.834 με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, το ποσό των €21.209.354 αυξημένο κατά 2,4% για τέλη χαρτοσήμου με τον συμφωνηθέντα συμβατικό τόκο εκ 5,9 % ετησίως για το χρονικό διάστημα από 1.1.2003 και μέχρι την επίδοση της αγωγής, έκτοτε δε νομιμοτόκως, το ποσό του €1.045.007 αυξημένο κατά 2,4% για τέλη χαρτοσήμου, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής και καταδικάζει την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €820.000 για δικαστική δαπάνη και σε όλες τις ως άνω εταιρείες το ποσό των €69.300. Επιπλέον, καταδικάζει την

«Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική Ανώνυμη Εταιρεία» να καταβάλει στην ΕΤΑΔ το ποσό των €20.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» το ποσό των €290.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 20/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 26.09.2019 και με ΓΑΚ:8807/2019 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, καθώς και την από 17.10.2019 συμπληρωματική αγωγή ακύρωσης. Η κύρια αγωγή ακύρωσης και η συμπληρωματική αγωγή ακύρωσης συζητήθηκαν την 12.03.2020 σε ένα πινάκιο και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 3747/2021 απόφαση του Εφετείου Αθηνών που απορρίπτει την αγωγή της ΕΤΑΔ. Επίσης, στις 24.09.2020 συζητήθηκε η από 17.10.2019 συμπληρωματική αγωγή ακύρωσης κατά την αρχική της ημερομηνία, αφού κατά την άποψη της ΕΤΑΔ στην δικάσιμο της 12.03.2020 δεν είχε εγγραφεί στο πινάκιο και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 474/2021 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, δυνάμει της οποίας ανεστάλη η δίκη έως την τελεσίδικη περάτωση της με ΓΑΚ:8807/2019 κύριας αγωγής. Κατά της υπ' αριθ. 3747/2021 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, η ΕΤΑΔ κατέθεσε την από 07.02.2022 και με ΓΑΚ: 121/2022 αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου, που συζητήθηκε την 30.01.2023 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

2) Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 28.11.2018 αγωγή με την οποία ζητούσαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην Αττικός Ήλιος ΑΕ το χρηματικό ποσό των €258.753.105 εντόκως, ποσό που συνιστά τα κέρδη που με βεβαιότητα θα είχε αποκομίσει κατά τη χρονική περίοδο 2005 - 2012, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης στην Αττικός Ήλιος το χρηματικό ποσό των €5.000.000, στην Ήλιος ΑΕ το ποσό των €5.000.000 και στην Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ το ποσό των €3.000.000.

Η ως άνω αγωγή συζητήθηκε ενώπιον Διαιτητικού Δικαστηρίου και εξεδόθη επ' αυτής η υπ' αριθ. 24/2019 απόφαση, η οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €64.955.567 με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρις εξοφλήσεως, το ποσό των €900.000 ως δικαστική δαπάνη και το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ που όρισε στο ποσό των €100.000 και την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική Ανώνυμη Εταιρεία» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ που όρισε στο ποσό των €60.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 24/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ άσκησε ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 19.02.2020 αγωγή ακύρωσης, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της υπ' αριθμ. 24/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η οποία συζητήθηκε την 02.06.2022 και δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. 1892/2023 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, που απέρριψε την αγωγή ακύρωσης της ΕΤΑΔ. Κατά της απόφασης αυτής θα ασκηθεί αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ.

3) Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 10.07.2019 διαιτητική αγωγή, με την οποία ζητούσαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην πρώτη εξ αυτών το ποσό των €66.987.803,20 ως αποζημίωση με τον ισχυρισμό ότι η αιτούσα απώλεσε τις επιχορηγήσεις που θεωρεί ότι θα λάμβανε από το Ελληνικό Δημόσιο, εάν είχε υποβάλει σχετική αίτηση για την υλοποίηση επενδύσεων που δεν πραγματοποιήθηκαν, καθώς και ποσό €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στη δεύτερη εκ των εταιρειών το ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης και να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην τρίτη εκ των εταιρειών το ποσό των €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης.

Επί της αγωγής αυτής εξεδόθη η υπ' αριθ. 3/2020 Διαιτητική Απόφαση, η οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, αναγνώρισε την υποχρέωση της ΕΤΑΔ να καταβάλει στην ως άνω πρώτη ενάγουσα το ποσό των €66.987.803,15, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €850.000 ως δικαστική δαπάνη και υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ενάγουσες το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €50.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €100.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 03/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά την δικάσιμο της 04.05.2023, αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024 για να συνεκδικαστεί με τους με

τους από 02.05.2023 και με ΓΑΚ:3910/2023 Πρόσθετους λόγους αγωγής ακύρωσης της ΕΤΑΔ.

4) Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 10.04.2019 αγωγή, με την οποία ζητούσαν, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην πρώτη εξ αυτών το ποσό των €26.552.304 ως αποζημίωση με τον ισχυρισμό ότι η αιτούσα απώλεσε τις επιχορηγήσεις που θεωρεί ότι θα λάμβανε από το Ελληνικό Δημόσιο, εάν είχε υποβάλει σχετική αίτηση για την υλοποίηση επενδύσεων που δεν πραγματοποιήθηκαν, καθώς και ποσό €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ, να καταβάλει στη δεύτερη εκ των εταιρειών το ποσό των €2.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης και να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην τρίτη εκ των εταιρειών το ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης.

Επί της αγωγής αυτής εξεδόθη η υπ' αριθ. 4/2020 Διαιτητική Απόφαση, η οποία δέχθηκε εν μέρει την αγωγή, αναγνώρισε την υποχρέωση της ΕΤΑΔ να καταβάλει στην ως άνω πρώτη ενάγουσα το ποσό των €26.552.304,00, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €700.000 ως δικαστική δαπάνη και υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ενάγουσες το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €70.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €150.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 04/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά την δικάσιμο της 04.05.2023, αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024 για να συνεκδικαστεί με τους από 02.05.2023 και με ΓΑΚ:3909/2023 Πρόσθετους λόγους αγωγής ακύρωσης της ΕΤΑΔ.

5) Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 07.05.2019 διαιτητική αγωγή, με την οποία ζητούσαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην πρώτη εξ αυτών το ποσό των €352.670.184,83, ως διαφυγόντα κέρδη για τη χρονική περίοδο 2015 που φτάνει και μελλοντικά έως 2025, καθώς και χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη συνολικού ποσού €20.000.000, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στη δεύτερη εκ των εταιρειών χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που υπέστη συνολικού ποσού €30.000.000, να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει στην τρίτη εκ των εταιρειών συνολικά το ποσό των €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης που υπέστη.

Επί της διαιτητικής αυτής αγωγής εξεδόθη η υπ' αριθ. 1/2020 Διαιτητική Απόφαση η οποία υποχρεώνει την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €292.716.254 με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρις εξοφλήσεως, καθώς και μέρος τη δικαστικής δαπάνης ύψους €1.400.000 και το ποσό των €69.300 ως αμοιβή της επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδικάζει την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ, που την ορίζει στο ποσό των €100.000 και την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική Ανώνυμη Εταιρεία» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ, που την ορίζει στο ποσό των €60.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 01/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία συζητήθηκε κατά την δικάσιμο της 02.06.2022 και δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. 1893/2023 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, που απέρριψε την αγωγή ακύρωσης της ΕΤΑΔ. Κατά της απόφασης αυτής θα ασκηθεί αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ.

6) Η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. άσκησαν κατά της ΕΤΑΔ την από 12.5.2019 διαιτητική αγωγή, με την οποία η ζητούσαν να αναγνωρισθεί ότι η ΕΤΑΔ υποχρεούται να καταβάλει το ποσό των €21.980.000, για την κατάπτωση των ποινών που επιβλήθηκαν δυνάμει του στ. Β διατακτικού της υπ' αριθ. 4/2006 διαιτητικής αγωγής, το ποσό των €21.980.000 ως οφειλόμενες χρηματικές ποινές για την κατάπτωση των ποινών που επιβλήθηκαν δυνάμει του στ. Δ του διατακτικού της υπ' αριθ. 4/2006 διαιτητικής απόφασης και το ποσό των €10.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση από ηθική βλάβη στην πρώτη των εναγουσών και το ποσό των €5.000.000 ως χρηματική ικανοποίηση από ηθική βλάβη στην δεύτερη και την τρίτη των εναγουσών.

Επί της αγωγής αυτής εξεδόθη η υπ' αριθ. 2/2020 Διαιτητική Απόφαση με την οποία γίνεται δεκτή εν

μέρει, αναγνώρισε την υποχρέωση της ΕΤΑΔ να καταβάλει στην ως άνω πρώτη ενάγουσα το ποσό των €43.960.000, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €600.000 ως δικαστική δαπάνη και υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ενάγουσες το ποσό των €69.200 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως. Επιπλέον, καταδίκασε την «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €100.000 και την «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» στην πληρωμή της δικαστικής δαπάνης της ΕΤΑΔ ύψους €100.000.

Κατά της υπ' αριθμ. 02/2020 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 12.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά την δικάσιμο της 04.05.2023, αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024.

7) Με την από 15.5.2019 διαιτητική αγωγή τους, η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. ζήτησαν να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να καταβάλει απευθείας στις Τράπεζες στο όνομα και για λογαριασμό της γ' των εναγουσών που είναι η δανειολήπτρια και της α' από τις ενάγουσες που έχει εγγυηθεί, δάνειο της γ' των εναγουσών ως αυτοοφειλέτρια, άλλως να το καταβάλει σε αυτές για να το καταβάλουν στις Τράπεζες, το ποσό των €365.360.555. Επίσης, με την ίδια διαιτητική αγωγή οι ενάγουσες ζητούν να υποχρεωθεί η ΕΤΑΔ να τους καταβάλει χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη στην α' €10.000.000, στην β' €5.000.000 και στην γ' €15.000.000.

Με την υπ' αριθ. 28/2019 απόφασή του το διαιτητικό δικαστήριο δέχθηκε κατά ένα μέρος την ως άνω διαιτητική αγωγή, υποχρέωσε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στην «Αττικός Ήλιος ΑΞΤΕΝΕ» το ποσό των €4.000.000, στην «Τουριστική Ξενοδοχειακή Εμπορική ΑΕ» το ποσό του €1.000.000 και στην «Ανώνυμος Τουριστική Εταιρεία Ήλιος ΑΕ» το ποσό των €10.000.000, καθώς και το ποσό των €250.000 για δικαστική τους δαπάνη και το ποσό των €69.300 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και του γραμματέα.

Κατά της υπ' αριθμ. 28/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 10.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία κατά τη δικάσιμο της 04.05.2023 αναβλήθηκε για την δικάσιμο της 11.01.2024.

8) Με την από 4.6.2019 διαιτητική αγωγή, η ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ Α.Ε., μαζί με την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. και την ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΙΟΣ Α.Ε. ζήτησαν να καταδικασθεί η ΕΤΑΔ να τους καταβάλει το ποσό των €640.000 για φερόμενη μη συμμόρφωση της ΕΤΑΔ στο διατακτικό της 32/2011 διαιτητικής απόφασης, από 1.4.2019 και εντεύθεν και στο ποσό των €5.000 ημερησίως από την άσκηση της διαιτητικής αγωγής και μέχρι την τελευταία συζήτηση στο ακροατήριο της αγωγής αυτής, καθώς και το ποσό του €1.000.000 για κάθε μία εκ των εναγουσών για τη φερόμενη ηθική βλάβη τους και το σύνολο της δικαστικής δαπάνης και των αμοιβών των διαιτητών.

Το διαιτητικό δικαστήριο με την υπ' αριθ. 29/2019 απόφασή του, απέρριψε την ως άνω διαιτητική αγωγή και καταδίκασε τις εταιρείες στην καταβολή στην ΕΤΑΔ μέρος της δικαστικής της δαπάνης, ποσού €40.000. Επίσης, καταδίκασε την ΕΤΑΔ να καταβάλει στις ως άνω εταιρείες το ποσό των €27.720 ως αμοιβή του επιδαιτητή, των διαιτητών και της γραμματέως.

Κατά της υπ' αριθμ. 29/2019 Διαιτητικής Αποφάσεως η ΕΤΑΔ έχει ασκήσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών την από 10.06.2020 αγωγή ακύρωσής της, άλλως αναγνώρισης της ανυπαρξίας της, η οποία συζητήθηκε κατά την δικάσιμο της 02.06.2022 και δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. 1891/2023 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, που απέρριψε την αγωγή ακύρωσης της ΕΤΑΔ. Κατά της απόφασης αυτής, έστω και εάν δεν υπάρχει οικονομική επιβάρυνση της ΕΤΑΔ, θα ασκηθεί αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ λόγω του σκεπτικού της.

Κατά των αποφάσεων του Εφετείου Αθηνών επί των αγωγών ακυρώσεως, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης αναίρεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου, από τον ηττηθέντα διάδικο και ήδη ασκήθηκε αίτηση αναίρεσης από την ΕΤΑΔ κατά της υπ' αριθ. 3747/2021 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, όπως ανωτέρω υπό 1) αναφέρεται. Σημειώνεται επίσης ότι κάθε αγωγή ακύρωσης κατά Διαιτητικής Απόφασης είναι αυτοτελής, έχει δική της ιστορική και νομική βάση και η έκδοση της υπ' αριθ. 3747/2021 απόφασης του Εφετείου Αθηνών δεν παράγει δεδικασμένο για τις λοιπές αγωγές ακύρωσης που συζητήθηκαν ή εκκρεμούν προς συζήτηση στο Εφετείο Αθηνών.

ΤΑΙΠΕΔ

Επίδικες απαιτήσεις-υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της εταιρείας, πλην:

1. ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ

Η Τράπεζα Πειραιώς είχε ασκήσει την από 20.9.2012 και με Γ.Α.Κ. 151497/2012 και Α.Κ.Δ. 4985/2012 αγωγή κατά της «Εγνατία Οδός ΑΕ», (ΕΟΑΕ), του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία ζητούσε (α) την καταβολή του ποσού των διακοσίων πενήντα πέντε εκατομμυρίων διακοσίων τριάντα επτά χιλιάδων διακοσίων ογδόντα εννέα ευρώ (€ 255.237.289,00-) ως ανεξόφλητο υπόλοιπο της από 12.6.2006 Σύμβασης Ομολογιακού Δανείου (β) την αναγνώριση έναντι του Ταμείου της ύπαρξης και της εγκυρότητας εμπράγματης εξασφάλισής της επί του δικαιώματος είσπραξης διοδίων από τους χρήστες του αυτοκινητοδρόμου «Εγνατία Οδός» (εφεξής: ο «Αυτοκινητόδρομος») που κατά τους ισχυρισμούς της ενάγουσας είχε παραχωρηθεί από την ΕΟΑΕ σε ασφάλεια του ως άνω ομολογιακού δανείου και (γ) την καταβολή της εν γένει δικαστικής δαπάνης της Τράπεζας. Τελικώς, η Τράπεζα Πειραιώς περιόρισε το αγωγικό της αίτημα στο ποσό των € 132.904.469,58. Επί της Αγωγής, εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 1398/2017 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (η οποία διορθώθηκε οίκοθεν, δυνάμει της υπ' αριθμόν 1592/2018 αποφάσεως του ίδιου δικαστηρίου) και η οποία αφενός απέρριψε την από 20.9.2012 αγωγή της Τράπεζας ως προς το ΤΑΙΠΕΔ, αφετέρου ανέβαλε κατά τα λοιπά, τη συζήτηση έως την έκδοση αποφάσεως επί της από 12.11.2012 υπ' αριθμόν καταθέσεως 5839/13.11.2012 αιτήσεως ακυρώσεως της Τραπεζής Πειραιώς ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά του κύρους της υπ' αριθμ. 215/10.08.2012 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιρθώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΦΕΚ Β' 2316/2012) ως προς το σκέλος της μεταβίβασης στο ΤΑΙΠΕΔ, άνευ ανταλλάγματος, του δικαιώματος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου. Επί της ως άνω αίτησης ακύρωσης εκδόθηκε ακολούθως η υπ' αριθμόν 2914/2017 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία απέρριψε την αίτηση ακυρώσεως της Τράπεζας Πειραιώς, δεχόμενη όμως ότι παρά την μεταβίβαση του δικαιώματος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου στο Ταμείο, οι εμπράγματα εξασφαλίσεις που είχαν συσταθεί προ τη μεταβίβασης επί του δικαιώματος αυτού δεν θίγονται, δυνάμει των ειδικότερων ρυθμίσεων του άρθρου πρώτου, παρ. Δ' υποπαρ. Δ' 2, περ. 12 του ν. 4152/2013. Κατά των υπ' αριθ. 1398/2017 και 1592/2018 αποφάσεων του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η Τράπεζα Πειραιώς άσκησε την από 22.4.2019 με ΓΑΚ39136/2941/2019 έφεση, με την οποία ζήτησε να εξαφανισθούν οι ανωτέρω αποφάσεις του Πολυμελούς Δικαστηρίου Αθηνών και να γίνει δεκτή η αγωγή της. Η εν λόγω έφεση συζητήθηκε κατά τη δικάσιμο της 12.4.2022 ενώπιον του Εφετείου Αθηνών. Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 4656/2022 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, δυνάμει της οποίας η ως άνω έφεση της Τράπεζας Πειραιώς απερρίφθη ως απαράδεκτη. Στο πλαίσιο της αντίκρουσης της έφεσης, τόσο το Ταμείο όσο και η Εγνατία Οδός Α.Ε. ισχυρίστηκαν ότι συντρέχει λόγος καταργήσεως της δίκης, άλλως απαραδέκτου της εφέσεως, καθώς όπως αποδεικνύεται από το από 27.4.2020 έγγραφο της ίδιας της Τράπεζας Πειραιώς προς την Εγνατία Οδός ΑΕ, η τελευταία εξόφλησε το σύνολο των απαιτήσεων της Τραπεζής Πειραιώς εναντίον της, από την από 12.10.2006 σύμβαση ομολογιακού δανείου, που εξυπηρετούταν από τον υπ' αριθμόν 5852-029614-851 λογαριασμό και για το λόγο αυτό, η Τράπεζα Πειραιώς είχε ήδη κατά το χρόνο συζήτησης της έφεσης προβεί στην άρση του ενεχύρου που είχε συσταθεί.

2. Αξιώσεις με βάση την από 30.07.2013 Σύμβαση Παραχώρησης Κρατικών Λαχείων

Με τις από 19.06.2015 και 29.07.2015 επιστολές, η εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικά Λαχεία Α.Ε.», που τυγχάνει Παραχωρησιούχος του δικαιώματος εκμετάλλευσης κρατικών λαχείων, επικαλέστηκε την παραβίαση της από 30.07.2013 Σύμβασης Παραχώρησης για τα Κρατικά Λαχεία, ισχυριζόμενη ότι η μεταβολή του ασφαλιστικού καθεστώτος των λαχειοπωλών συνιστούσε μονομερή εκ μέρους του Δημοσίου τροποποίηση νόμου, που ενεργούσε σε βάρος του Παραχωρησιούχου. Σε μηνιαία βάση, ο Παραχωρησιούχος αποστέλλει επιστολές με τις οποίες δηλώνει ότι έχει καταβάλει το ποσό των ασφαλιστικών εισφορών και προβάλλει αίτημα αποζημίωσης τα οποία αντιστοιχούν στα εν λόγω ποσά των ασφαλιστικών εισφορών των λαχειοπωλών τα οποία κατέβαλε ο Παραχωρησιούχος στον ΕΦΚΑ. Τα εν λόγω αιτήματα απευθύνονται μεν απευθείας στο Δημόσιο, ωστόσο δεν μπορεί να αποκλειστεί η άσκηση αγωγής κατά και του ΤΑΙΠΕΔ το οποίο αποτελεί τον αντισυμβαλλόμενο του Παραχωρησιούχου στη Σύμβαση Παραχώρησης. Σε κάθε περίπτωση και εδώ ισχύει η προβλεπόμενη στο Ν.3986/2011 διάταξη περί αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης του Δημοσίου.

3. Η από 26.03.2021 Αίτηση για προσφυγή σε διαιτησία που υπέβαλε ενώπιον του LCIA η «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ-ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΑΧΕΙΩΝ» κατά του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου

Με την παραπάνω αίτηση για προσφυγή σε διαιτησία, υποβλήθηκαν αιτήματα, τα οποία μεταξύ άλλων, αποτελούν τροποποίηση όρων της Σύμβασης Παραχώρησης, που υπογράφηκε στις 30 Ιουλίου 2013 μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ και της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ. Η Ελληνικά Λαχεία επικαλείται λόγους που σχετίζονται με την πανδημία και ζητά: i. την απαλλαγή από την Ελάχιστη Ετήσια Αμοιβή (ύψους €50 εκατ.) ή προσαρμογή αυτής για τα έτη 2020, 2021 και 2022 και ii. την επιστροφή μέρους του οικονομικού ανταλλάγματος (ύψους €190 εκατ.) ή παράταση της Παραχώρησης. Το Ταμείο υπέβαλε Υπόμνημα Αντίκρουσης υποστηρίζοντας ότι δεν θα πρέπει να είναι διάδικος σε αυτήν την Διαιτησία και πως θα έπρεπε να εξαιρεθεί πριν προχωρήσει η συζήτηση της υπόθεσης, αίτημα που δεν έγινε δεκτό από το Διαιτητικό Δικαστήριο στις 24.11.2021. Το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς με την Ελληνικά Λαχεία κυμαίνεται εντός εύρους €73,1 εκατ. – €84,2 εκατ. και αναλύεται ως εξής: (α) ποσό € 44,7 εκατ. που αφορά σε διαφορά (κόστος για το ΕΔ) από ισχυριζόμενη μη καταβολή μέρους ή προσαρμογή της Ελάχιστης Ετήσιας Αμοιβής για τα έτη 2020, 2021 και 2022 και (β) ποσό εντός εύρους €28,4 εκατ. – €39,5 εκατ. που αφορά σε ισχυριζόμενη / απαιτούμενη επιστροφή μέρους του εφάπαξ οικονομικού ανταλλάγματος των €190 εκατ. η οποία επιστροφή θα μπορούσε να ανταλλαχθεί με παράταση της Παραχώρησης για διάστημα 17,6 μηνών έως 22,5 μηνών. Το κόστος της παράτασης για το ΕΔ δεν μπορεί να εκτιμηθεί. Σε κάθε περίπτωση αναφορικά με το ΤΑΙΠΕΔ και εδώ ισχύει η προβλεπόμενη στο Ν.3986/2011 διάταξη περί αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης του Δημοσίου. Στις 15.12.2022 η Ελληνικά Λαχεία υπέβαλε στο Διαιτητικό Δικαστήριο αίτημα μερικής παραίτησης αναφορικά με την δεύτερη αξίωσή της για την επιστροφή μέρους του οικονομικού ανταλλάγματος (ύψους €190 εκατ.) ή παράταση της Παραχώρησης. Στην περίπτωση μερικής παραίτησης των αξιώσεων της Ελληνικά Λαχεία, το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς που επιδικάζεται περιορίζεται πλέον στο ποσό των €44,7 εκατ. αντί του εύρους των €73,1 εκατ. - €84,2 εκατ. προ της ανωτέρω πρότασης. Το ΤΑΙΠΕΔ, σε συνέχεια της αίτησης μερικής απόσυρσης των αξιώσεων της Ελληνικά Λαχεία, απέστειλε στην τελευταία πρόταση συμβιβασμού, όπου τα διάδικα μέρη θα συμφωνούσαν: (α) στην απεμπλοκή του ΤΑΙΠΕΔ και στην περάτωση της διαιτητικής διαδικασίας για αυτό και (β) στην αποζημίωση του ΤΑΙΠΕΔ για τα νομικά έξοδα που υπέστη. Η Ελληνικά Λαχεία απέρριψε την εν λόγω πρόταση συμβιβασμού. Ως εκ τούτου και σε συνέχεια των ως άνω, το ΤΑΙΠΕΔ εξακολουθεί να είναι διάδικο μέρος της Διεθνούς Διαιτησίας LCIA με την Ελληνικά Λαχεία, και στο πλαίσιο αυτό υπέβαλε στις 26.01.2023 τη Δήλωση Ανταπάντησης (Respondents' Statements of Rejoinder) και συμμετείχε κανονικά στην ακροαματική προφορική διαδικασία (hearing) ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου, η οποία έλαβε χώρα στην Αθήνα (ΕΟΔΙΔ) στις 22-24.02.2023. Στις 12.05.2023 οι εξωτερικοί νομικοί σύμβουλοι του ΤΑΙΠΕΔ εμπροθέσμως απέστειλα στο διαιτητικό δικαστήριο το post-hearing brief του ΤΑΙΠΕΔ (πλέον προσθέτων εγγράφων). Στις 13.05.2023 το διαιτητικό δικαστήριο έστειλε σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη τα post-hearing briefs που υπέβαλαν όλα τα παραπάνω μέρη ενώ μέχρι τις 19.05.2023 όλα τα εμπλεκόμενα μέρη δικαιούνται να υποβάλουν περαιτέρω σχόλια στα post-hearing briefs που υποβλήθηκαν ως ανωτέρω.

4. Η από 26.03.2021 αγωγή της INTRALOT κατά ΟΔΙΕ, ΤΑΙΠΕΔ και Ελληνικού Δημοσίου

Η INTRALOT στην αγωγή της διατείνεται ότι ο ΟΔΙΕ από τον Αύγουστο του 2019 μέχρι το Σεπτέμβριο 2020, κατ' εντολή του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου, και χωρίς καμία διαβούλευση με την INTRALOT, ξεκίνησε να εφαρμόζει την από 2019 τροποποίηση της σύμβασης μίσθωσης του ακινήτου στο Μαρκόπουλο Αττικής που στεγάζονται και μισθώνουν οι Ιπποδρομίες Α.Ε., αποδεχόμενος τον συμψηφισμό δαπανών της μισθώτριας Ιπποδρομίες Α.Ε. με αποτέλεσμα την καταβολή μειωμένου μισθώματος. Συγκεκριμένα, για τη σύμβαση μίσθωσης του ακινήτου, με το από 24.11.2015 ιδιωτικό συμφωνητικό που υπογράφηκε ανάμεσα στην ενάγουσα INTRALOT και τον ΟΔΙΕ έγινε αναγνώριση των οφειλών του ΟΔΙΕ προς την ενάγουσα από την παροχή υπηρεσιών και ρυθμίστηκε ο τρόπος καταβολής αυτών. Με το ίδιο συμφωνητικό η ΟΔΙΕ εκχώρησε προς την INTRALOT ποσοστό 2/3 του μισθώματος που λαμβάνει από την εταιρεία «ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ Α.Ε.» για την εκμίσθωση προς αυτήν ακινήτου που βρίσκεται στο Μαρκόπουλο Αττικής (εγκαταστάσεις Ιπποδρόμου). Είχε προηγηθεί επιδίκαση των απαιτήσεων της INTRALOT, η οποία είχε επιβάλλει αναγκαστική κατάσχεση επί του ακινήτου του Ιπποδρόμου. Με το Ν.4338/2015 κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης του δικαιώματος διεξαγωγής Ιπποδρομιών και των συναφών δικαιωμάτων. Στο άρθρο 2 παρ. 2 του Ν. 4338/2015 προβλέφθηκε η αναστολή αναγκαστικής εκτελέσεως εις βάρος του ΟΔΙΕ. Στο άρθρο 7 παρ. 2 του ίδιου νόμου προβλέφθηκε η δυνατότητα του ΟΔΙΕ να συμφωνεί την εκχώρηση έως και των 2/3 του μηνιαίου μισθώματος προς πιστωτές που έχουν επιβάλλει αναγκαστική κατάσχεση. Η τήρηση των όρων της συμφωνίας εκχώρησης επιφέρει και για τους πιστωτές αυτούς αναστολή της αναγκαστικής εκτέλεσης. Έτσι, η τήρηση των όρων του ως άνω συμφωνητικού αναγνώρισης και ρύθμισης οφειλής και εκχώρησης μισθωμάτων συνδέθηκε με την εκχώρηση των μισθωμάτων και την απρόσκοπτη λειτουργία της Σύμβασης Παραχώρησης. Στο ως άνω συμφωνητικό, ο ΟΔΙΕ υποσχέθηκε να μην δεχθεί

μεταβολή των εκχωρουμένων απαιτήσεων και να μην τις εκχωρήσει περαιτέρω. Με τον όρο 9.3 του ιδιωτικού συμφωνητικού, ο ΟΔΙΕ ανέλαβε επίσης την υποχρέωση να μην μειωθεί το μίσθωμα (που είχε κατά 2/3 εκχωρηθεί) κατά ποσό ανώτερο των €30.000 ετησίως, χωρίς προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της INTRALOT. Στο άρθρο 49 του Ν.4608/2019 προβλέφθηκε η δυνατότητα τροποποιήσεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Ιπποδρόμου, όπως τις διατάξεις που αφορούν στην μίσθωση του Ιπποδρόμου (δυνατότητα αναπροσαρμογής του μισθώματος και προς τα κάτω, δυνατότητα της μισθώτριας να συμψηφίζει αξιώσεις της από δαπάνες βελτίωσης με το μίσθωμα μέχρι ποσοστό 60% αυτού). Ο ΟΔΙΕ εφαρμόζοντας τη δυνατότητα που παρείχε ο Ν. 4608/2019 υπέγραψε σύμβαση τροποποίησης των όρων της μίσθωσης, με τον όρο ότι αυτή θα ενεργοποιηθεί μόνο αν εγκριθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επειδή η υπογραφείσα τροποποίηση της σύμβασης μίσθωσης θα κατέληγε σε σημαντική μείωση του μισθώματος, άρα και της εκχωρηθείσας απαίτησης, η INTRALOT θεωρεί ότι ο ΟΔΙΕ παραβίασε τους όρους του συμφωνητικού ρυθμισμών οφειλών, ότι αυτό ακυρώνεται και ότι άρα έχει άμεση αξίωση καταβολής του συνόλου των ρυθμισμένων οφειλών εκ ποσού €14 εκατ. κατά προσέγγιση. Περαιτέρω, η INTRALOT θεωρεί ότι δεν έχει αξίωση μόνο κατά του αντισυμβαλλόμενου της ΟΔΙΕ, αλλά και κατά του ΤΑΙΠΕΔ, ως μοναδικού μετόχου του ΟΔΙΕ, και κατά του Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από το ΤΑΙΠΕΔ. Η ενάγουσα INTRALOT επικαλείται δε άρση της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου του ΟΔΙΕ, στην οποία θεμελιώνει την ισχυριζόμενη εις ολόκληρον ευθύνη του ΤΑΙΠΕΔ και του Δημοσίου για τις οφειλές του ΟΔΙΕ. Ως προς την ισχυριζόμενη εις ολόκληρον ευθύνη του ΤΑΙΠΕΔ και του ΟΔΙΕ, το ΤΑΙΠΕΔ έχει τη γνώμη ότι η αγωγή είναι νομικώς αβάσιμη, ενώ σημειώνεται ότι τελικά οι τροποποιήσεις του Ν.4608/2019 δεν έχουν καμία ισχύ και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα ως κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη (άρα δεν δεσμεύουν ούτε και τον ΟΔΙΕ για τη μείωση του μισθώματος), διότι το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ενέκρινε στο τέλος τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την υπογραφή των τροποποιήσεων της σύμβασης παραχώρησης και μίσθωσης. Η αγωγή εκδικάστηκε στις 22.09.2022 και ήδη εκδόθηκε η υπ. αριθμ. 3166/2022 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τακτική διαδικασία – Ενοχικό) που απορρίπτει αυτήν. Στις 30.03.2023 η INTRALOT άσκησε Έφεση κατά της άνω απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία δεν έχει προσδιορισθεί ακόμη.

5. Αξιώσεις πρώην εργαζομένων ΟΔΙΕ κατά του Ελληνικού Δημοσίου, ΤΑΙΠΕΔ και Ιπποδρομίες Α.Ε.

Το ΤΑΙΠΕΔ έλαβε αρχές Ιουνίου 2021, 6 ομαδικές αγωγές κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών από 700 περίπου συνολικά, πρώην ωρομίσθιους απασχολούμενους στον Ιππόδρομο, με οικονομικές αξιώσεις €80.000 περίπου ανά απασχολούμενο. Οι αγωγές αναβλήθηκαν για Δεκέμβριο 2022 και Ιανουάριο 2023 και στρέφονται κατά του Ελληνικού Δημοσίου, του ΤΑΙΠΕΔ και της Ιπποδρομίες Α.Ε., όχι όμως κατά του ΟΔΙΕ. Το οικονομικό αντικείμενο αυτών είναι περίπου €62 εκατ. Πιθανολογείται η απόρριψη των αγωγών για δικονομικούς λόγους. Επιπλέον, κατόπιν επικοινωνίας με το δικηγόρο των αντιδίκων, το ΤΑΙΠΕΔ πληροφορήθηκε ότι για προσωπικούς και σοβαρούς λόγους υγείας, θα προέβαινε είτε σε παραίτηση από τα δικόγραφα των αγωγών, είτε σε ματαίωση των εν λόγω υποθέσεων. Η συζήτηση της υπόθεσης του κ. Αλέξανδρου Πλουτάρχου και λοιπών 85 κατά του ΤΑΙΠΕΔ, του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας «Ιπποδρομίες Α.Ε.» ματαιώθηκε στις 14.12.2022. Ομοίως, η συζήτηση της υπόθεσης της 53 εναγόντων ματαιώθηκε στις 16.12.2022. Η συζήτηση της υπόθεσης 258 εναγόντων ματαιώθηκε στις 19.12.2022. Η συζήτηση της υπόθεσης 132 εναγόντων ματαιώθηκε στις 09.01.2023. Η συζήτηση της υπόθεσης της 84 εναγόντων ματαιώθηκε στις 12.01.2023. Η συζήτηση της υπόθεσης της 166 εναγόντων ματαιώθηκε στις 20.01.2023. Καθόσον σε αυτές τις περιπτώσεις ο δικηγόρος των αντιδίκων έχει τη δυνατότητα να επαναφέρει τη συζήτηση των εν λόγω υποθέσεων με κλήση, το ΤΑΙΠΕΔ οφείλει να ελέγχει την παρέλευση των 90 ημερών από τη ματαίωση, διότι στην περίπτωση που δε ζητηθεί ο προσδιορισμός νέας συζήτησης, οι υποθέσεις αυτές θα διαγραφούν από το πινάκιο και η δίκη τους θα καταργηθεί οριστικώς. Σε κάθε περίπτωση και εδώ ισχύει η προβλεπόμενη στο Ν.3986/2011 διάταξη περί αλληλέγγυας και εις ολόκληρον ευθύνης του Δημοσίου.

6. Αξιώσεις Δήμου Κερκύρας κατά του ΤΑΙΠΕΔ για το ακίνητο στην Κασσιώπη.

α. Η με αριθμό κατάθεσης δικογράφου αγωγή 21/2018 αγωγή του Δήμου Κέρκυρας κατά του ΤΑΙΠΕΔ και της εταιρείας «Επενδύσεις Ακινήτων Νέας Κέρκυρας Α.Ε.» ενώπιον του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας, με την οποία ζητούνται να αναγνωριστούν ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Δήμου Κέρκυρας επί μονοπατιών που βρίσκονται εντός του ακινήτου. Το ΤΑΙΠΕΔ κατέθεσε τις προτάσεις τον Ιούνιο 2018 και αναμένεται η έκδοση της απόφασης. Σημειώνεται ότι ο Δήμος Κέρκυρας είχε ασκήσει αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων με ταυτόσημα αιτήματα, οι οποίες ωστόσο είχαν απορριφθεί από το Ειρηνοδικείο Κέρκυρας. Με την υπ' αριθμ. 682/2019 απόφαση του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας διατάχθηκε πραγματογνωμοσύνη, προκειμένου να προσδιορισθεί η αξία των μονοπατιών και να διευκρινισθεί εάν η υπόθεση εμπίπτει στην καθ' ύλη αρμοδιότητα Ειρηνοδικείου. Στις 24.07.2020 επιδόθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ η σχετική έκθεση ορκίσεως πραγματογνώμονα, καθώς και δήλωση διορισμού τεχνικού συμβούλου του Δήμου Βόρειας Κέρκυρας,

σε συνέχεια της ως άνω προδικαστικής απόφασης 682/2019 του Ειρηνοδικείου Κέρκυρας. Αναμένεται η ολοκλήρωση της σύνταξης της πραγματογνωμοσύνης. Μόλις κατατεθεί η πραγματογνωμοσύνη, ο Δήμος Βόρειας Κέρκυρας θα αναλάβει πρωτοβουλία για επαναπροσδιορισμό της συζήτησης. Η κλήση θα επιδοθεί και στο ΤΑΙΠΕΔ.

β. Έχει ασκηθεί η με αριθμό κατάθεσης ΑΚ87/2017 αίτηση ακύρωσης του συλλόγου «ΕΡΗΜΙΤΗΣ ΠΛΟΥΣ» κατά της υπ' αριθμ. 8/2017 απόφασης της Τεχνικής Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων και η οποία αρχικώς είχε προσδιορισθεί να συζητηθεί ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων στις 26.06.2019. Η εν λόγω διαφορά αφορά σε πράξη της Διεύθυνσης Δασών Κέρκυρας αναφορικά με το χαρακτηρισμό ή μη ως δασικού τμήματος του ακινήτου της Κασσιώπης. Η υπόθεση συζητήθηκε τελικά το Νοέμβριο 2019, αλλά με την υπ' αριθ. 122/2020 απόφαση του Δικαστηρίου διατάχθηκε η επανάληψη της συζήτησης. Κατόπιν αυτού, ορίστηκε νέα δικάσιμος για την 24.02.2021, οπότε και αναβλήθηκε για τις 23.06.2021. Η υπόθεση συζητήθηκε κατά την τελευταία ημερομηνία και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 48/12.4.2022 Απόφαση του άνω Δικαστηρίου, με την οποία η αίτηση ακύρωσης του συλλόγου απορρίφθηκε επιβεβαιώνοντας την με αρ. 8/2017 απόφαση της Τεχνικής Επιτροπής Εξέτασης Αντιρρήσεων που αφορά σε χαρακτηρισμό έκτασης εντός του ακινήτου (τέως Ναυτικό Οχυρό) ως μη δασικής.

7. Αξιώσεις κατά του ΤΑΙΠΕΔ με βάση την από 17.09.2014 Σύμβαση Μεταβίβασης Μετοχών για την πώληση της ΑΣΤΗΡ Α.Ε.

Στις 12.11.2018 γνωστοποιήθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ και την Εθνική Τράπεζα, συμπληρωτές της Αστήρ Α.Ε. απαίτηση της Apollo Investment HoldCo ύψους €763 χιλ. περίπου λόγω φορολογικού ελέγχου παρελθόντων ετών. Το ποσό επιμερίζεται μεταξύ των συμπληρωτών κατά ποσοστό 85,38% για την Εθνική Τράπεζα και 14,65% για το ΤΑΙΠΕΔ. Σε κάθε περίπτωση και εδώ ισχύει η προβλεπόμενη στο Ν.3986/2011 διάταξη περί αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης του Δημοσίου.

8. Αγωγές εργαζομένων κατά ΟΛΠ και ΟΛΘ

Έχουν ασκηθεί αγωγές εργαζομένων κατά του ΟΛΠ και του ΟΛΘ με τις οποίες ζητείται η αναδρομική καταβολή των περικοπών που υποβλήθηκαν στις αποδοχές τους δυνάμει των μνημονιακών νόμων και οι οποίες έχουν προσδιορισθεί να συζητηθούν τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 2023. Στις υποθέσεις έχει ασκήσει παρέμβαση το ΤΑΙΠΕΔ δεδομένου ότι πιθανή ευδοκίμησή τους θα μπορούσε να γεννήσει αξιώσεις των αγοραστών κατά του ΤΑΙΠΕΔ από τις σχετικές συμφωνίες πώλησης μετοχών. Ήδη έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 61/2019 απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών η οποία κάνει μερικώς δεκτό το αίτημα των εργαζομένων και κατά της οποίας έχει ασκηθεί έφεση. Περαιτέρω, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 5/2021 απόφαση του Ειρηνοδικείου Θεσσαλονίκης, η οποία έχει απορρίψει την αγωγή των εργαζομένων. Την 04.04.2023 αναβλήθηκε η συζήτηση της αγωγής του ενάγοντος κατά του ΟΛΠ για την 16.10.2023 και συνεπώς και η ασκηθείσα (υπέρ ΟΛΠ) παρέμβαση του ΤΑΙΠΕΔ. Δεν εκτιμάται να έχει οικονομικό αντίκτυπο για το ΤΑΙΠΕΔ η αντιδικία αυτή.

9. Νότιο Αφάντου

1. Ασκήθηκε με ΑΚ 6/2018 αγωγή (1012 ΑΚ) δύο ιδιωτών κατά ενός ιδιώτη και του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του Ειρηνοδικείου Ρόδου που αφορά σε δουλεία διόδου και έχει εκδοθεί σχετική απορριπτική απόφαση το 2019, η οποία αναμένεται από την ΕΤΑΔ.

2. Εκκρεμεί ενώπιον του Πρωτοδικείου Ρόδου αγωγή ιδιώτη με την οποία επικαλείται εμπράγματα δικαιώματα επί του ακινήτου ιδιοκτησίας ΤΑΙΠΕΔ. Δυνάμει της υπ' αριθμ. 314/2020 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ρόδου η υπόθεση διαβιβάσθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο λόγω αναρμοδιότητας (σε συνέχεια της με αρ. 67/2020 κλήσης του ΤΑΙΠΕΔ). Επί της αγωγής κατατέθηκαν προτάσεις του ΤΑΙΠΕΔ στις 26.10.2020 με την 67/2020 κλήση του ΤΑΙΠΕΔ. Αναμένεται ενημέρωση από την ΕΤΑΔ, χειρίστρια της υπόθεσης για λογαριασμό του ΤΑΙΠΕΔ, ως προς τον ορισμό δικασίμου και την έκδοση σχετικής απόφασης. Στο πλαίσιο της ίδιας υπόθεσης, έχει κατατεθεί η με αριθμό κατάθεσης 109/2020 αγωγή του Αγοραστή κατά του ιδιώτη καταπατητή, ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρόδου, στην οποία το ΤΑΙΠΕΔ έχει ασκήσει παρέμβαση υπέρ του αγοραστή (συζητήθηκε στις 26.10.2020, δεν έχει εκδοθεί ακόμη απόφαση).

3. Έχει ασκηθεί η με ΑΚ 673/2015 αγωγή της «ΑΚΟΥΑ ΣΟΛ ΜΥΘΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΕ» κατά του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του ΜΠΡ (αίτημα για προσκύρωση 1549,3 τ.μ.) (η με αρ. 4261/21.12.2015 εγγραφή στο Κτηματολόγιο Ρόδου), η δικάσιμος της οποίας ματαιώθηκε και αναμένεται η επαναφορά της από την αντίδικο.

4. Ασκήθηκε η με ΑΚ 52/2022 αγωγή της εταιρείας «MARIS SOL, ΜΥTHOS ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.» και του ιδιώτη κατά του ΤΑΙΠΕΔ, η οποία κατατέθηκε στον Πολυμελές Πρωτοδικείο Ρόδου (νέα τακτική διαδικασία). Εστάλη πρόσκληση για συμμετοχή σε Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης που έλαβε χώρα στις 14.12.2022. Προθεσμία υποβολής προτάσεων είναι η 17.01.2023, η οποία παρατάθηκε κατόπιν αιτήματος των αντιδίκων MARIS SOL και ιδιώτη για τις 17.03.2023. Κατόπιν νέας παράτασης, προτάσεις κατατέθηκαν στις 28.04.2023 και προσθήκη στις 12.05.2023.

5. Ασκήθηκε η με ΑΚ 614/2020 έφεση ιδιώτη καταπατητή ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ρόδου κατά της με αρ. 74/2020 απόφασης του Ειρηνοδικείου Ρόδου, η οποία απορρίπτει την με αριθμό 161/2019 ανακοπή του ιδιώτη κατά του Πρωτοκόλλου Διοικητικής Αποβολής. Η έφεση συζητήθηκε 01.06.2021 και εκδόθηκε η με αρ. 184/2021 απόφαση του ΜΠΡ που επικυρώνει το Πρωτόκολλο Διοικητικής Αποβολής.

6. Ασκήθηκε η 162/2019 ανακοπή ιδιώτη καταπατητή κατά Πρωτοκόλλου Διοικητικής Αποβολής. Εκδόθηκε απόφαση που απορρίπτει την ανακοπή, ωστόσο υπάρχει λάθος στην αναγραφή του ονόματος της αντιδίκου και η απόφαση θα πρέπει να διορθωθεί. Υπάρχει το ενδεχόμενο να γίνει έφεση από την αντίδικο. Αναμένεται ενημέρωση της ΕΤΑΔ, χειρίστρια της υπόθεσης.

7. Ασκήθηκε η 159/2019 ανακοπή ιδιώτη καταπατητή κατά Πρωτοκόλλου Διοικητικής Αποβολής. Απορρίφθηκε με την 64/2020 απόφαση του Ειρηνοδικείου Ρόδου. Ασκήθηκε έφεση που ορίστηκε για 8.12.2020, επαναπροσδιορίστηκε για 09.03.2021. Δεν συζητήθηκε λόγω COVID. Δεν έχει οριστεί νέα δικάσιμος. Αναμένεται ενημέρωση από την ΕΤΑΔ, χειρίστρια της υπόθεσης.

8. Ασκήθηκε η με ΑΚ 256/2014 αίτηση της ΕΤΑΔ κατά ιδιώτη ενώπιον του ΜΠΡ για διαγραφή από το Κτηματολόγιο Ρόδου της από 14.07.2003 αγωγής δουλείας διόδου με αρ. καταχώρισης 6889/17.07.2003. Διαδέχθηκε στη δίκη την ΕΤΑΔ το ΤΑΙΠΕΔ. Συζητήθηκε ερήμην στις 09.05.2019. Εκδόθηκε η 90/2020 απόφαση που διέταξε την επανάληψη της συζήτησης, προκειμένου επιμελεία της αιτούσας (ΤΑΙΠΕΔ), να προσεπικληθεί ο καθού η αίτηση να παρέμβει στη δίκη, ενώ διέλαθε της προσοχής του δικαστή ότι στην κατάθεση της αίτησης αναγραφόταν από τον τότε Πρόεδρο Πρωτοδικών Ρόδου (λόγω παρέλευσης 10ετίας, άρθρο 220 ΚΠολΔ, παρ. 2) ότι δεν απαιτούνταν επίδοση στον αντίδικο. Δόθηκε εντολή στην ΕΤΑΔ για επαναφορά της υπόθεσης και κλήση προς συζήτηση.

10. Βόρειο Αφάντου

1. Το ΤΑΙΠΕΔ άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ρόδου τη με αρ. καταθ. 378/2018 αγωγή κατά ιδιώτη με αίτημα την αποβολή του από τμήμα ακινήτου κυριότητας ΤΑΙΠΕΔ. Δυνάμει της με αρ. 315/2020 απόφασης που εκδόθηκε επί της ανωτέρω αγωγής το Δικαστήριο διέταξε επανάληψη της συζήτησης προκειμένου να διενεργηθεί τεχνική πραγματογνωμοσύνη και διόρισε πραγματογνώμονα. Στις 20.05.2021 κατατέθηκε η υπ' αριθμ. 15/2021 πραγματογνωμοσύνη και η υπόθεση επαναφέρθηκε με κλήση για την έκδοση οριστικής απόφασης για τις 10.03.2022, οπότε αναβλήθηκε για τις 09.03.2023. Κατά τη δικάσιμο στις 09.03.2023 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρόδου το Δικαστήριο όρισε νέα δικάσιμο για τις 14.03.2024 κατόπιν κοινού αιτήματος αναβολής, δοθέντος ότι ο επενδυτής προχωρεί σε συμβιβασμό με την πλευρά του ιδιώτη και χρειάζεται χρόνος για την (ευκαία) τελική εξώδικη συμφωνία (συμβόλαιο).

2. Για την καταπάτηση τμημάτων συνολικού εμβαδού 7.312,54τμ σε τμήματα της ΚΜ 1411 γαιών Αφάντου έχει ασκηθεί αρχικά η με αρ. καταθ. 71/26.06.2020 αγωγή του ΤΑΙΠΕΔ κατά ιδιώτη ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ρόδου και μετά την παραίτησή του ΤΑΙΠΕΔ από το ανωτέρω δικόγραφο, ασκήθηκε εκ νέου η με αρ. καταθ. 162/9.11.2020 αγωγή του ΤΑΙΠΕΔ. Στις 21.05.2021 κατατέθηκαν οι προτάσεις του ΤΑΙΠΕΔ και η ΥΑΣ. Δεν έχει μεταγραφεί η αγωγή διότι το κτηματολόγιο είναι σε αναστολή από το Μάρτιο του 2020. Εκδόθηκε η με αριθμό 29/2023 απόφαση, η οποία δέχθηκε την αγωγή και κήρυξε την απόφαση προσωρινώς εκτελεστή. Ήδη έχει δοθεί οδηγία στην αρμόδια εξωτερική δικηγόρο του ΤΑΙΠΕΔ να εκκινήσει η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης.

11. Σαμπάριζα

1. Εκκρεμεί ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου η με αρ. κατάθεσης ΤΜ/1003/01.08.2019 αναγνωριστική αγωγή ιδιωτών με την οποία ζητούν να αναγνωριστούν κύριοι των επιδικών τμημάτων ακινήτου, ήτοι του Δημοσίου κτήματος με ΑΒΚ 123. Η εν λόγω αγωγή συζητήθηκε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου κατά τη δικάσιμο της 19.05.2021 και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 435/2022 προδικαστική απόφαση, η οποία διέταξε τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, ενώ απορρίφθηκε η αυτοτελής πρόσθετη παρέμβαση του ΤΑΙΠΕΔ.

2. Είχε ασκηθεί από ιδιώτη η από 14.06.2021 ανακοπή κατά του πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής από τμήμα του εν λόγω ακινήτου του Ελληνικού Δημοσίου και της Κτηματικής Υπηρεσίας Ναυπλίου ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου (διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων). Το ΤΑΙΠΕΔ άσκησε Αυτοτελή Πρόσθετη Παρέμβαση υπέρ του κύρους του πρωτοκόλλου της διοικητικής αποβολής. Η υπόθεση συζητήθηκε στις 08.12.2021 και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 33/2022 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου, η οποία απορρίπτει την ανακοπή.

12. Αγωγές πρώην εργαζομένων

1. Έχει ασκηθεί η από 27.12.2019, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης 115067/2019 και Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης 3117/2019, αγωγή (διαδικασία εργατικών διαφορών) ενώπιον του Μον. Πρωτ. Αθηνών του πρώην εργαζομένου κατά της εταιρείας. Με την εν λόγω αγωγή ζητείται η καταβολή ποσού €215.315,87 για δήθεν υπερωρίες και επιδόματα εορτών και αδειας, σύμφωνα με όσα αναλυτικά αναφέρονται σε αυτήν. Η συζήτηση προσδιορίστηκε για την 28.02.2020, οπότε αναβλήθηκε για την 10.06.2020. Τότε αναβλήθηκε ξανά, κατόπιν αιτήματος του ενάγοντος, για τη δικάσιμο της 25.01.2021, οπότε και λόγω των μέτρων περιορισμού της Covid-19 αναβλήθηκε οίκοθεν για την 12.11.2021, ημερομηνία κατά την οποία συζητήθηκε και ήδη εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 657/2022 απόφαση ΜΠΑ, που απέρριψε την αγωγή. Σημειώνεται ότι ο πρώην εργαζόμενος απεβίωσε πρόσφατα και ακόμα δεν γνωρίζουμε αν οι κληρονόμοι του θα συνεχίσουν την υπόθεση, ασκώντας έφεση κατά της παραπάνω απόφασης.

2. Έχει ασκηθεί η από 07.04.2021, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης 19719/2021 και Ειδικό Αριθμό Κατάθεσης 574/2021, αγωγή (διαδικασία εργατικών διαφορών) ενώπιον του Μον. Πρωτ. Αθηνών του πρώην εργαζομένου κατά της εταιρείας. Με την εν λόγω αγωγή ζητείται η καταβολή ποσού €56.516,42 για δήθεν υπερωρίες και επιδόματα εορτών και αδειας, σύμφωνα με όσα αναλυτικά αναφέρονται σε αυτήν. Η συζήτηση προσδιορίστηκε για την 27.05.2021 και αναβλήθηκε για την 06.04.2022 οπότε συζητήθηκε και ήδη εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 50/2023 απόφαση ΜΠΑ, που απέρριψε την αγωγή.

13. Ακίνητο στην οδό Ιπποκράτους στην Αθήνα

1. Η με αρ. κατάθεσης 33797/15.06.2020 διεκδικητική αγωγή (1094 ΑΚ) του ΤΑΙΠΕΔ κατά της «ΝΕΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΩΡΥΓΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ» (ΝΑΕΔΚ) ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να αναγνωρισθεί το ΤΑΙΠΕΔ κύριος οικοπέδου (ΑΒΚ 3052) με πενταόροφη οικοδομή και να μας αποδώσει η ΝΑΕΔΚ ελεύθερο προς χρήση το δεύτερο όροφο αυτής. Εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 6938/2022 παραπεμπτική απόφαση λόγω αναρμοδιότητας. Η αγωγή έχει καταστεί άνευ αντικείμενου, κατόπιν της αποχώρησης (συναινετικά) της ΝΑΕΔΚ. Το ΤΑΙΠΕΔ ανέλαβε την υποχρέωση παραίτησης από το ως άνω δικαίωμα και δικόγραφο με την υπογραφή του με αριθμό 1.465/18.10.2022 συμβολαίου αγοραπωλησίας. Κατόπιν των ανωτέρω, το ΤΑΙΠΕΔ με την υπ' αριθμ. 117080/24.11.2022 δήλωση στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών παραιτήθηκε από το δικόγραφο και το σχετικό δικαίωμα.

2. Η με αρ. κατάθεσης 35085/17.06.2020 διεκδικητική αγωγή (1094 ΑΚ) του ΤΑΙΠΕΔ κατά της «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΩΡΥΓΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ» (Α.Ε.ΔΙ.Κ) ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να αναγνωρισθεί το ΤΑΙΠΕΔ κύριος οικοπέδου (ΑΒΚ 3052) με πενταόροφη οικοδομή και να αποδώσει στο ΤΑΙΠΕΔ η ΑΕΔΙΚ ελεύθερο προς χρήση τον τέταρτο όροφο αυτής. Η αγωγή έχει καταστεί άνευ αντικείμενου, κατόπιν της αποχώρησης (συναινετικά) της ΑΕΔΙΚ. Εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 144/2022 παραπεμπτική απόφαση λόγω αναρμοδιότητας. Το ΤΑΙΠΕΔ ανέλαβε την υποχρέωση παραίτησης από το ως άνω δικαίωμα και δικόγραφο με την υπογραφή του με αριθμό 1.465/18.10.2022 συμβολαίου αγοραπωλησίας. Κατόπιν των ανωτέρω, το ΤΑΙΠΕΔ με την υπ' αριθμ. 117098/24.11.2022 δήλωση στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών παραιτήθηκε από το δικόγραφο και το σχετικό δικαίωμα.

3. Η με αρ. κατάθεσης 33781/15.06.2020 διεκδικητική αγωγή (1094 ΑΚ) του ΤΑΙΠΕΔ κατά της «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΩΡΥΓΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ» (Α.Ε.ΔΙ.Κ) ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με αίτημα να αναγνωρισθεί το ΤΑΙΠΕΔ κύριος οικοπέδου (ΑΒΚ 3052) με πενταόροφη οικοδομή και να αποδώσει η ΑΕΔΙΚ ελεύθερη προς χρήση τον πέμπτο όροφο αυτής. Η αγωγή έχει καταστεί άνευ αντικείμενου κατόπιν της αποχώρησης συναινετικά της ΑΕΔΙΚ. Εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 6939/2022 παραπεμπτική απόφαση λόγω αναρμοδιότητας. Το ΤΑΙΠΕΔ ανέλαβε την υποχρέωση παραίτησης από το ως άνω δικαίωμα και δικόγραφο με την υπογραφή του με αριθμό 1.465/18.10.2022 συμβολαίου αγοραπωλησίας. Κατόπιν των ανωτέρω, το ΤΑΙΠΕΔ με την υπ' αριθμ. 117118/24.11.2022 δήλωση στη γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών παραιτήθηκε από το δικόγραφο και το σχετικό δικαίωμα.

14. Ελληνικό – Αναγνωριστική αγωγή αναφορικά με ακίνητο στον Άλιμο Αττικής

Την 14.09.2020 κατατέθηκε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών η με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης 62860/2020 αναγνωριστική αγωγή δύο ιδιωτών κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία οι ενάγοντες ζητούν να αναγνωριστεί η κυριότητά τους κατά ποσοστό 50% εξ αδιαιρέτου σε έκαστον αυτών, επί ενός οικοπέδου με ΚΑΕΚ 050132817001, συνολικής επιφανείας 1752 τ.μ., που βρίσκεται στον Άλιμο Αττικής (οδός Λ. Κατσώνη αριθ. 2 και Αγίου Διονυσίου αριθ. 6), και ειδικότερα επί οικοπεδικού τμήματος του εν λόγω ακινήτου επιφανείας 732,5 τ.μ. Η συζήτηση της υπόθεσης προσδιορίστηκε για τις 19.10.2021 με τη νέα τακτική διαδικασία και εκδόθηκε η υπ' αριθ. 461/2022 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία η αγωγή και η ασηθεσία από την ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ παραπέμφθηκαν προς εκδίκαση στο αρμόδιο καθ' ύλην και κατά τόπο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών, στο οποίο συμμετέχει ο αρμοδίως ορισθείς Κτηματολογικός Δικαστής. Κατατέθηκαν οι προτάσεις του ΤΑΙΠΕΔ στις 19.12.2022 και η προσθήκη-αντίκρουση στις 29.12.2022. Η συζήτηση της αγωγής προσδιορίστηκε για τις 07.03.2023 και εν συνεχεία αναμένεται η έκδοση της απόφασης. Λαμβανομένης υπόψη της έκτασης του επίδικου οικοπεδικού τμήματος, η έκβαση της δίκης δεν πιθανολογείται ότι θα έχει ουσιώδη επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα του ΤΑΙΠΕΔ.

15. Ελληνικό – Τριτανακοπή

Η εν λόγω υπόθεση αφορά σε μισθωτική διαφορά που είχε ο πρώην εκμισθωτής επιχειρηματίας με την Ελληνικό Α.Ε. για τη μίσθωση του μαγαζιού Ακρωτήρι στον Άγιο Κοσμά. Σημειώνεται ότι πλέον ο χώρος έχει επισήμως εκκενωθεί και δεν λειτουργεί πια ως κέντρο διασκέδασης, απλά ένα τμήμα δεν έχει παραδοθεί επισήμως στην Ελληνικό Α.Ε. Κατά της πρωτόδικης απόφασης που εκδόθηκε από το Πρωτοδικείο υπέρ της Ελληνικό Α.Ε. ασκήθηκε έφεση από τον ιδιώτη η οποία στρέφεται μεταξύ άλλων κατά του ΤΑΙΠΕΔ. Έγινε προετοιμασία για την αρχική δικάσιμο της έφεσης στις 25.10.2022. Κατόπιν αναβολής που αιτήθηκε ο αντίδικος, ορίστηκε νέα δικάσιμο στις 30.05.2023.

16. Ελληνικό – Αίτηση ακύρωσης ιδιωτών

Η εν λόγω υπόθεση αφορά στην αίτηση ακύρωσης ιδιωτών κατά της πράξης του Κτηματολογίου για τη διόρθωση του εξωτερικού ορίου του ακινήτου του ΜΠΕΑΚ και την ορθή καταχώρηση τμήματος της έκτασης στο Ελληνικό Δημόσιο και στο ΤΑΙΠΕΔ, πρώην εξ' αδιαιρέτου κυρίου του ακινήτου. Η υπόθεση έχει αρχικά συζητηθεί στο ΣτΕ, αλλά παραπέμφθηκε εκ νέου για συζήτηση στην 7-μελή σύνθεση του Δ' Τμήματος του δικαστηρίου. Αρχικά η δικάσιμο ορίστηκε για τις 01.11.2022, αλλά κατόπιν αυτεπάγγελτης αναβολής ορίστηκε νέα ημερομηνία στις 17.11.2022, και κατόπιν νεότερης αναβολής ορίστηκε για τις 22.03.2023. Τέλος, μετά από νέα αναβολή ορίστηκε ως ημερομηνία συζήτησης η 06.06.2023.

17. Ελληνικό – Ακρωτήρι Αγ. Κοσμά

Σε μισθωτική αγωγή που είχε ασκήσει στις 18.07.2013 η εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» (της οποίας το σύνολο των μετοχών κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ κατά τον ανωτέρω χρόνο) κατά του μισθωτή δύο μίσθιων χώρων στο Ακρωτήρι Αγ. Κοσμά με σκοπό την έξωση αυτού και την επιδίκαση των οφειλόμενων μισθωμάτων, το ΤΑΙΠΕΔ ως μοναδικός μέτοχος της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και συγκύριος της ανωτέρω έκτασης σε ποσοστό 30% εξ αδιαιρέτου, είχε ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και κατά του μισθωτή. Αντίστοιχα παρέμβαση υπέρ της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. και κατά του μισθωτή είχε καταθέσει και το Ελληνικό Δημόσιο, συγκύριος κατά τον ανωτέρω χρόνο της έκτασης σε ποσοστό 70% εξ αδιαιρέτου. Τέλος, η Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βάρης και Βουλιαγμένης είχε ασκήσει πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του μισθωτή και κατά της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.», επικαλούμενη δήθεν δικαίωμα κυριότητας στην έκταση. Στις 09.01.2018 δημοσιεύτηκε η 61/2018 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία έκανε δεκτές τις πρόσθετες παρεμβάσεις του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου και την αγωγή της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» ως προς όλα της τα αιτήματα, διατάσσοντας την απόδοση των μίσθιων χώρων, καθώς και την καταβολή ποσού 133.292,95 ευρώ, στην «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.». Ο μισθωτής, στις 23.02.2018, και η Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βάρης και Βουλιαγμένης στις 22.10.2018, άσκησαν αντιστοίχως εφέσεις κατά της 61/2018 απόφασης του Πρωτοδικείου στρεφόμενες κατά της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε., του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού Δημοσίου. Οι ανωτέρω δύο εφέσεις συζητήθηκαν, στις 04.12.2018, και επ' αυτών εκδόθηκε η υπ' αριθ. 4927/2019 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, η οποία απέρριψε αυτές κατ' ουσίαν και επικύρωσε την πρωτοβάθμια απόφαση 61/2018 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Κατά της ως άνω υπ' αριθ. 4927/2019 απόφασης του Εφετείου Αθηνών κατατέθηκαν ενώπιον Αρείου Πάγου δύο αιτήσεις αναιρέσεως που ασκήθηκαν από τον μισθωτή και την Ιερά Μητρόπολη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βάρης και Βουλιαγμένης, στρεφόμενες κατά της ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε., του ΤΑΙΠΕΔ και του Ελληνικού

Δημοσίου. Οι δύο αιτήσεις αναιρέσεως συζητήθηκαν στις 24.09.2021. Το ΤΑΙΠΕΔ, το Ελληνικό Δημόσιο και η ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. παρέστησαν προς αντίκρουση των δύο αιτήσεων αναιρέσεως. Εκδόθηκαν οι υπ' αριθμ. 445 και 446/2022 αποφάσεις που διατάσσουν επανάληψη της συζήτησης. Με κλήση προσδιορίστηκαν για τις 17.02.2023. Το ΤΑΙΠΕΔ, το Ελληνικό Δημόσιο και η ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. παρέστησαν προς αντίκρουση των δύο αιτήσεων αναιρέσεως και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

18. Μαρίνα Αλίμου

Στις 05.03.2021 κοινοποιήθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ με σχετική κλήση του Δικαστηρίου η με αριθμό καταθέσεως Ε 2707/2020 αίτηση ακυρώσεως του Σωματίου με την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΕΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ» («Σ.Ι.Τ.Ε.Σ.Α.Π.») και λοιπών αιτούντων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, με αίτημα την ακύρωση (α) της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 8/07.04.2020 (ΦΕΚ Α' 77/2020) και τίτλο «Συνυπογραφή από το Ελληνικό Δημόσιο της Σύμβασης παραχώρησης για τη χρήση, λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση της μαρίνας Αλίμου και της απευθείας σύμβασης σχετικά με την ανάπτυξη της μαρίνας Αλίμου, καθώς και παροχή εξουσιοδότησης για την προαναφερόμενη συνυπογραφή στους Υπουργούς Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού», (β) της υπογραφής από 13.05.2020 Σύμβασης παραχώρησης, με την οποία το ΤΑΙΠΕΔ παραχώρησε στην εταιρεία με την επωνυμία "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΛΙΜΟΥ ΜΟΝΟΜΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ" το δικαίωμα χρήσης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της μαρίνας Αλίμου, καθώς και (γ) κάθε συναφούς πράξης ή παράλειψης. Αναφορικά με την ένδικη αίτηση ακυρώσεως, κοινοποιήθηκε περαιτέρω στο ΤΑΙΠΕΔ στις 13.04.2021 το με αρ. καταθ. 295/09.04.2021 δικόγραφο προσθέτων λόγων ακυρώσεως των ιδίων αιτούντων. Το ΤΑΙΠΕΔ άσκησε παρέμβαση υπέρ του κύρους των προσβαλλόμενων πράξεων, ενώ παρεμβάσεις άσκησαν επίσης τόσο η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε. (ΕΤΑΔ) όσο και ο Παραχωρησιούχος "ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΑΛΙΜΟΥ ΜΟΝΟΜΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ". Η υπόθεση συζητήθηκε στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά τη δικάσιμο της 14.05.2021 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

19. ΛΑΡΚΟ

Δυνάμει της παρ. 7 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, έχει διεξαχθεί διαιτησία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της ΛΑΡΚΟ και των πιστωτών της, προκειμένου να προσδιορισθεί το ιδιοκτησιακό καθεστώς του εργοστασίου της Λάρυμνας, το οποίο μέχρι σήμερα διαχειρίζεται η ΛΑΡΚΟ. Εκδόθηκε σχετικώς η υπ' αριθμ. 1/2020 απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου, η οποία διορθώθηκε με την υπ' αριθμ. 2/2020 απόφαση του ίδιου δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή προσβλήθηκε με αγωγές ακύρωσης ενώπιον του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών, οι οποίες απορρίφθηκαν δυνάμει των υπ' αριθμ. 1618/2021 και 1619/2021 αποφάσεις του εν λόγω δικαστηρίου. Κατά και των δύο αποφάσεων ασκήθηκαν αναιρέσεις. Επί της αναίρεσης κατά της υπ' αριθμ. 1618/2021 απόφασης εκδόθηκε θεί η υπ' αριθμ. 1419/2022 απορριπτική απόφαση του Αρείου Πάγου. Η αναίρεση που έχει ασκηθεί κατά της δεύτερης απόφασης συζητήθηκε στις 31.10.2022 και αναμένεται η έκδοση αποφάσεως. Σημειώνεται ότι δυνάμει της από 30.11.2020 Πρόσκλησης Υποβολής Εκδηλώσεων Ενδιαφέροντος το ΤΑΙΠΕΔ διεξήγαγε για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου διαγωνισμό για τη μίσθωση του εργοστασίου της Λάρυμνας και λοιπών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με την πρόβλεψη της παρ. 11 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020. Ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε σε κοινοπραξία που αποτελείται από τις εταιρείες ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και AD Holdings AG και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει αποφανθεί ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο δεν έχει μεταβιβασθεί στο ΤΑΙΠΕΔ κατά τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 2 του ν. 3986/2011 και ότι η σχετική σύμβαση αξιοποίησης θα υπογραφεί μόνο από το Ελληνικό Δημόσιο και όχι (και) από το ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 11 του ν. 4664/2020. Περαιτέρω, έχει ασκηθεί από την εταιρεία CMI Ireland Ltd η με αριθμό κατάθεσης 752/2023 αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας (με ημερομηνία συζήτησης 10.10.2023) και η με αριθμό γενικής κατάθεσης 34045/2023 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο Πρωτοδικείο Αθηνών (με ημερομηνία συζήτησης 18.07.2023). Δυνάμει των πράξεων αυτών η εν λόγω εταιρεία βάλει κατά του διαγωνισμού που διεξήγαγε ο ειδικός διαχειριστής της ΛΑΡΚΟ για την εκποίηση ορισμένων παγίων της. Μολονότι οι πράξεις αυτές δεν θίγουν το κύρος του διαγωνισμού που διεξήγαγε το ΤΑΙΠΕΔ, ωστόσο ενδέχεται να ασκήσουν έμμεσα επιρροή. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι σύμφωνα με τα διαγωνιστικά τεύχη αμφοτέρων των διαγωνισμών (ΤΑΙΠΕΔ και ειδικού διαχειριστή) προβλεπόταν διαδικασία εκατέρωθεν πλειοδοσίας, δυνάμει της οποίας εάν ο πλειοδότης δεν είναι ο ίδιος, θα προσκληθεί να υποβάλει ανταγωνιστική προσφορά στον διαγωνισμό στον οποίο δεν πλειοδότησε. Με δεδομένο ότι σε αμφοτέρους τους διαγωνισμούς είχε πλειοδοτήσει ο ίδιος διαγωνιζόμενος (σύμπραξη εταιριών ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και AD Holdings), εάν γίνουν δεκτοί οι ισχυρισμοί της CMI Ireland Ltd και ανατραπεί η απόφαση κατακύρωσης του ειδικού διαχειριστή, τότε θα ενεργοποιηθεί η διαδικασία εκατέρωθεν πλειοδοσίας, στο μέτρο που η εν λόγω εταιρεία

κηρυχθεί πλειοδότης του διαγωνισμού του ειδικού διαχειριστή. Σε αυτή την περίπτωση, η CMI Ireland Ltd θα προσκληθεί από το ΤΑΙΠΕΔ για να υποβάλει ανταγωνιστική προσφορά έναντι της προσφοράς του πλειοδότη.

20. ΜΑΡΙΝΑ ΜΥΚΟΝΟΥ

Η με αριθμό κατάθεσης 144/20221 και από 28.12.2021 αγωγή δυο ιδιωτών κατά του ΤΑΙΠΕΔ και του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Μυκόνου, με την οποία οι ενάγοντες αξιώνουν, μεταξύ άλλων, να αναγνωριστούν συγκύριοι και συννομείς έκτασης (ΚΑΕΚ 29 085 011 60 04) που βρίσκεται στην προς αξιοποίηση έκταση της Μαρίνας Μυκόνου, να τους αποδοθεί αυτή η έκταση ελεύθερη, καθώς επίσης και να υποχρεωθεί το ΤΑΙΠΕΔ (και το ΔΛΤΜ αλληλεγγύως και εις ολόκληρο) να αποδώσουν τα ωφελήματα του εν λόγω ακινήτου, από την ημερομηνία που ισχυρίζονται ότι έλαβε χώρα καταπάτηση, ήτοι τουλάχιστον από 01.05.2005, δηλαδή 6.600,00 ευρώ το μήνα από 01.05.2005 έως την 28.12.2021 που ασκήθηκε η αγωγή, εντόκως μέχρις εξοφλήσεως, άλλως από 01.01.2016, επίσης προς €6.600 το μήνα, επίσης εντόκως μέχρις εξοφλήσεως. Με την από 07.04.2022 δήλωση παραίτησης από το δικόγραφο της αγωγής που κοινοποιήθηκε νομίμως στο ΤΑΙΠΕΔ στις 08.04.2022 κι ενώ το ΤΑΙΠΕΔ είχε καταθέσει ήδη προτάσεις. Οι ως άνω ενάγοντες παραιτήθηκαν από το δικόγραφο της ως άνω αγωγής δυνάμει του άρθρου 294 ΚΠολΔ. Στις 11.11.2022 συζητήθηκε η υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου Σύρου. Αναμένεται η έκδοση απόφασης περί κατάργησης της δίκης υπέρ του ΤΑΙΠΕΔ.

21. ΚΑΡΑΘΩΝΑ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Η με αρ. κατάθεσης ΤΜ/1137/24.10.2022 Αγωγή κατ' αρ. 6 παρ. 2 Ν. 2664/1998 του ΝΠΔΔ με την επωνυμία «Ιερός Ναός Ευαγγελιστρίας Ναυπλίου» ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου κατά του ΕΟΤ, του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ με την οποία το ενάγον αξιώνει να διορθωθούν οι κτηματολογικές εγγραφές του Κτηματολογικού Γραφείου Πελοποννήσου και να αναγνωρισθεί κύριος νέων ΚΑΕΚ που θα σχηματισθούν συνολικής έκτασης 5.915,73τμ. Λαμβανομένης υπόψη της έκτασης και της θέσης του επίδικου οικοπεδικού τμήματος, η έκβαση της δίκης δεν πιθανολογείται ότι θα έχει ουσιώδη επίπτωση στο σχεδιασμό της αξιοποίησης του ακινήτου.

22. ΑΒΚ 3077 στη συμβολή των οδών Κορυζή και Θράκης στον Ταύρο (πρώην κυριότητας ΕΟΜΜΕΧ)

Η με ΕΑΚ 3086/2022 και ΓΑΚ 113670/2022 Αγωγή του Δήμου Μοσχάτου-Ταύρου ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά του ΤΑΙΠΕΔ, με την οποία αξιώνει να ακυρωθεί η από 18.05.2022 απόφαση του Δ.Σ. του Ταμείου δυνάμει της οποίας αναδείχθηκε Πλειοδότης η εταιρεία ΜΡΡ ΤΑΥΡΟΣ Α.Ε.

23. ΞΕΝΙΑ ΚΥΘΝΟΥ

Προσφάτως επιδόθηκε από Δικαστικό Επιμελητή στο ΤΑΙΠΕΔ Αίτηση κατά του ΤΑΙΠΕΔ και του Δήμου Κύθνου, περί Αναίρεσης της υπ' αριθ. 76/2020 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Αιγαίου – με την οποίαν καθορίστηκε οριστική τιμή μονάδας (το ποσό των 260€/τ.μ.) για την απαλλοτρίωση από το Δήμο Κύθνου ακινήτων για τη δημιουργία κοινοχρήστου χώρου πρασίνου και καθορισμό πεζοδρομίου μεταξύ των Ο.Τ 29 και 34 στη θέση «Λουτρά» Κύθνου, για την οποία εκδόθηκε η με αριθ. 1/2018 Πράξη Αναλογισμού, όπως αυτή διορθώθηκε με την από 12/3/2018 Πράξη, που κυρώθηκε με την Απόφαση Αντιπεριφερειάρχη Αιγαίου 48136/534/19-4-2018. Ως δικάσιμος ενώπιον του Αρείου Πάγου έχει ορισθεί (κατόπιν αναβολής από την 13.1.2023) η 22.09.2023. Πιθανολογείται η μη ευδοκίμηση της άνω Αίτησης Αναίρεσης.

24. ΞΕΝΙΑ ΣΚΙΑΘΟΥ

Προσφάτως επιδόθηκε από Δικαστικό Επιμελητή στο ΤΑΙΠΕΔ Αγωγή της ΤΕΝΑΜΑΡ Α.Ε. κατά του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που αιτείται εν πολλοίς να πλήξει και ανατρέψει την πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση του νόμου 3986/2011 σχετικά με τους κοινοχρήστους και κοινωφελείς χώρους εντός τουριστικών – παραθεριστικών χωριών με ΕΣΧΑΔΑ. Ειδικότερα η ενάγουσα αιτείται να αναγνωρισθεί δικαστικώς ότι δεν υποχρεούται να μεταβιβάσει ή να παραιτηθεί από οποιοδήποτε εμπράγματο δικαίωμα επί των κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων στον Δήμο Σκιάθου, και, συναφώς, ότι δεν υποχρεούται να πράξει, ή και να συμπράξει με το ΤΑΙΠΕΔ, οτιδήποτε που θα την αποξενώσει από τα – επικαλούμενα – εμπράγματα δικαιώματά της (δικαίωμα επιφάνειας) επί των άνω χώρων· και, βεβαίως, ως είθισται, αιτείται να καταδικαστεί το ΤΑΙΠΕΔ στην πληρωμή των δικαστικών δαπανών της. Το ΤΑΙΠΕΔ κατέθεσε Προτάσεις (1ο δικόγραφο στην ανοιγείσα δίκη) την 2α Μαρτίου 2023 και θα καταθέσει Προσθήκη μέχρι τις 17-3-2023. Πιθανολογείται η μη ευδοκίμηση της άνω Αγωγής. Με την άνω Αγωγή συνέχεια και παρόμοια αγωγή της ΤΕΝΑΜΑΡ Α.Ε. κατά του Δήμου Σκιάθου, ενώπιον του

Πολυμελούς Πρωτοδικείου Βόλου. Σε συνέχεια σχετικών συνομιλιών και συνεννοήσεων, ο μεν Δήμος Σκιάθου κατέθεσε πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του ΤΑΙΠΕΔ για την αγωγή της TENAMAP κατά του ΤΑΙΠΕΔ ενώπιον του δικαστηρίου των Αθηνών, το δε ΤΑΙΠΕΔ δεν παρενέβη στη αγωγή της TENAMAP κατά του Δ. Σκιάθου. Ακολούθως ο Δ. Σκιάθου κατέθεσε προτάσεις σχετικά με την πρόσθετη παρέμβαση υπέρ του ΤΑΙΠΕΔ. Ακολούθησε η παραίτηση της TENAMAP Α.Ε. από την αγωγή της κατά του ΤΑΙΠΕΔ, καθώς και από την αγωγή της κατά του Δήμου Σκιάθου (07/03/2023), με τρόπο δικονομικά αμφισβητήσιμο και στις δύο περιπτώσεις. Επί του κύρους των παραιτήσεων θα αποφανθούν τα 2 Δικαστήρια (ΠΠΑ & ΠΠΒ), ενώ τόσο το ΤΑΙΠΕΔ όσο και ο Δήμος ολοκλήρωσαν και στα δύο Δικαστήρια την κατάθεση προτάσεων, συμπεριλαμβανομένων των προσθηκών-αντικρούσεων (στις 14/03/2023 και στις 17/03/2023 αντίστοιχα).

25. FRAPORT

Το Νοέμβριο του 2022 υποβλήθηκε αίτημα με επιμέλεια της Παραχωρησιούχου των 14 Περιφερειακών Αεροδρομίων της χώρας, Fraport (Α και Β), για άρση της αναστολής της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών με αντικείμενο τις αξιώσεις της για την ζημία που υπέστη από τα ληφθέντα κυβερνητικά μέτρα για την Πανδημία COVID-19 κατά το Β' εξάμηνο του 2021. Η αίτηση στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ, το οποίο στην συγκεκριμένη διαδικασία παρεμβαίνει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Κατατέθηκαν προτάσεις και αποδεικτικά μέσα από την Fraport την 01.02.2023, καθώς και από το ΤΑΙΠΕΔ την 20.02.2023. Το οικονομικό αντικείμενο της διαφοράς ανέρχεται στο ποσό των €40 εκατ. περίπου. Εν συνεχεία εκδόθηκε το Πόρισμα της ΕΕΤΔ, το οποίο δέχεται ότι τόσο η Πανδημία αυτή καθ' αυτή, όσο και τα μέτρα που έλαβε το ΕΔ για την αντιμετώπισή της αλλά και οι συνέπειες αυτών επέφεραν ζημία (διαφυγόν κέρδος) στην Fraport για το ποσό των 20.765.882 ευρώ για την Fraport Α και το ποσό των 13.219.710 ευρώ για την Fraport Β, ΝΟΜΙΜΟΤΟΚΩΣ από 16.01.2023. Η υποχρέωση αποζημίωσης βαρύνει το ΕΔ. Η Σύμβαση Παραχώρησης δίνει τη δυνατότητα στον διάδικο που αμφισβητεί τα πορίσματα της ΕΕΤΔ να προσφύγει σε Διαιτησία. Ήδη, τόσο το Ελληνικό Δημόσιο όσο και η Fraport προσέφυγαν σε Διαιτησία ενώπιον του ICC.

26. ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Στις 01.09.2022 ολοκληρώθηκε η πώληση και μεταβίβαση από το ΤΑΙΠΕΔ και την HELLENiQ Energy (πρώην ΕΛΠΕ) στην ITALGAS του 100% (ΤΑΙΠΕΔ 65% - HELLENiQ Energy 35%) των μετοχών της ΔΕΠΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ Α.Ε.. Στις 20.09.2022 η γραμματεία του Διαιτητικού Δικαστηρίου του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, που εδρεύει στο Παρίσι, ενημέρωσε το ΤΑΙΠΕΔ ότι η ITALGAS κατέθεσε στις 12.09.2022 αίτημα για διαιτησία (Αγωγή Διαιτησίας, όπως προβλέπεται στη Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών) σχετικά με απαιτήσεις της ITALGAS, ανερχόμενες σε >€160 εκατ. πλέον δικαστικών εξόδων. Οι πλείστες των απαιτήσεων αφορούσαν θέματα καθυστέρησης και παροχής στοιχείων για τη πωλούμενη εταιρεία και τις θυγατρικές αυτής. Στις 28.09.2022 το ΤΑΙΠΕΔ, μέσω του νομικού του συμβούλου, δικηγορικής εταιρείας ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ ΒΕΚΡΗΣ απέστειλε επιστολή προς τη Γραμματεία του ΔΔ αρνούμενο τις Απαιτήσεις Αγοραστή. Κατά την καταρχήν εκτίμηση του Νομικού Συμβούλου του ΤΑΙΠΕΔ, με βάση τα μέχρι σήμερα διαθέσιμα στοιχεία και με την επιφύλαξη οριστικοποίησης και ποσοτικοποίησης των απαιτήσεων της ITALGAS (όπως προβλέπεται στους κανόνες του Διαιτητικού Δικαστηρίου) η τυχόν αποζημιωτική ευθύνη του ΤΑΙΠΕΔ θα κυμανθεί σε χαμηλότερο επίπεδο. Αμφότερα τα διάδικα μέρη έχουν ορίσει τον Διαιτητή τους, έχει οριστεί ο επιδιαιτητής και το Δικαστήριο έχει συγκροτηθεί. Παράλληλα, διεξάγονται προσπάθειες συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς (το ΤΑΙΠΕΔ βρίσκεται σε επικοινωνία με το Δημόσιο για εκ μέρους του κάλυψη όποιας οικονομικής υποχρέωσης προκύψει από ενδεχόμενο συμβιβασμό). Για το λόγο αυτό, το ΤΑΙΠΕΔ απεύθυνε επιστολή στις 22.05.2023 προς το ΔΔ, με την οποία ζήτησε την αναστολή τις διαδικασίας ενώπιόν του μέχρι τις 20.08.2023. Επί του αιτήματος αυτού έχει συμφωνήσει και η ITALGAS. Σε περίπτωση ήττας στο δικαστήριο ισχύει η προβλεπόμενη στο Ν.3986/2011 διάταξη περί αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης του Δημοσίου.

A3. Αναφορικά με τις «Λοιπές Θυγατρικές» στις οποίες το Υπερταμείο κατέχει πλεοψηφικό πακέτο

Σημειώνεται ότι κατωτέρω αναφέρονται συνοπτικά οι πλέον σημαντικές δικαστικές υποθέσεις. Περισσότερες λεπτομέρειες αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις της εκάστοτε δημόσιας επιχείρησης.

ΕΥΔΑΠ (Όμιλος)

Νομικές υποθέσεις

Έχουν ασκηθεί αγωγές για αστικές υποθέσεις κατά της ΕΥΔΑΠ συνολικού ύψους περίπου € 75 εκατ. κατά την 31.12.2022. Οι αγωγές αυτές αφορούν κυρίως αποζημιώσεις λόγω καταστροφών από πλημμύρες (λόγω θραύσης αγωγών ή βροχοπτώσεων), είτε αγωγές διάφορων αντισυμβαλλόμενων προμηθευτών και εργολάβων για παραβάσεις συμβατικών όρων.

Επίσης υπάρχουν σε εκκρεμότητα δικαστικές υποθέσεις για εργατικές διαφορές ύψους € 67 εκατ. περίπου.

Το συνολικό ύψος των προβλέψεων που έχει σχηματίσει η ΕΥΔΑΠ ανέρχεται σε €37,6 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2022 (ποσό € 45,1 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2021).

Επιπρόσθετα ποσό € 2,1 εκατ. περίπου, που αφορά υπόλοιπο συμβιβαστικής επίλυσης εργατικών διαφορών των υπ' αριθμ. 19105/21.12.2016 και 19224/24.05.2017 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, παρουσιάζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (ίδιο με το αντίστοιχο περσινό).

Η πρόβλεψη επίδικων υποθέσεων βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών για το ποσό που πιθανολογείται ότι θα εκταμιευτεί.

ΕΥΑΘ (Όμιλος)

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Κατά την 31.12.2022 υφίστανται ενεργές αγωγές, εξώδικες προσκλήσεις και γενικά μελλοντικές διεκδικήσεις κατά της ΕΥΑΘ και του ομίλου ΕΥΑΘ συνολικού ύψους € 23 εκατ. περίπου για τις οποίες έχει σχηματισθεί πρόβλεψη συνολικού ποσού € 1,8 εκατ. για τον Όμιλο. Από τις αγωγές αυτές, € 14 εκατ. αφορούν κυρίως αποζημιώσεις λόγω καταστροφών από πλημμύρες είτε αγωγές διάφορων αντισυμβαλλόμενων προμηθευτών και εργολάβων για παραβάσεις συμβατικών όρων και € 9 εκατ. αφορούν υποθέσεις για εργατικές διαφορές, αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης και πρόστιμα ασφαλιστικών ταμείων.

Η νομική υπηρεσία του ομίλου ΕΥΑΘ εκτιμά ότι πέραν της σχηματισθείσας πρόβλεψης δεν θα προκύψουν άλλες υποθέσεις των οποίων η δικαστική έκβαση θα επηρεάσει σημαντικά την περιουσιακή κατάσταση και λειτουργία του ομίλου.

ΟΑΣΑ (Όμιλος)

Δικαστικές υποθέσεις

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοίκησης της θυγατρικής ΣΤΑ.ΣΥ ΑΕ και λαμβανομένης υπόψη τη γνώμη της νομικής υπηρεσίας, την 31.12.2022 υφίστανται αγωγές και διεκδικήσεις τρίτων κατά της εταιρείας ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε. συνολικού ύψους €68,7 εκατ. περίπου, από τις οποίες ποσό €41,7 εκατ. αφορά εργατικά και ασφαλιστικά, ποσό €5,9 εκατ. αφορά υποθέσεις αστικής ευθύνης (ασφαλιστικές), ποσό €13,20 εκατ. αφορά υποθέσεις συμβάσεων (αστικές) και ποσό €7,9 εκατ. λοιπές υποθέσεις.

Για μέρος των αγωγών αυτών ποσού €4,39 εκατ. περίπου η θυγατρική πιθανολογεί ότι θα προκύψει ζημιά στο μέλλον και καταχώρησε στις οικονομικές καταστάσεις πρόβλεψη ποσού € 2,78 εκατ. Για τις υπόλοιπες αγωγές και διεκδικήσεις ποσού € 64,39 εκατ. δεν έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις, διότι εκτιμάται ότι θα έχουν θετική έκβαση υπέρ της θυγατρικής. Κατά την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας έχει γίνει αναστροφή πρόβλεψης € 3,3 εκατ. η οποία αφορά κυρίως εργατικές υποθέσεις.

Έναντι της θυγατρικής εταιρείας ΟΣΥ ΑΕ εκκρεμούν δικαστικές υποθέσεις συνολικού ποσού € 112,5 εκατ., εκ των οποίων € 98,1 εκατ. αφορούν εργατικές και ασφαλιστικές υποθέσεις και ποσό € 14 εκατ. αφορά υποθέσεις αστικής ευθύνης. Για τις ως άνω δικαστικές υποθέσεις η θυγατρική εταιρεία έχει σχηματίσει συνολική πρόβλεψη ύψους € 1,5 εκατ. Κατά την εκτίμηση της νομικής υπηρεσίας της θυγατρικής έχει γίνει αναστροφή πρόβλεψης € 4,2 εκατ. η οποία αφορά κυρίως εργατικές υποθέσεις.

Έναντι της ΟΑΣΑ Α.Ε. εκκρεμούν δικαστικές υποθέσεις που αφορούν απαιτήσεις/ αγωγές από τράπεζες

(€ 15,4 εκατ.) και λοιπές διεκδικήσεις τρίτων €1,76 εκατ. Η ΟΑΣΑ ΑΕ για τις εν λόγω αγωγές και δικαστικές διεκδικήσεις τρίτων, έχει σχηματίσει προβλέψεις, βάσει γνώμης της νομικής υπηρεσίας, ύψους € 17,1 εκατ. περίπου.

Επίδικες απαιτήσεις

Η «ΟΑΣΑ ΑΕ» για το συγκοινωνιακό έργο που παρείχε σε ειδικές κατηγορίες πολιτών, στις χρήσεις από το 2011 έως και το 2019, έχει προσφύγει στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την αναγνώριση απαιτήσεών της, βασιζόμενη στο Ν. 3086/2002 περί «Οργανισμού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους» (άρθρ. 2 παρ. 1, άρθρ. 6 και άρθρ. 7), κατά του Ελληνικού Δημοσίου (Υπουργό Οικονομικών) και κατά του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Συγκεκριμένα, έχει κατατεθεί:

- Αίτηση στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, διεκδικεί ποσό € 72,81 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου στα έτη 2011 και 2012.
- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 185,9 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου στα έτη 2013, 2014 και 2015 κατά ποσό € 126,5 εκατ. και τόκους υπερημερίας του διεκδικούμενου ποσού για το συγκοινωνιακό έργο των ετών 2011 και 2012 κατά ποσό € 59,4 εκατ..
- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 57,4 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου του έτους 2018.
- Αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, διεκδικώντας ποσό € 112,6 εκατ. που αφορά την παροχή συγκοινωνιακού έργου του έτους 2019.

Οι ανωτέρω απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου ΟΑΣΑ την 31.12.2022. Σημειώνεται ότι την 31 Ιουλίου 2020 ψηφίστηκε ο Ν. 4714/2020, (§6, αρ. 110) οποίος αναφέρει: "Τυχόν απαιτήσεις παρελθόντων ετών των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, από μετακινήσεις ατόμων με πλήρη ή μερική απαλλαγή κομίστρου, δεν αναζητούνται. "

Επιπρόσθετα, υφίστανται επίδικες απαιτήσεις της θυγατρικής ΟΣΥ έναντι τρίτων συνολικού ποσού € 17 χιλ.

ΟΚΑΑ (Όμιλος)

Αντιδικίες και Διεκδικήσεις

Ο Όμιλος ΟΚΑΑ εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και νομικές διαδικασίες στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της. Η διοίκηση του ΟΚΑΑ καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ΟΚΑΑ.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις από επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Κατά την 31.12.2022 υφίστανται ένδικες απαιτήσεις τρίτων κατά του Ομίλου ΟΚΑΑ συνολικού ποσού περίπου € 0,37 εκατ. για τις οποίες έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη. Η ανάλυση της πρόβλεψης βασίζεται σε επιστολές δικηγόρων της εταιρείας.

ΚΑΘ

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Υφίστανται απαίτηση της ΚΑΘ κατά του Ελληνικού Δημοσίου από απαλλοτρίωση ακινήτου. Λόγω της αβεβαιότητας αναφορικά με το τελικό ποσό της αποζημίωσης που θα επιδικαστεί στην ΚΑΘ, δεν έχει γίνει αναγνώριση οποιασδήποτε σχετικής απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο στις οικονομικές καταστάσεις της ΚΑΘ.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις – Επίδικες διαφορές

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022, υφίσταται η εξής επίδικη υπόθεση κατά της ΚΑΘ:

- Ένας εκ των εργαζομένων έχει κάνει αγωγή κατά της ΚΑΘ με αίτημα την αναδρομική αναγνώριση της

πανεπιστημιακής του εκπαίδευσης για το χρονικό διάστημα από 29.10.2010 και εντεύθεν ή άλλως από 22.08.2012, ημερομηνία ενάρξεως του Ν.4002/2011. Αγωγικό αίτημα €34.851,71. Λόγω της αβεβαιότητας αναφορικά με την έκβαση της υπόθεσης, δεν έχει αναγνωρισθεί καμία πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις.

Αγωγές της ΚΑΘ κατά τρίτων

Κατά την ημερομηνία αναφοράς, η ΚΑΘ είχε επίδικες απαιτήσεις από πελάτες της, ύψους € 480.471,93. Για το μέρος των επίδικων απαιτήσεων για το οποίο η διοίκηση της ΚΑΘ εκτιμά ότι δεν είναι ανακτήσιμο έχει σχηματίσει ζημία απομείωσης.

ΑΕΔΙΚ

Εκκρεμείς Δικαστικές Υποθέσεις

Η ΑΕΔΙΚ εμπλέκεται υπό την ιδιότητα του ενάγοντος και του εναγόμενου σε διάφορες νομικές υποθέσεις. Κατά την 31.12.2022 υφίστανται αγωγές/μελλοντικές διεκδικήσεις που αφορούν αξιώσεις τρίτων κατά της Εταιρείας (όπως εργατικές διαφορές) με το ύψος του συνόλου των νομικών υποθέσεων να ανέρχεται περίπου σε €2,8 εκατ πλέον τυχόν προσαυξήσεις. Η εταιρεία σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, στις περιπτώσεις εκείνες που θεωρείται πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Το ποσό της πρόβλεψης που έχει ήδη σχηματιστεί για τις υποθέσεις αυτές ανέρχεται σε € 1.542 χιλ.

ΕΛΤΑ

Η ΕΛΤΑ και θυγατρικές της εταιρείες εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους.

Ο Όμιλος ΕΛΤΑ σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος ΕΛΤΑ έχει αναγνωρίσει κατά την 31/12/2022 προβλέψεις ύψους € 6.617 χιλ. (2021: € 6.617 χιλ.) για επίδικες υποθέσεις.

Η Διοίκηση της ΕΛΤΑ καθώς και οι νομικοί της σύμβουλοι εκτιμούν ότι, πέρα των ως άνω σχηματισθέντων προβλέψεων, οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους πέρα της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Σημαντικές αξιώσεις τρίτων κατά ΕΛΤΑ Α.Ε.:

- Κ/Ξ εταιρειών διεκδικούν δικαστικώς πρόσθετο εργολαβικό αντάλλαγμα ποσού € 17.800 χιλ. πλέον Φ.Π.Α. και τόκων με 12 αγωγές που εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας. Στις 27/09/2020 και ενώ εκκρεμεί ο προσδιορισμός των προαναφερόμενων υποθέσεων, κοινοποιήθηκαν στην εταιρεία 11 αγωγές της ίδιας ως άνω ενάγουσας Κ/Ξ εταιρειών κατά των ΕΛΤΑ, με τις οποίες η ενάγουσα αναθεωρεί τα σχετικά ποσά και αιτείται συνολικά το ποσό των € 77.834 χιλ.. Σύμφωνα με την ΕΛΤΑ, για την εν λόγω υπόθεση η Νομική Υπηρεσία της εκτιμά ότι θα έχει θετική έκβαση και οι αγωγές θα απορριφθούν, πλην ενός ποσού που ανέρχεται περίπου στα € 2.000 χιλ., για το οποίο δεν υπήρξε καταβολή εκ μέρους των ΕΛΤΑ εξαιτίας πραγματικών συνθηκών που εκτίμησε τότε η Διοίκηση.

- Ομάδες υπαλλήλων έχουν ασκήσει αγωγές κατά των ΕΛΤΑ. Το ποσό που διεκδικούν ανέρχεται στις € 1.065 χιλ.. Από τις αγωγές αυτές μια (που αφορά το ποσό των € 17,1 χιλ) συζητήθηκε κατά τη δικάσιμο της 02/05/2017, έγινε δεκτή στο σύνολό της και έχει ασκηθεί έφεση που προσδιορίστηκε στις 11/11/2022. Η τελευταία αγωγή συζητήθηκε την 27/11/2017, έγινε δεκτή σε πρώτο βαθμό και έχει ασκηθεί κατ'αυτής έφεση η οποία εκδικάστηκε στις 27/09/2020. Το ποσό που πρωτοδίκως έχουν υποχρεωθεί τα ΕΛΤΑ να καταβάλλουν ανέρχεται στις € 326 χιλ. πλέον των τόκων υπερημερίας. Η αγωγή αυτή έγινε εν τέλει δεκτή κριθείσα σε δεύτερο βαθμό. Γενικά αναμένεται ότι οι αγωγές αυτές θα απορριφθούν και μάλιστα έχει εκδοθεί ήδη μια τελεσίδικη απόφαση, όπου δέχεται την έλλειψη υπαιτιότητας της Εταιρείας. Σύμφωνα με την ΕΛΤΑ Α.Ε., για τις εν λόγω υποθέσεις η Νομική Υπηρεσία της πιθανολογεί την θετική έκβαση.

- Ομάδες υπαλλήλων έχουν ασκήσει κατά της ΕΛΤΑ Α.Ε. αγωγές (πέντε το σύνολο) με αίτημα την καταβολή συνολικά του ποσού του €1.185 χιλ., που αποτελεί τη μείωση των αποδοχών που υπέστησαν με βάση την § α' του πρώτου όρου της από 20/07/2017 Κοινής Συμφωνίας Πλαίσιο μεταξύ ΕΛΤΑ και ΠΟΣΤ αλλά και τις

μειώσεις που έχουν υποστεί λόγω των μνημονιακών νόμων. Από τις αγωγές αυτές έχει εκδικασθεί μόνο μία στις 11/10/2019 που αφορά 100 εργαζόμενους επί της οποίας εκδόθηκε απόφαση η οποία απέρριψε την αγωγή. Οι λοιπές αγωγές αυτές αναβλήθηκαν από τις δικασίμους 09/09/2020, 02/10/2020. Παραμένει και άλλη μια που εκδικάστηκε στις 21/10/2020. Σύμφωνα με την ΕΛΤΑ Α.Ε., για τις εν λόγω αγωγές η Νομική Υπηρεσία της εκτιμά ότι στο σύνολό τους θα απορριφθούν και κατά συνέπεια την θετική έκβαση για την ΕΛΤΑ.

- Ομάδες πρώην υπαλλήλων και νυν συνταξιούχων (462) με εννέα (9) αγωγές τους, που εκδικάζονται: α) οι πέντε (5) εξ' αυτών ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά τις δικασίμους: 08/11/21, 09/11/21, 10/11/21 και β) οι τέσσερις εξ' αυτών ενώπιον του Ειρηνοδικείου Αθηνών κατά τις δικασίμους: 03-06-2021, 21-05-2021(ανεβλήθη για 07-04-2022), 08-10-2021 (που ανεβλήθη για 30-05-2022) και 17-09-2021 (που ανεβλήθη για 04-05-2022), ζητούν τη διαφορά της αποζημίωσης απόλυσης, η οποία προκύπτει από τη διαφορά του καταβληθέντος σε αυτούς ποσό για την αιτία αυτή μέχρι του ποσού των €30.000 που κατέβαλε η εταιρεία ως όρο συλλογικής σύμβασης, την οποία όμως στη συνέχεια περιόρισε στο ποσό των €15 χιλ. κατ' εφαρμογή διατάξεων νόμων αναγκαστικής ισχύος που δέσμευαν αμφιμερώς ΕΛΤΑ και εργαζόμενους. Το ποσό που ζητούν συνολικά και με τις δυο αγωγές ανέρχεται σε €7.973 χιλ.. Σύμφωνα με την ΕΛΤΑ, για τις εν λόγω υποθέσεις η Νομική Υπηρεσία της εκτιμά ότι οι αγωγές θα απορριφθούν καθώς οι διατάξεις που εφάρμοσε η ΕΛΤΑ Α.Ε. και βάσει αυτών προέβη στον περιορισμό της αποζημίωσης απόλυσης, είναι αναγκαστικού δικαίου.

- Η Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) έχει επιβάλει τα εξής πρόστιμα στην εταιρεία για παραβίαση υποχρέωσης τήρησης απορρήτου:

1. Πρόστιμο ύψους 30.000 € για την ακύρωση του οποίου ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ, συζητήθηκε μετ' αναβολή στις 09/02/2021 και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 433/2021 απόφαση του ΣτΕ, με την οποία απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης των ΕΛΤΑ.
2. Πρόστιμο ύψους 50.000 € για την ακύρωση του οποίου ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ η οποία είχε ορισθεί να συζητηθεί στις 16/05/2023 και μετ' αναβολή ορίστηκε για τις 17.10.2023.
3. Πρόστιμο ύψους 45.000 €, για την ακύρωση του οποίου ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ η οποία έχει προσδιορισθεί για τις 05-12-2023. Το πρόστιμο αυτό έχει πληρωθεί στη ΔΟΥ.
4. Πρόστιμο ύψους 100.000 €, για την ακύρωση του οποίου ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ η οποία δεν έχει προσδιορισθεί ακόμη. Το πρόστιμο αυτό έχει πληρωθεί στο Δημόσιο.
5. Πρόστιμο ύψους 50.000 € για την ακύρωση του οποίου έχει ασκηθεί αίτηση ακύρωσης στο ΣτΕ αλλά δεν έχει προσδιορισθεί ακόμη. Το πρόστιμο αυτό έχει πληρωθεί στο Δημόσιο.

Σημαντικές αξιώσεις ΕΛΤΑ Α.Ε. κατά τρίτων:

- Τα ΕΛΤΑ έχουν ασκήσει αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά Δημοσίου Οργανισμού για το ποσό των € 6.509 χιλ. το οποίο τους οφείλει για τη διακίνηση της αλληλογραφίας του. Η αγωγή αυτή εκδικάστηκε στις 28/04/2015 και επ' αυτής εκδόθηκε απόφαση που παραπέμπει την υπόθεση για εκδίκαση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών, ενώπιον του οποίου εκδικάστηκε στις 11/04/2019 και πρόσφατα εκδόθηκε απόφαση που κάνει δεκτή την αγωγή στο σύνολό της. Κατά της απόφασης αυτής ο καθολικός διάδοχος του Δημοσίου Οργανισμού, ήτοι ΕΦΚΑ, άσκησε έφεση η οποία συζητήθηκε στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών στις 17.11.2020 και επ' αυτής εκδόθηκε απόφαση που δέχεται την αγωγή. Κατά της απόφασης αυτής το αντίδικο νομικό πρόσωπο έχει ασκήσει αίτηση αναίρεσης η δικάσιμος της οποίας δεν έχει ακόμη προσδιορισθεί ενώπιον του ΣτΕ. Σύμφωνα με την ΕΛΤΑ Α.Ε., για την εν λόγω υπόθεση η Νομική Υπηρεσία της θεωρεί βέβαιη της απόρριψή της και την είσπραξη της οφειλής μετά την αμετάκλητη απόφαση καθώς το αντίδικο νομικό πρόσωπο έχει αποδεχθεί την αγωγή στην ουσία της.

- Τα ΕΛΤΑ έχουν απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο για ταχυδρομικό έργο που έχουν παράσχει σε Υπουργείο: α) ύψους € 5.034 χιλ., για τη διεκδίκηση της οποίας έχει ασκηθεί αγωγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Δικάσιμος για τη συζήτηση της υπόθεσης είχε ορισθεί η 14/05/2020. Αναβλήθηκε για τη δικάσιμο της 21.01.2020 οπότε και συζητήθηκε και εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 2040/2020 προδικαστική απόφαση. Ορίστηκε νέα δικάσιμος στις 19.01.2021, όπου συζητήθηκε και εκδόθηκε απόφαση η οποία δέχεται μερικώς την αγωγή για ποσό € 2.800 χιλ. και θα διερευνηθεί η σκοπιμότητα άσκησης αναίρεσης κατ' αυτής και β) ποσού 541.184,10 € που αφορά την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών για τα έτη 2013-2014, για το οποίο ασκήθηκε αγωγή, δεν τελεσφόρησε η ενδοδικαστική επίλυση της διαφοράς και ορίστηκε δικάσιμος η 08.12.2020 και μετ' αναβολή 07.06.2022. Σύμφωνα με την ΕΛΤΑ Α.Ε., για τις εν λόγω υποθέσεις η Νομική Υπηρεσία της εκτιμά οι εν λόγω αγωγές θα γίνουν δεκτές.

DG Comp

Στις 10 Μαρτίου 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατόπιν καταγγελίας από ανταγωνιστική επιχείρηση εκκίνησε έρευνα για να αξιολογήσει εάν ορισμένες ενέργειες συνάδουν με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Τα θέματα που ερευνά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιλαμβάνουν α) την καταβολή από το Ελληνικό Δημόσιο στα ΕΛΤΑ της οφειλόμενης αποζημίωσης για την Καθολική Υπηρεσία που αφορούσε τη διαφορά μεταξύ του υπολογισθέντος ποσού από την ΕΕΤΤ για την περίοδο 2013 – 2018 και του ποσού που είχε ήδη καταβληθεί, β) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των ΕΛΤΑ ύψους €100 εκατ. με απόφαση γενικής συνέλευσης του μετόχου Υπερταμείο τον Δεκέμβριο του 2020 και γ) το καθεστώς απαλλαγής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) στις ταχυδρομικές υπηρεσίες των ΕΛΤΑ που ισχύει από το 2000.

ΔΕΘ

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Για την κατασκευή έργων για το ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, στο σταθμό Σιντριβάνι, απαλλοτριώθηκαν, αναγκαστικά, ακίνητα αναμφισβήτητης ιδιοκτησίας της ΔΕΘ-Helexpo Α.Ε. Η προσωρινή τιμή μονάδας αποζημίωσης καθορίστηκε με την υπ' αριθμ. 380/2014 απόφαση το Μονομελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης. Η ΔΕΘ κατέθεσε στο Τριμελές Εφετείο αυτοτελή αίτηση για καθορισμό οριστικής αποζημίωσης αιτούμενη το ποσό των € 500.000. Λόγω της αβεβαιότητας αναφορικά με το τελικό ποσό της αποζημίωσης που θα επιδικαστεί στη ΔΕΘ, δεν έχει γίνει αναγνώριση οποιασδήποτε σχετικής απαίτησης από το Ελληνικό Δημόσιο στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις – Επίδικες διαφορές

Κατά την 31.12.2022 και 31.12.2021 υφίστανται αγωγές, εξώδικες προσκλήσεις και γενικά μελλοντικές διεκδικήσεις συνολικού ύψους € 5,9 εκ. περίπου κατά του ομίλου ΔΕΘ, για τις οποίες έχει σχηματισθεί πρόβλεψη ύψους € 600 χιλ..

Η νομική υπηρεσία της ΔΕΘ εκτιμά ότι πέραν της σχηματισθείσας πρόβλεψης δεν θα προκύψουν άλλες υποθέσεις των οποίων η δικαστική έκβαση θα επηρεάσει σημαντικά την περιουσιακή κατάσταση και λειτουργία της ΔΕΘ και του ομίλου της.

Ελληνικές Αλυκές

Επίδικες υποθέσεις

Η Εταιρεία «Ελληνικές Αλυκές» εμπλέκεται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της. Η διοίκηση των Ελληνικών Αλυκών καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας της. Οι εκκρεμείς υποθέσεις σε απαιτήσεις τρίτων κατά των Ελληνικών Αλυκών ανέρχονται σε έξι και οι απαιτήσεις των Ελληνικών Αλυκών κατά τρίτων σε δέκα τρεις.

ΓΑΙΑΟΣΕ

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις της ΓΑΙΑΟΣΕ κατά της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. με τις υπ' αριθ. 1117/2017, 2188/2018 και 3492/2019 δικαστικές αποφάσεις, επιδικαζόμενων ποσών € 1.938.643,20, €12.098,80 και € 6.263.419,87 αντίστοιχα, κατέστησαν πλέον αμετάκλητες, μετά την παρέλευση των ενδίκων μέσων. Η ΓΑΙΑΟΣΕ θα εξετάσει τις επόμενες ενέργειές της για την είσπραξη των παραπάνω ποσών.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Στις 31.01.2020 στάλθηκε από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ προς την ΓΑΙΑΟΣΕ, τιμολόγιο, με ημερομηνία έκδοσης την 31.12.2019, συνολικού ποσού € 10.529.786,12 (€ 8.491.763 πλέον ΦΠΑ € 2.038.023,12) και με αιτιολογία την «Τιμολόγηση εργασιών συμπληρωματικής συντήρησης που εκτελέστηκαν λόγω μη Διενέργειας της εκτεταμένης συντήρησης του τροχαίου υλικού 9/2018 έως 2/2019». Παράλληλα στάλθηκε εξώδικη δήλωση – γνωστοποίηση οφειλής – πρόταση συμψηφισμού, με την οποία η ΤΡΑΙΝΟΣΕ πρότεινε τον συμψηφισμό του παραπάνω ποσού των € 8.491.763, το οποίο, σύμφωνα με την ΤΡΑΙΝΟΣΕ, αντιστοιχεί στο κόστος εργασιών συμπληρωματικής συντήρησης που εκτελέστηκαν λόγω της μη διενέργειας εκτεταμένης

συντήρησης με υπαιτιότητα της ΓΑΙΑΟΣΕ, με ισόποση οφειλή από μισθώματα τροχαίου υλικού. Η διοίκηση της ΓΑΙΑΟΣΕ, με βάση γνωμάτευση της νομικής της υπηρεσίας, θεωρεί ότι οι απαιτήσεις της ΤΡΑΙΝΟΣΕ είναι νομικά και ουσιαστικά αβάσιμη και δεν στοιχειοθετείται σε συμβατικούς όρους, ούτε στον νόμο αλλά αντιθέτως σε αυθαίρετες ερμηνείες διατάξεων του νόμου. Κατόπιν αυτού, δεν καταχώρησε τα τιμολόγια αυτό στα βιβλία της εταιρείας, ενώ προχώρησε στην επιστροφή του στην ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ, και κατόπιν της άρνησης της τελευταίας να το παραλάβει, στην κατάθεσή του σε συμβολαιογράφο, κοινοποιώντας τη δήλωση άρνησης της απαίτησης και άρνησης καταχώρισης του τιμολογίου και στη ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών. Για τη χρήση 2022, σχεδόν το σύνολο των εταιρειών του χαρτοφυλακίου έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των ΟΕΛ, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α Ν. 4174/2013. Ο έλεγχος της εκάστοτε εταιρείας βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Μητρική Εταιρεία και θυγατρικές ⁽¹⁾	Ανέλεγκτες χρήσεις από φορολογικές αρχές	Φορολογικό πιστοποιητικό από ελεγκτικά γραφεία	Σημειώσεις
Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας(ΕΕΣΥΠ)	25.10.2016 – 2022	2018 – 2021	
Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε. (ΕΤΑΔ) ⁽²⁾	2012 – 2022	2013 – 2021	
Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.	2009 – 2011	-	Απορροφηθείσα από ΕΤΑΔ το 2011
Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (ΚΕΔ) Α.Ε	2008 – 2011	-	Απορροφηθείσα από ΕΤΑΔ το 2011
Παράκτιο Αττικό Μέτωπο Α.Ε.	21.08.2013 – 21.03.2015	21.08.13 – 31.12.2014	Απορροφηθείσα από ΕΤΑΔ το 2015
Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ⁽²⁾	2012 – 2022	30.06.2012 – 31.12.2021	
Συμμετοχές 5G Α.Ε. ⁽²⁾	2021 – 2022	-	
Εταιρεία Υδρεύσεως & Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας	2015 – 2022	2011 – 2021	
ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακή Α.Ε.	2011 – 2022	-	100% θυγατρική της ΕΥΔΑΠ
Εταιρεία Υδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης	2017 – 2022	2011 – 2021	
ΕΥΑΘ Υπηρεσίες Α.Ε.	2017- 2022	2011 – 2021	100% θυγατρική της ΕΥΑΘ
Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (ΟΑΣΑ)	2017 – 2022	2013 – 2021	
Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε.	2017 – 2022	2013 – 2021	100% θυγατρική ΟΑΣΑ
Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.	2017 – 2022	2013 – 2015, 2017 – 2021	100% θυγατρική ΟΑΣΑ
Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας Α.Ε. (ΟΚΑΑ)	2017 – 2022	2011 – 2021	
ΟΚΑΑ Ενεργειακή Α.Ε.	2017 – 2022	2013 – 2021	100% θυγατρική ΟΚΑΑ
Επιχειρηματικό Πάρκο ΟΚΑΑ	2017 – 2022	2015 – 2021	100% θυγατρική ΟΚΑΑ
Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΚΑΘ)	2017 – 2022	2011 – 2015, 2017 – 2021	
Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου (ΑΕΔΙΚ)	2017 – 2022	2011 – 2021	
Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε. (ΕΛΤΑ)	2017 – 2022	2011 – 2021	
Ταχυμεταφορές ΕΛΤΑ Α.Ε.	2017 – 2022	2011 – 2021	99,98% θυγατρική ΕΛΤΑ
ΚΕΚ ΕΛΤΑ Α.Ε.	2017 – 2022	2011 – 2021	70% θυγατρική ΕΛΤΑ, υπό εκκαθάριση
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΔΕΘ)	2014 – 2022	2012 – 2015, 2018 – 2021	
Helixpro Ελληνικές Εκθέσεις Α.Ε.	2010 – 30.04.2013	2011 – 2012	Απορροφηθείσα από ΔΕΘ το 2013
Ελληνικές Εκθεσιακές Παραγωγές Α.Ε.	2014 – 2022	2011 – 2012, 2014 – 2015	Υπό Εκκαθάριση
Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.	2017 – 2022	2011 – 2021	
ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.	2013 – 2022	2011 – 2021	

Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων Χρήσης 2022
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

⁽¹⁾ Δεν περιλαμβάνεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) καθώς και οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου όπως αυτές αναλύονται στη Σημείωση 9.2.

⁽²⁾ Με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4474/2017 (ΦΕΚ Α' 80/07.06.2017) ορίζεται οι άμεσες θυγατρικές του Υπερταμείου θεωρείται ότι έχουν περαιώσει οριστικά τις φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις αντίστοιχες διαχειριστικές περιόδους ή φορολογικά έτη κατά τα οποία έλαβαν φορολογικά πιστοποιητικά από Ορκωτούς Ελεγκτές εφόσον στα ετήσια φορολογικά πιστοποιητικά που εκδόθηκαν ή πρόκειται να εκδοθούν, δεν υπάρχουν παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Σε περίπτωση που υπάρχουν παραβάσεις στα ως άνω φορολογικά πιστοποιητικά, ο φορολογικός έλεγχος περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στις παραβάσεις αυτές.

34. Συναλλαγές και Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

ι) Υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:

Απαιτήσεις

Απαιτήσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Θυγατρικές	-	-	314.728	3.335.469
Συγγενείς εταιρείες	5.004.468	11.336.499	1.365	1.365
Σύνολο	5.004.468	11.336.499	316.093	3.336.834

Οι απαιτήσεις του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως απαιτήσεις από παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης καθώς και ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Θυγατρικές	-	-	3.366	5.249
Συγγενείς εταιρείες	52.909.253	62.743.785	3.021	4.032
Σύνολο	52.909.253	62.743.785	6.387	9.281

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως υποχρεώσεις από προμήθεια/ αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

ii) Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου και της Εταιρείας:

Έσοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Έσοδα				
Θυγατρικές	-	-	21.196.392	32.497.919
Συγγενείς εταιρείες	14.852.239	26.427.706	50.250.000	-
Σύνολο	14.852.239	26.427.706	71.446.392	32.497.919

Τα έσοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κατά κύριο λόγο έσοδα για ταχυδρομικές υπηρεσίες, έσοδα μισθωμάτων και έσοδα από υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης. Αναφορικά με την Εταιρεία, το έσοδο αφορά κυρίως έσοδα από μερίσματα και επιστροφές κεφαλαίου στη χρήση.

Έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2022 - 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Έξοδα				
Θυγατρικές	-	-	13.236	14.203
Συγγενείς εταιρείες	155.202.115	83.617.220	25.842	21.372
Σύνολο	155.202.115	83.617.220	39.078	35.575

Τα έξοδα του Ομίλου από συγγενείς εταιρείες αφορούν κυρίως έξοδο ηλεκτρικής ενέργειας (€153,7 εκατ.) και έξοδα μισθωμάτων (€1,5 εκατ.).

Οι παροχές προς τη Διοίκηση σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Διοικητικά Συμβούλια και Διευθυντικά Στελέχη

Οι μικτές αμοιβές και λοιπές παροχές/ αποζημιώσεις των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων και των Διευθυντικών Στελεχών για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχουν ως κάτωθι:

- Όμιλος: για την περίοδο που έληξε την 31.12.2022 ανήλθε σε € 11.379.345 (31.12.2021: 10.837.154)
- Εταιρεία: για τη χρήση 01.01.2022-31.12.2022, ανήλθαν σε € € 2.033.569 έναντι € 1.984.566 για την χρήση 01.01.2021-31.12.2021.

Εποπτικό Συμβούλιο

Οι μικτές αμοιβές των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου για τη χρήση 01.01.2022- 31.12.2022 ανήλθαν σε € 293.050 έναντι € 299.300 για την χρήση 01.01.2021- 31.12.2021.

35. Ανεπιλημμένες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Δεσμεύσεις

α) Δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις για επένδυση κεφαλαίου που έχουν αναληφθεί και δεν έχουν εκτελεστεί κατά την 31.12.2022, εκτός από τις δεσμεύσεις που περιγράφονται στη σημ. δ. «λοιπές δεσμεύσεις» που ακολουθεί.

β) Δεσμεύσεις μισθώσεων ακινήτων όπου ο Όμιλος είναι μισθωτής

Ο Όμιλος μισθώνει ακίνητα για να στεγάσει τις διοικητικές υπηρεσίες του με λειτουργικές μισθώσεις που μπορεί να αποδεσμευτεί σύμφωνα με τους όρους των επιμέρους συμβάσεων. Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στον Όμιλο σε περίπτωση αποδέσμευσης του από τις μισθωτικές συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης.

γ) Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις

Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές μισθωμάτων λειτουργικής μίσθωσης βάσει μη ακυρώσιμης σύμβασης λειτουργικής μίσθωσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις				
Έως ένα (1) έτος	12.877.413	11.386.180	-	-
Από δύο (2) έτη έως και πέντε (5) έτη	16.641.722	24.101.892	-	-
Πέραν των πέντε (5) ετών	310.261	79.624	-	-
Σύνολο	29.829.397	35.567.696	-	-

Το ποσό των ελάχιστων προς είσπραξη μισθωμάτων που απορρέουν από μη δυνάμενες προς ανάκληση λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων, μεταφορικών και λοιπών για τον Όμιλο και την Εταιρεία:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Εισπράξεις από λειτουργικές μισθώσεις				
Έως ένα (1) έτος	35.945.978	29.143.839	-	-
Από δύο (2) έτη έως και πέντε (5) έτη	127.348.872	100.077.838	-	-
Πέραν των πέντε (5) ετών	576.343.739	466.570.931	-	-
Σύνολο	739.638.589	595.792.608	-	-

δ) Λοιπές Δεσμεύσεις

ΕΕΣΥΠ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4549/2018, μέχρι την πλήρη αποπληρωμή του δανείου που χορηγήθηκε στα πλαίσια της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης και των μεταγενέστερων τροποποιήσεων της, η Εταιρεία ορίσθηκε ως εγγυητής με υποχρεώσεις όπως ορίζονται στην εν λόγω σύμβαση.

ΕΥΔΑΠ

Δεσμεύσεις από ανεκτέλεστες συμβάσεις

Οι δεσμεύσεις της ΕΥΔΑΠ που αφορούν επεκτάσεις, βελτιώσεις και συντηρήσεις δικτύων και εγκαταστάσεων, τοποθετήσεις παροχών μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας κ.λ.π. ανέρχονται την 31.12.2022 σε € 288 εκατ. περίπου και την 31.12.2021 σε € 64 εκατ. περίπου.

ΟΑΣΑ

Δεσμεύσεις για επενδυτικά προγράμματα

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2014 υπεγράφησαν από τον ΟΑΣΑ δύο Συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα οι οποίες αφορούσαν τα έργα «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός Ενιαίου Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ» και «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Εγκατάσταση, Υποστήριξη Λειτουργίας, Συντήρηση και Τεχνική Διαχείριση ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Πληροφόρησης Επιβατών και Διαχείρισης Στόλου για τις Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ».

Το πρώτο έργο καλύπτει και θα εξυπηρετεί το σύνολο των μέσων μαζικής μεταφοράς και θα έχει χρονική διάρκεια δώδεκα (12) ετών. Το κόστος κατασκευής του έργου ανέρχεται σε € 58.800.000 εκ των οποίων η συμμετοχή του ΟΑΣΑ μέσω ΕΣΠΑ είναι € 28.812.000. Με την 2η Τροποποίηση της υπ. αριθμ. 43/2014 Σύμβασης Σύμπραξης, το κόστος κατασκευής προσαυξήθηκε κατά € 4.973.239 λόγω της μεταβολής της συνολικής ποσότητας και των χαρακτηριστικών των πυλών. Η συνολική καθαρή παρούσα αξία των ετήσιων ενιαίων χρεώσεων οι οποίες θα καταβάλλονται τμηματικά κατά τη διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών ανέρχεται προϋπολογιστικά σε € 93,6 εκατ. με προεξοφλητικό επιτόκιο 7,53%. Η κρατική συμμετοχή στο κόστος κατασκευής του έργου είναι διασφαλισμένη από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι πληρωμές διαθεσιμότητας θα αντληθούν από το Εθνικό πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων. Ο ανάδοχος θα αποπληρώνεται κατά την περίοδο λειτουργίας του έργου βάσει της διαθεσιμότητας μέσω λεπτομερούς μηχανισμού πληρωμών που θα ελέγχει συνεχώς την καλή λειτουργία του έργου. Η Φάση 2 του έργου ολοκληρώθηκε και εκταμιεύθηκε η χρηματοδότηση στις 23.12.2016 με βάση το Πιστοποιητικό Αποδοχής του Έργου από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή, την Εισήγηση της επιτροπής πιστοποίησης ολοκλήρωσης Φάσεων ΑΣΣΚ και τις σχετικές Αποφάσεις ΔΣ ΟΑΣΑ και κατεβλήθη η Χρηματοδότηση της Αναθέτουσας Αρχής προς την ανάδοχο εταιρεία "HELLAS SMARTICKET Α.Ε.", ποσού € 4.644.783. Η κατασκευή του έργου ολοκληρώθηκε την 31.07.2017 με την εγκατάσταση των πυλών και τις διασυνδέσεις λειτουργικότητας. Για το 2023 αναμένεται η:

Υλοποίηση 5ης τροποποίησης Σ.Σ. ΑΣΣΚ – Μετάβαση σε άυλες συναλλαγές

- EMV – χρήση τραπεζικών καρτών & κινητών για μετακινήσεις (αγορά-επικύρωση)
- Μετατροπή card based συστήματος σε account based & υλοποίηση Maas-διαλειτουργικότητα με άλλες εφαρμογές
- Προμήθεια συσκευών πώλησης & εξοπλισμό οχημάτων
- Λειτουργικές βελτιώσεις (Ios, αλλαγή μενού ΑΜΕΚ, ενίσχυση επαναφόρτισης)

Το δεύτερο έργο καλύπτει και εξυπηρετεί τα θερμικά λεωφορεία και τα ηλεκτροκίνητα λεωφορεία – τρόλεϊ που δραστηριοποιούνται στην γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητας των Συγκοινωνιών Αθηνών και έχει χρονική διάρκεια επίσης δώδεκα ετών (12), με αρχική ημερομηνία λειτουργίας την 21 Μαρτίου 2016. Μετά το πέρας των 12 ετών το σύστημα θα μεταβιβαστεί εξ' ολοκλήρου στον ΟΑΣΑ. Η υλοποίηση του έργου συγχρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ και το πρόγραμμα Jessica, παράλληλα με ιδιωτικούς πόρους. Το κατασκευαστικό κόστος του έργου ανέρχεται σε € 13.284.575 χωρίς ΦΠΑ, από το οποίο το 40%, ήτοι το ποσό των € 5.313.830 είναι η συμμετοχή του ΟΑΣΑ. Η συμμετοχή του ΟΑΣΑ μέχρι σήμερα ανέρχεται σε € 4.974.714,49 η οποία επιδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ (Ψηφιακή Σύγκλιση) και το ΠΕΠ ΑΤΤΙΚΗΣ ΕΣΠΑ 2014–2020. Η συνολική καθαρή παρούσα αξία των ετήσιων ενιαίων χρεώσεων η οποία θα καταβάλλεται τμηματικά για τα υπολειπόμενα 9 χρόνια κατά τη διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών ανέρχεται στο ποσό των €28,9 εκατ. με προεξοφλητικό επιτόκιο 7,53%. Η περίοδος εργασιών του έργου ολοκληρώθηκε την 21.03.2016 και από 22.03.2016 ξεκίνησε η περίοδος υπηρεσιών, η οποία θα ολοκληρωθεί την 30/06/2026.

36. Μεταγενέστερα γεγονότα

Οι ενότητες Α12.4 και Α.13 της έκθεσης διαχείρισης περιγράφουν διάφορα σημαντικά γεγονότα που αφορούν την Εταιρεία και τον Όμιλο τα οποία συνέβησαν μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς και έως την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων. Εξ 'αυτών, οι περιπτώσεις που βάση του ΔΛΠ 10 χρήζουν γνωστοποίησης στις οικονομικές καταστάσεις, έχουν γνωστοποιηθεί είτε στις επιμέρους σημειώσεις (όπως στις νομικές υποθέσεις) είτε αναφέρονται κατωτέρω:

ΕΕΣΥΠ

Αύξηση Ποσοστού Συμμετοχής στη θυγατρική εταιρεία «Ελληνικές Αλυκές Α.Ε.»

Με την από 18.05.2023 γνωστοποίηση αναγγελίας μεταβίβασης μετοχών, η ΕΕΣΥΠ εξαγόρασε έναντι € 3 εκατ. από την εταιρεία «Κ.Ε. Καλαμαράκης Α.Β.Ε.Ε.- Κάλας Α.Ε.» το σύνολο των μετοχών που κατείχε. ήτοι 1.087.063 μετοχές μη εισηγμένες, κοινές ονομαστικές, με ονομαστική αξία €1,59 η καθεμία, που αντιστοιχούν σε ποσοστό 24,81% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Συνέπεια της επελθούσας ως άνω μεταβίβασης, η ΕΕΣΥΠ κατέχει πλέον/ εφεξής 3.504.990 κοινές ονομαστικές μετοχές με ονομαστική αξία € 1,59 η καθεμία που αντιστοιχούν σε ποσοστό 80% του μετοχικού κεφαλαίου των Ελληνικών Αλυκών.

Μεταφορά των μετοχών των θυγατρικών εταιρειών ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, από την ΕΕΣΥΠ στο Ελληνικό Δημόσιο

Δυνάμει σχετικών διατάξεων του Ν. 4389/2016, η Εταιρεία από τον Ιανουάριο 2018 είχε αποκτήσει συμμετοχή ύψους 50% και 1 μετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο καθεμίας από τις εταιρείες ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και ΕΥΑΘ Α.Ε. τις οποίες συμπεριελάμβανε ως θυγατρικές στις ενοποιημένες οικονομικές της καταστάσεις.

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας με τις υπ. αριθμόν 190 -191/2022 αποφάσεις της έκρινε αντισυνταγματικές τις διατάξεις του νόμου 4389/2016 σύμφωνα με τις οποίες η πλειοψηφία των μετοχών των δύο εταιρειών ύδρευσης (ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αντιστοίχως) είχαν μεταβιβασθεί στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, που ανήκει στο ελληνικό δημόσιο.

Στις 30 Ιουλίου 2022 δημοσιεύτηκε ο ν. 4964/2022 (άρθρα 114 & 115) όπου περιλαμβάνονται ειδικές ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ βάσει των οποίων οι μετοχές των εταιρειών παρέμεναν στην ΕΕΣΥΠ, αλλά παράλληλα ο έλεγχος των εταιρειών θα ασκούνταν από το Ελληνικό Δημόσιο δια μέσου της ΕΕΣΥΠ μέσω της διαδικασίας που προβλεπόταν στα άρθρα αυτά.

Στις 20 Μαρτίου 2023 δημοσιεύθηκαν οι 7 & 8/2023 αποφάσεις του Τριμελούς Συμβουλίου Συμμόρφωσης του Συμβουλίου της Επικρατείας, με τις οποίες το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, με τα άρθρα 114 και 115 του Ν. 4964/2022 (που αναφέρονται ανωτέρω), δεν συμμορφώθηκαν προς τις αποφάσεις ΟλΣτΕ 190 & 191/2022, με τις οποίες είχε κριθεί η αντισυνταγματικότητα της μεταβίβασης των μετοχών των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από το Δημόσιο στο Υπερταμείο.

Στις 26.7.2023 ψηφίσθηκε ο νόμος 5045/2023 ο οποίος δυνάμει του άρθρου 64 προβλέπει την μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών κυριότητας της Εταιρείας στις εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ (και στις δύο η ΕΕΣΥΠ κατείχε το 50%+ μία μετοχή) στο Ελληνικό Δημόσιο. Μετά τη μεταβίβαση τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου στην ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ θα ασκούνται από κοινού από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η σχετική εξω-χρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών προς το Ελληνικό Δημόσιο ολοκληρώθηκε στις 03.08.2023 και η Εταιρεία έπαυσε πλέον να έχει οποιαδήποτε απευθείας συμμετοχή στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και την ΕΥΑΘ Α.Ε.

Το μεταγενέστερο αυτό γεγονός αναμένεται να οδηγήσει σε από-ενοποίηση των δύο αυτών εταιρειών από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά το Β' εξάμηνο 2023 (από την ημερομηνία ψήφισης του νόμου). Οι δύο αυτές θυγατρικές αποτελούν σημαντικό ποσοστό του συνολικού ενεργητικού, υποχρεώσεων, ιδίων κεφαλαίων αλλά και των ετήσιων δραστηριοτήτων του Ομίλου για τη χρήση 2022, όπως απεικονίζονται οι κάτωθι συνοπτικοί πίνακες:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

(ποσά σε ευρώ 000'ς)	Όμιλος	Συμμετοχή Εταιρειών Ύδρευσης	Ενδοομιλικές Απαλοιφές	Όμιλος Άνευ Συμμετοχής Εταιρειών Ύδρευσης
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	5.132.091	1.026.109	-	4.105.982
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	1.991.145	663.032	(1.472)	1.329.585
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	7.123.236	1.689.141	(1.472)	5.435.567
Ίδια κεφάλαια	3.920.693	1.014.799	-	2.905.894
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.956.934	526.458	-	1.430.476
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.245.609	147.884	(1.472)	1.099.197
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Και Υποχρεώσεων	7.123.236	1.689.141	(1.472)	5.435.567

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

(ποσά σε ευρώ 000'ς)	Όμιλος	Συμμετοχή Εταιρειών Ύδρευσης	Ενδοομιλικές Απαλοιφές	Όμιλος Άνευ Συμμετοχής Εταιρειών Ύδρευσης
Κύκλος εργασιών	1.062.033	414.395	(1.335)	648.973
Αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	(206.246)	(6.422)	-	(199.824)
Αποτελέσματα προ φόρων	(164.129)	6.368	-	(170.497)
Καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους	(181.174)	1.024	-	(182.198)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	(16.809)	47.116	-	(63.925)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα χρήσης	(197.983)	48.140	-	(246.123)

ΤΑΙΠΕΔ

Πρόοδος του Προγράμματος Αποκρατικοποιήσεων

Τα μεταγενέστερα γεγονότα όσον αφορά στις συμβάσεις ιδιωτικοποιήσεων που αφορούν σε υποδομές και εταιρικό χαρτοφυλάκιο, αναφέρονται με λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα του ΤΑΙΠΕΔ <http://hradf.com/>. Για τα γεγονότα αυτά δεν επιβάλλεται σχετική προσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων ή γνωστοποίηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), επομένως δεν περιλαμβάνονται στην σημείωση αυτή.

Συμμετοχές 5G Α.Ε.

Η 5G Α.Ε. στα πλαίσια διαχείρισης του Αμοιβαίου Κεφαλαίου «Ταμείο Φαιστός» και μετά από έγκριση της επενδυτικής επιτροπής του Αμοιβαίου προχώρησε (και για λογαριασμό του Αμοιβαίου) σε τέσσερις (4) νέες επενδύσεις και υπογραφής αντίστοιχων συμβάσεων συμμετοχής στις εταιρείες Pandas Holding Ltd, LFT Beheer BV (Safesize), EdgeQ Inc. και Movandi Corp.

ΕΤΑΔ

Υπεγράφη το συμβόλαιο αγοραπωλησίας ακινήτου, συνολικής έκτασης 332.137,34 τ.μ., στην περιοχή των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, Η πώληση του ακινήτου, ιδιοκτησίας της ΕΤΑΔ, με προσφορά ποσού € 37.316.041,88, αυξημένη κατά 22% από την τιμή εκκίνησης του διαγωνισμού, προς τον πλειοδότη επενδυτή ανοίγει το δρόμο για την υλοποίηση μίας επένδυσης, άμεσης κυβερνητικής προτεραιότητας και σπουδαίας εθνικής σημασίας για την ελληνική οικονομία, σηματοδοτώντας την επαναλειτουργία των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά και την επανέναρξη της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας στη χώρα μας.

Υπεγράφη η σύμβαση μίσθωσης του Σταθμού Αυτοκινήτων Θεσσαλονίκης έναντι ετήσιου μισθώματος € 447 χιλ..

Εκμισθώθηκαν αιγιαλοί χαρακτηρισμένοι ως Τουριστικά Δημόσια Κτήματα, έναντι συνολικού ετήσιου μισθώματος περίπου € 2 εκατ..

Ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για την πώληση ακινήτων ή μεριδίων αυτών, συνολικού ύψους 1,8 εκατ. και αναμένεται η υπογραφή των συμβολαίων.

Ολοκληρώθηκαν οι διαγωνισμοί για το Τουριστικό Περίπτερο Αρβανιτιάς Ναυπλίου, Camping Κουρούτας και Camping Φαναρίου Ροδόπης.

Εντός του Β' εξαμήνου 2023, ξεκίνησε και βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού της εταιρείας.

ΕΥΔΑΠ

Νέα Ανεξάρτητη Ρυθμιστική Αρχή

Στις 28 Μαρτίου 2023 δημοσιεύτηκε ο Ν.5037/2023 (ΦΕΚ 78/Α' /28-3-2023) "Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος".

Με τον Ν. 5037/2023 (ΦΕΚ Α' 78) η εποπτεία της ΕΥΔΑΠ μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ενώ η εποπτεία επί της παροχής των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων ανατέθηκε στην Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.).

ΕΛΤΑ

Δραστηριότητα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας

Το Διοικητικό συμβούλιο των ΕΛΤΑ στην από 19/01/2023 συνεδρίασή του, αποφάσισε την διακοπή της δραστηριότητας της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και όρισε την 8η Μαΐου 2023 ως τελευταία μέρα δραστηριότητας του κλάδου. Στην εν λόγω απόφαση γίνεται αναφορά σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες που θα διενεργηθούν από πλευράς των ΕΛΤΑ για την υλοποίησή της.

Με την απόφαση ΑΠ 1073/6/18.05.2023 με θέμα «Εξέταση αιτήματος παράτασης έγκρισης Κοστολογικού συστήματος της Ανώνυμης Εταιρείας «Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε.», η ΕΕΤΤ αποδέχεται το αίτημα των ΕΛΤΑ για παράταση της ισχύος του Εγκεκριμένου από την ΕΕΤΤ Κοστολογικού τους Συστήματός τους με την ΕΕΤΤ ΑΠ 1021/014/29.12.2021 με θέμα «Έγκριση και αξιολόγηση του νέου επικαιροποιημένου κοστολογικού συστήματος της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.» για ένα (1) έτος, ήτοι μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Με την ΑΠ 1077/003/03.07.2023 με θέμα «Αξιολόγηση της Αναπροσαρμογής των Τιμολογίων καθολικών Υπηρεσιών της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ Α.Ε.» εγκρίθηκε ο προτεινόμενος Τιμοκατάλογος των Τιμολογίων Καθολικών Υπηρεσιών των Ελληνικών Ταχυδρομείων. Ημερομηνία εφαρμογής του νέου τιμοκαταλόγου έχει οριστεί η 27η Ιουλίου 2023.

ΟΑΣΑ

Έκτακτη Επιχορήγηση Ενεργειακής πολιτικής ΟΣΥ

Προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των αστικών συγκοινωνιών στο πλαίσιο των έκτακτων αυτών συνθηκών, ο ΟΑΣΑ και η θυγατρική της ΟΣΥ προέβηκε σε συγκεκριμένες ενέργειες προς τα αρμόδια Υπουργεία:

- Την 21.02.2023 η ΟΣΥ με το έγγραφό της με αρ. πρωτ. 11365 αιτήθηκε εγγραφή πίστωσης για κάλυψη δαπανών της ΟΣΥ εξαιτίας της αύξησης του ενεργειακού κόστους ποσού € 11.825.321,56 και αφορά ρήτρα αναπροσαρμογής περιόδου 1.1.2022 έως 31.8.2022 ποσού € 2.864.406,56, πετρέλαιο κίνησης β' εξαμήνου ποσού € 8.264.114,16 και για ρεύμα έλξης € 696.800,84.
- Την 20.02.2023 η ΟΣΥ με το έγγραφό του με αρ. πρωτ. 10925 αιτήθηκε εγγραφή πίστωσης για κάλυψη δαπανών της ΟΣΥ σχετικά με την πανδημία covid για τους μήνες Αύγουστος 2022 έως Δεκέμβριο 2022 ποσού € 5.144.640,45.
- Την 31.05.2023 το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών με το έγγραφό του με αρ. πρωτ. 175324 αιτήθηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους εγγραφή πίστωσης για κάλυψη δαπανών της ΟΣΥ εξαιτίας της αύξησης του ενεργειακού κόστους (πετρελαίου κίνησης και φυσικού αερίου) για την περίοδο 01.07.2022 έως 31.12.2022 ποσού € 7.618.308,93.
- Την 31.05.2023 το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών με το έγγραφό του με αρ. πρωτ. 175580 αιτήθηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους εγγραφή πίστωσης για κάλυψη δαπανών της ΟΣΥ εξαιτίας της αύξησης του ενεργειακού κόστους (ηλεκτρικού ρεύματος) για την περίοδο 01.01.2022 έως 31.08.2022 ποσού € 2.864.407.
- Την 06.06.2023 το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών με το έγγραφό του με αρ. πρωτ. 179764 αιτήθηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους εγγραφή πίστωσης για κάλυψη δαπανών της ΟΣΥ εξαιτίας της αύξησης του ενεργειακού κόστους (ηλεκτρικού ρεύματος) για την περίοδο 01.09.2022 έως 31.12.2022 ποσού € 1.276.917,14.
- Την 14.07.2023 με την Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. πρωτ. 2/51228 εγκρίθηκαν οι πιστώσεις των € 2.864.407.
- Την 20.07.2023 με την Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. πρωτ. 2/51234 εγκρίθηκαν οι πιστώσεις των € 7.618.308,93.
- Την 27.07.2023 με την Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. πρωτ. 2/51818 εγκρίθηκαν οι πιστώσεις των € 2.176.204.
- Την 01.08.2023 με την Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με αρ. πρωτ. 2/60397 εγκρίθηκαν οι πιστώσεις των € 3.336.324.

Διαγωνισμός ανάθεσης εκτέλεσης συγκοινωνιακού έργου

Με βάση τα νέα δεδομένα στην μετα- Covid εποχή και σε αναμονή ενσωμάτωσης των νέων λεωφορείων που θα προκύψουν από τον σε εξέλιξη διεθνή διαγωνισμό του ΥΠΥΜΕ για την ανανέωση του στόλου λεωφορείων Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τον ΟΑΣΑ να λειτουργήσει προδραστικά και να εξασφαλίσει την συνέχεια της ασφαλούς και αξιόπιστης παροχής συγκοινωνιακού έργου προς το επιβατικό κοινό.

Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη α) την υφιστάμενη κατάσταση της παρεχόμενης συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης από την ΟΣΥ, λόγω έλλειψης του απαιτούμενου τροχαίου υλικού και του ανθρώπινου δυναμικού και β) ότι η απευθείας ανάθεση συγκοινωνιακού έργου αντί διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παρ.5 του Κανονισμού 1370/2007 ΕΚ σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος διακοπής των υπηρεσιών δημόσιων μεταφορών, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δυο έτη, όπως ισχύει με την εν ισχύ σύμβαση με τα ΚΤΕΛ, ο ΟΑΣΑ πρόκειται να διενεργήσει διεθνή διαγωνισμό για την ανάθεση εκτέλεσης συγκοινωνιακού έργου που αφορά στις περιστατικές περιοχές Ανατολικής και Δυτικής Αττικής.

ΑΕΔΙΚ (Ανώνυμος Εταιρεία Διώρυγος Κορίνθου)

Ακολουθώντας το χρονοδιάγραμμα για την αποκατάσταση της λειτουργίας της Διώρυγας, η ΑΕΔΙΚ ολοκλήρωσε την πρώτη φάση των έργων αποκατάστασης των πρηνών οπότε και ξεκίνησε με επιτυχία η λειτουργία της Διώρυγας τον Ιούλιο του 2022 για την καλοκαιρινή περίοδο.

Από τον Οκτώβριο του 2022 προχώρησε η δεύτερη φάση των έργων αποκατάστασης οπότε και δόθηκε σε λειτουργία για 5 μήνες από 01.06.2023- 31.10.2023. Το Νοέμβριο του 2023 αναμένεται να κλείσει το κανάλι για την τελική αποπεράτωση του έργου, όπου θα παραδοθεί για πλήρη λειτουργία στις αρχές του 2024.

Την 1η Μαρτίου 2023 υπεγράφη νέα δανειακή σύμβαση με τη μητρική Εταιρεία για χορήγηση δανείου υπό τη μορφή ανοιχτής πιστωτικής γραμμής μέγιστου ύψους €2.150.000 με το μέγιστο ύψος να βαίνει σταδιακά μειούμενο έως την ολοσχερή εξόφληση του την 30.6.2025 κατά κεφάλαιο και τόκους σύμφωνα

με τους όρους, ρήτρες και συμφωνίες που ορίζονται στη Σύμβαση. Έως την 31.05.2023 η Εταιρεία αιτήθηκε και έλαβε από τη μητρική εταιρεία ΕΕΣΥΠ δυο δόσεις δανείου συνολικού ποσού 1.905.000€.

Οριστικοποιήθηκαν δικαστικώς οι μακροχρόνιες διαφορές που υπήρχαν με μερίδα εργαζομένων, οπότε και η εταιρεία κλήθηκε να καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημίωση ύψους περίπου € 650 χιλ. εντός Μαΐου 2023, ποσό το οποίο καλύπτεται από τις σχηματισθείσες προβλέψεις.

ΓΑΙΑΟΣΕ

Σχετικά με το Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο, οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της παραχώρησης παρουσιάζουν πρόοδο, αφού μετά την έγκριση τη Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού και την έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Συμφωνία Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης υπεγράφη στις 30.03.2022 και κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων το Νοέμβριο 2022. Ο Παραχωρησιούχος προχώρησε στην εκπόνηση αναθεωρημένου Masterplan το οποίο, κατόπιν της γνώμης του Ανεξάρτητου Μηχανικού κατατέθηκε προς έγκριση στη ΓΑΙΑΟΣΕ το Φεβρουάριο 2023. Το αναθεωρημένο Masterplan εγκρίθηκε, υπό προϋποθέσεις, από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΑΙΑΟΣΕ.

Η ΓΑΙΑΟΣΕ έχει ασκήσει αγωγή έναντι της HELLENIC TRAIN A.E. (πρώην TRAINΟΣΕ A.E.) από την οποία ζητά την επιδίκαση του ποσού € 5,1 εκατ. πλέον ΦΠΑ €1,2 εκατ., για πρόδρομες εργασίες εκτεταμένης συντήρησης τροχαίου υλικού κατά την χρήση 2017, ποσό το οποίο είχε απομειώσει το Ειδικό αποθεματικό του άρθρ. 8 παρ. 8, Ν.3891/2010. Η αγωγή έχει συζητηθεί την 27.04.2023 και αναμένεται η έκδοση απόφασης.

Σχετικά με τις σωρευμένες οφειλές της HELLENIC TRAIN, στις 15.05.2023 απεστάλη εξώδικο με το οποίο η ΓΑΙΑΟΣΕ καλεί την Hellenic Train να προβεί στην αποπληρωμή της οφειλής, προσαυξημένη με τον νόμιμο τόκο υπερημερίας, εντός 30 ημερολογιακών ημερών.

37. Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. στις 14.11.2023.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2023

Ο Πρόεδρος

του Διοικητικού Συμβουλίου

Κωνσταντίνος Δερδεμέζης
Α.Δ.Τ. AM 508145

**Ο Οικονομικός
Διευθυντής**

Χαράλαμπος Πηλιτσιδής
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 33983

**Ο Διευθύνων
Σύμβουλος**

**και Μέλος του Διοικητικού
Συμβουλίου**

Γρηγόριος Δημητριάδης
Α.Δ.Τ. AB 733147

**Οι Υπεύθυνοι Σύνταξης Χρηματοοικονομικών
Καταστάσεων με βάση τα ΔΠΧΑ**

Μαρία Τρακάδη
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 27913

**Ο Αναπληρωτής Διευθύνων
Σύμβουλος & Εντεταλμένος
Σύμβουλος
και Μέλος του Διοικητικού
Συμβουλίου**

Στέφανος Γιουρέλης
Α.Δ.Τ. AK 142391

Κωνσταντίνος Μοτσάκος
Αρ. Αδείας ΟΕΕ Α' Τάξης 105030

Deloitte.

Deloitte Business Solutions AE
Αριθμ.Αδείας Ο.Ε.Ε 1297



ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ
GROWTHFUND



ΕΝΕΡΓΕΙΑ



ΤΡΟΦΙΜΑ &
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ



ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ



ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ & ΥΠΟΔΟΜΕΣ



ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ



ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ



ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ
GROWTHFUND

WWW.GROWTHFUND.GR